

DINSDAG 16 DECEMBER 2008

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

1. Opening van de vergadering

(De vergadering wordt om 9.00 uur geopend)

*
* *

Daniel Hannan (NI). – *(EN)* Mijnheer de Voorzitter, sinds de laatste keer dat wij bijeenkwamen, zijn er verslagen verschenen over een vergadering tussen de fractieleiders en de president van Tsjechië. Sommigen hebben zich daar zo on hoffelijk en lomp uitgedrukt dat wij, denk ik, allemaal in een slecht daglicht worden gesteld. Zou u misschien van deze gelegenheid gebruik kunnen maken om te bevestigen, in uw functie van ondervoorzitter vandaag, dat het Parlement ieders standpunt – of men nu voor of tegen het verdrag van Lissabon is – dient te respecteren en dat wij ons respectvol dienen te gedragen tegenover het door Tsjechië beklede voorzitterschap.

De Voorzitter. – Mijnheer Hannan, er is helemaal niets dat ik zou moeten bevestigen, en ik wil u erop wijzen dat ons Parlement op dit moment niet over dit onderwerp vergadert. Maar ik ben ervan overtuigd dat u het geschikte moment zult vinden om de bevoegde organen hierover te ondervragen.

2. Debat over gevallen van schending van de mensenrechten, de democratie en de rechtsstaat (bekendmaking van de ingediende ontwerpresoluties): zie notulen

3. Stemmingen

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de stemmingen.

(Uitslagen en nadere bijzonderheden betreffende de stemmingen: zie notulen)

3.1. Protocol bij de Euro-mediterrane overeenkomst EG/Marokko in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië (A6-0458/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (stemming)

3.2. Protocol bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst EG/Albanië in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië (A6-0496/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (stemming)

3.3. Protocol bij de stabilisatie- en associatieovereenkomst EG/Kroatië in verband met de toetreding van Bulgarije en Roemenië (A6-0490/2008, Jacek Saryusz-Wolski) (stemming)

3.4. Overeenkomst EG/India inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten (A6-0471/2008, Gabriele Albertini) (stemming)

3.5. Bescherming van de euro tegen valsemunterij (A6-0499/2008, Gérard Deprez) (stemming)

3.6. Uitbreiding van maatregelen ter bescherming van de euro tegen valsemunterij, tot die lidstaten die de euro niet hebben aangenomen als munteenheid (A6-0503/2008, Gérard Deprez) (stemming)

3.7. Waarborgen die worden verlangd van vennootschappen voor de bescherming van belangen van deelnemers in deze vennootschappen en van derden (gecodificeerde versie) (A6-0465/2008, Diana Wallis) (stemming)

3.8. Belastingvrijstelling voor persoonlijke goederen afkomstig uit een lidstaat (gecodificeerde versie) (A6-0466/2008, Diana Wallis) (stemming)

3.9. Uitgaven op veterinaire gebied (gecodificeerde versie) (A6-0464/2008, Diana Wallis) (stemming)

3.10. Op euromunten lijkende medailles en penningen (A6-0469/2008, Eoin Ryan) (stemming)

3.11. Op euromunten lijkende medailles en penningen (toepassing op niet-deelnemende lidstaten) (A6-0470/2008, Eoin Ryan) (stemming)

3.12. Gewijzigde begroting nr. 9/2008 (A6-0487/2008, Kyösti Virrankoski) (stemming)

3.13. Meeteenheden (A6-0476/2008, Arlene McCarthy) (stemming)

3.14. Impact van toerisme op kustregio's (A6-0442/2008, Jamila Madeira) (stemming)

3.15. Mediageletterdheid in een digitale wereld (A6-0461/2008, Christa Prets) (stemming)

3.16. Oprichting van een Europese Stichting voor opleiding (herschikking) (A6-0473/2008, Bernard Lehideux) (stemming)

3.17. Aanpassing aan Besluit 1999/468/EG van de Raad, zoals gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG, van een aantal besluiten – Aanpassing aan de regelgevingsprocedure met toetsing (Deel vier) (A6-0301/2008, József Szájer) (stemming)

Vóór de stemming

Margot Wallström, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie juicht het akkoord toe dat in eerste lezing is bereikt over het laatste van onze vier voorstellen over het op elkaar afstemmen van bestaande wetgevingsdocumenten in de nieuwe comitologieprocedure met toetsing.

In het kader van dit akkoord zou de Commissie twee verklaringen willen afleggen, waarvan ik de tekst aan uw diensten zal overhandigen, zodat deze kan worden opgenomen in de notulen van deze zitting.

De eerste verklaring gaat over de verplichting van de Commissie om ontwerpmaatregelen voor te leggen aan het Europees Parlement, wanneer de gestelde termijnen zijn verkort; de tweede verklaring betreft de actualisering van de regelgevingsprocedure met toetsing inzake het actualiseren van de communautaire zwarte lijst van luchtvaartmaatschappijen die aan een vliegverbod onderworpen zijn.

Verklaringen van de Commissie

Voorlegging van ontwerpmaatregelen aan het Europees Parlement

De termijn waarbinnen het Europees Parlement en de Raad bezwaar kunnen maken tegen een ontwerpmaatregel op grond van artikel 5 bis, lid 3, onder c) van Besluit 1999/468/EG van de Raad, is ingekort tot vier weken of een maand in enkele bepalingen van de volgende basisbesluiten: Richtlijn 2004/17/EG, Richtlijn 2004/18/EG en Verordening (EG) nr. 2111/2005. Wanneer onder toepassing van deze bepalingen aan het Europees Parlement en de Raad ontwerpmaatregelen worden voorgelegd, verplicht de Commissie zich om er rekening mee te houden dat het Europees Parlement voor het einde van de betreffende ingekorte termijn een plenaire vergadering moet houden, behalve in de recesperioden van het Europees Parlement, en bevestigt de Commissie haar verplichtingen uit hoofde van het Akkoord tussen het Europees Parlement en de Commissie betreffende de wijze van toepassing van Besluit 1999/468/EG van de Raad, gewijzigd bij Besluit 2006/512/EG, met name ten aanzien van het waarschuwingssysteem zoals in lid 16 hiervan.

Toepassing van de regelgevingsprocedure

(FR) De Commissie neemt tot haar spijt nota van het besluit om de regelgevingsprocedure met toetsing toe te passen voor artikel 8, lid 1 van Verordening (EG) nr. 2111/2005. De Commissie wijst er nadrukkelijk op dat de uitvoeringsregels waarnaar wordt verwezen van procedurele en administratieve aard zijn en een specificatie zijn van de regels van het basisbesluit. De Commissie wijst ook op het belang om het hoogste luchtveiligheidsniveau te garanderen. Om dit te bereiken baseert zij zich op strikte, internationaal erkende criteria die op objectieve wijze worden toegepast. Dit is altijd het geval geweest bij het bijwerken van de zwarte lijst sinds de inwerkingtreding van Verordening (EG) nr. 2111/2005. De Commissie is van mening dat het werk in dit dossier uitsluitend op basis van technische criteria dient te worden voortgezet. De Commissie is derhalve van mening dat de uitvoeringsregels hoe dan ook een hoog veiligheidsniveau en een maximale efficiëntie moeten blijven garanderen.

3.18. Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken (A6-0457/2008, Ona Juknevičienė) (stemming)

3.19. Europese ondernemingsraad (herschikking) (A6-0454/2008, Philip Bushill-Matthews) (stemming)

Vóór de stemming

Philip Bushill-Matthews, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag een korte maar principieel belangrijke opmerking willen maken. De commissie is in de dialoog tot een akkoord gekomen en, afhankelijk van het besluit van het Parlement, zal dit als zodanig zijn beslag krijgen. Het is geen slecht akkoord maar er wordt een belangrijke beginselkwestie door opgeworpen waar ik in verband met toekomstige dossiers het voorzitterschap op dien te attenderen.

Wij dienen te beseffen dat, als iemand benoemd wordt als rapporteur, hij dat niet alleen maar voor zijn eigen commissie is maar voor het Parlement als geheel. Tot mijn verbazing ging er een dialoog van start – deze zou zelfs zonder de rapporteur hebben plaatsgevonden als die dat niet had aangevochten – en dit alles gewoon omdat de Raad een dialoog wilde en de commissieregels zulks toestonden.

Naar mijn mening moet het Parlement zijn hele visie over een verslag naar voren kunnen brengen alvorens tot een dialoog wordt besloten, want anders ben je als rapporteur niet de rapporteur van het Parlement. Dat heet democratie en ik leg deze gedachte voor aan het Bureau.

(Applaus)

3.20. Overdracht van defensiegerelateerde producten (A6-0410/2008, Heide Rühle) (stemming)

3.21. Typegoedkeuring van motorvoertuigen en motoren (A6-0329/2008, Matthias Groote) (stemming)

3.22. EFRO, ESF, Cohesiefonds (inkomstengenererende projecten) (A6-0477/2008, Stavros Arnautakis) (stemming)

3.23. Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen (A6-0483/2008, Giuseppe Gargani) (stemming)

Vóór de stemming (mondelinge amendementen op amendementen 62, 65 en 75)

Giuseppe Gargani, rapporteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, als rapporteur stel ik drie mondelinge amendementen voor: met betrekking tot amendement 62 – kijkt u even mee op de stemlijst. Inzake overweging 12 stel ik voor het hele gedeelte vanaf "de jaarrekeningen" tot aan "jaarlijkse begroting" te schrappen.

Met betrekking tot amendement 65 op de stemlijst, inzake overweging 12 quater, stel ik voor om tussen de woorden "dekking van de parlementaire medewerkers" en "dekken het geheel van de kosten" de volgende woorden in te voegen: "de benodigde jaarlijkse bedragen zullen in de jaarlijkse begrotingsprocedure worden vastgesteld".

Met betrekking tot amendement 75, dat betrekking heeft op artikel 131, is mijn voorstel voor een mondeling amendement om aan de woorden "referentiekader" het woord "transparant" toe te voegen, dus: "transparant referentiekader".

Dit zijn de mondelinge amendementen die ik het Huis voorstel als rapporteur. Ik hoop dat ze worden goedgekeurd.

(De mondelinge amendementen worden in aanmerking genomen)

Vóór de eindstemming

Giuseppe Gargani, rapporteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik wil de Commissie formeel vragen of zij het eens is met alle goedgekeurde amendementen.

Margot Wallström, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie is verheugd dat er een akkoord is bereikt tussen de instellingen over een gezamenlijke tekst voor een statuut voor Europese parlementaire medewerkers.

Uit naam van de Commissie kan ik vandaag meedelen dat wij instemmen met deze tekst, waarin ons oorspronkelijk voorstel inhoudelijk overeind is gebleven. De Commissie heeft dit voorstel uitgewerkt in antwoord op een verzoek van het Europees Parlement aan de Commissie in een brief van Voorzitter Pötering aan voorzitter Barroso. Niet langer dan acht maanden na dit verzoek heeft u nu het resultaat van de zeer constructieve discussies tussen Parlement, Raad en Commissie goedgekeurd. Met dit voorstel heeft de Commissie voor de derde maal in tien jaar tijd deze kwestie van een statuut aangepakt en wij zijn er absoluut van overtuigd dat het ons deze keer zal lukken. Deze kans moeten we nu aangrijpen. Daarom doe ik dan ook uit naam van de Commissie de toezegging dat wij deze tekst zullen blijven verdedigen tot aan de definitieve goedkeuring door de Raad.

(Applaus)

De Voorzitter. – Mevrouw Wallström, ik ben ervan overtuigd dat het Parlement uw verklaring zal waarderen.

We gaan nu dus een hoofdelijke stemming houden ter afsluiting van een dossier dat bijna dertig jaar oud is.

Staat u mij toe om van dit moment te genieten.

Na de stemming

Giuseppe Gargani, rapporteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, hoewel ik de vertegenwoordiger van de Commissie dankbaar ben, wil ik even uw aandacht vragen, omdat ik een politieke verklaring moet voorlezen, een institutionele politieke verklaring waarover met de Raad overeenstemming is bereikt.

"Niettegenstaande de bevoegdheden van de begrotingsautoriteit zijn het Europees Parlement en de Raad het erover eens dat de overgang naar nieuwe arbeidsvoorwaarden voor geaccrediteerde parlementaire medewerkers op zichzelf geen toename vereist van de kredieten die zijn opgenomen in het onderdeel van de EU-begroting dat betrekking heeft op het Europees Parlement en die bedoeld zijn voor de betaling van parlementaire medewerkers, voor wat betreft de geïndexeerde kredieten die voor dit doel zijn opgenomen in de begroting voor boekjaar 2008.

Het Europees Parlement wijst op artikel 69, lid 2, van de uitvoeringsbepalingen van het Statuut van de leden van het Europees Parlement – zoals aangenomen door het bureau van het Europees Parlement op 17 juli 2008 – dat stelt dat het totaalbedrag van de uitgaven van parlementair medewerkers die worden vergoed ieder jaar door het bureau van het Parlement mogen worden vastgesteld.

Het Europees Parlement en de Raad zijn het erover eens dat indien de Commissie, krachtens artikel 96, lid 11, van de regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden van de Gemeenschappen (RAP), een aanpassing wil voorstellen van de bijdrage aan de werkloosheidsverzekeringsregeling, teneinde geaccrediteerde parlementaire medewerkers in deze regeling op te nemen, de benodigde betalingen van het Europees Parlement gefinancierd moeten worden via een passende post op de begroting en vanuit de algemene kredieten die zijn bestemd voor de onderdelen van de EU-begroting die betrekking hebben op het Europees Parlement.

Het Europees Parlement en de Raad wijzen erop dat de Algemene Rekenkamer, overeenkomstig artikel 248, lid 4, tweede punt van het EG-Verdrag, op ieder moment zijn conclusies mag presenteren over specifieke problemen in de vorm van speciale verslagen, of adviezen mag uitbrengen op verzoek van een van de andere instellingen van de Gemeenschap.

Het Europees Parlement streeft ernaar het toekomstige orgaan dat geaccrediteerde parlementaire medewerkers zal vertegenwoordigen te raadplegen met betrekking tot eventuele wijzigingen van het in artikel 125, lid 1 van de RAP genoemde besluit.”

Dit is de verklaring die gezamenlijk met de Raad is opgesteld en terwijl ik de Raad vraag om zijn goedkeuring – die me vanzelfsprekend lijkt – wil ik graag een overweging, een gedachte delen met het Parlement. Wij hebben een opdracht afgerond die, zoals de Voorzitter al aangaf, al heel oud is en waarover jarenlang is gedebatteerd. De Commissie juridische zaken, die de taak heeft gekregen om over enkele dagen haar mening te geven over een voorstel dat van de Commissie afkomstig is, maar in zekere zin door de commissie-Roure is opgesteld – ik verwijs naar de voorzitter, mevrouw Roure – heeft echter grondig werk verricht. Vol trots kan ik zeggen dat de Commissie juridische zaken een grondige studie heeft verricht naar een probleem waarvan de collega's weten dat het heel lastig is.

We hebben een evenwicht gevonden tussen het vrije en fundamentele recht van de leden om hun eigen medewerkers te kiezen – dit is steeds herhaald – een balans die zorgt voor transparantie, die regels biedt en daarmee deze situatie, waarover onduidelijkheid bestond, verandert. Ik heb de Commissie juridische zaken verdedigd, mijnheer de Voorzitter, ik heb Voorzitter Pöttering zelfs een brief gestuurd, om hem te zeggen dat de commissie haar plicht en recht om een breed debat te voeren had vervuld, en ik denk dat zij een goed evenwicht heeft gevonden. In deze dialoog wil ik graag de Commissie en de Raad bedanken voor hun samenwerking, maar vooral de coördinatoren, mijn collega's en Maria José van het secretariaat, die een uitzonderlijke bijdrage heeft geleverd, die vandaag vaste vorm krijgt.

Ik hoop dat de overige leden vóór zullen stemmen; in de komende twee jaar zullen we zien of deze wetgeving een aanzienlijke steun kan zijn voor ons parlementaire werk.

De Voorzitter. - Heel hartelijk dank, mijnheer Gargani.

Aangezien dit het resultaat van teamwork is, zou ik graag ook Martine Roure willen feliciteren met het uitstekende werk dat zij in de werkgroep heeft verricht met haar zeer doortastende voorzitterschap.

Mijn dank gaat uiteraard ook uit naar onze secretaris-generaal, die in deze zaak een harde onderhandelaar is geweest. Zonder zijn vastberadenheid was er niets mogelijk geweest. En ik wil ook de vier voorgaande voorzitters van het Europees Parlement bedanken, de heer Pöttering, die dit onderwerp graag wilde afsluiten, de heer Borrell, door wie we een belangrijke stap konden zetten voor de aanneming van de codex, de heer Cox, die ervoor heeft gezorgd dat de verschillende statuten van elkaar konden worden ontkoppeld, en natuurlijk mevrouw Fontaine, die zo'n tien jaar geleden het startschot heeft gelost, waardoor we vandaag eindelijk over dit verslag kunnen beschikken.

Monica Frassoni (Verts/ALE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, neemt u mij niet kwalijk als dit misschien lijkt op vleierij, maar de collega's zullen het me wel vergeven, aangezien sommigen van u misschien nog niet weten dat u degene bent die dit thema in het Bureau in de afgelopen jaren aan de orde heeft gesteld. Aangezien u dit niet kon zeggen, zeg ik het. Dank u, namens mijn fractie en ik denk ook namens de anderen. Dank ook voor uw werk binnen het ondervoorzitterschap van het Parlement.

De Voorzitter. – Dank aan allen, ik denk dat ons nieuwe statuut voor tal van parlementen in de hele wereld als voorbeeld zal dienen.

3.24. Technische voorschriften inzake risicobeheer (B6-0623/2008) (stemming)

Vóór de stemming

Othmar Karas (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, ik wilde alleen zeggen dat het Parlement vandaag voor de eerste keer in het kader van de nieuwe regelgevingsprocedure met toetsing zal stemmen over het al dan niet verwerpen van een door de Commissie ingediend wetgevingsvoorstel. Als rapporteur voor de richtlijn kapitaalvereisten die de aanleiding vormt voor deze stemming, zou ik u willen vragen de ontwerp-resolutie, die unaniem is aangenomen binnen de Commissie economische en monetaire zaken, te steunen.

Hiermee zal het Europees Parlement een duidelijk signaal kunnen afgeven aan de Commissie. Wij eisen een passend evenwicht tussen kwesties die volgens de medebeslissingsprocedure door de Commissie worden voorgesteld en kwesties die in het kader van de comitologieprocedure enkel door de Commissie worden behandeld.

Concreet doet de Commissie in het kader van de comitologieprocedure voorstellen ten aanzien van kredietbeoordelingsbureaus die veel verder reiken dan de technische aspecten en derhalve weer onder de medebeslissingsprocedure moeten worden geschaard.

Wij moeten ook zorgdragen voor coherente wetgeving. Momenteel liggen de verslagen over de ratingbureaus en over de richtlijn kapitaalvereisten en één comitologievoorstel op tafel. Wij willen alles gezamenlijk en met een heldere lijn bespreken in het kader van de medebeslissingsprocedure, en daarom vraag ik u om uw steun.

(Applaus)

3.25. Bedrijven die misleidende gegevensbankdiensten aanbieden (A6-0446/2008, Simon Busuttil) (stemming)

*
* *

Christopher Beazley (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, mag ik, nu de vicevoorzitter van de Commissie hier toch zit, een verzoek aan haar voorleggen in haar functie als commissaris die verantwoordelijk is voor het communicatiebeleid? Een maand geleden heeft de Baltische interfractiewerkgroep in het Europees Parlement een resolutie goedgekeurd over de Top EU-Rusland, een kwestie die van groot belang is voor het Parlement. Wij hebben hiervan tot nu toe nog geen bevestiging, laat staan een antwoord gekregen. Zou zij misschien dit punt met haar collega's in de Commissie kunnen opnemen? Nogmaals, het betreft een voor dit Parlement uiterst belangrijke zaak.

Margot Wallström, vicevoorzitter van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ja, ik ga dit uiteraard uitzoeken. Ik zal er voor zorgen dat u zo snel mogelijk een antwoord krijgt.

4. Stemverklaringen

Mondelinge stemverklaringen

- Verslag-Bushill-Matthews (A6-0454/2008)

Hubert Pirker (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de Europese Ondernemingsraad bestaat nu veertien jaar en het is hoog tijd op dit punt wat te veranderen. Ik heb vóór het verslag gestemd omdat de Europese Ondernemingsraad nu eindelijk wordt aangepast aan de nieuwe omstandigheden. We hebben een overvloed aan zogenaamde Europese, grensoverschrijdend werkende bedrijven. Het was dan ook noodzakelijk om het mandaat van de Europese Ondernemingsraad aan te passen aan deze nieuwe vereisten. We moeten het verslag steunen, al was het alleen maar omdat het garandeert dat, binnen alle bedrijven waar grensoverschrijdend gewerkt wordt en waar grensoverschrijdende belangen van werknemers op het spel staan, deze werknemers daadwerkelijk vertegenwoordigd zijn in Europese Ondernemingsraden.

- Verslag-Gargani (A6-0483/2008)

Daniel Hannan (NI). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, bij dit soort gelegenheden is het soms de moeite waard nog eens terug te gaan tot de uitgangspunten en ons af te vragen waarom wij eigenlijk op dit gebied Europese regelgeving nodig hebben. Als u mij iets wilt verkopen en ik het van u wil kopen en zowel de klant als de detailhandelaar tevreden is met de meeteenheden, dan is het toch zeker niet zo dat een nationale regering, laat staan de Europese Unie tussenbeide kan komen en hun transactie onwettig kan verklaren? Dit mag misschien wat cryptisch of theoretisch overkomen maar in mijn land zijn hierover rechtszaken gevoerd die heel tijdrovend waren en heel veel leed veroorzaakt hebben. En dit allemaal omdat men bij het zakendoen in eenheden rekende waar de klant aan gewend is. Dit is weer eens een voorbeeld van hoe de macht van de nationale staten verschoven is naar allerlei personen in Europese instellingen waar wij onze stem niet op kunnen uitbrengen.

Ik doe nogmaals uit naam van onze fractie een dringende oproep voor een referendum over het verdrag van Lissabon: *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Martine Roure (PSE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, het is een historische dag voor het Europees Parlement. We hebben hard gewerkt. Men zou zelfs kunnen stellen dat het hier gaat om een dossier van meer dan vijftien jaar.

U kent het dossier maar al te goed. U was immers voorzitter van een werkgroep die het statuut voor parlementaire medewerkers terecht een belangrijke zaak achtte. Voor ons is dit het einde van een lang traject. Zoals u al hebt gezegd, hebben de voorzitters die M. Pöttering zijn voorgegaan een groot aandeel gehad in dit resultaat. Ik kwam zojuist op de trappen Nicole Fontaine tegen en heb haar bedankt.

Daarnaast gaat mijn dank uit naar de werkgroep waaraan ook u hebt deelgenomen. Andere leden van deze werkgroep waren de heer Friedrich, mevrouw Lulling, de heer Nicholson, mevrouw De Vits en mevrouw Wallis. Wellicht dat ik er nog enkele vergeet. Graag wil ik kwijt dat we dit resultaat niet hadden bereikt zonder de solidariteit en eensgezindheid die deze werkgroep heeft uitgestraald. Mijn diepe erkentelijkheid gaat ook uit naar de commissie juridische zaken die de fakkel heeft overgenomen en onder tijdsdruk de uitdaging is aangegaan.

- Verslag-Busuttil (A6-0446/2008)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). - (EN) Voorzitter, de rapporteur verdient een pluim voor dit verslag. Ik heb voor zijn aanbevelingen gestemd omdat ik benaderd ben door honderden kiezers vanuit heel de East Midlands, van Nottingham tot Daventry, Glossop tot Lincoln, die in de luren zijn gelegd met een van die gidsen waar hij van af wil komen, namelijk de bedrijvengids "European City Guide". De onderneming waarom het gaat, houdt zich voornamelijk bezig met het oplichten van mensen door hun een rekening te sturen en vervolgens te dreigen met een rechtszaak als men weigert te betalen voor advertenties die in het product dat ze zogenaamd verkopen nooit geplaatst worden.

Van alle klachten die ik in mijn tienjarige aanwezigheid in dit Parlement heb ontvangen, komt de European City Guide als een van de grootste boosdoeners naar voren. De eerste klachten kwamen eigenlijk al binnen met de eerste lading brieven die ik meteen na mijn verkiezing kreeg en de meest recente lag vanmorgen in mijn postvakje. Het verheugt mij dan ook dat ik in dit Parlement nu eens een keer ergens voor kan stemmen.

Syed Kamall (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, evenals de vorige spreker zou ook ik hulde willen brengen aan de rapporteur voor zijn verslag, omdat dit onderwerp van onmiskenbaar belang is. Een aantal van ons heeft van onze kiezers brieven gekregen waarin vragen worden gesteld over deze vorm van oplichterij. Ook ik ben door een aantal mensen en zelfs door heel wat kleine ondernemingen vanuit de hele EU in mijn kiesdistrict Londen schriftelijk benaderd. Men blijkt zich grote zorgen te maken, omdat men gedwongen wordt de rekening te betalen en bang is voor de rechter te worden gesleept.

Dit is nu een van de dingen waar de EU goed in is. Ik sta weliswaar kritisch tegenover verdere politieke en economische integratie, maar vind het ook prettig als ik eens kan wijzen op een geval waar de Europese Unie goed blijkt te functioneren. Soms moeten wij ons concentreren op wat we goed doen, en een aantal dingen waardoor wij het minder goed doen, bijvoorbeeld de neiging alles te willen uniformeren, afschaffen.

Dit wordt een van de eerste voorbeelden van Europese oplichterij genoemd, maar het is echt niet het allereerste. Als u nog meer voorbeelden wilt, hoeft u maar te kijken naar de Europese Grondwet en het Verdrag van Lissabon. Er wordt ons verteld dat het Verdrag van Lissabon volledig verschilt van de Europese Grondwet

maar het is in wezen lood om oud ijzer. De bevolking van Groot-Brittannië het recht ontzeggen om te stemmen, is je reinste oplichterij en een verloochening van de democratie!

Marcin Libicki (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, als voorzitter van de Commissie verzoekschriften kan ik zeggen dat het de commissie genoeg heeft gedaan dat ons voorstel om een verslag over de oneerlijke praktijken van advertentiebureaus als City Guide te publiceren, naast ons verzoek om informatie over dergelijke praktijken te ontvangen, is overgenomen. Het verslag is opgesteld door de heer Bussutil en ik wil hem feliciteren met zijn succes. De hele Commissie verzoekschriften, inclusief het secretariaat, heeft aan het verslag meegewerkt. Ik wil alle betrokkenen bedanken, in de eerste plaats de heer Bussutil, maar ook alle leden die deze resolutie hebben gesteund. De resolutie heeft zelfs bijna unanieme steun gekregen in dit Huis.

Ewa Tomaszewska (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, dit is niet het enige terrein waarop geld wordt gevraagd voor diensten die niet worden geleverd. Ik steun dit verslag daarom volledig en ik heb ook voor het verslag gestemd. Ik wil tevens verklaren dat ik niet heb kunnen stemmen over de eerste verslagen die vandaag in stemming zijn gebracht. Door de blokkade van de ingang van het Parlement konden ik en veel andere leden de vergaderzaal niet bereiken. Ik wil officieel protest aantekenen tegen deze gang van zaken.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben erg blij dat het verslag over de City Guide en andere bedrijvengidsen zo veel steun heeft gekregen en richt mijn complimenten tot de rapporteur voor zijn inzet. Dit is een zaak die van onderaf is gekomen en die door het Parlement is aangepakt. Het gaat om personen, clubs, scholen en bedrijven die worden geplukt door ondernemingen die floreren dankzij een gebrek aan coördinatie.

Hopelijk zal de stemming vandaag laten zien dat wij willen dat mensen goed moeten nadenken alvorens zij hun handtekening ergens onder zetten en dat het Parlement een open oor heeft voor hun zorgen en dat we in de lidstaten en op Europees niveau maatregelen willen zodat deze praktijken, waarmee onder valse voorwendselen geld wordt afgetrosgeld van bedrijven, een halt wordt toegeroepen.

Dit is een hele mooie dag voor Simon Busutil, onze rapporteur, en ook voor de Commissie verzoekschriften die hier in elk stadium haar schouders onder heeft gezet. Ik kijk er naar uit mijn kiezers hierover in te mogen lichten – honderden hebben mij over deze kwestie benaderd – en hun te kunnen meedelen dat wij hier echt vooruitgang hebben geboekt.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil een algemene opmerking maken. Ook ik heb niet aan de eerste stemmingen van vandaag mee kunnen doen omdat de toegang tot het Parlement was geblokkeerd. In mijn visie is het volkomen onaanvaardbaar dat een Franse politieagent een voertuig dat duidelijk van een lid van een Parlement is belet om het Parlement te bereiken. Dit soort zaken gebeurt alleen in Straatsburg. Als dit nog een keer gebeurt, zal ik geneigd zijn om me aan de zijde te scharen van degenen die zich verzetten tegen het feit dat het Parlement zijn zetel in Straatsburg heeft. Situaties als die ik nu net heb beschreven zien we nooit in Brussel.

- Verslag-Deprez (A6-0499/2008)

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik heb het woord gevraagd om een stemverklaring af te leggen over de bescherming van de euro. Wordt dat verzoek nog ingewilligd?

De Voorzitter. – Aangezien er geen debat is geweest, worden er op grond van ons Reglement geen mondelinge stemverklaringen gegeven. U hebt dus twee mogelijkheden: óf u stuurt ons een schriftelijke stemverklaring, óf, aangezien we nog wat tijd over hebben, u geeft een mondelinge stemverklaring die als schriftelijke verklaring zal worden weergegeven.

Geeft u dan maar een mondelinge verklaring.

Christopher Heaton-Harris (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is erg aardig van u en ik hoop maar dat u er geen spijt van krijgt!

De Britse Conservatieven hebben zich onthouden van stemming over de illustere euro omdat wij vinden dat degenen die niet met de euro mee willen doen zich zo eerbiedwaardig moeten opstellen dat ze de besluitvorming over die munt overlaten aan de landen die wel meedoen. In de afgelopen maanden is het echter steeds duidelijker geworden dat een aantal veteranen onder de afgevaardigden zich niet eerbiedwaardig of respectvol wenst te gedragen. Recentelijk optreden door een aantal fractieleden tijdens een bezoek aan de president van Tsjechië getuigde van een gebrek aan respect dat had moeten worden betoond aan de president van een democratisch Europees land.

Naarmate de Europese verkiezingen naderbij komen, zullen veel van de afgevaardigden gaan klagen dat ze de indruk hebben niet au sérieux te worden genomen of niet het verdiende respect krijgen van hun kiezers. Misschien moeten zij er eens over nadenken dat je dit alleen kunt krijgen als je zelf ook respect toont, met name aan diegenen die een principieel standpunt innemen dat zij niet delen. Het lijkt erop dat oude revolutionairen nog niet uitgestorven zijn, maar wel vergeten waar zij ooit voor hebben gevochten!

- Verslag-Gargani (A6-0483/2008)

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik heb tegen het verslag-Gargani gestemd omdat ik denk dat wat hier voor ons op tafel ligt, en is vastgelegd in een verordening van de Raad waar we alleen het recht hebben om gehoord te worden, een verregaande inbreuk op de vrijheid van de afgevaardigden is. Ik wil erop wijzen – en ik wil het werk van de Commissie juridische zaken geenszins bagatelliseren – dat er talloze onopgeloste punten en problemen zijn als het gaat om de gevolgen van deze Raadsverordening voor onze medewerkers.

Als lid van de Commissie begrotingscontrole ben ik altijd van mening geweest dat dringend iets moest worden gedaan aan het statuut voor medewerkers. Ik heb altijd tot degenen behoord die de sociale-verzekeringspremies van hun medewerkers hebben betaald en ze onder fatsoenlijke voorwaarden te werk hebben gesteld. Collega-parlementsleden die dit niet hebben gedaan hebben ons deze verordening van de Raad zagezegd opgedrongen. Het zou beter zijn geweest als het Parlementsbestuur eerder had gereageerd en had geholpen het bestaande model, dat lang niet slecht is en dat wij dan ook willen behouden voor de plaatselijke medewerkers, ten uitvoer te leggen. Dit zou beter zijn geweest voor de vrijheid van ons allemaal.

- Verslag-Busuttil (A6-0446/2008)

Richard Corbett (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil me graag voegen bij degenen die de heer Busuttil feliciteren met zijn verslagen en die de streken van de verschillende bedrijvengidsen betreuren.

Een aspect dat vaak niet bekend is, is de manier waarop deze gidsen op een agressieve manier vervolg maken op hun betalingsverzoeken. De slachtoffers van de European City Guide en andere gidsen hebben een website opgezet die "Stop the European City Guide" heet, om het bewustzijn van de gevaren van deze zwendel te helpen vergroten en de kleine bedrijven, sportclubs, charitatieve instellingen enzovoort die de slachtoffers zijn, te helpen om terug te vechten en niet door hen te worden opgelicht. De eigenaren van deze gidsen intimideren hen echter en hebben geprobeerd om die website uit de lucht te laten halen door de internetprovider die hun deze ruimte biedt. Ik host deze website daarom nu op mijn eigen website, want ze durven een lid van het Europees Parlement kennelijk niet aan te vallen.

Ik wil degenen die slachtoffer zijn van deze zwendel, alsook mogelijke slachtoffers, echter dringend verzoeken om van die organisatie gebruik te maken om hun activiteiten te coördineren en om met ons samen te werken om de mazen in de wetgeving te dichten, zodat er eindelijk een einde komt aan al deze zwendelpraktijken.

Schriftelijke stemverklaringen

- Aanbeveling-Saryusz-Wolski (A6-0458/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik stem vóór deze overeenkomst, die past binnen de betrekkingen tussen Europa en de Maghreb.

Ik wil echter graag van de gelegenheid gebruik maken om te wijzen op het feit dat Marokko herhaaldelijk de mensenrechten schendt en zijn internationale verplichtingen in de kwestie-Sahrawi niet nakomt. Marokko dient zich simpelweg te houden aan hetgeen is vastgelegd in de verschillende VN-resoluties op dit gebied. Het recht van de Saharawi-bevolking als geheel om zich uit te spreken over zelfbeschikking moet worden erkend. Hett gaat om het laatste geval van kolonialisme in Afrika, en de internationale gemeenschap kan zich niet langer stil houden. Europa dient in dit verband zijn verantwoordelijkheid te nemen.

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (MT) Ik ben het er volledig mee eens dat we veel belang moeten hechten aan de betrekkingen van de Europese Unie met haar buurlanden, met name in het Middellandse-Zeegebied. Het Koninkrijk Marokko heeft altijd aangedrongen op nauwere betrekkingen tussen Marokko en de Europese Unie en het is onze plicht om ervoor te zorgen dat deze samenwerking blijft groeien en verder wordt versterkt.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Met het oog op de ontwikkeling van institutionele en commerciële betrekkingen met Marokko heb ik gestemd voor het Ontwerpbesluit van de Raad betreffende

de sluiting van een protocol bij de Euro-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en het Koninkrijk Marokko, anderzijds, teneinde rekening te houden met de toetreding van de Republiek Bulgarije en van Roemenië tot de Europese Unie.

Lena Ek (ALDE), *schriftelijk*. – (SV) Als het optreden van Marokko in de Westelijke Sahara er niet geweest was, zou ik voor de resolutie hebben gestemd. Ik heb niets tegen een associatie en uitwisseling tussen de EU en Marokko. Om mijn steun te krijgen moet Marokko echter eerst de mensenrechten respecteren en ophouden met het verdrukken van de bevolking van de Westelijke Sahara.

Glyn Ford (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb me onthouden van stemming over het protocol bij de Euromediterrane overeenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en Marokko. Mijn reden daarvoor had niets te maken met de formele punten van het verslag van de heer Saryusz-Wolski, maar was eerder van politieke aard. De bezetting door Marokko van de Arabische Democratische Republiek Sahara van de Westelijke Sahara, de oorlog van Marokko tegen de verzetsstrijders die proberen hun land te bevrijden, en de mensenrechtenschendingen tegen de burgerbevolking maken het noodzakelijk om ten minste een klein protestgebaar te maken. Ik wou alleen dat het meer had kunnen zijn.

Luca Romagnoli (NI), *schriftelijk*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór de aanbeveling van de heer Saryusz-Wolski betreffende het voorstel van de Raad betreffende de sluiting van een protocol bij de Euromediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten enerzijds en het Koninkrijk Marokko anderzijds. Ik ben van mening dat het Parlement vóór het sluiten van een dergelijke overeenkomst moet stemmen, als gevolg van de toetreding van Bulgarije en Roemenië tot de Unie. Deze overeenkomst moet wel gewijzigd worden, waardoor Marokko de heffingen op sommige van de producten die het land importeert, versneld kan afschaffen.

- Aanbeveling-Saryusz-Wolski (A6-0496/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), *schriftelijk*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van de heer Saryusz-Wolski, dat voorziet in een verbeterde samenwerking met Albanië.

Het Albanese grondgebied behoort geografisch gezien tot Europa en wij hebben de plicht dit land, dat zoveel zware problemen heeft gekend, geleidelijk dichterbij de Europese instellingen te brengen. Dit verslag is daarop gericht. In de afgelopen maanden heb ik met universitaire studenten gesproken in Tirana en ik voel dat de wens om lid te worden van de Europese Unie onder de jongere generaties in Albanië groeit. Zij willen losbreken uit het historische isolement waarin het land altijd heeft verkeerd en de mogelijkheid hebben gezamenlijk op te trekken met de 27 Europese partners. Laten we proberen die doelstelling te verwezenlijken.

David Casa (PPE-DE), *schriftelijk*. – (MT) Ik ben van mening dat het buitengewoon belangrijk is om landen als Albanië de nodige aanmoediging te geven om ze te helpen bij hun voorbereidingen op een eventuele toetreding tot de Europese Unie. De sluiting van een associatieovereenkomst is een zeer belangrijke stap in die richting.

- Aanbeveling-Saryusz-Wolski (A6-0490/2008)

David Casa (PPE-DE), *schriftelijk*. – (MT) Overwegende dat Kroatië kandidaat is om tot de Europese Unie toe te treden, ben ik van mening dat de associatieovereenkomst een belangrijke stap is die bijdraagt aan een versterking van de banden tussen dat land en de Europese familie.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Met het oog op de ontwikkeling van institutionele en commerciële betrekkingen met Kroatië heb ik gestemd voor het Voorstel voor een besluit van de Raad en de Commissie betreffende de sluiting van het Protocol bij de Stabilisatie- en associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Republiek Kroatië, anderzijds, om rekening te houden met de toetreding van de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie.

- Verslag-Albertini (A6-0471/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), *schriftelijk*. – (LT) De Indiase luchtvervoersmarkt is momenteel een van de snelst groeiende markten ter wereld. De openstelling van de markt en de pogingen om particulier en buitenlands kapitaal voor de Indiase luchtvaartmarkt aan te trekken worden beschouwd als onderdeel van de maatregelen die nodig zijn om de Indiase luchtvaartsector te ontwikkelen en te moderniseren om zo aan de stijgende vraag en verwachtingen van de consumenten te voldoen. Hoewel de Indiase luchtvaartsector lange tijd

gekenmerkt werd door een restrictieve benadering met beperkte markttoegang en sterke overheidscontrole, heeft India de afgelopen jaren resolute stappen genomen in de richting van een meer open en concurrerende luchtvaartmarkt.

Door zijn buitengewoon hoge groeitempo biedt India nieuwe kansen voor bedrijven en ook een sterk groeipotentieel voor Europese luchtvaartmaatschappijen, vliegtuigfabrikanten en dienstverleners.

Hoewel de ambities groot moeten zijn, kan het enige tijd duren voordat er een volledig open luchtvaartruimte met India ontwikkeld is; dit kan het beste in fasen gebeuren, waardoor er een soepele overgang kan plaatsvinden, alsmede marktintegratie die gebaseerd is op een geleidelijke tenuitvoerlegging van nieuwe regels op een gelijk speelveld. Ik ben het daarom eens met het sluiten van een horizontale overeenkomst tussen de Gemeenschap en India.

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (MT) Dit verslag werpt licht op bepaalde aspecten die tot nu toe onduidelijk waren en die tot verkeerde interpretaties hadden kunnen leiden. De nieuwe bepalingen waarborgen een grotere transparantie van de procedures en zorgen ervoor dat zowel het volume als het evenwicht van de verkeersrechten niet worden verstoord. Waar eerder inbreuken op de mededingingswetgeving plaatsvonden, zijn in deze afzonderlijke bilaterale overeenkomst nu bepaalde specifieke bepalingen opgenomen die het systeem zullen reguleren.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb om de volgende redenen vóór dit verslag gestemd:

- artikel 2 van deze overeenkomst vervangt de traditionele aanwijzingsbepalingen door een communautaire aanwijzingsbepaling, waardoor alle communautaire luchtvaartmaatschappijen gebruik kunnen maken van het vestigingsrecht;

- bij artikel 4 worden bepalingen in bilaterale overeenkomsten die duidelijk concurrentieverstorend zijn (zoals verplichte commerciële overeenkomsten tussen luchtvaartmaatschappijen) in overeenstemming met de EU-mededingingsregelgeving gebracht.

Tijdens de onderhandelingen over de horizontale overeenkomst met de regering van de Republiek India is benadrukt dat de overeenkomst geen invloed zal hebben op het volume of het evenwicht van de verkeersrechten. Hiertoe zijn in een brief van de Europese Gemeenschap en haar lidstaten aan India voorwaarden opgesteld.

Bogusław Liberadzki (PSE), schriftelijk. – (PL) De heer Albertini is terecht van mening dat het passend zou zijn om de bestaande overeenkomst tussen de Gemeenschap en de Republiek India te wijzigen. Ik deel zijn opvatting dat in een bredere overeenkomst ook kwesties als samenwerking op wetgevingsgebied met betrekking tot veiligheid op de grond en in de lucht, het beheer van het luchtverkeer, het monitoren van vluchten, milieu, technologie en onderzoek zouden moeten worden gereguleerd. Een dergelijke overeenkomst moet ook betrekking hebben op zaken rond het uitvoeren van economische activiteiten en industriële samenwerking.

Ook ben ik van mening dat het goed zou zijn om te verwijzen naar de overeenkomst tussen India en de Verenigde Staten, die als nuttig voorbeeld voor ons kan dienen. Ik steun het voorstel dat als eerste stap de Commissie vervoer en toerisme een positief advies over de sluiting van de horizontale overeenkomst tussen de Gemeenschap en India moet uitbrengen.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van de heer Albertini over de overeenkomst tussen de Europese Gemeenschap en de Republiek India inzake bepaalde aspecten van luchtdiensten. Ik ben het eens met de rapporteur dat de Unie de positieve ervaring die is opgedaan met de in 2005 gesloten bilaterale overeenkomst tussen de Verenigde Staten en India en de daaruit voortvloeiende opheffing van restricties op het gebied van capaciteit, tarieven en kwalitatieve controles ten aanzien van markttoegang door de Unie als voorbeeld moet worden genomen, aangezien een vergelijkbare overeenkomst niet alleen gunstig zou zijn voor Europese ondernemingen die opereren in de luchtverkeerssector, maar ook voor degenen die daar gebruik van maken. Ik denk echter wel dat het belangrijk is te onderstrepen dat een dergelijke overeenkomst vooralsnog een beginpunt moet vormen en dat we, alvorens de luchtverkeerssector met India volledig te liberaliseren, de tenuitvoerlegging van de nu vastgelegde maatregelen eerst moeten afwachten om te voorkomen, zoals vaak gebeurt, dat de economische samenwerking sneller verloopt dan de sociale ontwikkeling.

- Verslag-Deprez (A6-0499/2008)

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (MT) Ik ben het eens met de rapporteur over het belang dat we moeten hechten aan de beveiliging van de euro en de strijd tegen valsemunten. Dit is een strijd die we op dagelijkse basis moeten voeren, omdat vals geld de economie van de hele Europese Unie – en niet alleen die van de eurozone – verzwakt. Helaas moderniseren de criminelen die zich dagelijks met deze illegale activiteit bezighouden hun technologieën voortdurend, waardoor ze steeds over nieuwe technische middelen beschikken. Het is daarom van het grootste belang dat we alle mogelijke hulp geven en van alle beschikbare middelen gebruikmaken om zowel de gezamenlijke Europese autoriteiten als elk afzonderlijk land de nodige instrumenten in handen te geven om deze strijd te voeren.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor de Ontwerpverordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1338/2001 van de Raad van 28 juni 2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij, omdat het een realistisch en doelmatig voorstel is ter bestrijding van eurovalsemunterij.

Glyn Ford (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik verwelkom deze beide verslagen, het eerste over “maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij” en het tweede over “uitbreiding van maatregelen ter bescherming van de euro tegen valsemunterij”. Zoals ik bij verschillende eerdere gelegenheden heb gezegd, kan het besluit om biljetten van vijfhonderd euro en tweehonderd euro uit te geven, die vijf en twee keer zo groot zijn als het grootste dollar- of yenbiljet dat in algemene omloop is, de euro zowel voor het witwassen van geld als voor valsemunterij tot de favoriete munteenheid maken. We ondernemen hier tenminste actie om het laatstgenoemde probleem aan te pakken, ook al zijn er verdere stappen nodig om het eerstgenoemde probleem aan te pakken.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Het verslag heeft ten doel een eerdere verordening, Verordening (EG) nr. 1338/2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij, te wijzigen en de bevoegdheden te verruimen om de overdracht tussen de lidstaten van vals geld dat zal worden gebruikt om de relevante controle-uitrusting af te stellen, te vergemakkelijken en toe te staan. De momenteel geldende wetgeving verbiedt een dergelijke overdracht.

De Zweedse partij Junilistan is het ermee eens dat het erg belangrijk is om de euro tegen valsemunterij te beschermen. Wij zijn echter van mening dat deze kwestie moet worden behandeld door de landen die de euro als munt hebben. Zweden en andere landen die geen lid zijn van de eurozone, zouden zich niet mogen bemoeien met de manier waarop de eurolanden deze kwestie aanpakken. Wij hebben er daarom voor gekozen om ons van stemming te onthouden over dit verslag.

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Het grote gebied waarin de euro wordt gebruikt maakt de munt tot een geliefd doelwit voor valsemunten. Ze produceren valse biljetten en munten van een dusdanig hoge kwaliteit, zelfs met imitaties van de veiligheidskenmerken, dat de gewone man makkelijk om de tuin wordt geleid door de valse biljetten van 50 euro. En ook geldautomaten zijn niet gevrijwaard van bedrog. Door de turbulentie waarin sommige munteenheden sinds enige tijd verkeren zal het belang van de euro waarschijnlijk alleen maar toenemen, en criminele bendes zullen proberen hier een slaatje uit te slaan.

Als we een zo veilig mogelijke euro willen, zullen we op een aantal fronten een tandje moeten bijzetten. Enerzijds moeten we werken aan de munteenheid zelf en anderzijds moeten we meer informatie verstrekken over de veiligheidskenmerken, omdat het veiliger maken van de euro geen zin heeft als mensen er niet vertrouwd mee zijn. Tot slot zullen we ons ook meer moeten inspannen om de valsemuntenbendes te bestrijden. Daarbij moet voorgoed een einde worden gemaakt aan het huidige uithongeringsbeleid door de uitvoerende macht. Dit verslag is dan ook slechts de eerste stap richting een veiligere euro; ik heb er in ieder geval vóór gestemd.

- Verslag-Deprez (A6-0503/2008)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Op basis van het verslag van mijn Belgische collega Gérard Deprez, heb ik gestemd vóór de ontwerpverordening van de Raad tot wijziging van de verordening uit 2001 waarin noodzakelijke maatregelen zijn gedefinieerd ter bescherming van de Euro tegen valsemunterij, als gewijzigd door de Raad. Een bindende wetgeving die de echtheidscontrole van circulerend munt- en papiergeld in euro's verplicht stelt voor kredietinstellingen is onvermijdelijk nu zowel experts op nationaal niveau als communautaire instellingen de noodzaak hiervan hebben benadrukt. Het is duidelijk dat er iets gedaan moet worden. Ik steun de ontwerpverordening die voorziet in de verplichting voor kredietinstellingen en andere

betrokken instellingen en vestigingen, om de echtheid te controleren van munt- en papiergeld in euro's die zij ontvangen hebben voordat dit geld weer in omloop gebracht wordt. Dit alles volgens de procedures die zijn vastgelegd door de ECB op het gebied van papiergeld en door de Commissie op het gebied van muntgeld. Ik wil hier benadrukken dat het een uitstekend punt is om deze wijzigingen automatisch van toepassing te verklaren in de lidstaten die geen deel uitmaken van de eurozone.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor de ontwerpverordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 1339/2001 houdende uitbreiding van de werking van Verordening (EG) nr. 1338/2001 tot vaststelling van maatregelen die noodzakelijk zijn voor de bescherming van de euro tegen valsemunterij, tot de lidstaten die de euro niet als munteenheid hebben aangenomen, omdat deze uitbreiding bijdraagt aan de strijd tegen de eurovalsemunterij in de gehele EU.

- Verslag-Wallis (A6-0465/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, mijn complimenten voor Diana Wallis voor haar uitstekende werk. We bevinden ons in een bijzonder delicate economische situatie waarin de crisis die in de Verenigde Staten is begonnen en in eerste instantie alleen de financiële sector raakte, nu wereldwijd gevolgen heeft voor de reële economie. De ernst van de situatie wordt bevestigd door het feit dat het kapitalisme voor het eerst in de geschiedenis verzoekt om hulp van de staat, die kort geleden nog als de historische vijand werd beschouwd.

De staat heeft simpelweg de taak regels vast te stellen. Ik ben dan ook verheugd over het huidige verslag dat voorziet in een nieuwe, striktere regelgeving inzake de waarborgen die van ondernemingen worden gevraagd om de belangen van leden en anderen te beschermen.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad strekkende tot het coördineren van de waarborgen welke in de lidstaten worden verlangd van de vennootschappen in de zin van artikel 48, tweede alinea, van het Verdrag, om de belangen te beschermen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap, alsook de instandhouding en wijziging van haar kapitaal, zulks teneinde die waarborgen gelijkwaardig te maken.

Tegelijkertijd is in aansluiting op de beoordeling van het voorstel de raadgevende werkgroep met gemeen goedvinden tot de conclusie gekomen dat het voorstel beperkt blijft tot een loutere codificatie van de bestaande teksten zonder inhoudelijke wijzigingen.

- Verslag-Wallis (A6-0466/2008)

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de belastingvrijstellingen bij definitief binnenbrengen uit een lidstaat van persoonlijke goederen door particulieren, omdat bij de beoordeling van het voorstel voor een richtlijn van de Raad ingediend ter codificatie van Richtlijn 83/183/EEG van 28 maart 1983 betreffende de belastingvrijstellingen bij de definitieve invoer uit een lidstaat van persoonlijke goederen door particulieren, de werkgroep met gemeen goedvinden heeft vastgesteld dat het voorstel de facto beperkt blijft tot een loutere codificatie van de bestaande teksten zonder inhoudelijke wijzigingen.

- Verslag-Ryan (A6-0469/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), schriftelijk. – (LT) Er bestaat een risico dat medailles en penningen die op euromunten lijken gebruikt worden door fraudeurs. Ten eerste zouden de burgers kunnen geloven dat de metalen voorwerpen een wettig betaalmiddel zijn. Ten tweede zouden medailles en penningen, als hun grootte en metaaleigenschappen niet veel van euromunten verschillen, op frauduleuze wijze kunnen worden gebruikt in automaten die munten accepteren. Daarom is het van essentieel belang dat de criteria aan de hand waarvan de Commissie bepaalt of medailles en penningen op euromunten lijken worden verduidelijkt.

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (MT) Ik ben het absoluut met de rapporteur eens dat we moeten proberen om de activiteiten van witwassers van geld te beperken door een verordening op te stellen waarin, met als doel om het misbruik zo veel mogelijk te beteugelen, duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen munten die als wettig betaalmiddel kunnen worden gebruikt en andere munten.

Andreas Mölzer (NI), schriftelijk. – (DE) Uiteraard is het belangrijk voor de EU om ervoor te zorgen dat geen munten en medailles worden geproduceerd die lijken op euro's. Enkele jaren geleden doken Turkse lires met

eurokenmerken op in Oostenrijk. Helaas lijkt de EU symboliek niet echt serieus te nemen. Zo keek ze de andere kant op toen Slovenië van plan was Oostenrijkse symbolen te gebruiken bij het ontwerp van de nationale zijden van de euro's, hetgeen pure provocatie was.

Ook leverde de Europese Unie geen kritiek op de Georgische president Michail Saakasjvili toen hij tijdens de crisis in de Kaukasus bij diverse televisie-interviews stevast vóór de EU-vlag verscheen, alsof zijn land lid was van de Europese Unie. Deze desinteresse lijkt zich echter niet op alle terreinen uit te strekken. Het is van belang dat burgers op euro's lijkende penningen niet kunnen verwarren met de euro zelf, en om die reden heb ik vóór het verslag-Ryan gestemd.

- Verslag-Virrankoski (A6-0487/2008)

David Casa (PPE-DE), schriftelijk. – (MT) Gezien de zware tijden die de wereldeconomie doormaakt, en met name de Europese economie, moet ervoor gezorgd worden dat alle noodzakelijke stappen worden gezet om de stabiliteit te verkrijgen die nodig is om uit het dal te kunnen klimmen en te herstellen van dit negatieve jaar.

Nigel Farage en Jeffrey Titford (IND/DEM), schriftelijk. – (EN) De UK Independence Party heeft voor dit verslag gestemd, omdat 4,9 miljard euro aan onuitgegeven kredieten aan de nationale regeringen zal worden teruggegeven.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Het is goed dat financiële middelen aan de lidstaten terug worden betaald wanneer het niveau van kredietbesteding in de structuurfondsen laag is.

In het tweede deel van deze gewijzigde begroting gaat het om noodhulp en het opzetten van een snelleresponsfaciliteit voor maatregelen tegen de scherpe stijging van de voedselprijzen in de ontwikkelingslanden. Wij hebben onze twijfels bij de voorgestelde kredieten van 262 miljoen euro. De kwestie is veel complexer dan dat. Er zijn veel voorbeelden van de manier waarop de EU de levensmiddelprijzen gedumpt en lokale voedselproducenten in de ontwikkelingslanden geëlimineerd heeft. De EU heeft zodoende de lokale voedselvoorziening in de ontwikkelingslanden belemmerd. Nu wil ze noodhulp laten aanrukken als kortetermijnoplossing. Wat nodig is, is een wijziging van het gemeenschappelijk landbouwbeleid in de EU en van de Europese exportsubsidies voor landbouwproducten. Daarom kunnen wij dit deel van de gewijzigde begroting in dit opzicht niet steunen.

Omdat de terugbetaling aan de lidstaten van ongebruikte kredieten voor structuurfondsen het overgrote deel van gewijzigde begroting nr. 9/2008 uitmaken, hebben wij ervoor gekozen om voor het verslag als geheel te stemmen. Dat betekent niet dat wij het voorstel over noodhulp in deze gewijzigde begroting steunen.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Wij hebben tegengestemd vanwege het annuleren van 4,5 miljard euro in de structuurfondsen en het Cohesiefonds in de communautaire begroting voor 2008.

Het meerjarig financieel kader 2007-2013 is al vanaf het begin niet nageleefd. Dat geldt met name voor het gebruik van de financiële middelen voor het cohesiebeleid.

De “rechtvaardigingen” die zijn aangevoerd – zoals vertraging bij de goedkeuring en uitvoering van programma's – vormen geen verklaring voor het feit dat twee jaar achtereen deze bedragen niet zijn opgenomen in de Gemeenschapsbegroting of in een latere fase zijn geschrapt. Daar komt nog bij dat in de begroting voor 2009 de bedragen voor het structuur- en cohesiebeleid lager zijn dan wat voor 2007 was goedgekeurd. En dat in een crisisjaar.

Als er zich moeilijkheden voordoen bij de uitvoering van operationele programma's, moeten die worden overwonnen (zelfs door het percentage van de communautaire cofinanciering te verhogen).

Het is onaanvaardbaar dat deze “moeilijkheden” worden gebruikt om bedragen te annuleren die hadden moeten worden ingezet om de productieve sectoren te steunen en om banen met rechten te bevorderen in de “cohesielanden”, waartoe ook Portugal behoort.

Aan de andere kant stapelen zich bedragen op die het risico lopen niet te worden besteed ten gevolge van de toepassing van de n+2- en n+3-regels en vanwege moeilijkheden in verband met de gedeeltelijke cofinanciering van deze bedragen door de nationale begrotingen van die landen.

- Verslag-Madeira (A6-0442/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), *schriftelijk*. – (LT) Alle 27 lidstaten bij elkaar genomen, beschikt de EU over meer dan 89 000 kilometer kustlijn. Deze Europese kustzones zijn echter heel gevarieerd; er liggen langs de kust zelfs grote steden en hoofdsteden.

Sommige regio's zouden niet kunnen overleven zonder de kusten die ze omringen. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de ultraperifere regio's, die vooral van het toerisme en andere met de zee verband houdende activiteiten leven. Maar er zijn ook regio's met kustgebieden die zodanige geografische kenmerken hebben dat ze voor hun economische ontwikkeling in het geheel niet van het toerisme afhankelijk zijn, of waar het toerisme voor het bbp nauwelijks van belang is. Volgens sommige voorspellingen zou in 2010 ongeveer 75 procent van de mensheid in kustgebieden wonen. Een dergelijke sterke bevolkingsconcentratie is op zichzelf reeds voldoende rechtvaardiging om een pragmatisch onderzoek uit te voeren naar de impact van het toerisme in de kustgebieden, en om precies te zijn naar de impact op nationaal, regionaal en lokaal niveau.

Daarom is de wet die op harmonieuze wijze het kusttoerisme reguleert noodzakelijk.

Carlos Coelho (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Toerisme is een essentiële factor voor de sociaaleconomische ontwikkeling van de kustregio's van de EU.

Om die reden steun ik het creëren van specifieke instrumenten die leiden tot een meer geïntegreerde en duurzamere ontwikkelingsstrategie, waardoor het seizoensgebonden karakter van het toerisme in die regio's minder sterk wordt. Immers alleen op die manier kan het economisch concurrentievermogen gestimuleerd worden en kan antwoord gegeven worden op sociale behoeften (het scheppen van stabielere werkgelegenheid en verbetering van de levenskwaliteit). Tegelijkertijd moet er speciale aandacht besteed worden aan het behoud van natuurlijke en culturele hulpbronnen en aan het promoten van modellen van een meer verantwoorde vorm van toerisme.

Hoewel toerisme geen communautaire bevoegdheid is, is het belangrijk om versnipperde, sectorale en onsamenhangende acties op Europees niveau te voorkomen. Op die wijze dient een algemene en geïntegreerde aanpak van de verschillende beleidsterreinen die met toerisme verbonden zijn (bijvoorbeeld het cohesiebeleid, het milieubeleid, het maritieme en het sociale beleid) verzekerd te zijn.

Ik heb er geen enkele twijfel over dat de structuurfondsen een grote bijdrage leveren aan de ontwikkeling van de kustregio's. Het is echter jammer dat wegens gebrek aan informatie niet bekend is wat de werkelijke effecten zijn van die investeringen.

Het valt ook te betreuren dat de operationele programma's voor 2007-2013 vrijwel geen enkele specifieke verwijzing behelzen naar kustgebieden. Ik sta achter het voornemen van de rapporteur om deze situatie te veranderen.

Lena Ek (ALDE), *schriftelijk*. – (SV) Het verslag van mevrouw Madeira over kusttoerisme in Europa is moeilijk en gecompliceerd, mist concrete en duidelijke doelen, maar heeft een duidelijk en concreet neerbuigend perspectief. Ik zie niet in hoe de toeristische industrie in de Unie er baat bij heeft dat het Europees Parlement er bij de lidstaten op aandringt fietspaden aan te leggen (paragraaf 7) of de luchthavenbelasting te verlagen (paragraaf 32). De voorwaarden voor kusttoerisme zijn bijvoorbeeld in Griekenland anders dan in Zweden. Daarom heb ik tegen het verslag gestemd.

Duarte Freitas (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Vraagstukken in verband met de ontwikkeling van kustgebieden zijn uiterst belangrijk voor lidstaten van de EU, zoals Portugal, met regio's die in sterke mate afhankelijk zijn van bepaalde maritieme activiteiten.

Onder die activiteiten is het kusttoerisme een essentiële pijler om de huidige doeleinden van de Europese strategie om Europa dicht bij de zee te brengen te realiseren. In die zin moet Europa het kusttoerisme een plaats geven in zijn lijstje met politieke prioriteiten. Hoewel de kustregio's ongetwijfeld een grote rijkdom vertegenwoordigen, hebben ze in Europa, en vooral in Portugal, te lijden onder ernstige beperkingen doordat de overheid tekortschiet op het vlak van aanpak, planning en maatregelen.

De EU dient specifiek beleid te ontwikkelen voor kwesties die verband houden met toerisme door ze een plaats te geven in een bredere context, zoals het Europees maritiem beleid, de richtlijn betreffende het mariene milieu, de strategie voor het geïntegreerd beheer van kustgebieden, het trans-Europees vervoersnet en het milieubeleid van het Natura 2000-netwerk.

Deze en andere voorstellen in het verslag acht ik van fundamenteel belang voor de ontwikkeling van het toerisme in de kustgebieden van de EU. Daarom heb ik het verslag gesteund.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij van Junilistan kanten ons tegen alle pogingen van de EU-instellingen om de toeristische industrie in hun wetgevingsbevoegdheid in te lijven. De toeristische sector en investeringen ter bevordering van de ontwikkeling van de industrie zijn kwesties die uitsluitend door de individuele lidstaten zouden moeten worden behandeld.

Wij van Junilistan zijn daarom van mening dat financiële investeringen in bijvoorbeeld infrastructuur en permanente vervoersverbindingen door de betrokken lidstaten moeten worden aangepakt en niet op de schouders van belastingbetalers in andere delen van de EU terecht mogen komen.

Wij van Junilistan hebben ook onze twijfels bij de oproep van de rapporteur aan het Europees Parlement om de economische activiteit ook buiten het toeristisch hoogseizoen te bevorderen, een voorstel dat moeilijk als iets anders kan worden beschreven dan als een poging om grensoverschrijdende bescherming van werkgelegenheid in te voeren.

In tegenstelling tot de rapporteur kanten wij ons tegen de wens van het Comité van de Regio's om een Europees Kustfonds op te zetten.

De delegatie van Junilistan in het Europees Parlement heeft daarom tegen het verslag als geheel gestemd.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Hoewel we het duidelijk oneens zijn met een aantal onderdelen van dit verslag, waarderen we in het algemeen de inhoud ervan. Dat geldt met name voor het overnemen van vele voorstellen die wij ingediend en verdedigd hebben. Het volgende punt is er een voorbeeld van: “benadrukt de noodzaak de rechten van de werknemers in de sector te beschermen door het bevorderen van hoogwaardige arbeid en de kwalificaties daarvoor; dit betekent onder andere adequate beroepsopleidingen, bevordering van stabiele contractvormen en een billijk en passend beloningsniveau, en verbetering van de arbeidsomstandigheden”.

We betreuren het evenwel dat andere voorstellen zijn verworpen, zoals:

– “vindt dat de sector toerisme moet bijdragen aan de territoriale samenhang, de economische ontwikkeling en de regionale werkgelegenheid, en wijst op de noodzaak van een horizontale aanpak van de sector bij de vaststelling van het beleid en de financiering vanuit de Gemeenschap, vooral door het creëren van een specifiek communautair programma ter aanvulling op de actie van de lidstaten, om de sector en de synergie tussen de diverse economische en sociale gesprekspartners te bevorderen”;

– “brengt in herinnering dat kuststreken met toeristische activiteiten ten onrechte zijn gestraft door het zogenaamde ‘statistisch effect’ in het huidige financiële kader 2007-2013 en roept daarom op tot het nemen van compensatiemaatregelen op communautair niveau voor deze regio's”, zoals de Algarve.

Sérgio Marques (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Dit verslag over de regionaleontwikkelingsaspecten van de impact van toerisme in kustgebieden is essentieel voor de sociaaleconomische ontwikkeling van deze regio's van de Europese Unie.

Dit thema is uiterst belangrijk, daar de lidstaten van de Europese Unie tezamen over meer dan 89 000 kilometer kustlijn beschikken en eilanden, eilandlidstaten en ultraperifere regio's in sterke mate afhankelijk zijn van toerisme.

Daarom is het essentieel dat de kustlidstaten specifieke strategieën en geïntegreerde plannen op nationaal en regionaal niveau maken om het seizoensgebonden karakter van het toerisme in de kustgebieden te verminderen en stabielere werkgelegenheid en betere levenskwaliteit te garanderen voor de plaatselijke gemeenschappen.

Ik heb voor dit verslag gestemd, waarin de noodzaak wordt benadrukt van een geïntegreerde aanpak van kusttoerisme in het cohesiebeleid, het maritieme en visserijbeleid, het milieubeleid, het vervoersbeleid, het energiebeleid, het sociale beleid en het gezondheidszorgbeleid van de Europese Unie om synergie tot stand te brengen en tegenstrijdige maatregelen te voorkomen.

Luís Queiró (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Denk eens aan het belang voor Europa van een globale strategie die het potentieel van de zee benut en aan de economische kracht die uitgaat en kan uitgaan van het toerisme voor de Europese economieën. Als we daarnaast denken aan de noodzaak een antwoord te geven op zowel de zorgen om het verplaatsen van verschillende economische activiteiten als de uitdagingen die de huidige

economische crisis ons stelt, dan is het niet zo moeilijk het belang in te zien van een specifieke strategie voor het toerisme in kustgebieden in het kader van de globale strategieën voor het toerisme en voor de zee.

In het licht van deze overwegingen, die beide deel uitmaakten van de twee verslagen waar ik bij betrokken was (rapporteur voor het verslag over de toekomst van duurzaam toerisme en schaduwrapporteur voor het verslag over de Europese maritieme strategie), is dit een welkom verslag. We moeten echter erkennen dat een strategie voor het toerisme in kustgebieden die de grootste gemeenschappelijke deler van de twee genoemde globale strategieën is, niet volstaat. Vanuit een meer algemeen oogpunt bekeken is het noodzakelijk een economisch klimaat te stimuleren dat gunstig is voor het ondernemerschap en voordeel haalt uit dit enorme potentieel – of deze enorme potentiëlen – door het nu te exploiteren en ervoor te zorgen dat het op een duurzame en verantwoorde wijze geëxploiteerd blijft.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van mevrouw Madeira over de impact van het toerisme op kustregio's. Hoewel het toerisme niet onder de bevoegdheden van de Europese Unie valt en er dus geen specifieke financiële instrumenten voor deze sector zijn, denk ik dat wij een evaluatie moeten uitvoeren van de impact van een belangrijke sector als het toerisme in de kustregio's voor de regionale ontwikkeling en de economische, sociale en territoriale cohesie van alle lidstaten. Ik ben het met de rapporteur eens dat wij op geïntegreerde manier moeten handelen en een samenhangende aanpak nodig hebben voor strategieën op het gebied van milieu-, energie-, maritiem en vervoersbeleid, om ervoor te zorgen dat de verschillende beleidsmaatregelen ter bevordering van het toerisme dezelfde richting opgaan, ten gunste van degenen die in de kustgebieden wonen en de Europese economie in het algemeen.

Margie Sudre (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) In de kuststreken en met name in de kuststreken van ultraperifere gebieden kan het toerisme dat vaak de voornaamste economische activiteit is negatieve effecten hebben. Deze negatieve effecten komen voort uit het seizoensgebonden karakter van toerisme, de ongeschoolde aard van het werk in deze sector, een zwakke integratie tussen de kust en het binnenland, zwakke economische diversificatie en de uitputting van natuurlijk en cultureel erfgoed. Een oplossing kan liggen in de volgende maatregelen.

Bestrijd de seizoensgebondenheid door andere vormen van toerisme te propageren (zakelijk toerisme, cultureel toerisme, gezondheidstoerisme, sportief toerisme of plattelandstoerisme) waarbij het door de kustgebieden gevormde erfgoed beschermd blijft.

Zoek naar een geïntegreerde benadering van kusttoerisme aan de ene kant en communautair beleid op het gebied van cohesie, zee, visserij, milieu, vervoer en energie aan de andere kant om te komen tot synergieën en om de samenhang van projecten te versterken.

Verbeter de kwaliteit van de infrastructuur om zo de toegankelijkheid buiten het hoogseizoen te vergroten, waarbij rekening moet worden gehouden met de strijd tegen klimaatverandering door de ontwikkeling van duurzaam lokaal openbaar vervoer.

Verhoog de kwaliteit van service door een betere professionele opleiding en bevorder een aanbod dat reageert op de ontwikkeling van de markt. Op die manier onderscheiden deze locaties zich van de concurrentie.

Promoot nieuwe toeristische bestemmingen waaronder de ultraperifere regio's en maak van kusttoerisme het middelpunt van de Europese Maritieme Dag (20 mei) of van het project "Europese topbestemmingen".

- Verslag-Prets (A6-0461/2008)

Šarūnas Birutis (ALDE), schriftelijk. – (LT) In deze tijd van globalisering, en als gevolg van de snelle ontwikkeling van de informatie- en communicatietechnologie (ICT), dringen nieuwe technologieën en massamedia steeds sterker door in alle levenssferen. Meer dan ooit moet de maatschappij zich inspannen om gelijke tred te houden met de technologische vooruitgang en moet zij leren omgaan met een enorme golf aan informatie. Tegelijkertijd treden de media op als poortwachters bij de keuze van relevante onderwerpen en beïnvloeden zij zo de agenda van het alledaagse leven. Deze keuze van onderwerpen vindt echter plaats vanuit een persoonlijke invalshoek en is daarmee alleen bij benadering objectief. Mediageletterdheid moet in deze uitdagende omgeving ondersteuning bieden en moet mensen in staat stellen zich tot verstandige mediagebruikers te ontwikkelen.

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark en Anna Ibrisagic (PPE-DE), schriftelijk. – (SV) Wij hebben tegen het verslag van mevrouw Prets (Sociaal-democratische Fractie in het Europees

Parlement, AT) over mediageletterdheid in de digitale wereld (A6-0461/2008) gestemd. De voorstellen in het verslag druisen in tegen het subsidiariteitsbeginsel. Wij willen geen gemeenschappelijke Europese media-educatie voor alle kinderen in de lidstaten. De individuele lidstaten moeten hun leerplannen opstellen in overeenstemming met nationale omstandigheden.

Wij zijn evenmin van mening dat het niveau van mediageletterdheid van ouders en ouderen in het algemeen slecht is.

Marie-Hélène Descamps (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Traditioneel of nieuw, de media nemen een belangrijke plaats in in ons dagelijks leven. Gegeven dit feit, moet de Europese burger in staat gesteld worden de inkomende stroom aan beelden en informatie ten optimale te begrijpen, te analyseren en te evalueren. Deze competenties zijn des te noodzakelijker nu het gebruik van het internet zich algemeen heeft verspreid en de mediaconsument niet meer slechts een toeschouwer is maar meer en meer zelf deelnemer wordt.

Het rapport dat aan ons is overlegd en dat ik persoonlijk ondersteun, is opgesteld in deze lijn. Hierin wordt de politieke wil geformuleerd om de rechten en vrijheden te waarborgen van eenieder die zich in deze gedigitaliseerde omgeving begeeft.

In dit rapport wordt gepleit voor een hoog niveau van mediascholing voor alle burgers en in het bijzonder voor de jongste burgers. Beoogd wordt een scholing die is toegepast op elke mediavorm en waarin het recht wordt benadrukt van toegang voor iedereen tot informatie- en communicatietechnologieën. In het rapport wordt een scholing van niveau gepropageerd waarin speciale aandacht wordt gegeven aan een verantwoorde en respectvolle omgang met intellectuele eigendomsrechten. Deze mediascholing maakt overigens deel uit van de Lissabondoelstellingen en is een wezenlijk onderdeel bij de ontwikkeling van een actieve en bewuste burgerbevolking.

Lena Ek (ALDE), schriftelijk. – (SV) De rapporteur wil op verschillende niveaus Europese media-educatie invoeren, die zich richt tot gezinnen, scholen, ouderen en gehandicapten. Dat is natuurlijk een goed idee maar hoort niet thuis op het niveau van de EU. Als voorstander van een beperktere maar gerichtere EU vind ik dat dit iets is wat elke lidstaat zelf moet organiseren. Daarom heb ik tegen het verslag gestemd.

Edite Estrela (PSE), schriftelijk. – (PT) Ik heb gestemd voor het verslag-Prets over mediageletterdheid in een digitale wereld, daar ik het ermee eens ben dat dit probleem met spoed dient te worden aangepakt. In dit tijdperk van digitale informatie kan het uitsluiten van mensen van informatie leiden tot een nieuwe vorm van discriminatie en ongelijkheid. Ik ben het eens met de doeleinden die het verslag beschrijft, met name met de aansporing de toegang tot breedbandinternet te democratiseren, de strijd om de verschillen tussen de lidstaten op dit vlak te verminderen en de noodzaak te investeren in onderwijs en opleiding in deze sector.

Tevens ben ik van mening dat het noodzakelijk is met een zekere voorzichtigheid de concentratietendens van bedrijven in deze sector te volgen en te controleren teneinde oligopolies die een transparante en pluriforme informatievoorziening in gevaar zouden kunnen brengen te voorkomen.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij zijn van mening dat mediageletterdheid een kwestie voor de lidstaten is. De ontwerpverklaring die nu in het Europees Parlement voorligt, bevat ongetwijfeld een aantal goede adviezen (en ook een aantal minder goede) maar dit is een kwestie die alleen de lidstaten toekomt.

Het ontwerpverslag gaat ook in op de leerplannen van de onderwijssystemen van de lidstaten. Wij van Junilistan hebben er in het Parlement eerder al op gewezen – en doen dit nu opnieuw – dat alleen de lidstaten verantwoordelijk zijn voor de organisatie van het onderwijs en de inhoud van het onderwijssysteem.

In feestelijke speeches wordt uitvoerig over subsidiariteit gepraat, maar de realiteit ziet er heel anders uit. De EU moet zich met grensoverschrijdende kwesties bezighouden, maar mag zich niet bemoeien met aangelegenheden waarover de individuele lidstaten zelf kunnen beslissen of die in andere internationale verdragen zijn geregeld.

Om deze redenen hebben wij tegen de ontwerpresolutie gestemd.

Ian Hudghton (Verts/ALE), schriftelijk. – (EN) Mediageletterdheid wordt steeds belangrijker in ons digitale tijdperk. Terwijl onze culturen steeds meer invloed ondervinden van de mondialisering, erkent het verslag Prets terecht dat het lokale instellingen zijn die een sleutelrol in mediageletterdheid spelen. Lokale voorzieningen kunnen een grote bijdrage leveren, en ik verwelkom dit verslag.

Dumitru Oprea (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb er nooit aan getwijfeld dat men vóór het verslag van Christa Prets zou stemmen.

Ik geloof dat mediageletterdheid nodig is om te zorgen dat iedereen die informatie ontvangt, de beschikbare mediaproducten beter begrijpt en kan ontdekken hoe de mogelijke negatieve effecten daarvan, kunnen worden vermeden. Om dit te kunnen doen, heeft de burger echter de informatie en kennis nodig die mediageletterdheid biedt.

Alle leden van de gemeenschap moeten op zoek kunnen gaan naar informatie en deze kunnen gebruiken, zodat ze vrij en open kunnen communiceren, zonder bang te hoeven zijn om te worden geconfronteerd met een realiteit waarop ze niet zijn voorbereid.

Om te zorgen voor voldoende mediageletterdheid moeten reeds op basisschoolniveau maatregelen worden getroffen, zodat kinderen de vaardigheden verwerven die nodig zijn om actief deel te kunnen nemen aan de samenleving.

Bij mediageletterdheid gaat het er onder andere om dat de leden van de gemeenschap in staat worden gesteld kritisch te kijken naar massamedia-producten. Dit maakt hen minder kwetsbaar voor degenen die de informatie beheren.

Luca Romagnoli (NI), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van mevrouw Prets over mediageletterdheid in de digitale wereld. Gezien het steeds bredere gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën, die zelfs de meest basale aspecten van ons dagelijks leven beïnvloeden, en de enorme mogelijkheden die dergelijke instrumenten bieden, is het noodzakelijk dat de bevolking niet alleen in staat is dergelijke apparatuur te gebruiken om van de potentiële voordelen te profiteren, maar ook en vooral in staat is zich te beschermen tegen de risico's van manipulatie van gegevens en van de omissies en gebreken die vaak een kenmerk zijn van informatie op IT-netwerken, in vergelijking met informatie die via traditionele communicatiemiddelen wordt geleverd. Ik waardeer daarom het werk van mevrouw Prets en ik hoop dat de maatregelen die worden genomen in de lijn liggen van haar verslag.

- Aanbeveling-Lehideux (A6-0473/2008)

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik stem vóór het verslag van de heer Lehideux, waarover vandaag wordt gestemd na een lang debat, waarin het Parlement een leidende rol heeft gespeeld, in een poging het definitieve document te verbeteren.

We bevinden ons in een bijzonder lastige economische situatie, met een economische en financiële crisis die nog het hele jaar 2009 lijkt te gaan duren. Europa geeft vandaag een belangrijk signaal af met de instelling van een Europese Stichting voor Opleiding. Het doel is ervoor te zorgen dat deze stichting een effectief instrument wordt, niet alleen voor de opleiding van jongeren die op zoek zijn naar hun eerste baan, maar ook voor de helaas velen die uit de productie- en arbeidswereld worden gegooid. Het Europees Parlement heeft de plicht de effectiviteit van deze stichting en de verwezenlijking van de doelstellingen te blijven controleren.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het Gemeenschappelijk standpunt van de raad tot goedkeuring van een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot oprichting van een Europese Stichting voor opleiding (ESO), omdat in het gemeenschappelijk standpunt veel van de amendementen van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken zijn overgenomen. De voornaamste wijzigingen aan het voorstel van de Commissie betreffen het toepassingsbereik van de verordening, de functies van het agentschap, de algemene bepalingen, de Raad van Bestuur van de ESO en de aanstelling van de directeur van ESO. Ook zijn de problemen opgelost ten aanzien van de vraag hoe de betrekkingen tussen het EP en de ESO kunnen worden aangescherpt en de vraag hoe het EP kan worden vertegenwoordigd in de Raad van Bestuur.

Artikel 7 bepaalt dat in de Raad van Bestuur drie door het Europees Parlement aangewezen deskundigen zonder stemrecht zullen plaatsnemen. Het Parlement is vrij deze deskundigen te kiezen uit zijn eigen leden of mensen van buitenaf aan te trekken. Ook is het de verantwoordelijkheid van het Parlement te bepalen welke mate van vertegenwoordiging in de Raad van Bestuur de voorkeur verdient. Daarnaast kan de door de Raad van Bestuur geselecteerde kandidaat voor de functie van directeur worden gevraagd een verklaring voor het (de) bevoegde comité(s) van het Europees Parlement af te leggen en vragen van de comitéleden te beantwoorden (artikel 10).

Carl Lang (NI), *schriftelijk*. – (FR) Europa-enthousiasten denken dat immigratie van mensen en arbeid het wondermiddel vormt voor problemen als gebrek aan mankracht en een laag geboortecijfer, problemen die men aantreft in alle lidstaten. Dit standpunt is krankzinnig en een bewijs van onvermogen. Het huidige Europa biedt geen enkele relevante oplossing voor de uitdagingen waarvoor wij ons gesteld zien.

Het nieuwe Europa moet juist een economisch en sociaal beleid voorstaan waarin nationale en communautaire belangen het zwaarst wegen. Een beleid dat is gericht op families en de bevordering van het geboortecijfer naast een buitenlandse politiek die zich concentreert op ontwikkelingshulp aan landen die de bron zijn van massale emigratie zodat de levensstandaard in deze landen verhoogd wordt en de bevolking geen reden meer ziet tot vertrek.

De Europese Stichting voor Opleiding is een agentschap van de Europese Unie dat zich ten doel stelt bij te dragen aan de ontwikkeling van onderwijs- en opleidingsstelsels in partnerlanden van de Europese Unie. Het zou in deze stichting te prijzen zijn wanneer zij zich niet beperkte tot het voorbereiden van niet-Europese landen op toetreding tot de Europese arbeidsmarkt. Wij willen geen verdere immigratie uit derde landen en ook niet uit niet-Europese kandidaatlanden zoals Turkije, een Aziatisch moslimland waarvan wij vinden dat het geen deel moeten gaan uitmaken van de Europese Unie.

- Verslag-Juknevičienė (A6-0457/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), *schriftelijk*. – (PT) Ik steun dit voorstel, dat tot doel heeft het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken beter te doen functioneren. Het verheugt me dat het mogelijk is gebleken een akkoord in eerste lezing is te bereiken.

Ik heb het altijd aangemoedigd sterkere banden tussen rechters en de institutionele mechanismen voor Europese justitiële samenwerking te creëren om deze beroepsbeoefenaren in staat te stellen de verschillende stadia van het opbouwen van een Europese rechtsruimte te volgen. Zo kan er een bijdrage worden geleverd aan het consolideren van de ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid en aan het creëren van een Europese rechtscultuur.

Dit netwerk bestaat uit contactpunten (rechters) die onderling samenwerken om het hoofd te bieden aan de moeilijkheden die zich voor kunnen doen bij de justitiële samenwerking tussen de lidstaten. Het werk bestrijkt alle gebieden, met andere woorden zowel burgerlijk recht als handelsrecht. Ik meen dat die samenwerking open moet zijn, zodat beroepsorganisaties er aan kunnen deelnemen, en dat er inspanningen moeten worden gedaan om de algemene voorlichting aan het publiek te verbeteren.

Deze verbeteringen zullen duidelijke voordelen opleveren voor de wederzijdse erkenning van rechterlijke beslissingen, wat in feite de hoeksteen is van de justitiële samenwerking.

Dragoș Florin David (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Ik heb gestemd voor het Voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Beschikking 2001/470/EG van de Raad betreffende de oprichting van een Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken, omdat het Europees justitieel netwerk op het gebied van burgerlijke en handelszaken tussen de lidstaten is opgericht bij Besluit 2001/470/EG van de Raad van 28 mei 2001, omwille van de gedachte dat indien wij als onderdeel van de Gemeenschap een ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid in het leven willen roepen, de justitiële samenwerking tussen de lidstaten moet worden verbeterd, vereenvoudigd en vergemakkelijkt, en dat mensen die betrokken zijn bij grensoverschrijdende geschillen, doelmatige toegang tot het justitiële stelsel moeten krijgen.

Carl Lang en Fernand Le Rachinel (NI), *schriftelijk*. – (FR) Als er één gebied is waarop de samenwerking tussen de lidstaten van de Europese Unie belangrijk is en met alle middelen moet worden ondersteund, dan is het wel op het gebied van politie en justitie.

De recente resultaten die zijn behaald door een Frans-Belgisch onderzoeksteam dat er na maanden observatie in is geslaagd zestien jonge jihadisten te arresteren en een netwerk van in Brussel gevestigde islamitische terroristen te ontmantelen, vormen het bewijs van de noodzaak van samenwerking tussen de verschillende Europese politiecorpsen.

Georganiseerde misdaad, corruptie, drugsmokkel en terrorisme kennen, zoals wij allen weten, geen grenzen.

De lidstaten van de Unie bundelen al meerdere jaren hun krachten in het kader van de intergouvernementele samenwerking. Een zelfgenoegzame Europese Unie is vastbesloten om op deze rijdende trein te springen en

probeert de samenwerking naar haar hand te zetten door haar te plaatsen binnen het kader van een Europees justitieel netwerk, georganiseerd via nationale contactpunten.

Wij blijven voor samenwerking. En wij ondersteunen dit initiatief zelfs, onder voorbehoud dat de lidstaten niet ontslagen worden van hun soevereine, wettelijke bevoegdheden ten faveure van een nieuwe bureaucratische Europese entiteit.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik zou willen benadrukken hoezeer ik het betreurt dat het verslag van mevrouw Juknevičienė niet eerst in het Parlement is besproken, alvorens het werd aangenomen. De Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten geeft haar steun aan dit verslag. Toch zouden wij willen wijzen op een aantal problemen op dit vlak, die vragen om nieuwe oplossingen: de kennis van de Europese burger van zijn rechten bij grensoverschrijdende rechtsprocedures en de uiterst vage kennis die praktijkjuristen en rechters in dezen hebben.

Ik hoop dat deze zaken, die in het Parlement tot de nodige bezorgdheid leiden, in de toekomst een wat prominenter plaats op de agenda van de Commissie en de Raad krijgen.

Andrzej Jan Szejna (PSE), schriftelijk. – (PL) Ik heb voor het verslag over het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken gestemd. Het aan de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken voorgelegde document vormt een antwoord op de noodzaak om de justitiële samenwerking tussen de lidstaten te vereenvoudigen en te versnellen. Waar het in de kern om gaat is dat burgers gemakkelijker toegang tot de rechter moeten krijgen.

Het programma van de rapporteur concentreert zich op het bevorderen van de samenwerking tussen de juridische beroepsbeoefenaren teneinde beste praktijken vast te stellen. Daarnaast komt uit het verslag van de commissie over de werking van het Europees justitieel netwerk in burgerlijke en handelszaken naar voren dat dit netwerk zijn potentieel nog lang niet vervult, vanwege het ontbreken van nationale contactpunten.

De voorgestelde oprichting van dergelijke contactpunten, plus de geleidelijke invoering van het Europese e-justitiesysteem, zal de toegang van de Europese burgers tot algemene informatie over wetgeving en de werking van het justitieel systeem verbeteren.

- Verslag-Bushill-Matthews (A6-0454/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) De herschikte versie van de richtlijn inzake de instelling van een Europese ondernemingsraad voorziet in procedures ter ruimere informatie en betere raadpleging van werknemers binnen de EU, en ik wil deze herschikking graag openlijk steunen. Het voorstel heeft tot doel Richtlijn 94/95/EG van de Raad van 22 september 1994 te wijzigen, teneinde werknemers te informeren en raadplegen. De verdere discussies met de sociale partners bieden in combinatie met de herziene herschikte versies een betere structuur voor een intensievere dialoog tussen werkgevers en werknemers, die diepgaande beoordelingen van de voorgestelde wijzigingen mogelijk maakt, alsook middelen voor de vertegenwoordigers van werknemers om hun belangen te bevorderen.

Ik steun de invoering van een driejaarlijkse evaluatie van de richtlijn na zijn tenuitvoerlegging, teneinde te waarborgen dat hij blijft beantwoorden aan en geschikt blijft voor zijn doel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) Het duidelijk gebrek aan politieke wil van de meerderheid van het Europees Parlement om de bestaande richtlijn te verdiepen en de rol en de rechten van de Europese ondernemingsraad te verbeteren is eens te meer gebleken tijdens de stemming in de plenaire vergadering. Alle voorstellen van onze fractie zijn verworpen, met inbegrip van het voorstel uiterlijk vijf jaar na de inwerkingtreding van de kleine wijzigingen die nu zijn geïntroduceerd een grondige en volledige herziening van deze richtlijn te starten. De meerderheid heeft slechts aanvaard dat de Commissie een verslag zal voorleggen over de toepassing van de bepalingen van de bestaande richtlijn. We zullen wel zien wat er dan gebeurt. We weten natuurlijk al wel dat de versterking van de werknemersrechten af zal hangen van het verloop van de klassenstrijd.

Bij andere gelegenheden heeft het Europees Parlement bij niet-bindende besluiten al het vetorecht van de werknemersvertegenwoordigers aanvaard, zoals in mijn verslag over de rol van de vrouw in de industrie. Nu heeft het Parlement helaas het opnemen van dat vetorecht in de richtlijn over de Europese ondernemingsraad van de hand gewezen. Daarom hebben we ons bij de eindstemming onthouden.

Neena Gill (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik heb voor dit verslag gestemd, omdat het in deze moeilijke tijden van wezenlijk belang is dat we ons als sociaaldemocraten inspannen om werknemers te beschermen.

Raadpleging en informatie zijn twee fundamentele grondrechten van werknemers, en Europese ondernemingsraden zijn een geweldig Europees initiatief. Er gaan in mijn regio alsook in de rest van Europa echter banen verloren doordat raden niet nauw samenwerken over grenzen heen.

Ik verwelkom daarom voorstellen om de doeltreffendheid van ondernemingsraden te waarborgen en de uitbreiding van hun toepassing. Dit is een zaak die veel van mijn kiezers raakt. Ik hoop dat onze stem zal betekenen dat meer bedrijven en werknemers in de West Midlands van deze rechten zullen profiteren.

Ian Hudghton (Verts/ALE), schriftelijk. – (EN) Ik heb voor het verslag Bushill-Matthews gestemd. Het Parlement heeft gestemd voor doeltreffende en afschrikkende sancties tegen werkgevers in geval van niet-naleving van de regels, en het verbetert bijgevolg de situatie van werknemers in de hele EU.

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Gezien de dreigende mondiale economische crisis, geeft deze richtlijn de werknemers meer te zeggen over de toekomst van hun werk, door de noodzakelijk herziening van de Europese ondernemingsraad te bieden. Ik verwelkom het advies van de Europese sociale partners, dat nu in de richtlijn is opgenomen. Ik verwelkom ook de bijwerking van de richtlijn, teneinde rekening te houden met recente rechtszaken die beide partijen in het bedrijfsleven meer juridische duidelijkheid hebben gegeven.

Catherine Stihler (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik steun elk werk dat het werk van de Europese ondernemingsraden versterkt.

Georgios Toussas (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) De deelname van werknemers aan ondernemingsraden wordt door werkgevers gebruikt om de bezigheden van de werknemers op de werkplaats in de gaten te houden.

Europese ondernemingsraden en maatschappelijke verantwoordelijkheid zijn middelen om sociaal partnerschap te verstevigen en invloed uit te oefenen op de vakbeweging.

Daarom hebben we tegen het Commissievoorstel gestemd om de Richtlijn inzake de instelling van een Europese ondernemingsraad te herzien.

- Verslag-Rühle (A6-0410/2008)

Adam Bielan (UEN), schriftelijk. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik heb mijn stem gegeven aan het verslag van mevrouw Rühle over de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap, omdat daarin veel maatregelen zijn opgenomen om de werking van de markt in wapens te verbeteren.

Bovendien zal het aannemen van Gemeenschapsbrede wettelijke bepalingen op het gebied van defensie het risico wegnemen dat een lidstaat valselijk wordt beschuldigd in verband met illegale wapentransporten. Zoals de afgevaardigden zullen weten, zijn bepaalde lidstaten er onlangs van beschuldigd dat ze illegaal wapens aan Georgië hebben verkocht. Gemeenschappelijke wetgeving op dit gebied voor alle 27 lidstaten van de Europese Unie kan voorkomen dat zich in de toekomst soortgelijke situaties zullen voordoen.

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Ik heb het voorstel van afgevaardigde Rühle gesteund als onderdeel van het door de Commissie goedgekeurde defensiepakket uit december 2007. Het voorstel behelst de instelling van een transparante markt in de EU voor defensie-uitrusting, ter vervanging van de bestaande 27 aparte vergunningsregelingen en harmonisering van de vergunningenvereisten voor de overdracht van deze producten tussen de lidstaten. Deze wijziging van de thans bestaande controleregeling brengt niet alleen meer transparantie, maar versterkt ook de bestaande praktijken en procedures, terwijl ze een besparing van miljoenen euro's op de nalevingskosten oplevert. Een administratieve hervorming als deze vergroot de duidelijkheid en eenvoud van de betrokken procedures, wat de interne markt versterkt, terwijl toch de controle over de eventuele latere export naar landen buiten de EU wordt behouden. De invoering van algemene en globale vergunningen, die door de lidstaten gedefinieerd blijven worden, biedt een aanvaardbaar evenwicht tussen nationale en communautaire belangen.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) De “vereenvoudiging van de intracommunautaire overdracht van defensiegerelateerde producten” is geen neutrale zaak. Het versterken van de internemarktregels voor een gebied dat tot nu onder de exclusieve bevoegdheid van de lidstaten viel, is weer een stap in federalistisch richting en een versterking van de hegemonie van de grootmachten ten koste van de nationale soevereiniteit. Tijdens een ernstige internationale economische crisis opent de ontwikkeling van het militair-industrieel complex van de EU nieuwe winstperspectieven voor de grote economische groepen en betekent een versterking van de militaire interventiecapaciteit van de EU in het kader van het gemeenschappelijk buitenlands en

veiligheidsbeleid. Het doel is greep te houden op markten, eindige energiebronnen en andere natuurlijke hulpbronnen, die bepalend zijn voor de kapitalistische productiewijze in een context van meer internationale concurrentie.

We moeten echter een heel andere weg inslaan en ons inspannen voor het verminderen van de arsenalen aan conventionele en kernwapens in heel de wereld, het vreedzaam oplossen van conflicten en het respecteren van het internationaal recht en de soevereiniteit van landen.

De weg die de mensheid aflegt, moet leiden tot ontwapening en niet tot het weer opvoeren van de wapenwedloop, die deze ontwerprichtlijn beoogt te versterken. Daarom hebben we tegengestemd.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij van Junilistan steunen de verwezenlijking van de vrije interne markt. Wij vinden echter niet dat de EU wetgeving moet uitvaardigen over de manier waarop de handel in defensiegerelateerde producten binnen de grenzen van Europa moet worden gecontroleerd. Defensiegerelateerde producten kunnen niet op dezelfde manier als andere goederen en diensten worden behandeld. Net zoals het uitvoerbeleid zou de wetgeving op dit gebied uitsluitend een kwestie voor de individuele lidstaten moeten zijn. Als er behoefte aan grensoverschrijdende samenwerking bestaat, zou die samenwerking op intergouvernementeel niveau plaats moeten vinden.

Omdat wij van Junilistan sterk gekant zijn tegen elke poging om in het kader van de EU-samenwerking militaire capaciteit op te bouwen, staan wij erg kritisch tegenover het voorstel van de Commissie. De amendementen van de rapporteur maken de zaak er ook niet beter op. De keuze van Junilistan om tegen het verslag te stemmen is derhalve niet alleen een stem tegen de resolutie van de commissie, maar tevens een duidelijke afwijzing van alle vormen van militarisering van de EU-samenwerking.

Jens Holm en Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), schriftelijk. – (SV) Wij zijn van mening dat de Europese Commissie met haar strategie voor een competitievere defensie-industrie in de EU totaal op het verkeerde spoor zit. Het is opnieuw een stap in de richting van militaire samenwerking in de EU, met als doel het tot stand brengen van een gemeenschappelijke defensie. Dat is een ontwikkeling waar wij fundamenteel tegen zijn. Wij zouden een onafhankelijk buitenlands beleid willen verzekeren dat vrij is van militaire allianties.

In het voorstel van de Europese Commissie wordt met geen woord gerept over het verzekeren van het volkenrecht, democratie en mensenrechten. Wij zijn van mening dat vrede, democratie en mensenrechten belangrijker zijn dan de verwezenlijking van een nieuwe markt voor militaire uitrusting. Het is ook een gebied dat het veiligheidsbeleid beïnvloedt. Volgens het EU-Verdrag beschikt Zweden over de beslissingsbevoegdheid. Wat dat betreft is het wetgevingsvoorstel van de Commissie volgens ons in strijd met het EU-Verdrag. Om deze redenen stemmen wij tegen het verslag.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), schriftelijk. – (EL) Het voorstel voor een richtlijn betreffende de vereenvoudiging van de voorwaarden voor de overdracht van defensiegerelateerde producten binnen de Gemeenschap door de toepasselijke certificeringsprocedures in de lidstaten te vereenvoudigen, vormt een onderdeel van de algemene doelstelling om de EU te militariseren teneinde haar agressieve volksvijandige plannen te dienen.

Dit specifieke voorstel en het verslag dat erbij hoort, zijn ontworpen om de bevoegdheid van de lidstaten om zelf hun defensiebeleid in te richten verder te beperken en om de grote defensie-industrieën in de EU te versterken, zodat ze, door het verlagen van de administratieve lasten voor het verkeer en de verkoop van hun producten, nog dominanter worden op de EU-markt en een betere concurrentiepositie verwerven op de wereldmarkt, waardoor kleine en middelgrote bedrijven worden verdreven, zoals het verslag zelf ook aangeeft.

Dit voorstel toont eens te meer de ware oorlogszucht van de EU en de noodzaak om met haar beleid en haar volksvijandige structuur in zijn geheel te breken en om te blijven strijden voor de vestiging van een volksheerschappij, zodat ons land zelf kan beslissen over het type en de oorsprong van haar wapens, uitsluitend in overeenstemming met de werkelijke defensiebehoeften en niet op basis van agressieve plannen van de EU en de NAVO en de belangen van de grote Europese en Amerikaanse wapenindustrieën.

Carl Schlyter (Verts/ALE), schriftelijk. – (SV) Ik wil geen interne markt voor wapens. Alle landen moeten de in- en uitvoer van wapens kunnen verbieden als ze dat willen. Wapens mogen niet ongehinderd uitgevoerd kunnen worden, zelfs niet binnen de EU. Helaas hebben we de stemming over het amendement ter zake verloren. Ik heb mij daarom bij de eindstemming van stemming onthouden, want het verslag heeft ook

positieve aspecten, zoals versterkte controles om de uitvoer naar derde landen te voorkomen, meer openheid en toegang tot informatie voor niet-gouvernementele en andere organisaties.

- Verslag-Groote (A6-0329/2008)

Avril Doyle (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Ik verwelkom het verslag Groote betreffende de regulering van motorvoertuigen en motoren met betrekking tot de beperking van emissies als een stap voorwaarts in de verbetering van de luchtkwaliteit in Europa en de bestrijding van klimaatverandering. De invoering van communautaire technische voorschriften voor trucks, vrachtauto's en bussen verschaft een doeltreffend middel om vervuiling tegen te gaan. De voorgestelde verlagingen voor stikstofoxiden met 80 procent en voor de deeltjesmassa met 66 procent zijn een aanzienlijke vooruitgang en brengen ons dichterbij de niveaus die zijn vastgesteld in de VS. Het verslag voert ook een duidelijker wetgevingsstelsel in, want richtlijnen worden vervangen door direct toepasbare regelgeving. Als rapporteur inzake het EU-ETS ben ik me maar al te goed bewust van de stappen die we moeten nemen om klimaatverandering te bestrijden; de combinatie van de in het verslag voorgestelde harmonisatie en reductie van emissies zijn zaken waar ik volledig achter sta.

Edite Estrela (PSE), schriftelijk. – (PT) Ik heb voor het verslag-Groote over de typegoedkeuring van motorvoertuigen en motoren gestemd, daar ik van mening ben dat het ontwikkelen van gemeenschappelijke regels ter beperking van de uitstoot van schadelijke stoffen door motorvoertuigen een belangrijke bijdrage kan leveren aan de bescherming van het milieu en aan een goede werking van de interne markt van de Europese Unie.

Ik ben het eens met het voorstel van de rapporteur om de invoering aan te bevelen van ambitieuzere grenswaarden voor de uitstoot van schadelijke deeltjes (waarmee hij verder gaat dan het voorstel van de Europese Commissie) teneinde een hoog beschermingsniveau van de menselijke gezondheid en het milieu te bereiken, met name wat betreft het verzachten van de effecten van klimaatverandering.

Duarte Freitas (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) Ik ben het eens met de harmonisering van de regels voor de constructie van vrachtwagens wat betreft de uitstoot van schadelijke stoffen, daar ik meen dat het de beste manier is om te voorkomen dat de lidstaten uiteenlopende voorschriften toepassen en om de bescherming van het milieu te verzekeren.

Het algemene communautaire systeem voor de typegoedkeuring van motorvoertuigen heeft tot doel de werking van de interne markt te verzekeren. Wij mogen nooit vergeten dat die markt een ruimte is zonder binnengrenzen, waarin vrij verkeer van goederen, personen, diensten en kapitaal bestaat. Het is noodzakelijk de regels te actualiseren en strenger te maken, zodat alle lidstaten garant staan voor de productie van minder vervuilende vrachtwagens en toegang hebben tot gestandaardiseerde informatie over reparatie en onderhoud van die voertuigen.

Bij de bestrijding van klimaatverandering heeft de EU duidelijk laten zien voorop te willen lopen. Dit verslag is gewoon een nieuw wapen in de strijd tegen de achteruitgang van het milieu. De nieuwe lagere grenswaarden voor schadelijke emissies van koolstofmonoxide, koolwaterstoffen, stikstofoxide en deeltjes zijn het belangrijkste aspect van deze richtlijn en zullen zeker zorgen voor verbetering van de luchtkwaliteit in Europa.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) In het verslag dat vandaag is aangenomen wordt ingestemd met de invoering van geharmoniseerde technische voorschriften voor zware bedrijfsvoertuigen omwille van een goede werking van de interne markt.

Er worden met name maatregelen ingevoerd die moeten zorgen voor een hoog niveau van milieubescherming door de invoering van grenswaarden voor de schadelijke uitstoot van koolmonoxide, stikstofoxiden en deeltjes.

Het voorstel voorziet ook in toegang tot reparatie-informatie langs exact dezelfde lijnen als in Euro-5 en Euro-6.

Dat is met name belangrijk als we ervoor willen zorgen dat onafhankelijke marktdeelnemers gestandaardiseerde toegang tot reparatie-informatie hebben. De informatie die wordt doorgegeven aan onafhankelijke garagehouders moet identiek zijn aan de informatie die aan erkende handelaars en reparatiebedrijven ter beschikking wordt gesteld. Deze bepalingen zullen het voor onafhankelijke marktdeelnemers gemakkelijker maken om reparaties uit te voeren. De toegang tot regelmatige technische dienstverlening zal daardoor gemakkelijker worden. De marktprijzen zullen meer concurrerend worden.

Deze toegang tot technische informatie zal er ongetwijfeld toe leiden dat alle wegvoertuigen, ongeacht waar ze worden gerepareerd, veiliger en minder schadelijk voor het milieu zullen worden.

Ian Hudghton (Verts/ALE), schriftelijk. – (EN) Ik heb voor het verslag-Groote gestemd en verwelkom Europese actie om de emissies van zware bedrijfsvoertuigen te beperken.

David Martin (PSE), schriftelijk. – (EN) Ik steun dit verslag, dat voorziet in geharmoniseerde technische voorschriften waaraan trucks, vrachtauto's en bussen moeten voldoen om de vereiste typegoedkeuring te krijgen. Het verslag zal zorgen voor een verlaging van de grenswaarden voor de deeltjesmassa met 66 procent en van die voor de uitstoot van stikstofdioxiden met 80 procent. Ik steun dit verslag, omdat het een goed evenwicht biedt tussen verlaging van de CO₂-emissies en die van verwante emissies. Het voorstel omvat een aantal maatregelen met betrekking tot de toegang tot reparatie-informatie voor nieuwe auto's, teneinde doeltreffende concurrentie op de reparatiemarkt te waarborgen, zodat kleine ondernemingen geen nadelige gevolgen zullen ondervinden van het verslag.

- Verslag-Arnaoutakis (A6-0477/2008)

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Het mandaat van Junilistan in het Europees Parlement is gebaseerd op een belofte aan de kiezers om te werken aan meer openbaar toezicht op de financiële middelen van de EU en verstandiger beheer ervan. Nu stelt de Raad voor dat communautaire projecten waarvan de waarde niet meer dan één miljoen euro bedraagt en die gefinancierd worden uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling, het Cohesiefonds of het Europees Sociaal Fonds voortaan uitgesloten worden van toezicht en controle. Dat is volkomen onaanvaardbaar.

Wij hebben er begrip voor dat de administratieve last in verhouding tot de betrokken bedragen moet staan. Desalniettemin staan wij kritisch tegenover het voorstel van de Raad om op deze manier de deur open te zetten voor misbruik van communautaire middelen. Om deze redenen hebben wij van Junilistan ervoor gekozen om tegen het verslag te stemmen.

Sérgio Marques (PPE-DE), schriftelijk. – (PT) De lidstaten hebben erop gewezen dat het moeilijk is gebleken artikel 55 op efficiënte wijze toe te passen. De belangrijkste moeilijkheden zijn de onevenredige administratieve lasten in verhouding tot de bedragen die in het geding zijn en een belangrijke risicofactor in de uitvoering van de programma's.

In die context heb ik mijn steun gegeven aan dit voorstel dat beoogt dit artikel te wijzigen en te vereenvoudigen. Het betreft de volgende twee punten: uitsluiting van het toepassingsgebied van artikel 55 van operaties die gefinancierd worden uit het Europees Sociaal Fonds, en invoering van een drempel van 1 miljoen euro waaronder uit het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling of het Cohesiefonds gefinancierde projecten worden uitgesloten van het toepassingsgebied van artikel 55, zowel voor de berekening van de maximaal subsidiabele uitgaven als voor de controle op de uitvoering. De overige bepalingen van artikel 55 blijven ongewijzigd.

- Verslag-Gargani (A6-0483/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), schriftelijk. – (EN) Mijn Britse conservatieve collega's en ik staan achter de verbeteringen met betrekking tot de arbeidsvoorwaarden voor geaccrediteerde parlementaire medewerkers die in de gebouwen van het Europees Parlement in Brussel, Straatsburg en Luxemburg werkzaam zijn, en wij begrijpen in beginsel de argumenten voor een statuut voor medewerkers.

Het baart ons echter zorgen dat het statuut op een aantal belangrijke punten vaag blijft, en we hadden graag gezien dat er meer duidelijkheid was over een aantal bepalingen. Dit betreft bijvoorbeeld de werving van niet-EU-burgers, de eis betreffende de tweede taal en de voorgestelde salarisrangen.

Gezien deze punten van zorg, hebben wij ons bij de eindstemming van stemming onthouden.

Alessandro Battilocchio (PSE), schriftelijk. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, na velen jaren werk voor dit Parlement, kunnen we vandaag unaniem de goedkeuring geven aan een maatregel die aanzienlijke gevolgen zal hebben voor het werk binnen de Europese instellingen.

Ik wil graag in het bijzonder het positieve karakter benadrukken van de nieuwe maatregelen voor parlementair medewerkers. Deze maatregelen zullen een voorbeeld zijn van transparantie en evenwicht, terwijl ze de leden van het Parlement toch een discretionaire bevoegdheid geven. Dit is een belangrijke stap voorwaarts, waar we tegelijkertijd een positief signaal mee afgeven aan de buitenwereld.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Ik heb gestemd voor het Voorstel voor een verordening van de Raad houdende wijziging van de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, omdat de contracten van plaatselijke medewerkers moeten worden beheerd door een betaalagent, wiens taak erin bestaat te zorgen voor een effectief beheer van de toelage voor de parlementaire ondersteuning die elk Parlements lid krijgt toegewezen, en die verantwoordelijk zal worden gehouden, zodat een einde komt aan de onzekerheden en ambigüiteiten die zich voordoen onder de huidige regeling en die aanleiding hebben gegeven tot de nodige kritiek.

Geaccrediteerde parlementaire medewerkers worden daarentegen onderworpen aan speciale regelingen die vallen onder het Statuut en meer in het bijzonder de Regeling welke van toepassing is op de andere personeelsleden van deze Gemeenschappen. Het voorstel voor een verordening, dat door de Commissie is ingediend naar aanleiding van onderhandelingen die zijn gevoerd op basis van de bevindingen van een werkgroep van het Bureau van het EP onder voorzitterschap van Martine Roure, is van uitzonderlijke aard en daarnaast complex en in een heleboel opzichten gecompliceerd. Deze aspecten hebben hun weerslag gevonden in het verslag en vormen het onderwerp van lange en gedetailleerde debatten binnen de Commissie juridische zaken.

Edite Estrela (PSE), schriftelijk. – (PT) Ik heb gestemd voor het verslag-Gargani over de Regeling die van toepassing is op de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen, daar ik meen dat het creëren van een nieuwe specifieke personeelscategorie voor het Europees Parlement, waaronder ook de parlementaire medewerkers vallen die werkzaam zijn in een van de drie vergaderplaatsen van het Europees Parlement (Brussel, Straatsburg en Luxemburg), de huidige positie van deze medewerkers kan verduidelijken en verbeteren, waarbij het specifieke karakter van hun functies wordt gerespecteerd.

Het nieuwe systeem voor de aanstelling van parlementaire medewerkers roept één enkele regeling in het leven, waarbij de arbeidsrelatie wordt aangegaan via een contract dat rechtstreeks met het Europees Parlement wordt afgesloten. Dat is essentieel om de beginselen van gelijkheid, non-discriminatie en transparantie bij aanwerving te verzekeren, evenals de rechtszekerheid van deze werknemers.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij hebben gestemd tegen het verslag over wijziging van de regeling welke van toepassing is op de medewerkers van Europese Parlementsleden. Wij hebben er absoluut niets op tegen dat ervoor wordt gezorgd dat medewerkers in het Europees Parlement redelijke lonen en arbeidsvoorwaarden hebben. Wij voelen er echter even weinig voor om parlementaire medewerkers over te hevelen naar het "Europees belastingparadijs" als toen we Europese Parlementsleden moesten overhevelen naar een salarissysteem in de EU met gunstige communautaire belasting.

Zowel de leden als hun medewerkers moeten in hun realiteit van hun eigen land verankerd zijn. Salarissen en voordelen moeten aan de omstandigheden in hun landen gekoppeld zijn, of, in het geval van de medewerkers, aan de omstandigheden van de plaats waar ze leven en werken. Parlementsleden noch hun medewerkers mogen worden geïsoleerd in een "EU-bel" met hoge salarissen en aantrekkelijke voordelen die ver verwijderd zijn van de realiteit waarin de burgers leven die zij zouden moeten vertegenwoordigen.

Wij hebben daarom tegen dit verslag over een Europees statuut voor medewerkers gestemd. Voor ons is dit een principiële kwestie, die niet van doen heeft met de financiële voorwaarden van assistenten op zich.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) Het verslag dat vandaag is aangenomen zal eraan bijdragen dat de arbeidsvoorwaarden van geaccrediteerde parlementaire medewerkers die werkzaam zijn in een van de drie vergaderplaatsen van het Europees Parlement zullen verbeteren. De medewerkers zelf en de leden van dit Huis hebben lang gewacht op de veranderingen waar in het verslag voor wordt gepleit. In het verslag wordt onderscheid gemaakt tussen plaatselijke medewerkers en geaccrediteerde medewerkers, gezien de specifieke aard van deze laatste groep medewerkers.

Op grond van dit in duidelijke bewoordingen opgestelde statuut van de medewerkers zullen geaccrediteerde parlementaire medewerkers voortaan alle voorrechten hebben die tot nu toe uitsluitend aan de ambtenaren van andere Europese instellingen waren voorbehouden. Heel belangrijk is dat deze voorrechten onnodige onzekerheid wegnemen, bijvoorbeeld met betrekking tot de vraag waar belasting, ziektekostenverzekeringspremies en socialezekerheidspremies moeten worden betaald. Daarnaast maakt het statuut een eind aan het gebrek aan duidelijkheid over de beloning van medewerkers. Medewerkers zullen worden ingedeeld in rangen en de basisbeloningen zullen duidelijk worden vastgelegd.

Het statuut is ook goed voor de leden van dit Huis. Wederzijds vertrouwen vormt het belangrijkste fundament van het werk en de relatie van de leden met hun medewerkers. Het statuut legt geen beperkingen op aan de

vrijheid van de leden om zelf de medewerkers te kiezen waarmee ze willen werken. De onafhankelijkheid van de leden van het Europees Parlement bij de uitoefening van hun taken is daarom niet in gevaar.

Jens Holm en Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), schriftelijk. – (EN) De nieuwe harmonisatieregels voor parlementaire medewerkers ('andere personeelsleden') zijn vanuit het perspectief van een Noord-Europese werknemer niet bevredigend. Wij zijn van mening dat de nieuwe regels de sociale normen zullen verlagen op het gebied van gezinsbijslagen en sociale uitkeringen voor de zorg voor zieke kinderen, enzovoort. Er zijn ook grote zorgen over de gevolgen van de nieuwe regels voor de pensioenrechten, de werkloosheidsuitkeringen en de ontslagbescherming van werknemers.

We mogen de achtergrond van het voorstel echter niet vergeten. Er zijn ernstige problemen voor medewerkers die bij het Europees Parlement werkzaam zijn op een ongereguleerd contract. Ze werken soms onder erbarmelijke omstandigheden. Deze nieuwe verordening zal een einde maken aan die praktijk. We hebben voor het voorstel gestemd uit solidariteit met medewerkers die worden uitgebuit door hebzuchtige leden van het Parlement/werkgevers.

Andrzej Jan Szejna (PSE), schriftelijk. – (PL) Ik heb vandaag voor het verslag van de heer Gargani over de arbeidsvoorwaarden van de andere personeelsleden van de Europese Gemeenschappen gestemd.

In het verslag wordt onderscheid gemaakt tussen plaatselijke medewerkers en geaccrediteerde parlementaire medewerkers.

Er moet duidelijk worden opgemerkt dat geaccrediteerde parlementaire medewerkers die werkzaam zijn voor een lid of leden van dit Huis, bijzondere plichten tegenover deze laatste of laatsten hebben, omdat hun relatie is gebaseerd op wederzijds vertrouwen.

Daarmee onderscheiden geaccrediteerde medewerkers zich van andere personeelsleden van de EU, van wie de arbeidsvoorwaarden zijn gebaseerd op de criteria transparantie, objectieve evaluatie en loyaliteit ten aanzien van de instellingen.

De bijzondere situatie van de medewerkers mag niet zodanig worden uitgelegd dat deze bevoorrechte dan wel rechtstreekse toegang krijgen tot posten van ambtenaren of andere categorieën personeelsleden van de Europese Gemeenschappen.

Wanneer het Parlement dit verslag aanneemt, betekent dit dat de voorrechten met betrekking tot sociale premies en belastingen van de personeelsleden van de Gemeenschappen in de volgende parlementaire zittingsperiode, vanaf 2009, ook zullen gelden voor alle geaccrediteerde parlementaire medewerkers van de leden van het Parlement.

- Verslag-Busuttil (A6-0446/2008)

Glyn Ford (PSE), schriftelijk. – (EN) Als lid van de Commissie verzoekschriften verwelkom ik het verslag van mijn collega de heer Busuttil over bedrijven die misleidende gegevensbankdiensten aanbieden. De bedrijven parasiteren vervelend op het midden- en kleinbedrijf in de Unie. Ze schrijven uiterst dubbelzinnige brieven aan kleine en middelgrote ondernemingen, waarin deze worden uitgenodigd om hun bedrijfsnaam en contactgegevens in te vullen of bij te werken en waarin hun de valse indruk wordt gegeven dat ze gratis worden vermeld in een bedrijvengids. Deze brieven worden dus vaak afgehandeld door een jonger personeelslid.

De ondertekenaars en bedrijven merken vervolgens dat ze onbedoeld een contract hebben ondertekend, waaraan ze doorgaans minstens drie jaar vastzitten, voor een jaarlijks bedrag van duizend euro of meer.

De vierhonderd verzoekschriften die van kleine en middelgrote ondernemingen zijn ontvangen, beschrijven in detail de kwelling, de stress, de gêne, de frustratie en het financiële verlies dat wordt geleden door de acties van deze oplichters. Dit verslag juicht terecht de actie van de Oostenrijkse regering toe, die deze praktijken onwettig heeft verklaard. Wat dit verslag eist, is dat de Commissie en de overige 26 lidstaten het voorbeeld van Oostenrijk volgen en de activiteiten van deze oplichters uitroeien.

Hélène Goudin en Nils Lundgren (IND/DEM), schriftelijk. – (SV) Wij hebben ervoor gekozen om voor dit verslag van het Europees Parlement te stemmen. Wij hebben echter onze twijfels bij het voorstel van paragraaf 13 om het toepassingsgebied van richtlijn 2005/29/EG uit te breiden.

Het is goed dat Oostenrijk en België in het verslag naar voren worden geschoven als goede voorbeelden met betrekking tot de inspanningen om misleidende gegevensbankdiensten aan te pakken. Wij denken dat het in Europa kan volstaan om die landen als goede voorbeelden in de verf te zetten. De wetgevers in de lidstaten zijn vast en zeker competent genoeg om nota te nemen van het goede voorbeeld van andere landen en zelf beslissingen te nemen over nieuwe wetten om de problemen op dit gebied in hun eigen lidstaat aan te pakken. Institutionele concurrentie tussen de lidstaten is van fundamenteel belang om precies het soort problemen aan te pakken dat in dit verslag wordt behandeld.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *schriftelijk*. – (EN) Bedrijven in heel Europa zijn het slachtoffer geworden van gevallen van oplichting door onder meer de European City Guides. Wettelijke maatregelen om dergelijke gevallen van oplichting te voorkomen, zijn essentieel en het verslag Busutil moet daarom worden verwelkomd.

David Martin (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb voor dit verslag gestemd als antwoord op de vele zorgen van kiezers die onder mijn aandacht zijn gebracht over bedrijven die misleidende diensten aanbieden. Veel ondernemingen, en dan vooral kleine ondernemingen in Schotland, hebben financieel nadeel geleden en zijn lastiggevallen en bedreigd met juridische actie. Dit verslag zal het bewustzijn betreffende deze materie verhogen, zodat minder ondernemingen het slachtoffer worden van de zwendel, door er bij de lidstaten van de EU op aan te dringen om de nationale wetten te verscherpen en ervoor te zorgen dat de bestaande EU-wetgeving betreffende misleidende reclame en oneerlijke handelspraktijken adequaat wordt gehandhaafd. Ik steun dit verslag, omdat het er bij de Commissie op aandringt de monitoring van de tenuitvoerlegging van de EU-wetgeving te intensiveren en de bestaande EU-wetgeving te verbeteren waar wordt vastgesteld dat zij niet adequaat is om deze zwendel eens en voor altijd een halt toe te roepen.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *schriftelijk*. – (RO) Ik heb de goedkeuring van het verslag-Busutil gesteund, omdat de Commissie daarin wordt opgeroepen de huidige EU-wetgeving te verbeteren door de bescherming van ondernemingen en particulieren tegen misleidende reclame te garanderen.

De tenuitvoerlegging van dit verslag biedt de autoriteiten in de lidstaten de mogelijkheid om gezamenlijke actie te ondernemen ter voorkoming van verdere verspreiding van de misleidende praktijken van adresboekondernemingen en ter introductie van effectieve maatregelen die dergelijke bedrijven zullen uitschakelen en sancties zullen treffen tegen de leidinggevendenden daarvan. Ook krijgen slachtoffers van deze vormen van fraude, doorgaans kleine en middelgrote ondernemingen, een effectieve remedie aangereikt om contracten te ontbinden die zijn ondertekend als gevolg van misleidende reclame en om compensatie te verkrijgen voor de geleden verliezen.

Ik heb tal van brieven ontvangen van bedrijven in Roemenië die het slachtoffer zijn geworden van dergelijk bedrog. Goedkeuring van het verslag-Busutil zal leiden tot een groter publiek bewustzijn van deze kwestie en, naar ik hoop, tot een daling van het aantal bedrijven dat ten prooi valt aan dergelijke praktijken.

Catherine Stihler (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Het doet mij genoegen dat het Europees Parlement vandaag actie onderneemt om de zwendel te bestrijden die de European City Guide is. Veel van mijn Schotse kiezers zijn het slachtoffer geworden van deze zwendel en kregen rekeningen voor iets waarvoor ze geen overeenkomst waren aangegaan. Deze misleidende verkooptechnieken waar gewone mensen bij betrokken worden, zijn verkeerd en er moet een halt aan worden toegevoegd. De Commissie verzoekschriften verdient onze complimenten dat zij dit vandaag op de agenda heeft gezet.

Glenis Willmott (PSE), *schriftelijk*. – (EN) Ik heb voor dit verslag gestemd om een einde te maken aan misleidende reclame door ondernemingen achter bedrijvengidsen, zoals de European City Guide. In de afgelopen paar jaar hebben allerlei kleine ondernemingen uit de East Midlands, van Nottingham tot Northampton, contact met mij gezocht. Deze ondernemingen zijn bedrogen door wat duidelijk een zwendel is. Ik sta helemaal achter het opstellen van een Europese zwarte lijst en achter actie om misleidende reclame een halt toe te roepen.

5. Rectificaties stemgedrag/voorgenomen stemgedrag: zie notulen

(De vergadering wordt om 9.50 uur onderbroken en om 10.00 uur hervat)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING*Voorzitter***6. Resultaten van de Europese Raad van 11 en 12 december 2008 -
Activiteitssemester van het Frans voorzitterschap (debat)**

De Voorzitter. – Het volgende agendapunt zijn de verklaringen door de Raad en de Commissie over de uitkomsten van de Europese Raad van 11 en 12 december, evenals de verklaring door de fungerend Voorzitter van de Raad betreffende het verslag over de werkzaamheden van het Franse voorzitterschap.

Ik wil de voorzitter van de Europese Raad, de Franse president Nicolas Sarkozy, van harte welkom heten. Welkom hier in het Europees Parlement voor de derde maal tijdens het Franse voorzitterschap!

Ook wil ik de voorzitter van de Europese Commissie, José Manuel Durão Barroso, en de vertegenwoordigers van de Commissie, zeer hartelijk welkom heten. Ik ben blij om hier vandaag talloze commissarissen te mogen begroeten. Allemaal heel hartelijk welkom!

(Applaus)

Dames en heren, het is de taak van de fractievoorzitter en uw taak als u namens uw fractie het woord voert, om de balans op te maken. Ik wilde echter beginnen met een paar inleidende opmerkingen.

President Sarkozy, u hebt het voorzitterschap overgenomen in een woelige tijd, die vroeg om vastberaden onderhandelen en handelen. U hebt deze uitdagingen het hoofd geboden, waaronder het conflict in Georgië, de financiële crisis, de economische moeilijkheden en ander problemen. U bent hier voor de derde maal in het Parlement in uw hoedanigheid van voorzitter van de Europese Raad, en ook vóór uw aantreden als voorzitter van de Europese Raad nam u hier reeds het woord.

U hebt meermalen de Conferentie van voorzitters ontvangen in uw ambtswoning, het Elysée, en u nodigde de Commissie en het Parlement uit in de hoofdstad van uw land voor een indrukwekkende viering op 1 juli, de dag waarop u het voorzitterschap overnam, waarmee u op indrukwekkende wijze blij gaf van uw vastberadenheid om Europa te verenigen.

Wij troffen elkaar weer in Parijs op 13 en 14 juli. Op 13 juli was de gelegenheid de Mediterrane Top, waar de Unie voor het Middellandse-Zeegebied het licht zag. Ook op 11 november, 90 jaar na het einde van de Eerste Wereldoorlog, nodigde u ons uit voor een herdenkingsdienst in Verdun.

Bij al deze gelegenheden hebt u uw waardering voor het Europees Parlement tot uiting gebracht. Ik wil u hiervoor hartelijk danken. Nu zou ik u willen vragen het woord te richten tot het Europees Parlement.

Nicolas Sarkozy, fungerend voorzitter van de Raad. – *(FR)* Mijnheer de Voorzitter, dames en heren Europarlementariërs, aan het begin van het Franse voorzitterschap stond Europa in het teken van de onderbreking van het ratificatieproces van het verdrag van Lissabon volgend op de verwerping per referendum van dat verdrag door onze Ierse vrienden.

Men kon toen niet bevroeden dat er tussen Georgië en Rusland een oorlog zou uitbreken en evenmin kon men zich de hevigheid voorstellen van wat begon als een financiële crisis en werd tot een economische crisis waaraan Europa het hoofd moest bieden.

Het Franse voorzitterschap, mijnheer de Voorzitter, heeft geprobeerd in al haar initiatieven twee overtuigingen te laten doorklinken. Ten eerste de overtuiging dat de wereld behoefte heeft aan een sterk Europa. Ten tweede de overtuiging dat een verdeeld Europa nooit een sterk Europa kan zijn. Deze ideeën zijn natuurlijk weinig oorspronkelijk, maar daarom zijn zij niet minder dwingend.

In deze zes maanden hebben wij een Europa voorgestaan dat verenigd is, een Europa dat sterk is en een Europa dat zelf initiatieven ontplooit. Wat is een sterk Europa? Een sterk Europa is een Europa dat nadenkt, dat overtuigingen heeft, dat zelf antwoorden formuleert en beschikt over verbeeldingskracht. Een sterk Europa stelt zich niet zomaar volgbaar op en legt zich niet neer bij een zwijgende consensus. Een sterk Europa gaat geen problemen uit de weg en vertrouwt er niet op dat de tijd uiteindelijk alle problemen oplost, want ik ben er van overtuigd dat hoe langer men wacht, hoe groter men de problemen maakt.

Ten slotte zij opgemerkt dat dit voorzitterschap zich heeft ontwikkeld tegen de achtergrond van internationale ontwikkelingen die de organisatie van onze werkzaamheden sterk hebben beïnvloed. Het is zeker niet aan

mij om een balans op te maken. Ik doe hier slechts verslag van de manier waarop wij de verschillende uitdagingen hebben benaderd.

Toen zich op 8 augustus een crisis tussen Georgië en Rusland voordeed, werd onze reactie bepaald door één allesoverheersende gedachte: de oorlog moest worden gestopt en een Bosnië-scenario mocht zich niet herhalen. Want laat ons, zonder daar op dit moment een hard oordeel over te willen vellen, eerlijk zijn: toen het conflict in Bosnië uitbrak, was Europa nergens te bekennen. En Bosnië is toch deel van Europa. Het zijn de Verenigde Staten, onze vrienden en bondgenoten, geweest die hun verantwoordelijkheid genomen hebben en Europa kon niet anders dan volgen.

Dat Europa in dit geval zijn verantwoordelijkheid zou nemen was het allesoverheersende uitgangspunt van dit voorzitterschap. Op 12 augustus zijn we een staakt-het-vuren overeengekomen en op 12 september is een akkoord gesloten over terugtrekking van de troepen. Uiteindelijk is een oorlog vermeden, hebben de troepen zich teruggetrokken en heeft Europa zich bovenal als eenheid gepresenteerd. Hiervoor komt alle lidstaten van de Unie eer toe.

Dit alles lag niet voor de hand. Als we rekening houden met de verschillende historische achtergronden van de verschillende landen binnen onze Unie en in het bijzonder de droeve geschiedenis van al die Europeanen die decennia achter het IJzeren Gordijn geleefd hebben in een verdeeld, vernederd en gepijnigd Europa, is het niet meer dan normaal dat bepaalde landen andere gevoelens koesteren naar onze Russische burens dan de landen die in vrijheid leefden ten westen van het IJzeren Gordijn.

Ondanks deze achtergrond is Europa verenigd gebleven en heeft het voorzitterschap samen met de voorzitter van de Europese Commissie alles gedaan om te voorkomen dat Rusland en Georgië in een oorlog verstrikt zouden raken. Op 8 augustus waren Russische troepen Tblisi genaderd tot op 40 kilometer. Op dit moment heeft bijna het gehele Russische leger zich teruggetrokken van Georgisch grondgebied buiten Ossetië en Abchazië.

Europa heeft een duidelijk antwoord gegeven zonder daarmee een agressieve politiek te ontplooiën naar onze Russische burens. Naar mijn overtuiging ligt de enig mogelijke toekomst in het samen met onze burens zoeken naar de optimale omstandigheden waaronder economie, vrede en veiligheid zich kunnen ontwikkelen. We moeten onze burens hierbij voorhouden dat waarden, handelswijzen en praktijken uit het verleden niet meer kunnen worden gehanteerd door een land, een groot land, dat mee wil tellen in de wereld.

(Applaus)

Europa was aanwezig. Hierna kwam de financiële crisis. En dat is geen crisis die ontstaan is in augustus 2007 zoals ik soms hoor zeggen. Augustus 2007 tekent het begin van de zorgen. Maar de financiële crisis die we over de hele wereld hebben leren kennen en die het hele financiële systeem heeft aangetast, is pas losgebarsten nadat de Amerikanen op 18 september het achteraf als rampzalig te bestempelen besluit hebben genomen om Lehman Brothers failliet te laten gaan. Pas vanaf dat moment hebben wij ons gesteld gezien voor een financiële crisis zoals de wereld die nog niet gekend had.

Samen met voorzitter Barroso hebben wij geprobeerd twee dingen voor elkaar te krijgen. Ten eerste een Europa dat zich als eenheid presenteert. Dat is een proces geweest in stappen. Om te beginnen zijn de vier grootste landen van Europa, de Commissie, de Europese Centrale Bank en de voorzitter van de Eurogroep bij elkaar gekomen. Daarna zijn voor het eerst sinds 2000 de landen van de Eurogroep, vertegenwoordigd op het niveau van staatshoofden en regeringsleiders, bijeen gekomen. En ten slotte zijn in september alle staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Unie bijeen gekomen en is een plan gepresenteerd voor het herstel van de Europese banken. Dit plan wordt gedragen door alle lidstaten. De hevigheid van de financiële crisis immers had enkele landen toen al gedwongen tot het nemen van maatregelen, ik denk hierbij aan onze vrienden uit Ierland, een land waarvan het bancaire systeem onder de speculatieve aanvallen dreigde te bezwijken.

Een maand later had heel Europa zich geschaard rond hetzelfde plan ter ondersteuning van de banken. Samen met voorzitter Barroso hebben we geprobeerd dit Europese ondersteuningsplan ter voorkoming van het uiteenvallen van ons bancaire systeem te introduceren als mondiaal ondersteuningsplan. Ondertussen gingen men in Amerika over van plan Paulson I naar plan Paulson II om uit te komen bij plan Paulson III, dat overduidelijk geïnspireerd is door het Europese plan I.

Ik zeg hier niet dat de zaken geregeld zijn. Wat ik zeggen wil, dames en heren, is dat wanneer de lidstaten van de Europese Unie, de Commissie en de Europese instellingen op dat moment niet hun gezamenlijke

verantwoordelijkheid hadden genomen, wij ons gesteld hadden gezien voor een situatie zonder precedent, de ineenstorting of het failliet van een aantal lidstaten en de vernietiging van het Europese bancaire systeem.

Europa heeft zijn eenheid en solidariteit getoond. Ik moet hierbij vooral denken aan het befaamde weekeinde waarin 22 miljard euro krediet moest worden vrijgemaakt voor Hongarije, het volgende slachtoffer van een speculatieve aanval nadat al 17 miljard euro was vrijgemaakt voor Oekraïne. En nu gaat onze aandacht, naast de andere problemen die wij in de wereld het hoofd moeten bieden, uit naar een aantal Baltische landen.

Tijdens de financiële crisis heeft Europa zich als eenheid gepresenteerd. Europa heeft verzocht om de top in Washington. Europa heeft verzocht om de G20 en op 2 april zal Europa organisator zijn van de top in Londen over hervorming van het mondiale financiële beheer. Europa heeft zich eensgezind uitgesproken voor een kapitalisme van ondernemers en niet voor een kapitalisme van speculanten. Europa heeft zich uitgesproken voor een hervorming van het financiële systeem, een andere positie voor opkomende landen en een kapitalisme dat is gestoeld op morele uitgangspunten. Europa is met één stem opgekomen voor haar overtuigingen.

Het debat over de economische crisis is niet eenvoudig geweest dames en heren parlementariërs. Hiervoor zijn twee redenen. Ten eerste verschilt de financiële situatie tussen de verschillende lidstaten. Ten tweede verschillen zowel onze economische cultuur als onze politieke identiteit en toch hebben wij ons uiteindelijk gezamenlijk uitgesproken voor een noodzakelijke stimulering van de economie van ongeveer anderhalf procentpunt van het bbp, zoals aanbevolen door de Commissie.

Men kan zich, en dat begrijp ik heel goed, verbazen over onenigheid hier en daar, over aarzelingen, onbegrip en misverstanden. Maar ik zou de beschouwer van Europa willen voorhouden dat het hier gaat om 27 landen en dat het vinden van hetzelfde beleid op hetzelfde moment voor 27 landen geen eenvoudige zaak is. Elk van de landen kan onder druk van komende verkiezingen, want verkiezingen in Europa vinden niet allen op dezelfde dag plaats, een andere koers willen varen. En voor dit Huis, de tempel van de Europese democratie, is het geen nieuws dat de nabijheid van verkiezingen geen stimulerende factor is bij het zoeken naar een consensus. En toch, ondanks alles is Europa er, na het vaststellen van een gemeenschappelijk beleid ten overstaan van de financiële crisis, ook in geslaagd een min of meer gemeenschappelijk beleid vast te stellen ten overstaan van de economische crisis.

Dan was er in dit half jaar de Unie voor het Middellandse-Zeegebied. Ik aanvaard van harte het overleg en de compromissen die nodig zijn geweest om twee dingen duidelijk voor het voetlicht te krijgen. Om te beginnen is het zo dat wanneer Europa geen aandeel neemt in vredesonderhandelingen voor het Midden-Oosten, niemand dat zal doen in zijn plaats. Er bestaat geen land op de wereld dat zonder de hulp van andere landen vrede tot stand kan brengen tussen Israël en de Arabische wereld. Europa moet zijn rol waarnemen. Europa moet zijn plaats opeisen om te voorkomen dat er een frontale botsing plaatsvindt tussen de Arabische wereld enerzijds en de grootste wereldmacht, de Verenigde Staten, anderzijds.

En de Unie voor het Middellandse-Zeegebied? De Unie voor het Middellandse-Zeegebied staat garant voor een constante dialoog tussen Europa en het Middellandse-Zeegebied, waaronder dus de Arabische landen. Een dialoog waaraan zowel wij als de Arabische landen behoefte hebben. Een dialoog waaraan Europa behoefte heeft als het meer wil zijn dan een geldschietster en waarin Europa de ruimte krijgt haar politieke overtuigingen ten dienst te stellen van de vrede. Een dialoog waar Europa geen genoeg neemt met betalen alleen, maar ook vraagt om een evenwichtige vrede, en dan met name tussen de Palestijnen, die het recht hebben op een moderne, democratische en onbetwiste staat en Israël, een land dat een wonder van democratie is en dat recht heeft op haar veiligheid.

Als het gaat om de Unie voor het Middellandse-Zeegebied hebben we overtuigend moeten optreden. Welke zorg hebben we moeten wegnemen? De zorg dat de Unie voor het Middellandse-Zeegebied een bedreiging zou vormen voor de eenheid van Europa. Het is integendeel zo dat de Unie voor het Middellandse-Zeegebied de eenheid van Europa versterkt. Laat ons Europeanen tenslotte trots zijn, dames en heren; de Unie voor het Middellandse-Zeegebied wordt gezamenlijk voorgezeten door het voorzitterschap van de Europese Unie en Egypte, de Unie voor het Middellandse-Zeegebied telt vijf secretarissen-generaal waaronder een Palestijn en een Israëliër. Het is de eerste keer dat de Arabische landen een Israëliër accepteren in het uitvoerend comité van een regionale organisatie als de Unie voor het Middellandse-Zeegebied. Dat is een historisch succes.

Een eerbetoon is op zijn plaats aan Bernard Kouchner die op de top van Marseille met een briljant optreden in de onderhandelingen is gekomen tot dit absoluut niet verwachte resultaat. In ruil hebben de Israëliërs de deelname geaccepteerd van de Arabische Liga aan de activiteiten van de Unie voor het Middellandse-Zeegebied. Overigens staat de Unie voor het Middellandse-Zeegebied op geen enkele manier in de weg dat het Tsjechische

voorzitterschap en daarna het Zweedse voorzitterschap vanaf morgen doorgaat met de ontwikkeling van de oostelijke partnerschappen waaraan Europa behoefte heeft.

En dan is er de kwestie van energie en klimaatverandering. Laat hierover duidelijkheid bestaan. De strijd was op dit gebied gedenkwaardig en ik ben er goed van doordrongen dat er voor alle betrokkenen reden bestaat voor ontevredenheid. Voor de een wordt de industrie overvraagd, voor de ander worden aan de industrie te weinig offers gevraagd, voor weer anderen had men deze weg moeten gaan, voor nog weer anderen die weg. Het Duitse voorzitterschap heeft uiteindelijk een deadline vastgesteld voor het einde van 2008. Het Duitse voorzitterschap heeft drie doelen geformuleerd: de "3 x 20". Het akkoord dat gesloten is binnen de Europese Raad en dat morgen zal worden behandeld door het Europese Parlement is in wezen een akkoord dat tegemoet komt aan de doelstellingen die u zichzelf hebt gesteld.

De waarheid gebiedt te zeggen dat alle partijen op hun verantwoordelijkheid moesten worden gewezen. Het zou absurd zijn dat op het moment dat de nieuw gekozen president van de Verenigde Staten ambitieuze doelstellingen vaststelt op het gebied van milieubescherming, Europa zijn eigen doelstellingen op dit gebied zou opgeven. Onverantwoord bovendien, want als Europa zich niet zou verenigen achter het energie-klimaatpakket van de Commissie, hoe moeten wij dan verlangen dat Europa gehoord wordt door landen als India, China, Brazilië, door alle landen die zich nu op hun beurt moeten ontfemen over de bescherming van het klimaat van onze planeet?

Om tot een resultaat te komen hebben we moeten overtuigen en hebben we compromissen moeten zoeken. Wat voor compromissen? Ik heb aangegeven dat we nooit hebben overwogen de 3 x 20-doelstelling op te geven. Maar iedereen hier moet zich realiseren dat landen zoals de nieuwe oostelijke lidstaten, waar de zware industrie is geofferd tijdens de overgang van het communistische systeem naar de markteconomie, het jaar 2005 hebben aanvaard als referentiejaar waar voor hen alle reden bestond te vragen om een ander referentiepunt in de tijd, bijvoorbeeld het jaar 1990, wat niet onredelijk zou zijn geweest als men rekening houdt met wat er is gebeurd in die landen en wat zij hebben ondergaan. In wat ik hierover zeg, sta ik onder toezicht van minister Jean-Luis Borloo, die tijdens deze onderhandelingen een steun en toeverlaat is geweest, doeltreffend en altijd paraat. Ik heb nooit gewild dat vastberadenheid op milieugebied zou leiden tot een sociale politiek die explosief zou blijken voor deze nieuwe lidstaten van de Europese Unie.

Ik zou de fundamentalisten op dit gebied willen zeggen dat het nooit mijn voornemen is geweest om geen verplichtingen op te leggen aan Polen, Hongarije en andere landen, maar dat het mijn voornemen is geweest om deze landen niet in een explosieve sociale situatie te manoeuvreren en ze te behoeden voor een keuze tussen groei en bescherming van het milieu. Het is een nieuw soort groei, een duurzame groei, een groene groei die wij hen hebben voorgesteld. Een groei waarbij een explosie van de prijzen wordt vermeden en waarbij Poolse, Hongaarse of andere arbeiders uit de voormalige Oostbloklanden consequenties bespaard blijven die voor geen enkel democratisch land ter wereld dragelijk zouden zijn.

Ten slotte wil ik zeggen dat ik bij mijn laatste komst naar dit Parlement goed naar uw zorgen heb geluisterd. Sommigen onder u, en dat is begrijpelijk, hebben me toegevoegd: "U hebt uw doelstellingen opgegeven, meneer de president, want u hebt geaccepteerd dat het besluit in de Raad unaniem genomen wordt". Ik heb deze unanimité aanvaard om de eenvoudige reden dat Europa's keuze voor het milieu geen opgelegde keuze moet zijn maar een keuze uit overtuiging. Stelt u zich de zwakte voor van een akkoord dat was aangenomen met een meerderheid, maar waaraan een groep landen zich niet gebonden voelde. Wat zou de geloofwaardigheid zijn van een energie-klimaatpakket dat is geratificeerd door een meerderheid terwijl iedereen zal inzien dat juist unanimité de garantie biedt voor het nakomen van onze politieke toezeggingen?

(Applaus)

Ik wil hieraan toevoegen dat een aantal van u mij heeft voorgehouden dat het hier gaat om een medebeslissingsprocedure, en dat ik daar ook gebruik van heb gemaakt. In de discussie met mijn mede-staatshoofden en regeringsleiders moet ik zeggen, mijnheer de Voorzitter, dat de wakende aanwezigheid van een Parlement dat erop gebrand was te komen tot een akkoord over het energie-klimaatpakket een machtige factor is geweest in het doen bewegen van de respectieve staatshoofden en regeringsleiders, ook hen die minder dan de anderen geneigd waren tot het bereiken van een resultaat.

Ik presenteer u vandaag, en doet u er mee wat u goedgevindt, een unaniem akkoord van de 27 staatshoofden en regeringsleiders over het energie-klimaatpakket.

Ik wil besluiten met twee punten die ik snel zal aanhalen. Ten eerste het immigratiebeleid. Hoe kan Europa, waarvan het merendeel der landen zich binnen de Schengen-ruimte voor vrij verkeer van personen en

goederen bevindt, doorgaan zonder gemeenschappelijke principes als basis voor een gemeenschappelijk immigratiebeleid? Deze gemeenschappelijke principes zijn opgesteld en zonder veel ophef, mag ik daaraan toevoegen. U hebt als Europees Parlement sterk bijgedragen aan het beschaafd houden van een debat over immigratiebeleid dat op nationaal niveau niet altijd een lichtend voorbeeld is van respect voor personen, van kalmte, van beheersing en een geest van verantwoordelijkheid. Wij hebben nu unaniem ingestemd met de grondbeginselen voor een gemeenschappelijk immigratiebeleid.

Dan ten tweede nog een paar woorden over defensie. Volgend jaar zal ik, samen met Bondskanselier Merkel, in de gelegenheid zijn om de NAVO-top Kehl-Straatsburg te organiseren. Wat in dit kader onze belangrijkste vordering is geweest, is dat de 27 landen voortaan inzien dat het gaat om een veiligheids- en defensiebeleid van Europa mét de NAVO, dat het hier gaat om een complementaire politiek en dat Europa op het gebied van veiligheids- en defensiebeleid nooit tegenover de NAVO kan komen te staan.

En dan tenslotte het institutionele probleem. Na de “nee”-stem van Ierland tegen het Verdrag van Lissabon, ben ik op uitnodiging van de premier van Ierland, Brian Cowen, met Bernard Kouchner naar Dublin gegaan en heb ik erop gewezen, wat indertijd als een schok werd ervaren, dat de enige manier om dit probleem op te lossen, is om onze Ierse vrienden opnieuw naar hun mening te vragen. Deze verklaring heeft een waar debat teweeg gebracht. Alsof het niet van respect zou getuigen om een volk te vragen zich opnieuw uit te spreken!

Wat is de situatie op dit moment? Op dit moment hebben 25 landen de ratificatie van het Verdrag van Lissabon bijna afgerond. Het 26e land, Tsjechië, heeft met de beslissing van het constitutionele hof dat het proces van ratificatie doorgang kan vinden een belangrijk besluit genomen en premier Topolánek heeft in een moedige en verantwoordelijke verklaring aangegeven dat het zijn voornemen is zich op te stellen achter de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Zo blijft alleen Ierland nog over.

Dit is het akkoord waartoe wij in unaniteit gekomen zijn. Het is een heel eenvoudig akkoord. Het bestaat om te beginnen uit de belofte dat, indien het Verdrag van Lissabon in werking treedt, elke lidstaat een Europees commissaris mag leveren. Ik weet dat dit niet makkelijk is voor een aantal onder u, zoals het niet makkelijk is voor een aantal regeringen die geloofden in de noodzakelijkheid van een kleinere en efficiëntere Europese Commissie. Ik zou een beroep willen doen op het inzicht van u allen. Indien we willen dat het Verdrag van Lissabon in werking treedt, en Europa heeft behoefte aan sterke en duurzame instellingen, kan dit alleen wanneer onze Ierse vrienden stemmen en ja zeggen tegen het verdrag. Om te zorgen dat de Ieren ja zeggen, moet een nieuw feit worden gepresenteerd. En de Europese Raad stelt één commissaris per lidstaat als nieuw feit voor.

Tweede element. We hebben een aantal politieke toezeggingen gedaan op het vlak van specifieke Ierse thema's zoals neutraliteit, belastingbeleid en gezinsleven. Het doen van deze politieke toezeggingen is niet moeilijk geweest. Wat is dan het probleem? Laat ons liever alles op tafel leggen. Het probleem is de rechtskracht van deze politieke toezeggingen. Ook in Ierland bestaat een constitutioneel hof en niemand twijfelt eraan dat de voorvechters van het nee, en dat is hun goed recht, zich zullen wenden tot dit constitutionele hof om een uitspraak te vragen over de rechtskracht van de politieke toezeggingen die zijn gedaan.

Het voorzitterschap is met het volgende compromis gekomen. Niet opnieuw een ratificatie van het Verdrag van Lissabon voor de landen die het verdrag al hebben geratificeerd en geen wijzigingen van het Verdrag van Lissabon. Het is in niemands belang, lijkt mij, om 26 problemen te creëren door er één op te lossen. De zaak is duidelijk. Daar staat tegenover dat op het moment van de volgende uitbreiding van Europa, hoogstwaarschijnlijk gaat het dan om Kroatië en hoogstwaarschijnlijk zal dat gebeuren in 2010 of in 2011, als de zaken lopen zoals ze zouden moeten lopen, dat op dat moment, mijnheer de Voorzitter, een nieuw verdrag gesloten wordt voor een Europa dat is uitgebreid met de nieuwkomer. Wij hebben dus voorgesteld om niet vóór het moment van de uitbreiding van Europa twee elementen toe te voegen aan het verdrag van toetreding van Kroatië. Ten eerste het zogenaamde Ierse protocol en ten tweede de kwestie van het aantal parlementariërs. Omdat bij het verdrag van Lissabon een aantal lidstaten meer parlementariërs toegezegd hebben gekregen, zullen de Europese verkiezingen plaatsvinden op basis van de verhoudingen als vastgesteld in het Verdrag van Nice. Dat lijkt me onder de omstandigheden de enige juiste wijze van handelen. Ook dit probleem zou naar aanleiding van de eerstvolgende uitbreiding kunnen worden opgelost.

Op deze gronden heeft de regering van Ierland, en dat is moedig, zich verbonden aan een nieuwe raadpleging van het Ierse volk over het Verdrag van Lissabon, een raadpleging die vóór eind 2009 moet plaatsvinden. Dat betekent dat, als de dingen lopen zoals ik hoop dat ze lopen, maar dat is natuurlijk aan de Ieren om te besluiten, het Verdrag van Lissabon met slechts een jaar vertraging in werking treedt.

Dames en heren, ook hier is sprake geweest van een gecompliceerde organisatie en discussie. Het zijn zaken die noch voor de Ieren, noch voor anderen eenvoudig liggen, maar de geest van Europa is vooral een geest van compromissen. Als men met zevenentwintig lidstaten niet in staat is tot compromissen, kan men een Europees ideaal wel opgeven. Het Europese ideaal bestaat uit luisteren naar de ander en uit het zoeken naar een gezamenlijke oplossing voor problemen.

Ten slotte zou ik in de eerste plaats het Europees Parlement willen bedanken. Het veelvuldig contact met alle fracties die in dit Parlement vertegenwoordigd zijn, zijn voor het voorzitterschap erg makkelijk, erg prettig en erg nuttig geweest, onafhankelijk van de politieke gezindte, links of rechts, liberaal of groen, soevereinen of federalisten. Ieder op zijn eigen wijze, maar allen hebt u de wil getoond om Europa verder te brengen. De waarheid gebiedt mij te zeggen, mijnheer de Voorzitter, dat het Europees Parlement voor het presidentschap een bepalend onderdeel is geweest van de bereikte resultaten. Ik wil zelfs zover gaan te zeggen dat het met het Europees Parlement makkelijker was de discussiëren en te onderhandelen dan met, en ik zal hier niet in detail treden, bepaalde andere gesprekspartners. Aan het eind van het voorzitterschap behoort men expliciet te zijn in het complimenteren en laat men de minder geslaagde ervaringen liever onbesproken.

Hieraan wil ik toevoegen dat wij hebben geprobeerd een tandem te vormen met, laat ons hem recht doen, de voorzitter van de Europese Commissie. Ieder is zich hierbij bewust geweest van zijn verantwoordelijkheden. En het resultaat van dit voorzitterschap zou nooit behaald zijn als wij daar niet hand in hand met voorzitter Barroso aan gewerkt hadden. Zo heb ik het ervaren en zo wil ik het uitdrukken.

Ter afsluiting zou ik de staatshoofden en regeringsleiders willen bedanken. Dames en heren, Europa komt niet tot stand ten koste van de Europese naties. Dat is overduidelijk. Hoe Europees u ook bent, Europa is nooit een vijand van de nationale staten en de nationale staten zijn nooit een vijand van Europa. Dit Europa was nooit bereikt zonder dat we hadden geprobeerd de problemen van elke afzonderlijke Europese democratische regering te doorgronden. Het is een fout te willen regeren over de hoofden van hen die zijn gekozen in hun eigen land. Dat is geen Europees ideaal maar zou neerkomen op fundamentalisme en fundamentalisme, ook Europees fundamentalisme, heb ik mijn leven lang bestreden. Want als ik de uitdrukking Europees fundamentalisme hoor, hoor ik eigenlijk alleen het woord fundamentalisme en dat woord fluistert nooit een zinnige boodschap in. Een Europa bouwen ten koste van de Europese nationale staten zou een historische fout zijn. Elke regeringsleider heeft zijn verantwoordelijkheden genomen en elk land heeft zijn verantwoordelijkheden aanvaard.

Ten leste wil ik op persoonlijk vlak zeggen dat ik van dit voorzitterschap van zes maanden veel geleerd heb en dat ik het werk heel graag gedaan heb. Ik begrijp heel goed dat de leden van het Europees Parlement gepassioneerd zijn over hun werk. Wanneer men gedurende zes maanden de mogelijkheid heeft om de problemen van 27 landen te leren kennen en te moeten oplossen, dan wint men aan tolerantie, dan wint men aan openheid van geest en begrijpt men dat Europa zondermeer de mooiste vondst is van de twintigste eeuw en dat we meer dan ooit behoefte hebben aan dat Europa. Ik heb geprobeerd Europa in beweging te krijgen maar Europa heeft mij veranderd. Eén diepe overtuiging wil ik nog kwijt.

(Applaus)

Ik geloof werkelijk dat het voor elk staatshoofd en elke regeringsleider goed zou zijn om deze taak op enig moment op te nemen. Om te beginnen zou men inzien dat nationale problemen vaak niet anders kunnen worden opgelost dan in samenwerking met de buurlanden. Men zou begrijpen dat naast de zaken waarin wij verschillen er heel veel zaken zijn waarin wij elkaar vinden, en men zou bovenal iets heel belangrijks inzien: namelijk dat het makkelijker is voor Europa om grote ambities te hebben dan om hele kleine ambities te hebben.

Een zaak waarvan ik persoonlijk sterk overtuigd ben, is dat het in de Europese Raad, in het Europees Parlement en binnen de Europese Commissie eenvoudiger is om grote projecten van de grond te krijgen dan om kleine projecten van de grond te krijgen omdat de kleine projecten niet de noodzakelijke adem en kracht hebben om uit te stijgen boven nationaal egoïsme. Nationaal egoïsme is te overwinnen met grote projecten, grote ambities en grote ideeën. Laat Europa daarom ambitieus blijven en laat Europa begrijpen dat de wereld behoefte heeft aan Europese besluiten. Als men vandaag de problemen onder het tapijt veegt, vergroot men de problemen van morgen. Problemen moeten zo snel mogelijk, liefst meteen, worden aangepakt en het is niet waar dat Europese instellingen het nemen van besluiten bemoeilijken. Het nemen van besluiten wordt geblokkeerd door gebrek aan moed, gebrek aan vastberadenheid en gebrek aan een helder ideaal. Laat ons voor beslissingen niet wachten op het Verdrag van Lissabon. Laat ons niet wachten op morgen. Laat ons vandaag de beslissingen nemen en ik heb er alle vertrouwen in dat het werk van dit Franse voorzitterschap een voortzetting zal vinden in het werk van het Tsjechische voorzitterschap.

(Levendig applaus)

De Voorzitter. – Mijnheer de fungerend Voorzitter van de Raad, we willen u graag bedanken – en het applaus was daar een duidelijke blijk van – voor uw toespraak, maar met name voor uw moed en uw vastberadenheid om Europa van dienst te zijn.

Alvorens ik de voorzitter van de Commissie het woord geef, wilde ik de ministers Bernard Kouchner en Jean Louis Borloo van harte verwelkomen, die een wezenlijke bijdrage hebben geleverd aan het succes van het Franse voorzitterschap. Ik heet beide ministers van harte welkom.

Ik wil allereerst Bruno Le Maire, onderminister van Europese Zaken, die het stokje heeft overgenomen van Jean-Pierre Jouyet, in ons midden verwelkomen. Jean-Pierre Jouyet is tegenwoordig voorzitter van de Franse toezichthouder voor de financiële markten en wij hebben in het verleden zeer succesvol met hem samengewerkt. Ik wilde deze gelegenheid te baat nemen om hem daarvoor oprecht te bedanken.

In aanwezigheid van de andere Europese instellingen – ik weet dat dit niet gebruikelijk is – wilde ik verder een felicitatie richten aan Klaus Hänsch, voormalig voorzitter van het Europees Parlement van 1994 tot en met 1997 en lid van het Europees Parlement sinds de eerste rechtstreekse verkiezingen, die gisteren zijn zeventigste verjaardag vierde. Ik zou onze welgemeende dank en waardering willen uitspreken voor zijn grote inzet voor het Parlement en de Europese Unie.

Nu zou ik de Voorzitter van de Europese Commissie, José Manuel Durão Barroso, willen vragen het woord te richten tot het Europees Parlement.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter van het Europees Parlement, mijnheer de voorzitter van de Raad, dames en heren afgevaardigden, de balans opmakend kunnen we stellen dat dit voorzitterschap een historisch voorzitterschap is geweest. Zelden heeft de Europese Raad zoveel fundamentele politieke beslissingen moeten nemen. Zelden heeft Europa zich kunnen laten voorstaan op zulke positieve resultaten en zelfs op een driedubbel succes. In een gecompliceerde situatie, een crisissituatie waarin urgente maatregelen noodzakelijk waren, hebben we aanzienlijke vooruitgang weten te boeken voor de toekomst van Europa en de Europeanen. Dat is het Europa dat wij allen in ons hart dragen, een Europa dat tot het beste in staat is.

Naast andere belangrijke resultaten, met name op het gebied van veiligheids- en defensiebeleid, de Unie voor het Middellandse-Zeegebied en het nieuw oostelijk partnerschap, wil ik hier drie punten benadrukken: Het Verdrag van Lissabon, de stimulering van de economie en het energie-klimaatpakket.

27 lidstaten hebben samengewerkt op zoek naar de weg waarlangs het politieke proces kon worden voortgezet in de richting van het Verdrag van Lissabon. Wij als Europese Commissie zijn altijd achter dit verdrag blijven staan en we zijn bevestigd in ons uitgangspunt dat wanneer we de tijd zouden nemen om te luisteren naar de zorgen van onze Ierse vrienden, we samen de elementen voor een oplossing zouden vinden.

In een positieve reactie op het initiatief van 26 november, gepresenteerd door de Commissie, hebben de 27 lidstaten besloten hun stimuleringsplannen voor de economie te coördineren en zo een storm van zeldzame kracht het hoofd te bieden. Momenteel bestaat er een akkoord voor een stimuleringsinspanning van de economie in de orde van 1,5 procent van het bbp van de Unie, als aanbevolen door de Commissie. Met dit gecoördineerde plan wordt de recessie bestreden, waarbij de grootste inspanningen gericht zijn op de maatschappelijk meest kwetsbaren. Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in onze economieën om ze weerbaar te maken voor de uitdagingen van morgen. Dit betekent dat deze crisis ook de gelegenheid biedt om nog meer te investeren in een sociaal Europa en in een Europa van hervormingen.

Invulling gevend aan de wetsvoorstellen van de Commissie van 23 januari 2008 en op basis van een grote bijdrage van het Europees Parlement hebben de zevenentwintig lidstaten zich unaniem verbonden tot een groene Europese economie met een lager energieverbruik dat rekening houdt met de komende generaties. Dit akkoord over de energie- en klimaatpolitiek is conform de doelstelling om te komen tot “3 x 20 procent” in 2020. Wanneer dit Parlement deze historische doorbraak morgen bekrachtigt, betekent dit een overwinning van een Europa in de rol van partner, waarmee ik wil zeggen dat verschillende Europese instellingen nauw hebben samengewerkt met de lidstaten in een opbouwende sfeer en met het vaste voornemen om tot een resultaat te komen.

Ik wil het Franse voorzitterschap van de Raad nogmaals bedanken voor de geslaagde rol van Europa als partner. Meneer de president, beste vriend, uw voorzitterschap heeft zich afgespeeld tegen de achtergrond van buitengewoon intensieve politieke omstandigheden. U hebt er zojuist nog aan herinnerd. De financiële

crisis zonder precedent en de oorlog tussen Rusland en Georgië. Uw voorzitterschap heeft deze situaties doeltreffend, beheerst en, waarom zou ik het niet zeggen, met meesterschap en elegantie het hoofd geboden. Frankrijk is terug in Europa, zo heeft u gesteld op de avond van uw verkiezing. Daar twijfelen wij geen moment aan. Ik zou zelfs willen zeggen dat ons geen seconde de tijd gegund is om daar aan te twijfelen en wij prijzen onszelf daar gelukkig mee.

Mijn meest oprechte felicitaties gaan daarom uit naar president Sarkozy en naar het hele team van het Franse voorzitterschap, naar de leden van de Franse regering, de diplomaten en de specialisten. U hebt een opmerkelijke prestatie geleverd.

Dank hiervoor uit naam van Europa.

(Applaus)

Europa in de geslaagde rol van partner heeft, zo stel ik trots vast, veel baat gehad bij de centrale positie van de Commissie, die zich heeft onderscheiden door solide voorstellen en politieke initiatieven die zijn geankerd in een degelijke technische voorbereiding. De Commissie heeft aangetoond dat zij de onmisbare hefboom blijft bij de omzetting van politieke wensen in concrete voorstellen. Voortbouwend op voorstellen van de Commissie inzake klimaat en energie, om te beginnen met de bijeenkomst in Hampton Court in de herfst van 2005, via het politieke doelstellingenakkoord onder Duits voorzitterschap uit maart 2007 en uitkomend bij de wetsvoorstellen van januari 2008, zijn de lidstaten erin geslaagd om unaniem tot een akkoord te komen. En het is in het licht van de voorstellen die de Commissie heeft gedaan op 29 oktober en 26 november dat de lidstaten een overeenkomst hebben bereikt over een gemeenschappelijk actieplan voor economisch herstel.

De grote steun voor onze voorstellen brengt ons in de gelegenheid om een nieuw tijdperk in te luiden voor Europa en ik wil benadrukken dat zonder de ambitie van het voorzitterschap om tot een meer politiek Europa te komen, het moeilijk zo niet onmogelijk zou zijn geweest tot deze overeenkomsten te komen. Ik zeg dit na te hebben gewerkt met negen verschillende voorzitters van de Europese Raad en ik kan u wat dit aangaat vertellen dat het uiterst moeilijk is om vandaag de dag een consensus te bereiken tussen 27 lidstaten waarvan de prioriteiten vanzelfsprekend niet altijd dezelfde zijn. En dat is de reden waarom wij in Europa de geest van partnerschap zo nodig hebben.

Ten slotte wil ik met betrekking tot de geslaagde rol van Europa als partner eer betonen aan het Europees Parlement en het waarlijk opmerkelijke werk dat het met name op het gebied van het klimaatpakket heeft verricht gedurende deze laatste maanden. Zonder betrokkenheid van het Europees Parlement en zonder het volhardende werk van de rapporteurs, voorzitters van parlementaire commissies en beleidsgroepcoördinatoren was er niets mogelijk geweest. Het uiteindelijke compromis zoals dit is voortgekomen uit de dialoogvergaderingen van dit weekend draagt duidelijk sporen van deze betrokkenheid, of het nu gaat om het systeem van uitruil van emissierechten, de verdeling van de inspanningen, duurzame energie of het afvangen en de opslag van CO₂. Wat dit laatste punt aangaat, hebben de voorstellen van het Europees Parlement het mogelijk gemaakt het binnen deze financiering beschikbare quotum te verhogen tot 300 miljoen ton.

Van aanvang af heeft het Europees Parlement blijk gegeven van inzicht in de wereldomvattende context van het vraagstuk. Zeker gaat het om een Europees project, maar het is tegelijkertijd een bijdrage aan de mondiale inspanningen op dit gebied en het is het uitgangspunt van onze strategie met het oog op de onderhandelingen in Kopenhagen volgend jaar.

Ik hoop daarom dat de plenaire zitting van morgen de resultaten van alle inspanningen zal belonen met een hele ruime meerderheid. U als leden van het Europees Parlement hebt de laatste sleutel in handen die de laatste deur zal openen waardoor Europa zijn vleugels zal uitslaan in de 21ste eeuw. Europa zal de eerste wereldspeler zijn die wettelijk bindende regels aanvaardt om te komen tot een vermindering van de uitstoot van broeikasgassen met 20 procent, waarbij een helder geformuleerd voornemen blijft bestaan om in het kader van een internationaal akkoord te komen tot een vermindering van 30 procent.

Door dit akkoord met een grote meerderheid aan te nemen, brengt het Parlement een zeer duidelijke boodschap over aan onze partners. Wij hebben immers de betrokkenheid van onze partners nodig, en dan met name de betrokkenheid van onze Amerikaanse partners. Zoals ik al heb gezegd ter afsluiting van de Europese Raad, nemen wij Europeanen op dit gebied de leiding en zijn wij in de gelegenheid om ons te wenden tot onze Amerikaanse vrienden met de volgende woorden: "Yes, you can! We can, yes, you can!". Dat

is de boodschap die wij moeten overbrengen aan de Amerikanen opdat zij met ons kunnen werken aan de totstandkoming van een werkelijk mondiaal akkoord.

(EN) De wereld om ons heen verandert, en dat geldt ook voor Europa. We hebben samen een aantal cruciale besluiten genomen om de Europese Unie de middelen te geven om te slagen in het tijdperk van de mondialisering, om burgers te beschermen tegen de bijverschijnselen van de economische en financiële crisis, om de voorwaarden te scheppen voor een terugkeer naar duurzame groei, en ook om leiding te geven aan de inspanningen voor een hervorming van het financiële stelsel en voor global governance. We zijn in de afgelopen paar maanden een heel eind gekomen met het aanpakken van deze uitdagingen, maar laten we duidelijk zijn, er moet in de komende weken en maanden nog veel gebeuren.

Op het gebied van klimaatverandering moeten we onze aandacht nu vestigen op de weg naar Kopenhagen. Op het gebied van global governance, en vooral op dat van de hervorming van het financiële stelsel, moeten we de G20-top in Londen voorbereiden. Op het gebied van het economische herstelplan moeten we het politieke akkoord vertalen naar concrete actie. Op al deze gebieden blijft verdere nauwe samenwerking tussen de communautaire instellingen bepalend voor succes. Met name waar het om de financiële en economische crisis gaat, zullen we de steun van het Parlement en de Raad als medewetgever en begrotingsautoriteit nodig hebben. Ik krijg morgenochtend de gelegenheid om dit uitvoeriger te bespreken met de Conferentie van voorzitters van het Europees Parlement, maar ik zal u nu een korte indruk geven van wat in het verschiet ligt.

Wat betreft de communautaire begroting, voeren we de voorschotbetalingen vanaf begin 2009 op, zodat de lidstaten eerder toegang hebben tot een bedrag van maximaal 1,8 miljard euro. Vandaag keurt de Commissie een voorstel goed om het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering aan te passen aan de huidige situatie en de toegang te vergemakkelijken. Wat betreft het gebruik van onuitgegeven middelen uit de communautaire begroting, heeft de Europese Raad de Commissie het groene licht gegeven om een nieuwe toewijzing voor te stellen voor projecten op het gebied van de trans-Europese energie-interconnectie en breedbandinfrastructuur en om energie-efficiëntie te bevorderen. We denken voor 2009 en 2010 aan een bedrag van vijf miljard euro. Een aanzienlijk bedrag zal worden gereserveerd voor de demonstratieprojecten op het gebied van het vangen en opslaan van koolstof; dit bedrag is een aanvulling op de financiering uit hoofde van het emissiehandelssysteem.

Ik vertrouw op de steun van dit Parlement om al degenen te overtuigen die zich nog steeds verzetten tegen het gebruik van deze onuitgegeven middelen. Ik vertrouw erop dat het Franse voorzitterschap de duidelijke politieke conclusies van de Europese Raad tot werkelijkheid maakt. Laten we hier duidelijk over zijn. Het is belangrijk dat de door de Europese Raad getoonde ambitie nu op alle niveaus van het besluitvormingsproces wordt aanvaard.

Teneinde investeringen door de lidstaten te versnellen, zal de Commissie deze week ook een tijdelijke vrijstelling voor de duur van twee jaar boven de *de minimis*-drempel voor staatssteun voorstellen, tot 500 000 euro. Ik noem, gezien de huidige uitzonderlijke omstandigheden, ook het gebruik voor 2009 en 2010 van versnelde procedures in de richtlijnen betreffende openbare aanbestedingen. Maar laat ik duidelijk zijn. De huidige crisis vraagt weliswaar om versnelling van de procedures, maar kan onder geen voorwaarde een excuus zijn om de regels inzake de mededinging of staatssteun op te schorten, die de ruggengraat zijn van onze interne markt. We moeten de integriteit van onze interne markt bewaren. Die is een van de belangrijkste Europese verworvenheden, net als de euro overigens. Dat is ook de reden waarom we het stabiliteits- en groeipact en de regels voor de interne markt in acht moeten nemen als we een Europees antwoord willen dat ook echt Europees is.

De Commissie zal er ook voor zorgen dat de lidstaten zich houden aan hun toezegging om hun nationale inspanningen op een gecoördineerde manier voort te zetten. We zullen dat doen door middel van onze goed geteste instrumenten, te weten de strategie van Lissabon voor groei en banen en het stabiliteits- en groeipact.

We leven nu in uitzonderlijke tijden die om uitzonderlijke maatregelen vragen. Het Franse voorzitterschap speelt een cruciale rol in het crisisbeheer op korte termijn, alsook in het op de rails zetten van Europa naar een herstel op de lange termijn en een terugkeer naar duurzame groei. Er moet de komende maanden echter nog veel worden gedaan. Ik vertrouw erop dat we zullen slagen, door een Europa in stand te houden van samenwerking tussen de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Raad, ten voordele van alle Europeanen.

De Voorzitter. – Mijnheer de Commissievoorzitter, wij danken u voor uw redevoering, maar vooral ook voor uw inzet.

Joseph Daul, *namens de PPE-DE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Europese Commissie, geachte collega's, om te beginnen wil ik de opmerkelijke activiteit verwelkomen die het voorzitterschap van de Raad in de loop van de laatste zes maanden heeft getoond.

Mijnheer de president, u bent er in korte tijd in geslaagd een waarlijk politiek Europa te doen ontstaan, een Europa dat zich een eenheid heeft betoond ten overstaan van Rusland, die een bijeenkomst van de G20 mogelijk heeft gemaakt, een Europa waarnaar geluisterd wordt en dat gerespecteerd wordt met betrekking tot de hervorming van het mondiale financiële stelsel en een Europa dat voor zichzelf een immigratiebeleid heeft opgezet dat even pragmatisch is als ambitieus. Een Europa ten slotte, waar eensgezindheid bestaat over een gecoördineerd antwoord op de economische crisis en een Europa dat het leiderschap op zich heeft genomen bij de mondiale onderhandelingen over de strijd tegen klimaatverandering.

Mijnheer de president, de balans van dit voorzitterschap illustreert het soort politieke actie waarvan centrumrechts altijd voorstander is geweest. Onze medeburgers verwachten concrete actie, zij verwachten pragmatische en rationele besluiten genomen door leiders die in staat zijn het hoofd koel te houden. En dat is waar de Europese Commissie en het Europese Parlement gezamenlijk toe in staat zijn gesteld, alles onder de leiding van het Franse voorzitterschap.

Kettingreacties en het verlies van duizenden banen zijn voorkomen door een gecoördineerd beleid dat zich ten overstaan van de financiële crisis kenmerkte door de garantie van bankdeposito's, de herkapitalisering van instellingen met een verhoogd risico en de injectie van liquiditeit om de kredieten weer op gang te brengen.

De laatste maanden hebben aangetoond dat alleen een sterk en verenigd Europa de juiste antwoorden heeft op een uitdaging als deze financiële en economische crisis en de laatste maanden hebben bovendien aangetoond dat alleen ons maatschappelijk model, een sociale markteconomie, garant staat voor een goed evenwicht tussen ondernemers en mensen in loondienst, voor de mogelijkheid van loon naar werk voor iedereen, voor de realisering van ambities zonder nodeloze belemmeringen en voor een waarachtige solidariteit. Dit is het sociale model waaraan wij als centrumrechtse politieke familie voort willen bouwen.

Mijnheer Barroso, mijnheer Sarkozy, geachte collega's, ik wil het resultaat verwelkomen dat de Europese Raad heeft behaald over het energie-klimaatpakket. Dit resultaat maakt Europa tot pionier op dit gebied en toont aan dat wij ook bij een dergelijk complexe aangelegenheid in staat zijn met 27 landen tot overeenstemming te komen, unaniem en in een recordtijd.

Het pakket dat vrijdag door de Raad en zaterdag tijdens de dialoogvergadering is aangenomen, verzoent de noodzaak van een antwoord op de uitdaging van klimaatverandering met onze sociale en economische belangen.

We staan aan het einde van een weg van langdurige onderhandelingen en ik wil alle deelnemers, en met name de Europese Parlementariërs van mijn eigen fractie, feliciteren. Er is noch sprake van een winnaar noch van een overwonnenen. Er is een overeenkomst tussen de drie instellingen en de Europese Unie heeft aangetoond dat zij in staat is de leiding te nemen in de strijd tegen klimaatverandering. Deze voordelige uitgangspositie moet leiden tot uitbreiding en versterking van onderzoek en de bevordering van innovatie en nieuwe technologieën.

Bovendien moeten wij onze handelspartners aansporen om hun verantwoordelijkheden te nemen, ook de opkomende landen die zich onder de grootste vervuilers bevinden. En in het bijzonder van de volgende Amerikaanse regering onder president Obama verwachten wij een tastbare bijdrage op dit vlak.

Het is in deze turbulente tijden onvermijdelijk om vast te stellen dat wij behoefte hebben aan een politiek stabiel Europa dat effectiever opereert bij de besluitvorming. Ja, we zijn deze laatste maanden vooruitgekomen en dat ondanks de eis van algemene stemmen, maar uit niets blijkt dat dit succes in de toekomst eenvoudig te herhalen is.

De fractieleden van de PPE-DE roepen ieder land en elke kiesgerechtigde burger op om zijn verantwoordelijkheid te nemen en zich, met volledige kennis van zaken, uit te spreken vóór de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Wij vragen hen een onderscheid te maken tussen makkelijke slogans en de werkelijkheid, tussen populisme en verantwoordelijkheid.

Wat willen onze medeburgers? Willen zij een klimaatplan om trots op te zijn, een sociaal model dat ze kunnen doorgeven aan hun kinderen, of eerder demagogische voorstellen die slechts leiden tot verlies aan

tijd? De vraag stellen is haar beantwoorden. Ja zeggen tegen Lissabon betekent handen en voeten geven aan de ambities. Ik zou ter afsluiting het Franse voorzitterschap nogmaals willen bedanken voor het politieke veldwerk en ik verwacht van het volgend voorzitterschap eenzelfde betrokkenheid. Dat is mijn wens voor het jaar 2009.

(Applaus)

Martin Schulz, namens de PSE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, u hebt, mijnheer de president, uw toespraak afgesloten met de vaststelling dat u hebt geprobeerd Europa in beweging te krijgen, maar dat Europa u veranderd heeft. U staat hierin niet alleen.

Het Franse voorzitterschap heeft ook anderen veranderd. Neem Daniel Cohn-Bendit. Bij het verlaten van het Elysée de afgelopen week na onze ontmoeting daar, hebt u ons een politie-escorte met zwaailichten ter beschikking gesteld en ik bevond mij met Dany in de auto achter de politie-escorte. Toen heb ik hem gezegd: "Kijk toch hoe de tijden veranderd zijn. In 1968 was het de politie die achter jôu aanzat en nu ben jij het die zich door Parijs haast, achter de politie aan."

(Applaus)

Tijden veranderen en het Franse voorzitterschap verandert ook een heleboel zaken.

Mijnheer de president, de afgelopen week heeft het Duitse weekblad *Der Spiegel* een portret van u gepubliceerd onder de titel "*De omnipresident*". En dat klopt, u bent een beetje een omnipresident. De ene dag in Parijs, de andere dag in Brussel, vandaag in Straatsburg, een andere dag in Londen, ook al was mevrouw Merkel daar niet uitgenodigd. Het is niet aan mij om de balans op te maken van uw activiteiten in Frankrijk. Onderwerpen als sociale ongelijkheid of mediapolitiek worden door mijn collega's in Parijs bediscussieerd en niet door mij.

Ik op mijn beurt praat over, bediscussieer en maak de balans op van uw voorzitterschap van de Europese Unie, en die balans slaat beslist in uw voordeel uit.

(DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, ik ben van mening dat het Franse voorzitterschap positieve resultaten heeft opgeleverd. Het klimaatveranderings- en energiepakket is een groot succes. Ik ben dankbaar dat u het Europees Parlement de lof hebt toegezwaaid die het verdiend, want zonder het Parlement zou dit succes niet mogelijk zijn geweest. Ik wilde ook een speciaal woord van dank richten aan onze rapporteurs. In tegenstelling tot de Commissie met haar 22 000 medewerkers en de grote overheidsapparaten die u tot uw beschikking hebt, hebben onze rapporteurs maar drie, vier of vijf medewerkers. De kwaliteit van het werk dat ze afleveren is uitstekend, omdat het van het Europees Parlement komt. Het is goed dat u dit hebt erkend.

(Applaus)

Laten we het voorbeeld nemen van de richtlijn inzake de CO₂-etikettering van auto's. Daarin zit heel veel werk van de heer Sacconi, en een klein beetje van de heer Sarkozy, maar alles bij elkaar is het een groot succes. Het is een succes voor mijn fractie, omdat de Sociaal-Democratische Fractie in het Europees Parlement veel moeite heeft gedaan om een evenwicht tot stand te brengen tussen de economische noodzakelijkheden die we niet kunnen uitvlakken en de milieuverplichtingen waaraan we allemaal moeten voldoen. Ik denk dat de kritiek die we hebben gehoord, met name uit de door u beschreven hoeken, aangeeft dat we op de goede weg zijn. Om deze redenen zal onze fractie unaniem voor dit pakket stemmen. Ik hoop, beste Joseph, dat de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten hetzelfde zal doen! Of moeten we vrezen dat er nu een amendement wordt ingediend om de invoering van het emissiehandelssysteem uit te stellen? In de afgelopen paar dagen hebben we beter inzicht gekregen in waar PPE-DE voor staat. PPE is eenvoudig te vertalen, maar DE lijkt ons te staan voor Europese verwarring. U moet weten wat u wilt. Wilt u de heer Sarkozy prijzen, maar hem niet steunen, of wilt u dit pakket samen met ons aannemen? Wij zijn benieuwd hoe de PPE-DE-Fractie gaat stemmen.

Ik zou hieraan willen toevoegen dat het akkoord in eerste lezing een uitzondering is. Als Parlement zullen we niet toestaan dat de volgende Raad tegen ons zegt: "Jullie hebben dit bij het klimaatveranderings- en energiepakket zo mooi gedaan." Nu u duidelijk hebt gemaakt dat de eerste lezing een pressiemiddel was om halsstarrige staatshoofden en regeringsleiders tot rede te brengen, kunnen we daar goed mee leven – in dit geval. Het moet echter in alle andere gevallen geen gewoonte worden.

U hebt juist gehandeld in de financiële crisis. Laat mij u echter herinneren aan wat mijn collega Poul Nyrup Rasmussen en ik hier hebben gezegd tijdens het debat in juli, bij het begin van uw voorzitterschap. Wij zeiden dat de sociale onevenwichtigheden in Europa die voortkomen uit de oneerlijke verdeling van winsten en de oneerlijke welvaartsverdeling in Europa, een tikkende tijdbom zijn. De respons van het Franse voorzitterschap was: 'Dat is niet onze top prioriteit.' In de afgelopen zes maanden hebt u kunnen zien dat het wel degelijk een topprioriteit is. U hebt juist gehandeld, maar als u eerder had gehandeld, had veel van wat nu moet worden opgelost kunnen worden voorkomen. Goed gedaan, maar misschien iets te laat.

We hebben het Verdrag van Lissabon niet en nu hebben we gehoord wat de Raad heeft besloten. We moeten hiermee leven en we moeten ons erbij neerleggen. Alle besluiten die u hebt genomen over de Commissie, over de zetels in het Parlement, over de concessies aan het Ierse volk, zullen echter niets uithalen zolang een premier of een regering van Ierland niet de stoute schoenen aantrekt en tegen de Ierse burgers zegt: "Kijk wat er is gebeurd! Kijk naar de solidariteit van de Europeanen, van de Europese Staten met Ierland en bedenk wat er zou zijn gebeurd als Ierland deze financiële crisis alleen het hoofd had moeten bieden!" Als de Ierse premier niet tegen zijn volk zegt: "Nu moeten jullie voor jullie eigen bestwil uit solidariteit de handen ineenslaan met de Europeanen!", dan loopt het allemaal weer op niets uit. Dan geven we het hele Europese project prijs aan deze mensen, aan de heer Ganley en zijn machinaties. We hebben een moedige Ierse regering nodig die niet een of ander halfbakken compromis voor ogen heeft, maar die zegt: "Wij willen Europa en wij willen dit verdrag!"

(Applaus)

Het Franse voorzitterschap was een succes. Ik wilde u met name gelukwensen met het feit dat u zich hebt ontpopt als een pro-Europeaan door te zeggen: "Ik sta in voor dit Europese project". In het verleden heb ik soms mijn twijfels gehad. Ik ken veel van uw toespraken. Als Voorzitter hebt u woord gehouden. Als het volgende Voorzitterschap hetzelfde doet, ben ik tevreden. Hartelijk dank! U hebt veel goede dingen gedaan en sommige niet zo goed, maar dat vergeten we vandaag even. Over de hele linie denk ik dat het Franse voorzitterschap Europa verder heeft geholpen en daar ging het allemaal om. Het ging niet alleen om Frankrijk, maar om Europa als geheel en het uiteindelijke resultaat is goed. Hartelijk dank!

(Levendig applaus)

Graham Watson, namens de ALDE-Fractie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de kwaliteiten van dit Franse voorzitterschap zijn bijna sprookjesachtig: een doortastende prins die eropuit trekt op het mythische witte paard van de Europese militaire afschrikking om onze Vrouwe van Georgië te redden, de Assepoester uit Londen die eindelijk wordt toegelaten tot het bal, en een blonde prinses in Berlijn die, als antwoord op een briefje van het Kanzleramt aan het Elysée, hoort dat ze bereid moet zijn om een kikker te kussen als ze bij haar droomprins Charming wil zijn.

(Gelach)

Fungerend voorzitter, ik vermoed dat u de uitdagingen waarmee uw voorzitterschap is geconfronteerd, niet zou hebben gekozen, maar u hebt ze wel energiek en met enthousiasme en creativiteit het hoofd geboden en u hebt de kracht van Europese solidariteit laten zien. Wij feliciteren u met het succes van de Raad van vorige week. Uw tijdschema voor economisch herstel zal het vertrouwen in de markten helpen herstellen. U hebt protectionisme op bewonderenswaardige wijze afgewend. Uw concessies op het gebied van staatssteun en openbare aanbestedingen zijn redelijk, net als uw streven om deze vergezeld te laten gaan van de structurele hervorming die is vastgelegd in de strategie van Lissabon.

De conclusies van de top laten ruimte om het btw-tarief te verlagen. De liberaal-democraten dringen er bij Ecofin op aan om de btw op energiebesparende apparatuur en apparatuur voor hernieuwbare energie nu te verlagen, teneinde de industrie en het milieu te helpen. We verwelkomen ook de vernieuwde beloften met betrekking tot duurzame overheidsfinanciën en een snelle terugkeer naar de begrotingsdoelstellingen voor de middellange termijn. Ons antwoord op de recessie moet zijn gebaseerd op solidariteit en een gezonde staathuishoudkunde.

U lijkt een praktisch antwoord te hebben gevonden op de zorgen van Ierland over het nieuwe Verdrag. Het is misschien niet elegant, maar Hendrik IV van Frankrijk waardig: "*Si Paris valait une messe, Dublin vaut un commissaire.*" Op het gebied van het veiligheids- en defensiebeleid is echte vooruitgang geboekt: de vorming van één planningstructuur voor EVDB-missies, een gestructureerde vorm van samenwerking met de NAVO en een verklaring over onze doelen en doelstellingen in de strijd om veiligheid.

Het is echter het gebied van klimaatverandering waarop u wel eens hardvochtiger zou kunnen worden beoordeeld. In de conclusies van de Raad is een vloed van concessies aan ondernemingen opgenomen, worden nieuwe lidstaten afgekocht met een solidariteitspotje, worden “cap and trade”-emissierechten weggegeven die eigenlijk hadden moeten worden geveild, en krijgen grote spelers zoals elektriciteitsbedrijven ontheffingen die neerkomen op supersubsidies. Dit alles drukt de kosten van koolstof, verlaagt de hoeveelheid geld die wordt verdiend, en maakt het moeilijker om de emissiedoelstellingen te halen. Sterker nog, het emissiehandelssysteem treedt pas in 2013 in werking.

Desalniettemin erkent mijn fractie dat u met het bereiken van deze overeenstemming een succes hebt geboekt. We verwelkomen de afspraken over energiebesparing, over het oormerken van de helft van de inkomsten uit emissies voor een verdere verlaging van de broeikasgasemissies en over het afvangen en opslaan van koolstofdioxide. Wij zullen het morgen bij de stemming steunen.

Je kunt van elk voorzitterschap altijd meer verlangen. We hebben ontwikkeling gezien op het gebied van de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid. We wilden een opening zien. Op het gebied van de immigratie komt er de blauwe kaart, maar wel met veel bureaucratische formaliteiten, en op het gebied van de handel biedt de annulering van de Doha-gesprekken van deze week weinig hoop op vooruitgang. Dit voorzitterschap is echter een succes voor Europa, en u, fungerend voorzitter, verdient daarvoor alle lof.

Na deze zes maanden bent u waarschijnlijk ook toe aan wat rust. U hoeft niet alles te doen. Laat de ministers van Financiën over aan Jean-Claude Juncker. Laat de euro over aan Jean-Claude Trichet. Geef een sprookjesachtig voorzitterschap een sprookjesachtig einde en volg het advies op van uw favoriete zanger: “*C’est le temps du départ, retournez à d’autres étoiles et laissez-nous la fin de l’histoire.*”

(Applaus)

Daniel Cohn-Bendit, *namens de Verts/ALE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de president, mijnheer Sarkozy, mijnheer Barroso, ja, wij herkennen uw vastberadenheid, u hebt Europa beslist vooruit willen brengen. Maar Nicolas is hier in verschillende gedaanten verschenen. Persoonlijk heb ik een voorkeur voor Nicolas de Eerste, die hier in juli 2008 de verbouwereerde parlementariërs voorhield dat “unanimiteit de democratie om zeep helpt”. Dat was het verhaal van Nicolas de Eerste, in juli 2008 voor het Europese Parlement. Nicolas de Eerste had gelijk, deze Nicolas de Derde zit eraan!

Ziehier mijn probleem met het Franse voorzitterschap. Het is een windvaan die nu eens de juiste richting aangeeft en dan weer de verkeerde richting. De balans opmakend grijp ik alle waarachtige geluiden aan die ik gehoord heb en laat de windvaan voor wat het is. Er is namelijk iets dat ons doet verschillen.

U reduceert het Europees Parlement tot een viagrapil voor de Europese regeringen. Het is niet onze rol te worden gebruikt voor het aanzetten van anderen tot stappen die zij niet willen nemen. Niemand hier heeft ooit gezegd dat wij een Europa willen oprichten dat is gericht tegen de verschillende Europese naties, niemand. De communautaire instellingen zijn juist een afspiegeling van een Europa van verschillende staten en volkeren en wij, hier, vertegenwoordigen die verschillende volkeren. U wilt het Verdrag van Lissabon laten ratificeren, maar wat impliceert het Verdrag van Lissabon? Het Verdrag van Lissabon impliceert een afname van de mogelijkheden van unanimiteit. Waarom? Omdat unanimiteit de democratie om zeep helpt en omdat als wij hiermee doorgaan wij onze mogelijkheden voor het voeren van een Europees beleid om zeep helpen.

U hebt natuurlijk gelijk wanneer u zegt dat de voorzitters van de Raad hun ervaring moeten opdoen, maar mevrouw Merkel, die vóór u de voorzitter van de Raad was, deze kanselier van het klimaat heeft zich, eenmaal weer bondskanselier van Duitsland, opgesteld ten dienste van de Duitse industrie en niet ten dienste van Europa. Hiermee bent u geconfronteerd binnen de Raad van Europa. En uit het nationale egoïsme van de verschillende regeringsvertegenwoordigers hebt u een compromis moeten smeden. Een compromis waarover wij ons oordeel gaan vellen. Een oordeel dat verschillende kanten uit kan. Wat goed is, daar stemmen wij voor en wat niet goed is, daar stemmen wij tegen en we aanvaarden hierbij geen chantage.

Ik denk inderdaad dat de eerste lezing door de Raad neerkomt op chantage. Het democratische proces wil dat een voorstel in een parlement wordt neergelegd, dat er kritiek wordt geleverd op dat voorstel en dat er over het voorstel opnieuw onderhandeld wordt. En hierom is het dat ik, zelfs als het gaat over het klimaatpakket, mijn twijfels heb over de gang van zaken bij de eerste lezing door de Raad.

Ik weet dat u van het Franse chanson houdt, meneer de president, maar laat het duo Sarkozy en Barroso met Françoise Hardy’s “*la main dans la main, et les yeux dans les yeux, ils s’en vont amoureux sans peur du lendemain*” andere mensen zand in de ogen strooien, niet ons. Niet ons, want wat is hier gebeurd? U hebt de Commissie

gemaakt tot een secretariaat van de Raad. Dat, en alleen dat is de functie geweest van de Commissie van meneer Barroso.

Ja heren, binnenkort hebben wij verkiezingen, en onder andere zal ter sprake zal komen hoe u buigt voor regeringsbelangen. Dat is hier in het Parlement niet onze rol. Wij buigen niet voor de belangen van onze nationale partijen. Onze rol is op te komen voor het belang van Europa, het gemeenschappelijke belang en niet het nationale belang. En dit is wat ik u, ter linker- zowel als ter rechterzijde wilde zeggen.

Wij hadden een sterk klimaatpakket. We bevonden ons in de voorhoede en het is waar dat, ofschoon het, als men ons toen al zei, niet voldoende was, de "3 x 20" een goed uitgangspunt was. Maar we zijn van "3 x 20" afgegleden naar een samenleving waarin de economie wordt uitgedrukt in "4 x 4". Dat is waar we zijn beland met het klimaatpakket. Waarom? Dat zal ik u vertellen. Omdat het herstelplan zoals u zich dat hebt voorgesteld... Dat is niet uw fout, dat zeg ik niet, maar er zijn dingen die zelfs u, meneer Sarkozy, niet kunt bereiken. Zelfs u niet.

U hebt het bijvoorbeeld afgelegd tegen het Duitse economische nationalisme. Meneer Barroso en u houden ons 1,5 procent voor van het bbp maar uiteindelijk weet heel de wereld dat het plan van president Obama neerkomt op 3 tot 4 procent van het bbp voor herstel van het milieu en herstel van de economie. Daar komen we niet in de buurt. En u weet wat president Obama u gaat zeggen: "*No, you cannot, you are not able, it is not enough*", zoals meneer Krugman dat gezegd heeft tegen minister Steinbrück. En meneer Krugman is de winnaar van de Nobelprijs voor de economie. Als ik nu de enige was die het zei, zou u kunnen zeggen dat ik er niets van begreep, maar ook meneer Krugman heeft het gezegd.

Eén ding ter afsluiting. Ik heb u gezegd dat dit milieuherstelplan niet werkt omdat het te weinig omvat. Dat is niet alleen uw fout en het gaat hier niet om een Europees plan.

Maar nu wil ik dit zeggen. Een week geleden is de grote dissident Liu Xiaobo gearresteerd in Peking. Wij zijn getuige geweest van uw politieke houding naar China. U heeft ons gezegd dat men de Chinezen niet moet vernederen. En u hebt de Chinezen niet vernederd. Het zijn de Chinezen die u vernederd hebben. Het zijn de Chinezen die over u heenlopen. Hierop hebt u ons gezegd dat niemand u zou verhinderen om de Dalai Lama in stilte te ontmoeten in Gdansk. Maar zo behoren de zaken niet te lopen. Ik ben trots dat dit Parlement de Sacharovprijs heeft gegeven aan een dissident, Hu Jia, en ik ben er trots op dat wij niet hebben toegegeven aan de neiging van het voorzitterschap om door de knieën te gaan voor de Chinezen die dagelijks mensen gevangen zetten en martelen zonder dat de Europese Unie daarover ook maar iets zegt. Zoals de Europese Unie ook niets gezegd heeft toen meneer Poetin overging tot de arrestatie van een massa demonstranten. En wat vroegen die demonstranten? Sociale gelijkheid! Dat is de politiek waarover ik het heb, waarbij een knieval gemaakt wordt zodra machtige lieden zich roeren. En dat is de reden waarom dat wij dit beleid afwijzen.

(Applaus)

Cristiana Muscardini, namens de UEN-Fractie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik wil u ook graag bedanken. Als lid van de Fractie Unie voor een Europa van Nationale Staten waardeer ik uw woorden natuurlijk zeer.

Uw voorzitterschap heeft aangetoond dat het project voor een Europees beleid, een politiek Europa, wel degelijk kan bestaan. Het enige dat nodig is, is het soort moed dat we hebben getoond in het conflict tussen Rusland en Georgië en de capaciteit om de financiële crisis te beheersen met nieuwe werkmethode en open interpretaties, in plaats van de rigiditeit van het stabiliteitspact. We hebben onze waardering en steun uitgesproken voor de politieke visie van een voorzitterschap dat politiek weer in het centrum van het debat heeft geplaatst en als gevolg daarvan Europa weer in het centrum van het mondiale debat.

We zijn ervan overtuigd dat de onafhankelijkheid van de ECB zou moeten betekenen dat die bank de plicht heeft sneller op de behoeftes van instellingen te reageren. Inmiddels is wel duidelijk geworden dat crises niet door de centrale banken kunnen worden opgelost zonder een duidelijke politieke visie en een gedeelde ontwikkelingsstrategie. De creatie van het energie- en klimaatpakket, om het probleem van de nationale natuurlijke hulpbronnen op te lossen, is een groot succes en biedt hoop voor de toekomst, samen met de Unie voor het Middellandse-Zeegebied, een routekaart voor vrede en ontwikkeling.

Er zijn echter nog enkele prioriteiten waarvan we hopen dat ze, in samenwerking met de trojka en het volgende voorzitterschap, kunnen worden opgelost. Naast immigratie en grensbewaking en een heropleving van de landbouw omvatten deze ook een werkelijke gelijke beloning voor mannen en vrouwen. Vandaag de dag heeft Europa het over gelijkwaardigheid van mannen en vrouwen in de zin van de pensioenleeftijd, maar ik denk dat we eerst voor gelijke beloning moeten zorgen.

Voorzitter, ik geloof dat de oplossing van één commissaris voor elk land de eerlijkste oplossing is, dat hebben we in het Verdrag al gezegd. Wij danken het Franse voorzitterschap dat het dit voorstel nieuw leven heeft ingeblazen. Tot slot: u hebt deze crisis een systeemcrisis genoemd en daarom steunen wij u, Voorzitter, in uw roep om een hervorming van het systeem, een hervorming die gebaseerd is op de capaciteit om de reële economie te laten prevaleren boven de financiële economie, en werkelijk vermogen boven vermogen op papier.

Francis Wurtz, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de voorzitter van de Raad, mijnheer de voorzitter van de Commissie, dit Franse voorzitterschap zal ons ongetwijfeld blijven. Het zal ons blijven vanwege de ernst van de gebeurtenissen die zich hebben voorgedaan tijdens deze periode en vanwege de bijzondere strekking van enkele agendapunten, maar ook zullen wij ons dit voorzitterschap herinneren, zo moet ik erkennen, vanwege de ongebruikelijke stijl van de fungerend voorzitter van de Raad. Een stijl die zich kenmerkt door vastberadenheid, het vermogen om in te spelen op veranderende situaties en een iconoclastische benadering van communautaire canons, allemaal dingen die mij beslist niet tegenstaan. En naast de stijl zal men zich bovenal de oorspronkelijke manier herinneren waarop de Europese Unie is geleid, en dan in het bijzonder de eruptie van politiek in een omgeving waar het niet gebruikelijk is om politiek een plaats te geven, iets wat ik altijd heb betreurd.

Ik ben er daarnaast van overtuigd dat de voorzitter van de Raad, als hij het al niet waardeert, toch zeker welwillender dan tijdens zijn laatste interventie in het Europese Parlement zal accepteren dat ik mij niet beperk tot een voorgerekookt en geruststellend verhaal. In alle vrijheid wil ik enkele punten over het voorzitterschap ter sprake brengen, want echt beleid veronderstelt een uitwisseling van ideeën in een respectvolle maar open sfeer.

Om te beginnen wil ik het hebben over het energie-klimaatpakket. Het zou werkelijk een drama zijn als de Europese Raad zich ten aanzien van deze kwestie van beschaving in een patstelling zou bevinden. Ik begrijp daarom dat het, zowel voor de Europese Unie als voor de voortgang van het proces, belangrijk is het succes te onderstrepen van een compromis tussen de 27 landen van de Unie.

Moet men hier evenwel spreken over een historisch akkoord dat van de Europese Unie een rolmodel maakt? Dat geloof ik niet. Komt dit compromis voor het overgrote deel van de Europese industrie niet neer op een vrijstelling van enige verplichting op milieugebied? Is het risico niet levensgroot dat slechts een klein deel van Europa's eigen uitstoot aan broeikasgassen zal afnemen en dat men genoeg neemt met een bijdrage aan de reductie buiten Europa via het mechanisme van compensatie? Hebben de ontwikkelingslanden geen gelijk als zij hun bittering uitdrukken over het gebrek aan een mechanisme waarmee financiële solidariteit ten opzichte van deze landen kan worden afgedwongen?

Als dit model op deze manier zou worden uitgevoerd, zou het onmogelijk zijn de normen te halen die wereldwijd door de wetenschap als noodzakelijk zijn vastgesteld. Het is dan ook goed dat er een Europees akkoord is, maar in dit stadium voldoet de strekking ervan noch aan de verwachtingen, noch aan de behoeften.

(Applaus)

Ik bepleit eenzelfde helderheid als het gaat om de waardering voor het herstelplan dat is aangenomen in Brussel. Luidruchtige felicitaties aan het eigen adres geven volgens mij hier een contraproductieve boodschap aan onze medeburgers. Nu de bestedingen per huishouden afnemen, de banenreductieplannen niet te tellen zijn en de sociale onrust zich verscherpt, men kijkt naar Griekenland, roept dit plan een boel vragen op.

Herstel voor wie? Wie gaat deze nieuwe miljardendans betalen? Waar gaat dit toe leiden? Waarom verhoogt de ene staat, binnen het kader van één en hetzelfde plan, de koopkracht van de bevolking en helpt de andere staat alleen de industrie? Waarom gaan de kredieten die zijn toegekend aan de banken niet naar de ondernemingen waarvan het duidelijk is dat die op dit moment directe hulp nodig hebben? Waarom nemen de lidstaten die banken ondersteunen niet automatisch een evenredig deel van de controle over bij die banken teneinde de voorwaarden te scheppen voor een verantwoord beheer dat is gericht op het scheppen van banen en een welvaart die ten goede komt aan de hele maatschappij? Er zijn meer dan genoeg zinnige vragen en het zou wijs zijn alvorens ook maar iets te overwegen eerst hierop een antwoord te formuleren.

Het zal tenslotte niemand verbazen dat mijn fractie de Raad niet feliciteert met de druk die zij uitoefent op het Ierse volk. U weet dat, wanneer het gaat om veranderingen, de verwachtingen van het Ierse volk, als die van elk Europees volk, een stuk verder gaan dan het beeld wat u schetst. U zult daar weldra een nieuwe demonstratie van krijgen in de straten van Straatsburg. Men moet naar de mensen luisteren en men moet ze

antwoorden want, en dat heeft u zelf uitstekend uitgedrukt, mijnheer de president, als men vandaag de problemen onder het tapijt veegt, vergroot men de problemen van morgen.

Nigel Farage, *namens de IND/DEM-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de heer Sarkozy heeft zijn voorzitterschap energie en dynamiek gegeven, maar heeft ook in alle fasen duidelijk gemaakt dat hij meer macht wil voor de Unie en dat hij het Verdrag van Lissabon wil.

Nu Tsjechië op het punt staat het voorzitterschap over te nemen, denk ik dat we met de afschuwelijke aanval op president Klaus het ware gezicht van de hedendaagse Europese Unie hebben gezien. Ik vraag u, president Sarkozy, wat voor Europese Unie wilt u? We hebben hier namelijk een Unie die minachting toont voor democratie.

Brian Crowley zei tegen president Klaus dat de Ieren het Verdrag van Lissabon willen. Welnu, het spijt mij, maar ze hebben nee gezegd! Accepteert u de uitslag alstublieft! Bij eerdere gelegenheden is Martin Schulz opgestaan en heeft hij gezegd dat een nee-stem zal leiden tot fascisme en dat we niet mogen buigen voor populisme. Dit is dus een Unie die democratie veracht, en het is ook een Unie die niet kan omgaan met alternatieve gezichtspunten. 'Ik geef niets om uw standpunten,' aldus Danny Cohn-Bendit tegen president Klaus. En bij een eerdere gelegenheid heeft de heer Cohn-Bendit in dit Parlement gezegd dat tegenstanders van dit Verdrag niet goed bij hun hoofd zijn.

Dit is voor de Unie een bijzonder gevaarlijke stap om te nemen. Het is een Unie die zich gedraagt als een schurk en een bullebak. Toen de heer Cohn-Bendit de Europese vlag op het bureau van president Klaus plaatste en hem vertelde dat hij deze ook op de burcht moest laten wapperen, had hij net zo goed een Duitse ambtenaar van zeventig jaar geleden kunnen zijn of een sovjetambtenaar van twintig jaar geleden. Danny de vrijheidsgezinde, wie is nu de voorstander van autoritaire principes, de man die alles is geworden waarvan hij veertig jaar geleden zei dat hij ertegen was? Dit is dan het gezicht van deze Europese Unie, president Sarkozy. En dit alles aangespoord door voorzitter Pötering, die leden van dit Parlement in het verleden heeft beboet voor het beledigen van andere staatshoofden.

Meneer Sarkozy, is dit de soort Unie die u wilt, of veroordeelt u met mij de vreselijke manier waarop president Klaus afgelopen week is behandeld in Praag?

(Applaus)

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de huidige crisis is de crisis van het Europese mondiale systeem. U hebt er een groot aantal inspanningen aan gewijd, maar juist de context van deze inspanningen toont aan dat de Europese Unie nog niet tegen haar taak is opgewassen.

Ik heb het reeds bij een eerdere gelegenheid onder woorden gebracht: de maatregelen die zijn genomen, zijn hetzij in een nationale context, hetzij in een context van klassieke, multilaterale diplomatie genomen. Voorbeelden van een nationale context zijn de economische herstelplannen die van lidstaat tot lidstaat verschillen – wat op zichzelf niets schokkends is – maar vervolgens voor de vorm in een gemeenschappelijke context worden goedgekeurd. Iedereen weet het. U bent erin geslaagd verschillend beleid, soms zelfs tegenovergesteld beleid, van de heer Brown, van mevrouw Merkel en van vele anderen, van een Europees sausje te voorzien, maar schijn bedriegt. De nationale context betekent juist dat de grenzen een beschermende rol vervullen, dat nationale staten onontbeerlijk zijn en dat soevereiniteit snel en doeltreffend handelen mogelijk maakt.

In de bilaterale of multilaterale, klassieke diplomatieke context zagen we uw inspanningen om de crisis in Georgië te beteugelen of waren we, in het kader van de economische crisis, getuige van de bijeenkomst van de G20 in Washington, waarin slechts een klein aantal Europese landen zitting had met de VS, China, India, Japan, Canada, Saoedi-Arabië en andere landen. Het is een onomstotelijk bewijs dat de Unie niet genoeg body heeft om de ernstige problemen op te lossen die wij momenteel op ons pad vinden.

Een hoop zaken zijn, in een soort gekunstelde euforie, aan de Unie toegerekend, maar enige relativering is hier op zijn plaats. Het klimaat- en energiepakket bevat, genoot door de crisis, bijvoorbeeld inmiddels zoveel afwijkingen dat het in wezen van zijn ziel is ontdaan. Zo gelden de nieuwe verplichtingen niet voor sectoren waar de kosten met meer dan 30 procent stijgen of die meer dan 30 procent van hun productie exporteren, dat wil zeggen driekwart van de betrokken sectoren. Het economisch herstelplan omvat, zoals gezegd, 1 procent of 1,5 procent van het bbp tegenover 4 procent in de VS en meer dan 10 procent in China. De inkt was nog niet droog of het immigratiepact werd al geschonden door de Italiaanse regering, die de legalisering van 170 000 illegale immigranten aankondigde. Waar zullen die blijven? En het is duidelijk dat

de zogenoemde “gekozen immigratie” en een andere Europese blauwe kaart geen ander effect zullen hebben dan dat de derdewereldlanden worden ontdaan van het geschoolde personeel dat ze voor hun ontwikkeling zo ontzettend hard nodig hebben. Deze maatregelen lossen het probleem van de ongecontroleerde immigratie dus niet op, maar zijn weer extra maatregelen die de situatie alleen nog maar erger maken.

Op internationaal gebied ten slotte, veroordelen wij de afschuwelijke praktijk die erin bestaat dat mensen die de rampzalige ontwikkelingen van een Unie waarvan ze meer verplichtingen dan weldaden ervaren, afwijzen, worden gedwongen om eindeloos opnieuw te gaan stemmen totdat ze zwichten, waarna ze nooit meer de kans zullen krijgen de excessen van die Unie opnieuw aan de kaak te stellen.

U weet heel goed, mijnheer de Voorzitter, dat het Verdrag van Lissabon geen mini-verdrag of vereenvoudigd verdrag is, maar dat het dezelfde Europese grondwet is die door de Fransen en de Nederlanders is verworpen. Het verdrag staat voor een Europese superstaat die steeds autoritairder en totalitairder wordt, als ik mag afgaan op de weinig tegenspraak duldende orders van de heer Cohn-Bendit aan uw opvolger of de vrijheidsberovende initiatieven van de heer Barrot, die voorstelt om wetten op heel Europa toe te passen die in de tijd dat ze werden aangenomen, door onze collega mijnheer Toubon nog als stalinistisch werden aangemerkt.

Zo'n soort Europa is, wat u er ook over gezegd mag hebben, inderdaad de vijand der naties. Het is een kruiwagen voor het mondialisme; het is het begin van onze economische, morele en culturele omverwerping. Het is niet de plek waar bescherming en vrijheid zegevieren en waar onze burgers recht op hebben, de plek waar wij voor zullen blijven vechten.

Martin Schulz (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, neemt u mij niet kwalijk dat ik uw tijd in beslag neem. Ik heb gevraagd een persoonlijke verklaring te mogen afleggen over hetgeen de heer Farage heeft gezegd. Godzijdank dat hij nog in de Kamer is, zodat ik hem van repliek kan dienen. Normaliter vertrekt hij direct na zijn toespraken, maar vandaag is hij gebleven.

Om te beginnen: ik heb nooit gezegd dat een ‘nee’ tot een of andere vorm van fascisme zou leiden. Dat heb ik nooit gezegd! Wat u beweert is gewoonweg uit de lucht gegrepen.

Ten tweede: de heer Cohn-Bendit, de heer Watson en ikzelf, de heer Pöttering en de heer Crowley hebben een bijeenkomst in de Praagse Burcht bijgewoond.

(Interruptie)

Wie? Mevrouw Belohorská.

Ons is vooraf niet medegedeeld dat onze beraadslagingen op een bandrecorder zouden worden opgenomen. Iedereen in de zaal ging ervan uit dat de bijeenkomst vertrouwelijk was, net zoals de Conferentie van voorzitters vorige week vertrouwelijk overleg heeft gevoerd met de heer Sarkozy in het Élysée.

Vervolgens ontdekten wij dat de Tsjechische pers verslag had gedaan van de inhoud van dit overleg, die door president Klaus zonder ons medeweten in de openbaarheid is gebracht. Ik weet niet in wat voor systeem zoiets door de beugel kan, maar in een democratisch land in ieder geval niet.

De Voorzitter. – Bovendien was de weergave van het gesprek niet volledig en dus niet correct, omdat veel verbanden niet duidelijk naar voren kwamen. Maar we willen de situatie niet laten escaleren, daarom heb ik tot nu toe hierover in de openbaarheid geen uitspraak gedaan. In elk geval was de weergave van het gesprek niet volledig en daarom niet correct.

Nicolas Sarkozy, fungerend voorzitter van de Raad. – (FR) Mijnheer Daul, het Franse voorzitterschap heeft de voortdurende steun van uw fractie zeer op prijs gesteld en beseft dat het niet makkelijk is geweest om, soms zelfs binnen uw eigen fractie, als scheidsrechter op te treden, compromissen te sluiten en iedereen op één redelijke, geloofwaardige politieke lijn te krijgen. Ik ben me ervan bewust welke rol u daar als voorzitter bij hebt gespeeld, mijnheer Daul, en dit is voor ons van onschatbare waarde geweest.

Ik moet u zeggen dat uw fractie, bij haar steun aan het Verdrag van Lissabon, blijk gaf een Europa voor ogen te hebben dat samenhang vertoont, een krachtig Europa met stabiele instellingen en een voorzitterschap voor tweeënhalf jaar dat zich volledig op het voorzitterschap van Europa richt.

Ik ben van mening dat dit verstandige ideeën zijn die iets concreets bieden aan iedereen die, zoals wij, mijnheer Daul, en uw fractie, staan voor een Europa dat beschermt, dat ons voorbereidt op de toekomst en geen Europa dat zich huiverig en bezorgd toont over wat komen gaat. U kunt er in ieder geval van op aan dat de onwrikbare

steun van uw fractie beslissend is geweest voor het Franse voorzitterschap en voor de resultaten die we hebben bereikt.

Mijnheer Schulz, er is moed voor nodig om in gesprek te treden met iemand die niet tot uw politieke familie behoort. Toen wij elkaar ontmoetten, samen met mijnheer Daul, hebben we in eerste instantie tegen elkaar gezegd dat het niet gemakkelijk zou worden, want de Europese verkiezingen die in het vooruitzicht lagen, zouden de verhoudingen aardig op scherp kunnen zetten. Ik moet u eerlijk zeggen dat u met uw fractie voor ons, voor het voorzitterschap een veeleisende partner bent geweest (maar wie kan u verwijten dat u uw ideeën met vuur verdedigt?), maar wel een partner met een groot verantwoordelijkheidsgevoel. Op persoonlijk vlak heb ik met veel plezier met u samengewerkt, maar tegelijkertijd inspireerde het me ook iedere keer weer uw adviezen of die van mijnheer Daul te horen en dan realiseerde ik me weer dat we nooit zover hadden kunnen komen als deze samenwerking niet had plaatsgevonden. Ik zeg de heer Cohn-Bendit dat er veel meer moed voor nodig is om een stap in de richting van de ander te zetten dan om vanuit uw stoel een hoop herrie te maken en het onheil over de wereld uit te roepen.

Moed huist in degenen die opbouwen, niet in degenen die beschuldigen. Mijnheer Schulz en mijnheer Daul hebben ons in staat gesteld Europa verder op te bouwen, Europa vooruit te helpen. Er zijn anderen die ons hebben vergezeld, zonder onze standpunten te delen. Zo wil ik mevrouw Sarnez bijvoorbeeld graag laten weten dat ik de wijze waarop zij ons heeft gesteund, uitermate heb gewaardeerd. Dit doet niets af aan onze eigen overtuigingen, mijnheer Schulz en mevrouw De Sarnez. Dat is nou precies de Europese beschaving: rationeel denkende, welwillende mannen en vrouwen die hun best doen om op bepaalde dossiers vooruitgang te boeken. U hebt mij niet gekozen, mijnheer Schulz en ik heb u niet gekozen, maar het was onze plicht om samen te werken. Dat hebben we ook gedaan en ik moet u zeggen dat het, vanuit deze zienswijze, voor mij een onvergetelijke ervaring was.

Het is mogelijk om Europa te veranderen en we kunnen de handdoek nu niet in de ring werpen. U hebt gezegd dat ik veel heb gereisd, maar als voorzitter van de Raad kun je, als je niet van reizen houdt, je beurt beter voorbij laten gaan, want de enige manier, lijkt mij, om Europa dichterbij de burgers te brengen, is Europese burgers, Europeanen te laten zien dat de personen die tijdelijk de leiding hebben over de Europese instellingen, naar de burgers toe komen en met ze praten en die instellingen een menselijk gezicht verschaffen. Ik kwam tijdens mijn reizen tot de ontdekking, mijnheer Schulz, vooral in Dublin, maar ook in Gdańsk, in Warschau en op andere plekken, dat het Europa niet zozeer aan instellingen als wel aan een gezicht ontbrak. Mensen willen een Europa van vlees en bloed zien en tegen zichzelf kunnen zeggen dat Europa niet zomaar een institutioneel monster is, waarvan niemand precies weet wie of wat het is, maar dat het mensen zijn, met hun zwakheden. Het gaat er uiteraard niet om de dingen te verpersoonlijken, dat zal de zaken er niet beter op maken, maar misschien zijn we te ver doorgeslagen met het onpersoonlijk maken van de verantwoordelijkheden van mensen.

Niettemin wil ik u één ding zeggen, en misschien vindt u dat naïef, maar ik heb dit werk met veel plezier gedaan en ik ben van mening dat de mensen die in Europa de touwtjes in handen hebben, hun werk ook met plezier moeten doen. Hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen positief naar Europa kijken, als we zelf niet positief tegenover ons werk staan? In Frankrijk moest ik één van mijn ministers vertellen dat het Europees Parlement extreem belangrijk is, dat Europa extreem belangrijk is. Maar als we zelf geen blijdschap, geen trots, geen passie voelen bij ons werk, een gevoel dat u allen hebt, hoe wilt u dan dat de Europeanen warm lopen voor Europa?

De aanpak die werd gehanteerd om Europa op te bouwen werd tot nog toe als nogal afstandelijk ervaren, een beetje technocratisch. Maar met technocratie wordt niet de kennis van techniek bedoeld, maar het ontbreken van ieder sentiment. Europa verdient het, mijns inziens, dat er gevoel wordt ingestopt. In ieder geval waardeer ik uw kritiek, mijnheer Schulz: we waren het weliswaar niet altijd met elkaar eens, maar we vulden elkaar aan. U bent op geen enkele manier van uw standpunten afgeweken en ik evenmin van de mijne. Wij hebben eenvoudigweg aangetoond dat we de ander nodig hadden om te kunnen bouwen aan Europa en voor mij blijft dat een belangrijk democratisch moment.

Mijnheer Watson, de vorige keer, ik weet het nog heel goed, sprak u over Carla. Vandaag spreekt u over Angela. U bent een man met smaak, mijnheer Watson. Ik waardeer uw opmerkingen!

(Gelach)

(Applaus)

Ik heb het erg prettig gevonden, moet ik zeggen, om met mijnheer Watson samen te werken. U stelt hoge eisen, maar ik waardeer uw plichtsgevoel, uw dossierkennis en uw nauwgezetheid. Ik heb compromissen moeten sluiten, en u zei dat die billijk waren. Ik zal hier voor het Europees Parlement de laatste zijn die zal ontkennen dat we compromissen hebben gesloten. Wie kan in Europa zeggen dat hij bij de Raad aan tafel is geschoven, niet naar de anderen heeft geluisterd en bij zijn vertrek op alle vlakken genoegdoening heeft gekregen? De enige echte vraag ligt niet in de vraag of er compromissen moeten worden gesloten, want die zitten in de Europese constructie verweven. De enige echte vraag is: zijn die compromissen billijk?

Ik kom tot de ontdekking dat ik het over één onderwerp nog niet heb gehad, excuseert u mij, en dat is de btw. Het is toch vreemd, en voorzitter Barroso zal me indien nodig corrigeren, dat als een land de btw op alle producten wil verlagen, het hier zelfstandig over mag beslissen. Maar als een land de btw voor één enkele categorie producten wil verlagen, moet het de toestemming van alle andere landen afwachten. Begrijp me goed, mijnheer Watson, ik probeer ieder van ons alleen maar op zijn verantwoordelijkheden te wijzen. Welke Europese burger begrijpt zoiets nu?

Ik spreek geen oordeel uit over het besluit van Gordon Brown, een regeringsleider die ik zeer waardeer en die een buitengewone steun is geweest in de strijd tegen de financiële crisis, maar hij heeft besloten om de btw in zijn land te verlagen. Alle andere Europese burgers, iedereen heeft recht op zijn eigen mening hierover, zien dit gebeuren en stellen hun eigen regeringen vragen. Als één van ons de btw voor één enkel product wil verlagen, moet hij diezelfde Europese burgers antwoorden: "Het spijt ons, er moet een unaniem besluit worden genomen!". Ik zeg u, deze regel kan geen stand houden. De regel moet voor iedereen gelijk zijn. En ik zeg tegen de Commissie dat ik niet denk dat het redelijk is om de unanimiteit te handhaven. Een ieder heeft het recht ideeën te hebben en laten we niet bang zijn voor een nieuw idee. Ik ben hierover benaderd door mijnheer Watson en ik wil deze kwestie dan ook graag grondig onderzoeken.

Wij hebben samen met voorzitter Barroso een voorstel voor een besluit ingediend bij de Raad. Dit is een belangrijke stap, want we praten al drie jaar over een verlaagd btw-tarief. We hebben nu de stap gezet – en dit is overigens een akkoord dat ik met bondkanselier Merkel heb gesloten – om te stoppen met praten en tijdens de Ecofin, in maart volgend jaar, een besluit te nemen. Ik vind het een billijk akkoord, de tijd is nu echt gekomen om een besluit te nemen.

We hebben bijvoorbeeld het grote probleem van schone producten. Ik zou willen opmerken, mijnheer Watson, dat het niet logisch is dat schone producten duurder zijn dan vervuilende producten. Landen zouden dus de mogelijkheid moeten krijgen een verlaagd btw-tarief toe te passen om milieuvriendelijke vormen van bouwen, de productie van minder vervuilende auto's of de verkoop van ecologische producten te bevorderen. Ik wil nog een klein puntje maken. De btw op pure chocolade is een verlaagd tarief, terwijl er op melkchocolade 19,6 procent btw wordt geheven. Dat is toch niet uit te leggen? Ik vind het persoonlijk jammer, want ik houd meer van melkchocolade dan van pure chocolade, maar dan spreek ik natuurlijk alleen voor mijzelf.

De situatie is nog schrijnender voor boeken en culturele producten. Europa zou er baat bij hebben meer over cultuur en sport te praten. Wat culturele producten betreft, de btw op boeken bedraagt 5,5 procent, een zeer goede zaak. Maar het is dan toch onbegrijpelijk dat de btw op dvd's en cd's 19,6 procent is? Dit zijn ook culturele producten. Binnenkort zullen er geen dvd's en cd's in Europa meer worden verkocht (die worden illegaal gekopieerd). Wij hebben er alle belang bij ons open te stellen voor de problemen op het gebied van cultuur. Dezelfde redenering is van toepassing op de diensten die werkgelegenheid creëren. Ik hoop dat de ministers van Financiën in de Raad Ecofin in maart de boodschap van de staatshoofden en regeringsleiders oppikken.

Een opmerking, mijnheer Watson, over het aantal commissarissen. Ik zal u mijn mening geven. Of de Commissie nu 24 commissarissen heeft of 27 en morgen 33, verandert niets aan de kwestie. Ik ben ervan overtuigd dat we uiteindelijk de voorzitter van de Commissie meer bevoegdheden moeten geven. Dat is een persoonlijk advies dat ik u meegeef. Want alleen de voorzitter van de Commissie kan een gemeenschappelijke doctrine geven aan al die commissarissen die zich, in dezelfde markt, met verschillende problemen geconfronteerd zien.

Ik voeg daar nog een laatste punt aan toe. Ik denk niet dat het billijk was de lidstaten uit te leggen dat er een gekozen voorzitter voor tweeënhalf jaar zou worden aangesteld, en dat op grond daarvan het voorzitterschap van de Raad, dat iedere zes maanden wisselt, zou blijven bestaan, maar virtueel zou worden, en dat er tegelijkertijd één Europees commissaris per land minder mocht worden geleverd. Ik denk niet dat de Commissie daar sterker van wordt. Het is derhalve een compromis waarover ik heb onderhandeld en dat ik heb voorgesteld, vooral omdat ik denk dat het nuttig zal zijn voor de toekomst.

Beste mijnheer Cohn-Bendit. Ik sta altijd weer versteld van u. U bent altijd een hoffelijk, tolerant, vriendelijk mens als ik u privé ontmoet. Als ik u uitnodig voor de lunch, staat u open voor de ideeën van anderen. Je denkt dan: nou, dat is iemand die ik nog wel een keer zou willen ontmoeten. Maar zodra er een televisiecamera op uw neus gericht staat, lijkt zich een soort waanzinnigheid van u meester te maken. Dezelfde man waar we privé zo goed mee kunnen opschieten...

(Applaus)

... met wie we met plezier omgaan, diezelfde man verandert plotseling als een blad aan een boom, en ik wil tegen het publiek dat naar ons kijkt dan ook zeggen: "Geloof geen woord van de beelden die u zojuist hebt gezien: Daniel Cohn-Bendit is veel meer dan dat, hij lijkt niet op de karikatuur die hij hier van zichzelf neerzet".

Ik zal u zeggen waarom, mijnheer Cohn-Bendit, want ik ken u al een hele tijd. We spreken elkaar regelmatig telefonisch, u hebt drie keer de lunch genoten op het Élysée; zeker, u bent één keer te laat gekomen maar ik heb de motorescorte niet gelijk op u afgestuurd. Om ervoor te zorgen dat u de volgende keer wel op tijd kwam, heb ik u toen wel door een motorescorte laten ophalen. U hebt ze niet geweigerd, wat aantoont dat u bereid bent zich bij de republikeinse regels neer te leggen, maar, bovenal mijnheer Cohn-Bendit, u bent een echte Europeaan als u het over Europa hebt. Maar als u spreekt zoals u zojuist hebt gedaan, toont u zich geen Europeaan, want overdrijving is niet Europees, want overdrijving is het tegenovergestelde van Europa. Blijf de persoon van wie we houden en die we kennen, zodat ik tegen mijnheer Schulz kan zeggen: "Ziet u wel, ik heb Europa een klein beetje kunnen veranderen, maar Daniel Cohn-Bendit niet".

(Applaus)

Mevrouw Muscardini, hartelijk dank voor uw steun. Ik zou overigens één ding willen zeggen en dat is dat ik, na het over Duitsland te hebben gehad, dat ons heeft gesteund en over Groot-Brittannië, erg verheugd was over de steun van Italië voor het klimaat- en energiepakket, een steun die helemaal niet zo vanzelfsprekend was en de voorzitter van de Commissie zal me corrigeren als dat nodig is. Een groot aantal landen nam vanaf het begin af aan een standpunt in en ik moet zeggen dat de Italiaanse regering en mijnheer Berlusconi onze taak in de laatste Europese Raad makkelijker hebben gemaakt. Ik zeg het omdat het de waarheid is, ik zeg het niet om het voor de één of voor de ander op te nemen. Ik zeg het omdat we ons ervan bewust moeten worden dat het om consensus te bereiken in Europa, noodzakelijk is dat een ieder weet dat hij of zij niet wordt beoordeeld op basis van zijn verdediging van nationale twistpunten, maar op basis van zijn bijdrage aan het Europees belang. U hebt absoluut gelijk, mevrouw Muscardini, de reële economie moet nu onze absolute prioriteit worden. We zullen overigens in de loop van het jaar 2009 zien of we, bijvoorbeeld voor een bepaald aantal industriële sectoren, niet meer moeten doen dan we tot nog toe hebben besloten, afhankelijk van de ernst van de crisis.

Mijnheer Wurtz, ik heb de contacten die we hebben gehad zeer gewaardeerd, en met name het feit dat u het recht steunt om politiek te bedrijven in Europa. En echt politiek bedrijven in Europa, Europese burgers hun politieke keuzen teruggeven, waarbij de tolerantie en openheid naar elkaar worden gerespecteerd, zijn dingen waar het nogal eens aan heeft ontbroken in Europa. De politiek moet terugkomen in Europa! Dat betekent keuzes voorleggen. Dat betekent niet de mensen één keuzemogelijkheid opdringen, en dat brengt me, in antwoord op mijnheer Wurtz, op de uitspraak van mijnheer Farage. De dingen moeten duidelijk zijn!

Er is een land dat nee heeft gezegd tegen het Verdrag van Lissabon. We hebben die nee-stem gehoord, we proberen het te begrijpen en er antwoorden op te geven. U zegt: let op, dit is bijna dictatoriaal. Maar zou het niet dictatoriaal zijn als één land 26 andere landen een situatie, een politiek oplegt die zij niet willen?

(Applaus)

Ik bevond me, mijnheer Farage, en ik zeg het ook tegen mijnheer Wurtz, in Frankrijk in dezelfde situatie. Frankrijk heeft de grondwet met 55 procent van de stemmen verworpen. Het was hard nodig dat Frankrijk moeite deed om terug te komen. Wat voor moeite? Tijdens de campagne heb ik beloofd, en ik was de enige van alle kandidaten, om geen referendum te organiseren. Ik draag daar de politieke verantwoordelijkheid voor, ik was overtuigd van het Verdrag van Lissabon. Hoe is het mogelijk dat iemand zegt dat het bijna fascistisch is om onze Ierse vrienden opnieuw te laten stemmen? Wat moeten we dan zeggen over die 26 andere landen die het Verdrag hebben geratificeerd, waarvan sommige ook met een referendum, en die daar, vanuit die optiek, vanaf zouden moeten zien?

De waarheid is dat Europa Ierland nodig heeft. Wij zijn nu eenmaal met 27 landen en we willen alle 27 landen in het Verdrag van Lissabon meenemen. Iedereen is zich nu bewust van zijn verantwoordelijkheden. Als de Ieren een Europees commissaris willen, dan krijgen we met Lissabon te maken, want met Nice was er niet

voor iedereen een Europees commissaris. Als de Ieren een goed beeld hebben van de situatie zijn ze, mijns inziens, blij dat heel Europa achter ze stond toen de financiële storm Ierland bijna van de kaart veegde en zeer gelukkig dat de voorzitter van de Commissie een oplossing vond, en dat was nog niet zo makkelijk, toen de Ierse regering in een eerste opwelling zo ver ging dat ze zei in te staan voor alle banken en alle bankproducten en voor het gemak even vergat dat buitenlandse banken die in Ierland gevestigd waren, op dezelfde manier behandeld moesten worden als Ierse banken.

Ik denk dat de crisis de publieke opinie tot nadenken dwingt. Mijnheer Wurtz, een mens moet niet alleen in de storm blijven staan. Ik denk dat het belangrijk is dat de Ieren opnieuw stemmen en ik zal er samen met de Ierse regering met heel mijn hart voor strijden dat ze “ja” zeggen. Als ze “nee” zeggen, is dat een politieke keuze die voor hun rekening komt: moeten 26 andere landen hun politieke ambities daarvoor opgeven? Dat is een onderwerp waar we, ondanks alles, over zullen debatteren als die situatie zich voordoet.

Tot slot, mijnheer Farage, wil ik mijn lof uitspreken voor de moedige en verstandige houding van Voorzitter Pöttering ten opzichte van mijnheer Klaus. Iedereen wil gerespecteerd worden, maar om gerespecteerd te worden, is respect voor anderen nodig en soms roepen sommige uitspraken van de president van een groot land van de Europese Unie nogal verbazing op. Hij wil gerespecteerd worden, dat begrijp ik volkomen, maar eerlijk gezegd, was het voor de Europeanen die hier zijn, nogal kwetsend te zien dat de Europese vlaggen van de openbare gebouwen in dit grote land Tsjechië waren verwijderd. Het strekte niemand tot eer om zo te handelen en ik ben verheugd te merken dat eerste minister Topolánek de moed had hier niet in mee te gaan.

Voorzitter Pöttering en de fractievoorzitters kunnen in ieder geval rekenen op de volledige steun van het voorzitterschap. Het is onjuist de fractievoorzitters zo te behandelen, het is onjuist de Voorzitter van het Europees Parlement zo te behandelen en het is onjuist de symbolen van Europa zo te behandelen; wat voor politieke overtuigingen iemand ook aanhangt, dit kan en mag niet gebeuren.

(Applaus)

Mijnheer Gollnisch, u zegt dat de Europese Unie niet tegen haar taak is opgewassen. Dat is een standvastig standpunt en dat verdient uiteraard mijn respect, maar u ziet toch ook wel in dat de verschillende landen in hun eentje ook niet adequaat kunnen reageren. U zegt dat we afzonderlijk hebben gehandeld, maar dat is niet waar. Als ieder voor zichzelf had besloten om de banken te steunen, zou er geen enkele bank steun hebben ontvangen. Geen enkele! De reden daarvoor is eenvoudig: de Europese banken hebben hun leningen en risico's onder elkaar verdeeld. Als iemand van ons had gezegd: “wij redden ons hier alleen wel uit”, dan zou het hele systeem ten val zijn gebracht zonder een kans op steun, succes of herstel. Natuurlijk zijn het de lidstaten die de beslissingen moeten nemen, want zij stemmen over hun begroting, maar deze beslissingen moesten in samenspraak met elkaar worden genomen.

En daar wil ik mee eindigen. Europa is sterk als het op verantwoordelijke, sterke lidstaten rust en omdat die lidstaten sterk zijn, kunnen ze compromissen sluiten in naam van het Europees belang. Het is een grote fout te denken dat de lidstaten zwak moeten zijn om Europa sterk te maken. Ik ben van mening dat de lidstaten sterk moeten zijn om een sterk Europa op te bouwen, want alleen de sterken zijn in staat een ander de hand te reiken en compromissen tot stand te brengen. Het zijn de zwakken die bekrompen denken en zich van de buitenwereld afsluiten. Uit deze les van de crisis zouden we, mijns inziens, lering moeten trekken.

En daar wil ik mee eindigen. Dat wil niet zeggen dat de grote landen in Europa meer rechten hebben dan de kleinste landen, maar wel dat ze wellicht meer verantwoordelijkheden hebben. Wat de laatste jaren niet heeft gewerkt, is dat de grote landen soms hun verantwoordelijkheden uit de weg gingen of ontdoken, terwijl het hun plicht was deze te aanvaarden. En in de crisis heeft niet alleen het voorzitterschap zijn verantwoordelijkheid genomen, maar hebben alle grote landen hun verantwoordelijkheden opgepakt. We hebben allemaal dezelfde rechten, maar sommigen hebben meer plichten dan anderen. En dat zeg ik omdat ik vanuit de grond van mijn Europese overtuigingen denk dat dat zo is.

José Manuel Barroso, voorzitter van de Commissie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag heel kort twee dingen willen zeggen. Ten eerste wat betreft de ambitie van het pakket: ik wil hierbij benadrukken dat de ambitie van het klimaatpakket dat de Commissie heeft gepresenteerd, in het uiteindelijke compromis dat door de Europese Raad is goedgekeurd, behouden is gebleven.

Natuurlijk zijn er een aantal concessies gedaan met betrekking tot de inhoud van de doelstellingen. Die concessies waren noodzakelijk om bepaalde eisen van sommige lidstaten in te willigen, maar het is ons gelukt een goed pakket tot stand te brengen en ik denk dat we elkaar daarmee mogen feliciteren, want dit was in

de huidige tijden van economische en financiële crisis zeker geen vanzelfsprekendheid. Het is ons gelukt, ik zeg het nogmaals, de ambitie van de doelstellingen van 20 procent voor 2020 te handhaven.

Overigens bent u er waarschijnlijk van op de hoogte dat de historische beslissing van de Europese Unie met vreugde is onthaald door de secretaris-generaal van de Verenigde Naties op de VN-klimaatop in het Poolse Poznań en ik zou daarom ook willen voorstellen dat Europa zich op dit vlak niet aan nog meer zelfkwelling blootstelt. Wij liggen op mondiaal niveau momenteel aan kop op dit dossier. Geen ander land, geen andere regio in de wereld, of het nu Amerika, Zuid-Amerika of Azië betreft, heeft iets vergelijkbaars of gelijkaardigs gedaan. En dus als iemand nog meer wil, dan kan dat met name door de anderen te vragen het Europese voorbeeld te volgen, en niet door vraagtekens te zetten bij een overeenkomst die een voorbeeldfunctie vervult voor de rest van de wereld.

Natuurlijk, de Commissie heeft een ambitieus pakket op tafel gelegd, dat wisten we vanaf het begin, maar ik moet zeggen dat we er, met onze bereidheid compromissen te sluiten, in zijn geslaagd die belangrijke doelstellingen van het klimaatpakket te behouden.

Voor wat betreft het herstel van de economie en het economisch herstelplan in vergelijking tot de Verenigde Staten, moeten er een aantal uitspraken worden rechtgezet. De waarheid is dat de Amerikanen tot op heden nog geen voorstel hebben ingediend. Er doen een aantal ideeën de ronde, maar we moeten nog zien waar ze mee zullen komen. Sta mij eveneens toe u te zeggen dat het op economisch en monetair gebied wellicht niet de Amerikanen zijn die ons de beste adviezen kunnen geven. Wij zijn er overigens van overtuigd dat aan deze crisis, naast de problemen van financiële aard, in oorsprong een aantal fundamentele macro-economische onevenwichtigheden ten grondslag lagen. Het Amerikaanse monetair en budgettair beleid was op zijn minst irrealistisch te noemen. Ik wil ons dus hoeden voor het idee dat zou kunnen gaan leven – en ik zie het hier en daar al wortel schieten – dat wij precies hetzelfde zouden moeten doen als de Amerikanen. Wij bevinden ons niet in dezelfde situatie en overigens denk ik dat een gezonde dosis voorzichtigheid hier op zijn plaats is, als we ook in termen van duurzaamheid op middellange en lange termijn willen denken.

Dit gezegd hebbende, kan ik u melden dat de president van de Europese Centrale Bank de Europese Raad inderdaad heeft verteld dat we er in Europa vanuit mogen gaan dat ten minste 1,2 procent van ons bbp een automatisch stabiliserend effect zal hebben. Dat betekent dat als we het deel van de economische stabilisatoren optellen bij de 1,5 procent die door de Europese Raad is aangenomen, we niet ver af zijn van de aangekondigde voornemens, en ik bedoel wel degelijk aangekondigd, door de verkozen president van de Verenigde Staten.

In ieder geval ben ik een groot voorstander van een grotere afstemming met de Amerikanen op economisch gebied. Het is duidelijk, zo luidden ook de conclusies van de G20, dat er een wereldwijde inspanning nodig is om de wereldwijde economie uit het slop te trekken. Deze crisis heeft aangetoond op welk niveau onze economieën vandaag de dag van elkaar afhankelijk zijn. Dat is overigens ook de reden waarom we een gemeenschappelijke agenda voor de mondialisering hebben voorgesteld, zodat we de economie weer op gang kunnen brengen, ook in de Atlantische ruimte.

Over het vraagstuk van de Commissie en de rol van de Commissie in de instellingen wil ik graag duidelijk mijn standpunt naar voren brengen. Ik behoor tot de groep die van mening is dat je in Europa niet sterker bent als de anderen zwakker zijn en ik denk dat het een fundamentele fout is van sommige analisten en van sommigen van mijn Europese vrienden, van wie sommigen overigens – ik geef het direct toe – Europeanen in hart en nieren zijn, om te denken dat de rol van de Commissie lijdt onder een sterk voorzitterschap van de Raad. Precies het tegenovergestelde is waar. Na met negen verschillende voorzitterschappen van de Raad te hebben gewerkt, kan ik dat zonder meer uit eigen ervaring zeggen.

Als iemand denkt dat het Parlement sterker is, omdat de Commissie zwakker is of dat de Commissie sterker is omdat de Raad zwakker is, vergist hij zich volkomen. Allereerst is het een bekrompen visie. En ik onderschrijf die visie niet.

De Europese Unie van vandaag is zo complex, met 27 lidstaten met zulke verschillende prioriteiten, dat de Europese instellingen alleen met een instelling die berust op partnerschap en wederzijdse ondersteuning, resultaten kunnen bereiken. Daarom waren de voorstellen met betrekking tot de klimaatverandering bijvoorbeeld de voorstellen die een aantal jaar geleden door de Commissie waren gedaan.

Natuurlijk is het in ons aller belang als het voorzitterschap van de Raad sterk is en een consensus tussen de lidstaten weet te bereiken. Natuurlijk is het optreden, het initiatief, het werk van het Europees Parlement in dit dossier belangrijk. Op dat gebied denk ik echt dat sommigen van paradigma moeten veranderen. We bevinden ons in een situatie waarin de instellingen hun gezag, hun leiderschapsrol moeten doen gelden, niet

door de rol van de andere instellingen naar beneden te halen, maar juist door hun vaardigheid te vergroten om positieve compromissen te sluiten, compromissen die het Europese idee op een hoger plan brengen.

Ten slotte wil ik, naar aanleiding van sommige uitspraken van sommige Tsjechische politici eenvoudigweg zeggen dat als iemand de vergelijking trekt tussen de Sovjet-Unie en de Europese Unie, die persoon drie dingen aantoon. Ten eerste dat hij niet begrijpt waar de Sovjet-Unie voor stond, ten tweede dat hij niet begrijpt waar de Europese Unie voor staat en ten derde dat hij weinig idee heeft van de democratie en de beginselen van de democratie, in het bijzonder de vrijheid en de solidariteit die tot onze Europese beginselen behoren.

(Applaus)

Timothy Kirkhope (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil beginnen met de rol te erkennen die president Sarkozy heeft gespeeld in zijn tijd als voorzitter van de Raad. Zijn tijd aan het roer is ongetwijfeld een tijd in de schijnwerpers geweest en een tijd met een duidelijke focus. We herinneren ons in het bijzonder zijn bijdrage aan het vredesproces in Georgië en na de invasie door de Russische troepen. We herinneren ons ook zijn vastbeslotenheid om een akkoord tot stand te brengen over het belangrijke pakket op het gebied van klimaatverandering en energie, dat de Britse conservatieven volledig steunen, ook al kunnen we het Verdrag van Lissabon helaas niet diezelfde steun geven.

Wij zijn van mening dat de EU het voortouw moet blijven nemen in klimaataangelegenheden. De financiële en economische crisis heeft de afgelopen zes maanden echter onvermijdelijk gedomineerd. Ondanks de beweringen van de Britse premier dat zijn antwoord op de crisis breed gedeeld wordt, mogen we de opmerkingen die de Duitse minister van Financiën vorige week heeft gemaakt, niet vergeten. Hij zei over de Britse regering dat “dezelfde mensen die zich nooit met overbesteding” zouden inlaten in het verleden, nu “met miljarden smijten” en dat “de radicale ommeswaai van aanbodpolitiek naar een absoluut keynesiaans beleid adembenemend is”. Verwijzend naar het BTW-tarief in het Verenigd Koninkrijk, zei hij ook: “Het enige effect dat dit zal hebben, is verhoging van de schuld van het Verenigd Koninkrijk tot een niveau dat een hele generatie zal kosten om weg te werken”. Ik betreur dat, want hij had absoluut gelijk: de Britse economie stevent af op waarschijnlijk de langste en diepste recessie van alle grote EU-economieën, en de Britse premier is alle aanspraken op het voeren van een voorzichtig begrotingsbeleid en deugdelijk staathuishoudkundig beheer kwijtgeraakt.

President Sarkozy, hier was nu een situatie waarin de Britse premier het voorbeeld van andere Europese leiders had moeten volgen, en hij eigenlijk de discipline had moeten tonen die andere landen hebben laten zien op het gebied van het staathuishoudkundig beheer. Mag ik u nogmaals feliciteren met uw zes maanden in functie. Ik hoop dat de komende zes maanden goed zullen zijn voor de bevolking van Europa.

Bernard Poignant (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het zou onrechtvaardig zijn om uw voorzitterschap perfect te noemen, maar oneerlijk om het als mislukt te beschouwen. Ik trek er twee tot drie lessen uit.

Het zijn tijden van omschakeling, want vanaf dit voorzitterschap zal het zo zijn dat als de markt een probleem heeft, de staat de oplossing is. Ik hoop dat deze omschakeling oprecht en duurzaam is, en aangezien ik een Franse socialist ben, doet het me enorm veel plezier te ontdekken dat het niet de 35-urige werkweek is die de bron van onze problemen vormt, maar de banken, en dat “mevrouw 35 uur” beter is dan “mijnheer Madoff”.

Tweede les: ik denk dat u aan het einde van dit voorzitterschap de betrekkingen tussen Frankrijk en Duitsland weer zal moeten aanhalen, aangezien deze aan het begin van het voorzitterschap een flinke dreun hebben gehad door de Unie voor het Middellandse-Zeegebied. De Duitse bondkanselier wordt niet uitgenodigd op een belangrijke bijeenkomst en vervolgens vragen we haar en Duitsland wel met geld over de brug te komen. Net als in 1918 in het kader van de herstelbetalingen, net als in 1945 in het kader van de wederopbouw, net als in 1955 in het kader van de Duitse defensiebijdrage en net als in 1990 vanwege de hereniging. Ja, ik verdedig Duitsland, Martin, zie je dat? U kent wellicht het Afrikaanse spreekwoord: “Klim niet in een kokospalm met een gat in uw broek”. Ik denk dat we orde op zaken moeten stellen en de Frans-Duitse betrekkingen moeten herstellen.

En ten slotte nog een mooie les: om een voorzitterschap te laten slagen moet men zich blijkbaar laten omringen door twee socialisten: Bernard Kouchner, die minister was onder president Mitterrand en mijnheer Jouyet, die met mijnheer Jospin en mijnheer Delors heeft gewerkt. Ik richt me hierbij tot mijnheer Le Maire, de nieuwe minister: kijk uit, mijnheer Sarkozy, hij is een “Villepinist”. Ik neem aan dat u dit andere gezegde ook kent: “Ik vergeef iedereen die mij beledigt, maar ik houd wel een lijstje bij!”

(Applaus)

De Voorzitter. – Hartelijk dank, mijnheer Poignant! We zouden ons bijna afvragen of u niet een regeringspost ambieert.

Marielle De Sarnez (ALDE). – Mijnheer de Voorzitter, misschien kunnen we het weer over Europa hebben.

Een regionale, financiële, economische en sociale crisis plus een klimaatcrisis, het Franse voorzitterschap is van alle kanten belaagd door de agenda van de wereld. Maar het voorzitterschap is in staat gebleken hierop te reageren en, gestimuleerd door u, was het tegen de uitdagingen opgewassen en ik ben van mening dat het rechtvaardig en nuttig is dat uit te spreken. Maar het is ook nuttig samen te kijken naar wat er nog moet gebeuren, opdat ons handelen in antwoord op deze crises zo volledig mogelijk is.

We hebben in samenhang en goed doordacht op de financiële crisis gereageerd, maar nu moeten we mijns inziens overgaan tot daden en de eerste palen slaan voor een systeem voor mondiaal bestuur, en niet alleen op het gebied van regelgeving. De zaak Madoff toont haarscherp aan dat we niet zonder controle en sancties kunnen. We hebben behoefte aan een Europese toezichthouder en op termijn zullen we behoefte hebben aan een Europees openbaar ministerie.

Op dezelfde wijze hebben we nog genoeg te doen om de economische en sociale crisis het hoofd te bieden. Het Europese plan gaat, zoals u weet, helaas lang niet zo ver als het Amerikaanse plan. Wij hebben behoefte aan grote projecten, innovatie, onderzoek, infrastructuur, duurzame aanpassingen. Dit onderwerp moet de komende maanden op de Europese agenda komen.

Op dezelfde wijze moeten wij nota nemen van de lessen die we uit deze crisis hebben getrokken voor de toekomst, werkend aan een betere financiële en monetaire samenhang, met name binnen de eurozone, wat en passant zal helpen om de misverstanden tussen Frankrijk en Duitsland uit de weg te ruimen. We kunnen dit doen door enerzijds onszelf wat meer bewegingsruimte te gunnen wat handig is in tijden van recessie, waarbij de groei, naar ik hoop, zo snel mogelijk weer zijn intrede zal doen, en door anderzijds de centrale rol van de Commissie in ere te herstellen, want de Commissie mag onder geen beding haar recht van initiatief opgeven. In tijden van crisis is het eerder een plicht van initiatief, lijkt mij, die u zou moeten hebben.

Ten slotte hebben we onder uw voorzitterschap een compromis bereikt over de klimaatcrisis. Het is een compromis, het is niet ideaal, maar het is er. Ik vind één ding jammer en dat is dat op dit moment de cruciale vraag met betrekking tot de steun voor derdewereldlanden onaangeroerd is gebleven, terwijl zij onophoudelijk worden geconfronteerd met de gevolgen van de ontregeling van het klimaat zonder daarvoor ook maar enige verantwoordelijkheid te dragen.

Daarom, mijnheer de Voorzitter, hoop ik dat Europa, met betrekking tot al deze zaken, morgen sterk genoeg zal zijn om aan de verwachtingen van al onze medeburgers te voldoen.

Ian Hudghton (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Franse voorzitterschap is inderdaad geconfronteerd met veel uitdagingen, maar er valt over te twisten of de recente Raad de uitdaging van de bestrijding van klimaatverandering adequaat heeft aangepakt.

Op het gebied van de economie merk ik op dat de heer Sarkozy heeft erkend dat Ierland het eerste land was dat zijn banken heeft gesteund, en dat nu de hele Europese Unie volgt. Dat is volgens mij juister dan Gordon Browns recente verspreking toen hij verklaarde dat hijzelf de wereld in zijn eentje had gered.

Ik wil de Ierse regering bedanken voor het feit dat zij opnieuw heeft laten zien hoe invloedrijk kleine lidstaten kunnen zijn in de Europese Unie. Ik bedank echter ook het Ierse volk voor het 'onderbreken', zoals president Sarkozy het noemde, van het ratificatieproces van het Verdrag van Lissabon. De garanties die aan Ierland zijn gegeven, zullen ook mijn land, Schotland, helpen, doordat ze onderstrepen dat er in Europa fiscale onafhankelijkheid is, en dat we, als onafhankelijke lidstaat, een commissaris zouden kunnen benoemen.

Mijnheer Sarkozy heeft gezegd dat we geen sterk Europa kunnen hebben als Europa niet vereend is. Laten we alstublieft onthouden dat "eenheid in verscheidenheid" niet slechts een leus is, maar iets is waarnaar we moeten streven: we mogen niet uit het oog verliezen wat ons trots maakt om Schots, Welsh, Iers, Frans, Tsjechisch of wat dan ook te zijn, maar ook burgers – geen onderdanen – van de Europese Unie.

Brian Crowley (UEN). – (GA) Mijnheer de Voorzitter, de top van de staatshoofden en regeringsleiders van de Europese Unie van vorige week was zeer positief vanuit het gezichtspunt van Ierland en van Europa. De

Europese Raad heeft het Europese economisch herstelplan ter waarde van tweehonderd miljard euro goedgekeurd.

(EN) Het is van essentieel belang dat we eren wie er toekomt, wanneer we naar de resultaten van de Europese Raad kijken. Het zoeken naar oplossingen en compromissen voor wat lastige problemen waren, of leken, werd plotseling de room die op de melk kwam boven drijven. President Sarkozy, ik feliciteer u met uw inspanningen, onder meer met betrekking tot Ierland. Wij hebben grote waardering voor het compromis dat is bereikt en dat een tweede besluit van het Ierse volk over het Verdrag van Lissabon mogelijk maakt.

Ik wil me heel kort richten tot bepaalde collega's die vandaag en gisteren hebben gesproken over wat ik vorige week in Praag gezegd zou hebben. Op de eerste plaats heb ik nooit mijn vader genoemd, zoals werd aangegeven in het transcript dat president Klaus heeft vrijgegeven. Op de tweede plaats heb ik nooit gezegd dat de Ieren Europa willen. Ik heb gezegd dat het aan de Ieren was om te bepalen wat er met het Verdrag van Lissabon gaat gebeuren.

Gezien onze ervaring in vooral de afgelopen zes maanden, is wat we echt nodig hebben, nu we de verdergaan, een Europa dat samenwerkt, coördineert en eendrachtig werkt om gemeenschappelijke doelen te verwezenlijken op basis van begrip en tolerantie voor de verschillende standpunten en de verschillende economische cycli die er binnen de Europese Unie bestaan.

(FR) Mijnheer de Voorzitter, verontschuldigt u mij voor mijn belabberde Frans. Onder uw voorzitterschap is het grote Europese project weer nieuw leven in geblazen, het project van een Europese Unie met een groot hart, die haar grondslag heeft in gelijkheid en inzet, in Europa en ook in de rest van de wereld. Hartelijk dank en veel succes!

(Applaus)

Bairbre de Brún (GUE/NGL). – (GA) Mijnheer de Voorzitter, Ierland moet onderdeel zijn van de Europese Unie. De samenwerking met onze Europese partners is bijzonder waardevol. De manier waarop er met het 'nee' van de Ierse burgers is omgegaan kweekt echter geen goodwill en kan zelfs het verzet tegen de EU aanwakkeren, en niet alleen in Ierland.

De Raad heeft geweigerd om het Verdrag van Lissabon te wijzigen. In plaats daarvan moeten de mensen in Ierland bemoedigend worden toegesproken en worden verteld dat ze van mening moeten veranderen.

De Raad is niet ingegaan op de reële zorgen van de Ierse burgers met betrekking tot de militarisering van de EU, de rechten van werknemers en openbare diensten. De kloof tussen de leiders van de Unie en de burgers wordt door de reactie op de nee-stem van Ierland en andere landen alleen maar dieper.

In de conclusies van de Raad worden geen geloofwaardige waarborgen geboden op de gebieden waar ze nodig zijn. Er worden geen positieve redenen gegeven om voor het Verdrag van Lissabon te stemmen. In plaats daarvan laat de Raad toe dat er angst blijft bestaan. Bepaalde zaken worden door elkaar gehaald. Angst en desinformatie zullen bij een nieuw referendum hoogtij vieren.

Wat betreft de conclusies van de Raad met betrekking tot het energie- en klimaatpakket is het heel belangrijk dat er wetgeving komt met wettelijk bindende doelstellingen. Een deel van het pakket is echter onbevredigend en is niet zo sterk als het zou moeten zijn.

Bernard Wojciechowski (IND/DEM). – (PL) Mijnheer de president, al in oktober van dit jaar werd er in de pers gezegd dat het Tsjechische voorzitterschap wel eens onopgemerkt voorbij zou kunnen gaan. Ook werd gezegd dat uw wens om voorzitter van de eurogroep te worden een poging was om indirecte controle over de Tsjechen uit te oefenen. Ik zou daarom van u willen horen, mijnheer de president, hoe het vertrekkende voorzitterschap van plan is zich op te stellen tegenover het Tsjechische voorzitterschap.

Mijnheer de president, in antwoord op een vraag die ik had gesteld over president Kaczyński hebt u twee maanden geleden in dit Huis verklaard dat u hem zou weten te overtuigen en dat overeenkomsten zouden worden geëerbiedigd. Niemand kon op dat moment echter vermoeden dat de heer Kaczyński zich op andere gedachten zou laten brengen door de burgers van Ierland, in plaats van door zijn broer. Bent u van plan op dezelfde wijze te werk te gaan als gaat om het overtuigen van president Klaus? Zullen er gesprekken plaatsvinden? Tot slot hoop ik dat u van de muziek van Elvis Presley houdt, mijnheer de president.

Sylwester Chruszcz (NI). – (PL) Mijnheer de president, ik ben een van de leden van dit Huis die u niet zullen feliciteren met het succes van uw voorzitterschap van een half jaar. Ik ben namelijk van mening dat twee

van de vlaggenschipprojecten die u er de afgelopen maanden hebt doorgedrukt schadelijk zijn, en niet alleen voor mijn land, Polen, maar ook voor Europa als geheel. Het klimaatpakket, hoewel het nu een heel klein beetje meer acceptabel is, is nog steeds slecht, en het aannemen ervan onder de huidige omstandigheden is eenvoudigweg belachelijk. Bovendien maakt het weer tot leven wekken van het Verdrag van Lissabon, dat in een nationaal referendum in Ierland is afgewezen, de democratie tot een schijnvertoning. U moet vooral niet denken dat u met een extra zetel in het Europees Parlement meer steun voor het Verdrag van Lissabon van Polen kunt kopen.

Ik wil tegen u zeggen, mijnheer de president, dat ik oprecht hoop – ook al hebt u met uw diplomatieke talenten vorige week in Brussel de andere staatshoofden en regeringsleiders over weten te halen om uw controversiële ideeën te steunen – dat de burgers van soevereine naties bij de verkiezingen voor het Europees Parlement van volgend jaar nee tegen die ideeën zullen zeggen.

Hartmut Nassauer (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, als zelf de heer Schulz zich lovend uitlaat over het Franse Voorzitterschap, dan moet het wel briljant geweest zijn, want tot op heden zijn de sociaaldemocraten geen grote bewonderaars van president Sarkozy geweest.

Namens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten zou ik u willen verzekeren, president Sarkozy, dat uw Voorzitterschap uitstekend en op alle fronten een succes is geweest. U hebt beslissend en succesvol opgetreden bij beide crises die zich dit jaar hebben voorgedaan. U hebt de Europese Unie meer politiek gewicht gegeven en haar reputatie in de wereld verbeterd. U hebt ongetwijfeld wat van het vertrouwen van haar burgers teruggewonnen, en niet te vergeten hebt u in deze moeilijke tijden het heilzame en stabiliserende effect van onze gemeenschappelijke munteenheid, de euro, voor het voetlicht weten te brengen. Kortom: gelukkig voor ons was u de juiste man op de juiste plaats op het juiste moment. Ik hoop dat we na het volgende Voorzitterschap hetzelfde kunnen zeggen.

Met het klimaatveranderings- en energiepakket heeft de Raad een succes geboekt. We moeten echter niet vergeten dat het een besluit is dat ver in de toekomst reikt en dat de effecten ervan pas ten volle merkbaar zullen worden wanneer de meeste mensen die er verantwoordelijk voor zijn, niet langer actief zijn of niet langer de verantwoordelijkheid kunnen nemen voor de gevolgen. We zullen een moeilijke keuze moeten maken tussen de klimaatbeleidsdoelstellingen, waar we ons volledig achter scharen, en de onvermijdelijke last die we de economie daarmee opleggen.

De heer Schulz heeft de PPE-DE-Fractie verzocht deze beslissing te nemen. Uiteraard zullen we deze beslissing nemen, maar we zullen eerst proberen ons in te lezen over datgene waarover we moeten beslissen. Als u het besluit gisteren al hebt genomen, kunt u de teksten onmogelijk hebben gelezen. U hebt er dan gewoon blind voor gekozen om links aan te houden. Wat uw kritiek op het akkoord in eerste lezing betreft – ook de heer Cohn-Bendit heeft krokodillentranen geplengd – ben ik het inhoudelijk volledig eens met deze kritiek. Maar wie heeft ons hiertoe gedwongen? Heeft de Raad ons tijdens de procedure gekneveld? Heeft de Commissie ons gechanteerd? Een meerderheid in het Parlement heeft de beslissing genomen. Tijdens de Conferentie van Voorzitters stemde alleen Joseph Daul vóór een eerste lezing, hetgeen de juiste procedure zou zijn geweest. Ik hoop dat we hieruit de les trekken dat in de toekomst akkoorden in eerste lezing niet langer moeten worden geaccepteerd, tenminste niet bij dit soort doorslaggevende projecten.

Poul Nyrup Rasmussen (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil tot president Sarkozy graag het volgende zeggen:

(FR) “proactief zijn in de politiek, dat is de moeilijkste opgave die er is.”

(EN) U en ik weten dat, president.

Zoals u zelf hebt gezegd, gaat het in Europa om compromissen sluiten, maar ook om het waarborgen van de dynamiek. Dat is mijn punt. Ik denk dat u met Europa zover bent gegaan als u kon gaan, en zover als u de 27 ministers-presidenten en staatshoofden mee kon krijgen, maar probeert u alstublieft de resultaten niet overdreven aan te prijzen. Dat geldt in het bijzonder voor voorzitter Barroso. Probeer het resultaat niet overdreven aan te prijzen. Als u dat wel doet, zal dat een averechtse uitwerking hebben op het vertrouwen van gewone mensen in de Europese Unie. We hebben op dit moment een economische crisis, en zoals u zelf hebt gezegd, is die nog niet voorbij. Vertelt u mensen dan alstublieft niet dat het economische stimuleringspakket overeenkomt met 1,5 procent van het bbp. Dat is niet zo. Als we de kredietgaranties eventjes weglaten uit deze berekening en kijken naar de werkelijke investeringen en de echte vraag, komen we uit op een gemiddelde van niet meer dan circa 0,6 procent van het bbp van de Europese Unie. Ja, daarop

komen we uit, meneer Barroso. De economische berekeningen van Brueghel en van de universiteit van Kopenhagen bevestigen dit. Dus wees hier voorzichtig.

De enige twee landen – en Groot-Brittannië is door Duitsland bekritiseerd – die de 1 procent van het BBP aan echte economische stimulans halen, zijn het land van Gordon Brown en dat van Zapatero. Frankrijk komt in de buurt. Maar het echte probleem ligt voorlopig in Berlijn. Ik begrijp gewoon niet hoe Angela Merkel, de Duitse bondskanselier, mensen kan vertellen dat wat zij momenteel doen voor de werkgelegenheid in Europa, voldoende is. Dat is niet zo.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben het niet eens met hetgeen Graham Watson heeft gezegd. U zou zich niet lekker moeten ontspannen. U moet uw energie vasthouden, want we hebben nog een stimuleringspakket nodig en we zullen dat al vrij snel nodig hebben, al tegen het voorjaar. Ik hoop dat u op 2 april in Londen en zeker ook op de voorjaarsstop actief zult zijn. Zoals u zelf hebt gezegd: als we Europa dichterbij de mensen willen brengen, dan moeten we hun banen veiligstellen.

De Voorzitter. – Dames en heren, president Sarkozy moet ons zo weer verlaten. Hij krijgt nog eenmaal het woord, maar minister Borloo en minister Le Maire zullen nog hier blijven.

Nicolas Sarkozy, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Dames en heren, mijnheer Kirkhope, ik dank u voor uw steun. Dat geeft me de gelegenheid me te wenden tot een lid van de Britse conservatieven om te zeggen hoe belangrijk het is voor ons in Europa dat deze grote partij, de Britse conservatieve partij, zich hard blijft inspannen voor de Europese integratie.

Ik heb niets te maken met de politiek in het Verenigd Koninkrijk. U hebt een jonge leider, de heer Cameron, en u bent een partij met een lange geschiedenis. We hebben u nodig in Europa, en niemand in Europa, mijnheer Kirkhope, kan in zijn eentje succesvol zijn. Ik weet niet wat de toekomst te bieden heeft voor de heer Gordon Brown noch wat de toekomst te bieden heeft voor de heer Cameron, maar wie ook de leider van het Verenigd Koninkrijk wordt, hij zal anderen nodig hebben om vooruitgang te boeken, om zijn belangen te verdedigen, om te slagen in Europa. Dat kan men niet alleen doen en ik zou één ding willen zeggen en dat is dat ik er altijd van overtuigd ben geweest dat het Verenigd Koninkrijk een bijzondere rol te vervullen heeft binnen Europa. Ik heb hiervoor soms kritiek gekregen, omdat het Verenigd Koninkrijk de belangrijkste wereldtaal spreekt, omdat het een dynamische economie heeft, maar denk er eens over na. Kijk eens welke prijs het Verenigd Koninkrijk heeft betaald voor zijn te exclusieve openheid voor de Verenigde Staten en welke prijs het heeft betaald voor zijn te exclusieve gerichtheid op financiële diensten; kijk, Europa heeft het Verenigd Koninkrijk nodig, maar ik blijf ervan overtuigd dat het Verenigd Koninkrijk Europa ook nodig heeft.

Toen ik naar het Verenigd Koninkrijk ging, heb ik gezegd dat de *entente cordiale* tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk niet volstond. Gordon Brown stelde een *entente formidable* voor. Persoonlijk denk ik echt dat we sterker uit de financiële crisis zijn kunnen komen, omdat het Verenigd Koninkrijk duidelijk voor Europa heeft gekozen. Sta me toe te zeggen dat we in het verleden niet al te goed hebben kunnen opschieten, en ik wil me niet mengen in de interne politiek, maar dat is de waarheid.

Mijnheer Poignant, het Franse voorzitterschap is niet perfect, dat is zeker, noch is het een mislukking, en wat uzelf betreft, u blijft trouw aan de heer Mitterrand, het perfecte voorbeeld van “het een noch het ander”. U denkt er dus goed noch slecht over. In feite denkt u alleen dat, indien ik succesvol geweest ben, dat komt doordat ik twee goede socialisten aan mij zijde had... Maar geen twee zonder drie, mijnheer Poignant: Jouyet, Kouchner... Ik bespeur daarin enige afgunst! In ernst: staat u mij toe te zeggen dat al degenen die dachten dat Duitsland en Frankrijk het structureel oneens waren, ongelijk hebben. Ik benut deze kans om de zaken uit te leggen, en ik richt me hiermee ook tot mevrouw Marielle De Sarnez.

De Frans-Duitse as, de vriendschap tussen Frankrijk en Duitsland, is geen keuze: het is een absolute plicht. Onze twee landen hebben een centrale rol gespeeld in de grootste tragedie van de twintigste eeuw. Ik zeg dat het geen keuze is, niet omdat ik er niet achter sta, maar omdat het onze plicht is voor de wereld en voor Europa. We moeten hand in hand gaan. Ik ben er ten stelligste van overtuigd, mijnheer Poignant, dat het een verantwoordelijkheid is die verder gaat dan mevrouw Merkel en mezelf, of vroeger de heer Schröder en de heer Chirac: het is een historische realiteit. Onze wegen kunnen zich niet scheiden, precies omwille van onze geschiedenis van de laatste eeuw.

Tegelijkertijd moet ik echter zeggen, zonder dat ik hiermee iemand wil beledigen, dat de Frans-Duitse as in het Europa van 27 landen niet van dezelfde aard kan zijn als in het Europa van zes landen. In een Europa

van zes of negen landen, misschien zelfs van twaalf landen, volstond het als Duitsland en Frankrijk een akkoord bereikten. De rest volgde wel.

Zo was het vroeger, maar zo is het niet in het Europa van vandaag en daarom heb ik opgeroepen tot de wederopbouw van de Frans-Duitse as, op bilaterale basis. We hebben deze as nodig, maar we kunnen er niet me omgaan alsof we nog altijd maar met zijn twaalfen zijn. Ik herinner me dat toen Duitsland en Frankrijk – dat was vóór mijn tijd – het eens waren geworden over een kandidaat voor het voorzitterschap van de Commissie, de andere het opgaf, om niet de indruk van arrogantie te wekken. Bijgevolg is vriendschap tussen Frankrijk en Duitsland onmisbaar, maar het mag geen andere overeenkomsten, of andere vriendschappen, uitsluiten. Dat is het eerste wat ik wou zeggen, want ik heb soms de indruk dat sommige mensen Europa nog bekijken door een dertig jaar oude bril, terwijl er zou moeten worden gekeken naar wat Europa over dertig jaar zal zijn.

De tweede zaak is dat mevrouw Merkel de belangen van Duitsland met klem verdedigt. Als zij het niet deed, wie zou het dan doen? We kunnen haar dat zeker niet kwalijk nemen. Ze doet dat met talent, ze doet dat met kracht en ze doet dat met vastberadenheid. Ik verdedig ook de belangen van mijn land. Daarvoor ben ik toch verkozen?

Soms zijn we het niet onmiddellijk eens. En wat dan nog? Dat is toch niet meer dan normaal. Is er dan geen democratie of geen zin voor compromis mogelijk wanneer het om Duitsland gaat en wanneer het om Frankrijk gaat? Inderdaad, ik heb concessies moeten doen aan mevrouw Merkel en zij heeft concessies moeten doen aan mij. En wat dan nog? Dat is in het voordeel van Duitsland. Moeten wij over niets meer debatteren, over niets meer discussiëren, simpelweg omdat het Duitsland is of simpelweg omdat het Frankrijk is? Onze Duitse vrienden waren niet heel enthousiast over de Unie voor het Middellandse-Zeegebied. Er waren misverstanden. Ik heb deze misverstanden uit de weg geruimd door ze te bespreken. Waar zit het probleem?

In ieder geval ben ik niet van plan om mezelf te rechtvaardigen telkens als mevrouw Merkel en ik het eens zijn met elkaar, elkaar steunen of elkaar helpen. Maar ik vergeet één zaak niet uit het oog, dat is dat Duitsland een federale staat is, terwijl Frankrijk veel meer gecentraliseerd is, ondanks de decentralisatie. Het tempo, de tijd die nodig is om beslissingen te nemen, is niet hetzelfde. Dat heeft niets te maken met de capaciteiten van mevrouw Merkel of gebreken van mijn zijde; dat heeft te maken met het feit dat de structuur van de twee staten niet dezelfde is. Bovendien heeft Duitsland een coalitieregering. Ik weet niet zeker of mevrouw Merkel de socialisten in haar regering spontaan heeft gekozen. Ik was verantwoordelijk voor het kiezen van de socialisten in mijn regering. Dat is een tweede verschil, maar ook een verschil dat de tijd die nodig is om beslissingen te nemen, verklaart.

Maar wees gerust dat Duitsland niet aangevallen wordt. Duitsland is de grootste economie in Europa. We hebben Duitsland nodig en Europa heeft Europa nodig. Maar het moet ook worden gezegd dat Frankrijk en Duitsland niet méér rechten hebben dan de andere landen; wij hebben meer verantwoordelijkheden en deze moeten we ook samen dragen. Maakt u zich geen zorgen. Ik ben me daar terdege van bewust.

Mevrouw Sarnez, u hebt gelijk, er is nog veel werk voor de boeg. Ik ga niet terugkomen op uw commentaar over het voorzitterschap. Er is nog veel werk voor de boeg. U had het over de behoefte aan een Europese regelgever, en u hebt absoluut gelijk. Laten we er geen doekjes om winden. We hebben dat op dit moment nog niet verwezenlijkt, omdat een aantal kleinere landen van mening zijn dat het problemen zou geven met hun nationale soevereiniteit wanneer ze het moeten stellen zonder nationale regelgever. We moeten daarmee rekening houden, maar ik ben van mening dat we op zijn minst een college van Europese regelgevers moeten hebben.

De volgende vraag is of we een Europese openbare aanklager nodig hebben. Dat is een fascinerend debat, waarbij ook andere zaken, en zeker een betere samenwerking, komen kijken.

Met betrekking tot de grote projecten is het nu mijn beurt om aan u te vragen niet te hard te zijn voor ons, want de voorzitter van de Commissie heeft 5 miljard euro vrijgemaakt. Dat was een hele strijd, mevrouw Sarnez, want niet alle landen waren het erover eens, alleen om grote projecten te financieren, en de eerlijkheid gebiedt mij te zeggen dat de Commissie veel grotere ambities had dan sommige lidstaten. Gewoon opdat de Commissie deze vijf miljard zou kunnen gebruiken voor grote projecten, moest iedere lidstaat zijn toestemming geven. Maar we hebben deze toestemming gekregen en nu hebben we toch die vijf miljard.

Wat ten slotte de hulp voor ontwikkelingslanden betreft, vrees ik dat uw standpunt niet deel. Met de heer Barrot hebben we de 1 miljard euro gebruikt die sommige lidstaten – ik zeg het nog maar eens – niet wilden, en op de topconferentie van Hokkaido heb ik mijn Europese partners moeten overtuigen om de heer Barrot

de toestemming te geven om het niet-bestede geld te gebruiken voor de millenniumontwikkelingsdoelstellingen. Dat is dus 1 miljard euro die in de pot is gegaan.

Ik was zeer verbaasd, mevrouw Sarnez, dat ik op de topconferentie van Doha als enig westers staatshoofd aan tafel zat. Van alle staatshoofden en regeringsleiders van de G20, waren er maar twee aanwezig: de president van Zuid-Afrika en de voorzitter van de Europese Raad alsmede de heer Barrot. De anderen waren er niet. Beeldt u zich maar eens wat u tegen mij zou hebben gezegd als ik niet de moeite zou genomen hebben daarheen te reizen! Wij waren daar, omdat de crisis niet mag worden gebruikt als een excuus om de armste landen het meest te laten betalen voor een crisis waarvoor ze op geen enkele manier verantwoordelijk zijn. Ik denk dat dat opnieuw een twistpunt kan zijn.

Mijnheer Hudghton, verscheidenheid en eenheid: u kunt gerust zijn, op het gebied van verscheidenheid kan er geen vooruitgang meer worden geboekt! Om eerlijk te zijn, als ik mijn energie maar in één doel zou mogen investeren, zou ik kiezen voor eenheid, omdat ik merk dat niemand aan de tafel van de Raad vergeet van waar hij komt. Het is iets moeilijker om te weten waar ze naartoe gaan. Een groot Frans etnoloog, Lévi-Strauss, heeft een categorische uitspraak gedaan, die buitengewoon was toen hij ze zelf deed. Hij zei: "Identiteit is geen ziekte". Identiteit is geen ziekte in Europa, maar een eventueel teveel aan energie moet echt naar het streven naar meer eenheid gaan.

Mijnheer Crowley, bedankt voor uw steun bij de Europese Raad. Het deed me veel genoegen u te ontvangen in het Elysée als vertegenwoordiger van uw partij, en ik moet zeggen dat ik veel waardering heb voor de moed en de eerlijkheid die u altijd aan de dag hebt gelegd.

Mevrouw de Brún, we moeten de Ieren geruststellen en overtuigen. U hebt tegen mij gezegd dat we niet ver genoeg zijn gegaan. Het spijt me dat ik dit moet zeggen, maar we kunnen niet verder gaan, want anders zou dit direct zaken overhoop gooien in andere landen. Als we om het Ierse probleem op te lossen, het debat over de ratificatie in andere landen heropenen, met name in het Verenigd Koninkrijk, plaatsen we onszelf in een onmogelijke situatie, en het moeilijkste compromis was de bespreking zeer vroeg op een vrijdagochtend in de Europese Raad, tussen de Ierse premier en de Britse premier, die trachtten tot overeenstemming te komen. De heer Brown – ik kan dit begrijpen – wilde het debat over de ratificatie in het Verenigd Koninkrijk niet heropenen, aangezien iedereen weet dat het bijzonder pijnlijk is geweest. Ik ben daarom van mening dat we niet verder kunnen gaan. Maar eerlijk gezegd gaan we toch tamelijk ver door een protocol bij het eerste toetredingsverdrag over twee jaar te beloven.

Mijnheer Wojciechowski, wij zullen het Tsjechische voorzitterschap helpen. Daaraan hoeft u niet te twijfelen. Wat heeft de heer Kaczynski tegen mij gezegd? Ik heb moeite om het u te vertellen, want de laatste keer dat hij iets tegen mij heeft gezegd, heeft hij zijn woord niet gehouden. Hij zei op de Europese Raad dat hij zich niet zou verzetten tegen de ratificatie van het Verdrag van Lissabon indien de Ieren ja zouden stemmen. Ik heb hem slechts aan één zaak herinnerd – en ik heb dat gedaan zonder me te mengen in het debat met premier Tusk – dat was dat we in mijn kantoor, om drie uur 's morgens in juli 2007, onder het Duitse voorzitterschap, met de heer Zapatero, Tony Blair en de heer Juncker, bereikt hebben dat de Poolse president zijn handtekening plaatste onder wat later het Verdrag van Lissabon zou worden, terwijl hij in gesprek was met zijn tweelingbroer, die toen premier was, in Warschau.

Ik heb respect voor de Poolse president, maar ik moet zeggen dat het mij verraste dat iemand een verdrag kon ondertekenen in Brussel en later kon weigeren om hetzelfde verdrag te ondertekenen in Warschau. Echt! Ik wil alleen maar zeggen dat wanneer men zijn handtekening plaatst in naam van een staat, dat dan een belofte is! U begrijpt wat ik bedoel. Ik zal er niet meer over zeggen, maar dat is toch hetgeen er tegen mij gezegd is. Er is onderhandeld over het Verdrag van Lissabon door de premier, de heer Tusk, er is over onderhandeld door de Poolse president, de heer Kaczynski en zijn tweelingbroer, die toen premier was. Zo, dat is alles. Uiteindelijk is het niet volledig geratificeerd omdat er één handtekening ontbreekt, maar het is geratificeerd door het parlement. Dat is alles.

Ik meng mij niet in de interne politiek door dat te zeggen. Ik ben gewoon eerlijk en ik moet, met de verantwoordelijkheden die ik draag, eerlijk zijn. Ik moet zeggen wat er precies is gebeurd, met wie we hebben onderhandeld en wanneer. Anders is er geen vertrouwen meer mogelijk. Het gaat hier niet om links gezind of rechts gezind, het gaat hier niet om landen van het oosten of het westen, het gaat er gewoon om dat men zijn beloften nakomt. Als men zijn beloften niet nakomt, is er geen rechtsstaat, is er geen Europa. Zo simpel is het.

(Applaus)

Mijnheer Chruszcz, u weet dat ik gewoonweg alles gedaan heb wat ik kon opdat Polen tot een compromis zou kunnen komen. Op de Europese Raad in juli 2007, onder het Duitse voorzitterschap, waren we niet ver verwijderd van een ramp, toen bepaalde lidstaten zeiden dat we moesten doorgaan zonder Polen. Pas op het laatste moment konden we tot een compromis komen over het Verdrag van Lissabon. Dat is de waarheid. Niemand wou Polen laten vallen. Polen heeft 38 miljoen inwoners en behoort daardoor tot de zes landen met de grootste bevolking in Europa. We hebben Polen nodig. Voor het compromis was ik in Gdansk om te onderhandelen met Polen en acht andere lidstaten. We begrepen de problemen van Polen. We zullen Polen steunen, maar Polen moet ook begrijpen dat het, als een van de grotere landen van Europa, niet alleen rechten heeft maar ook plichten.

Tegenover rechten staan immers plichten, en we zouden er geen goed aan doen te zeggen dat u, omdat u minder lang lid bent van de Europese Unie, minder plichten hebt. Polen is een groot Europees land. U mag ons niet kwalijk nemen dat wij het ook als dusdanig behandelen, dat wil zeggen dat wij een beetje meer verlangen van Polen, simpelweg omdat het een groot land is. Dat is precies wat ik wilde doen en ik hoop dat de Polen dat begrijpen.

Mijnheer Nassauer, dank u voor uw steun als zeer ervaren parlements lid, als lid van het Duitse parlement. Het stoorde mij niet dat u de industrie in het algemeen en de Duitse industrie in het bijzonder verdedigde, want ik zie maar al te vaak – en ik richt me hiermee tot de heer Schulz en de heer Daul – ik zie maar al te vaak welke vernieling de financiële crisis heeft aangericht in landen die hun industrie niet sterk genoeg hebben verdedigd. Ik denk dat dat de scheidslijnen tussen ons overstijgt, want we willen niet dat Europa een industriële woestijn wordt. Een industriële woestijn betekent miljoenen meer werklozen, want als we nu onze werkgelegenheid in de industrie laten schieten, zal onze werkgelegenheid in de dienstensector volgen. Het zou een vergissing zijn te zeggen dat we onze diensten verdedigen, maar niet onze industrie.

Wat we bedoelden, was dat het verdedigen van de industrie erop neer komt dat men die industrie dwingt om te moderniseren, want Europeanen zullen geen industrie meer aanvaarden die vervuiling veroorzaakt. Dat is het evenwicht dat we trachten te vinden. Het was een pijnlijk en moeilijk proces, omdat Duitsland een groot industrieland is en een groot industrieland onvermijdelijk harder getroffen wordt dan een land dat geen industrie meer heeft. Uw land ligt naast Polen. We zouden niet kunnen voorzien in een afwijking voor Polen in 2013-2020, zonder stil te staan bij de kwestie van nieuwe krachtcentrales in Duitsland, om concurrentievervalsing tussen twee buurlanden te voorkomen. Ook dat was volgens mij eerlijk.

Mijnheer Rasmussen, maak u niet te veel zorgen over de resultaten. U hebt absoluut gelijk. Vergeet echter de sociale stabilisatoren niet. Onze Amerikaanse vrienden hebben immers een echt talent om te communiceren, om fantastische cijfers bekend te maken. Voorlopig zijn het niet meer woorden. Ik herinner me het plan Paulson I. We waren allemaal stomverbaasd: plots had de staatssecretaris van Financiën het over 700 miljard! Iedereen vroeg zich af of Europa in staat zou zijn dit te evenaren. En wat gebeurde er toen? Drie dagen later werd het plan verworpen door het congres en de Amerikanen konden van voren af aan beginnen.

En wat gebeurde er daarna? Het uiteindelijke bedrag was niet wat er verwacht werd. Het sociale stelsel in de Verenigde Staten is niet te vergelijken met het sociale stelsel in Europa, in elk van onze landen. Bij het bedrag dat wordt toegewezen aan het herstel, moeten de sociale stabilisatoren worden bijgeteld, dat wil zeggen alle uitkeringen, wat we doen om ze te beschermen tegen de ontwikkeling van de inflatie, en alle andere bijdragen die we in de pot doen. Maar laat ons in 's hemelnaam geloven in het plan dat we ten uitvoer leggen! Misschien zal de crisis zo ernstig zijn dat we iets anders moeten doen. Maar dan nog! Wat we hebben bereikt, is niet niets. U zegt mij dat het Verenigd Koninkrijk en Spanje meer hebben gedaan. Maar Spanje had een begrotingsoverschot en heeft te kampen met een onroerendgoedcrisis van nooit geziene omvang. De heer Zapatero heeft bijzonder goed gereageerd, maar de situatie van de Spaanse economie is nauwelijks te benijden.

Wat betreft het Verenigd Koninkrijk en de banken, wordt er vaak tegen mij gezegd: "De heer Brown heeft meer gedaan dan u". Ja, maar het verschil is dat de Engelse banken, omdat ze volledig verward waren in het Amerikaanse systeem, een risico van faillissement liepen dat de andere lidstaten – dit was overigens een punt van discussie tussen de Commissie en onszelf – niet in die omvang ervoeren. We moeten zo verstandig zijn om even af te wachten hoe de tenuitvoerlegging van de verschillende plannen evolueert. Ik blijf optimistisch over het vermogen van Europa om samen te werken.

Tot slot, nog één punt, mijnheer Rasmussen, u zegt me dat ik moet doorgaan. Ja, dat ik moet doorgaan zoals ik nu bezig ben! Wel, ik kan u geruststellen. U kunt er zeker van zijn!

(Applaus)

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS*Ondervoorzitter*

Silvana Koch-Mehrin (ALDE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer Le Maire, mijnheer Borloo, in de afgelopen maanden heeft de EU haar waarde ruimschoots bewezen. Dat is ook uw verdienste, de verdienste van het Franse voorzitterschap.

Ik had president Sarkozy graag persoonlijk willen bedanken dat hij de vinger op de zere plek heeft durven leggen toen hij de Duitse bondskanselier ronduit heeft gezegd wat hij vond van de lethargie van de Duitse regering. Andere Europese landen nemen maatregelen om de crisis te voorkomen, maar Duitsland wacht totdat de crisis een feit is of tot de volgende Bondsdagverkiezingen zich aandienen. Duitsland is de grootste economie in de EU en daarom is het een goede zaak dat de EU-partners de Duitse regering aan haar verantwoordelijkheid hebben herinnerd. President Sarkozy heeft dat hier zojuist nogmaals gedaan.

Als de EU niet had bestaan, zouden we haar uiterlijk naar aanleiding van de financiële crisis hebben moeten uitvinden. Geen van de EU-landen zou op eigen houtje in staat zijn of zijn geweest de crisis het hoofd te bieden. Ook de euro is een belangrijke stabiliserende factor. Eens te meer is gebleken hoe belangrijk de gemeenschappelijke markt is voor welvaart en stabiliteit in Europa. De financiële crisis mag echter geen excuus zijn om datgene wat we gezamenlijk hebben bereikt op het spel te zetten. Daarom zou de onafhankelijkheid van de Europese Centrale Bank niet onderhandelbaar moeten zijn. We moeten waken voor een terugkeer naar protectionisme, en ook een hernieuwd isolationistisch beleid of een subsidiewedloop tussen de lidstaten zou rampzalige gevolgen hebben voor onze burgers.

Daarnaast mag in geen geval worden getornd aan de EU-verordeningen inzake mededinging en staatssteun. Dit geldt ook voor het Stabiliteitspact met de Maastricht-criteria. Het is zaak deze verworvenheden te behouden. De EU moet echter gezamenlijke, gecoördineerde en doortastende maatregelen nemen om ons voor het ergste te behoeden. Dit is een kans voor Europa, en president Sarkozy heeft deze benut. Hij heeft onze burgers laten zien wat Europa kan doen en Europa een menselijk gezicht gegeven. Ik wil hem daarvoor hartelijk bedanken.

Adam Bielan (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het Franse voorzitterschap heeft het niet gemakkelijk gehad. Het viel samen met een periode waarin de wereld, inclusief de Europese Unie, werd geschokt door een dramatische financiële crisis. Gelukkig dacht president Sarkozy, anders dan bepaalde Europese politici, niet dat wij niet door de crisis zouden worden geraakt. Hij heeft heel snel actie ondernomen en daar wil ik hem oprecht voor bedanken.

Een andere crisis deed zich in de afgelopen zes maanden voor toen Rusland Georgië binnenviel, een van onze oostelijke buurlanden. Ondanks mijn alles bij elkaar gunstige oordeel over president Sarkozy moet ik zeggen dat hij niet adequaat op die uitdaging heeft gereageerd. Zijn eerste fout was dat hij president Saakasjvili dwong een ondeugdelijke overeenkomst met Rusland te ondertekenen. De overeenkomst was ondeugdelijk omdat Georgië daarin geen essentiële garantie kreeg, namelijk die van territoriale integriteit. De heer Sarkozy wilde op dat moment niet luisteren naar collega's van wie hij vandaag heeft erkend dat ze tientallen jaren ervaring achter het IJzeren Gordijn hebben. Hij moet wel niet naar ze geluisterd hebben, want als hij acht had geslagen op hun advies, had hij geweten dat de ervaring hen geleerd had dat Russen dergelijke concessies als een teken van zwakte beschouwen. En dat is wat er is gebeurd. De Russen leven zelfs die ondeugdelijke overeenkomst niet na. De president van Polen is een paar dagen geleden op Georgisch grondgebied beschoten en de Russen hebben het Georgische dorp Perevi ingenomen. En desondanks heeft president Sarkozy zijn beleid van het sussen van Rusland gewoon voortgezet en de onderhandelingen over een nieuwe partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst heropend.

De termijn van president Sarkozy als leider van de Europese Unie loopt over twee weken af. Hij zal echter niet van het Europese toneel verdwijnen, maar een belangrijke rol blijven spelen. Ik wens hem daarom alle succes in de toekomst en ik vertrouw erop dat hij zal leren van zijn fouten uit het verleden.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de gelegenheid graag benutten om wat vriendschappelijk advies te geven, want veel Ierse kiezers ergeren zich aan het debat over het Verdrag van Lissabon. Uit een enquête die twee weken geleden is gehouden, blijkt dat een overweldigend aantal kiezers geen tweede referendum wil. Ze hebben hun besluit genomen en het heeft in hun ogen geen zin om het debat midden in een wereldwijde economische ineenstorting voort te zetten. Ze maken zich druk om werkloosheid en bezuinigingen die de kwetsbaarste mensen treffen. Ze voelen zich alleen in deze problemen, nu hun leiders de hersenschim van Lissabon najagen.

Het is vooral ergerlijk omdat de kwesties die hebben geleid tot de nee-stem, te beginnen met het gebrek aan democratie in het Verdrag zelf, niet zijn aangepakt; in plaats daarvan is ons verteld dat het Verdrag ongewijzigd zal blijven, en dat wat er wordt aangeboden, cosmetisch is.

We zijn een eilandnatie, maar onze vis en visserijsector verdwijnen. Mensen die gekant zijn tegen abortus, blijven zich zorgen maken over de vernietiging van embryo's in onderzoek dat door de EU wordt gefinancierd. Door nee te stemmen, hebben kiezers gestemd voor bescherming van hun baan, hun boerenbedrijf, hun familie en hun grondwet.

U hebt het over het verenigen van Europa, maar ik zeg u dat wat ons zou moeten verenigen, democratie is, en dat wat ons verdeelt, Lissabon is.

Peter Baco (NI). – (SK) Ik was enthousiast over de voorstellen van de Europese Unie om het internationale financiële systeem te hervormen om daar als prioriteit ook voedselzekerheid in op te nemen, maar in de conclusies van de Raad wordt verzuimd dit als prioriteit te noemen.

Daarom wil ik de zich opstapelende bewijzen voor de verslechterende financiële situatie van boeren onder uw aandacht brengen. In de Europese Unie worden voornamelijk de nieuwe lidstaten hierdoor getroffen; verder hebben Zuid-Amerika en andere delen van de wereld hiermee te maken. De prijzen van landbouwproducten zijn in een jaar met wel de helft gedaald, terwijl de kosten van meststoffen zijn verdubbeld en leningen duurder zijn geworden, waardoor de oogsten gestaag zijn gedaald.

Nu de voedselvoorraden zich op een kritiek laag niveau bevinden, bestaat de reële dreiging van een voedselcrisis, waarvan de gevolgen niet te overzien zijn. Het voorkomen van een voedselcrisis moet een prioriteit worden. We moeten de voorraden vergroten en daarom moet de productie worden gestimuleerd, waarvoor voldoende herfinancieringsmogelijkheden nodig zijn. Ik roep de Raad daarom op om de herfinanciering van oogsten en voedselvoorraden tot zijn prioriteit nummer één te maken.

Jacek Saryusz-Wolski (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dit was een belangrijk voorzitterschap, niet omdat, zoals Voorzitter Sarkozy heeft gezegd, er grote landen en kleine landen zijn, maar omdat Voorzitter Sarkozy er persoonlijk in geslaagd is de uitdagingen het hoofd te bieden.

Het Franse voorzitterschap heeft het niet gemakkelijk gehad, verre van. Het had te kampen met de crisis in Georgië, de financiële crisis en andere problemen, waaronder het Verdrag van Lissabon. Al deze zaken vereisten een reactie, een actie en dat is altijd het moeilijkste aan leiderschap. Dit leiderschap was er een vol vertrouwen. Het Franse voorzitterschap heeft aangetoond dat het capabel is en dat strekt het tot eer en is goed voor de Europese Unie.

Ik noem drie punten, behalve de kwestie van Georgië en de economische crisis: nabuurschapsbeleid, klimaatbeleid en veiligheids- en defensiebeleid. Het nabuurschapsbeleid heeft een krachtige impuls gekregen, zowel de Mediterrane dimensie, met de Unie voor het Middellandse-Zeegebied, als de oostelijke dimensie, met het oostelijk partnerschap, dat evenveel aandacht verdient als de zuidelijke dimensie.

Het was tijd om de stap te zetten van woorden naar energieke daden inzake het nabuurschapsbeleid. We moesten de burgers van deze landen een sterk signaal geven dat we hun inspanningen tot hervorming en hun streven naar een beter leven steunen. Het is van essentieel belang vrede, stabiliteit en behoorlijk bestuur te consolideren in de regio's nabij onze grenzen. Ik zou zelfs durven te zeggen dat het een essentieel onderdeel is van ons streven naar integratie.

Inzake klimaat en energie wil ik het Franse voorzitterschap bedanken voor zijn empathie en begrip met betrekking tot de gevoeligheden van de nieuwe lidstaten.

Het derde thema dat het voorzitterschap en de Raad behandeld hebben, was de versterking van het veiligheids- en defensiebeleid, met name door een aanzienlijke verbetering van de civiele en militaire vermogens. Daarvoor mijn felicitaties!

Tot slot, weten hoe men zaken moet aanpakken is een kwestie van zichzelf te voorzien van de nodige middelen. Dat is de uitdaging waar het voorzitterschap en de top voor staan. Of het nu gaat om het klimaat- en energiepakket, het economisch herstel of het veiligheidsbeleid, we moeten ons allemaal op een gecoördineerde manier toeleveren op deze inspanningen, en met “we” bedoel ik zowel de instellingen als de burgers.

Hannes Swoboda (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wilde ik minister Borloo oprecht bedanken voor zijn toezeggingen in het kader van het klimaatveranderingspakket omdat het echt een heel goede oplossing, is waar we volledig achter staan.

Ik wilde het echter hebben over externe betrekkingen en daarmee richt ik me ook tot de nieuwe minister van Europese Zaken. De Raad heeft de grondslagen van het Oostelijk Partnerschap goedgekeurd. President Sarkozy heeft al gezegd dat, als we succesvol willen zijn in het Zwarte-Zeegebied, we beslist niet om Rusland heen kunnen. Uiteraard moet dit een Rusland zijn dat ook de territoriale integriteit en onafhankelijkheid van de landen daar eerbiedigt en bereid is de problemen in het Zwarte-Zeegebied te helpen oplossen.

We hebben zeker ook Turkije nodig. Ik ben nogal verbaasd dat Turkije helemaal niet genoemd is! Hoe kunnen we in deze situatie en in deze regio iets oplossen zonder Turkije? Onlangs heb ik een delegatie van dit Parlement naar Turkije geleid. De heer Rocard, die deel uitmaakte van de delegatie, heeft herhaaldelijk de vraag gesteld: "En wat vindt u van het Franse voorzitterschap? Stelt het zich neutraal op?" En steeds kwam daarop een bevestigend antwoord: het Franse voorzitterschap heeft zich inderdaad neutraal opgesteld. Als we verder gaan op de door Frankrijk ingeslagen weg – ik heb het nu over Frankrijk als lidstaat – zullen de onderhandelingen met Turkije snel worden afgerond, omdat er niks meer te bespreken valt.

Maar wat doen we dan met een Turkije dat we nodig hebben als een partner in deze regio? Ik wil uw antwoord niet voorkauwen, Minister, maar u moet nagaan hoe we nu verder gaan, want als we iets willen bereiken in deze regio in termen van stabiliteit en het oplossen van de crises, dan hebben we behoefte aan samenwerking met Turkije en moeten we Turkije erkennen als een belangrijke partner voor Europa. Hiervoor moeten we niet langer een beroep doen op het Franse voorzitterschap maar op Frankrijk als land.

Jean-Marie Cavada (ALDE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, terwijl de tanks Tbilisi bedreigden en het Franse voorzitterschap Europa meenam in de rol van vredesbemiddelaar, een rol die het nooit had mogen laten varen, heb ik de Hongaarse auteur Sándor Márai herlezen.

Hij beschrijft de oorzaken van het onheil dat Hongarije, half Europa en uiteindelijk heel Europa tweemaal vernietigd heeft en de wereld diep getroffen heeft, zijnde nazisme en stalinisme. De geschiedenis en het daarmee gepaard gaande geweld zijn nu teruggekeerd, en de crisis in Georgië, de financiële crisis en de te verwachten sociale en politieke gevolgen zijn uiteraard ernstige basiselementen.

De Europese politieke wil moet opgewassen zijn tegen deze gebeurtenissen en dit nieuwe geweld, en wij zijn het Franse voorzitterschap en alle instellingen dankbaar voor hun competente aanpak van deze problemen, die een bedreiging vormen voor onze stabiliteit en onze vrede. De financiële crisis is natuurlijk nog niet definitief opgelost en is nog niet voorbij. Natuurlijk hebben de relaties met de mediterrane gebieden een nieuw institutioneel kader. Men kan echter niet ontkennen dat het klimaatplan een historische ommekeer inhoudt. Europa is onmiskenbaar een leider aan het worden, ook al is niet alles helemaal zoals het moet zijn.

Europa heeft behoefte aan een duurzame politieke inspanning van hoog niveau, die de rechtse, linkse en radicale centrumpartijen overstijgt, om het hoofd te bieden aan bedreigingen die terugkeren met een geweld dat we reeds kennen van het verleden.

"Volkeren die hun geschiedenis niet kennen, zijn gedoemd deze opnieuw te beleven", zegt de filosoof. Deze crisis heeft ons eraan herinnerd dat het de mensen zijn die de geschiedenis maken en niet de geschiedenis die de mensen maakt.

Mogens Camre (UEN). – (DA) Mijnheer de staatssecretaris, ik zal mij op dit late tijdstip beperken tot een enkel punt. Zonder twijfel bent u op de hoogte van de uitspraak van het Europees Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen – of beter gezegd, het Gerecht van eerste aanleg – van 4 december, waarin het gerecht voor de derde keer de opname van de Iraanse bevrijdingsbeweging in de EU-lijst van terroristische organisaties nietig verklaarde. Ik verzoek u derhalve om te bevestigen dat de organisatie Iraanse Volksmojahedin niet meer op de lijst staat, en ik wil het voorzitterschap verzoeken om de drie uitspraken van het Gerecht van eerste aanleg te respecteren om er mede voor te zorgen dat we de vrijheidsbeweging van de Iraanse bevolking niet meer als terroristen bestempelen. Dat is niet in het belang van Europa binnen een democratische toekomst voor de Iraanse bevolking.

Margie Sudre (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dit is een heel goed Frans voorzitterschap geweest. Er zijn maar heel weinig afwijkende stemmen die het niet eens zijn met deze conclusie. De 27 lidstaten hebben hun verschillen overwonnen en zijn gekomen tot een reeks voorbeeldige beslissingen.

Inzake het energie- en klimaatpakket zet Europa nu zijn eerste stap en er moet worden gezegd dat deze eerste stap gigantisch is. Europa heeft nu de middelen om zijn milieuverantwoordelijkheden op te nemen zonder daarvoor zijn economie op te offeren. We kunnen nu het voortouw nemen op milieugebied en de andere continenten meenemen op de weg naar duurzame ontwikkeling.

Bovendien stelt Ierland nu een oplossing voor om te ontsnappen aan zijn isolatie. Onze Ierse vrienden zullen zich nogmaals uitspreken over het Verdrag van Lissabon, maar deze keer met alle troeven in de hand, aangezien nagenoeg alle andere lidstaten hun definitieve beslissing dan al zullen hebben genomen.

De huidige crises tonen ons dat de Europese Unie nu meer dan ooit nood heeft aan de beste institutionele middelen om efficiënt te zijn. De Europese Raad heeft een grootscheeps, gecoördineerd economisch herstelplan goedgekeurd, dat gebaseerd is op langetermijninvesteringen in productie en gerichte steun aan de zwaarst getroffen industriële sectoren.

Voorzitter Sarkozy heeft de kwestie van de verlaging van bepaalde btw-tarieven aangekaart en ik deel zijn standpunt volledig. Laat ons hopen dat de ministers van Economische Zaken en Financiën in maart de overeenstemming bereiken die vorig weekend onmogelijk leek voor de staatshoofden en regeringsleiders. De uitdagingen waarmee de Europeanen worden geconfronteerd, bieden de EU de kans om aan zijn burgers te laten zien dat het beter verenigd is, meer reageert en er meer opuit is zijn burgers te beschermen.

We zijn het Franse voorzitterschap dankbaar dat het deze nieuwe dynamiek op gang heeft gebracht. Net als de heer Sarkozy hopen wij dat het nog een hele tijd duurt voor de beraadslagingen weer duren tot vier uur 's ochtends en nauwelijks iets opleveren, zoals vroeger het geval was. Gedurende de laatste zes maanden is Europa volledig veranderd van mentaliteit, omvang en geloofwaardigheid. Daarvoor zijn we dank verschuldigd aan het Franse voorzitterschap, en we weten maar al te goed dat het daarin een rol heeft gespeeld.

Robert Goebbels (PSE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, tegen een voorzitter voor wie de geschiedenis niet mild is geweest – ik heb het over voorzitter Mao, niet over Voorzitter Sarkozy – zou men het volgende kunnen zeggen: “Zolang men nog aan het vallen is, heeft men de bodem nog niet bereikt”. De wereldeconomie heeft de bodem nog niet bereikt. De financiële crisis heeft een verlenging gekregen. Een nieuw financieel schandaal bewijst het ongelofelijke gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel van bankiers ten aanzien van speculatiekapitalisme, terwijl dezelfde bankiers al hun hooghartige starheid herontdekken wanneer het gaat om kredietaanvragen van consumenten en ondernemers.

Terwijl de Europese Centrale Bank de rentevoeten verlaagt, verhogen de banken hun marge. De staten die hun banken net uit de problemen hebben gered, zouden deze ertoe moeten verplichten de aanzienlijke verlagingen van de basisrente van de ECB onmiddellijk ten goede te laten komen aan hun cliënten. Dit zou een herstelmaatregel zijn die de nationale begrotingen niets kost. Het economisch herstelplan dat is goedgekeurd door de Europese Raad, volstaat niet. Behalve de aanvullende leningen van de Europese investeringsbank is er nagenoeg geen extra geld.

De Verenigde Staten zullen grotere bedragen in hun economie investeren. Ze kunnen dit omdat de rest van de wereld hun krediet blijft geven ondanks de kolossale schulden van de Amerikaanse staat, ondernemingen en burgers. Europa betaalt een heel hoge prijs voor het ontbreken van een werkelijk gemeenschappelijk macro-economisch beleid. De terughoudendheid van de ECB en de landen van de eurozone weerhoudt ons ervan een doeltreffender economisch herstelbeleid te financieren door de uitgifte van euro-obligaties die gegarandeerd zijn door een Europese Unie waarvan het financieringsvermogen intact blijft.

Mijnheer de Voorzitter, dank u, ik zal hier stoppen, maar Voorzitter Sarkozy heeft gedurende 72 minuten gesproken, terwijl wij maar 90 seconden krijgen om onze standpunten kenbaar te maken.

Andrew Duff (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het pakket over het Verdrag zou voldoende moeten zijn om de Ieren over te halen om van gedachten te veranderen. Ik was er veel minder zeker van dat de kwaliteit van de besluiten over het economische beleid ook zo overtuigend zijn. Tot welke conclusies is men gekomen over het denkbeeld van een “absoluut keynesiaans beleid” dat is verspreid door de heer Steinbrück, een partijgenoot van Martin Schulz?

Ik vermoed dat de heer Sarkozy zichzelf na deze ervaringen met de financiële crisis zal beschrijven als een keynesiaan. Bij het ontbreken van een verstandige stimulans voor productieve werkgelegenheid vanuit Duitsland, vermoed ik dat een zeker herstel uit de economische recessie er niet in zal zitten.

Guntars Krasts (UEN). – (LV) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Na het bereiken van overeenstemming in de Raad over het klimaatpakket, is 2008 het belangrijkste jaar voor het voorkomen van de klimaatverandering

sinds 2001, toen het Protocol van Kyoto werd aangenomen. De aanneming van het klimaatpakket markeert ook een verschuiving naar een nieuwe manier van economisch denken, die de Europese Unie minder afhankelijk van geïmporteerde energie zal maken en de economische en politieke risico's van een onzekere toevoer zal verminderen. De periode van economische problemen waarin we ons nu bevinden vormt een gelegenheid om de ideeën die we tot nu toe hebben gehuldigd bij het oud vuil te zetten, gezien ook het feit dat dit een moment is waarop we het meest openstaan voor innovatie. We verwelkomen het succes bij het bereiken van een compromis over de sectoren waarin de aanpassing aan de nieuwe omstandigheden tijd zal kosten. Het is redelijk dat de landen die hun CO₂-emissies sinds 1990 met meer dan 20 procent hebben verlaagd extra steun krijgen. Wat betreft het voorzitterschap kan het resultaat van de afgelopen Europese Raad als een succes voor het voorzitterschap worden beschouwd, evenals de actieve rol van het voorzitterschap bij het oplossen van het conflict tussen Rusland en Georgië, ware het niet dat de Europese Unie Rusland het recht heeft gegeven om de uitvoering van de onder auspiciën van het voorzitterschap gesloten overeenkomst naar eigen inzicht te interpreteren. Het voorzitterschap is er niet in geslaagd om alle oude tekortkomingen te vermijden. Dank u.

Laima Liucija Andrikiienė (PPE-DE). – (LT) Ik wil Frankrijk feliciteren met de voortreffelijke wijze waarop het de afgelopen zes maanden het voorzitterschap heeft bekleed. De mondiale financiële crisis, het conflict tussen Rusland en Georgië en de betrekkingen tussen de EU en China zijn maar enkele voorbeelden van de uitdagingen die zich hebben voorgedaan. Dat is de context van deze zes maanden geweest en we moeten erkennen dat Frankrijk de rol van voorzitter van de EU op effectieve en indrukwekkende wijze heeft ingevuld.

Ik wil enkele gedachten wijden aan het Europees nabuurschapsbeleid, en met name aan het Oostelijk Partnerschap, dat tijdens de Europese Raad van oktober en vorige week in Brussel is besproken. De gebeurtenissen in Georgië zijn een duidelijk voorbeeld van de manier waarop de Europese Unie in het epicentrum van de gebeurtenissen kan optreden en deze gebeurtenissen positief kan beïnvloeden. Nog belangrijker is dat dit ook heeft aangetoond dat de Europese Unie verenigd kan zijn en solidariteit kan tonen.

Een ander voorbeeld is Wit-Rusland, dat nu al vele jaren niet kan profiteren van de kansen die het Europees nabuurschapsbeleid biedt. Ik wil er nadrukkelijk op wijzen dat er dit najaar ook in Wit-Rusland veranderingen te zien zijn geweest, die de hoop doen leven dat de betrekkingen tussen de EU en Wit-Rusland in kwalitatieve zin kunnen worden verbeterd en werkelijk betrekkingen tussen bureaus kunnen worden.

De mogelijkheden voor samenwerking zijn zeer reëel als het Wit-Russische leiderschap zich bewust is van zijn verplichtingen met betrekking tot persvrijheid, verkiezingen, het internet en andere kwesties die tegenover ons zijn genoemd.

Vandaag heeft president Sarkozy gezegd, en ik citeer : “Ik heb geprobeerd Europa in beweging te brengen, maar in de afgelopen zes maanden heeft Europa mij veranderd. Ik ben toleranter en opener geworden”. Dames en heren, het lijkt erop dat Europa veel mensen helpt te veranderen, met inbegrip van onszelf, en wat Wit-Rusland betreft zelfs de leider van dat land, Alexander Loekasjenko. Dat is geweldig.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, besturen betekent vooruitkijken. Men zou willen dat men de geschiedenis kon herschrijven en het verhaal van de crisis kon laten beginnen met de val van Lehman Brothers op 15 september 2008, maar iedereen weet dat al in augustus 2007 alle waarschuwingssignalen aanwezig waren en dat het toen reeds tijd was om van het toezicht op de financiële markten en de crisisbeheersing een van de prioriteiten van het Franse voorzitterschap te maken.

Helaas hebben we moeten wachten tot de val van Lehman Brothers alvorens voorzitter Sarkozy de kwestie ter harte nam en van de ene top naar de andere begon te springen. Waar de voorgedragen voorstellen en oplossingen in feite op neerkomen, is een plan van onvoorwaardelijke steun voor de banken, ondersteund door een monetair beleid dat nu inschikkelijk is.

Wat is nu het resultaat hiervan? Banken die hun marges weer verhogen in plaats van hun werk te doen, dat wil zeggen de echte economie en investeringen financieren. Dat is niet wat Europa nodig heeft. We hebben een Europese maatregel nodig die ervoor zorgt dat de banksector ten dienste staat van de economie, en ik denk dat we dat in de komende periode echt nodig zullen hebben. Ik ben er niet zeker van dat we op dit moment voldoende stevige fundamenten hebben om het te redden.

Marian Harkin (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Ierse nee tegen het Verdrag van Lissabon is nooit alleen maar een Ierse zaak geweest: het moest als een Europese zaak worden behandeld, en dat is ook gebeurd.

Een van de verantwoordelijkheden van een politicus is oplossingen te vinden. De Ierse regering heeft geluisterd naar de zorgen van de Ierse bevolking en heeft, samen met haar Europese collega's, een aantal wettelijke garanties opgesteld die tegemoetkomen aan de kernzorgen van de Ierse burgers.

Als de conclusies bevredigend zijn, zal de Ierse regering een tweede referendum houden, en dat is de essentie van democratie: politici werken aan een oplossing en vragen het volk vervolgens om zijn toestemming.

Ik moet echter een heel duidelijke waarschuwing laten klinken: we mogen niet nogmaals onderschatten welke krachten er spelen. We moeten heel goed letten op degenen die proberen de uitkomst te beïnvloeden, en op degenen die een deel van de nee-campagne financieren. We moeten terdege begrijpen dat sommige mensen aan de nee-kant, die beweren pro-Europees te zijn, willen dat de EU en haar instellingen uiteenvallen. Ierland was en zal een slagveld zijn voor het hart en de ziel van Europa. Dat is wat er op het spel staat – niets minder dan dat – en het is al onze samenwerking, al onze inzet en al onze inspanningen waard.

Tot degenen, zoals de heer Farage, die ons de les lezen over democratie en anderen die beweren dat de mensen van Europa nee zouden zeggen tegen het Verdrag van Lissabon als ze de kans kregen om direct te stemmen, wil ik zeggen dat u bent vergeten de feiten en cijfers te controleren. De uitslag van vijf directe stemmingen – vier over de Grondwet en een over het Verdrag van Lissabon – was dat 27 miljoen EU-burgers ja hebben gezegd en 23 miljoen nee, dus de meerderheid van de burgers van de EU die direct hebben gestemd, heeft ja gezegd.

Tot slot: de heer Sarkozy is weliswaar vertrokken, maar ik wil hem toch bedanken voor zijn energie, zijn inzet voor de EU en zijn inspanningen om oplossingen te vinden voor moeilijke problemen.

Jana Hybášková (PPE-DE). - (CS) Namens de delegatie van het Europees Parlement voor de betrekkingen met Israël zou ik het Franse voorzitterschap graag willen bedanken voor de enorme resultaten die het geboekt heeft ter verbetering van de betrekkingen tussen Israël en de Europese Unie. Een van de gevolgen van de oorlog in Irak was dat Israël zich realiseerde dat het niet langer de enige bondgenoot was van de VS in het Midden-Oosten. Israël heeft toen besloten zijn veiligheid te diversifiëren en nauwere aansluiting te zoeken bij Europa.

Op 14 juni jongstleden werden wij aangenaam verrast door de Associatieraad, toen deze zich de resultaten van de studiegroep ter harte nam en het voornemen uitsprak de betrekkingen op een hoger plan te brengen. Het was toen volledig aan het Franse voorzitterschap om te bepalen hoe om te gaan met de voorbereiding van het nieuwe actieplan EU-Israël en met name om te bepalen hoe er een politieke consensus tot stand gebracht moesten worden in de Raad hieromtrent. De conclusies van de Raad met betrekking tot het Middellandse-Zeegebied, Marokko en Israël zijn overweldigend. Zij vormen een uitdrukking van een ware politieke wil om samen te werken, om ministers van Buitenlandse Zaken elkaar te laten ontmoeten, om samen te werken in het kader van het Politiek en Veiligheidscomité (COPS), om Israël mogelijk deel te laten nemen aan missies van de EVDB, om elkaar op ad-hocbasis politiek te raadplegen en zelfs om een topontmoeting te beleggen. Door het aantrekken van de betrekkingen heeft Europa nu meer mogelijkheden om meer invloed te krijgen voor haar geld, alsook om het vredesproces in het Midden-Oosten directer te beïnvloeden.

Geachte Voorzitter, ik ben er heilig van overtuigd dat ook ons Parlement binnen afzienbare tijd zijn goedkeuring verlenen zal aan mogelijke deelname van Israël aan communautaire programma's. Dit te verbinden aan de voorwaarde dat de situatie in de Gazastrook eerst verbeteren moet, is surrealistisch en een duidelijke blijk van onbegrip voor de verantwoordelijkheid en de rol van Europa. Ik hoop dat we dit binnen afzienbare tijd rechtzetten en ons waardig zullen aansluiten bij de consensus in de Raad en dat we de inspanningen van de Commissie zullen ondersteunen. Ik hoop dat het Tsjechisch voorzitterschap op basis van gezamenlijke politieke inspanningen een Europees-Israëlische topontmoeting zal weten te beleggen, de eerste topontmoeting in de geschiedenis tussen Europa en Israël sinds de Tweede Wereldoorlog.

Libor Rouček (PSE). - (CS) Ik zou mij graag aan willen sluiten bij de complimenten aan het Franse voorzitterschap voor zijn uitstekende werk. De Europese Unie heeft onder leiding van Frankrijk op doeltreffende wijze weten op te treden tijdens de crisis in Georgië en eendrachtig de schouders onder de zware financiële en economische crisis gezet. Er is een goed en evenwichtig compromis bereikt wat het energie-klimaatpakket betreft en tevens is men erin geslaagd om samen met de Ierse regering een oplossing te vinden voor de ratificatie van het Verdrag van Lissabon in Ierland.

De strijd rond het Verdrag van Lissabon is echter nog niet gestreden. Het land dat over veertien dagen de voorzittershamer overneemt, de Tsjechische Republiek, heeft het Verdrag nog niet geratificeerd. De premier

van dat land, de heer Topolánek, in de woorden van president Sarkozy een moedig man, is zijn belofte niet nagekomen, en wel zijn belofte aan president Sarkozy dat Praag vóór het einde van dit jaar het Verdrag van Lissabon ratificeren zou. Praag heeft dat niet gedaan en zit behoorlijk in de knoei met die ratificatie. Parlementsleden en senatoren van de ODS-partij, die tevens zitting hebben in de PPE-DE, wijzen het Verdrag categorisch af. Dat stelt het aanstaand Tsjechisch voor ernstige problemen. Het Franse voorzitterschap wil ik echter bij deze nogmaals hartelijk bedanken.

Werner Langen (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, Minister, geachte afgevaardigden, ik denk dat onze conclusie moet zijn dat het Franse voorzitterschap bijzonder geslaagd is. Minister Borloo, ik herinner me dat ik in het begin nog vrij sceptisch was over de vraag of het mogelijk was dit ambitieuze programma ten uitvoer te leggen. Ook al ben ik het niet met alles eens, het resultaat mag er wezen. De Franse ambtenaren en ministers hebben uitstekend werk verricht, en dat geldt niet alleen voor de President zelf, maar voor alle betrokkenen. Petje af.

We hebben hier echte debatten meegemaakt. De heer Rasmussen heeft Angela Merkel het vuur na aan de schenen gelegd. We weten allemaal dat conventionele economische stimuleringspakketten de staatsschuld verhogen en op de lange termijn geen effect sorteren. De heer Rasmussen bracht hier de verkiezingsstrijd op gang, maar hij is vergeten dat de Duitse minister van Financiën Steinbrück heet en een sociaaldemocraat is. De heer Steinbrück dringt er nadrukkelijk op aan voorlopig geen verdere economische stimuleringsmaatregelen te nemen omdat we de omvang van de crisis nog volstrekt niet kunnen overzien.

Integendeel: het is juist noodzakelijk dat landen begrotingsdiscipline handhaven en binnen de grenzen van het stabiliteits- en groeipact blijven. Ik heb de voorstellen van de Franse president op dit punt niet begrepen, namelijk om het stabiliteits- en groeipact domweg af te danken, in een poging blijf te geven van werkzaamheid. Het is dan ook goed dat individuele staatshoofden en regeringsleiders aan de rem hebben getrokken en deze overlopende dadendrang van de Franse president wat hebben getemperd. Onze kracht is dat we – tijden van crises zijn tijden van overheidsingrijpen – in Europa onze voet van het gaspedaal halen, dat we hier in het Europees Parlement debatteren, dat we niet te hard van stapel lopen en dat we de identiteit van de lidstaten, hun achtergronden en hun verschillende politieke structuren volledig en onvoorwaardelijk accepteren. Dit is ook ons succes.

Alles bij elkaar is het een gedegen pakket, en de aan het Franse voorzitterschap gerichte dank is zonder meer terecht. Minister, gelieve deze dankbetuigingen over te brengen aan alle instellingen. Hartelijk dank!

Enrique Barón Crespo (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mevrouw de vicevoorzitter van de Commissie, dames en heren, ik neem mijn petje af voor het Franse voorzitterschap. President Sarkozy is een musketier voor Europa geweest, in de beste Franse traditie. Hij heeft een eigentijdse versie ontwikkeld van het motto van de musketiers, hij heeft gezegd dat de wereld een krachtig Europa nodig heeft, en dat Europa alleen maar krachtig is wanneer het één lijn trekt. Ik zou daaraan nog iets willen toevoegen, Europa functioneert beter met de communautaire methode, en ik denk dat president Sarkozy dat begint te begrijpen en toe te passen.

Mijnheer de Voorzitter, ik ben nu al 22 jaar lid van het Europees Parlement. Dit is de eerste keer dat ik meemaak dat de voorzitters van de drie instellingen – Raad, Commissie en Parlement – het komende voorzitterschap een serieuze waarschuwing meegeven. De Tsjechische regering heeft de ratificatie van het Verdrag van Lissabon uitgesteld. Daarbij komt nog dat er voor 2010 geen voorzitterschap komt van een land uit de eurozone.

De inzet van het Franse voorzitterschap zal alleen maar vruchten dragen wanneer de continuïteit gegarandeerd is, en ik doe een beroep in die zin op de Tsjechische regering.

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Ierse regering is erin geslaagd om een succesverhaal te verzinnen waarin zij verhaalt van haar moedige inspanningen om op de recente Top van de Europese Raad de rechten van het Ierse electoraat te verdedigen. Zij heeft de wil van het volk van Ierland in Brussel verdedigd en heeft gezorgd voor juridisch verbindende garanties met betrekking tot alle voor Ierland gevoelige kwesties.

Het voornaamste punt is dit: de zorgen die tijdens het referendum over het Verdrag van Lissabon zijn geuit met betrekking tot belastingheffing, militaire neutraliteit en abortus, waren grotendeels gebaseerd op verkeerde informatie. In werkelijkheid raakt het Verdrag van Lissabon deze kwesties niet of er zijn reeds protocollen bijgevoegd om de positie van Ierland te waarborgen. Protocol 35 bij het huidige Verdrag van Lissabon beschermt bijvoorbeeld het Ierse standpunt ten aanzien van abortus.

Mijn partij, Fine Gael, heeft onlangs een aantal concrete voorstellen gedaan naar aanleiding van het verslag van de subcommissie over haar analyse van het Ierse nee. Met deze voorstellen probeert Fine Gael de oorzaken van het Ierse nee aan te pakken. Wettelijke garanties zullen voor de Ieren niet voldoende zijn om in de herfst van volgend jaar ja te zeggen. Er moet bij de Ierse bevolking ook een betekenisvol engagement zijn, om het begrip van en de steun voor het Europese proces weer op te bouwen.

Uit onderzoek onder kiezers na het referendum is gebleken dat het publiek heel weinig wist van de rol en de functies van de Europese Unie. Deze onverschilligheid is een grote uitdaging voor zowel de Europese Unie zelf als voor de nationale politiek en mag door de Ierse regering niet nog eens worden onderschat.

Een van de voorstellen die we hebben gedaan, is een wijziging van de grondwet, zodat toekomstige internationale verdragen aan het Ierse hooggerechtshof kunnen worden voorgelegd wanneer ze zijn overeengekomen, teneinde vast te stellen welke bepalingen aan het Ierse volk moeten worden voorgelegd. Zo'n mechanisme zou de kwesties eruit lichten waarover in Ierland een debat moet plaatsvinden, zou de Ierse kiezers de gelegenheid geven hun stem te laten horen, en zou Ierland tot slot de kans geven om de geest van dergelijke verdragen in het algemeen te ratificeren, zonder de vooruitgang voor andere betrokken partijen te vertragen.

We stellen ook voor om de nieuwe constitutionele functie van "Functionaris voor de burgers van de Europese Unie" in het leven te roepen. De te benoemen persoon zou een onafhankelijke functionaris zijn die advies geeft met betrekking tot alle aspecten van de Europese wetgeving, met inbegrip van de omzetting van deze wetgeving in Iers recht. Deze functionaris zou verantwoordelijk zijn voor het verstrekken van onpartijdige feitelijke informatie over Europese aangelegenheden, ook wanneer zich conflicten met botsende argumenten voordoen.

Richard Corbett (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, over het Ierse akkoord in de Europese Raad moet ik zeggen dat dit een enorm succes is voor de Ierse diplomatie. Ik was, eerlijk gezegd, verrast dat de andere lidstaten zo snel toegaven op het punt van de grootte van de Commissie, zodat wordt teruggekeerd naar één commissaris per land. Ik weet dat veel lidstaten daar bedenkingen bij hadden. Maar het feit dat zij toegaven, laat zien dat andere lidstaten bereid zijn om van positie te veranderen om tegemoet te komen aan de zorgen die zijn geuit in de Ierse nee-campagne en die blijken uit de uitslag 'nee'. Dit is geen poging om het Ierse nee te negeren. Het is een poging om te reageren op dat nee, om de Ieren halverwege tegemoet te komen en te proberen een oplossing te vinden die aanvaardbaar is voor alle 27 landen.

In deze Unie proberen we de kloof te overbruggen wanneer er verschil van mening is. De andere lidstaten hebben laten zien dat zij bereid zijn om tegemoet te komen aan de Ierse zorgen. Ik hoop van harte dat dit voldoende zal zijn om een positief resultaat te waarborgen in het nieuwe referendum dat komend jaar wordt gehouden, wanneer het aan de Ieren is om hun keuze te maken.

Mario Mauro (PPE-DE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ook ik wil het Franse voorzitterschap feliciteren, of eigenlijk de paar mensen van de Raad die ons lange debat hebben overleefd, maar ook onze commissaris, die het grootste uithoudingsvermogen heeft gehad.

Ik moet zeggen dat deze zes maanden inderdaad de geest van de tijd van de oprichters bij mij hebben opgeroepen. Diepe overtuigingen hebben ons laten zien dat wat ons bindt sterker is dan wat ons uiteendrijft. Ik denk dat dit een belangrijke les is van het Franse voorzitterschap, dat ons tevens een zeer interessante horizon heeft geopend. Het heeft ons doen inzien dat het Europees extremisme niet de juiste weg is. Sterker nog, de evenwichtige manier waarop we met het "klimaatpakket" zijn omgegaan toont aan dat integratie niet een op zichzelf staand doel is, maar een visie biedt waarmee wij allen weer worden teruggebracht naar onze gemeenschappelijke doelen.

Ik wil in dit verband nog even opmerken dat als deze lessen zo belangrijk zijn geweest, we misschien ook onze les op het gebied van moed moeten leren en die helemaal doortrekken. Met name op het gebied van de economische en financiële crisis dienen we meer moed te tonen. De maatregelen die we tot nu toe hebben genomen dienen dan ook gepaard te gaan met daadkrachtiger initiatieven, zoals de goedkeuring van euro-obligaties. Ik denk dat dit de beste manier is om het perspectief van het Franse voorzitterschap goed af te ronden.

Proinsias De Rossa (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik verwelkom de besluiten over het Verdrag van Lissabon door de Europese Raad. Het is niet verrassend dat de eurofobe aanvoerders van de 'nee'-campagne hun versleten argumenten blijven herhalen, die hier vandaag zijn verwoord door mevrouw de Brún, mevrouw Sinnott en de heer Farage.

Het recht van elke lidstaat om een commissaris voor te dragen is gewaarborgd. Na onderhandelingen zijn er ook garanties gegeven om andere zorgen aan te pakken, maar over de inhoud en aard daarvan moet nog nader worden onderhandeld. Kwesties met betrekking tot werknemersrechten die voortkomen uit het arrest in de zaak Laval en andere arresten, moeten uitgebreid aan de orde komen. Deze arresten van het Europees Hof van Justitie zijn echter niet gebaseerd op het Verdrag van Lissabon, maar op de richtlijn betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers; dat is de richtlijn die niet alleen moet worden gewijzigd, maar door de lidstaten ook volledig ten uitvoer moet worden gelegd.

De inhoud van de garanties moet de brede meerderheid van de Ierse en Europese burgers tevreden stellen. Ze mogen niet worden gebruikt om de sociale vooruitgang in Ierland of Europa te bevriezen of om een van ons de voordelen van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie te onthouden. Dit Parlement en alle politici in Ierland hebben de verantwoordelijkheid om deel te nemen in het vormgeven van de inhoud van deze garanties en om ervoor te zorgen dat de conclusies geen achteruitgang betekenen.

Simon Busuttil (PPE-DE). – (MT) Ik wil het Franse voorzitterschap vooral feliciteren met wat het bereikt heeft met betrekking tot het Verdrag van Lissabon. Ik doel hier op de kwestie van het aantal commissarissen. Ik verwelkom het besluit dat elke lidstaat een commissaris zal krijgen en dat dit als beginsel in het Verdrag zal worden opgenomen. In de eerste plaats zouden we er goed aan doen om niet te vergeten dat het besluit om het aantal commissarissen te verminderen al in het jaar 2000 is genomen, in het kader van het Verdrag van Nice, en dat dit niet voor het eerst in het Verdrag van Lissabon is ingevoerd. Ik denk dat dit een belangrijk akkoord is, dat moet worden verwelkomd, omdat het belangrijk is dat elk land het gevoel heeft dat het vertegenwoordigd wordt in de Commissie. Waarom? Om te beginnen houdt dit verband met het vertrouwen dat de burgers in de Commissie moeten hebben. In de tweede plaats wordt op die manier de bijdrage weerspiegeld die elk land, hoe groot of klein ook, binnen de Commissie zou moeten leveren. Niet dat de commissaris de belangen van zijn of haar land vertegenwoordigt, maar de commissarissen moeten ervoor zorgen dat geen enkel land wordt gemarginaliseerd. Tot slot is de effectiviteit van de Commissie niet zozeer afhankelijk van het aantal commissarissen, maar veeleer van haar interne organisatie. Naar mijn mening heeft de huidige constellatie van de Commissie, met 27 leden, bewezen een effectieve organisatievorm te zijn. Daarom denk ik dat achter de wolken de zon schijnt. In zekere zin hebben we nu dankzij de bevolking van Ierland een overeenkomst over het beginsel van één commissaris per lidstaat. Ik hoop dat de Ierse bevolking nu ook steun aan dit beginsel zal geven.

Jo Leinen (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, het is goed nieuws dat het ratificatieproces voor het Verdrag van Lissabon vordert met het tweede referendum en dat we nu in 2009, wellicht, dit Verdrag krijgen waar we acht jaar op hebben gewacht. Het slechte nieuws is dat we hiervoor een hoge prijs betalen en, op één aspect, een naar mijn idee te hoge prijs.

Voorlopig is de hervorming van de Commissie van de baan. Het hervormen van de Commissie maakte deel uit van een pakket met hervormingen voor de instellingen. Ik denk dat wat hier is besloten over een paar jaar als een boemerang terugkomt. Wanneer de zeven staten van het voormalige Joegoslavië lid zijn van de EU, zal het voormalige Joegoslavië meer Commissarissen hebben dan de zes grootste lidstaten binnen de Unie. Dan is het evenwicht verstoord. Deze kwestie hebben we slechts voor ons uitgeschoven, niet opgelost.

Ik vind dat het bij dit vraagstuk ook aan leiderschap ontbreekt. Het Voorzitterschap van de Raad heeft – net als de Commissievoorzitter – verzuimd tijdig grenzen te stellen. We kunnen immers zien dat het nee-kamp niet tevreden is; ze zullen nieuwe stenen des aanstoots vinden.

Het is nu zaak een voorlichtingscampagne op poten te zetten en het tweede referendum niet aan de populisten over te laten. Dat is de opgave waar we nu voor staan.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, we zijn het er allemaal over eens dat de huidige crisis veel ernstiger en veel dieper is dan we hadden verwacht. Dit zijn buitengewone tijden die buitengewone maatregelen vereisen, en het Franse voorzitterschap is daarin geslaagd.

Het is nu onze taak, of eigenlijk de taak van het Parlement en de Commissie, om erop toe te zien dat deze buitengewone steunbedragen geen onomkeerbare nevenschade toebrengen aan de Europese eenwording.

Ik wil beginnen met het concurrentiebeleid. We leven in tijden van oorlog, en daar geldt het kriegsrecht. Maar zelfs in tijden van oorlog geldt ook de Conventie van Genève, en die laat natuurlijk niet toe dat banken die met overheidsgeld hun kapitaal hebben verhoogd die steun gebruiken om andere banken op te kopen, en de minister weet wel waar ik het over heb.

Verder wil ik het stabiliteitspact noemen, dat volgens mij een sleutelement van de Europese eenwording is. De overheid heeft grote bedragen ter beschikking gesteld, en dat is volgens mij een goede zaak, maar het lijkt me geen goede zaak dat de schatkist wordt beschouwd als een soort spaarvarken dat we blindelings mogen stukslaan, in de hoop dat het geld dat wel op de goede plaats terechtkomt. Dit is geen Marshallplan dat wordt betaald door Uncle Sam, dit is een plan voor economisch herstel dat door de belastingbetalers van morgen zal moeten worden betaald.

Laten we dus niet vergeten dat de schulden van vandaag de belastingen van morgen zijn. De winnaar is niet degene die het meeste uitgeeft, maar degene die het verstandigst uitgeeft, en dat kan alleen maar worden bepaald aan de hand van de vraag of het ertoe bijdraagt om de economische crisis te bestrijden en werkgelegenheid te creëren.

Daarom ben ik niet in staat om de visie te delen van de heer Rasmussen, die zegt dat de slimste leerlingen in de klas diegenen zijn die zo snel mogelijk het meeste geld hebben uitgegeven.

Tot slot wil ik ingaan op de financiële stabiliteit, waarnaar de president van de Republiek heeft verwezen. Ook ik ben van mening dat er een hervorming moet komen, dat het regelgevend kader moet worden herzien en dat we een enorme inspanning moeten leveren om te komen tot een betere samenwerking tussen de verschillende Europese toezichthouders, zolang we geen gezamenlijke Europese toezichthouder hebben.

Gary Tittley (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, net als de heer Schulz maakte ik me aan het begin van dit voorzitterschap zorgen over de traagheid waarmee werd gereageerd op de dreigende financiële crisis. Ik denk dat Europa als geheel schuldig was aan zelfgenoegzaamheid door te denken dat dit niet ons probleem was, maar een Amerikaans probleem.

Maar aangezien die financiële tsunami ons toch heeft getroffen, verwelkom ik het antwoord dat we hebben gekregen; ik verwelkom het leiderschap dat we hebben gekregen van mijn eigen premier, Gordon Brown, en van president Sarkozy.

Wat we hebben geleerd, is dat Europa samen staat of valt. Als we elk afzonderlijk handelen, zijn we verloren, en de gebeurtenissen hebben dat aangetoond. We verkeren in een situatie die we nog nooit eerder hebben meegemaakt, en dat is de reden waarom ik het dynamische leiderschap verwelkom dat we hebben, dit in tegenstelling tot de partij van de heer Kirkhope, waarvan de leden als konijnen verstart in de koplampen denken dat nietsdoen de enige oplossing is voor deze grote crisis.

Ik constateer dat president Sarkozy heeft gesproken over “onze vrienden, de Amerikanen”. Het Westen als geheel staat voor een gigantische crisis. We kunnen daar alleen uit komen als we van samenwerking een prioriteit maken. We moeten dus benadrukken dat het belangrijk is dat Europa in januari samenwerkt met de nieuwe regering, zodat we een gemeenschappelijk front vormen tegen de grote uitdagingen zoals klimaatverandering en de financiële crisis.

Elmar Brok (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de vicevoorzitter van de Commissie, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, twee gebeurtenissen hebben laten zien dat Europa een rol van betekenis kan spelen en invloed kan uitoefenen. In Georgië waren het Europeanen die de oorlog een halt toeriepen, en bij de financiële crisis waren het Europeanen die de anderen in de wereld ertoe dwongen, via de G8 en de G20, in te stemmen met regelingen en te onderhandelen, zodat zoiets in de toekomst niet meer mogelijk zal zijn.

Maar kunnen we het er echt op gokken dat we de volgende keer weer een actief voorzitterschap van de Raad door een grote lidstaat krijgen? Ik zeg dit omdat Frankrijk en president Sarkozy zich voortreffelijk van hun taak hebben gekweten. Ik denk dat we een stabielere institutioneel kader nodig hebben om ervoor te zorgen dat het in de toekomst zal kunnen functioneren. Daarom is de ratificatie van het Verdrag van Lissabon om vele redenen uiterst belangrijk, en dat is de derde gebeurtenis waarmee ik het Franse Voorzitterschap wil complimenteren. Op basis van wat het Ierse Parlement heeft uitgewerkt is namelijk overeengekomen naar oplossingen te zoeken betreffende de verhelderingen – of welke benaming ook zal worden gebruikt – omtrent het vraagstuk van de commissarissen en wat dies meer zij.

Ik denk dat het nu aan Ierland is hier positief op in te spelen. Zoals velen van ons al hebben gezegd, zijn deze zaken, met name de kwestie van de commissarissen, voor velen niet eenvoudig te aanvaarden geweest. Ik geloof echter dat op een andere wijze toch efficiëntie kan worden bereikt.

Er is één belangrijk aspect waar in deze zaak op moet worden gewezen, en dat is dat de reactie van de tegenstanders van het Verdrag van Lissabon laat zien dat ze nieuwe argumenten bedenken nu hun argumenten

uit het eerste referendum zijn ontkracht. Hieruit blijkt dat ze geen vrienden van Europa zijn die een beter Europa willen, maar dat ze juist fel gekant zijn tegen de Europese eenwording en steeds weer nieuwe argumenten uit de hoge hoed toveren om hun doel te bereiken.

Dit zou voldoende aansporing moeten zijn om spijkers met koppen te slaan en deze zaak af te ronden. Ik weet zeker dat het Tsjechische voorzitterschap – het eerste Raadsvoorzitterschap door een voormalig Warschaupactland – hiermee vanuit een bijzonder verantwoordelijkheidsbesef een begin zal maken en deze kwestie samen met zijn Franse en Zweedse collega's tot een goed einde zal brengen.

Adrian Severin (PSE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wat kunnen we leren van het Franse voorzitterschap? Drie dingen.

Het eerste is dat de Europese Unie behoefte heeft aan een sterk voorzitterschap dat wordt uitgeoefend over een periode die langer is dan de processen die het voorzitterschap moet beheren en dat wordt uitgeoefend door een dynamische, competente persoonlijkheid die zich volledig kan wijden aan de Europese belangen en aangelegenheden. Daarom hebben we het Verdrag van Lissabon nodig, als minimum. Het is waar dat Europa niet mag worden gepersonaliseerd, maar het zou moeten worden gepersonifieerd.

Het tweede wat we kunnen leren, is dat de Europese Unie behoefte heeft aan een voorzitterschap, dat erin slaagt compromissen te sluiten tussen de vertegenwoordigers van de landen, met de steun van de vertegenwoordigers van de Europese burgers. Daarom hebben we een sterker Parlement nodig, want een verenigd Europa is geen bedreiging voor de natiestaten. Het zijn anarchie en neofeodale versnippering die de onvermijdelijke alternatieven zijn voor het proces van Europese integratie, en die een bedreiging vormen voor de integriteit van de naties.

Het derde wat we kunnen leren, is dat de Europese Unie behoefte heeft aan een economisch bestuur dat in staat is om het evenwicht te vinden tussen duurzame groei met sociale solidariteit en cohesie. Indien een Europa met meerdere snelheden onvermijdelijk blijkt, ook al is het ongewenst, moet de structuur van dit Europa afgestemd zijn op het verschil in proactieve beleidsvormen en niet op het verschil in niveaus van economische ontwikkeling.

Voor het overige wens ik het voorzitterschap te feliciteren en te bedanken. Ere wie ere toekomt.

Andrzej Jan Szejna (PSE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, de afgelopen Europese top zal worden gezien als een keerpunt in de geschiedenis. Wat betreft de nieuwe lidstaten is deze top qua belang vergelijkbaar met de toetredingsonderhandelingen en -verdragen. Dit vanwege het belang van het energie- en klimaatpakket.

Ik was blij met het nieuws over de eenheid van de Unie en met het vermogen van de Unie om een moeilijk compromis over het energie- en klimaatpakket te bereiken. Ik wil echter een waarschuwend woord laten horen en het Huis erop wijzen dat dit compromis slechts het begin is van de weg die voor ons ligt. Pas in 2010 zullen we weten of we op het gebied van energie en het klimaat succes hebben geboekt. Met andere woorden: pas dan zullen we weten of de “3 maal 20”-doelstelling is verwezenlijkt en of de economieën van de nieuwe lidstaten, met name die van Polen, daadwerkelijk zijn gemoderniseerd, zonder onnodige ernstige sociale en economische gevolgen.

De besluiten over de ratificatie van het Verdrag van Lissabon zijn een reden voor optimisme. Daar staat tegenover dat de voorstellen voor gezamenlijke actie om de financiële crisis te bestrijden teleurstellend zijn. Dat geldt ook voor de zich verdiepende economische crisis in de Europese Unie, die zich bij de burgers steeds sterker laat voelen. Ik roep de Commissie en het komende voorzitterschap daarom op om te komen met een echt gezamenlijk actieprogramma dat een stijging van de werkloosheid en een daling van de economische groei in de Unie zal voorkomen.

Véronique De Keyser (PSE). - (FR) Mijnheer de Voorzitter, president Sarkozy, dit is een voorzitterschap dat van bijzondere betekenis zal blijken te zijn. Erin slagen Europa te laten spreken met één stem is geen peulenschil, maar op het gebied van de mensenrechten hebt u ons teleurgesteld en gechoqueerd.

De laatste verloochening was de politieke upgradering van Israël, die in alle snelheid is uitgevoerd in de Raad. Zoals u weet, bereikt zelfs Europese hulp Gaza niet meer. U weet dat commissaris Michel spreekt van collectieve straf. Het Europees Parlement heeft honderden e-mails ontvangen met het dringende verzoek om de upgradering te laten afhangen van de naleving van de internationale wetgeving. Wij stellen onze stemming uit, maar wat doet u? U dwingt een onvoorwaardelijk ja af en rechtvaardigt dit door te zeggen dat we dan meer invloed over Israël zullen hebben. Ben ik aan het dromen? Sinds juli heeft Israël een principeakkoord en bovendien het vicevoorzitterschap van de Unie voor het Middellandse-Zeegebied.

Heeft het de nederzettingen bevroren, de checkpoints verminderd of zijn greep op Gaza versoepeld? Nee. Daardoor, om mevrouw Livni een electoraal zetje te geven, veegt u mensenrechten van tafel en versterkt u diegenen die, in de twee kampen, geloven dat alleen misdaad en geweld lonen en die de confrontatie willen aangaan. Mijnheer Sarkozy, dit is geen *realpolitik* meer, maar ofwel blindheid ofwel onaanvaardbaar cynisme.

Tunne Kelam (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik bewonder het Franse voorzitterschap vanwege zijn vastbesloten leiderschap. Dat is ook nodig om de ambities tegen te gaan van het militante Iraanse regime, dat zijn eigen natie al jaren terroriseert en op grote schaal terrorisme exporteert, en ik vrees in de toekomst ook massavernietigingswapens. Het is ironisch dat de Raad van de Europese Unie de enige serieuze oppositiebeweging op de lijst van vermoedelijke terroristische organisaties laat staan. Ik doel daarbij op de Organisatie van Volksmujahedeën van Iran (PMOI); deze beweging heeft tot doel op geweldloze wijze een seculier en democratisch Iran tot stand te brengen.

Op 4 december 2008 heeft het Europees Hof van Justitie zijn derde uitspraak gedaan waarin het het besluit van de Raad van juli om de PMOI op die lijst te laten staan nietig en ongegrond heeft verklaard. Ik reken op het staatsmanschap van het Franse voorzitterschap om de uitspraken van de Europese rechterlijke macht te respecteren en de Iraanse oppositie een kans te geven om echte verandering tot stand te brengen.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben het helemaal eens met de laatste uitspraak van Tunne Kelam.

Het was een belangrijke top met een belangrijke agenda. Ik wil het onvermoeibare werk van het Franse voorzitterschap aan het herstelpakket en het klimaat- en energiepakket erkennen en het voorzitterschap daarvoor bedanken. Nu wil ik me echter concentreren op een derde belangrijk agendapunt.

Afgelopen week hebben onze minister-president en onze minister van Buitenlandse Zaken op de top een positief antwoord van alle andere regeringsleiders weten te krijgen op de zorgen die op 12 juni 2008 door een meerderheid van de Ierse kiezers zijn geuit toen zij nee zeiden op de vraag of Ierland het Verdrag van Lissabon moest ratificeren. Tot de lidstaten die twijfels hadden over aspecten van datgene dat we nastreven, zoals onze minister Martin het formuleerde, zeg ik dat ik u bedank dat u de moeite hebt genomen om ons tegemoet te komen met een commissaris per lidstaat en wettelijke garanties op het gebied van de belastingheffing, neutraliteit, het recht op leven, onderwijs en het gezin. Er zullen nog steeds mensen zijn die blijven pleiten tegen een tweede referendum. De meerderheid van de Ieren blijft echter ons lidmaatschap van de EU erkennen en volledig waarderen, in het bijzonder in deze tijd van ongekende wereldwijde economische problemen, nu marginalisatie en verlies van invloed voor ons geen optie kunnen zijn en nu vrije toegang tot de gemeenschappelijke markt van vijfhonderd miljoen consumenten van kritisch belang is voor de Ierse export – overigens met inbegrip van ons heerlijke varkensvlees – zodat we via handel de weg terug kunnen vinden naar groei.

Er is een “maar”, en dat is dat onze steeds ongelukkigere en stuurlozere regering moet zien te doen wat haar in juni niet is gelukt, namelijk haar schouders er collectief onder zetten en het Verdrag met zijn doelstelling en voordelen uitleggen. Als de leden van de regering dat niet doen, kan het besef dat zij anders op straat worden gezet, hen misschien helpen zich op hun taak te concentreren.

Csaba Sándor Tabajdi (PSE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik zou het Franse voorzitterschap willen feliciteren, omdat het zeer ambitieus, zeer consequent en zeer succesvol is geweest.

Ten eerste ben ik zeer verheugd over uw maatregelen om de financiële en economische crisis onder controle te krijgen. Ik zou de heer Sarkozy en de heer Barrot persoonlijk willen bedanken namens het Hongaarse volk voor de steun die ze aan mijn land hebben gegeven.

Ten tweede wil ik u feliciteren met uw aanpak op agrarisch gebied. De goedkeuring van de gezondheidscontrole en het begin van de periode van bezinning zijn zeer positieve maatregelen. Ze moeten worden voortgezet met Franse steun.

Ten derde is het energie- en klimaatpakket het resultaat van een historisch compromis. De compensatie voor de nieuwe lidstaten kan het gevoel dat we worden gediscrimineerd, echter niet helemaal wegnemen.

Tot slot, de crisis tussen Georgië en Rusland is heel goed aangepakt en daardoor is een verkoeling van de betrekkingen tussen Rusland en de Europese Unie voorkomen.

Carlo Fatuzzo (PPE-DE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik verzoek u president Sarkozy te berichten dat Carlo Fatuzzo het voor 100 procent eens is met wat het Franse voorzitterschap in deze zes maanden heeft gedaan.

Vertelt u hem alstublieft ook dat ik de zaal binnenkwam op het moment dat president Sarkozy zei dat betrokkenheid bij grote projecten overeenstemming bevordert en de verwezenlijking ervan vergemakkelijkt. Ik wil hem bedanken, omdat hij mij heeft aangemoedigd om zelf, als vertegenwoordiger van gepensioneerden die voor de tweede keer voor dit Parlement zijn verkozen, mijn eigen grote project te verwezenlijken, namelijk om Europese burgers als gepensioneerden beter af te laten zijn dan toen ze nog werkten. Als gepensioneerden zouden zij meer geld, meer respect en meer waardigheid moeten hebben. Het is een groot project, maar de woorden die ik vandaag heb gehoord van president Sarkozy moedigen mij des te meer aan.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil graag zeggen dat president Sarkozy heel wat te verantwoorden heeft, want de *Irish Times* van vandaag meldt dat zijn stormachtige termijn van zes maanden als voorzitter van de EU zijn einde nadert en dat zowel de diplomaten als de journalisten hard toe zijn aan vakantie! Ik wil daaraan toevoegen dat we, nu Kerstmis nadert, allemaal toe zijn aan vakantie, niet het minst degenen onder ons die een Europese verkiezing en een tweede referendum over het Verdrag van Lissabon voor de boeg hebben. Daarover zal in de toekomst nog heel wat worden gediscussieerd.

Voor Ierland is het probleem niet zozeer de inhoud van het Verdrag – die kennen we al van de eerste stemming – maar het omgaan met de kwesties waarover mensen zich zorgen maken, en dat heeft de Raad gedaan. Wat de Raad niet voor Ierland kan doen, is de mensen overtuigen die momenteel ontevreden zijn over hun regering die dit Verdrag steunt. Het is daarom aan degenen onder ons die volledig achter het Verdrag en de wettelijke afspraken staan waarvan we hopen dat zij zullen worden uitgevoerd, om op grote schaal stemmen te werven voor de waarden die in het Verdrag zijn vervat, en om de kwesties van nationaal belang te scheiden van de Europese aangelegenheden. Ik denk dat u wel begrijpt dat het een zware klus wordt, maar met de steun van dit Parlement is het te doen.

Gábor Harangozó (PSE). - (HU) Allereerst wil ik het Franse voorzitterschap feliciteren met het werk van historische waarde. Het plan om de economie te stimuleren met 200 miljard euro, de vereenvoudiging van de regels en het sneller functioneren van het institutionele systeem zijn stuk voor stuk effectieve veranderingen. Dit zijn maatregelen die de Europese economie kunnen stimuleren.

Het gebrek aan sociaal evenwicht is echter tot nu toe ook al een ernstig probleem geweest voor Europa. Door de effecten van de crisis worden de sociale verschillen in veel landen op de spits gedreven. In het belang van de meest kwetsbare burgers moeten we emblematische en effectieve stappen zetten om verdere maatschappelijke spanningen te beheersen en om te verhinderen dat de agressie zich verspreidt. Ik ben blij dat we de renovatie van de sociale huurwoningen kunnen uitbreiden naar de renovatie van flats waarin mensen met lage inkomens wonen, maar we mogen niet vergeten dat bepaalde plattelandsgebieden zodanig zijn verarmd dat het verkeerd zou zijn ze te renoveren; daarom moeten we de sloop van gesegregeerde wijken mogelijk maken. We moeten een einde te maken aan de armoede, anders kan de economische crisis wel eens een gevaarlijke maatschappelijke wending nemen.

Bruno Le Maire, fungerend voorzitter van de Raad. - (FR) Mijnheer de Voorzitter, mevrouw Wallström, dames en heren, het is een grote eer voor mij om het Europees Parlement voor de eerste keer toe te spreken. U weet dat ik afkomstig ben van het Franse nationale parlement, de tempel van de Franse democratie; het is dus een grote eer te mogen spreken in de tempel van de Europese democratie.

Zoals u reeds gezegd hebt, mijnheer de Voorzitter, is het al laat. Ik zal me daarom beperken tot vier punten met betrekking tot de vier belangrijkste opmerkingen die hier gemaakt zijn over de economie, het klimaatpakket, politieke kwesties en, tot slot, het Verdrag.

Wat betreft de economie ben ik van mening dat de Europese Unie heeft aangetoond in staat te zijn haar verantwoordelijkheden op te nemen en, ten tijde van een grote economische crisis die al onze burgers treft, een herstelplan ten uitvoer te leggen dat onze werkgelegenheid en onze industrie beschermt en ons in staat stelt de crisis het hoofd te bieden.

(DE) Ik wilde enkele woorden richten tot mevrouw Koch-Mehrin: we moeten de Europese industrie steunen, en als Europese staten moeten we ons solidair tonen. Dat is van groot belang.

(FR) Wat betreft de financiële crisis heeft de heer Goebbels het heel goed verwoord toen hij zei dat we nood hebben aan een betere economische coördinatie en ook veiliger regels inzake regelgeving voor de banksector. Ik ben van mening dat we volgend jaar vooruitgang moeten boeken in die richting.

Er is ook kritiek geuit, met name door mevrouw Berès en daarnet door de heer Schulz. "Was het te laat?" Dat is de vraag.

Wat voor mij het belangrijkste is, is dat we erin geslaagd zijn te reageren. In 2007 hadden slechts enkele waarnemers de crisis zien aankomen. Misschien zou het beter geweest zijn als we vroeger hadden gehandeld. Het belangrijkste is echter, mevrouw Berès, dat we hebben gehandeld.

Wat betreft de strikt financiële reactie die is aangekaart door de heer Titley en de heer Duff, moet ik zeggen dat ik het volledig met hen eens ben.

(EN) De financiële crisis ligt nog niet achter ons en we moeten onthouden dat niets zal zijn opgelost, zolang niet alles is opgelost.

(FR) Ik denk dat we heel voorzichtig moeten blijven in het volgende jaar; we moeten het initiatief behouden en de nodige financiële regels opleggen.

Over het klimaatpakket zal ik kort zijn, want de Franse staatsminister Jean-Louis Borloo, die samen met zijn staatssecretaris, Nathalie Kosciusko-Morizet, uitzonderlijk werk heeft geleverd, zal u hierover na de middag meer vertellen, maar ik wil mevrouw Sudre, de heer Krasts, de heer Langen, de heer Szejna en mevrouw Doyle bedanken voor hun grote bijdrage aan het klimaatplan. Ik zou hen willen bedanken voor de positieve feedback die ze hebben gegeven over het plan.

Ik denk dat dit klimaatplan het belangrijkste is sinds Kyoto en bovenal dat het ervoor zal zorgen dat het Europese continent een uitstekend voorbeeld wordt voor de conferentie van Kopenhagen.

Wat betreft de politieke kwesties, met name de kwestie van Rusland en Georgië, is het waar dat niet alle problemen opgelost zijn. Maar ik denk dat het veel gevraagd is, te verwachten dat de Europese Unie alle problemen in een van de meeste complexe regio's ter wereld, de Kaukasus, oplost. Het belangrijkste is geregeld. En het belangrijkste is de vrede. Vrede is het belangrijkste voor deze regio en het is het belangrijkste voor de Europese Unie, want de *bestaansreden* van de Europese Unie is vrede.

Ik moet ook zeggen dat ik er als Europees burger bijzonder trots op ben dat de President van de Franse Republiek, het Franse voorzitterschap, het initiatief neemt om samen met alle Europese landen vrede te brengen waar er oorlog zou kunnen zijn. Bovendien, en hiermee herhaal ik wat de heer Cavada en mevrouw Andrikiené reeds gezegd hebben, want dit lijkt me zeer belangrijk, de Europese stabilisatiemacht die nu aanwezig is in Georgië, moet haar rol volledig kunnen vervullen en mag niet toelaten dat er afbreuk wordt gedaan aan haar verantwoordelijkheden, dat lijkt mij belangrijk.

Dit brengt me tot een tweede punt dat al eerder is aangehaald, met name door de heer Saryusz-Wolski, en dat is de kwestie van de Europese defensie. Ik ben van mening dat we goede resultaten geboekt hebben op het gebied van de Europese defensie, en wel om twee redenen. Allereerst zijn dit concrete resultaten. Het zijn niet alleen resultaten op papier, maar er zijn effectief soldaten ter plaatse om in te staan voor de stabilisatie van de regio.

Het zijn ook goede resultaten omdat ze verkregen zijn in nauwe coördinatie met de NAVO. We moeten ermee ophouden de Europese defensie tegenover de NAVO te plaatsen. De twee zijn complementair: we hebben een onafhankelijke Europese defensiemacht nodig, net zoals we een NAVO nodig hebben die haar rol ten volle kan vervullen.

Wat betreft de kwestie van Turkije, ter sprake gebracht door de heer Swoboda: het proces gaat zijn natuurlijke gang overeenkomstig hetgeen is vastgelegd door de Europese regels. We hebben vrijdag een Raad Algemene Zaken over deze kwestie en we zullen de relevante hoofdstukken onderzoeken. Ik ben van mening dat het allemaal verloopt overeenkomstig hetgeen is goedgekeurd door alle Europese landen.

De kwestie van het Midden-Oosten is door verscheidene sprekers aangekaart, vooral door mevrouw Hybášková en mevrouw De Keyser. Dit is een groot conflict. Het is waarschijnlijk de wortel van alle geweld in het Midden-Oosten, en de Europese Unie heeft een verantwoordelijkheid te dragen aangezien het de belangrijkste donor is, de grootste leverancier van hulp aan de Palestijnse gebieden. De Europese Unie moet bijgevolg haar verantwoordelijkheden opnemen.

Ik ben immers van mening dat, als we met alle Europese landen vooruitgang kunnen boeken in deze richting, we voldoen aan alle verwachtingen die het Midden-Oosten, Israël en de Palestijnse gebieden van ons kunnen hebben. Als we erin slagen vrede en stabiliteit te brengen waar er geweld is, zal Europa zijn rol hebben gespeeld.

Wat ten slotte het Verdrag betreft: mevrouw Sinnott heeft het zeer goed verwoord: we hebben Ierland nodig in Europa. We moeten ook de democratische keuze van de Ierse bevolking in acht nemen en een andere gelegenheid tot democratische uiting bieden. Er is geen andere manier om het Verdrag aan te nemen. De heer Brok heeft gezegd dat we het Verdrag van Lissabon nodig hebben.

“We hebben het Verdrag van Lissabon nodig. Daar bestaat geen twijfel over.”

Ik ben daar absoluut van overtuigd.

We moeten ook zeer methodisch te werk gaan, zeer open en met veel dialoog, om de Ierse bevolking in staat te stellen een beslissing te nemen. Dat lijkt mij helemaal onmisbaar. Mijnheer Corbett en mijnheer Burke, u hebt hierover enige twijfel geuit. Dat is normaal. Een referendum is altijd een gok.

(EN) En u hebt gelijk. We mogen de politieke moeilijkheden niet onderschatten. Maar aan de andere kant mogen we ook onze bereidheid om het Ierse volk te helpen niet onderschatten, want uiteindelijk blijft de keuze wel aan de Ierse bevolking.

(FR) Wat betreft het aantal Commissieleden, een onderwerp dat is ter sprake gebracht door onder anderen de heer Leinen: we zien elkaar later deze middag weer om dit opnieuw te bespreken. Ik beschouw dit niet als de belangrijkste kwestie.

De belangrijkste kwestie is tweeledig. Het eerste belangrijke punt is dat ieder land het gevoel moet hebben dat het correct vertegenwoordigd is in deze Commissie en, als we moeten veranderen om dat te bereiken, laat ons dan maar veranderen. Ik ben van mening dat de genomen beslissing de juiste is.

Het tweede belangrijke punt is uiteraard, zoals de president van de Franse Republiek al verscheidene keren heeft gezegd, dat de Commissie moet worden geleid met de nodige vastberadenheid en dat er een sterke voorzitter moet zijn, want dit garandeert de legitimiteit van de Commissie.

“Dat is de taak waar we nu voor staan”.

Ik denk dat het de heer Burke was, die dat daarnet heeft gezegd. Wel, we moeten in deze richting werken.

Dat was alles wat ik wou zeggen als reactie op de interventies. Ik wens ook van deze gelegenheid gebruik te maken, om u te zeggen dat het voor mij een grote eer is dat de president van de Franse Republiek deze verantwoordelijkheid aan mij heeft toevertrouwd. Ik wil nog zeggen dat ik tot uw beschikking sta, 's morgens, 's middags en 's avonds, om samen te werken met het Europees Parlement, dat nu een essentiële plaats bekleedt, niet alleen in onze instellingen, maar ook in het hart van onze medeburgers. De Europese democratie zal samen met u worden gebouwd.

(Applaus)

Margot Wallström, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u bedanken voor dit zeer interessante debat – ik vond het althans het grootste deel van de tijd zeer interessant – en ik denk dat de belangrijkste argumenten wel naar voren zijn gebracht. Ik zal me beperken tot enkele opmerkingen in telegramstijl en ik zal een paar dingen noemen die ik in het debat niet heb gehoord.

Allereerst wil ik zeggen dat de Commissie geen secretariaat van de Raad is. Ik bestrijd dat dit wel zo zou zijn. Verwart u het feit dat we heel nauw samenwerken met het Franse voorzitterschap – en we hebben goed samengewerkt met het Franse voorzitterschap – alstublieft niet met de misvatting dat we een secretariaat zouden zijn. Door het energiepakket, het klimaatpakket en het economisch herstelplan te presenteren en ambitieus te zijn en initiatief te nemen, hebben we laten zien dat we geen secretariaat zijn, maar een Commissie met initiatiefrecht, en we zullen op deze manier blijven optreden.

Wat betreft het Verdrag van Lissabon kan ik aan de hier aangevoerde argumenten nog toevoegen dat ik denk dat de Raad – met natuurlijk de Commissie – een lange lijst aangeboden heeft gekregen van problematische punten waarover het Ierse volk zich zorgen maakt, opdat de zorgen van het Ierse volk kunnen worden gerespecteerd. We hebben deze lijst nauwkeurig kunnen bestuderen. Samen hebben we naar oplossingen gezocht, en zoals u weet, heeft de Raad er nu mee ingestemd om een besluit te nemen over het aantal

commissarissen. Ik ben er altijd voorstander van geweest om één commissaris per lidstaat te hebben, ook al ben ik trouw aan het standpunt van de Commissie. Ik denk, eenvoudig gezegd, dat je wint aan legitimiteit wat je verliest aan efficiency – en ik ben er nog niet zeker van dat je iets aan efficiency verliest, want de Franse regering bijvoorbeeld heeft volgens mij circa 33 leden. We hebben die legitimiteit meer dan ooit nodig en het is heel belangrijk dat we een commissaris per lidstaat houden. Ik verwelkom dit besluit. Maar we hebben ook de rest van de lijst van zorgen doorgenomen, en er zijn manieren om deze aan te pakken.

Wat we zullen bijdragen is dat we ervoor zullen zorgen dat we met de Ierse regering zo spoedig mogelijk een memorandum van overeenstemming kunnen ondertekenen over de wijze waarop betere informatie kan worden verstrekt. Dit omvat onder andere ervoor zorgen dat jongeren en vrouwen in Ierland hun eigen mening kunnen vormen en dat zij kunnen zeggen dat zij tenminste een kans hebben gehad om alle benodigde informatie te vergaren. Dat is wat we in de nabije toekomst zullen bijdragen.

Ik heb geen argumenten gehoord over een energiepakket dat ook een aantal kansen voor Europa biedt. Ik denk dat investeren in energie-efficiëntere industrieën of een energie-efficiënter elektriciteitsnet ons fantastische kansen biedt, niet alleen om banen te scheppen en de recessie door te komen, maar ook voor duurzame ontwikkeling. Ik denk dat dit niet voldoende kan worden herhaald. Wij zouden degenen moeten zijn die wijzen op de Europese toegevoegde waarde die het heeft als we nu samenwerken.

Enkelen van u hebben het gehad over arme landen en de ontwikkelingslanden, omdat we niet mogen vergeten dat zij de eerste slachtoffers zijn en degenen zijn die het hardst door dit alles worden getroffen. We mogen onze doelstelling om de millenniumdoelstellingen voor ontwikkeling te realiseren niet opgeven en we mogen de rest van de wereld niet uit het oog verliezen terwijl we druk bezig zijn te proberen de recessie en de problemen die het gevolg zijn van de economische crisis, te bestrijden.

Ik wil nog toevoegen dat tijdens het Franse voorzitterschap een stukje geschiedenis is geschreven. Met ondervoorzitter Vidal-Quadras en de heer Jouyet hebben we een partnerschap over communicatie kunnen ondertekenen; dit is een overeenkomst om in partnerschap te communiceren met de lidstaten, het Europees Parlement en de Commissie. Dit zal een waardevol hulpmiddel zijn en we moeten het vooral gebruiken om ervoor te zorgen dat we de kiezers mobiliseren, nu de Europese verkiezingen eraan komen. Ik moet zeggen dat ik de samenwerking met zowel de heer Vidal-Quadras en de heer Jouyet zeer heb gewaardeerd en ik weet zeker dat we ook in de toekomst tot een goede samenwerking zullen komen.

Ik denk dat het Franse voorzitterschap met zoveel lof is overladen, omdat we echt leiderschap, betrokken leiderschap, waarderen wanneer we het zien. Ook al behoren we niet tot dezelfde politieke familie, we geven de voorkeur aan mensen die duidelijk zijn over hun waarden, die bereid zijn om veel energie te steken in het debat over Europa en daarin hun eigen ideeën inbrengen, en we zien in dit alles iemand die Europa verdedigt. Dat is wat we waarderen en waar we dankbaar voor zijn.

Tot slot wens ik u allemaal een vrolijk kerstfeest en een gelukkig nieuwjaar.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Jean-Pierre Audy (PPE-DE), schriftelijk. – (FR) Allereerst wil ik duidelijk maken hoe trots ik ben op het feit dat ik Fransman ben, nu het einde nadert van het voorzitterschap van de Europese Unie dat werd uitgeoefend door Frankrijk in de persoon van zijn president, Nicolas Sarkozy. Of het nu gaat om de Euro-mediterrane betrekkingen, de oorlog in de Kaukasus, de inspanningen voor de aanpak van de financiële en economische crisis in de wereld of om belangrijke dossiers als de regelgeving (energie- en klimaatpakket) voor een koolstofarme economie in de eenentwintigste eeuw, immigratie, landbouw, enzovoort, bij alles is blijk gegeven van de kwaliteit van het Franse voorzitterschap van de Unie, van de kwaliteit van zijn regering en het opmerkelijk optreden van de ministers die de Raad hebben voorgezeten, in het bijzonder Jean-Pierre Jouyet. Dit voorzitterschap toont – waarschijnlijk ten overvloede – aan dat wij behoefte hebben aan een vast voorzitterschap van de Europese Unie als wij de huidige wereldwijde uitdagingen het hoofd willen bieden, en dus aan de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. Ik ben dan ook verheugd over de wijsheid van de staatshoofden en regeringsleiders, die een goed compromis hebben weten te bereiken met onze Ierse vrienden. Ik hoop van harte dat het Tsjechische voorzitterschap opgewassen zal zijn tegen de Europese uitdagingen en blijk zal geven van zijn gehechtheid aan de Unie door om te beginnen als Tsjechische Republiek het Verdrag van Lissabon definitief te ratificeren.

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) De huidige economische crisis vraagt om buitengewone maatregelen, nu voor een steeds groter aantal Europeanen het spookbeeld van werkloosheid en financiële recessie opdoemt. Het verhogen van het plafond van de bankdepositogarantie voor de bevolking is een welkome maatregel, die het vertrouwen in het bankwezen in stand zal houden. Een eerste plafond van 50 000 euro en later nog een plafond van 100 000 euro zijn meer dan voldoende voor landen waar het bankwezen geen lange traditie heeft, zoals het geval is in Roemenië en andere voormalige communistische landen. Op het ogenblik is het van belang dat elk land deze maatregel treft, omdat anders de kans groot is dat er onder de bevolking paniek uitbreekt. Roemenië is niet een van de landen waarin veel deposito's het bedrag van 50 000 euro overschrijden. Maar psychologisch gezien kan het verhogen van het gegarandeerde bedrag alleen maar een positief effect hebben, aangezien de deposito's van de bevolking in vergelijking met september alleen al in Boekarest met 6 procent zijn gedaald. Dit betekent dat in slechts een paar weken tijd ongeveer 600 miljoen euro is opgenomen, iets wat de laatste jaren niet is voorgekomen.

Anderzijds zou ik als lid van het Europees Parlement uw aandacht willen vestigen op het feit dat deze maatregel dient te worden aangevuld met een onderzoek naar het kredietverleningsbeleid en naar de omvang van het risico dat wordt aangegaan.

Dragoş Florin David (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) Allereerst moet ik het Franse voorzitterschap complimenteren met de wijze waarop het gedurende deze gehele moeilijke periode die de Europese Unie heeft doorgemaakt, zijn taken heeft vervuld. Het model dat u achterlaat, zal een ijkpunt worden voor volgende Europese voorzitterschappen, gebaseerd op snelle reacties, flexibiliteit en het vermogen zich aan moeilijke in- en externe situaties aan te passen. Het oplossen van de interne problemen verband houdend met de dynamiek van de Europese integratie, de duurzame economische en sociale ontwikkeling in de EU en het buitenlandse beleid dat stoelt op een van de hoekstenen van de Europese Unie, het bevorderen van vrede, is van essentieel belang voor de toekomst van Europa. Tegelijkertijd is het in overeenstemming met de grondbeginselen van de Europese integratie.

Op de tweede plaats wil ik het belang benadrukken van de drie c's: communicatie, coöperatie en compromis, die wezenlijke onderdelen zijn van het Europese beleid. Tijdens het Franse voorzitterschap zijn ze alle drie maximaal ingezet, de moeilijke periode die we hebben doorgemaakt in aanmerking genomen, waar het gaat om de betrekkingen met de meest democratische instellingen van de EU: het Europees Parlement en de nationale parlementen.

Genowefa Grabowska (PSE), schriftelijk. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, dames en heren, ik wil de voorzitter bedanken voor een geslaagd Frans voorzitterschap. Ik noem het succes op internationaal gebied, waarbij ik aan de crisis aan Georgië denk, en aan het succes betreffende kwesties die belangrijk zijn voor gewone burgers. Persoonlijk ben ik zeer verheugd dat het Franse voorzitterschap het werk aan de verordening inzake grensoverschrijdende onderhoudsverplichtingen in de Europese Unie heeft voltooid. Ik heb zelf lang en hard aan deze verordening gewerkt. Ik ben dan ook verheugd dat we, na de goedkeuring van de Raad, eindelijk fatsoenlijke financiële steun kunnen garanderen voor de kinderen die eenvoudigweg vergeten lijken te zijn door een van hun ouders, wanneer die ouder in het buitenland woont.

Aan de andere kant ben ik als lid van de Commissie constitutionele zaken bezorgd over de concessies en institutionele beloften die aan Ierland zijn gedaan, wat betekent dat we teruggaan naar het beginsel van één commissaris per land. Naar verwachting zal de Europese Unie nog verder worden uitgebreid naar dertig of meer lidstaten. Een net zo groot aantal commissarissen zou leiden tot verdere bureaucratisering van het werk van de Europese Commissie. De bevoegdheden van de benoemde commissarissen zouden worden verdeeld. De Commissie zelf zou duurder, minder effectief en moeilijker te beheren worden. Ik hoop eveneens dat het debat dat voorafgaat aan een verder referendum in Ierland wordt gevoerd in de geest van Europese solidariteit, waarbij rekening wordt gehouden met de wezenlijke inhoud van het Verdrag van Lissabon, die duidelijk moet worden uitgelegd, inclusief de institutionele veranderingen. Deze zaken zijn niet alleen belangrijk voor de burgers van Ierland maar ook voor het functioneren van de hele Europese Unie.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), schriftelijk. – (PT) De besluiten van de Europese Raad – de retoriek en demagogie waarmee deze altijd gepaard gaan daargelaten – leggen het feitelijke doel en beleid van de EU bloot.

Nadat voorkomen was dat de andere volkeren zich konden uitspreken in een referendum, wordt het volk dat het vorige verdragsvoorstel op democratische wijze resoluut afwees, opnieuw een referendum opgelegd.

Sterker nog, het Ierse volk zal worden geconfronteerd met een referendum over hetzelfde verdrag (met dezelfde inhoud), dat voorlopig samengaat met een “politieke verbintenis” die wettelijk haar beslag zal krijgen met de toekomstige toetreding van Kroatië in 2010 of 2011.

Hiermee wordt getracht om een kwalitatieve sprong te maken naar het neoliberalisme, het federalisme en het militarisme dat dit verdrag vertegenwoordigt, waarmee het belang gediend wordt van het grootkapitaal en de grootmachten.

Bovendien beweegt de Europese Raad zich richting een nieuwe fase in de militarisering van de EU en de internationale betrekkingen in de aanloop naar de volgende NAVO-top (april 2009), door de positie van de EU als Europese pijler te versterken.

Zoals we al eerder hebben benadrukt, bewijzen dergelijke besluiten het antidemocratische karakter van de EU, dat niet te scheiden is van de positie die het inneemt als imperialistisch blok.

Voor het zogenaamde “Europees economisch herstelplan” wordt dezelfde politiek bedreven, waarbij vooral gehoor wordt gegeven aan de belangen van de grootmachten en het kapitaal.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), schriftelijk. – (FI) Ik ben blij dat de staatshoofden en regeringsleiders een verstandige en in feite de enige juiste oplossing hebben gevonden voor de commissariskwestie. Een eigen commissaris is vooral voor de kleinere lidstaten een belangrijk contactkanaal naar de Commissie.

In Frankrijk wonen ruim 60 miljoen mensen en de Franse regering telt 38 ministers. In de Europese Unie wonen bijna 500 miljoen mensen. Hoe is het mogelijk dat er in de Commissie geen plaats is voor een eigen commissaris voor elk land, zelfs al zouden er enkele lidstaten bij komen?

Dank u wel!

Livia Járóka (PPE-DE), schriftelijk. – (HU) In december 2007 riep de Europese Raad de Europese Commissie op om de instrumenten te evalueren die ter beschikking staan voor de maatschappelijke integratie van de Roma. Het gepubliceerde werkdocument is ondanks de verwachtingen binnen de nauwe kaders gebleven van de evaluatie van het bestaande communautaire beleid. In september heeft de eerste Europese Roma-top plaatsgevonden, waar geen enkele concrete aanbeveling of routekaart werd geformuleerd. Op 8 december heeft de Raad Algemene Zaken de Commissie gemaand om voor het begin van 2010 verslag uit te brengen over de behaalde resultaten.

De uitwerking van een progressieve communautaire strategie zou moeten worden gebaseerd op een zo breed mogelijk gedragen forum, op initiatieven die gericht zijn op de civiele samenleving van zowel Roma als niet-Roma en op de samenwerking van de vertegenwoordigers van de wetenschap, kerken en het economische leven. Er is veel meer nodig dan de presentatie van overgewaardeerde goede praktijken alleen, namelijk een alomvattende strategie waarmee alle terreinen met betrekking tot de Roma tegelijk worden behandeld, en een beeld wordt gegeven van de manier waarop communautaire initiatieven ter plaatse worden gerealiseerd en hoe deze het vanuit het oogpunt van maatschappelijke integratie meest cruciale lokale beleid kunnen stimuleren en ondersteunen. De lidstaten moeten een routekaart krijgen die op bindende juridische grondslagen rust en eventueel zelfs via sancties kan waarborgen dat de duidelijke en controleerbare doelstellingen ervan worden gehaald. Verder moeten in de strategie kwesties in verband met de maatschappelijke integratie van de Roma worden aangesneden, zoals milieubescherming, gezondheidszorg, meervoudige discriminatie en het optreden tegen anti-Roma-sentimenten die kunnen worden waargenomen in de media en op andere terreinen van het maatschappelijk leven.

Thomas Mann (PPE-DE), schriftelijk. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ‘Europa trad eensgezind op’, dat was de voornaamste boodschap waarmee Nicolas Sarkozy de balans van het Franse voorzitterschap van de Raad opmaakte. Hij heeft ongetwijfeld het dynamische tempo aangegeven dat duidelijk tot het succes van dit halfjaar heeft bijgedragen.

Ik juich toe dat hij als fungerend voorzitter van de Raad bij de ontmoeting van de Nobelprijswinnaars voor de vrede in Gdańsk in Polen de Dalai Lama heeft ontmoet. Twee weken geleden hadden we in het Europees Parlement in Brussel de eer om Zijne Heiligheid de Dalai Lama te ontvangen toen hij het halfrond heeft toegesproken. Met een vastenactie, die meer dan 500 handtekeningen kreeg, en met Tibetaanse sjaals toonden we onze solidariteit met de Dalai Lama en het Tibetaanse volk. We steunen zijn middenweg, zijn wil om de dialoog aan te gaan en zijn vastberaden geweldloosheid. Hij heeft zich altijd voor de autonomie van Tibet uitgesproken, nooit voor separatisme, zoals China beweert.

Tijdens de laatste maanden is duidelijk geworden dat de Raad, de Commissie en het Parlement het erover eens zijn dat er geen andere weg is. Ik vraag me af wat Europa zal doen nu Peking de officiële besprekingen tussen de EU en China heeft afgezegd. Hoe kan de Raad erin slagen om ook China er eindelijk toe te bewegen de mensenrechten daadwerkelijk na te leven? De regering in Peking probeert feitelijk om mensenrechten als 'westerse waarden' te bestempelen in plaats van die in het beleid te integreren.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), schriftelijk. – (PL) De sprekers in het debat van vandaag over de beoordeling van het Franse voorzitterschap vallen in drie categorieën. De eerste heeft niets dan kritiekloze lof voor het voorzitterschap. De tweede is kritisch en de derde is stil. In feite worden we, ongeacht in welke categorie we ons vandaag bevinden, allemaal verantwoordelijk gehouden voor het toekomstige lot van de landen van Europa.

We zijn daarom ook verantwoording schuldig voor het Franse voorzitterschap. Ondanks intensieve activiteit en wijdverbreide publiciteit is dit voorzitterschap er eigenlijk niet in geslaagd om positieve resultaten te boeken. Erger nog, president Sarkozy denderde over de geest van de democratie heen waarvan hij beweert voorstander te zijn. Hij heeft dit gedaan door druk uit te oefenen op de Ierse autoriteiten en de leiders van andere soevereine staten en landen, aandringend op erkenning van het Verdrag van Lissabon dat door de inwoners van Ierland is verworpen.

Het democratisch tekort van de Europese Unie heeft een duidelijk negatief gevolg voor het klimaatpakket. Dit pakket gaat voorbij aan zich ontwikkelende economieën, inclusief die van Polen, om de economieën van de oude lidstaten te sparen die worden bedreigd door de huidige crisis. President Sarkozy heeft cynisch genoeg niet vermeld dat mensen verantwoordelijk zijn voor een klein percentage van de CO₂-emissies en Europa zelf voor tussen de 10 en 20 procent. Er wordt dan ook niets bereikt tenzij er andere landen en werelddelen bij worden betrokken, met inbegrip van China en India, zoals al duidelijk is geworden. Het enige dat wordt bereikt is dat er nog een belasting bijkomt. Voor de nieuwe lidstaten, inclusief Polen, komt dit neer op een straf voor het lidmaatschap van de Europese Unie.

Tot slot wil ik er op wijzen dat democratie het maken van een weloverwogen keuze betekent. Het opleggen van schadelijke oplossingen aan een vrij land grenst aan totalitarisme, en dat leidt nergens toe.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) In onze beoordeling van het mandaat van het Franse voorzitterschap kunnen we zonder enige aarzeling bevestigen dat het een groot succes is geweest. Het actieprogramma van het voorzitterschap was een succesvolle combinatie van politieke vastberadenheid, pragmatisch handelen en tactvolle diplomatie, zaken die absoluut noodzakelijk zijn om de crises die zich hebben voorgedaan, te kunnen overwinnen.

De richtsnoeren voor actie van het Franse voorzitterschap waren zeer ambitieus en stelden ons in staat op EU-niveau enkele belangrijke besluiten te nemen: de Europese overeenkomst betreffende migratie- en asielregelingen, de overeenkomst betreffende het energie- en klimaatveranderingspakket, de Unie voor het Middellandse Zeegebied en een nieuwe overeenkomst betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid. Er waren drie onvoorziene gebeurtenissen die hoog op de agenda stonden, maar die een bewijs vormden voor de effectiviteit van de taskforce die namens de EU kan worden gemobiliseerd: de verwerping van het Verdrag van Lissabon door de burgers van Ierland, het conflict in Georgië (8 augustus) en de ondergang van de Lehman Brothers Bank, die de huidige financiële en economische crisis inluidde (15 september).

Ik complimenteer het Franse voorzitterschap met dit succesvolle mandaat. Het heeft met succes ingespeeld op de gevolgen van het Ierse 'nee' (tijdens de vergadering van de Europese Raad van 11 en 12 december verplichtte Ierland zich ertoe om het Verdrag van Lissabon vóór het einde van 2009 opnieuw ter goedkeuring aan de bevolking voor te leggen) en het leidde een missie die bemiddelde tussen Moskou en Tbilisi, die een diplomatiek succes was, maar opnieuw de aandacht vestigde op de noodzaak van een effectief, samenhangend, gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid op EU-niveau. Last but not least heeft het Franse voorzitterschap met succes de instemming van de lidstaten met een reeks zeer belangrijke communautaire projecten verkregen, zoals die op het gebied van milieubescherming en immigratie.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) Wat de economie betreft, waren de belangrijkste uitdagingen voor de Europese Unie tijdens het Franse voorzitterschap de acties op het vlak van het klimaat- en energiepakket en de financiële crisis.

Na de aanzienlijke uitbreiding kent Europa een grotere verscheidenheid en omvat het veel verschillende gebieden, elk met hun eigen kenmerken. De verschillen betreffen meer dan alleen het niveau van de

economische ontwikkeling van de lidstaten. Daarom is het zo moeilijk om één instrument te vinden waarmee de diverse problemen die de afzonderlijke economieën van de lidstaten bedreigen, kunnen worden opgelost.

Maatregelen om de crisis te bestrijden moeten daarom bestaan uit een pakket met gevarieerde instrumenten die tijdens de crisis kunnen worden gebruikt. Ik noem bijvoorbeeld het verlagen van het btw-tarief of het opschorten van enkele voorwaarden van het Stabiliteits- en groeipact.

Het klimaat- en energiepakket moet worden aangepast aan de staat en specifieke kenmerken van de afzonderlijke economieën en hun sectoren. Ik geloof niet dat het scala van maatregelen in het kader van het pakket geschikt is voor de huidige situatie.

De concessies en voordelen die door afzonderlijke landen zijn verkregen, zullen de verschillen in hun ontwikkeling niet vereffen, omdat de uitgangspunten zo ver uit elkaar liggen. Ik pleit daarom voor een systematische herziening van dit pakket en een analyse van de staat en progressie ervan. Dit moet als basis dienen voor het indienen van essentiële amendementen.

Silvia-Adriana Țicău (PSE), *schriftelijk*. – (RO) Ik zou het Franse voorzitterschap graag willen complimenteren met het werk dat het heeft gedaan en dat ons in staat heeft gesteld een aanvaardbaar compromis te bereiken over het energie- en klimaatveranderingspakket. Het aannemen van dit pakket maakt de Europese Unie tot hoofdrolspeler in de strijd tegen klimaatverandering, op basis van het voorbeeld dat zij heeft gegeven en de verbintenissen die zij is aangegaan. In Kopenhagen zal de Europese Unie argumenten hebben die zij kan gebruiken om met andere landen uit de hele wereld te onderhandelen, zodat we, door onze gezamenlijke inspanningen, op wereldschaal kunnen bijdragen tot vermindering van de uitstoot van broeikasgassen.

Ik wil het Franse voorzitterschap ook complimenteren met de rol die het heeft gespeeld bij het goedkeuren van het Derde pakket maritieme veiligheid ('Erika III') via bemiddeling. Op basis van de lessen die te trekken zijn uit ongevallen op zee die de laatste jaren hebben plaatsgevonden, heeft de EU de voorschriften voor de veiligheid van de zeescheepvaart aangescherpt en specifieke maatregelen en duidelijke oplossingen uitgewerkt voor het omgaan met ongevallen op zee. Ook is vooruitgang geboekt, zij het onvoldoende, op het gebied van duurzaam vervoer, het gemeenschappelijke Europese luchtruim en de verkeersveiligheid. Ik had graag gezien dat we onder het Franse voorzitterschap ook vooruitgang hadden geboekt op het gebied van het wegvervoerpakket, het energiepakket en het telecommunicatiepakket.

Voorts hebben de in het Parlement en de Raad gehouden uitvoerige debatten over de invloed van de gestegen energie- en voedselprijzen de Europese burgers laten zien dat de sociale agenda voor de Europese Unie een van de topprioriteiten is.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN), *schriftelijk*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, nu we de prestaties van het Franse voorzitterschap beoordelen, zou ik de aandacht willen vestigen op een aantal punten die van invloed zijn op het algemene oordeel over deze periode. Het is waar dat de interventie van president Sarkozy in augustus betreffende de situatie in Georgië heeft geleid tot het staken van de militaire actie. Maar eigenlijk had het staken van de militaire actie meer te maken met de economische belangen van Rusland en zijn relatie met Frankrijk dan met een daadwerkelijk verlangen om de problemen op te lossen die tot de oorlog hadden geleid.

Het volgende punt dat ik wil noemen is de toekomstige ontwikkeling en het beheer van de Europese Unie. Het betreft de benadering van de ratificatie van het Verdrag van Lissabon. In het geval van Ierland moeten er achtereenvolgende referenda worden gehouden totdat er een resultaat wordt bereikt dat in het belang is van de grootste lidstaten van de Europese Unie. Dit toont aan dat de belangen van Duitsland, Frankrijk en diverse andere landen verworven beginselen en democratisch debat terzijde kunnen schuiven. Verder toont het feit dat het Ierse volk kan worden omgekocht door opt-outclausules aan dat elk land in de Europese Unie anders behandeld kan worden en kan worden omgekocht. Dit besluit bevestigt hoe het vrij interpreteren van de wetgeving steeds meer gangbare praktijk is geworden in de instellingen van de Europese Gemeenschap.

Ik wil het Parlement er aan herinneren dat onder dit voorzitterschap het besluit is genomen om bepaalde Poolse scheepswerven te sluiten. Dit besluit werd genomen op hetzelfde moment dat industrie en banken weer werden genationaliseerd op andere plaatsen in de Europese Gemeenschap, zoals het geval is in uw land, mijnheer. Eveneens onder uw leiding is het voorzitterschap het niet eens kunnen worden over het verhogen van de landbouwsubsidies naar een gelijk niveau. Het Franse voorzitterschap heeft de subsidies op een niveau kunnen houden dat zeer schadelijk is voor de nieuwe lidstaten.

Mijnheer de voorzitter, u hebt zich gericht op het behartigen van de belangen van Frankrijk in plaats van op de belangen van alle lidstaten van de Europese Unie.

(De vergadering wordt om 14.10 uur onderbroken en om 15.05 uur hervat)

VOORZITTER: HANS-GERT PÖTTERING

Voorzitter

7. Programma Erasmus Mundus (2009-2013) (ondertekening van het besluit)

De Voorzitter. – Samen met de Raad gaan we nu over tot de ondertekening van het besluit tot invoering van het actieprogramma Erasmus Mundus voor de verhoging van de kwaliteit van het hoger onderwijs en de bevordering van het intercultureel begrip door middel van samenwerking met derde landen.

Staatssecretaris voor Europese Zaken, minister Bruno Le Maire, commissaris Ján Figel' – de werkelijke vader van het hele Erasmusprogramma – beste collega's, het doet mij buitengewoon veel deugd om vandaag, samen met de Raad, een belangrijk besluit dat de verlenging van het Erasmus Mundusprogramma mogelijk maakt, te ondertekenen. Dit vormt het hoogtepunt van het werk dat we vastberaden samen met de Raad en de Commissie hebben uitgevoerd. Ik wil commissaris Ján Figel' nogmaals uitdrukkelijk bedanken omdat hij vaart zette achter dit programma zodat het mogelijk werd dat wij, de Raad en het Parlement, het programma vandaag samen kunnen bezegelen door onze handtekening te plaatsen.

Deze openbare ondertekening zal helpen om het belang van Europese wettelijke bepalingen voor Europese burgers te benadrukken. Het Erasmus Mundusprogramma breidt het oorspronkelijke Erasmusprogramma van de Commissie, dat 21 jaar geleden in het leven werd geroepen, uit. Het programma geeft studenten van overal ter wereld de kans om in de Europese Unie te studeren en speelt een belangrijke rol bij de bevordering van het Europese hoger onderwijs als symbool van wetenschappelijke topprestaties.

Met meer middelen – bijna 950 miljoen euro voor vijf jaar – kan de Europese Unie nu tegemoetkomen aan de groeiende vraag naar het Erasmus Mundusprogramma. Zo kunnen we gemeenschappelijke programma's in Europa blijven steunen met beurzen voor de meest talentvolle studenten en hoogleraren uit derde landen. Bovendien breiden we het toepassingsgebied van het programma ook uit naar doctoraalopleidingen, en kunnen we Europese studenten financieel nog meer bijstaan.

Dankzij dit programma worden de deelnemers, en vooral de studenten, echte ambassadeurs van openheid en interculturele dialoog. Overal ter wereld zullen ze bijdragen tot een betere samenwerking en wederzijds begrip.

Tot slot bedank ik het Franse voorzitterschap van de Raad, de Commissie en de leden van de Commissie cultuur en onderwijs – ik ben verheugd dat de voorzitter ervan, Katerina Batzeli, hier aanwezig is – evenals de rapporteur, mevrouw De Sarnez, die allemaal intensief aan dit belangrijke besluit hebben meegewerkt.

Ik nodig minister Le Maire nu uit om samen met mij het document te ondertekenen en commissaris Figel' om, bij wijze van spreken, daarop toe te zien.

(De voorzitters ondertekenen het besluit.)

(Applaus)

VOORZITTER: RODI KRATSA-TSAGAROPOULOU

Ondervoorzitter

8. Goedkeuring van de notulen van de vorige vergadering: zie notulen

*

* *

Nigel Farage (IND/DEM). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, het volgende over persoonlijke feiten. In het debat van vanochtend met de heer Sarkozy heb ik een aantal opmerkingen geplaatst over de houding van de Europese Unie ten opzichte van de democratie. Daarbij sprak ik in het bijzonder over de voorzitter van de

Sociaal-democratische Fractie, de heer Martin Schulz, die tijdens het debat in juni van dit jaar enkele minachtende en neerbuigende opmerkingen heeft gemaakt. De Voorzitter, de heer Pöttering, stond hem toe om op te staan en te zeggen dat mijn opmerkingen bezijden de waarheid waren en dat hij op geen enkele wijze had gesuggereerd dat het “nee-kamp” in de toekomst in verband zou kunnen worden gebracht met het fascisme. Ik wil dit graag rechtzetten.

Op 18 juni jongstleden, hier in deze zaal, toen we spraken over het Ierse ‘nee’, is dit namelijk precies wat de heer Schulz zei. Hij zei: “Die hartstocht vind je tegenwoordig aan de andere kant. Bij degenen die kwaadspreken over Europa, aan de rechterzijde van het politieke spectrum. Bij degenen die kwaadspreken over Europa omdat ze alleen maar bang zijn. Deze mix van sociale achteruitgang en angst heeft in Europa altijd de deur geopend voor het fascisme.”

Wat ik te zeggen heb zal de heer Schulz mogelijk niet bevallen. Hij zal het er misschien hartgrondig mee oneens zijn. Ik zou u evenwel willen zeggen, mijnheer Schulz, dat ik altijd gedegen onderzoek doe voor ik iets zeg. Ik sta hier nooit op om onwaarheden te verkondigen. Ik ben overtuigd van de waarheid van mijn uitspraken. Ik vraag niet om excuses of iets dergelijks. Ik doe dit om de zaak recht te zetten, en ik betreur het dat onze Voorzitter, de heer Pöttering, vanochtend heeft besloten om artikel 145 aan te wenden om de heer Schulz de gelegenheid te geven het woord te nemen. Dat was nu ook precies de boodschap die ik wilde overbrengen in mijn toespraak van vanochtend. In de Europese Unie krijgt niet iedereen een eerlijke kans. Het is alsof je een bondgenoot bent als je voor het Verdrag bent, en een vijand als je ertegen bent. In mijn ogen is dat erg ondemocratisch.

De Voorzitter. - Mijnheer Farage, uw opmerkingen zullen in het verslag van het debat worden opgenomen.

Martin Schulz (PSE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, de heer Farage beweerde vanochtend dat ik hier zou hebben gezegd dat een nee-stem tot fascisme zou leiden. *‘In previous times Martin Schulz has stood up and said that a ‘no’ vote will lead to fascism.’* Dat heb ik nooit gezegd, nooit, dat wil ik voor eens en altijd duidelijk maken.

Ik geloof niet dat een nee-stem van een volk – bijvoorbeeld van het Ierse volk – tot fascisme leidt. Dat geloof ik niet, laat dat voor eens en altijd duidelijk zijn. Ik geloof echter wel dat we allemaal moeten aanvoelen dat spelen met de gevoelens van mensen die door angst voor sociale ondergang worden bedreigd, gevaarlijk is, wanneer dit in de handen van opruiers komt. Ik weet niet of hier dergelijke opruiers aanwezig zijn. Ik hoop van niet. Ik weet wél heel goed dat zulke opruiers bestaan.

Van een ding kunt u zeker zijn, mijnheer Farage: tegen mensen als u en tegen uw beleid zal ik vechten, tot mijn laatste snik.

De Voorzitter. - Beide partijen hebben een toelichting gegeven. Wij gaan nu door naar het volgende agendapunt.

9. Klimaatverandering en energie (inleiding)

De Voorzitter. - Aan de orde zijn de verklaringen van de Raad en de Commissie over klimaatverandering en energie.

Jean-Louis Borloo, fungerend voorzitter van de Raad. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte fractievoorzitters, geachte voorzitters, geachte rapporteurs, dames en heren.

Slechts enkele weken zijn verstreken sinds onze laatste gedachtewisseling en in het bijzonder sinds het belangrijke moment waarop het vertrouwenspact werd gesloten tussen het Parlement en de Raad onder het waakzaam oog van de Commissie, en ik kom nu bij u terug in een poging om, zoals president Sarkozy vanmorgen zei, unaniem een reeks instrumenten vast te stellen waarmee wij de economie van de 27 landen kunnen committeren aan duurzame ontwikkeling, de CO₂-emissies kunnen verminderen, Kopenhagen kunnen voorbereiden en de concurrentiekracht van onze economieën kunnen versterken en voorbereiden op de komende eeuw.

Ik kom bij u terug nadat de Europese Raad een unaniem besluit heeft genomen, dat naar mijn gevoel geen verraad betekende van het vertrouwenspact dat wij onderling hebben kunnen bezegelen dankzij de talrijke en historisch gezien vrij unieke trialogen; ik heb het over de dialoog van afgelopen weekend over een aantal richtlijnen. Ik heb tevens het gevoel dat er in vergelijking met hetgeen een maand geleden tijdens onze bijeenkomst bekend was, opvallende verschillen zijn.

Er is geen enkel verschil als Kopenhagen een succes wordt. Er komen kanttekeningen als Kopenhagen geen succes wordt, met andere woorden als Europa zich als enige vastlegt. De inspanningen die van het bedrijfsleven worden gevraagd betreffen onder meer het zo concurrerend mogelijk maken van de in milieupzicht effectiefste technologie.

De tweede kanttekening betreft solidariteit en de derde energie. Energie en de toewijzingen voor energie vormen de basis van dit pakket, samen met hernieuwbare energiebronnen, auto's, enzovoort.

Wat dat laatste betreft geloof ik wij ons allen met gerust hart kunnen vinden in een overgangperiode voor de economieën met de meeste steenkool, omdat we wel weten hoe ingewikkeld dergelijke omschakelingen zijn in sociaal opzicht. Degenen die dit hebben meegemaakt in een aantal van onze landen – België, Nord-Pas-de-Calais in Frankrijk – weten hoe ingewikkeld dit is. In wezen is er niets veranderd. Er is een overgangstijd en deze tijd wordt gefinancierd met een solidariteitsverhoging.

In feite ging het in de echte discussie van de afgelopen week in de Raad helemaal niet over datgene wat ik gelezen of links en rechts gehoord heb. Daarbij ging het in hoofdzaak om het feit dat 2 procent solidariteit strikt en rechtstreeks is toegekend aan de laatst toetreden landen van de Unie, dat wil zeggen aan de landen die om de langste energieovergangstijd hebben gevraagd. Dat was het gedeelte van de solidariteit dat er werkelijk uitstak.

Wat de rest betreft kent u de teksten die nu al geruime tijd op tafel liggen, dankzij het werk van de diverse commissies en rapporteurs. Wat brandstofkwaliteit betreft is de tekst ambitieuzer dan die van de Commissie. Wat hernieuwbare energie betreft strookt de tekst in grote lijnen met die van de Commissie en wat het verdelen van de inspanningen betreft is de tekst precies hetzelfde als die van de Commissie en alleen iets restrictiever bij de CO₂-emissie van auto's op lange termijn.

Tot slot is het algemeen evenwicht tussen het voorgestelde pakket en de ambities die tijdens de Europese Raad van maart tot uiting zijn gebracht, in wezen volledig geëerbiedigd. Wij bevinden ons in een tijd waarin in heel de wereld discussies plaatsvinden. De Europese groep, het Europees continent of, laten wij zeggen de Unie, is de eerste organisatie ter wereld die een systeem met duidelijk becijferde streefdoelen en toepassingsmodaliteiten heeft ingevoerd en heeft voorzien in capaciteiten om de stand van zaken bij de ontwikkelingen overeenkomstig onze richtlijnen, per jaar, per sector en per richtlijn te evalueren, dat wil zeggen onder toezicht van enerzijds de Commissie en anderzijds het Hof van Justitie.

Ik geloof dat wij een plan hebben dat ingrijpende, evalueerbare en bindende veranderingen teweeg zal brengen overeenkomstig onze streefdoelen en ambities. Ik denk dat het punt waar wij, dankzij de dialoog, vorige week in de Raad bij zijn uitgekomen, strookt met de ambities van Europa. Het zal de taak van Europa zijn om het voortouw te nemen in de discussies in Kopenhagen en zich van meet af aan, onder het gezag van de Commissie enerzijds en de Tsjechische Republiek en Zweden anderzijds en met het gastland, Denemarken, voor te bereiden op deze conferentie, op deze belangrijke ontmoeting van de mensheid.

Dat is wat ik, geachte afgevaardigden, u wilde zeggen bij wijze van inleiding. De werkzaamheden van het Parlement hebben werkelijk de doorslag gegeven, niet omdat ze, zoals ik heb horen zeggen, de enige manier waren om druk uit te oefenen op de regeringen, maar eenvoudigweg dankzij de kwaliteit ervan.

Tot slot hebt u kunnen vaststellen dat wat bijvoorbeeld het afvangen en opslaan van koolstof betreft, hetgeen de heer Davies zo na aan het hart ligt, de Raad in de afgelopen weken in beweging is gekomen en geprobeerd heeft de naar voren gebrachte wensen zo dicht mogelijk te naderen.

Dat is het werk dat is gedaan. Er liggen nu zes teksten ter bespreking voor. Wij staan natuurlijk te uwer beschikking voor een eventuele toelichting.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, vandaag en morgen vormen tezamen een van die zeldzame gelegenheden die politici krijgen om geschiedenis te schrijven. Het energie- en klimaatpakket waarover u morgen gaat stemmen is een historisch pakket wetgeving dat niet alleen van belang is voor de Europese Unie, maar ook voor de internationale strijd tegen de klimaatverandering; het is een pakket dat niet alleen binnen de Europese Unie, maar in de hele wereld gevolgen zal hebben.

Ik wil het Franse voorzitterschap bedanken voor zijn toewijding en het werk dat het heeft verzet om tot een compromis te komen, maar wil bovenal het Europees Parlement, alle fracties en de rapporteurs bedanken voor de zeer gewaardeerde inspanningen die zij zich gedurende deze hele periode hebben getroost om een compromis te bereiken. Iedereen heeft op constructieve wijze meegewerkt om het compromis op een dusdanig niveau te brengen dat wij de stemming morgen met vertrouwen tegemoet kunnen zien.

Er zijn weliswaar veel zorgen geuit – er zijn veel voorstellen gedaan, waarvan er veel zijn geaccepteerd – en iedereen is enigszins teleurgesteld, maar mijns inziens betekent dit niet dat het pakket niet rechtvaardig en niet ambitieus is. Het pakket is wel degelijk ambitieus, rechtvaardig en redelijk en het zal ervoor zorgen dat we het beoogde doel, een vermindering van de CO₂-uitstoot in de Europese Unie met 20 procent vóór het jaar 2020, bereiken. Daarom blijft de architectuur van het pakket zoals voorzien in ons voorstel ongewijzigd en is de milieu-integriteit van het pakket volledig behouden, alsmede de eerlijke verdeling van de inspanningen onder de verschillende partijen.

Het pakket dat voor u ligt bevat de meest ambitieuze reeks maatregelen ter wereld. Recentelijk hebben sommigen in de wereld aangegeven met een soortgelijk pakket maatregelen te zullen komen, en dat is zeer bemoedigend.

De Europese Unie gaat voorop in de wereld als het gaat om klimaatverandering en als u dit pakket morgen bij de stemming aanneemt zal dat een bevestiging zijn van onze internationale voortrekkersrol in de strijd tegen de opwarming van de aarde. Tegelijkertijd zorgen we er met dit pakket voor dat onze lidstaten daadwerkelijk de vruchten zullen plukken van de vroegtijdige overstap naar een koolstofarme economie.

De Europese Unie is de eerste regio ter wereld die zijn uitstoot heeft teruggedrongen. We gaan de streefcijfers van het Protocol van Kyoto realiseren, niet alleen als EU-15 maar ook als EU-27. We gaan het streefcijfer om de uitstoot met 8 procent te verminderen halen; sterker nog, dankzij de inzet van de nieuwe lidstaten gaan we als EU-27 het streefcijfer van 8 procent uitstootvermindering zelfs overtreffen.

Wij zijn de enige regio in de wereld met een goed functionerend emissiehandelssysteem en die een prijskaartje heeft gehangen aan koolstof. De Europese Unie is de regio die het meeste investeert in de ontwikkelingslanden, in schone ontwikkelingsprojecten, die niet alleen nuttig zijn omdat we erkenning krijgen voor onze investeringen in die landen, maar ook omdat we de wereldwijde CO₂-uitstoot helpen terugdringen en omdat we bijdragen aan de overdracht van technologie aan die ontwikkelingslanden, investeringen ter plaatse doen en werkgelegenheid scheppen.

Geen regio in de wereld investeert meer in onderzoek dan de Europese Unie, en door ons pakket en door de bepaling waaraan de heer Borloo eerder refereerde, die erin voorziet dat de opbrengst van de veiling van driehonderd miljoen ton kooldioxide tot het jaar 2015 – een opbrengst die ongeveer negen miljard euro kan bedragen – wordt geïnvesteerd, gaan we nóg meer geld steken in onderzoek. Na de aanname van dit pakket morgen zal de Europese Unie ook de enige regio ter wereld zijn die een eenzijdig streefcijfer van 20 procent uitstootvermindering in het leven heeft geroepen. Bovendien hebben onze leiders nog eens bevestigd dat we naar een vermindering van 30 procent zullen streven, hetgeen noodzakelijk is om de klimaatverandering effectief te kunnen bestrijden (hoewel volgens de nieuwste wetenschappelijke informatie zelfs deze 30 procent waarschijnlijk niet afdoende zal zijn).

Als wij morgen dit pakket aannemen zal dit geen stap voorwaarts, maar een sprong voorwaarts betekenen in de strijd tegen de klimaatverandering, en geven wij bovendien het goede voorbeeld aan andere landen, andere regio's in de wereld. Sommige zijn zelfs al in onze voetsporen getreden: gisteren heeft Australië een pakket maatregelen tegen de klimaatverandering aangekondigd. Dit pakket is weliswaar niet zo ambitieus als het onze, maar nog altijd uiterst belangrijk. Australië heeft een eenzijdig streefcijfer voor uitstootvermindering vastgesteld, het land gaat een systeem van handel onder een absoluut emissieplafond invoeren en is uiterst ambitieus ten aanzien van de streefcijfers voor de middellange en lange termijn. Het land heeft benadrukt dat het bereid is om met ons samen te werken om in Kopenhagen een internationale overeenkomst te bereiken. Eenieder weet wat de prioriteiten zijn van de nieuwgekozen president Obama – energiezekerheid, klimaatverandering – en gisteren heeft hij dit nog eens herhaald.

De Europese Unie gaat voorop doordat zij verschillende beleidsdocumenten en onderzoeksrapporten heeft geproduceerd, die volgend jaar zeer goed van pas zullen komen bij de onderhandelingen. Vorige week in Poznań bleek heel duidelijk dat de landen van de wereld vastbesloten zijn volgend jaar hard te werken om in Kopenhagen een ambitieuze internationale overeenkomst te bereiken. De Europese Unie zal hieraan bijdragen door beleidsdocumenten op te stellen met als onderwerp deze overeenkomst, de basiselementen waaruit deze zou moeten bestaan, de structuur die deze zou moeten hebben en ook de wijze waarop de overeenkomst kan worden gefinancierd.

Tijdens de bespreking van dit pakket werden verschillende zorgen geuit: onder andere over het mogelijke koolstofweglekeffect. De angst bestaat dat koolstofintensieve industrieën vanwege het emissiehandelssysteem en voornamelijk vanwege het veilen, zullen verkassen naar landen zonder dergelijke beperkingen en vervolgens

gewoon zullen doorgaan met het uitstoten van kooldioxide in die landen, die geen beperkingen kennen (wat ook nog eens rampzalig voor de Europese Unie zal zijn omdat er banen door verdwijnen).

Sommige lidstaten die sterk afhankelijk zijn van kolen maken zich zorgen over het veilen van emissierechten in de elektriciteitssector, en sommige andere landen hebben hun zorgen geuit over de flexibiliteit in het voorstel inzake de verdeling van de inspanningen. Het compromis dat we hebben bereikt neemt al die zorgen weg. Voor de industrie is de voorspelbaarheid op de lange termijn verzekerd, zullen kosteloze emissierechten worden toegekend en zal de concurrentiekwestie worden opgelost. Hierbij wil ik benadrukken dat deze industrieën gewoon hun eerlijke bijdrage zullen leveren aan de beperking van de uitstoot in de Europese Unie. Zij zijn immers niet alleen gebonden aan het plafond in het emissiehandelssysteem, maar moeten zich ook houden aan de benchmark van beste beschikbare technologieën. Dus zelfs deze industrieën gaan hun uitstoot verminderen.

Dan wil ik het nu hebben over het veilen van emissierechten in de energiesector, want ik heb veel klachten en ontevreden geluiden gehoord over het feit dat we sommige lidstaten hebben toegestaan gebruik te maken van een opt-out voor deze sector. Ten eerste wil ik onderstrepen dat dit een optie is voor de lidstaten omdat zij zich ernstig zorgen maakten over de sociale implicaties van ons voorstel. We moeten luisteren naar deze zorgen, en dat hebben we dan ook gedaan. Ik verwacht evenwel dat deze landen als het eenmaal zover is geen gebruik zullen maken van deze opt-out om de eenvoudige reden – en dit geldt vooral voor de landen met een particuliere energiesector en ongereguleerde prijzen – dat dit ze voor het dilemma zal plaatsen of ze het geld aan het ministerie van Financiën moeten geven – dus aan de staat – om te gebruiken voor goede doelen, of dat ze de particuliere sector moeten toestaan om zomaar extra winst te maken, winst zonder enige reden. Dit is iets wat de toekomst zal uitwijzen; het zou een politieke kwestie kunnen worden. Dus zou ik diegenen die bezwaar maken tegen onze afspraak over dit specifieke punt willen zeggen dat ze de mogelijkheid hebben om de regeringen van hun eigen lidstaten te overreden om te zijner tijd geen gebruik te maken van deze mogelijkheid. Tegelijkertijd hebben die lidstaten de mogelijkheid om deze opt-out te gebruiken als dat in hun optiek uit sociaal of enig ander oogpunt belangrijk is.

Over de flexibiliteit met betrekking tot de mechanismen voor schone ontwikkeling en de verdeling van de inspanningen ten aanzien daarvan: ten eerste doen er momenteel veel verschillende cijfers de ronde als antwoord op de vraag hoeveel van de inspanningen om de uitstoot terug te dringen binnen de eigen lidstaten moet plaatsvinden en hoeveel in het buitenland mag worden gedaan. Ik wil benadrukken dat al deze vergelijkingen betrekking hebben op het jaar 2005. De daadwerkelijke reducties die binnen de eigen lidstaten moeten worden gerealiseerd zijn veel groter, omdat ze moeten worden afgezet tegen 2020 en tegen “business as usual”. De feitelijke reducties zullen in de Europese Unie veel groter zijn. Ik heb mijn diensten verzocht om mij te voorzien van een analyse. Voor het totale systeem van verdeling van de inspanningen en emissiehandel zullen de inspanningen binnen de Europese Unie ongeveer 60 procent zijn; 41 procent zou in het buitenland kunnen, in ontwikkelingslanden.

Laten we niet vergeten dat er moet worden geïnvesteerd in ontwikkelingslanden. Dit is een van die kwesties die constant onder onze aandacht worden gebracht door onze internationale partners, en ook hier in de Europese Unie, door al diegenen die geïnteresseerd zijn in de overdracht van technologie, het doen van investeringen en het terugdringen van de CO₂-uitstoot in ontwikkelingslanden.

Waarom is dat slecht? Er moet evenwicht zijn omdat anders, als we ons te veel op het buitenland richten en niet op onze eigen landen, dit zou betekenen dat alle voordelen voor onze bedrijven en industrie in de Europese Unie zouden verdwijnen, omdat ons pakket niet alleen is gericht op de strijd tegen de klimaatverandering maar ook op het scheppen van een efficiëntere economie. We gaan zorgen voor de stimulansen om onze bedrijven en industrie hulpbronnen- en energie-efficiënter te maken, en een energie- en hulpbronnen-efficiënt bedrijf betekent een economisch efficiënt bedrijf – een concurrerender bedrijf – wat weer innovatie in de Europese Unie betekent. Dus we hebben wel degelijk meer inspanningen nodig in de Europese Unie. Dit is iets waarvoor we ons moeten inzetten.

Nogmaals, voor al diegenen die klagen over dit punt van het compromis, u beschikt over een uitgelezen kans: ga naar uw landen en vraag de regeringen van Oostenrijk, Zweden, Denemarken, Finland en de andere landen die hebben verzocht om dit extra procent – er staan er twaalf op de lijst – om de mechanismen voor schone ontwikkeling die uit hoofde van dit compromis zijn toegestaan niet te benutten. De bal ligt bij u. Doe het daar, niet hier. Hier moet u stemmen voor het pakket. Het pakket is een samenhangend geheel: het bestaat niet uit losse voorstellen. Het een beïnvloedt het ander. Maakt u dus niet deze fout. Hebt u bezwaren, maak die dan kenbaar in uw land, in de landen die de mogelijkheid hebben om dat ene procent extra uit de mechanismen voor schone ontwikkeling te verkrijgen.

Ik ga het niet hebben over het vierde punt van zorg, solidariteit. De heer Borloo heeft geantwoord en de oplossing die het Franse voorzitterschap heeft gevonden is zeer verstandig.

Ik wil niet nog meer tijd gebruiken, want ik heb al te lang gesproken. Nu is belangrijk dat we vooruit kijken. We moeten ons richten op Kopenhagen. Er ligt een jaar van pittige onderhandelingen voor ons. Laten we nogmaals de handen ineenslaan – het Europees Parlement, de Raad en de Commissie – om onze internationale partners te overreden om in Kopenhagen een akkoord te sluiten. Een vermindering van 30 procent is het minimum waartoe we in Kopenhagen moeten besluiten om de klimaatverandering met succes te kunnen bestrijden. We moeten nu aan het werk gaan. Tegelijkertijd moeten we onze industrieën blijven beschermen.

Terugkomend op de kwestie van het CO₂-weglekeffect, het gaat hier niet alleen om het behoud van onze banen, werkgelegenheid en concurrentiepositie, maar ook om het milieu. Ik wil bedrijven niet zien verkassen en broeikasgassen uitstoten in landen zonder uitstootbeperkingen. Het is dus zowel een milieukwestie als een sociale en economische kwestie, en ons compromis vormt een goede balans tussen al die kwesties: de sociale kwesties, de economische kwesties en de milieukwesties. Ik denk dat we op deze weg verder moeten gaan. Ook bij de tenuitvoerlegging van dit pakket moeten we onze samenwerking voortzetten, natuurlijk met de Raad, natuurlijk met het Europees Parlement, maar laten we ook de sociale partners betrekken bij deze discussie. We moeten samenwerken omdat dit heel belangrijk is voor Europa; omdat het belangrijk is voor de wereld.

(Applaus)

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, de voorstellen die we vandaag gaan bespreken voorzien in een revolutionaire verandering in de manier waarop we energie produceren en consumeren. Minder CO₂-uitstoot betekent ook meer energie-efficiëntie en meer duurzame energiebronnen. Marktvriendelijke emissiehandelssystemen zullen de komende jaren de belangrijkste stuwende kracht zijn achter technologische veranderingen. CO₂-streefcijfers in sectoren zonder emissiehandelssysteem zijn in werkelijkheid bindende streefcijfers voor energie-efficiëntie in de lidstaten. Uit de richtlijn betreffende de afvang van opslag van kooldioxide, of eigenlijk betreffende de geologische opslag van kooldioxide, vloeit voort dat geen enkele energiebron zal worden gediscrimineerd, mits verenigbaar met de belangen van de samenleving.

Bindende doelstellingen voor de CO₂-uitstoot van auto's zullen onze groeiende afhankelijkheid van olie daadwerkelijk beperken. Als in 2020 twintig procent van het finale energieverbruik bestaat uit hernieuwbare energie zullen we kunnen zeggen dat we nieuwe energiebronnen hebben – niet alleen voor elektriciteit, maar ook voor verwarming, koeling en voor transport. We mogen de uitdaging waar we, wat onze energievoorziening betreft, voor staan nooit uit het oog verliezen. Het Internationaal Energieagentschap zegt al vier jaar dat we in de energiesector een pad bewandelen dat mogelijk onhoudbaar is voor de economie, de wereld, het milieu en de samenleving. Dit heeft te maken met de riskante verhouding tussen vraag en aanbod. Ten aanzien van het prijspeil wil ik benadrukken dat wij ons niet moeten laten misleiden door de huidige olieprijs, die voortvloeit uit de economische neergang; we moeten altijd in het achterhoofd houden hoe de olieprijs er nog maar een paar maanden geleden voor stond.

Het belangrijkste punt dat in het laatste verslag naar voren is gekomen betreft de verplaatsing van welvaart. Als welvaart de Europese Unie verlaat, verdwijnen er ook banen. Daarom is het uitermate belangrijk dat we inzien dat de mondiale situatie in de energiesector dermate uitdagend is dat we er wel op moeten reageren. Voor de Europese Unie is dit een bijzondere uitdaging omdat onze afhankelijkheid van ingevoerde energie, tenzij er maatregelen worden genomen, zal groeien van 50 naar 70 procent. Voor olie en gas zal de afhankelijkheid toenemen tot bijna 90 of zelfs 100 procent. Dit betekent dat we te maken zullen krijgen met een uitdaging ten aanzien van de continuïteit van de energievoorziening en, dat is zonneklaar, banenverlies. Het voorgestelde energiepakket behelst een significante verandering die onze afhankelijkheid van ingevoerde energie binnen redelijke grenzen zal houden, circa 50 procent in 2030, en die concurrerende geavanceerde technologieën in de Europese Unie introduceert voor de productie en het verbruik van energie. Bovendien zal het ons de mogelijkheid bieden om de duurzame ontwikkeling van de wereld vooruit te helpen. Gezien de volatiliteit van koolwaterstoffen waar we vandaag de dag mee te maken hebben, kunnen we ons een goede en gezonde ontwikkeling in de armste gebieden niet voorstellen. Dit is de enige verandering die mogelijk is.

Ik verwacht dat de maatregelen die moeten worden genomen moeilijk zullen zijn. Het is niet eenvoudig om in de energiesector een verandering te bewerkstelligen, en het kost altijd vele jaren. Maar we hebben geen keus. Ten eerste omdat we worden gesterkt door de vooruitziende blik van onze politiek leiders, en ten

tweede omdat ons voorstel is gebaseerd op wetenschappelijk bewijs en op het bewijs dat is aangedragen door de internationale instellingen die onze situatie op de oliemarkten van de wereld in de gaten houden.

Ik zou het Parlement, met name de rapporteurs, en het Franse voorzitterschap willen bedanken voor het feit dat zij bij de uiterst pittige onderhandelingen ons ambitieniveau niet naar beneden toe hebben bijgesteld, maar ons voorstel juist evenwichtiger en sterker hebben gemaakt. We mogen trots zijn op de resultaten die we hebben bereikt in de dialoog. Dus ik zou nogmaals mijn erkentelijkheid willen overbrengen aan de rapporteurs, die echt een huzarenstukje hebben afgeleverd door het standpunt van het Parlement naar voren te brengen en door, met hulp van de Commissie, de instemming van het voorzitterschap te verkrijgen met de meest ambitieuze reeks voorstellen, die een revolutie teweeg zal brengen in de energiesector.

De Voorzitter. – Dank u, commissaris.

10. Energie uit hernieuwbare bronnen (debat)

De Voorzitter. - Aan de orde is het verslag (A6-0369/2008) van Claude Turmes, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen [COM(2008)0019 - C6-0046/2008 - 2008/0016(COD)].

Claude Turmes, rapporteur. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, de richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen is een mijlpaal in het Europese energiebeleid. Dankzij deze richtlijn zullen energie, warmte en transport in Europa niet alleen milieuvriendelijker worden, maar het zal ook onze eigen energie zijn, banen en geld blijven in Europa. We zullen een *lead market* en technologisch leiderschap in Europa opbouwen en ook onze exportmarkten veiligstellen. Kunnen we in deze crisistijd iets beters doen?

Dat succes is een collectief succes van al diegenen die niemand hier ziet: Lise, Aris, Hans, Paul, Michel, Fred, van alle medewerkers die achter de schermen hebben gewerkt. Het is een succes van dit Parlement. Eens te meer wil ik Fiona Hall, Britta Thomsen, Umberto Guidoni, Werner Langen, Anders Wijkman bedanken voor hun vertrouwen wanneer ik de onderhandelingen leidde. Mijn dank gaat vooral naar één man, Jean-Louis Borloo. Zonder zijn persoonlijke inzet, die van zijn kabinet en van het Franse voorzitterschap hadden we bijvoorbeeld de heer Berlusconi vorige week niet een heel weekend bij ons gekregen en zouden we deze richtlijn niet hebben afgerond. Een collectief succes, en dat is precies wat Europa kan bereiken!

Een klein woordje over de inhoud. Ten eerste verschaft deze richtlijn zekerheid bij investeringen, aangezien we bindende doelstellingen van minstens 20 procent hebben. We hebben bindende nationale doelstellingen, zeer gedetailleerde nationale actieplannen en tussentijdse streefcijfers die door de Commissie nauwgezet worden opgevolgd. Dat zal voldoende druk op de 27 lidstaten uitoefenen om nu massaal in te zetten op wind, zon, water en biomassa.

De herzieningsclausule 2014 is vaag. Hij stelt de streefcijfers niet ter discussie, evenmin als de samenwerkingsmechanismen. De Italiaanse sector voor hernieuwbare energie is me vandaag al dankbaar omdat we door Europa nu ook in een land als Italië vooruitgang boeken op het vlak van hernieuwbare energie.

Die nationale streefcijfers – 34 procent voor Oostenrijk, 17 procent voor Italië, 23 procent voor Frankrijk – kunnen ook via samenwerkingsmechanismen worden gehaald. Dat was een van de punten die we in het Commissievoorstel moesten rechtzetten. We willen samenwerking en geen speculatie op de markt van hernieuwbare energie. Om die reden waren we tegen het voorstel voor de verhandeling van deze garanties van oorsprong.

Ook de infrastructuur is vernieuwbaar. We hebben ervoor gezorgd dat elektriciteitsnetwerken en gasleidingen open zijn, dat we massaal in verwarmingsnetwerken investeren en dat voor gebouwen, bijvoorbeeld op daken van openbare gebouwen, in de toekomst hernieuwbare energie wordt gebruikt.

Het punt waarover ik als rapporteur persoonlijk minder tevreden ben, is het deel over hernieuwbare energie in de transportsector. Onze planeet heeft grenzen. We hebben beperkte olievoorraden, maar ook beperkte landbouwarealen. Daarom hebben we afgerekend met de mythe 'grote luxewagens en terreinwagens met pseudogroene benzine'.

We zullen ons op elektromobiliteit concentreren en we zullen biomassa veel meer in termen van duurzaamheid benaderen. Samen met de milieu- en ontwikkelingsbeweging zal de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie ervoor strijden dat dwaze agrobrandstoffen niet op de markt komen!

(Applaus)

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, als u het goed vindt wil ik mij scharen achter de diverse dankbetuigingen aan de rapporteur - die echt meer zijn dan een uiting van hoffelijkheid jegens dezen of genen - en tevens zeggen dat er echt uitzonderlijk werk is verricht.

Natuurlijk waren er aanvankelijk punten die niet tevredenstellend waren. Deze zijn wat betreft de bijmenging van brandstof, om het eenvoudig te zeggen, deels gecorrigeerd, en wat betreft landgebruik enigszins gewijzigd. Voor de rest toont het verschil in de inspanningen die van de landen worden gevraagd – waarover niet echt een discussie heeft plaatsgevonden, of ik zou bijna zeggen waartegen geen echte bezwaren zijn gerezen – aan wat Europese solidariteit echt is.

Wat hernieuwbare energiebronnen betreft zijn er die meer moeten doen, omdat ze meer kunnen doen. Anderen ondernemen weer andere inspanningen in andere overgangssectoren. Voor mij is dit een absoluut uitzonderlijke richtlijn.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, allereerst zou ik de rapporteur, de heer Turmes, de schaduwrapporteurs en allen die zich sterk hebben gemaakt voor hernieuwbare energie willen bedanken. Ik herinner mij nog het debat over verwarming en koeling met behulp van hernieuwbare energiebronnen en al de onderwerpen die we hebben besproken. Ik denk dat we met de richtlijn die voor ons ligt een meesterstuk hebben afgeleverd. Door de bindende aard van het streefcijfer zullen maatregelen en steunprogramma's voor lidstaten die hernieuwbare energie gebruiken voorspelbaar zijn en een langetermijnkarakter hebben. Daardoor krijgen nieuwe technologieën de kans om de markt te penetreren en zullen ze niet marginaal zijn. We hebben een diepgaande verandering voor ogen.

Het is waar dat streefcijfers per land verschillen, maar ik wil ook een bijzonder aspect noemen dat in de Raad naar voren kwam. Op slechts één land na hebben alle landen begrepen dat ze het vastgestelde doel kunnen bereiken, en daartoe beschikken zij over twee aanvullende instrumenten. Ten eerste moeten we fors investeren in energie-efficiëntie omdat ook dit bijdraagt aan het halen van onze streefcijfers voor hernieuwbare energie. Ten tweede moeten we geen sector vergeten, want we willen alle sectoren aanpakken, niet alleen elektriciteit maar ook verwarming, koeling en het vervoer. Daarom geloof ik dat we, gezien de zeer positieve instelling van de lidstaten, deze doelstelling met optimisme kunnen bezien.

De voorgestelde flexibiliteitsmechanismen zijn wellicht niet helemaal ideaal. Maar ik ben het met het Parlement en de Raad eens dat we in deze fase in een aantal verschillende technologieën moeten investeren. Het ergste dat zou kunnen gebeuren is dat we de ontwikkeling van een bepaalde technologie, bijvoorbeeld zonne-energie, in de weg staan omdat die op dit moment kostbaarder is vergeleken met windtechnologie. Ik denk dat wij de juiste benadering kiezen door steunprogramma's te garanderen, maar lidstaten tegelijkertijd toe te staan om samen te werken. Zo heeft een Tsjechisch bedrijf geïnvesteerd in windenergie in Roemenie. Dit is wat we willen zien. We willen grote investeringen waar het goedkoper is, maar dit betekent niet noodzakelijkerwijs dat er technologieën moeten worden uitgesloten.

Ik vind het belangrijk dat er begeleidende maatregelen worden ingesteld en dat lidstaten de gelegenheid krijgen om de voor hen passende weg te vinden wat de overeengekomen administratieve belemmeringen betreft. Verder zijn ook bepaalde andere maatregelen absoluut noodzakelijk om op dit gebied succesvol te kunnen zijn.

Over het vervoer ben ik positiever gestemd dan de rapporteur omdat ik het heel belangrijk vind dat we iets doen met de duurzaamheidscriteria. We hebben duurzaamheidscriteria ten aanzien van broeikasgassen. Sommigen vinden dat deze strenger zouden moeten zijn; in mijn ogen zijn ze streng en ligt er een doorwrochte motivatie aan ten grondslag. Ten tweede hebben we bepaalde gebieden uitgesloten van de productie van biobrandstoffen, de zogenoemde *no-go areas*; mijns inziens is ook dit een revolutionaire verandering. Ten slotte behandelen we ook onderwerpen met betrekking tot directe en indirecte veranderingen in het landgebruik. We weten dat er nog onvoldoende wetenschappelijk bewijs voorhanden is om hierover een duidelijk besluit te kunnen nemen, maar er blijkt duidelijk uit dat we ook op deze gebieden moeten kiezen voor bindende regelingen. Mijns inziens is zelfs dit onderdeel van de richtlijn een enorm succes omdat dit de allereerste keer is dat duurzaamheidscriteria worden vastgesteld in een vorm die ten uitvoer zal worden

gebracht. Ik ben van mening dat de vervoerssector hernieuwbare energiebronnen nodig heeft, en niet alleen de sectoren voor verwarming, koeling en elektriciteit.

Ik ben erg trots op het werk dat onze rapporteurs samen met de Raad en het Franse voorzitterschap hebben verzet. Het is mijn stellige overtuiging dat we in 2020 niet alleen ons doel, 20 procent hernieuwbare energie, zullen hebben bereikt, maar nog veel, veel meer. Vandaag kunt u dus overtuigd zijn, en in 2020 zult u meer dan tevreden zijn.

Béla Glattfelder, *rapporteur voor advies van de Commissie internationale handel*. – (HU) De Commissie internationale handel heeft zich in de eerste plaats beziggehouden met het onderwerp biobrandstoffen, aangezien deze relevant zijn voor de internationale handel. De Commissie internationale handel is van mening dat de internationale handel in biobrandstoffen – in dit verband voornamelijk import uit derde landen – niet mag leiden tot de verwoesting van het milieu en de toename van hongersnood op mondiaal niveau. Daarom stelt de Commissie internationale handel voor dat lidstaten bij de uitvoering van de doelstellingen aangaande biobrandstoffen niet het gebruik van geïmporteerde biobrandstoffen in aanmerking mogen nemen die – direct of indirect – een rol spelen bij ontbossing, hetzij uit landen worden geïmporteerd die internationale voedselhulp ontvangen, dan wel exportheffingen of andere exportbeperkingen opleggen voor landbouwproducten. Ik denk dat ook Europa in staat is biobrandstoffen te produceren en dat de matiging van onze energieafhankelijkheid in eerste instantie kan worden bewerkstelligd als we gebruik maken van in Europa geproduceerde biobrandstoffen.

Mariela Velichkova Baeva, *rapporteur voor advies van de Commissie economische en monetaire zaken*. – (BG) Ik wil de rapporteur graag gelukwensen met dit uitstekende resultaat. Om de doelstellingen van de richtlijn over hernieuwbare energie te kunnen verwezenlijken zullen we een wetgevingskader moeten creëren dat waarborgen biedt voor langetermijninvesteringbeslissingen.

De te verwachten vraag naar energie uit hernieuwbare bronnen en biobrandstoffen zal een aantal mogelijkheden scheppen. We zouden bijvoorbeeld garanties kunnen bieden om kleine en middelgrote ondernemingen toegang te geven tot risicokapitaal als deze ondernemingen nieuwe technologieën op de markt willen brengen.

Financiële instellingen spelen op dit vlak zelfs in deze moeilijke tijden een sleutelrol. Ze kunnen de nodige onderbouw verlenen en instrumenten creëren voor het financieren van projecten ter bevordering van – onder andere – hernieuwbare energie en energie-efficiëntie. Dat kan door op nationaal en communautair niveau een op de lange termijn gericht regelgevend kader op te zetten dat de nodige aandacht besteedt aan de rol van regionale en lokale autoriteiten bij het definiëren van het beleid ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Anders Wijkman, *rapporteur voor advies van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik ben het ermee eens dat deze richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen het beste is wat dit energie- en klimaatpakket te bieden heeft. Ik ben met name verheugd over het feit dat men erin is geslaagd de duurzaamheidscriteria voor biobrandstoffen aanzienlijk te verbeteren. Mijns inziens heeft de rapporteur zich uitstekend van zijn taak gekwijt.

We mogen onszelf wel een schouderklopje geven voor deze richtlijn, want andere onderdelen van het pakket laten veel te wensen over. Als het volledig veilen van emissierechten wordt uitgesteld tot 2027 – dan zijn we dus weer een generatie verder – en meer dan 60 procent van de uitstootbeperking mag worden gerealiseerd in derde landen, waar is dan de noodzakelijke stok achter de deur en waar zijn de noodzakelijke stimulansen voor de transformatie van onze energieproductie, ons vervoer, onze industriële productie, enzovoort? Dit schaadt onze langetermijninspanningen om de uitstoot terug te dringen, maar ook onze industrie. We hebben nood aan innovatie. Als ik in uw schoenen zou staan, commissarissen, dan zou ik mij toch wel een beetje zorgen maken over het risico van een ineenstorting van de markt voor emissierechten, als gevolg van de combinatie van de geringe eisen ten aanzien van nationale maatregelen en de recessie.

Deze richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen is een uitstekend voorbeeld. Deze voorziet in de noodzakelijke stimulansen voor technologische ontwikkeling, schept nieuwe banen en vermindert de afhankelijkheid van de buitenwereld; allemaal zaken die broodnodig zijn.

Inés Ayala Sender, *rapporteur voor advies van de Commissie vervoer en toerisme*. – (ES) Mevrouw de Voorzitter, ook ik verwelkom de afronding van deze onderhandelingen over de richtlijn ter bevordering van het gebruik van hernieuwbare energie. Wij vinden dat er, vooral vanuit het perspectief van de vervoerssector, duidelijk een richting is aangegeven. De sector had daar ook om gevraagd in verband met de rechtszekerheid. Ook

zijn we erin geslaagd om voldoende voorwaarden en diversiteit in de richtlijn op te nemen, zodat niet alleen biobrandstoffen, maar ook andere aspecten, zoals waterstof of elektriciteit uit hernieuwbare bronnen, deel zullen uitmaken van de mix die nodig is om zowel de doelstelling van 20 procent als die van 10 procent binnen die 20 procent te verwezenlijken.

Een essentieel punt en heel belangrijk is de invoering van duurzaamheidscriteria, waaronder uiteraard milieucriteria, zoals het gebruik van grond en de gevolgen voor derde landen. Daarnaast vind ik de sociale criteria van essentieel belang. Ik verzoek de Commissie om met betrekking tot de sociale criteria heel voorzichtig te werk te gaan, omdat de burgers in deze tijden van recessie en onzekerheid juist daarom vragen.

Wat betreft de herzieningsclausules denk ik dat we dit beleid verder kunnen versterken en verdiepen met onder andere nieuwe wetgevingsvoorstellen. Het gemeenschappelijk formaat zal de lidstaten in hun nationale actieplannen ook helpen om de gestelde doelen te bereiken.

Tot slot wil ik de Commissie vragen wat haar plannen zijn voor de distributie-infrastructuur en -logistiek en de ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

VOORZITTER: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Ondervoorzitter

Samuli Pohjamo, rapporteur voor advies van de Commissie vervoer en toerisme. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur bedanken voor het enorme werk dat hij heeft verzet.

Een duurzaam en toenemend gebruik van hernieuwbare energiebronnen is een goede zaak voor de regio's. Het zorgt voor nieuwe arbeidsplaatsen, verbetert de zelfvoorziening op energiegebied en levert tegelijkertijd een belangrijke bijdrage aan de beheersing van de klimaatverandering. Bovendien stimuleert het de mondiale markt van materieel dat bij de productie van hernieuwbare energie wordt gebruikt.

De Commissie regionale ontwikkeling benadrukte in haar advies het cruciale belang van het regionale en plaatselijke niveau bij de tenuitvoerlegging van de richtlijn. Er is op dit gebied behoefte aan veel samenwerking, uitwisseling van goede ervaringen evenals onderzoek, productontwikkeling en proefprojecten.

Tussen de lidstaten en de regio's bestaan grote verschillen in omstandigheden en klimatologische factoren. Dat blijkt ook uit het compromisvoorstel, dat onder meer het door onze commissie voorgestelde duurzame, maar kleinschalige gebruik van turf in productieprocessen mogelijk maakt.

Het is belangrijk dat wij het compromis over deze richtlijn kunnen aannemen als onderdeel van het historische klimaat- en energiepakket.

Csaba Sándor Tabajdi, rapporteur voor advies van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling. – (HU) Graag feliciteer ik de rapporteur, de heer Turmes, want dit is een uitermate belangrijke richtlijn. De Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling is verheugd dat de Europese Commissie haar woord heeft gehouden, want een jaar geleden, toen het Parlement mijn verslag over biogas aannam, zijn we met mevrouw Fischer-Boel overeengekomen dat er geen aparte richtlijn over biomassa zou komen, maar dat we deze kwestie zouden regelen binnen het kader van hernieuwbare energiebronnen. Ik dank de Europese Commissie dat zij deze afspraak is nagekomen. De Landbouwcommissie is van mening dat biomassa en biogas een cruciale rol spelen bij de hernieuwbare energiebronnen; in het geval van biomassa is het echter onaanvaardbaar als dat leidt tot de kap van bossen of als hiervoor grond wordt aangewend die geschikt is voor voedselproductie. De productie van bio-energie en biomassa mag dus in geen geval ten koste gaan van de voedselproductie. Het Amerikaanse bio-ethanolprogramma, dat is gebaseerd op maïs, is een negatief voorbeeld van hoe de prijzen omhoog worden gejaagd. Ik dank u voor uw aandacht.

Werner Langen, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, eerst zou ik willen meedelen dat de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten met dit onderhandelde compromis zal instemmen. We hebben stevig onderhandeld, Claude Turmes heeft heel wat werk verzet. In de Commissie industrie, onderzoek en energie kregen we 1 500 amendementen te verwerken uit de adviezen, en zijn inspiratie was zo groot dat hij steeds weer nieuwe voorstellen op tafel heeft gelegd. Toch hebben we het samen tot een goed einde gebracht, en ik zou vooral het hoofd van de onderhandelingen, de Franse permanente vertegenwoordiger Léglise-Costa, willen bedanken omdat hij bij deze uiterst moeilijke onderhandelingen – met zeker tien onderhandelingsronden – de nodige kalmte en het vereiste overzicht

heeft bewaard. Claude Turmes heeft ten slotte ingestemd met een compromis waarachter we ons volledig kunnen scharen omdat het alle mogelijkheden opent om hernieuwbare energie doelgericht te gebruiken.

Commissaris Dimas heeft gezegd: "Ja, ga akkoord met het volledige pakket, ook wanneer u hier en daar iets niet aanstaat." Het voorstel van huize Piebalgs was echt nuttig. Zo konden we goed gefundeerd onderhandelen en hoefden we niet eens meer zoveel te veranderen – in tegenstelling tot enkele andere dossiers die we nog zullen bespreken. Op die basis kunnen we samen de hernieuwbare energie bevorderen, de lidstaten hun plicht laten vervullen, moderne technologieën ontwikkelen en zo onze gemeenschappelijke doelstelling van minstens 20 procent hernieuwbare energie in 2020 bereiken.

Er is één punt in het totale compromis waar ik niet volledig achter sta, namelijk het voorstel van de Commissie om flexibele instrumenten aan te wenden. Dat hebben het Parlement en de Raad een halt toegevoegd. Ik zou liever zien dat we op dat vlak in de lidstaten nieuwe mogelijkheden hadden geboden. Ondanks die opmerking over dat ene punt is mijn fractie het volledig eens met het pakket. Hartelijk dank aan Claude Turmes, het Franse voorzitterschap van de Raad en de Commissie.

Britta Thomsen, *namens de PSE-Fractie*. – (DA) Bedankt, mijnheer de Voorzitter, 22 maanden geleden zouden weinigen hebben geloofd dat de EU zich ertoe zou verplichten dat 20 procent van ons energieverbruik in 2020 uit hernieuwbare energiebronnen afkomstig moet zijn. De wetgeving die het Europees Parlement morgen zal aannemen, is niets minder dan de belangrijkste energiewetgeving ter wereld. Hierdoor zullen we eindelijk komaf maken met eeuwen van onafhankelijkheid van olie en gas – een afhankelijkheid die ons klimaat heeft geschaad en overal ter wereld tot oorlog, onrust en ongelijkheid heeft geleid. De weg die we hebben afgelegd, was hobbelig en bezaaid met obstakels, maar zoals de situatie nu is, erkennen we dat we de dingen niet langer op hun beloop kunnen laten. We zijn genooddakt actie te ondernemen en met de richtlijn voor duurzame energie zetten we de eerste schreden op weg naar een schonere en betere wereld.

Ons energieverbruik is namelijk het centrale punt in de discussie over maatregelen tegen de klimaatverandering. Als we erin slagen een omslag in ons energieverbruik teweeg te brengen en op te houden met het gebruik van fossiele brandstoffen, zullen we er ook in slagen iets tegen de klimaatverandering te doen. De overeenkomst die we met de Raad hebben bereikt, is een goed resultaat vanuit het standpunt van de Sociaal-democratische Fractie, omdat we hebben vastgehouden aan de fundamentele bindende doelstellingen, waardoor, ongeacht de vele capriolen die sommige landen hebben uitgehaald, 20 procent van het energieverbruik in 2020 in de EU uit groene energiebronnen zal komen. We hebben bindende doelstellingen zeker gesteld, zoals de eis dat ten minste 10 procent van het energieverbruik in de vervoerssector van hernieuwbare energiebronnen moet komen. Daarnaast hebben we ervoor gezorgd dat biobrandstoffen voortaan op een verantwoorde en duurzame manier worden geproduceerd, en wij als Sociaal-democratische Fractie hebben tevens de nadruk gelegd op de noodzaak van sociale duurzaamheid. Het verheugt ons ook dat biobrandstoffen van de tweede generatie dubbel meetellen in de boekhouding, zodat er een stimulans is om nieuwe energietechnologieën te ontwikkelen. Tot slot hebben we de basis gelegd voor een bedrijfstak met twee miljoen nieuwe banen in Europa en onderzoek naar groene energietechnologieën, en om deze redenen durf ik vandaag trots te zijn. Trots, omdat het Europees Parlement daadkracht heeft getoond en verheugd, omdat de Sociaal-democratische Fractie doorslaggevende invloed heeft kunnen uitoefenen, zodat we deze wetgeving morgen kunnen steunen. Verder wil ik alle collega's hartelijk danken voor de geweldige samenwerking.

Fiona Hall, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het stelt mij teleur dat de eisen voor de uitstootvermindering in een deel van het pakket zijn versoepeld. De Europese Unie moet een stevige koers uitstippelen naar een koolstofarme toekomst, anders wordt zij gepasseerd door andere landen die er nu op gebrand zijn om de verloren tijd in te halen. Ik vrees dat we nog spijt zullen krijgen van deze gemiste kans om onze eigen zaken op orde te krijgen vóór de rest van de wereld zover is.

Maar ten aanzien van de richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen is het Parlement erin geslaagd de lidstaten ervan te overtuigen dat de wijze waarop wij aan onze energie komen, radicaal moet veranderen. Ik wil de heer Turmes bedanken, want het is zijn vastberadenheid die dit positieve resultaat mogelijk heeft gemaakt.

Voor de hernieuwbare-energiesector biedt de richtlijn rechtszekerheid en neemt deze barrières weg die vooruitgang in de weg staan, zoals de aansluiting op het netwerk. Met betrekking tot hernieuwbare energie in het vervoer zijn de sector strenge eisen opgelegd voor biobrandstoffen, en dat doet mij deugd. Ik ben opgelucht dat de definitieve tekst gebieden met een grote biodiversiteit en een grote koolstofvoorraad beschermt en dat de besparingseis voor broeikasgassen is verhoogd van 35 procent in het oorspronkelijke

Commissievoorstel tot 60 procent voor nieuwe installaties vanaf het jaar 2017. Cruciaal is dat de effecten van indirecte veranderingen in landgebruik nu zullen worden meegenomen bij de berekeningen van de broeikasgasbesparing, en dat voor biobrandstoffen zonder risico van neveneffecten een bonus wordt uitgekeerd. De effecten op de voedselprijzen zullen worden gevolgd en aangepakt middels regelmatige verslaglegging en de evaluatie in 2014.

Als het Parlement zijn zin had gekregen zouden bepaalde maatregelen ingrijpender zijn geweest en sneller zijn geïmplementeerd. Desondanks is dit een definitieve tekst die onze steun waardig is.

Ryszard Czarnecki, *namens de UEN-Fractie*. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur bedanken voor zijn verslag. Ik wil het Parlement er aan herinneren dat er, voorafgaand aan de bijeenkomst van de Raad, een compromis werd bereikt over drie van de zes verslagen in het energie- en klimaatpakket. Dat was geen goed compromis. Op dat moment had men kunnen zeggen dat, omdat er een gemeenschappelijk standpunt was overeengekomen voor de helft van de richtlijnen, Europa's energie- en industrieglas half vol was. Maar een scepticus zou u er op wijzen dat het zojuist genoemde glas nog half leeg was. Na de top is het glas van de Europese Unie echter tot aan de rand gevuld.

Het compromis is niet gemakkelijk. Het verplicht de lidstaten, inclusief de nieuwe, om enorme economische inspanningen te leveren, ongeacht de omstandigheden. De normen in de compromisversie zijn opgevoerd en er is een hoog niveau vastgesteld voor onze regio. We mogen niet vergeten dat al deze cijfers en indicatoren die zo gemakkelijk op papier te zetten zijn, de daadwerkelijke concrete middelen bepalen die door onze belastingen worden gegenereerd. Zij bepalen ook het lot van echte banen die worden bedreigd.

Umberto Guidoni, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, we staan voor een belangrijk compromis voor Europa, ook al heeft het Parlement enkele bittere pillen moeten slikken.

Vooraf de tekst over hernieuwbare energiebronnen, die het resultaat was van de dialoog, bevat een duidelijke omschrijving van de doelstellingen en, nog belangrijker, stelt dat ze bindend zijn. De clausule over een herziening in 2014 moet worden gezien als de sleutel voor meer flexibiliteit om het streefcijfer voor de terugdringing te behalen. Dat ligt nu op 20 procent, maar kan onder de juiste omstandigheden worden verhoogd naar 30 procent in 2020. Benadrukt dient te worden dat de krachtigste en economisch gunstigste manier om de lidstaten flexibiliteit te bieden het vaststellen van nationale efficiëntiestreefcijfers is voor de bouw, het vervoer en de industrie en voor een beter gebruik van elektriciteit.

Het bindende streefcijfer van 10 procent biobrandstoffen moet gepaard gaan met normen voor energie-efficiëntie voor productieprocessen door het in acht nemen van milieu- en sociale-duurzaamheidscriteria. Het gebruik van biomassa moet worden gericht op niet-controversiële terreinen en op conversietechnologieën die efficiënter zijn dan biobrandstoffen van de eerste en tweede generatie. De overeenkomst die is bereikt in de Raad en de wil van het Europees Parlement geven een positief signaal: we kunnen deze ernstige economische crisis niet oplossen zonder onze strategie te wijzigen. Degenen die, net als Berlusconi, de spot drijven met de Europese 'drie winden'-richtlijn en het een 'Don Quichot'-achtig plan noemden, hebben ongelijk gekregen.

Het pakket dat dit Parlement wordt verzocht goed te keuren, dat vanwege het egoïsme van enkele lidstaten al is afgezwakt, biedt toch enkele innovatieve oplossingen om de gevolgen van de klimaatverandering te beperken. Als wij niet snel kunnen handelen, zal dit probleem zwaarder gaan rusten op de Europese economie en vooral op de schouders van de Europese burgers.

Jana Bobošíková (NI). – (CS) De richtlijn ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen maakt onderdeel uit van het klimaat- en energiepakket. Morgen ga ik tegen dat pakket stemmen. Ik vind dit stuk wetgeving, aan ons voorgelegd als zijnde een moeizaam tussen 27 regeringsleiders en staatshoofden bereikt akkoord, namelijk volledig onbegrijpelijk, overbodig en uiteindelijk ook nog eens gevaarlijk. Ik hoop van ganser harte dat het nooit en te nimmer in deze vorm van kracht zal worden.

Het ontstaan van het hele klimaatpakket en het onderhandelingsproces hiertoe lijkt nog het meest op het sprookje van Hans Christiaan Andersen "De nieuwe kleren van de keizer". De leden van de verschillende regeringen die de hele lading chaotische voorschriften, regels, sancties en boetes unaniem in Brussel goedkeurden, laten er thuis in eigen land veelal geen enkele twijfel over bestaan dat ze eigenlijk een volledig andere mening zijn toegedaan. Onder vier ogen, in privé, weten ze zelfs feilloos alle negatieve gevolgen van de klimaatgekte op te noemen en onderkennen ze dat deze groene zeepbel schadelijk is voor de economie van hun land. Ze deinzen er echter voor terug om hun vetorecht in te zetten en om wetgeving die de EU niets anders dan verlies van concurrentiekracht oplevert, naar de prullenbak te verwijzen.

Geen enkele politicus heeft zich erover willen uitlaten hoeveel duurder warmte en elektriciteit worden door deze richtlijn en verordening. Waartoe al deze nieuwe registers en jaarverslagen ter waarborging van de oorsprong? Waarom zou er in het elektriciteitsnet voorrang moeten worden gegeven aan de grillige kilowatturen van windmolens boven de betrouwbare kilowatturen van kerncentrales? Wie van de afgevaardigden is bijvoorbeeld in staat de normaliseringsregel te berekenen, bedoeld om rekening te kunnen houden met elektriciteit uit waterkracht, een regel die dit Parlement morgen middels een ingewikkelde formule beoogt op te leggen aan alle waterkrachtcentrales in de EU? En wie begrijpt er afgezien van de rapporteur en een enkele ambtenaar überhaupt waar ik het nu over heb?

Als we iets doen willen voor onze burgers en zorgen willen voor duurzame ontwikkeling, dan kan dat toch niet betekenen dat we alle industriële productie de EU uit jagen en kunnen we toch niet de wind en regen onze wil opleggen, kernenergie uitbannen en energie tot in het oneindige duurder maken door er allerlei administratieve rompslomp aan op te hangen? Dit alles leidt mij tot de conclusie dat morgen het volledige klimaatpakket naar de prullenmand verwezen dient te worden.

Alejo Vidal-Quadras (PPE-DE). – (ES) Geachte collega's, we moeten erkennen dat het debat van vandaag en de stemming van morgen een zoetzure smaak in onze mond zal achterlaten en dat er positieve en negatieve gevoelens bestaan.

Negatieve gevoelens, omdat de intensiteit en de snelheid van de procedure ertoe hebben geleid dat een groot aantal afgevaardigden in dit Huis zich buitengesloten voelden, buitengesloten van een groot deel van het debat over een pakket maatregelen waarvan we allemaal weten dat het waarschijnlijk het belangrijkste van deze zittingsperiode is.

En positieve gevoelens omdat ik ervan overtuigd ben dat het resultaat van deze marathononderhandelingen – dat kunnen we nu eindelijk zeggen – bevredigend is.

Dit is een gezamenlijk debat over het hele pakket, maar nu hebben we het over de richtlijn voor het gebruik van hernieuwbare energie, en op enkele punten daarvan wil ik dieper ingaan.

In de eerste plaats het terecht handhaven van de norm van 10 procent biobrandstoffen, want als we in Europa één probleem hebben, is het wel de onzekerheid van de toelevering.

De nationale steunplannen, die ook worden voortgezet, zijn in bepaalde lidstaten heel succesvol geweest, met name in Spanje. Daarom is het feit dat ze in stand worden gehouden in mijn ogen goed nieuws.

De flexibiliteitsmechanismen, die het voor lidstaten met minder potentieel gemakkelijker moeten maken om deel te nemen aan dit ambitieuze project om het gebruik van hernieuwbare energie te stimuleren door hun krachten te bundelen met lidstaten die wel een groot potentieel hebben, vormen ook een heel positieve bijdrage.

En de Europese industrie krijgt met deze richtlijn voor het gebruik van hernieuwbare energie zonder enige twijfel een heel krachtige en heel duidelijke boodschap, waardoor deze met meer vertrouwen en zekerheid te werk zal gaan. Dit schept enorme kansen voor het bedrijfsleven en ook voor de werkgelegenheid, zowel in Europa als op wereldschaal.

Kortom, dit wetgevingspakket is het begin van een nieuw tijdperk, een tijdperk waarin we ons hebben gecommitteerd aan een goed milieu, en wel met een dimensie en een reikwijdte ...

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Mechtild Rothe (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, allereerst feliciteer ik de rapporteur met zijn uitstekende werk. Beste Claude, hartelijk bedankt daarvoor. Deze richtlijn biedt Europa nu de ideale mogelijkheid om de nodige ommekeer op het vlak van energie een nieuwe impuls te geven.

We weten dat we ons door de dramatische klimaatsverandering duidelijk moeten concentreren op hernieuwbare energie, op energie-efficiëntie. Dit compromis met de Raad is een heel goed resultaat. Het voorstel van de Commissie over certificatenhandel dat succesvolle nationale steunstelsels in gevaar bracht, is geschrapt. Door echte samenwerkingsmechanismen is er de vereiste flexibiliteit om samen het streefcijfer van 20 procent te halen en - zo hoop ik - ook te overtreffen. Ook de nationale actieplannen om de strategie voor hernieuwbare energie uit te werken, werden aanzienlijk aangescherpt.

Enerzijds heeft het Europees Parlement de milieucriteria voor biobrandstoffen beduidend verbeterd en anderzijds heeft het sociale criteria toegevoegd. Ik bedank daarvoor de rapporteur en de hele delegatie voor dat resultaat.

Roberts Zile (UEN). – (LV) Dank u, mijnheer de Voorzitter. Ten eerste wil ik de heer Turmes en alle leden van de dialoog bedanken voor de bereikte overeenkomst. Naar mijn mening is het compromis over de richtlijn inzake hernieuwbare energie belangrijk omdat we niet zijn afgeweken van de streefcijfers en toezeggingen die in het verleden zijn vastgesteld en gedaan, ongeacht de financiële en economische crisis en het feit dat de prijzen van fossiele brandstoffen op de korte termijn dalen. Met betrekking tot transport zou ik echt willen zeggen dat het goed is dat deze duurzaamheidscriteria worden voorgesteld en dat er ook een regeling voor de bevordering van de nieuwe generatie biobrandstoffen is gekomen, die naar mijn mening een goed compromis is voor deze kritieke situatie met betrekking tot voedselproductie en biobrandstoffen. Tot slot ben ik ook verheugd dat er wordt geluisterd naar het standpunt van een klein Europees land als Letland, en dat het streefcijfer voor Letland, dat een bijzonder hoog aandeel aan hernieuwbare energie bevat, nu al het hoogste van de Europese Unie, is bereikt en verlaagd. Dit laat zien dat we er vertrouwen in kunnen hebben dat Europa ook de situatie van kleine landen begrijpt. Dank u.

Roger Helmer (NI). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, in deze tijd maken wij ons allen zorgen over energiezekerheid. Het is dan ook geheel terecht dat we streven naar hernieuwbare energie, maar die hernieuwbare energie moet in zowel economisch als milieuopzicht duurzaam zijn. In dit kader maak ik mij ernstig zorgen over de run op windenergie, met name in mijn eigen land, waar wij ons voor windenergie te optimistische en totaal onhaalbare doelen hebben gesteld. Het is niet duidelijk of windenergie aan die criteria voldoet, het is zeer kostbaar en het drijft nu al de elektriciteitskosten op voor gezinnen die het toch al niet breed hebben, en voor bedrijven.

Er gaat veel energie zitten in de fabricage en montage, het transport en de plaatsing van windmolens. Bij de graafwerkzaamheden voor het storten van funderingen, voor de aanleg van infrastructuur en wegen en voor het trekken van kabels worden aanzienlijke hoeveelheden kooldioxide uitgestoten. Maar, mijnheer de Voorzitter, ik wil vandaag niet zozeer aandacht vragen voor deze kwesties als wel voor de gevolgen voor lokale gemeenschappen: in mijn regio, Leicestershire and Northamptonshire, vliegen de aanvragen voor windparken ons om de oren; de windparken verstoren het landschap, ze veroorzaken een keldering van de waarde van onroerend goed, ze ruïneren levens, gezinnen en gemeenschappen. We maken ons steeds meer zorgen over de gezondheidseffecten van laagfrequent geluid, vooral 's nachts, want het verstoort het slaappatroon van de plaatselijke bevolking. Het wordt tijd dat we de mensen die we hier vertegenwoordigen in bescherming nemen. Ik ben van mening dat er voor windmolens een wettelijke minimale afstand moet worden vastgesteld van ten minste drie kilometer ten opzichte van bestaande woningen.

Reino Paasilinna (PSE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, mijn dank aan alle rapporteurs.

Er gebeurt veel: de Europese Unie was betrokken bij het beëindigen van de oorlog in Georgië, wij hebben een begin gemaakt met het beteugelen van de brede financiële crisis en nu stellen wij een energiepakket op, wat ook geen kleinigheid is.

Er is afgesproken welke industrietakken emissierechten krijgen. Het is belangrijk dat er geen investeringscrisis en daaruit voortkomende werkloosheid ontstaat. Dat zou dan gebeuren naast de financieringscrisis, wat een fatale combinatie zou zijn. Tegelijkertijd krijgt de werkgelegenheid een nieuwe stimulans, omdat de industrie niet naar andere landen gaat en de energie-efficiëntie toeneemt, waarvoor technologieën nodig zijn.

Ik ben blij dat ons voorstel om de periode 2005-2007 als onze referentieperiode te gebruiken, is aangenomen, omdat dat rechtvaardigheid betekent. Europa loopt nu voorop bij de verandering. Die is gebaseerd op solidariteit, ook ten opzichte van degenen die vandaag de dag nog niet zo energie-efficiënt zijn.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur bedanken en ik steun het compromis over het voorstel voor een richtlijn inzake hernieuwbare energie. Ik wil ook van de gelegenheid gebruik maken om enkele kanttekeningen te plaatsen.

Wanneer we het over hernieuwbare energiebronnen hebben, denken we aan het profiteren van wind, zonne-energie, geothermische energie, golven, rivieroever, biomassa en biogas. Helaas kunnen de faciliteiten voor de productie van hernieuwbare energie negatieve gevolgen hebben voor het milieu of de voedselproductie beperken, hoewel dat niet per se het geval hoeft te zijn. Het is daarom belangrijk om ons gezond verstand te gebruiken bij al onze acties en om diepgaand onderzoek te doen. We moeten er ook naar streven om de kosten voor het winnen van hernieuwbare energie te verlagen door naar innovatieve oplossingen te zoeken.

Hernieuwbare energie hoeft echt niet duur te zijn. Bovendien moeten we de bijkomende kosten berekenen, waarbij ook rekening moet worden gehouden met milieuschade die wordt veroorzaakt door het exploiteren van de traditionele energiebronnen.

In dit verband zou ik willen benadrukken dat lokale autoriteiten, met name in stedelijke gebieden, hierbij betrokken moeten worden. We moeten de samenleving ook uitgebreid informeren over dit onderwerp. Energiebesparing en verstandig gebruik ervan zijn andere zeer belangrijke punten. We mogen de schatten van Moeder Aarde niet verspillen.

Luca Romagnoli (NI). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, allereerst wil ik graag zeggen dat ik onder de indruk ben van de interessante argumenten die naar voren zijn gebracht in dit debat over een van de hoekstenen van het Europese beleid inzake klimaatverandering en energie.

Nu onze economieën een ernstige crisis doormaken, heb ik veel bewondering voor hoe het Franse voorzitterschap, samen met premier Berlusconi – die hiervoor dank en waardering verdient – heeft geprobeerd een terrein aan te pakken dat een onmiskenbaar aandeel heeft in de verwoesting en de vervuiling van de planeet, en wel zodanig dat onze industrieën kunnen overleven. Het verslag van de heer Turmes verbetert in feite de vooruitzichten, aangezien we hoe dan ook energie uit hernieuwbare bronnen nodig hebben.

Ik ben het eens met de algemene strekking van het verslag en de amendementen, met name 1, 2, 4, 5 en 7, waar ik vóór zal stemmen, hoewel ik zou willen dat bepaalde instrumenten voor het opwekken van duurzame energie anders zouden zijn beoordeeld, aangezien de impact ervan nog moet worden vastgesteld en geëvalueerd. Bij de voorgestelde doelstellingen dient echter, naast milieuduurzaamheid, ook rekening te worden gehouden met sociale duurzaamheid en daarmee, zo u wil, dus ook met de duurzaamheid van alle aspecten van onze verwerkende industrieën.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, dit verslag vormt zonder twijfel een belangrijke stap op weg naar een energiesysteem dat meer zekerheid biedt, voor meer concurrentie zorgt en duurzamer is. Ik wil de rapporteur feliciteren omdat hij er met zijn voortreffelijke werk voor heeft gezorgd dat het Parlement een leidende rol heeft in dit proces.

Ik betreurt het echter dat de herziening in 2014 is gehandhaafd. Het is waar dat er zekerheden zijn ingebouwd om te waarborgen dat een herziening geen betrekking zal hebben op het streefcijfer van 20 procent of op de controle van de lidstaten over hun nationale steunprogramma's, maar dat is naar mijn mening niet voldoende.

Met de huidige tekst zouden enkele lidstaten kunnen klagen dat de handel in certificaten van hernieuwbare oorsprong weer tot leven wordt gewekt, een gevaar dat we tijdens de onderhandelingen met zo veel moeite hebben weten te bedwingen.

Het is onze taak als Parlement om erop toe te zien dat het halen van de streefcijfers niet verslapt en om de Unie aan te moedigen het enorme potentieel voor hernieuwbare energie elders in de wereld te ontwikkelen.

Daarom verwelkomen we het initiatief om een internationaal agentschap voor hernieuwbare energie op te richten om het gebruik van deze energie ook buiten Europa te bevorderen.

Inese Vaidere (UEN). – (LV) Dames en heren, naar mijn mening is het zeer welkom dat de overeenkomst over het klimaatveranderingspakket unaniem tot stand is gekomen, omdat het duidelijk is dat we slechts effectief vooruitgang kunnen boeken als er unanimiteit bestaat. Ten eerste wil ik u er aan herinneren dat de tekst van het compromis een oplossing biedt aan de lidstaten die hun emissies met ten minste 20 procent hebben verminderd in de periode van 1990 tot 2005. De oplossing zou echter nog gedurfd moeten zijn omdat bijvoorbeeld in mijn land, Letland, de vermindering van 1990 tot 2005 al 57 procent bedroeg, en de totale middelen uit veilingen die beschikbaar zijn om het pakket uit te voeren, zijn aanzienlijk afgenomen. Ten tweede moeten we, teneinde de streefcijfers voor 2020 te kunnen halen, een effectief stimuleringssysteem voor de hele EU opzetten, dat bedrijven en particulieren ondersteunt die hernieuwbare energiebronnen gebruiken of introduceren. Dit kan worden gedaan door een gedeelte van de kosten voor het doorvoeren van de veranderingen te betalen. Voor lidstaten die niet kunnen beschikken over toereikende begrotingsmiddelen, is deze taak anders onmogelijk uit te voeren. De Europese Commissie zou zich ook meer moeten inspannen om middelen te vinden voor de productie van effectievere en goedkopere technologieën voor hernieuwbare energie. Teneinde de klimaatsituatie in de hele wereld te kunnen verbeteren, moeten deze technologieën tegen aanvaardbare prijzen worden geleverd.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) 20 procent van de verbruikte energie moet in 2020 afkomstig zijn uit hernieuwbare bronnen. Dit is een zeer ambitieuze doelstelling, gezien de huidige situatie in Europa. Op dit moment vertegenwoordigt de hernieuwbare energie 8,5 procent van alle verbruikte energie. Elk land moet naar bronnen zoeken die het beste op eigen grondgebied kunnen worden geëxploiteerd.

Er moet worden opgemerkt dat lokale autoriteiten steeds meer bereid zijn om hernieuwbare energie te exploiteren. Ik ben van mening dat de toekomst van de sector inderdaad afhankelijk is van lokale initiatieven. Deze kunnen rekenen op sterke nationale en Europese steun, waaronder financiële.

Het is dan ook essentieel om dergelijke acties te stimuleren, om te wijzen op de voordelen die zij zullen brengen en om reeds genomen initiatieven te steunen. De voordelen zijn enorm: meer banen, inkomsten, belastinginkomsten en, het allerbelangrijkst, hernieuwbare energiebronnen.

Marusya Ivanova Lyubcheva (PSE). – (BG) Mijnheer de Voorzitter, commissarissen, dames en heren, dit verslag mag beslist een succes voor het Europees Parlement genoemd worden. Het is inderdaad zo dat we op twee vlakken een evenwicht moeten zien te vinden. We moeten energie uit allerlei verschillende bronnen – waaronder hernieuwbare en alternatieve bronnen – halen en daarbij een afgewogen keuze maken. Daarnaast moeten we een evenwicht vinden tussen de energieproductie en –consumptie, enerzijds, en de bescherming van het milieu, anderzijds.

Deze richtlijn is een belangrijk instrument bij de verwezenlijking van die doelstellingen. Het is van belang dat we een economisch doeltreffend beleid en dito maatregelen formuleren om de lasten voor consument zo laag mogelijk te houden. De gehele maatschappij heeft daar baat bij. Steun voor deze richtlijn houdt ook steun in voor technologieën die al geruime tijd worden gebruikt voor de productie van energie – zolang deze tenminste betrouwbaar, veilig en duurzaam zijn. En dat is in de context van kernenergie een belangrijke overweging. Eén en ander betekent dat we flexibel moeten zijn.

Daarom wil ik opnieuw de aandacht vestigen op problemen die voortvloeien uit de sluiting van de kernreactoren bij de energiecentrales in Bulgarije. Voor de sluiting moet voldoende compensatie worden geboden, opdat Bulgarije mee kan blijven doen ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Romana Jordan Cizelj (PPE-DE). – (SL) Dames en heren, ik kon de afgelopen week in Poznań met eigen ogen de grote hoop zien die de rest van de wereld heeft met betrekking tot de Europese Unie. We zijn aangemoedigd om onze leidende positie op het gebied van klimaatverandering te behouden. We hebben ook aanwijzingen ontvangen van de Verenigde Staten en Australië dat zij dezelfde weg inslaan als wij.

Natuurlijk is dit een enorme verantwoordelijkheid voor ons. De verantwoordelijkheid om goede wetgeving aan te nemen en deze uit te voeren. Deze verantwoordelijkheid is des te groter omdat ons wetgevingsinstrument niet voorziet in sancties. Daarom wil ik zowel nationale regeringen als leden oproepen om ervoor te zorgen dat we onze doelen daadwerkelijk verwezenlijken.

Ik zou nog twee andere dingen willen benadrukken: dat we moeten investeren in transportnetwerken, naast het investeren in de productiecapaciteit op het gebied van hernieuwbare energiebronnen. Intelligente netwerken spelen een uiterst belangrijke rol in dit opzicht, omdat zij de distributie van opgewekte elektriciteit mogelijk maken. Tot slot zouden we het gebruik van biomassa moeten uitbreiden ...

(Spreekster wordt door de Voorzitter onderbroken)

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ik zou graag de rapporteur, de heer Turmes, willen complimenteren. Het bevorderen van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen brengt met zich mee dat de lidstaten zich ertoe verplichten de infrastructuur van de energievoorziening te moderniseren, een functionele scheiding aan te brengen en de verschillende energievoorzieningsnetten in Europa te koppelen, zodat producenten van hernieuwbare energie toegang kunnen krijgen tot het energietransport- en -distributienet.

Het Europees economisch herstelplan voorziet in aanzienlijke geldbedragen voor energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, het koppelen van de verschillende energievoorzieningsnetten en het vergroten van de energie-efficiëntie. Dit betekent daarom dat bevordering van het gebruik van hernieuwbare energie nieuwe banen kan scheppen en de economische groei kan stimuleren.

Er zijn grote investeringen nodig om de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen geleidelijk te verminderen en bestaande energieproductiefaciliteiten te moderniseren en efficiënter te maken. Verder dient de EU te investeren in onderzoek naar de tweede generatie biobrandstoffen.

Gyula Hegyi (PSE). – (HU) Ik zou graag kort van gedachten met u willen wisselen over biobrandstoffen. We weten dat dit een zeer tegenstrijdige energievorm is, want als we deze uit de derde wereld importeren, wordt het oerwoud bedreigd met verwoesting of wordt op zeer veel plaatsen hongersnood in de hand gewerkt. Tegelijkertijd kan vooral de derde generatie biobrandstoffen gunstig zijn voor onze totale energiebalans en daarom denk ik dat we biobrandstoffen eigenlijk uit eigen bron zouden moeten produceren en de overcapaciteit van de Europese landbouw voor dit doel zouden moeten inzetten. Om één voorbeeld te noemen: in Hongarije ligt ongeveer één miljoen hectare landbouwgrond braak. Als we daar op revolutionaire wijze biobrandstoffen zouden kunnen produceren, terwijl we tegelijkertijd ook de natuurlijke gesteldheid behouden – dat wil zeggen door het land niet al te intensief te bewerken – zouden we zowel het milieu dienen als het doel dat door de heer Turmes werd genoemd, namelijk dat we [deze brandstoffen] in de eerste plaats uit eigen bron, binnen Europa, moeten zien te verwerven...

Claude Turmes, rapporteur. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, iedereen hartelijk bedankt, ook voor de bloemen. Het was een genoegen om met u te mogen werken. Ik wilde nog kort commentaar leveren op een paar kleine zaken.

Ten eerste hebt u, commissaris, beste Andris, volkomen gelijk. Wij hebben het hier over 20 procent, maar voor mij is 20 procent een minimum. Ik weet zeker dat in 2020 zal blijken dat wij het beter hebben gedaan dan 20 procent. De technologiekosten zullen immers afnemen en heel het systeem en heel de economie zullen draaien om hernieuwbare energie.

Kijkt u eens naar elektriciteit. Wij hebben nu 15 procent groene elektriciteit en dat zal in 2020 oplopen tot 35 procent. Wie belet ons om daar 50 procent van te maken tussen 2025 en 2030? Met andere woorden, met deze richtlijn wordt morgen het startsein gegeven voor een groene energierevolutie, en die moeten wij volgens mij komend jaar begeleiden met twee maatregelen. Ten eerste moet er meer geld komen van de Europese Investeringsbank.

Ten tweede wil ik graag dat de Commissie, als zij volgend jaar haar actieplan voor hernieuwbare energie presenteert, goed nadenkt over regionale samenwerking, over de samenwerking tussen de Noord- en de Oostzee, over regionale samenwerking bij het door Frankrijk gelanceerde zonne-energieplan en ook over regionale samenwerking op het gebied van biomassa. Waarom richten wij geen uitmuntendheidscentrum in Polen op om het gebruik van biomassa in heel Oost-Europa te bevorderen, samen met warmtenetwerken?

De groene revolutie komt er dus aan. Waar wij ons nu op kunnen toelleggen is energie-efficiëntie. 20 procent energie-efficiëntie is een vraagstuk dat de afgelopen maanden niet aan de orde is geweest. Wij konden niet alles doen. Echter, energie-efficiëntie, gebouwen, vervoerslogistiek, elektronica en elektrische motoren moeten in 2009 en 2010 in het middelpunt van onze aandacht komen te staan. Ook moeten Zweden, Spanje en België die achtereenvolgend het voorzitterschap van de Unie zullen bekleden, in samenwerking met het Parlement en de Commissie ervoor zorgen dat energie-efficiëntie het andere succesverhaal van de Europese Unie wordt. Dan zijn we namelijk op de juiste weg.

Iedereen hartelijk bedankt; ik heb ervan genoten. Dit was bijna een levensproject, een droom die ik waar heb kunnen maken, en daarom dank ik voor de voldoening die ik dankzij dit dossier en dankzij u heb mogen ondervinden.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer Turmes, en gefeliciteerd met het succes dat in dit debat is behaald en morgen in de stemming zal worden behaald.

Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Constantin Dumitriu (PPE-DE), schriftelijk. – (RO) De Europese Raad heeft onlangs een debat gewijd aan het wetgevingspakket energie en klimaatverandering. Het belangrijkste aandachtspunt was de financiële en economische crisis. We kunnen echter niet voorbijgaan aan de nauw daarmee in verband staande voedselcrisis. Vandaag de dag is een economisch rendabele landbouw in Europa een eerste vereiste om de continuïteit van de voedselvoorziening voor de bevolking te garanderen.

Ik begrijp de zorgen van mijn collega, de heer Turmes, ten aanzien van biobrandstoffen en zijn verzet tegen de, door de Commissie gesteunde, doelstelling deze brandstoffen als 10 procent van het totale brandstofverbruik te gebruiken. Sommigen menen dat energiegewassen verantwoordelijk zijn voor de voedselcrisis en de gestegen voedselprijzen. Maar deze gewassen maken niet meer dan 2 procent van de huidige landbouwproductie in Europa uit.

Het gevaar bestaat dat een ongerechtvaardigde toename van de productie van biobrandstoffen zal concurreren met de voedselproductie. Dit gevaar kan worden bestreden door duidelijk gedefinieerde wetgeving en door in de nationale actieplannen nauwkeurige doelstellingen op te nemen.

We moeten niet blind zijn voor de voordelen van het gebruik van biobrandstoffen, zoals vermindering van de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen en van de uitstoot van broeikasgassen. In landen met een groot landbouwpotentieel, zoals Roemenië, Bulgarije en Polen, biedt het gebruik van biobrandstoffen een levensvatbaar sociaaleconomisch alternatief voor het ontwikkelen van plattelandsgebieden en het bevorderen van milieubescherming door gebruik te maken van het potentieel dat door energie-efficiëntie en hernieuwbare energiebronnen wordt geboden.

Rovana Plumb (PSE), schriftelijk. – (RO) Het aannemen van deze richtlijn zal investeerders een groter vertrouwen geven en een wetgevingskader tot stand brengen dat essentieel is voor het plannen van toekomstige investeringen die zijn gericht op het behalen van de ambitieuze streefcijfers in 2020. De richtlijn inzake energie uit hernieuwbare bronnen biedt economische kansen voor de ontwikkeling van nieuwe industriële sectoren en zorgt ervoor dat er in 2020 zo'n twee miljoen banen zullen zijn ontstaan. Dit is uiterst belangrijk gezien de huidige financiële en economische crisis.

Het voorstel voor een richtlijn inzake de bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen bevat juridisch bindende doelstellingen voor elke lidstaat voor wat betreft het algemene aandeel energie uit hernieuwbare bronnen dat moet worden gebruikt. Als uitvloeisel daarvan wordt van Roemenië verwacht dat het zijn gebruik van hernieuwbare energie als aandeel van zijn totale energieverbruik laat toenemen van 17,8 procent in 2005 tot 24 procent in 2020. In 2010 zal 11 procent van het bruto binnenlandse energieverbruik van Roemenië door hernieuwbare bronnen worden verschaft.

Tijdens de daarop volgende periode zal het nationale streefcijfer dat is vastgesteld voor het gebruik van hernieuwbare energiebronnen bij het opwekken van elektriciteit, worden gehaald, als de volgende maatregelen worden getroffen:

- grotere investeringen in het verbeteren van de energie-efficiëntie in de gehele keten van bronnen, productie, transport, distributie en verbruik;
- bevordering van het gebruik van vloeibare biobrandstoffen, biogas en geothermale energie;
- ondersteuning voor O&O-activiteiten en verspreiding van de resultaten van relevant onderzoek.

11. Handel in broeikasgasemissierechten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0406/2008) van Avril Doyle, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden [COM(2008)0016 - C6-0043/2008 - 2008/0013(COD)].

Avril Doyle, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we kunnen de kosten van het terugbrengen van koolstofemissies en het terugdringen van onze afhankelijkheid van fossiele brandstoffen op ongeveer 1 procent van het bbp houden als we de komende tien jaar actie ondernemen en doortastend handelen.

Als we de besluiten die – zo is ons politici verteld door wetenschappers die een toetsing hebben uitgevoerd – van essentieel belang zijn voor het bereiken van een maximale mondiale temperatuurstijging van 2°C uitstellen, zullen de kosten in 2020 minimaal 10 procent van het bbp bedragen en sterk stijgen doordat omslagpunten voor het milieu worden gevolgd door financiële omslagpunten.

Inderdaad, sectoren die doelmatig met energie en resources omspringen zijn ook op economisch vlak doelmatig, en ja, de energiesector moet ingrijpend worden hervormd. We hebben hierin geen enkele keuze. De EU is de enige regio in de wereld die op dit moment over een functionerend emissiehandelssysteem

beschikt, aan koolstof een prijskaartje heeft gehangen en streeft naar een eenzijdige vermindering van 20 procent van haar CO₂-uitstoot.

We hebben in feite als pilotproject voor de rest van de wereld, voor andere regio's gefungeerd. In die andere regio's zijn "cap-and-trade"-systemen ontwikkeld, en ik kijk uit naar het voorstel van de nieuwe Amerikaanse regering op basis van het verkiezingsprogramma van de verkozen president Obama, dat begin 2009 zal worden gepresenteerd. Senator John Kerry heeft vorige week in Poznań bevestigd dat die datum zal worden gehaald.

Ik ben ook zeer ingenomen met het ontwerpvoorstel voor een systeem van verhandelbare emissierechten (ETS) van de Australische regering van vandaag dat gebaseerd is op ons ETS, en ik hoop echt dat ook zij zullen slagen.

Ik ben verheugd over de vastberadenheid en voornemens van de Chinezen, de Indiërs en zovele andere landen in de geïndustrialiseerde en minder ontwikkelde delen van de wereld om de doelstelling van een aanzienlijke vermindering van de CO₂-uitstoot te halen, en niet door te gaan op de huidige weg.

Er is bijna een jaar verstreken sinds de Commissie het klimaat- en energiepakket heeft aangenomen, en in die elf maanden is veel bereikt. Het Franse voorzitterschap kondigde in juli aan dat het aan dit pakket prioriteit zou geven, en we hebben er samen hard aan gewerkt om tegen het eind van het jaar resultaat te behalen.

We naderen nu de eindstreep. Buitengewone omstandigheden vroegen om buitengewone maatregelen. Iedereen binnen de Europese instellingen is zich er terdege van bewust dat Europa dit proces vooruit moet helpen en op tijd afgerond moet hebben vóór de vijftiende vergadering in het kader van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering volgend jaar in Kopenhagen.

Akkoorden in eerste lezing, met name over dit soort gecompliceerde en technische onderwerpen, mogen niet de norm worden. Ik kan me heel goed voorstellen dat collega's kritiek hebben op het tijdschema, dat ver af zou staan van de kern van onze inspanningen. Als het over iets anders zou gaan, zou ik het waarschijnlijk grotendeels met hen eens zijn. Maar in dit geval weten we hoe het komt. We hebben geen keus; we weten waarom het tijdschema is zoals het is.

De voorbereidingen voor een uiterst belangrijk internationaal akkoord zijn al in volle gang, en de ondertekening van dit klimaatpakket zou het engagement van de EU om te voldoen aan haar verbintenissen en haar verantwoordelijkheid jegens ontwikkelingslanden nog eens onderstrepen.

Ik heb het Franse voorzitterschap vele malen laten weten, en beide partijen was al van meet af aan duidelijk, dat we nooit zouden toestaan dat het Parlement voor een voldongen feit van de Europese top zou worden geplaatst. Dat was al bij voorbaat duidelijk. Als rapporteur van de herziening van het systeem van verhandelbare emissierechten erken ik dat het Franse voorzitterschap en het uitstekende team onder leiding van ambassadeur Lélise-Costa dit vanaf dag één heeft begrepen. De onderwerpen die besproken moesten worden, vielen voor het Europees Parlement en mijzelf als rapporteur voor de ten principale bevoegde commissie, de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, binnen de grenzen van het aanvaardbare.

Ik kan de collega's die twijfelden of medebeslissing is toegepast, niet alleen naar de geest, maar ook naar de letter van de wet, verzekeren dat het resultaat van de top geen verrassingen bevatte, omdat alle onderwerpen en parameters voorafgaand aan de top in vijf of zes trialogen van alle kanten zijn doorgelicht.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, staat u mij toe te zeggen dat het werk aan deze richtlijn dat mevrouw Doyle en alle andere afgevaardigden hebben verricht – en dat was objectief bekeken geen gemakkelijk werk – absoluut cruciaal en essentieel is geweest. Ja, mevrouw Doyle, ik denk dat wij het vertrouwenspact hebben gerespecteerd. Er waren twee echt essentiële vragen.

Ten eerste, bevinden we ons gezien het tijdschema nog steeds in een medebeslissing? Ik kan u bevestigen dat wij ons inderdaad nog steeds bevinden in een echte medebeslissing. Iedereen kwam tijd te kort, wegens de internationale gebeurtenissen waar niemand wat aan kon doen, Parlement noch Raad noch Commissie, wegens Kopenhagen en wegens het Europees democratisch tijdschema.

Om eerlijk te zijn ben ik er niet zo zeker van dat wij het beter hadden gedaan als wij meer tijd hadden gehad. Soms kun je juist dankzij je snelheid beter manoeuvreren. Dat is voor skiërs een open deur, en ik denk dat u, mevrouw de rapporteur, de middelen hebt gevonden om het Parlement in staat te stellen heel zijn gewicht

in de schaal te leggen tijdens de trialogen, met name over het essentiële vraagstuk van de tweede etappe. De rest staat in de tekst.

De echte kwestie is 20 tot 30 procent en comitologie of medebeslissing, en dat op een moment waarop Europa armslag nodig heeft in de onderhandelingen. Waarschijnlijk zal er een soort informele, rondreizende trialoog moeten worden uitgevonden in de tijd rondom Kopenhagen, kort ervoor en kort erna, opdat Kopenhagen een echt internationaal succes wordt en er werkelijk gepraat kan worden.

Hoe dan ook weet u dat wij hierbij zijn overgestapt van comitologie naar medebeslissing. Ik denk dat medebeslissing voor dit specifieke verslag en voor deze richtlijn onontbeerlijk is.

Dan nog een laatste opmerking. U wilt en wij willen dat de manier waarop de inkomsten worden verdeeld, beter wordt ingevuld in het kader van de trialogen, en daarvoor hebben wij in feite ook de duidelijke steun van de Commissie. Trouwens wij zijn overgestapt van 20 op 50 procent capaciteit in de emissieverslagen van de lidstaten voor gebruikmaking van deze veilingen

Dit is wat ik in het kort wilde zeggen. Ik geloof dat het tijdschema in geen enkel geval en op geen enkele manier van invloed is geweest op de vraag of er al dan niet medebeslissing is. Medebeslissing is net zo onontbeerlijk als unanimiteit; unanimiteit was niet verplicht maar wel onmisbaar voor de staatshoofden en regeringsleiders.

Stavros Dimas, lid van de Commissie. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de resultaten van de Europese Raad met betrekking tot het voorstel tot wijziging van de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten van de Europese Unie zijn zeer tevredenstellend, zeker als men bedenkt dat dit een zeer ingewikkeld en technisch systeem is. Toen de Commissie een jaar geleden haar voorstel indiende was haar doel enerzijds om de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten te verbeteren en uit te breiden, zodat deze regeling een substantiële bijdrage kon leveren aan de doelstellingen inzake de vermindering van de CO₂-uitstoot in de Europese Unie, en anderzijds ervoor te zorgen dat deze regeling de kern zou gaan vormen van andere regelingen voor de handel in broeikasgasemissierechten in de wereld en daarvoor als voorbeeld zou dienen.

Met het compromisakkoord worden alle belangrijke punten van het voorstel gehandhaafd, en meer in het bijzonder het algemene plafond van de CO₂-uitstoot met de lineaire vermindering, zodat het algemene doel van 20 procent reductie kan worden bereikt. Ook wordt daarin de bepaling inzake een geleidelijke invoering van volledige veiling gehandhaafd. Ik dien hierbij te vermelden dat in de eerste en tweede veilingperiode het totaal geveild percentage ongeveer 5 procent bedroeg. In de derde periode, die in 2013 van start gaat, moet ten minste 50 procent van de rechten geveild worden, en dit percentage zal dan elk jaar geleidelijk worden verhoogd. Bovendien zorgt het compromisvoorstel ervoor dat de regels voor de verdeling worden geharmoniseerd, zodat iedereen dezelfde mogelijkheden heeft. Ook dat is een belangrijke verworvenheid. Met het compromisvoorstel worden de milieu-integriteit en de doelstelling van het voorstel geheel gewaarborgd, en wordt tevens tegemoet gekomen aan de twijfels en zorgen van het bedrijfsleven. Er wordt namelijk gezorgd voor zekerheid op lange termijn en er worden speciale bepalingen opgenomen voor de bedrijven die bedreigd worden met verplaatsing omdat er geen internationale overeenkomst inzake de beperking van de CO₂-uitstoot en van andere broeikasgassen bestaat.

De handelsregeling van de Europese Unie is de meest omvangrijke van de wereld en zal nog effectiever worden indien de door ons vastgestelde problemen aan de hand van dit voorstel worden gecorrigeerd en indien zij gekoppeld wordt aan de diverse andere systemen die in de wereld in het leven geroepen zullen worden. Ik wil nogmaals het Franse voorzitterschap bedanken voor zijn grote inspanningen, maar ik wil in het bijzonder de rapporteur, mevrouw Doyle, bedanken voor haar zeer belangrijke bijdrage aan de totstandkoming van het compromisakkoord, en natuurlijk verzoek ik iedereen om voor het voorstel te stemmen.

Corien Wortmann-Kool, rapporteur voor advies van de Commissie internationale handel. – Voorzitter, als eerste zou ook ik graag onze rapporteur, de Commissie en - *last but not least* - het Raadsvoorzitterschap van harte willen gelukwensen met het bereikte resultaat. De ambitie, de doelstellingen zijn overeind gebleven, maar de aanpak is veel verstandiger.

Daar hebben we juist in de Commissie internationale handel aandacht voor gevraagd. Voor de zware last die dreigde gelegd te worden op de Europese industrie, die moet concurreren op de mondiale markt. Dan zouden we bereiken dat delen van de industrie gaan verdwijnen uit Europa in plaats van wat we willen: schonere productie in Europa en ook buiten Europa. Daarom is het goed dat het veilen in hoge mate plaats

heeft gemaakt voor benchmarks. Hulde dus voor het eindresultaat, want dat was ook waar de Commissie internationale handel voor heeft gepleit.

Ten tweede wil ik toch graag aandacht vragen voor de wereldwijde aanpak en de inzet daarop. In Poznań is aarzelend voortgang geboekt. We moeten echt samen met de nieuwe president van de Verenigde Staten zien op te trekken, zodat we een wereldwijde overeenkomst krijgen, want pas dan kunnen we écht onze wereldwijde doelen bereiken.

Elisa Ferreira, *rapporteur voor advies van de Commissie economische en monetaire zaken*. – (PT) Mijnheer de Voorzitter, ondanks de financiële en economische crisis heeft de Europese Unie niet geaarzeld in het nemen van haar verantwoordelijkheid op het gebied van klimaatverandering. De uitspraken van de gekozen president van de Verenigde Staten, en de houding van China, Brazilië, Mexico etc. in Poznań, bewijzen dat het pionierswerk op het gebied van het milieu zijn vruchten begint af te werpen. Dit Parlement heeft daadwerkelijk een bijdrage geleverd aan het voorstel van de Commissie en ik bedank de rapporteur mevrouw Doyle dan ook voor de open houding ten opzichte van de voorstellen van de Commissie economische en monetaire zaken. Dit Parlement heeft verstandige oplossingen gevonden voor de problemen met het CO₂-weglekeffect in de industrie. Er zijn kwaliteitsvereisten opgesteld en een limiet ingesteld van 50 procent op het gebruik van *off-setting* en het mechanisme voor schone ontwikkeling, en er is getracht om de vrijheid van de lidstaten in het gebruik van de opbrengsten van de veiling van emissierechten op ongeveer 50 procent te houden.

Er is nog steeds veel te doen, en ik hoop dan ook op een actieve houding van dit Parlement. Het is bovenal zaak om preciezere criteria vast te stellen voor het classificeren van de sectoren die te lijden hebben onder het CO₂-weglekeffect en ook voor de gevolgen voor de economie en de burger door de stijgende energieprijzen. We moeten bovenal gebruik maken van de Europese diplomatieke kracht om ervoor te zorgen dat de milieuverplichtingen van onze belangrijkste partners echt, meetbaar en gelijkaardig aan die van ons zijn. De sectorale overeenkomsten kunnen van groot belang zijn voor dit proces. We zijn echter nog altijd op de goede weg en ik ben van mening dat we goed werk verricht hebben.

Lena Ek, *rapporteur voor advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie*. – (SV) Al sinds 2005 hebben we in Europa een regeling voor de handel in emissierechten. Deze onderhandelingen gingen over een verbetering van die regels. Niettemin voelde het aan alsof we meespeelden in de film *The Killing Fields*, waarin iedereen door iedereen onder vuur wordt genomen.

Een groot deel van de onderhandelingen hebben in de Commissie industrie, onderzoek en energie plaatsgevonden en ik zou een aantal elementen met name willen noemen die deel uitmaken van het definitief onderhandelingsresultaat. Het vastleggen van prioriteiten voor een mondiale overeenkomst is ontzettend belangrijk. Het feit dat we na Kopenhagen een lijst krijgen van industrieën die blootstaan aan concurrentie is erg belangrijk. Het is gelukt dat er eenvoudigere regels en minder bureaucratie komen voor kleine ondernemingen. De regeling is opener en transparanter geworden met een verbod op handel met voorkennis, wat voor geloofwaardigheid en efficiëntie zorgt. We hebben stimulansen ingevoerd om de industrie gasoverschotten en warmte te laten gebruiken via warmtekrachtkoppeling. We hebben meer zeevaart gekregen en we hebben de mogelijkheid om met de ons omringende landen over emissiehandel te onderhandelen.

De structuur is er, de milieudoelstellingen zijn vastgelegd, maar de werktuigen zijn verzwakt door het optreden van de lidstaten. Dat vind ik jammer, maar ik wil u toch aanbevelen om voor te stemmen, want de kostprijs van het ontbreken van een klimaatpakket is oneindig veel hoger. Dank u, mijnheer de Voorzitter!

John Bowis, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het Franse voorzitterschap heeft terecht onze complimenten gekregen voor zijn inspanningen. We hebben hier Jean-Louis de Zonnekoning, en ik hoop dat hij deze titel accepteert en dat hierdoor ook onze rapporteur voor dit dossier, Avril Doyle, wat eer toekomt. Van alle dossiers uit het klimaatpakket – die ik overigens allemaal steun – was dit het lastigste. Mijns inziens had zij de moeilijkste klus te klaren. Het was dit dossier dat de afgelopen week in Poznań ter discussie stond, maar het is ons gelukt; de uitkomst is het resultaat van vertrouwen en hard werk.

Een aantal leden van mijn fractie vindt dat we op dit vlak en bij andere delen van dit pakket te ver en te snel gaan en hiervoor een te hoge prijs betalen. Anderen, waaronder de leden van mijn partij, zijn van mening dat we op veel gebieden mogelijk meer hadden kunnen bereiken. Wij en onze Britse Confederation of British Industry staan een doortastender beleid op het gebied van veilingen voor. Wij wilden inkomsten reserveren voor eco-innovatie en nieuwe technologie. Wij wilden middelen voor de bescherming en versterking van

bosbestanden en duidelijke prestatienormen voor nieuwe energiecentrales, zodat geen kolengestookte elektriciteitscentrales zonder technologie voor het afvangen van CO₂ kunnen worden geopend.

Wel hebben we middelen kunnen reserveren voor CCS-demonstratieprojecten. We hebben strenge criteria voor biobrandstoffen vastgesteld. We hebben kleine bedrijven beschermd, een uitzondering gemaakt voor ziekenhuizen, en de industrie de gevraagde zekerheid geboden zodat zij de uitdagingen kan aangaan waarvoor wij haar hebben gesteld. We hebben nog twaalf maanden te gaan tot Kopenhagen. Het begin is er. Daarna is Kopenhagen aan zet.

Linda McAvan, *namens de PSE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst een aantal dankbetuigingen. Mijn dank aan commissaris Dimas, zijn team en Jos Delbeke. Zij hebben goed werk verricht; aan hen is dit goede voorstel te danken. Tevens mijn dank aan Avril Doyle, voor haar volhardendheid en vastberadenheid. Zoals John Bowis net al zei, was het geen gemakkelijke klus. Mijn dank aan alle ‘schaduwmedewerkers’ die met ons hebben samengewerkt: Virpi Köykkä van het secretariaat van de commissie, Ulrike Schöner van de PSE-Fractie, en Elizabeth Colebourn, mijn assistente. Zij hebben de afgelopen weken enorme bergen werk verzet om de stemming van morgen mogelijk te maken – en zij zijn bijna allemaal vrouwen! We hebben wel hulp gehad van een aantal mannen. We hadden een goed team en hebben goed samengewerkt. Mijn dank aan de minister, zijn team en Léglise Costa omdat we morgen een goed pakket hebben.

Wat hebben we bereikt? John Bowis heeft al ‘het een en ander’ losgelaten. Maar het is al een succes dat we vandaag hier zijn en morgen stemmen. Het was niet gemakkelijk, omdat een aantal Parlementsleden niet wilden dat we morgen stemmen – die tegen stemmingen vóór de verkiezingen in het algemeen waren. We stemmen over een evenwichtig pakket, waarin milieu en werkgelegenheid beide even zwaar wegen. We hebben inderdaad een aantal concessies gedaan inzake veilingen, maar veilingen betreffen alleen de manier waarop we klimaatverandering aanpakken, niet óf. We hebben het plafond en de neerwaartse beweging; dit zijn de belangrijkste factoren om de 20/20/20-doelstelling te halen.

Ik wil niet dat een van de aanwezigen donderdag naar huis gaat en het thuisfront vertelt dat de industrie er gemakkelijk vanaf is gekomen – dat is niet het geval. De industrie moet strenge doelstellingen halen, en zoals de Commissie al zei, zijn wij de eerste groep landen in de wereld die een dermate omvangrijk systeem voor verhandelbare emissierechten heeft ingevoerd. Mijn fractie staat achter dit pakket, en ik hoop dat ook de rest van het Parlement morgen zijn steun zal uitspreken.

Aan het begin van dit proces zei ik dat er tijdens het Duitse voorzitterschap veel is gepraat in Europa; nu is het tijd om de daad bij het woord te voegen en moeilijke besluiten over de wetgeving en de rest van het pakket te nemen. Ik hoop dat we die beslissing morgen zullen nemen, de eerste stap op weg naar Kopenhagen, en onderweg meer mensen mee zullen krijgen, zodat we aan het eind van de rit een pakket tegen klimaatverandering hebben dat de inspanningen van ons allen de moeite waard maakt.

VOORZITTER: DIANA WALLIS

Ondervoorzitter

Lena Ek, *namens de ALDE-Fractie*. – (SV) De Zweedse auteur en Nobelprijswinnaar Selma Lagerlöf begint één van haar bekendste romans met de uitroep “Eindelijk!”, en dit is waarschijnlijk wat iedereen van ons kan zeggen die aan deze verschillende kwesties van het klimaatpakket heeft gewerkt. We moeten natuurlijk het Franse voorzitterschap, de Commissie en commissaris Dimas, die hier persoonlijk zo hard aan heeft gewerkt, van harte bedanken, maar ook mevrouw Doyle natuurlijk en al mijn collega's en zeker ook de medewerkers die zo hard hebben gewerkt.

Velen van ons zouden graag verder willen gaan, maar laat ons niet vergeten dat er tegelijkertijd velen zijn die niet in de gevolgen voor het klimaat geloven, die geen besluit willen en die graag elke actie, elke vorm van optreden en met name de stemming van morgen uitgesteld hadden gezien. Dat is de situatie waarmee we moeten vergelijken. In de ideale wereld zou ik meer emissiereducties in Europa en minder gratis toewijzing van emissierechten willen, maar tegelijkertijd kan ik vaststellen dat we een aantal positieve dingen hebben bereikt, zoals meer openheid, eenvoudiger regels, uitzonderingen voor kleine ondernemingen, wortels, stimulansen voor energie-efficiëntie in de industrie en een minimumniveau voor steun aan ontwikkelingslanden. Over enkele jaren zal de zeevaart onder de regeling vallen. Het is duidelijk dat meer emissierechten op veilingen zullen worden verkocht. Helaas werden geen inkomsten bestemd voor belangrijke investeringen en projecten. De lidstaten hebben echter beloofd om, via hun transparantie, aan te tonen dat ten minste de helft van de inkomsten zal worden gebruikt om ontwikkelingslanden te helpen en om te investeren in bossen, nieuw onderzoek en nieuwe technologie. Dat is een belofte die de lidstaten moeten

nakomen. Wij van de kant van het Parlement zullen hen in de gaten houden en de lidstaten die hun belofte niet nakomen zullen wij met alle mogelijke middelen achternazitten.

De overeenkomst waar we morgen over zullen stemmen is niet perfect, maar als we ze verwerpen stemmen we er tezelfdertijd voor om niets te doen. Dan hebben we geen uitgangspunt voor de onderhandelingen in december in Kopenhagen. Als we niet nu met dit werk beginnen, worden de kosten enorm, en wat we nu moeten doen, is onze verantwoordelijkheid nemen in de stemming morgen, voor het milieu, voor de industrie en voor de bevolking van Europa. De Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa zal alle voorstellen steunen die deel uitmaken van het pakket. Dank u, mevrouw de Voorzitter.

Caroline Lucas, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, mijn dank aan mevrouw Doyle voor al haar inspanningen. President Sarkozy zei vanmorgen dat compromissen geheel in de geest van Europa zijn. Helaas denk ik niet dat die opvatting over enkele decennia veel troost zal bieden, als men terugkijkt op 2008 en zich afvraagt waar politici in hemelsnaam mee bezig waren. Waarom hebben zij ons met alle kennis waarover zij beschikten niet behoed voor de ondraaglijke gevolgen van de opwarming van de aarde? Waarom zagen zij niet hoe urgent het probleem was en hebben zij niet doortastender gehandeld?

We moeten hierbij stilstaan, omdat de wetenschap duidelijk is: een emissiereductie van 20 procent in 2020 is gewoon absoluut niet ambitieus genoeg om zelfs maar te kunnen hopen dat de temperatuurstijging onder de 2°C blijft. En als we heel eerlijk naar het pakket als geheel kijken, moeten we concluderen dat ruim de helft van die totaal ontoereikende vermindering van de uitstoot ook nog eens kan worden uitbesteed aan ontwikkelingslanden. Dat is niet alleen wetenschappelijk niet solide, maar ook in ethisch opzicht fout.

Het systeem voor verhandelbare emissierechten levert de meest vervuilende Europese industrieën intussen steeds meer onverhoopte winsten op. We zouden van de eerste fasen van het ETS moeten leren, maar in plaats daarvan lijken we nieuwe wetten te maken die deze industrieën subsidiëren en onze overgang naar een duurzamere economie nog verder vertragen. Ik ben bang dat ik de loftuiting van de heer Sarkozy op het compromis niet kan delen, niet als dat compromis bestaat uit ontelbare concessies aan bedrijven, waardoor de winsten van het bedrijfsleven letterlijk boven de leefbaarheid van deze planeet worden geplaatst. Niet als dat compromis betekent dat aan sectoren die de volle 96 procent van de uitstoot buiten de energiesector voor hun rekening nemen, 100 procent gratis vergunningen worden verleend. Niet als het betekent dat de koolstofprijs zo laag komt te liggen dat de noodzakelijke stimulans voor investeringen in alternatieve groene energie geheel wegvalt.

We hebben vandaag niets te vieren: we moeten bedenken hoe we de politiek zo ver kunnen krijgen dat we daadwerkelijk kans maken een absolute klimaatchaos te voorkomen. En we moeten stilstaan bij het feit dat we helaas wederom een kans op echte verandering voorbij hebben laten gaan.

Salvatore Tatarella, *namens de UEN-Fractie*. – (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik wil niet zo pessimistisch zijn als mevrouw Lucas, die zojuist aan het woord was. Ik wil de rapporteur, commissaris Dimas en het Franse voorzitterschap complementeren, omdat dit opnieuw een ontegenzeggelijk succes is voor het voorzitterschap.

Ik denk dat de goedkeuring van het klimaat- en energiepakket en deze richtlijn uitermate positief is. Ik denk dat Europa zich vanaf vandaag wereldleider kan noemen in de strijd tegen klimaatverandering. We hebben alle troeven in handen om ons volgend jaar in Kopenhagen krachtig en met een zekere autoriteit te presenteren en we kunnen alle andere landen in de wereld verzoeken net zo te handelen als Europa.

Ik wil graag met name de positieve rol benadrukken die Italië heeft gespeeld en dit is geen contradictie: Italië heeft zich niet willen onttrekken van de ambitieuze doelstellingen die wij ons gezamenlijk hebben gesteld, noch heeft het deze willen belemmeren. Tegelijkertijd hadden wij de plicht ons nationale productiesysteem te verdedigen. Zoals president Sarkozy vanochtend heeft gezegd, kan Europa niet tegen de staten en de nationale belangen vechten; we hadden een compromis nodig en dat is precies wat we hebben bereikt.

Jens Holm, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (SV) De emissies nemen met een nooit eerder vertoonde snelheid toe. De stijging met 2,2 deeltjes per miljoen kooldioxide per jaar is de snelste stijging van de koolstofemissies in 650 000 jaar. Daar moeten we een eind aan maken. We moeten het koolstofdioxideniveau in de atmosfeer reduceren tot ten hoogste 350 deeltjes per miljoen. De regeling voor de handel in emissierechten is het belangrijkste instrument van de EU om de emissies te reduceren. De manier waarop wij het systeem opzetten is daarom cruciaal.

Daarom is het voor mij een teleurstelling dat maar liefst de helft van de Europese emissiereducties via de zogenaamde flexibele mechanismen in andere landen plaats zal vinden. Dat was nooit de bedoeling van de tijdelijke Commissie klimaatverandering, waar uitsluitend over de flexibele mechanismen werd gesproken als aanvullende maatregelen. Ik ben ook teleurgesteld dat het zo lang duurt voor de veilingprocedure volledig in werking treedt en dat energiebedrijven die nu al kapitaalkrachtig zijn, gratis toewijzingen krijgen als ze experimentele installaties bouwen voor de opslag van kooldioxide, de zogenaamde CCS.

Desondanks zullen de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links en ik het voorstel steunen. Het voorstel is hoe dan ook een verbetering van de slecht werkende regeling die we momenteel hebben. We hebben een plafond en kwaliteitscriteria ingevoerd voor CDM-projecten. Veiling van emissierechten wordt dan toch het dominerende principe. Het emissieplafond zal ook geleidelijk worden verlaagd. Dat betekent dat de emissies in Europa voortdurend moeten verminderen.

Tot slot is het een stap in de goede richting, maar ik had gewild dat we meer hadden bereikt. Zoals steeds hebben de lobbyisten van de industrie en de conservatieve lidstaten succes geboekt met hun pogingen om onze klimaatambities te verwateren. Dat is de EU in een notendop. Veel woorden maar weinig daden als het er echt op aankomt. Dank u!

Johannes Blokland, *namens de IND/DEM-Fractie*. – Voorzitter, in de eerste plaats wil ik rapporteur Avril Doyle van harte bedanken voor het doorzettingsvermogen en het uiteindelijk bereikte resultaat tijdens de onderhandelingen. Het is een resultaat waarmee we weliswaar niet geheel tevreden kunnen zijn. Wat mij betreft, had de volledige veiling van emissierechten al mogen plaatsvinden in 2013, maar ik vind het nu voorliggende compromis nog wel acceptabel.

Waar ik verheugd over ben, is dat is vastgelegd dat de 300 miljoen emissierechten voor CCS-demonstratieprojecten beschikbaar worden gesteld. Daarmee beschikken we over een goede stimulans om deze overbruggingstechnologie uit te testen. Verder hoop ik van harte dat de lidstaten daadwerkelijk een flink deel van de veilingopbrengsten besteden aan klimaatdoeleinden. Dat kan enerzijds door fondsen te vullen, zoals het adaptatiefonds van de Verenigde Naties, anderzijds kan het geld ook indirect teruggesluisd worden naar het bedrijfsleven door innovatie en onderzoek te bevorderen.

Alles overziend, kan ik morgen instemmen met het voorliggende akkoord. Het is een stap op de goede weg. Jean-Louis Borloo moest een kruiwagen met 26 kikkers, waar er geen uit mocht springen, aan de overkant brengen, en Avril Doyle had een hele kruiwagen met honderden bijtende kikkers aan de overkant te brengen, en ook zij is daarin geslaagd. Van harte gefeliciteerd daarmee.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, wij hebben nu een compromis en ik wil dan ook van de gelegenheid gebruik maken om de rapporteur, mevrouw Doyle, geluk te wensen. Europa zal zich dus niet belachelijk maken in Kopenhagen. Toch houd ik even tot morgen de adem in, want hopelijk zullen de collega's de juiste stem uitbrengen. Ik betreurt het evenwel dat een aantal collega's kritiek heeft uitgeoefend op de gevolgde procedure. Ik vind dat zelfs een belediging van de rapporteur en het Parlement zelf.

Ik wil er eveneens aan herinneren dat er op zaterdag na de Raad opnieuw een dialoog heeft plaatsgevonden met het Europees Parlement en bij een aantal zaken opnieuw vorderingen zijn gemaakt. Dat bewijst maar eens dat het Parlement zijn plaats in het medebeslissingsproces volledig inneemt. Ik vraag mijn collega's derhalve om objectief te blijven. Wij zullen over een jaar of over twee jaar geen beter akkoord bereiken en wij kunnen ons evenmin de luxe permitteren om de zaak te rekken tot 2013 en het rustig aan te doen. Het bedrijfsleven wil van meet af aan kunnen plannen en zich kunnen organiseren.

Alle noodzakelijke regelingen zijn er nu. Nu kan steun worden gegeven aan onderzoek en innovatie en kunnen wij ons bedrijfsleven en onze economie helpen bij het zo pijnloos mogelijk overbruggen van deze overgangperiode binnen een duurzame industriële revolutie. Deze regelingen zorgen er ook voor dat wij beter beslagen ten ijs komen om de economische crisis aan te pakken zonder het doel van 20 procent reductie in broeikasgasemissies op de helling te zetten.

Daarom vraag ik de collega's die nog aarzelen, om redelijk te zijn. Het Europees Parlement zou zich onvoorstelbaar belachelijk maken als het niet bij machte zou zijn om tot een akkoord te komen, maar een jaar later in Kopenhagen anderen wel ervan zou willen overtuigen dat het gelijk heeft. Wat afgelopen vrijdag is gebeurd is historisch. Geen enkel continent in de wereld heeft zichzelf net zulke bindende regels opgelegd als die welke door de Raad met eenparigheid van stemmen zijn aangenomen en tijdens de dialoog zijn

goedgekeurd. Europa is nu goed op gang, omdat het gevonden heeft wat nog ontbrak: een krachtige politieke wil.

Laten wij ons dan ook niet beperken tot simpele institutionele overwegingen. Daar moeten wij boven staan. De Europese Unie heeft dankzij de stimulerende rol van het Franse voorzitterschap haar toekomst op economisch en energiegebied in een nieuwe vorm kunnen gieten door haar internationale status als leider in de strijd tegen klimaatverandering te bekrachtigen. Dat was geen peulenschil. Zevenentwintig lidstaten om de tafel krijgen om een akkoord te bereiken over bindende regels is een regelrechte uitdaging. Een 'bravo' voor het Franse voorzitterschap en veel succes in Kopenhagen.

María Sornosa Martínez (PSE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer Dimas, mijnheer Borloo, collega's, het is tijd om te handelen. Het wetgevingspakket waarover we debatteren maakt dat mogelijk, en hoewel het geen exceptioneel pakket is, mogen we ons redelijk tevreden voelen.

Als dit pakket morgen wordt aangenomen, zal dat een belangrijk signaal aan andere landen zijn in de zin dat de Europese Unie zich verbindt en leiding geeft aan de strijd tegen de klimaatverandering.

Het aanpakken van de klimaatverandering en de overgang naar een samenleving met een lage consumptie en een laag CO₂-niveau is een wereldwijde topprioriteit en deze wetgeving maakt het mogelijk om investeringen te plannen die de emissies zullen verminderen, vooral door energie-efficiëntie en de geleidelijke ontmanteling van verouderde installaties die enorme hoeveelheden CO₂ uitstoten.

Ik wil iedereen bedanken, en vooral mevrouw Doyle, die eraan heeft bijgedragen dat we nu zo tevreden kunnen zijn met een wetgevingspakket dat we morgen hopelijk zullen aannemen.

Patrick Louis (IND/DEM). – (FR) Mevrouw de Voorzitter, geachte collega's, milieueerbiediging en concurrentievermogen mogen niet van elkaar losgekoppeld worden. Samen zijn ze een bron van hoge prestaties. Helaas is de door ons Parlement voorgelegde tekst een compromis dat waarschijnlijk weinig zoden aan de zaak zal zetten, en wel omdat daarin twee dingen ontbreken.

Ten eerste ontbreken daarin compenserende rechten aan de grens. Zonder deze hoeksteen zullen onze eisen niet worden gecompenseerd op mondiaal niveau. Dan worden zij extra productiekosten, een rem op de groei en een oorzaak van een versneld CO₂-weglekeffect en banenvernietigende import. Zonder compensatierechten aan de grens van de Unie lopen onze deugden het gevaar te veranderen in gebreken.

Eveneens ontbreekt daarin een moedig beleid voor de toewijzing van koolstofrechten aan de bosbouw en de houtsector. Met een dergelijk beleid had men in de ontwikkelingslanden beter tot hun recht kunnen doen komen, de CO₂-emissie kunnen verminderen en de meest elementaire koolstofput kunnen bevorderen.

Deze opmerkingen van gezond verstand tonen aan dat het verslag weliswaar vol goede intenties is, maar waarschijnlijk enkel een verspilling van energie zal blijken te zijn.

Pilar Ayuso (PPE-DE). – (ES) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de commissaris, dit voorstel is ruim een jaar geleden door de Commissie gepresenteerd en heeft zeer ambitieuze doelstellingen. Het afgelopen jaar hebben we overal ter wereld financiële turbulentie gezien en het leek erop alsof deze maatregelen daardoor schipbreuk zouden gaan lijden, maar uiteindelijk is er een evenwichtig akkoord uit de bus gekomen, waarmee niet iedereen voor de volle 100 procent tevreden is, maar dat een goed akkoord is. De einddoelen zijn gehandhaafd en tegelijkertijd krijgen bedrijven betere toegang tot de middelen om die doelen te bereiken.

Daarom moeten we de rapporteur, mevrouw Doyle, de rapporteurs van de andere fracties en in het bijzonder ook het Franse voorzitterschap bedanken en feliciteren. Door hun werk is er een goed resultaat voor iedereen bereikt.

Ik vertrouw erop dat de omstandigheden in de nabije toekomst zodanig zullen zijn dat we veel ambitieuzer kunnen zijn en dat andere landen zich zullen aansluiten bij de kruistocht tegen de klimaatverandering die we in Europa zo graag willen voeren.

Atanas Paparizov (PSE). – (BG) Mevrouw de Voorzitter, geachte vertegenwoordigers van de Commissie en het voorzitterschap, ik wil om te beginnen mijn steun uitspreken voor het akkoord over het energie- en klimaatpakket zoals dat in de Europese Raad via de dialoog tot stand is gekomen.

Dat akkoord toont nogmaals aan dat de Europese Unie bij het tegengaan van klimaatverandering een leidende rol vervult. De Unie let er intussen wel op dat Europa zijn concurrentievermogen behoudt en in deze tijden van economische crisis banen veilig stelt.

Wat de handel in emissierechten betreft: het akkoord over solidariteit met de nieuwe lidstaten uit Midden- en Oost-Europa en het gegeven dat er rekening gehouden wordt met de inspanningen die deze landen ná 1990 hebben geleverd bewijst dat de Europese waarden die Europa voor veel volkeren zo aantrekkelijk maken, nog steeds geldig zijn.

Met betrekking tot het afvangen en opslaan van CO₂ wil ik de Europese Commissie graag oproepen om het bereikte akkoord over de inzet van emissierechten voor 300 miljoen ton kooldioxide na te komen. Er is gesuggereerd dat één en ander zou kunnen worden gefinancierd uit het overschot op de begroting van 2008 en kredieten van de Europese Investeringsbank.

Mevrouw de Voorzitter, ik hoop dat het klimaatpakket de basis zal vormen voor positieve veranderingen in de tijden die nu komen gaan, en dan niet alleen in de context van het klimaat, maar ook als het gaat om de economische ontwikkeling van landen als het mijne, Bulgarije, en andere landen in Midden- en Oost-Europa.

Urszula Krupa (IND/DEM). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, het hele systeem voor het terugdringen van koolstofdioxide-emissies is gebaseerd op onbewezen hypothesen. Het milieu en de omstandigheden voor mensen worden niet verbeterd. Het doel van het document werd het behalen van een maximale beperking van koolstofdioxide en het opleggen van technologie voor het afvangen en opslaan van koolstof (CCS). Het laatste is gevaarlijk en niet gerechtvaardigd vanuit milieuoogpunt.

We willen het milieu niet schaden door geologische formaties als vuilnisbelten te gebruiken. Dat is zinloos. We willen evenmin economieën schaden die nog minder concurrerend zullen worden dan derde landen, en zo nog dieper in de recessie terechtkomen. Ons Poolse pakket kost ten minste 500 miljard Poolse zloty. Het voorgestelde systeem voor het veilen van emissiequota is extreem duur.

Bovendien, als de handel in emissiequota zich uitstrekt naar andere sectoren van de economieën van de lidstaten, zal het een nuttig hulpmiddel blijken te zijn om die economieën te sturen in de richting van het op zich nemen van de bevoegdheid van de autoriteiten van lidstaten op het vlak van fiscaal beleid. Dit wordt bereikt door de tot nog toe betaalde belastingen geleidelijk af te laten nemen en deze te vervangen door milieubelastingen die op een arbitraire manier worden vastgesteld.

Bogusław Sonik (PPE-DE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, volgens het voorstel van de Europese Commissie moeten grote industriële ondernemingen en energiecentrales die kooldioxide uitstoten in de atmosfeer, hiervoor vergunningen kopen tijdens speciale veilingen. Als het geschetste systeem werkelijk zou worden ingevoerd, zou er een golf van faillissementen volgen. Het is mogelijk gebleken om een dergelijke rampzalige situatie te voorkomen en om met een oplossing te komen. Deze omvat inderdaad het verhogen van de energiekosten, maar niet zo drastisch.

Het is belangrijk om de energiekwestie holistisch te benaderen. Daarom heeft het Parlement eerder voorgesteld om een hoge functionaris te benoemen die belast wordt met de energiekwestie in de context van het extern beleid. De benoemde functionaris zou verantwoordelijk zijn voor de coördinatie van alle politieke strategieën die te maken hebben met de externe aspecten van energiezekerheid, zoals energie, milieu, handel, transport en concurrentie.

Nu rijst de vraag wat de rol van de Europese Commissie is. Deze laatste heeft haar voorstel volstrekt bevooroordeeld opgesteld, zonder rekening te houden met de situatie van landen waarvan de energiesector op kolen is gebaseerd. Samen vormen deze landen een derde van de landen van de Europese Unie. Ik ben dan ook van mening dat het volstrekt gepast is om de Voorzitter van het Parlement te vragen of een gemeenschappelijk Europa een Europa van dictaten is of een Europa van overeenkomsten. Naar mijn mening heeft commissaris Dimas de test niet doorstaan. De commissaris leverde geen enkele bijdrage toen de onderhandelingen zich op een kritiek punt bevonden. Hij heeft slechts in het algemeen goede verklaringen herhaald die geen basis voor een compromis vormden. Hierdoor heeft hij de geloofwaardigheid van de aanpak van Europese problemen door de Europese Gemeenschap ondermijnd. Het was het Franse voorzitterschap dat de gemeenschappelijke benadering van de klimaatveranderingsthematiek heeft gered. Het was het Franse voorzitterschap dat het mogelijk maakte om een overeenkomst over energie te sluiten en ik zou de heer Borloo en mevrouw Kosciuszko-Morizet hiervoor willen bedanken.

Er is nu steun voor de regeringen van de lidstaten nodig, zodat zij gebruik kunnen gaan maken van de laatste technologische ontwikkelingen op het gebied van energie. Het onlangs opgezette Europees Technologie-instituut, dat zetelt in Boedapest, zou hierbij moeten kunnen helpen.

Matthias Groote (PSE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, het compromis over het emissiehandelssysteem waarover we morgen stemmen, draagt ontegensprekelijk de stempel van het Europees Parlement. Daarvoor hebben enerzijds de rapporteur en anderzijds de schaduwrapporteur gezorgd. Ik wil hen daarvoor hartelijk bedanken.

De herziening van de regeling voor emissiehandel en het hele pakket maatregelen inzake energie en klimaatverandering zijn de meest ambitieuze en verregaande beschermende plannen voor het klimaat wereldwijd die ooit werden opgesteld. Daarop mogen we trots zijn. We mogen dat succes niet onderschatten, we moeten er juist eens even bij stilstaan en goed inademen.

Na de stemming morgen over wat we hebben bereikt, mogen we echter niet op onze lauweren rusten, maar moeten we nauwgezet volgen hoe het klimaat zich ontwikkelt en welke economische gevolgen die ontwikkeling voor ons heeft. Daarom verzoek ik de Commissie om ook voor de Europese Unie een soort Stern Review uit te werken waarmee we exact bijhouden welke financiële gevolgen de klimaatverandering voor de Europese Unie heeft en welke maatregelen we in de toekomst moeten treffen om tegen die wereldwijde crisis opgewassen te zijn.

Karl-Heinz Florenz (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik denk niet dat we er erg goed in zijn geslaagd om het ware belang van dit volledige pakket te verklaren. Heel wat mensen denken dat we het industriebeleid willen bestraffen. Het gaat er echter eerder om het CO₂-beleid en vooral het duurzaamheidsbeleid in deze wereld te veranderen. Daarvoor hebben we middelen nodig. Het is pijnlijk, maar zonder die middelen kunnen we de grote CO₂-hoeveelheden van deze wereld – en die zijn er nu eenmaal, daar kunnen we niet aan voorbij – niet aanpakken. Daarvoor hebben we instrumenten waarmee ik ook niet erg tevreden ben, evenmin als met het resultaat. Toch ga ik voor stemmen.

Het CO₂-weglekeffect is de toegangspoort tot een vrijstelling. Dat betekent echter absoluut niet dat de Commissie de industrie, waarvan we denken dat ze wordt vrijgesteld, ook werkelijk vrijstelt. Hetzelfde geldt voor het benchmark-systeem. Mijnheer de minister en mevrouw Doyle, met alle respect, we moeten er duivels goed voor oppassen dat onze Commissie in de toekomst niet de heer en meester wordt van het economische beleid in Europa. Dat mag nooit in de hand van één instelling liggen. Daarom twijfel ik, maar ik wil ten slotte toch voor het verslag stemmen omdat het achteraf gezien niet enkel om CO₂ gaat, maar om duurzaamheid. Daarover spreken we hier te weinig. We verbranden de hulpbronnen van onze kinderen met een ontstellende vaart en brengen zo deze planeet in gevaar. Dat moet worden omgezet in een nieuw beleid voor de industriële samenleving. Dit is een kans!

Wanneer we klagen dat het Parlement op dit vlak niet genoeg competentie kon inbrengen, klopt dat. Maar, beste sociaaldemocratische vrienden, in de Conferentie van voorzitters heeft u met een meerderheid voor deze haast gestemd, terwijl wij tegen stemden. Wij wensten een andere procedure en de Raad zou dat zeker gevolgd hebben. Wanneer u dus klaagt, doe dat dan op de juiste plaats.

Tot slot kan ik me niet voorstellen dat er een verstandiger voorstel is waarvoor een meerderheid bestaat. Daarom moeten we voor stemmen.

Anne Ferreira (PSE). - (FR) Mevrouw de Voorzitter, er is een akkoord gesloten over het klimaatpakket en wij zijn allemaal opgelucht.

Toch moet ik, als u het niet erg vindt, een kleine domper zetten op het enthousiasme van een aantal mensen over dit dossier. Er moest weliswaar een akkoord worden gesloten met het oog op de tijd na Kyoto, maar dit akkoord betekent nog niet dat wij ook opgewassen zijn tegen de uitdaging van de klimaatverandering.

Deze tekst heeft mijns inziens trouwens diverse zwakke punten. Ten eerste betreur ik het dat het niveau voor de veiling is teruggebracht tot 70 procent in 2020; in het oorspronkelijk voorstel stond namelijk 100 procent.

Als wij verder aanvaarden dat 50 procent van de reductie-inspanningen gecompenseerd kan worden met projecten in ontwikkelingslanden, geven wij de Europese Unie een flinke korting op haar verantwoordelijkheid voor klimaatverandering.

Het derde voorbeeld betreft de geringe inkomsten en het gebrek aan vaste toezeggingen met betrekking tot investeringen in de strijd tegen klimaatverandering, binnen de Europese Unie of ten gunste van de ontwikkelingslanden.

Ik betwijfel of dergelijke bepalingen en meer algemeen de bepalingen van het energie- en klimaatpakket de Europese economie zullen aanzetten tot de noodzakelijke omschakeling en de Europese Unie op weg zullen helpen naar een koolstofarme samenleving.

Wij zullen weliswaar voor de tekst stemmen, maar volgens mij hadden wij behoefte aan meer initiatieven, aan initiatieven om het Europees engagement meer gewicht te geven.

Elisabetta Gardini (PPE-DE). - (IT) Mevrouw de Voorzitter, waarde collega's, ik ben van mening dat het akkoord dat is bereikt over het klimaat- en energiepakket een ambitieus akkoord is, aangezien het enerzijds de vastgestelde doelstellingen op het gebied van milieubescherming respecteert, en tegelijkertijd aangeeft op welke manier deze kunnen samengaan met economische duurzaamheid. Ik zie het ook als een Italiaans succes, omdat Italië over diverse kritieke aspecten van het pakket heeft onderhandeld en de resultaten positief zijn.

De goedgekeurde tekst is sterk verbeterd ten opzichte van de versie van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid en ligt veel dichterbij de politieke visies van onze fractie. De bepaling die voorziet in een herziening in 2010, ook in het licht van de resultaten van de conferentie van Kopenhagen, welke is opgenomen op voorstel van premier Berlusconi, is een belangrijk punt en het feit dat men het hier unaniem over eens was toont, denk ik, goed aan hoezeer de overeenkomst rekening houdt met de industrie. Evenzo tekenend is het feit dat de geleidelijke invoering van een veilingssysteem in industriële sectoren die niet aan internationale concurrentie worden blootgesteld, is goedgekeurd. Sterker nog, sectoren die het risico lopen van het CO₂-weglekeffect kunnen profiteren van gratis toewijzingen.

Dit betekent echter niet dat het gemakkelijk wordt, aangezien dit pakket hoe dan ook tot flinke verhogingen van de landelijke systeemkosten zal leiden. Het aantal gratis emissierechten is bijvoorbeeld ook verbonden aan de ambitieuze benchmarks die in de betreffende richtlijn zijn vastgesteld. Het risico van verplaatsingen van bedrijfsactiviteiten is dus niet geheel verdwenen. Om die reden komen wij terug op het belang van de herzieningsbepaling: daarmee kunnen we bepalen of het systeem te veel betaalt en correcties aanbrengen en onze inspanningen op elkaar afstemmen.

Ik ben van mening dat het Parlement toezicht moet uitoefenen op de tenuitvoerlegging van de overeenkomst en met name op hoe de veilingen plaatsvinden. Dat wordt denk ik de ware test. We vragen een enorme inspanning van de reële economie en we willen niet, zoals we altijd hebben gezegd, dat deze inspanning leidt tot een teveel aan financialisering, die losstaat van de reële economie.

Caroline Jackson (PPE-DE). - (EN) Mevrouw de Voorzitter, mijn dank en felicitaties aan mevrouw Doyle, maar ik denk dat morgen een droevige dag voor de democratie in het Europees Parlement wordt.

Wij worden opgeroepen een akkoord te ondersteunen dat achter gesloten deuren met de Raad is gesloten. We hebben willens en wetens onze kans om het standpunt van de Raad via de volledige medebeslissingsprocedure buitenspel te zetten overboord gegooit. Volgens mij heeft het weinig zin om als Parlement om nieuwe bevoegdheden te vragen als we niet bereid zijn onze huidige bevoegdheden uit te oefenen.

Omdat we volgens een onjuist tijdschema haast moesten maken, zijn we niet toegekomen aan onze verantwoordelijkheid om een volledige effectbeoordeling voor het klimaatveranderingspakket door onpartijdige autoriteiten uit te laten voeren. Ik was bijvoorbeeld onlangs rapporteur voor de kaderrichtlijn afval. Hierin wordt het idee van energie-efficiënte warmtekrachtkoppelingssystemen gepropageerd; dit soort centrales zal onder het herziene ETS mogelijk worden afgestraft. Is over dit belangrijke punt wel overleg gevoerd? Wat waren de uitkomsten daarvan?

Grosso modo hebben we de kritiek van die staten die zich het meest zorgen maakten over het pakket ter harte genomen. We hebben nagelaten een krachtig effectbeoordelingssysteem voor de EU op te zetten, en daarvoor betalen we nu de prijs. Ook hebben we geen flauw idee of de doelstellingen uit het pakket werkelijk gehaald zullen worden. Zijn we er zeker van dat we voldoende overzicht houden over de tenuitvoerlegging, ondanks de uitspraken van de heer Dimas, en dat er snel zal worden opgetreden tegen landen die zelfs dit afgezwakte pakket niet implementeren?

Hoe houden we toezicht op al die projecten in ontwikkelingslanden die we gezamenlijk zouden uitvoeren? Als klimaatverandering zo belangrijk is, moeten we veel nauwer toezien op de tenuitvoerlegging dan tot nog toe het geval was bij milieubeleidsmaatregelen, en tot dusverre hebben we daar niets over gehoord. Als dit nog iets moet opleveren, laat het dan een nieuwe vastberadenheid zijn om waterdichte garanties in te stellen voor implementatie en een gestandaardiseerd systeem van onpartijdige effectbeoordelingen, waarover ook het Amerikaanse Congres beschikt.

Iemand zei dat deze overhaaste overeenkomst in eerste lezing niet mag worden gezien als precedent voor de bereidheid van het Parlement om te zwichten voor de Raad en zijn bevoegdheden krachtens de medebeslissingsprocedure overboord te gooien. Maar dat zal wél gebeuren toch, mijnheer Borloo? En toekomstige Parlementen zullen met de gebakken peren zitten.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de minister, commissaris, de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten is verheugd over de overeenstemming tussen de Raad en het Parlement in de dialoog om de nieuwe voorschriften voor de herziening van het algemene emissiehandelssysteem (ETS) niet naar het luchtverkeer uit te breiden, maar het op de nieuwe, nog niet gepubliceerde speciale bepalingen voor het luchtverkeer te houden.

De speciale ETS-regeling voor het luchtverkeer, waarover het Parlement en de Raad het in de zomer eens werden en die al op 1 januari 2012 van kracht wordt, omvat wereldwijd de eerste voorschriften die ook het luchtverkeer bij het emissiehandelssysteem betrekken en zo de luchtvaartmaatschappijen verplichten om de gevolgen van het luchtverkeer voor het milieu te beperken. Dat is een goede zaak. De gevolgen, met name de kosten voor de luchtvaartmaatschappijen, de luchthavens en uiteindelijk voor de passagiers, die zich in een wereldwijde concurrentieslag bevinden, zijn nog net toelaatbaar op basis van de regels die we in de zomer hebben goedgekeurd.

Strengere regelgeving door de nieuwe algemene ETS-voorschriften zou niet enkel ongerechtvaardigd zijn, maar zou ook de Europese luchtvaartmaatschappijen in enorme financiële moeilijkheden brengen. Daarom zijn we u erg dankbaar, Parlement en Raad. Het is ook correct, omdat we met de speciale ETS-regels voor luchtverkeer mogelijkheden hebben om een volstrekt gelijkaardige regelgeving uit te werken met derde landen en zo wereldwijde conflicten te vermijden. Die conflicten zouden namelijk ook tot vergeldingsmaatregelen tegen Europese luchtvaartmaatschappijen kunnen leiden. Eerlijk gezegd zijn globale oplossingen, of ten minste gedeeltelijke oplossingen voor een verstandige milieubescherming met betrekking tot het luchtverkeer op de wereld allemaal beter dan te strikte regelingen die enkel in de EU gelden. Op dat vlak zijn we erg tevreden. U weet dat in 2014 de speciale regeling voor ETS voor het luchtverkeer in elk geval opnieuw wordt beoordeeld.

Daarom bedank ik rapporteur Doyle en het Franse voorzitterschap – als dat zou luisteren – om het luchtverkeer hier uit te sluiten. Dat was een juiste beslissing die ons vooruit zal helpen. Hartelijk dank!

Richard Seeber (PPE-DE). - (DE) Mevrouw de Voorzitter, ik laat het niet na om het Franse voorzitterschap met deze succesvolle onderhandelingen te feliciteren. Toch blijft er een bittere nasmaak omdat het Europees Parlement er niet bij werd betrokken zoals het hoort. Dat is jammer, uitgerekend in dit dossier. Ik begrijp niet goed de haast die hier aan de dag werd gelegd, omdat bijna alle lidstaten te laat zijn met de naleving van de al aangegane verbintenissen volgens het Kyoto-protocol.

We kunnen altijd heel goed streefcijfers goedkeuren die ver in de toekomst liggen. Het emissiehandelssysteem (ETS) begint op 1 januari 2013. Voor die periode hebben we verbintenissen vastgelegd, evenals tot 2020 en voor de verdere toekomst. Het zou beter geweest zijn om de lidstaten ertoe aan te zetten de aangegane verbintenissen te respecteren en in een eerlijke, democratische en behoorlijke besluitvormingsprocedure ook het Europees Parlement erbij te betrekken.

Bovendien geloof ik dat de Commissie nu voor grote uitdagingen staat omdat we een alomvattend kader hebben goedgekeurd. Vooral bij het definiëren van afzonderlijke punten, zoals voor de toepassing van flexibele instrumenten, wordt de concrete invulling van de kadervoorwaarden door de Commissie essentieel. Ook hier kan worden gesteld dat in de ETS-sector ongeveer 50 procent naar andere regio's in de wereld kan worden uitbesteed, bij *effort sharing* is dat 70 procent. De lidstaten hebben zichzelf hier goed bediend. Ook hier verzoek ik de Commissie en commissaris Dimas om heel zorgvuldig toe te zien op de naleving en om de lidstaten te wijzen op hun verantwoordelijkheid die ze op zich hebben genomen, om het klimaat in de wereld te helpen.

Voorts blijft het juiste definiëren van het CO₂-weglekeffect nog een probleem. Het is correct om uitzonderingen te maken voor bepaalde sectoren, maar tot nu toe weet nog niemand om welke sectoren het gaat. De Commissie zal daarom een transparante procedure moeten instellen die zowel voor de industrie als voor de lidstaten aanvaardbaar is. Het gaat hier namelijk om heel grote bedragen. Het is belangrijk dat we hier door een transparante procedure een goede basis vinden.

Eija-Riitta Korhola (PPE-DE). – (FI) Mevrouw de Voorzitter, ik wil mijn dank uitspreken aan iedereen hier in het Parlement die een grote bijdrage heeft geleverd aan het klimaatpakket. Ik wil vooral het secretariaat loven, wiens harde werken indrukwekkend is en wiens enorme werklast nooit binnen de grenzen van een humane arbeidstijdregeling kan passen.

Voor ons ligt nu een zeer bevredigend en vanuit milieuoogpunt ambitieus resultaat en, zoals af en toe gebeurt, moeten wij daarvoor de Raad en niet zozeer het Parlement bedanken. Het was de Raad die een aantal ernstige problemen rechtzette die in het voorstel van de Commissie verscholen zaten. Er is in feite nog steeds veel onopgelost en het is alleen een kwestie van tijd dat de rest aan het licht komt.

Onze fractie had een aanzienlijke invloed op het eindresultaat, ook al was die niet terug te zien in het standpunt van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid. Onze invloed is nu echter wel zichtbaar in het standpunt van de Raad en in het eindresultaat. Ons alternatieve emissiehandelmodel maakte een verandering in het algemene opinieklimaat en een vrije discussie mogelijk. Op die manier hielpen en stimuleerden wij de Raad zijn beleid in de richting van de benchmark-methode te sturen.

Ik wil daarom de lidstaten, met inbegrip van mijn eigen land Finland, bedanken voor het feit dat zij goed naar de uiteenlopende meningen in het Parlement hebben geluisterd en de verandering die in het Parlement plaatsvond, hebben opgemerkt. De doelstellingen van de Raad ontvingen hier veel meer steun dan aanvankelijk het geval leek.

Het hoofddoel van het klimaatbeleid is het tot stand brengen van een synchrone, universele overeenkomst. Er is geen ander uitgangspunt dat vanuit milieuoogpunt verantwoordelijk is. Op die manier kunnen wij garanderen dat de reducties hier niet resulteren in een toename elders, want dan zouden de opofferingen voor niets zijn.

Helaas zijn er nu mensen in de milieubeweging die bereid zijn deze weg te volgen. De ervaring leert echter dat het milieu geen eenzijdige stappen en klimaatpuritanisme beloont, omdat dat geen resultaten oplevert. Wij moeten een breed front vormen en eerlijke spelregels hebben. Wij hebben wetgeving nodig die ondernemingen kan stimuleren mee te doen aan de wedloop om technologie met de minste uitstoot te gebruiken en die hen daarvoor beloont en niet straft.

Ik wil vooral zeggen hoe blij ik ben dat wij vasthouden aan het streefcijfer van een emissiereductie van 20 procent, zodat wij kunnen zeggen dat noch het Parlement noch de Raad ook maar iets hebben afgezwakt.

Christofer Fjellner (PPE-DE). – (SV) Mevrouw de Voorzitter, ik moet zeggen dat ik in de jaren dat ik lid van het Europees Parlement ben geweest, heb geleerd dat het resultaat niet altijd het gewenste resultaat is. Alles is gebaseerd op compromissen, maar uiteindelijk is het resultaat niettemin vaak erg goed. Velen klagen momenteel, niet alleen degenen die vinden dat we ambitieuzere regels hadden moeten vaststellen, maar ook degenen die vinden dat deze regels veel te ambitieus zijn. Ik denk echter dat we er in wezen erg tevreden mee moeten zijn dat we er feitelijk in zijn geslaagd om überhaupt een compromis te bereiken. Het is een stap in de goede richting en het is een stap waar in ieder geval ik trots op ben. Ik ben er trots op dat dit bevestigt dat Zweden nog altijd het land is dat in Europa de grootste verantwoordelijkheid neemt, maar ook dat Europa het werelddeel is dat globaal de grootste verantwoordelijkheid neemt. Als Zweedse conservatieven hebben wij hard gewerkt om dit compromis tot stand te brengen, zowel in de Raad als hier in het Europees Parlement.

Er valt heel veel over dit onderwerp te zeggen, maar als ik iets zou moeten zeggen over waar ik het meest tevreden mee ben, zou ik willen onderstrepen wat we met de auto's hebben gedaan, dat we rekening houden met de milieuvoordelen van auto's, maar ook dat we automobielbedrijven voldoende tijd geven om nieuwe modellen te ontwerpen. Zoals al is gezegd, mogen wij er ons niet toe laten verleiden te denken dat dit het einde van het proces is. Dit is slechts de opmaat tot het belangrijke werk dat in Kopenhagen moet gebeuren. Ik denk nu dat we daarvoor een goede basis hebben gelegd. Dank u wel.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Mevrouw de Voorzitter, naar mijn mening is deze richtlijn een voorbeeld van een goede en effectieve dialoog binnen de Europese Unie. Het was misschien wel de moeilijkste richtlijn die we in deze zittingsperiode hebben behandeld. De ingediende amendementen waren niet voor iedereen

duidelijk. Uiteindelijk hebben we naar elkaar geluisterd, eerst in het Parlement en vervolgens moet ik erkennen dat het Franse voorzitterschap een buitengewone ijver aan de dag heeft gelegd in zijn aanpak van de zaak. Ik zou commissaris Dimas en commissaris Piebals willen bedanken voor hun deelname aan het debat.

Nu moeten we ervoor zorgen dat deze richtlijn wordt uitgevoerd. In 2020 moeten de broeikasgasemissies met 20 procent zijn verminderd. Een vermindering van 20 procent is het minimum! Op deze manier hebben we een gemeenschappelijk klimaatbeleid van de Europese Unie gecreëerd. Dit is nog niet met zoveel woorden gezegd, maar de richtlijn verwijst naar ons gemeenschappelijk beleid. Zoals bij elk gemeenschappelijk beleid zullen er systematische acties, toezicht en wederzijdse controles nodig zijn. We moeten eveneens een strategisch programma over energietechnologie financieren, als reactie op de beoordeling van CO₂-emissies. Het zal een gezamenlijke start zijn voor ons gezamenlijk energiebeleid. Dat is wat de Europese Unie nodig heeft.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) De enige keuze die ons nog rest, is niet minder te produceren, maar onze productie geavanceerder en groener te maken. Het is voor ons van belang de uitstoot van verontreinigende stoffen te verminderen, maar we dienen ook te zorgen voor economische ontwikkeling en het behoud van banen.

In vergelijking met de vermindering van 8 procent die het Kyoto-protocol vereist, heeft Roemenië zijn broeikasgasuitstoot tussen 1990 en 2005 met 43 procent verminderd. Dit werd helaas gerealiseerd door herstructureringsprocessen die door de zware industrie zijn doorgevoerd en ondanks de afhankelijkheid van fossiele brandstoffen. Hoewel het voordeliger was geweest 1990 als referentiejaar te nemen, juich ik de flexibiliteit en solidariteit toe die de nieuwe lidstaten is betoond in de vorm van een overgangperiode, die is vereist voor aanzienlijke investeringen om ervoor te zorgen dat bedrijven efficiënter gaan werken.

Via amendementen hebben we de toekenning verkregen van gratis rechten voor stadsverwarming voor woningen en voor verwarmings- en koelsystemen op basis van warmtekrachtkoppeling, steun voor gezinnen met lage inkomens uit inkomsten die voortvloeien uit de veiling van emissierechten, en de vrijstelling van ziekenhuizen en kleine installaties van de regeling voor de handel in emissierechten. Dank u.

Chris Davies (ALDE). – (EN) Mevrouw de Voorzitter, een van de uitkomsten van deze onderhandelingen is de instelling van een financieringsmechanisme voor demonstratieprojecten voor opvang en opslag van koolstof; ik kom hier later nog op terug. Ik was weliswaar onderhandelaar en rapporteur voor koolstofopvang en -opslag, maar succes hebben we geboekt door de herziening van de ETS-richtlijn. Ik was hoogstens een stuurman aan de wal. Soms moet je gewoon geluk hebben, en ik had het geluk dat Linda McAvan, Lena Ek en anderen – schaduwrapporteurs – aan de ETS-richtlijn werkten. Ik had het geluk dat het voorzitterschap openstond voor nieuwe ideeën, en vooral dat ik mocht samenwerken met Avril Doyle, de rapporteur voor deze wetgeving; zij heeft echt bergen verzet. Ik wil nog één punt naar voren brengen, mevrouw de Voorzitter, en dat is het feit dat er in de geschiedenis van dit Parlement maar weinig rapporteurs zijn geweest die een eerste voorstel hebben ingediend waarvoor zij maximaal 1,5 miljard EUR aan financiering hadden kunnen loskrijgen, maar uiteindelijk met een pakket naar huis gingen dat vijf tot zes keer zoveel waard was.

Bart Staes (Verts/ALE). – Voorzitter, de doelstelling om tegen 2020 20 procent minder broeikasgassen uit te stoten is gevrijwaard. Maar laat ons wel wezen, die doelstelling was eigenlijk al ondermaats. De wetenschap zegt ons dat we tot -25, -40 procent moeten gaan. Ik betreur dat het systeem van veiling is uitgehouden wat de niet-elektriciteitssector betreft. In 2020 zullen we straks nog steeds 30 procent gratis emissierechten uitdelen en de 100 procent-veiling komt er pas in 2027.

Dit is echt een slecht signaal aan degenen die over het wereldklimaatakkoord van Kopenhagen moeten onderhandelen en dat, terwijl het beste antwoord op CO₂-lekkage eigenlijk een wereldwijd akkoord is. Geen wereldwijd akkoord betekent dan weer een verdere ondermijning van het veilingstelsel door verdere gratis toekenning van emissierechten aan 96 procent van de bedrijven. Minder opbrengst uit veilingrechten betekent minder investeren in duurzame energie, minder investeren in onderzoek en ontwikkeling.

Aan de rapporteur zou ik willen vragen: mevrouw de rapporteur, mevrouw Doyle, hebt u enig inzicht in wat de verwachte mindere opbrengst van de veiling zal zijn, nu dit systeem totaal is uitgehouden?

De Voorzitter. – Het spijt me heel erg, maar gezien de tijd kan ik geen andere collega's meer het woord geven. Terug dus naar de rapporteur, de veelgeprezen mevrouw Doyle.

Avril Doyle, rapporteur. – (EN) Mevrouw de Voorzitter, ik heb een aantal korte opmerkingen.

De milieu-integriteit van het uitstekende oorspronkelijke voorstel staat buiten kijf, vooral bij een min 30 procent-scenario. Het heeft geen zin om in december met onze wetgeving naar Kopenhagen te gaan als we onvoldoende middelen toewijzen – u bent aan zet, Commissie.

De CCS-overeenkomst over 300 miljoen emissierechten is mogelijk transformationeel in dit hele debat over CO₂-reductie indien de technologie zich bewijst in de twaalf centrales in kwestie.

De overeenkomst die nu op tafel ligt geeft de EU een duidelijk mandaat voor onderhandelingen met derde landen in de aanloop naar de overeenkomst van volgend jaar. We mogen niet falen, omdat we er terugkijkend van zullen worden beschuldigd onze plicht te hebben verzaakt als generatie van politieke leiders die het probleem kenden, die op de hoogte waren van wetenschappelijke toetsingen, maar niet handelden.

Voor sommigen gaat mijn eindverslag te ver; voor anderen gaat het niet ver genoeg. Maar zelfs met emissierechten zonder benchmarks zal het voor de industrie niet gemakkelijk zijn de streefcijfers omlaag te schroeven. We moeten ervoor zorgen dat het beste niet de vijand van het goede wordt. Dit is tenslotte een goed resultaat. In feite is dit het beste systeem ter wereld, aangezien het tot op heden het enige systeem voor verhandelbare emissierechten ter wereld is. Ik roep de VS en Australië op het beter te doen en de EU volgend jaar in Kopenhagen te overtroeven.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt morgen, woensdag 17 december 2008, plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Jorgo Chatzimarkakis, Wolf Klinz, Holger Krahmer, Alexander Graf Lambsdorff en Willem Schuth (ALDE), schriftelijk. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, de overeenstemming over het klimaatpakket is een bescheiden resultaat.

De EU heeft een streefcijfer van 20 procent minder in vergelijking met 1990. Amper de helft daarvan hebben we al bereikt. Het sleutelwoord is uitbreiding naar het oosten, waar de emissies in absolute cijfers lager liggen. Er rest ons nog een vermindering van 12 procent tegenover 1990.

De EU mag 3 tot 4 procent van de vermindering in ontwikkelingslanden realiseren, er resten dus nog bijna 9 procent. Het niet halen van de streefcijfers tot aan 5 procent is veroorloofd. Er blijft nog 4 procent over.

Normaal gezien zouden we hier zeggen: goed, we hebben geluk gehad, de EU heeft besloten om haar economie niet meteen helemaal naar Azië te exporteren. Het compromis is aanzienlijk goedkoper dan het voorstel van de Commissie. Op die manier kan de Duitse Vrijheidspartij (FDP) instemmen.

In de plaats daarvan speelt de EU nu de eigen lidstaten tegen elkaar uit: door de energiemix, uitzonderingsmaatregelen en sluwe onderhandelingen zijn enkele lidstaten bevoordeeld ten opzichte van andere. Binnenkort zullen we kunnen vaststellen hoe Duitse energieleveranciers in Polen elektriciteit opwekken in plaats van in eigen land, tenzij ze die in Frankrijk kopen.

Dat Europese landen een dergelijke koehandel drijven, geeft weinig hoop voor een wereldwijde overeenkomst. Bovendien rijst de vraag naar efficiëntie van de middelen.

Regeringen, de Raad en de Europese Commissie worden opgeroepen om te zorgen voor efficiëntie, zowel voor de milieubescherming als voor economie en groei.

Magor Imre Csibi (ALDE), schriftelijk. – (EN) Afgelopen week bereikten de onderhandelaars van Raad en Europees Parlement een historisch akkoord over het klimaatveranderingspakket. Ik heb hierover dubbele gevoelens, omdat het pakket heel erg verwaterd is vergeleken bij het eerste voorstel van de Commissie en de stemming van de EP-commissies. In een tijd dat er dringend en consistent actie moet worden ondernomen om de klimaatverandering te lijf te gaan, heeft Europa gekozen voor een langzame overgang naar een koolstofarme economie door middel van afwijkingen en gratis koolstofemissierechten. Ondanks deze minpunten betekent het compromis een belangrijke doorbraak, die de basis zal vormen van een duurzamere economie. Het grootste succes ligt in het feit dat de doelstellingen en uitvoeringsbeginselen in wetgeving zijn verankerd, en dat iedereen erkent dat ontwikkeling een schonere weg moet inslaan. Bovendien kan klimaatverandering alleen effectief worden bestreden als iedereen meedoet, en dit compromis verschaft de EU een betere onderhandelingspositie om de internationale partners over de streep te trekken. Tot slot zal ik de overeenkomst steunen omdat ik echt geloof dat dit geen compromis van holle woorden is, maar een realistisch compromis.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), schriftelijk. – (RO) Het resultaat van de onderhandelingen over het klimaatpakket tussen de drie instellingen is een evenwichtig compromis, dat de Europese Unie zal helpen een aanzienlijke bijdrage te leveren aan de maatregelen ter bestrijding van de opwarming van de aarde, aangezien het hier gaat om de eerste groep landen die deze verbintenis op zich neemt als een wettelijke verplichting. We bevinden ons momenteel midden in een wereldwijde financiële crisis, die in de meeste lidstaten de bezorgdheid heeft aangewakkerd over het behalen van de doelstelling van het verminderen van koolstofemissies. Maar het resultaat dat we na de top hebben bereikt, is het juiste evenwichtig tussen de noodzaak het klimaat te beschermen en de noodzaak deze economische impasse te doorbreken. Naar mijn mening mag het aanvoeren van argumenten die verband houden met deze crisis, het aannemen van het pakket niet in de weg te staan. Ik hoop dat alle fracties in het Parlement vóór het pakket zullen stemmen. Het verheugt me dat de landen die hun emissieniveaus tussen 1990 en 2005 hebben verminderd, waaronder ook Roemenië, voor hun inspanningen zijn beloond door een wijziging in de regeling voor de verdeling van de uit veilingen voortvloeiende inkomsten, zonder dat de algemene structuur van het pakket is gewijzigd. Tegelijkertijd ben ik van mening dat voor de meeste kwesties uit de richtlijn inzake emissierechten, die de lidstaten voor grote problemen hebben gesteld, een adequate oplossing is gevonden en dat er een billijk eindresultaat is bereikt, dat de Europese Unie in staat zal stellen om daadwerkelijk een begin te maken met het bestrijden van de klimaatverandering.

Esko Seppänen (GUE/NGL), schriftelijk. – (FI) De onderhavige emissiehandelrichtlijn komt neer op kapitalistische “groenwasserij” en is desondanks niets minder dan casinokapitalisme en gelegaliseerde zwendel. Aangezien het oorspronkelijke voorstel van de Commissie erop neer komt dat de Europese industrie niet de prijs van speculatie hoeft te betalen, behalve via de prijs van elektriciteit, stem ik ervoor, hoewel ik tegen emissiehandel ben. Ik ben voor emissiestreefcijfers, maar die zouden wij moeten bereiken door middel van belastingen en niet met speculatie.

12. Lastenverdeling bij de terugdringing van de broeikasgasemissies (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0411/2008) van Satu Hassi, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, over het voorstel voor een beschikking van het Europees Parlement en de Raad inzake de inspanningen van de lidstaten om hun broeikasgasemissies terug te dringen om aan de verbintenissen van de Gemeenschap op het gebied van het terugdringen van broeikasgassen tot 2020 te voldoen [COM(2008)0017 - C6-0041/2008 - 2008/0014(COD)].

Satu Hassi, rapporteur. – (FI) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, mijn hartelijke dank gaat uit naar de schaduwrapporteurs voor hun uitstekende samenwerking. Ik wil ook de Commissie en het Franse voorzitterschap van de Raad bedanken voor hun geweldige werk.

Ik moet toch zeggen dat ik niet helemaal tevreden ben. De Europese Unie had met dit klimaatpakket krachtig mondiaal leiderschap moeten tonen. Dat leiderschap verwaterde helaas enorm toen het Franse voorzitterschap de beschikking liet afhangen van consensus onder de lidstaten. Bijna elke premier ging naar de Top met het op nationale belangen gebaseerde doel het klimaatpakket af te zwakken en slaagde daar ook in. Het resultaat is weliswaar een stap vooruit, maar een veel, veel kleinere stap dan de wetenschap ons adviseert te nemen.

Het grootste probleem met de *effort sharing*-beschikking is dat de lidstaten veel te veel mogelijkheden krijgen om hun emissiereducties in eigen land in de wind te slaan en dat te compenseren door projecten in ontwikkelingslanden te financieren. In het slechtste geval kan dit leiden tot stabilisatie van de emissies in eigen land en dan blijft alles bij het oude.

In het onderhandelingsresultaat is echter de goede basisopzet van het Commissievoorstel behouden: een lineaire ontwikkeling in emissiereducties en bindende jaarlijkse emissieplafonds, wat voor het eerst is in de Europese wetgeving.

Het Parlement kreeg bovendien een aantal belangrijke verbeteringen aanvaard, die waren gebaseerd op het nagenoeg eensgezinde verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid. Ik zal enkele van deze verbeteringen noemen. Het streefcijfer van een emissiereductie van 30 procent zal nu in de wetstekst worden opgenomen als er een internationale overeenkomst wordt gesloten. Lidstaten moeten direct beginnen met het plannen van drastischer maatregelen om emissies te reduceren en moeten daarover ook verslag uitbrengen. Lidstaten zullen een duidelijke prikkel krijgen om binnen hun wettelijke emissiegrenzen te blijven, omdat overschrijding van de grenzen zal leiden tot een extra beperking van de quota van het volgende jaar. De kwaliteitscriteria voor emissiecredits in het kader van het mechanisme voor schone ontwikkeling (CDM) worden aangescherpt. Na de internationale overeenkomst is de Europese Unie

gebonden ontwikkelingslanden te helpen hun emissies zodanig te reduceren dat de klimaatverandering beperkt blijft tot minder dan twee graden. Er zal een tijdslimiet komen voor de beperking van emissies in de zeevaart. Als de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) niet uiterlijk in 2011 een internationale overeenkomst sluit, dan zal de Europese Unie haar eigen wetgevende maatregelen nemen.

Dit zijn allemaal belangrijke verbeteringen en ze zijn gebaseerd op de eisen van het Parlement. Daarom beveel ik aan dit pakket in de eindstemming te steunen, hoewel ik anderzijds ook de amendementen van mijn eigen fractie en de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links steun om de quota van de CDM-credits zodanig te reduceren dat kan worden gewaarborgd dat de meeste emissiereducties in Europa plaatsvinden.

Deze beschikking, met al zijn goede en slechte kanten, betekent ten eerste dat de feitelijke strijd of de Europese Unie emissiereducties moet doorvoeren op een manier die tegemoet komt aan de boodschap van klimaatonderzoek, pas na internationale verdragsonderhandelingen wordt gevoerd. Ten tweede betekent deze beschikking dat de hoeveelheid emissies die in Europa wordt gereduceerd de politieke verantwoordelijkheid van de lidstaten is.

Ik doe een beroep op de lidstaten om niet de meeste emissiereducties naar ontwikkelingslanden te externaliseren, maar om in eigen land groen te investeren in het openbaar vervoer, de spoorwegen en energie-efficiëntere gebouwen en tegelijkertijd “groeneboordenbanen” in Europa te creëren.

Wij moeten beseffen dat de aarde geen compromissen sluit. De ultimatus van de planeet zijn absoluut en het is economisch gezien verreweg het duurst om emissiereducties af te zwakken en op te schorten.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mevrouw de Voorzitter, dames en heren, ik wil eerst mevrouw Hassi oprecht bedanken voor de moeilijke taak waarvan zij zich heeft gekweten en – waarom ook niet – voor haar compromisbereidheid. Daardoor konden wij ons namelijk toespitsen op wat werkelijk belangrijk was.

Zoals iedereen weet, had zij op een aantal punten graag een wat veeleisender systeem gehad, maar ik geloof dat wij uiteindelijk via de trialogen en de medebeslissing erin zijn geslaagd alles eruit te halen wat erin zat.

Ik heb twee opmerkingen. De eerste betreft het pad naar reductie, flexibiliteit en sancties, waar met name tijdens de dialoog van dit weekend over is gesproken. Deze flexibiliteit is vooral noodzakelijk voor een aantal lidstaten. Het Parlement wilde echter dat deze flexibiliteit vergezeld ging van een versterking van de correctiemechanismen. Wel, ik geloof dat wij dat voor elkaar hebben gekregen.

Dan de gebruikmaking van het mechanisme voor schone ontwikkeling. Daarbij zijn slechts marginale vorderingen gemaakt, vorderingen die slechts een aantal lidstaten en een aantal gevallen betroffen, en daarbij ging het meestal om bepaalde, echte ontwikkelingsgebieden, om minst ontwikkelde gebieden of kleine eilanden. Mijns inziens blijft dit debat in alle landen open, en ik heb de indruk dat dit vooral een algemeen debat zal zijn over de mechanismen voor schone ontwikkeling en het vermogen om deze over te nemen en in goede banen te leiden, een debat dat los staat van deze tekst.

Tot slot wil ik er nog aan herinneren dat na Kopenhagen de stap gezet moet worden naar een hoger verbintenissenniveau, en die stap zal onderwerp zijn van medebeslissing. Ik geloof dus niet, mevrouw Hassi, dat zich een situatie zal voordoen waarin wij bergafwaarts gaan.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EL) Mevrouw de Voorzitter, ik wil mevrouw Hassi van harte bedanken en gelukwensen met haar uitstekende werk en de moeite die zij heeft gedaan om de fundamentele beginselen en de architectuur van het oorspronkelijk Commissievoorstel te behouden. Mijns inziens zijn deze inderdaad behouden gebleven in het compromisakkoord over de beschikking inzake de verdeling van inspanningen. Ik moet er tevens opnieuw op wijzen dat de milieudoelstelling van de Europese Unie, namelijk een vermindering met 20 procent van de CO₂-emissies tot 2020, met dit pakket wordt bereikt, en deze beschikking draagt natuurlijk bij aan het bereiken van dat streefcijfer, ten aanzien waarvan wij compromisloos zijn gebleven.

Ook zojuist nog werd gezegd dat het pakket bestaat uit twee delen. Wij kunnen dit inderdaad opsplitsen in enerzijds milieustreefcijfers – en wat dat betreft is er niets veranderd; wij zullen deze zoals gepland nastreven – en anderzijds alle andere vraagstukken, zoals veiling, of de vraag of investeringen kunnen worden gedaan in landen buiten de Europese Unie. Bij dit laatste punt is wel een en ander veranderd, maar deze veranderingen tornen niet aan de fundamentele architectuur van het pakket noch aan de milieustreefcijfers.

Wat meer specifiek de beschikking betreft, worden de nationale streefcijfers zoals deze in het voorstel voor de lidstaten zijn opgenomen, gehandhaafd. De lidstaten zullen in de periode 2013-2020 hun broeikasgasuitstoot lineair moeten verminderen uitgaande van bindende streefdoelen per jaar. Op die manier kunnen wij er zeker van zijn dat elke lidstaat in alle bedrijfssectoren zijn portie zal bijdragen aan de verwezenlijking van het Europese streefdoel van 20 procent reductie tot 2020.

In de discussies over de verdeling van de inspanningen tussen de lidstaten was een van de belangrijkste problemen het evenwicht dat gevonden moest worden tussen de lidstaten bij het halen van hun streefcijfers. Daartoe moeten efficiënte bewakings- en nalevingsmaatregelen worden getroffen. Het compromisakkoord over de verdeling van de inspanningen is evenwichtig. Daarmee krijgen de lidstaten voldoende flexibiliteit om de streefcijfers op een economisch rendabele manier te halen en tegelijkertijd de mogelijkheid om een krachtig bewakings- en nalevingssysteem toe te passen. De bepalingen die de Commissie had voorgesteld voor de bewaking van de activiteiten van de lidstaten en voor de hun te verlenen steun bij het nemen van de noodzakelijke correctiemaatregelen, zijn gehandhaafd en zelfs versterkt.

Het compromisakkoord over de beschikking inzake de verdeling van de inspanningen is een belangrijke prestatie die nooit tot stand was gekomen zonder de krachtige inspanningen van het Europees Parlement en met name de rapporteur, mevrouw Hassi. Ik vraag u allen om vóór dit akkoord te stemmen.

Cornelis Visser, *rapporteur voor advies van de Commissie economische en monetaire zaken*. – Voorzitter, we zijn blij met het resultaat van het klimaatpakket. We zien hier duidelijk het CDA/EVP-standpunt in terug. Het is belangrijk dat Europa zich ook een doel stelt van -20 procent in 2020, dat kan oplopen tot -30 procent in het geval van een internationaal akkoord.

Waar we wel op moeten letten, is dat het evenredig wordt ingevoerd in de lidstaten. Dat alle lidstaten het op dezelfde manier nakomen. De reductieverplichtingen zijn neergelegd voor alle lidstaten apart. Dit geeft in principe een eerlijke verdeling en het blijft belangrijk om die te handhaven. Anders is er sprake van te veel vrijheden voor de lidstaten. Wanneer de ene lidstaat het akkoord wel naleeft en de andere niet, ontstaan er risico's voor concurrentievervalsing.

Dus niet alleen het klimaat lijdt eronder, ook de concurrentieomstandigheden voor bedrijven en industrieën tussen de verschillende lidstaten hebben eronder te lijden. Hier heb ik in het verslag van de Commissie ECON volop aandacht voor gevraagd; de Commissie moet de naleving streng controleren en hier, wanneer nodig, aanvullende eisen stellen. We zullen dat vanuit het Parlement nauwkeurig volgen.

Sepp Kusstatscher, *rapporteur voor advies van de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken*. – (DE) Mevrouw de Voorzitter, de Commissie werkgelegenheid en sociale zaken is verheugd over de streefcijfers en maatregelen die ertoe bijdragen de klimaatsveranderingen af te remmen en de gevolgen ervan te verzachten.

Ik beperk me hier tot een sociaal beleidsaspect: de welvaart van de zogenaamde eerste wereld, de overproductie en de ongebreidelde consumptie – vooral het verkeer met een enorm verbruik van fossiele brandstoffen – zijn de belangrijkste oorzaken voor de toename van broeikasgassen die het klimaat doen veranderen. Bovendien worden vooral de sociaal zwaksten en armsten door de gevolgen van de aankomende milieuramp getroffen. Zij beschikken niet over de middelen om zich aan te passen. Prijzen van energie en levensmiddelen treffen hen veel, veel meer dan de rijken. Al bestaande hongersnoden zullen nog drastisch toenemen.

Daarom hebben we behoefte aan een globaal offensief tegen honger in de wereld. Wij eisen dat bij de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen de lasten op een sociaal aanvaardbare manier worden verdeeld.

VOORZITTER: MARIO MAURO

Ondervoorzitter

Robert Goebbels, *rapporteur voor advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, de procedure die was gekozen voor de behandeling van het energie- en klimaatpakket heeft het Parlement belet om zijn werk op een echt democratische manier te doen.

Tijdens een informele dialoog werd een compromis geboren dat wij wel moesten accepteren. Ik ben er echter nog steeds van overtuigd dat het Parlement met een eerste lezing de Raad betere oplossingen had kunnen afdwingen, met name wat betreft de technologieoverdracht naar onderontwikkelde landen.

De emissiereductie moet alomvattend zijn, hetgeen betekent dat de bijdrage van de in het Protocol van Kyoto erkende mechanismen voor schone ontwikkeling moet worden geaccepteerd.

Het verslag van de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid was in velerlei opzicht onredelijk en de vrucht van het soort fundamentalisme dat door president Sarkozy aan de kaak was gesteld. De rapporteur heeft echter terug moeten krabbelen en genoeg moeten nemen met twintig overwegingen. Het verslag van de Commissie industrie, onderzoek en energie stond veel dichterbij de buurt van het uiteindelijk behaalde resultaat. Dit resultaat had echter beter kunnen zijn indien het Parlement de mogelijkheid had gekregen om in democratische transparantie te werken.

Het energie- en klimaatpakket laat een bittere smaak na omdat hierover in de wandelgangen is onderhandeld en geen echt openbaar debat heeft plaatsgevonden.

Antonio De Blasio, *rapporteur voor advies van de Commissie regionale ontwikkeling*. – (HU) Ook de Commissie regionale ontwikkeling van het Parlement heeft lange discussies gevoerd over het ingediende voorstel. De meerderheid van onze voorstellen was erop gericht te erkennen dat deze doelstelling betrekking heeft op de kern van de economische en maatschappelijke cohesie van bepaalde regio's, en om die reden kan de vermindering van de CO₂-uitstoot alleen als geïntegreerd onderdeel van het cohesiebeleid met succes worden gerealiseerd. In de reeks criteria voor de subsidies die zijn bedoeld voor structurele ontwikkeling zouden ook aspecten van de verlaging van broeikasgasemissies moeten worden ingebouwd. Afgezien van het feit dat deze verplichtingen van de Europese Unie bindend zijn voor de regeringen van de lidstaten, leggen ze ook een zware last op de schouders van lokale en regionale besturen en andere lokale en regionale representatieve fora en organen in de lidstaten. De ambitieuze doelstellingen kunnen alleen worden gehaald als er bij de afstemming en uitvoering van de taken constante verticale samenwerking bestaat tussen de centrale overheid en de lokale regionale instanties, en horizontale samenwerking tussen bepaalde lokale regionale organen onderling. Het geeft aanleiding tot blijdschap dat we een stap in de goede richting hebben gezet, maar afgezien van een gezamenlijk denkproces moeten de inspanningen in alle EU-lidstaten verder worden aangemoedigd.

Péter Olajos, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (HU) Ik vind het zeer spijtig dat de minister niet aanwezig is in deze zaal, maar mijn fractie verwelkomt en steunt het nieuwe klimaat- en energiepakket van de Europese Unie, en als onderdeel daarvan de wetgeving over de lastenverdeling tussen de lidstaten. Volgens de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten is dit een wezenlijke vooruitgang, want terreinen waarop tot nu toe nog geen regelgeving bestond, worden nu in wetten gevat en zodoende zal vanaf 2013 elke bron van CO₂-uitstoot zijn beoordeeld en gereguleerd. De grootste verdienste van het pakket is dat er op basis van mijn voorstel ook op het gebied van *effort sharing* een veilingsysteem komt dat het mogelijk maakt dat we, op vergelijkbare wijze als bij ETS (de regeling voor de handel in emissierechten), met behulp van marktmechanismen ook hier de CO₂-afname kunnen bevorderen.

Het primaire doel dat de PPE-DE voor ogen heeft, is om het aandeel van eco-innovatie binnen de Europese Unie te verhogen zodat de economie van de EU het meest concurrerend kan zijn bij technologieën met een lage CO₂-uitstoot. Helaas is dit slechts ten dele gelukt, aangezien de Raad en de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement vasthielden aan het gebruik van buitensporig veel CDM's (mechanismen voor schone ontwikkeling), namelijk bijna 80 procent. Deze hoeveelheid CDM's is samen met de ETS 63 miljard euro waard, wat in mijn optiek overdreven veel is. Het is evenzeer betreurenswaardig dat het wetgevingspakket conform de beslissing van de premiers een tweeënhalve keer zo grote emissiereductie verwacht van Europese bedrijven als van de lidstaten, wat gezien de huidige economische problemen een bijzonder ongelijke lastenverdeling oplevert ten nadele van de Europese industrie. De lidstaten waren ook vooringenomen ten opzichte van elkaar, door degenen die de verplichtingen waren nagekomen niet te belonen en degenen die de geloofwaardigheid van de Europese Unie op klimaatgebied hadden ondermijnd niet te straffen. Tegelijkertijd zorgt de handel in emissiequota voor een beduidende inkomstenbron voor de ook nu al goed presterende Midden- en Oost-Europese landen, waarmee ze een verdere CO₂-verlaging kunnen bereiken in de huishoudelijke-, verkeer- en landbouwsectoren met hun grote besparingspotentieel. Al met al voorziet de richtlijn in een leemte, is deze ondanks alle tekortkomingen van baanbrekende betekenis en staat de Europese Unie hiermee aan het begin van een lange weg richting een ook vanuit klimaatperspectief duurzame Europese samenleving met een lage CO₂-uitstoot.

Edite Estrela, *namens de PSE-Fractie*. – (PT) Ik wil beginnen met de rapporteur, mevrouw Hassi, te bedanken voor het lastige karwei dat ze heeft geklaard en met de vasthoudendheid waarmee ze het compromis heeft bereikt. Ik wil ook de Commissie en de Raad bedanken voor de verrichte inspanningen. Een noot bij wat de schaduwrapporteur van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten

zei: ik begrijp dat hij zich onprettig voelt binnen zijn fractie, maar de socialisten hoeven hiervoor natuurlijk niet als zondebok te dienen.

Dit was inderdaad geen eenvoudig proces, maar het is zeker de moeite waard geweest als er een internationaal akkoord komt dat de lidstaten wettelijk verplicht om de CO₂-uitstoot met 30 procent te verminderen. De voorstellen van het Parlement verbeteren tevens de oorspronkelijke tekst. Er zijn doelstellingen voor de lange termijn opgenomen: 50 procent emissiereducties tot 2035 en 60 tot 80 procent tot 2050. Ook zijn er verwijzingen gekomen naar energie-efficiëntie en de kwaliteit van de projecten in het kader van het mechanisme voor schone ontwikkeling, en naar de intentie om derde landen te helpen bij de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en de aanpassing aan de klimaatverandering. Tevens is een mechanisme voor corrigerende actie van 1,08 toegevoegd om overtreders harder te straffen. Het akkoord had zonder twijfel beter kunnen zijn, maar het ergste van alles zou zijn als er überhaupt geen akkoord was bereikt.

Het klimaat- en energiepakket is van het grootste belang voor de burger, voor het milieu en voor de economie. Daarom moeten we het in de Raad bereikte akkoord verwelkomen. De Europese Unie geeft hiermee een prachtig voorbeeld, zoals senator John Kerry reeds erkende in Poznań. Met dit akkoord geeft de Europese Unie een positief signaal af aan onze internationale partners. We laten hiermee zien dat we leider blijven in de strijd tegen klimaatverandering, en dat we een gelijke inspanning verwachten van onze bondgenoten. Ik hoop dat het Europees Parlement dit pakket morgen zal goedkeuren, zoals de socialisten zullen doen.

Johannes Lebech, *namens de ALDE-Fractie.* – (DA) Mijnheer de Voorzitter, de onderhandelingen over het klimaatpakket gedurende de vele maanden die achter ons liggen, zijn dramatisch en interessant geweest en ik wil mevrouw Hassi en de andere schaduwrapporteurs danken voor de goede en open samenwerking. Positief is dat we een resultaat hebben bereikt, hoewel we ons dit vanuit het standpunt van het Parlement iets ambitieuzer hadden voorgesteld. We hebben van meet af aan aangedrongen op een ambitieus klimaatpakket om in Kopenhagen geloofwaardig te zijn. We hebben ons met name verzet tegen de mogelijkheid voor lidstaten om te veel CO₂-reducties buiten Europa te kopen. Deze flexibiliteit hebben ze gekregen, maar hoeven ze natuurlijk niet te gebruiken. De flexibiliteitsmechanismen moeten als noodoplossingen worden gezien en niet als middelen om bepaalde doelen te bereiken. We hadden ook graag strengere sancties tegen lidstaten gezien om ervoor te zorgen dat er tegen 2019 geen landen meer zijn die nog heel ver van hun streefcijfers af zijn. De lidstaten moeten hun verantwoordelijkheid nemen en plannen opstellen over hoe zij, naast het quotahandelssysteem, tegelijkertijd hun broeikasgasemissies gaan verminderen. De lidstaten moeten door verbetering van de energie-efficiëntie en duurzame energie de nodige kaders creëren voor een koolstofarme groei. De stemming morgen markeert het einde van de voorbereiding van een Europees klimaatpakket, maar dit is slechts één stap in de richting van een beter klimaatbeleid voor onze aarde. De taken zijn verdeeld, de middelen om de streefcijfers te halen zijn beschikbaar en nu is het aan de lidstaten om het waar te maken. Dit vereist politieke wil en leiderschap. Vergeet ook niet dat het klimaatpakket het uitgangspunt is voor de aanstaande onderhandelingen in Kopenhagen, waar we absoluut een internationale overeenkomst moeten bereiken. Tot slot wil ik u er nog aan herinneren dat het streefcijfer voor een internationale overeenkomst niet de beroemde 20 procent is, maar 30 procent, en dit ambitieuze cijfer is ook opgenomen in de overeenkomst die we morgen zullen aannemen.

Liam Aylward, *namens de UEN-Fractie.* – (GA) Mijnheer de Voorzitter, de regeringen van alle lidstaten waren nerveus toen ze aan het Europese financiële systeem werkten. Het was een enorm voorstel en men was bezorgd over de werkwijze en over de resultaten ervan. Nu gebruiken 320 miljoen mensen dagelijks het eurostelsel. Sinds de introductie zijn er al bijna tien jaar verstreken.

Nu spannen alle lidstaten zich in voor de tenuitvoerlegging van nog zo'n enorm voorstel om de toekomst van het milieu te beschermen. Iedereen moet actief zijn binnen dit voorstel. We moeten allemaal garanderen dat het evenwicht tussen milieu en economie behouden blijft. Ook bedrijven moeten worden beschermd, omdat anders het gevaar bestaat dat zij van land naar land verhuizen.

Deze uitdaging geeft ons de mogelijkheid om een groen industrialisme te ontwikkelen en de werkgelegenheid te vergroten. Vanaf nu moeten alle lidstaten meer nadruk leggen op onderzoek en ontwikkeling. Ik ben zeer gelukkig met het feit dat er aandacht is besteed aan de behoeften van Ierland met betrekking tot de landbouw. Deze speciale regeling zal standhouden, zelfs wanneer er een andere internationale regeling wordt getroffen. Door deze regeling kan Ierland zijn gasemissies teniet doen door een bosbouwplan te ontwikkelen.

Dit nationale bosbouwplan is zeer belangrijk en staat centraal in het Protocol van Kyoto. Maar de boeren worden eveneens beschermd en dat is zeer belangrijk.

Roberto Musacchio, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, vandaag heeft president Sarkozy hier op eerlijke wijze de aard van het compromis over het klimaatpakket uitgelegd.

Verdeling van inspanningen maakt deel uit van dit compromis. Het punt van elk compromis is te kijken wat zich ontwikkelt, in welke richting zich die ontwikkeling beweegt en of zij de problemen kan oplossen. Als we kijken naar de omvang van de economische en milieucrisis, kunnen we niet anders dan bezorgd zijn over het feit dat zoveel onderdelen van het pakket zijn afgezwakt. Op deze manier, als we bijvoorbeeld luisteren naar de woorden van de Italiaanse premier Berlusconi, lijkt het of we de zaken willen laten zoals ze zijn, waarmee we de mensen in feite voor de gek houden: dat is wat er achter de zogenoemde unanimité van de lidstaten schuilgaat waar Sarkozy het over had. Wij weten dat Berlusconi's woorden propaganda waren, want dit is niet de manier waarop de zaken met dit pakket in gang worden gezet. Integendeel, het Parlement verdient veel lof, want het heeft zich niet alleen meer Europees getoond, maar ook vooruitstrevender dan de Raad en de lidstaten.

Het gaat hier niet alleen om een evenwicht tussen de instellingen, maar ook over de dynamiek ertussen. Het Parlement dient een grotere rol te spelen, juist omdat we meer democratie nodig hebben. Daarom zullen we onze stemmen gebruiken om onze trouw aan de parlementaire teksten te tonen. Verder wil ik zeggen dat de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid keihard heeft gewerkt om vooruitgang te boeken en dat mevrouw Hassi zich in dit verband, in tegenstelling tot wat de heer Goebbels zegt, zeer vaardig en daadkrachtig heeft getoond.

Riitta Myller (PSE). – (FI) Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil de rapporteur, mevrouw Hassi, en allen die betrokken zijn geweest bij de onderhandelingen over deze lastige richtlijn bedanken.

Het is duidelijk dat wij ook strikte, houdbare streefcijfers nodig hebben voor sectoren die buiten de emissiehandel vallen, omdat wij via deze sectoren zeer veel kunnen doen om een energie-efficiënte samenleving tot stand te brengen.

De sectoren waar deze richtlijn betrekking op heeft, zoals de bouw, het vervoer, de landbouw en afvalbeheer, zijn sectoren waarmee wij de mogelijkheid hebben nieuwe kennis en vaardigheden te ontwikkelen en in feite beschikken wij daar nu al in grote mate over. Met een adequate regelgeving kan deze knowhow ook worden toegepast. In dat opzicht is het uitstekend dat het Parlement energie-efficiëntie in duidelijke bewoordingen aan deze richtlijn kon toevoegen.

Adina-Ioana Vălean (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik ben blij met de overeenkomst van de afgelopen week over het klimaatveranderingspakket en wil onze rapporteurs en het Franse voorzitterschap feliciteren met hun efficiëntie.

Het was belangrijk onze ambitieuze streefcijfers te handhaven, maar in de huidige roerige economische tijden konden we het ons niet permitteren de industrie een onmogelijke last op te leggen en het Europese concurrentievermogen aan te tasten. Daarom ben ik met name wat betreft de beschikking inzake de verdeling van de inspanningen zeer verheugd over de flexibiliteit die lidstaten mogen betrachten om hun streefcijfers te halen, en de toepassing van corrigerende maatregelen in plaats van sancties.

Dit is altijd al mijn standpunt geweest in de Commissie industrie, onderzoek en energie, maar ik wil dit nogmaals benadrukken. Flexibiliteit is nodig, en al helemaal als we regelgeving opstellen voor nieuwe sectoren; we hebben eerder effectbeoordelingen dan strengere bepalingen nodig.

Ook verheugt het mij zeer dat in het geval van een hoger reductiestreefcijfer medebeslissing wordt toegepast. Dit is een principiële kwestie. Onze burgers hebben ons niet afgevaardigd om onze mond te houden bij dermate belangrijke besluiten.

Anni Podimata (PSE). – (EL) Mijnheer de Voorzitter, geachte commissarissen, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, het pakket met energie- en klimaatvoorstellen dat wij vandaag behandelen, geeft de ambitieuze streefdoelen die de Europese Commissie een jaar geleden op verzoek van de Europese Raad had gepresenteerd, niet nauwkeurig weer. Het blijft ook op vele punten achter bij de voorstellen van de vakcommissies van het Parlement. De voorstellen van het Parlement – en bij deze gelegenheid wil ik de rapporteur, mevrouw Hassi, en al degenen die aan dit verslag hebben bijgedragen van harte gelukwensen – waren realistisch; het waren compromissen maar toch waren ze ambitieus en weerspiegelden ze het engagement van de Europese Unie, die haar voortrekkersrol in de wereldwijde strijd tegen klimaatverandering wil behouden en versterken. De voorstellen die wij vandaag bespreken hebben niet hetzelfde evenwicht, daar het compromis paal en perk stelt aan de ambitie waar de burgers van de Europese Unie juist zo'n behoefte

aan hebben. Wat de mechanismen voor schone ontwikkeling betreft zou de mogelijkheid die de lidstaten wordt gegeven om het grootste deel van de door hen te verwezenlijken reducties te compenseren via credits die voortvloeien uit projecten in derde landen, wel eens helemaal verkeerd kunnen overkomen in de aanloop naar Kopenhagen.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) Hoewel de rapporteur haar verslag met enig pessimisme presenteerde, ben ik van mening dat ze uitstekend werk heeft verricht. Tenslotte laat het compromis ons nu weten hoeveel de individuele EU-landen moeten bijdragen aan de EU-verplichting om de broeikasgasemissies die de klimaatverandering in specifieke gebieden veroorzaken, met een vijfde te verlagen.

Net zoals andere EU-lidstaten uit de 21ste eeuw waarvan het bbp per inwoner niet hoog is, zal Litouwen het recht hebben om deze emissies met 15 procent te verhogen. Het naleven van de quota legt echter een grote druk op zowel nieuwe als oude EU-landen. Laten we daarom niet vergeten dat de goedkoopste en schoonste energie bespaarde energie is. Richtlijnen inzake stabiele energiebronnen, brandstofkwaliteit en de milieuvriendelijkheid van voertuigen moeten strenger worden uitgevoerd en met meer aandacht voor kwaliteit. Het is ook zeer belangrijk, met name voor EU-lidstaten uit de 21ste eeuw, om de middelen te verhogen die door de Europese Unie worden toegewezen, teneinde de energie-efficiëntie in appartementencomplexen te vergroten.

Paul Rübiger (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil er enkel op wijzen dat de verschillende situaties in de lidstaten in aanmerking moeten worden genomen, en dan niet aan de hand van het bruto binnenlands product. In Duitsland wordt bijvoorbeeld nog veel steenkool gebruikt voor de elektriciteitsproductie, Frankrijk daarentegen maakt veel gebruik van nucleaire energie. We hebben in Europa veiligheidsnormen voor kerncentrales nodig en een onafhankelijke regelgevende instantie die zorg draagt voor de vereiste voorschriften.

De doelstelling om kleine en middelgrote ondernemingen vrij te stellen tot 50 000 ton CO₂, is nog altijd niet gerealiseerd. Dat is echter een belangrijke wens, aangezien kleine bedrijven de bureaucratische kosten niet aankunnen.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Ik wil mevrouw Hassi bedanken want zij heeft echt haar best gedaan, maar de Raad was helaas niet bereid om samen te werken. Helaas hebben we een Raad die er zijn ogen voor sluit dat wij in Europa ons deel van de verantwoordelijkheid moeten nemen om de klimaatproblemen op te lossen. We kunnen niet 80 procent van onze verantwoordelijkheid voor het milieu buiten onze grenzen dumpen en de armste landen ter wereld een hoge prijs laten betalen voor hun klimaatactiviteiten wanneer zij hun klimaatmarkt implementeren, terwijl wij de eenvoudige en goedkope maatregelen nemen. Dat is kolonialisme in zijn ergste vorm.

We moeten onze eigen emissies met 70 à 80 procent reduceren als we de klimaatstreefcijfers willen halen. Met dit beleid zullen we het in plaats daarvan met 7 à 8 procent moeten stellen. Het is absoluut onvoldoende en geeft blijk van een totaal gebrek aan solidariteit. De vraag is of toekomstige generaties de Raad niet voor zijn zo onverantwoord beleid, dat niet alleen negatieve gevolgen heeft voor mensen maar ook voor de aarde, verantwoordelijk zullen stellen voor het Internationaal Strafhof in Den Haag. Dank u.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het klimaat- en energiepakket, vooral de uitstootreductie van broeikasgassen, wordt begroet als een reusachtige stap voorwaarts en ik moet zeggen dat dit resultaat getuigt van een sterke wil om het probleem van de klimaatverandering aan te pakken. Er bestaat echter de neiging mijn land en Nieuw-Zeeland te bekritisieren voor het hoge uitstootniveau in de landbouw.

Beide landen hebben een gering inwonertal en een grote veestapel, wat de uitstootcijfers vertekent. Realiseert men zich niet dat de Ierse en Nieuw-Zeelandse landbouw de wereldbevolking tot ver buiten de eigen landsgrenzen van voedsel voorziet? De suggestie om deze landen te dwingen hun veestapel te verkleinen is vanuit het oogpunt van voedselzekerheid én klimaatbescherming onzinnig. Het gaat hier om de landen die hun vee de meest duurzame, op gras gebaseerde voeding geven. In plaats daarvan moeten we onderzoek en ontwikkeling koesteren, naar wegen zoeken – verschillende veevoerders, verschillende middelen tot groeibevordering – om de dierlijke uitstoot terug te brengen en niet de dieren te vernietigen.

Charles Tannock (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de Europese burger maakt zich ernstig zorgen over de gevolgen van de klimaatverandering en verwacht voor de toekomst heil van een koolstofarme, schone energievoorziening. Het is daarom terecht dat we de Raad via een krachtig signaal op onze gemeenschappelijke verplichtingen wijzen.

Maar de mensen die we vertegenwoordigen maken zich ook ernstig zorgen over de wereldwijde financiële crisis. Voor hen is arbeidszekerheid een duidelijk belangrijkere aangelegenheid geworden dan het broeikaseffect en hernieuwbare energie, in elk geval op dit moment. Toch kunnen we niet toestaan dat door de economische situatie in de verschillende Europese landen de klimaatverandering van de agenda verdwijnt. Maar we mogen net zomin onze sleutelindustriën en arbeidsmarkten verder ondergraven door overhaaste maatregelen te nemen.

Op de keper beschouwd lijkt mij dit pakket – het 'driemaal 20'-klimaatveranderingspakket – een weerslag van dit dilemma. Het vermindert het risico dat Europese industrieën zich gedwongen zien zich te vestigen in derde landen met een minder strenge wetgeving. Daarnaast is de stad Londen, die ik vertegenwoordig, sterk geïnteresseerd in het verhandelen van koolstofemissierechten in het kader van ETS.

Het innemen van een gezamenlijk standpunt over de aanpak van de klimaatverandering vormt ook de kern van de opstelling die mijn partij tegenover de Europese Unie gekozen heeft onder David Cameron, onze partijvoorzitter en hopelijk ook de volgende Britse premier.

Anders Wijkman (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er zit een erg zwakke plek in de richtlijn die nu besproken wordt. Als we zo'n hoge mate van flexibiliteit via reducties in derde landen toestaan, vraag ik mij af wat de effecten zullen zijn. Kosteneffectiviteit is een belangrijk uitgangspunt en het onderhavige compromis zou in orde zijn als het ten doel om had de uitstoot wereldwijd met 20 procent te verminderen. In dat geval zou het voorstel zoals het er nu ligt hout snijden.

Wetenschappelijk onderzoek leert ons echter dat op lange termijn een vermindering van 80 tot 95 procent noodzakelijk is. Ik begrijp niet hoe dat haalbaar is als we onze inspanningen voor het grootste deel uitstellen tot 2020 en de jaren daarna. Er moet een grondige aanpassing van het energiegebruik in de industriële productie, in de bouw en elders komen. Als we 60 tot 80 procent van de reductie voor rekening van de non-ETS-sector in andere delen van de wereld laten komen, kunnen we dat wel vergeten.

Satu Hassi, rapporteur. – (FI) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mijn dank voor dit debat.

Zoals ik zei, is deze beschikking een stap in de goede richting, ook al is het een veel kleinere stap dan ik had gewenst. Ik steun de beschikking, maar ik wil toch iets zeggen over het grootste probleem dat er nog mee gemoeid is: flexibiliteit.

Waarom is het mooie woord 'flexibiliteit' een probleem? Het lijkt erop dat veel regeringen niet goed hebben begrepen wat de richtsnoeren van de Intergouvernementele Werkgroep inzake klimaatverandering (IPCC) betekenen. Volgens de IPCC moeten de industrielanden hun absolute emissies uiterlijk in 2020 25 tot 40 procent hebben gereduceerd. Bovendien moeten de ontwikkelingslanden hun emissies 15 tot 30 procent reduceren in vergelijking met het normale niveau. Deze cijfers hebben betrekking op emissiereducties in de betrokken landen zelf.

Als wij meer dan de helft van onze emissiereducties overdragen aan de ontwikkelingslanden, dan verhogen wij de noodzakelijke hoeveelheid emissiereducties in de ontwikkelingslanden tot een niveau dat fysiek onmogelijk is.

Er is sprake van een groot gebrek aan begrip ten aanzien van het feit dat het autoverkeer niet eeuwig kan toenemen, omdat een zeer aanzienlijk deel van de emissies die onder de *effort sharing*-beschikking vallen van het autoverkeer afkomstig is.

Zoals ik al in mijn openingstoespraak zei, hoop ik dat de regeringen hun verantwoordelijkheid breder zullen dragen dan deze beschikking mogelijk maakt, en in hun eigen landen investeren om emissies te reduceren. Op die manier bereiken wij emissiereducties die blijvend zijn en die niet elk jaar opnieuw uit het buitenland hoeven te worden gekocht. Op die manier creëren wij ook banen in onze eigen landen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 17 december 2008 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

András Gyürk (PPE-DE), schriftelijk. – (HU) De Europese Unie heeft zich met het aannemen van het klimaat- en energiepakket nu ook actief toegelegd op de strijd tegen de klimaatverandering. De overeenkomst die na vele maanden is bereikt, kan zonder enige twijfel als historisch worden beschouwd. Aan de andere kant

kunnen we er niet stilzwijgend aan voorbijgaan dat het compromis in verscheidene gevallen de tekenen van inconsequentheid met zich meedraagt.

Hoewel het klimaatpakket een aanzienlijke wijziging heeft ondergaan vergeleken bij het door de Commissie ingediende voorstel, is het niet gelukt de meest in het oog springende tegenstrijdigheid op te heffen. De door de Raad aangenomen richtlijn verdoezelt door de onjuiste aanduiding van het basisjaar namelijk de inspanningen van de lidstaten tot nu toe op het vlak van de uitstoot van schadelijke stoffen. Hiermee wordt de boodschap uitgedragen dat de tot nu toe behaalde resultaten niet meetellen en dat met de nieuwe wetgeving iedereen met een schone lei kan beginnen. Dit zet de besluitvormers niet aan tot de benodigde acties, maar eerder tot de voortdurende wijziging van de regels.

Wij vinden het onacceptabel dat in het huidige voorstel degenen die hun emissies in aanzienlijke mate hebben teruggebracht op dezelfde manier worden behandeld als degenen die hun emissies zelfs hebben verhoogd. Wij zijn van mening dat de Europese Unie haar eigen geloofwaardigheid aantast als ze regelgeving aanneemt waarin de uitvoering van het Kyoto-protocol niet in aanmerking wordt genomen.

Wij zien het als een stap voorwaarts dat de ambitieuze klimaatdoelen van de Europese Unie in wetgeving zijn vastgelegd. Onze vreugde zou echter compleet zijn als het akkoord niet opnieuw de dubbele standaarden en inconsequentheid in herinnering zou roepen.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), schriftelijk. – (PL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, in de context van het debat over acties voor het terugdringen van de broeikasgasemissies wil ik de aandacht vestigen op de volgende kwesties:

1. Door het jaar 2005 als referentiepunt te accepteren voor het vaststellen van de schaal van de koolstofdioxidevermindering, zijn de nieuwe lidstaten overeengekomen dat er geen rekening wordt gehouden met de vermindering van koolstofdioxide die sinds 1990 is bereikt door voortdurende industriële herstructurering. In het geval van Polen werd de kooldioxidevermindering tussen 1990 en 2005 met 30 procent verminderd. Dit ging gepaard met hoge sociale kosten, met name een werkloosheidspercentage van meer dan 20 procent.
2. De verplichting tot een vermindering van nog eens 20 procent tegen 2020, en tegelijkertijd het kopen van 30 procent van de emissiequota tot het jaar 2013, met een gefaseerde stijging naar 100 procent in 2020, zal voor de bevolking helaas leiden tot een aanzienlijke stijging van de prijzen voor warmte en elektriciteit. Het betekent ook een aanzienlijke stijging van de energieprijzen voor de industrie. Veel energie-intensieve productiesectoren, zoals de staalindustrie, de cementindustrie, kalk en kunstmest zouden in die landen gestaakt kunnen worden als gevolg van dergelijke prijsstijgingen, met negatieve gevolgen voor de maatschappij.
3. Als de Verenigde Staten en Zuidoost-Azië niet op dezelfde voorwaarden als de EU deelnemen aan het ontwikkelde programma voor het terugbrengen van de koolstofdioxide-emissies, zal de enorme financiële en economische inspanning van de EU geen enkel nut dienen. De EU is goed voor 14 procent van de koolstofdioxide-emissies in de wereld, terwijl de Verenigde Staten en Zuidoost-Azië meer dan 80 procent van deze emissies vertegenwoordigen.

13. Geologische opslag van kooldioxide (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0414/2008) van Chris Davies, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de geologische opslag van kooldioxide en tot wijziging van de Richtlijnen 85/337/EEG en 96/61/EG van de Raad, de Richtlijnen 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG en 2006/12/EG en Verordening (EG) nr. 1013/2006 [COM(2008)0018 - C6-0040/2008 - 2008/0015(COD)].

Chris Davies, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, we kunnen gewoon niet anders dan de mogelijkheden aangrijpen die de technologie voor het afvangen en opslaan van koolstof biedt om de hoeveelheid CO₂ die in de atmosfeer terechtkomt drastisch te beperken. Het moet mij van het hart dat het idee van een permanente ondergrondse opslag van CO₂ voor mij niet de ideale oplossing is. Veel liever zag ik ons gelijk doorstoten naar een nieuw tijdperk, waarin we onze energie betrekken uit hernieuwbare, schone en groene bronnen. Maar we kunnen de ogen niet sluiten voor de werkelijkheid van steenkool. China haalt 80 procent van zijn elektriciteit uit steenkool. Het is zeer voortvarend met programma's voor hernieuwbare energie en toch breidt het ook week na week de capaciteit van zijn kolengestookte centrales uit.

In mijn eigen land woedt een heftig debat over de bouw van een enkele nieuwe kolengestookte elektriciteitscentrale in Kingsworth. De CO₂-uitstoot van die ene centrale zal gelijkstaan aan alle uitstoot die vermeden wordt door de gezamenlijke windmolenparken die momenteel in ons land in bedrijf zijn. De mensen zullen zeggen: waarom zouden we moeite doen voor al die hernieuwbare energiebronnen, waarom al die andere heisa, als jullie nog steeds dit soort kolengestookte centrales bouwen?

We moeten de CCS-technologie ontwikkelen. Volgens het Internationaal Energieagentschap kan die rond 2050 goed zijn voor een vermindering van wel 50 procent van de uitstoot waar bij een doorgaan op dezelfde weg sprake van zou zijn.

Onze voornaamste zorg bij de behandeling van deze wetgeving is de veiligheid geweest. Voor een deel valt die zorg makkelijk te overdrijven. CO₂ is namelijk wel natuurlijk: we ademen het in, we ademen het uit. We pompen een explosief gas als methaan onze huizen in, waar we er de vlam in zetten. Het is dus zaak om CO₂ in het juiste perspectief te zien. Maar we hebben in dit verslag geprobeerd een antwoord te vinden op het probleem van lekkage en daarbij duidelijk gemaakt dat zoiets volstrekt onaanvaardbaar is als dit gevaar voor de volksgezondheid op zou leveren.

We hebben geprobeerd de regelgeving te verbeteren door in bepaalde delen een verheldering aan te brengen om tegenstrijdigheden te voorkomen en de aanvraagprocedures te versnellen. Tegelijk hebben we duidelijk gemaakt dat lidstaten uiteindelijk over hun eigen lot beschikken. Zij beslissen of er al dan niet CO₂ op hun grondgebied wordt opgeslagen.

De oorspronkelijke voorstellen van de Commissie waren goed. Ik hoop dat Raad, Commissie en Parlement er gezamenlijk verbeteringen in hebben aangebracht. Maar het heeft weinig zin CO₂ op te slaan – of daar voorbereidingen voor te treffen – als we het gas niet eens weten af te vangen. Dus hebben we de laatste maanden de uitdaging aanvaard en een financieel mechanisme geïntroduceerd om de constructie van de proefinstallaties te bespoedigen die de regeringsleiders vorig jaar in het vooruitzicht gesteld hebben.

Ik moet zeggen dat ik bij tijd en wijle het gevoel kreeg tegen de bierkaai te vechten. Van verschillende kanten rees twijfel aan het voorstel om rechten uit de nieuwkomersreserve van de regeling voor de emissiehandel te gebruiken. Maar uiteindelijk hebben we ons doel bereikt, toen de Raad vorige week besloot 300 miljoen rechten te reserveren. Hoeveel dat oplevert, hangt af van de koolstofprijs. Maar ik heb mij laten vertellen dat het tussen de zes en negen miljard euro aan investeringssteun kan betekenen.

Dat is een belangrijke stap voorwaarts – een van de tastbare resultaten van deze onderhandelingen. Het lijkt mij dat alle collega's hier er trots op mogen zijn dat het voorstel oorspronkelijk van het Parlement afkomstig was. Het stond op de agenda van de Raad omdat wij het daar geplaatst hebben. Het voorzitterschap pakte het op, zij het met weinig enthousiasme, maar men realiseerde zich tenminste dat het een oplossing bood voor een maar al te reëel probleem.

Laten we nu voortgaan op de ingeslagen weg. Laten we ervoor zorgen dat deze proefinstallaties zo snel mogelijk aanbesteed worden. Dat er met de bouw begonnen wordt. Laten we deze technologie testen en erop hopen dat zij werkt.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, allereerst wil ik de rapporteur, de heer Davies, van harte bedanken. Dankzij zijn volharding is mijns inziens uiteindelijk gewoon succes geboekt.

Wij kunnen wel zeggen dat de grootste bijdrage van het Parlement is gekomen. Inderdaad was er in de Raad geen unanimité ten aanzien van ten eerste het principe en daarna de bedragen. Uiteindelijk is het principe unaniem door de lidstaten aanvaard. Er was vrij brede overeenstemming over de toewijzing van ongeveer 100 miljoen ton, of de tegenwaarde ervan.

Wij hebben dus bij dit onderwerp – waarvoor zoals de rapporteur zei een oplossing is gevonden die noch perfect, noch ideaal, noch eeuwigdurend is, maar die volgens de acht leidinggevende academies van wetenschappen waarschijnlijk wel onontkoombaar is – een consensus bereikt over 300 miljoen ton, of over ten minste het monetaire equivalent ervan, waarmee het mogelijk moet zijn een tiental demonstratieprojecten op te zetten, zoals commissaris Dimas en in feite heel de Commissie wilden. Mijns inziens hebben wij hier inderdaad te maken met medebeslissing, convergentie en consensus.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, het compromisakkoord dat werd bereikt over koolstofafvang en -opslag is zeer tevredenstellend. Ik kan wel zeggen dat daarmee het oorspronkelijk

voorstel wordt verbeterd en alle fundamentele bepalingen van het Commissievoorstel worden gehandhaafd. De tekst omvat strenge verplichtingen inzake koolstofopslag teneinde een hoog niveau van milieubescherming en volksgezondheid te kunnen waarborgen zonder de ondernemingen te zware administratieve en financiële lasten op te leggen.

Wat de financiering betreft – een onderwerp waar het Europees Parlement zich uitgebreid mee heeft beziggehouden – kan ik bevestigen wat de heer Davies zei, namelijk dat uit de nieuwkomersreserve tot 300 miljoen emissierechten beschikbaar kunnen worden gesteld via de richtlijn inzake emissiehandel, teneinde de ontwikkeling van innoverende technologie voor koolstofafvang en -opslag en voor innoverende hernieuwbare energiebronnen te kunnen aanmoedigen. Naar verwacht zal dit bedrag volstaan voor de geplande bouw en werking van maximaal twaalf projecten voor koolstofafvang en -opslag in de Europese Unie. De uitkomst van de onderhandelingen over het voorgesteld rechtskader en de financiering van projecten voor koolstofafvang en -opslag zullen de weg vrijmaken voor milieuveilige technologie waarmee in belangrijke mate kan worden bijgedragen aan de vermindering van de CO₂-uitstoot.

Ik wil de rapporteur, de heer Davies, nogmaals bedanken voor de moeite die hij heeft gedaan om dit compromisakkoord te bereiken. Ik verzoek u allen om voor dit voorstel te stemmen. De heer Davies vroeg ons om te bidden. Wel, mijn voorouders, de Oudgrieken, plachten te zeggen dat God degenen helpt die zichzelf helpen.

Françoise Grossetête, rapporteur voor advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie wil ik duidelijk maken dat wij blij zijn met het bereikte compromis. Daarmee wordt de basis gelegd voor de ontwikkeling van technologie voor koolstofafvang en -opslag en wordt een nieuw rechtskader geschapen met de juridische voorwaarden voor permanente en veilige ondergrondse opslag.

Wij bevinden ons hier nog op experimenteel terrein. Wij moeten dus elke kans aangrijpen om deze technologie uit te proberen en de betrouwbaarheid ervan aan te tonen. Wij zijn erin geslaagd om de tot nu toe nog ontbrekende financiële middelen te vinden voor de bouw van twaalf demonstratieprojecten in heel Europa.

Ik juich dan ook het akkoord over de 300 miljoen emissierechten toe en wil van de gelegenheid gebruik maken om beide rapporteurs, de heer Davies en mevrouw Doyle, van harte geluk te wensen, die met hun goede onderlinge coördinatie dit resultaat hebben mogelijk gemaakt.

Als de technologie voor koolstofafvang en -opslag commercieel levensvatbaar wordt, kan zij worden aangeboden aan derde landen, zoals China, India, enzovoort. Deze technologie moet de Europese Unie tevens in staat stellen voortrekker te worden in de wereld op het gebied van de diverse technologieën voor schone, efficiënte en koolstofarme energie.

Als wij eenmaal een voldoende lange weg hebben afgelegd in het experimenteel onderzoek, kunnen wij voor een aantal centrales deze technologie verplicht stellen.

Karsten Friedrich Hoppenstedt, namens de PPE-DE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, de hele discussie en het verslag over afvang en opslag van kooldioxide (CCS) zijn een klein rad in het grote raderwerk van het klimaatpakket, maar wel een heel belangrijk en essentieel onderdeel omdat CCS als overgangstechnologie voor de komende vijftig tot tachtig jaar kan gelden. De resultaten van de stemming in de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid waren over het algemeen positief. Chris Davies heeft een goed verslag opgesteld en in de gesprekken van de drie instellingen ons standpunt uitstekend vertegenwoordigd.

Van meet af aan was ik ertegen gekant dat al in 2015 emissiegrenswaarden zouden worden vastgelegd – dat is nu ook zo geregeld. Dat zou tot gevolg hebben gehad dat CCS verplicht zou zijn ingevoerd, nog voordat de resultaten van de demonstratieprojecten bekend zouden zijn. In dat geval hadden we naar gascentrales toegewerkt, weg van steenkool.

Er werd al gezegd dat de invoering van de CCS-technologie van de financiële situatie afhangt. Avril Doyne heeft hier strijdvaardig de bakens uitgezet. Ik wil de cijfers niet nogmaals noemen, omdat die al werden gegeven. De vraag is natuurlijk wanneer we van start kunnen gaan, want het emissiehandelssysteem start pas binnen het vastgelegde tijdskader. Ik vind het belangrijk dat lidstaten uiterst efficiënte installaties met CCS-capaciteit tot 2016 voor 50 procent van het investeringsbedrag zullen mogen bevorderen.

De overdracht van de verantwoordelijkheid na het sluiten van opslagplaatsen is nu op twintig jaar vastgelegd, wat ook heel positief is. Zonet werd ook gezegd dat in China steenkool naar schatting nog zowat de komende

vijftig jaar zal worden gebruikt voor het dekken van minstens 60 procent van de energiebehoefte. Bij de verdere ontwikkeling van technologieën komt daar nog bij dat ook India, Zuid-Afrika, Australië, Amerika en Rusland die technologieën willen gebruiken. Dat biedt Europa de kans om hierin te investeren en deze techniek ten voordele van de hele CO₂-afvang en opslag verder te ontwikkelen.

Evangelia Tzampazi, *namens de PSE-Fractie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, waarde collega's, de technologie voor het afvangen en geologisch opslaan van koolstof is een instrument in de strijd tegen klimaatverandering. Tijdens de onderhandelingen is de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement erin geslaagd verbeteringen aan te brengen in de voorstellen van de Raad en deze aan te vullen. Ons doel is de totstandbrenging van een coherent rechtskader voor milieuveilig gebruik van de technologie voor koolstofafvang en -opslag, zodat negatieve gevolgen voor de menselijke gezondheid en het milieu kunnen worden voorkomen. Onze fundamentele politieke prioriteit is en blijft de verhoging van de energie-efficiëntie en de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen. Het bereikte akkoord is een keuze voor de middellange termijn en ik wil alle collega's dan ook vragen hier steun aan te geven.

De fundamentele punten van het akkoord betreffen: de verplichting om bij de eerste herziening van de richtlijn te onderzoeken of CO₂-emissielimieten moeten worden opgelegd aan alle nieuwe elektriciteitscentrales, de invoering van een financieel mechanisme voor de kosten van monitoring, toezicht en sanering, het verplicht vragen van advies aan de Europese Commissie voordat opslagvergunningen worden verstrekt, risicoanalyse en -beoordeling met betrekking tot schone stroom, verscherpte vereisten inzake monitoring van opslaglocaties, rapportering van en corrigerende maatregelen voor eventuele lekkages, en tot slot de totstandbrenging van een duidelijk kader met verantwoordelijkheden, van de exploitant voor de opslaglocaties tot de overdracht van de verantwoordelijkheden aan de nationale autoriteit. Op die manier dragen wij ons steentje bij en kan God eveneens het zijne bijdragen.

Anne Laperrouze, *namens de ALDE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, hoezeer ik ook het idee ondersteun dat de Europese Unie de ontwikkeling van demonstratiecentrales voor koolstofafvang en -opslag moet aanmoedigen, zet ik toch grote vraagstekens bij de grootschalige ontwikkeling van deze technologie om klimaatverandering te bestrijden. Ik vrees vooral dat er veel steenkoolcentrales zullen komen onder het voorwendsel dat wij op termijn in staat zullen zijn de CO₂ af te vangen en op te slaan.

Mijns inziens moeten wij heel voorzichtig blijven. Mijn vrees wordt zelfs nog groter als ik kijk naar de mijns inziens teleurstellende balans van het energie- en klimaatpakket. Wij hebben onze ambitieuze doelstellingen bevestigd om aan de hele wereld te tonen dat Europa zich heeft gecommitteerd aan een ambitieus proces van bestrijding van klimaatverandering. Als ik echter kijk naar de inhoud ervan, dat wil zeggen naar de instrumenten om de broeikasgasemissies terug te dringen, krijg ik de indruk dat de streefcijfers niet in 2020 zullen worden gehaald omdat men terugkrabbelt bij de voertuigemissies en met name uitzonderingen toekent aan energieproducenten.

Wat rest ons dan nog om de streefcijfers in 2020 te halen? Koolstofafvang? De ontwikkeling van nieuwe, schone technologie? Te vroeg. Gelukkig zijn er nog de ondernemingen en de Europese burgers die veel meer dan de hen regerende politici bereid zijn om energie te sparen, groene energie te gebruiken en over te stappen op andere vervoersmiddelen. Echter, daartoe moeten ze wel de middelen krijgen.

Kathalijne Maria Buitenweg, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – Voorzitter, mijn fractie is vol enthousiasme begonnen aan de onderhandelingen, want wij wilden graag goede voorwaarden voor CO₂-afvang en -opslag. CO₂ kan maar beter in de grond dan in de lucht zitten. De vraag is of het voorliggende onderhandelingsresultaat goed is voor het milieu; wij denken van niet.

Het is spijtig dat Chris Davies geen rapporteur was voor de ETS-richtlijn, want zijn volhardendheid voor financiële stimuleringsmaatregelen was daar wel op zijn plaats geweest. Maar nu hij mee wilde schaken op het bord over de emissierechten, bleek hij bereid om vele pionnen, en zelfs uiteindelijk ook de koning, op zijn eigen schaakbord te offeren.

Zo is er geen maximum aan CO₂-uitstoot voor nieuwe centrales afgesproken. Wel is er gezegd dat energiecentrales *capture ready* moeten zijn. Wat betekent dat? Want zonder definitie volstaat de beschikbaarheid van een voetbalveldje aan de zijkant. En gevolg van dit verslag is, dat geen enkele beperking wordt gesteld aan het bouwen van steeds meer en supervervuilende kolencentrales. Het voetbalveldje ernaast dient dan als een vijgenblad voor een verre toekomst.

Ik wil de rapporteur wel feliciteren met het introduceren van een aansprakelijkheidstermijn van twintig jaar en een fonds van waaruit het monitoren van afgesloten sites voor dertig jaar kan worden betaald. Daar staat weer tegenover dat het in de grond pompen van CO₂ om meer gas en olie te winnen, de zogeheten *enhanced oil recovery*, met deze richtlijn wordt toegestaan. En dat is een heel bizar onderdeel van het klimaatpakket, want dit proces leidt er van nature juist toe dat er meer CO₂ wordt uitgestoten. Dus dankzij het Davies-fonds kunnen oliemaatschappijen nu profiteren van stimuleringsmaatregelen voor CCS om hun olievelden langer te gebruiken en uit te putten.

Voorzitter, Shell kan tevreden zijn, het milieu echter niet; mijn fractie zal daarom tegen stemmen.

Bairbre de Brún, *namens de GUE/NGL-Fractie*. – (GA) Dit is een belangrijk punt in de strijd tegen klimaatverandering. Nu is er een rechtskader om landen te helpen de vuile economie achter zich te laten en uit te kijken naar een schonere toekomst. Ongeacht de tekortkomingen bij sommige aspecten van het pakket is het nu voor de Europese Unie tijd om aan de slag te gaan.

Het afvangen en opslaan van koolstof kan niet worden gezien als een wondermiddel waarmee de klimaatstreefcijfers kunnen worden gehaald. Hernieuwbare energie moet altijd de prioriteit krijgen. De technologie is nog niet tot volledige wasdom gekomen, maar het heeft er alle schijn van dat we hiervan afhankelijk zullen zijn als onderdeel van onze gecoördineerde actie tegen koolstofemissies.

Ik verwelkom het verslag van Chris Davies en bedank hem voor zijn werk. In dit verslag worden regels vastgesteld die in verschillende opzichten strenger en duidelijker zijn dan de regels die door de Commissie werden aanbevolen, hoewel we niet alles hebben gekregen wat we nodig hebben.

Het doet mij genoegen om mede te ondertekenen namens de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links en ik vraag mijn collega's om voor te stemmen.

Hanne Dahl, *namens de IND/DEM-Fractie*. – (DA) Mijnheer de Voorzitter, het is een schande dat het klimaatplan na de vergadering van de Raad afgelopen week zo is uitgekleeft. Het lijkt nu nog het meest op de wensdroom van de industrie. Met dit plan worden op symbolisch niveau goede bedoelingen getoond, maar praktisch gezien gebeurt er heel weinig. Het idee om CO₂ ondergronds op te slaan is volledig absurd. CO₂ is een verontreinigende stof, of het zich nu in de lucht bevindt of onder de grond. We kunnen onze inspanningen voor het klimaat niet baseren op een veronachtzaming van de verontreiniging voor de komende generaties. Het onderhavige ontwerpverslag is zelfs gebaseerd op een niet-bestaande technologie. Volgens onzekere prognoses is deze technologie op zijn vroegst in 2015 ontwikkeld, misschien zelfs pas in 2020. Bovendien reduceert deze technologie de energie-efficiëntie, wat totaal indruist tegen de doelstellingen van het klimaatplan. Overbruggingstechnologie betekent in dit verband dat er geld wordt geïnvesteerd in iets dat geen toekomst heeft, terwijl dit geld beter kan worden gebruikt voor de ontwikkeling van hernieuwbare energie. Ik hoop dat u allen tegen stemt.

Norbert Glante (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, beste collega's, CO₂ is geen vergif, het is ook niet explosief, maar CO₂ heeft een onaangename eigenschap: wanneer het in grote hoeveelheden in de atmosfeer terechtkomt, verandert ons klimaat. Daarom is de technologie voor afvang en opslag (CCS) een belangrijke overbruggingstechnologie.

Op dat vlak heeft de heer Hoppenstedt gelijk: het vormt een brug voor de volgende vijftig tot tachtig jaar. Het is niet *non plus ultra*, maar een deel van de oplossing voor onze problemen. Ik ben ervan overtuigd dat we een goed compromis hebben gevonden, in elk geval in verband met het emissiehandelssysteem. Dat garandeert dat er middelen voor CCS ter beschikking worden gesteld, en CCS garandeert ook dat we vooruitgang boeken met de vermindering van CO₂ en onze streefcijfers kunnen halen.

Behalve de inspanningen van de industrie om demonstratie-installaties te bouwen, moeten volgens mij de lidstaten zich inspannen om deze richtlijn in nationale wetgeving om te zetten. Bovenal moeten we allemaal zowel aan de publieke opinie als aan de industrie duidelijkheid verschaffen om de angst voor CCS bij de mensen weg te nemen. CCS is geen gevaarlijke, wel een erg nuttige technologie.

Jill Evans (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het afvangen en opslaan van koolstof is centraal komen te staan in dit debat over de bestrijding van de klimaatverandering en ik ben er ook overtuigd voorstander van om deze technologie te verkennen en te ontwikkelen. Als die succesvol is zal zij op een dag een belangrijke rol vervullen en we hebben echt een sterk wettelijk kader nodig om ervoor te zorgen dat een en ander goed geregeld is.

Maar CCS kan niet aangegrepen worden als excuus om nog meer vieze kolencentrales te bouwen, die voor meer CO₂-uitstoot zorgen. De enige manier om het onderzoek naar CCS te stimuleren zonder dit bijverschijnsel op te roepen, is het vaststellen van een duidelijke emissienorm en dat is dan ook de reden dat de Verts/ALE-Fractie een amendement heeft ingediend om het emissieniveau van nieuwe centrales gestookt op fossiele brandstoffen te beheersen. Dit komt erop neer dat alleen nog de meest efficiënte centrales gebouwd zouden kunnen worden, welke brandstof ze ook gebruiken, en de overname van dit beding gaf voor onze fractie de doorslag om in de commissie voor de tekst te stemmen.

Het stelt ons teleur dat veel andere goede punten die de commissie heeft ingebracht tijdens de onderhandeling onder tafel zijn gevallen, waaronder ook een grotere aansprakelijkheid, een strakker toezicht, transport en het uitsluiten van verbeterde oliewinning (EOR).

Er is enorme druk uitgeoefend om deze zaak tot een einde te brengen, maar dat moet wel een goed einde zijn en voor ons betekent dat wel degelijk een emissienorm.

Adam Gierek (PSE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, het opleggen van uniforme emissielimieten na 2015 voor alle energiecentrales op fossiele brandstoffen is een vergissing. In het geval van steenkoolcentrales is deze limiet van 500 g CO₂/kWh zelfs technisch onhaalbaar. Dit komt neer op een *sui generis* moratorium voor de bouw van nieuwe steenkoolcentrales. Wellicht was dit de echte reden, vandaar de afwijzing van de vergelijkingsmethode. De investeerders zijn ongeduldig omdat nieuwbouw jaren kan duren en erg duur is. De landen die het meest afhankelijk zijn van steenkool moeten dan ook dringend beginnen met het verzamelen van expertise op het gebied van afvang en opslag van kooldioxide (CCS).

Dit vereist onmiddellijke financiële steun en ik heb in dit opzicht een verzoek aan de commissaris, gezien het feit dat de inkomsten uit de handel in emissiequota te laat komen. Op het grondgebied van Polen moeten onmiddellijk twee of drie experimentele CCS-faciliteiten worden gebouwd. Dit omvat de geïntegreerde omzetting van steenkool, van energie uit steenkool in elektrische energie die is gekoppeld aan warmtekrachtkoppeling en de productie van koolwaterstof, gevolgd door de geologische opslag van de CO₂ indien nodig. Alleen dan kan de verstandige doelstelling van 3x20 worden verwezenlijkt.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Wat betreft de geologische opslag van kooldioxide, bespreken we de mogelijkheid deze nieuwe technologie tijdens een beginfase te beproeven.

De Commissie is voornemens om tijdens een beginfase twaalf proefprojecten uit te voeren. De Raad heeft voorgesteld 300 000 000 emissierechten toe te kennen ter financiering van de demonstratieprojecten. Het Parlement heeft gevraagd om een vermindering van de risico's voor het milieu en de volksgezondheid die aan het gebruik van deze nieuwe technologie zijn verbonden, om de totstandbrenging van een stringent juridisch kader voor het beproeven en bevorderen van projecten voor geologische opslag van kooldioxide en om een regeling ter financiering van de demonstratieprojecten.

Ik ben van mening dat de veiligheid van deze opslaglocaties uiterst belangrijk is. Maar het veiligheidsniveau tijdens het transport van kooldioxide is minstens zo belangrijk. De bevoegde autoriteiten in elke lidstaat dienen noodevacuatieplannen op te stellen die in werking treden als zich een kooldioxidelek voordoet. Bovendien dienen speciale maatregelen te worden getroffen en gefinancierd om te voorzien in gevallen waarin dergelijke locaties worden gesloten.

Avril Doyle (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik vind ook dat we niet de ogen kunnen sluiten voor de werkelijkheid van steenkool, de omvang van de voorraden van deze delfstof en de afhankelijkheid van steenkool in veel lidstaten, evenals in de rest van de wereld, in Rusland, China, Australië en de Verenigde Staten. Als we duurzame technologieën stimuleren, moeten we de technologie voor koolstofopslag daar gelijke tred mee laten houden.

Voor het Commissievoorstel van twee jaar geleden om maximaal twaalf CCS-installaties te bouwen is tot op de dag van vandaag geen geld vrijgemaakt. Ik was zeer ingenomen met het in aansluiting op mijn verslag gesloten akkoord om 300 miljoen rechten te gebruiken om het potentieel van deze technologie te benutten. Mijn oorspronkelijke, vrij bescheiden voorstel om de flinke reserve voor nieuwe installaties aan te spreken werd met zoveel enthousiasme ondersteund door de heer Davies en andere collega's, dat ik mijn eigen verslag geamendeerd en van duidelijk hogere streefcijfers voorzien heb.

Mijn dank derhalve aan het Raadsvoorzitterschap, aan de Commissie, dank ook aan u, mijnheer Davies, mevrouw McAvan en de collega's voor uw steun op dit punt.

Nu we in hoog tempo de capaciteit van onze planeet om CO₂ door biologische vastlegging op te nemen uitputten, zijn we op onze eigen vindbaarheid aangewezen om tot nieuwe technologieën voor het afvangen en opslaan van koolstof te komen, met name om het transformerende vermogen van CCS aan te spreken, mocht door deze twaalf projecten aangetoond worden dat deze processen het milieu niet aantasten en commercieel toepasbaar zijn.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het gevaar bestaat dat koolstofopslag als een soort klopgeest gaat werken om de publieke opinie terug te winnen voor de bouw van vieze kolencentrales. Hoe dat kan? Ten eerste, bent u zich ervan bewust dat de beste CCS-centrale aller tijden, die wij herbouwd hebben, nog altijd 150 tot 200 g CO₂ produceert? Dat is meer dan bij bestaande warmtekrachtkoppelingscentrales op gas, meer dan welke warmtekrachtkoppeling met gas van dit moment dan ook. Ten tweede – en dat is iets wat u, mijnheer Davies, echt voor zichzelf moet zien te verantwoorden – hadden we hier in het Parlement een plafond aan CO₂-emissies gesteld, dat we zijn kwijtgeraakt.

Nu verkeren we dus in de omstandigheid dat we geen plafond meer hebben en dat er tussen 2013 en 2016 voor 15 procent aan subsidie uit de emissiehandel naar nieuwe kolencentrales gaat, bijvoorbeeld in Duitsland. Op deze manier blijft het bouwen van conventionele kolencentrales economisch aanvaardbaar en het ontgaat mij hoe dat te rijmen valt met een voortvarende bestrijding van de klimaatverandering.

Vladimir Urutchev (PPE-DE). – (BG) Ook ik wil de rapporteurs, de onderhandelaars en al degenen die achter de schermen een bijdrage hebben geleverd bedanken voor al hetgeen ze hebben ondernomen om ervoor te zorgen dat we nu dit slotdebat over het energie- en klimaatpakket kunnen voeren.

Het lijkt geen twijfel dat de impact van dit pakket niet beperkt zal blijven tot de energiesector; het zal ook doorwerken in de industriële sector als geheel en de sector vervoer. Deze sectoren zullen nog minder afhankelijk moeten worden van koolstofhoudende brandstoffen, maar ze moeten daar wel haast mee maken. Dankzij de inspanningen van het Franse voorzitterschap hebben we de nodige compromissen kunnen bereiken.

Tot slot moet ik er beslist op wijzen dat er met de belangen van de landen in Midden- en Oost-Europa op een heel eerlijke wijze rekening is gehouden. Ik wil bij deze graag een oproep aan de Commissie richten en voorstellen om één van deze twaalf projecten in Bulgarije te realiseren.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, er zijn effectieve en innovatieve oplossingen nodig om uitvoering te kunnen geven aan de ambitieuze inhoud van het energie- en klimaatpakket.

Ik ben van mening dat de technologie voor het afvangen en opslaan van koolstof (CCS) op dit moment de juiste manier is om het broeikas effect op relatief korte termijn te neutraliseren. Tegelijkertijd mogen we de mogelijke risico's bij CCS echter niet over het hoofd zien. Er is bijvoorbeeld aangetoond dat onjuist opgeslagen gas kan exploderen. Bovendien kan bij een lekkage van de opslagcontainers het gevaar bestaan dat het grondwater verzuurt, en dit zou de volksgezondheid bedreigen. Het is dan ook essentieel om maatregelen te nemen om dergelijke gevaren te elimineren of in elk geval te minimaliseren bij het plannen en uitvoeren van dergelijke ondernemingen.

Ik ben van mening dat het systeem van geologische opslag van kooldioxide mogelijk de beste oplossing is in de huidige context. Maar voor het welslagen van dit systeem moeten de landen die verantwoordelijk zijn voor de meeste schade ervan worden overtuigd dat ze het moeten implementeren. Ik heb het dan bijvoorbeeld over de Verenigde Staten, China en India. Niet alleen slagen deze landen er niet in om steenkoolcentrales te sluiten, ze bouwen er ook nog meer, in een alarmerend tempo.

Rebecca Harms (Verts/ALE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil u hier herinneren aan een thema van de Wereldklimaatconferentie in Poznań, omdat de overtuiging waarmee hier wordt gepleit voor een technologie die helemaal nog niet functioneert, me absurd lijkt. Wanneer we consequent tegen de massale ontbossing in landen in het Zuiden zouden optreden, zouden we tegelijk enorme mogelijkheden hebben om CO₂ af te vangen – veel grotere dan wat we met CCS ooit zullen bereiken. Als we CO₂ willen afvangen, zouden we ons veel meer dan blijkt uit dit eurocentrisch CCS-debat, moeten inzetten om de ontbossing en het kappen van de regenwouden te stoppen.

Chris Davies, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, toen ik rapporteur werd besloot ik mijn mandaat wat ruimer op te vatten om de ontwikkeling van technologie voor het afvangen en opslaan van koolstof te bespoedigen. De Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid koos voor een tweesporenaanpak, enerzijds bestaande uit de introductie van een financieel mechanisme ter subsidiëring

van de bouw van proefinstallaties, anderzijds uit het invoeren van een regelgevingsinstrument dat de bouw van de meest vervuilende centrales onmogelijk maakt door het opleggen van een emissienorm. Beide voorstellen stuiten aanvankelijk bij de Commissie en de Raad op afwijzing.

Een goed argument tegen het instellen van een emissienorm op dit moment is dat de CCS-technologie zich eerst nog in tests moet bewijzen.

Mij dunk dat het Parlement tevreden mag zijn dat het tenminste een grote stap voorwaarts gezet heeft door het instellen van een financieel mechanisme dat de demonstratieprojecten bespoedigt. Ik blijf ervan overtuigd dat er ooit een emissienorm moet komen.

Voor nu bedank ik mevrouw Grossetête en de schaduwrapporteurs voor hun hulp bij het boeken van deze vooruitgang. Tegen de tegenstanders van de koolstofopslagstechnologie zou ik willen zeggen: word eens wakker! Kijk nou toch eens naar de wereld zoals die is, met de reusachtige hoeveelheden steenkool die er gebruikt worden en voeg daarbij het feit dat het Internationaal Energieagentschap voor de komende twintig jaar een toename van 70 procent in het steenkoolgebruik voorspelt.

We moeten deze technologie wel ontwikkelen. Ik sta er niet om te springen, maar we moeten iets ontwikkelen dat emissies op een dergelijk grote schaal hanteerbaar maakt.

CCS-technologie zou ons een machtig wapen in handen kunnen geven, dat ons de strijd tegen het broeikas effect helpt winnen. Daarom moeten we er vaart achter zetten. We kunnen ons geen moment veroorloven dit potentieel te veronachtzamen.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 17 december 2008 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Gyula Hegyi (PSE), schriftelijk. – (HU) De geologische opslag van CO₂ is ongetwijfeld een spannende technische uitdaging. We mogen echter niet vergeten dat de broeikasgasemissies in het belang van milieubescherming en de matiging van de klimaatverandering uiteindelijk zullen moeten worden verlaagd. Met andere woorden: het gebruik van fossiele energie moet worden beperkt in plaats van alternatieve oplossingen te vinden voor de ondergrondse opslag van gasemissies. Deze technologie is bovendien erg duur. Tot nu toe is het alleen in Noorwegen gelukt om deze op industriële schaal in te voeren en volgens schattingen kunnen de kosten voor opslag oplopen tot maar liefst 100 euro per ton. Dit enorme bedrag kan waarschijnlijk wel nuttiger worden besteed, bijvoorbeeld voor de ondersteuning van hernieuwbare energiebronnen. Het zou zeer ongepast zijn als communautaire gelden zouden worden besteed aan de financiering van onderzoek in de rijkste lidstaten. Als de geologische opslag van CO₂ inderdaad zo'n goede oplossing is als de aanhangers ervan beweren, moet deze zich ook op de markt, in een open concurrentiestrijd, staande kunnen houden.

14. Monitoring en vermindering van broeikasgassen afkomstig van brandstoffen (wegvervoer en binnenvaart) (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0496/2007) van Dorette Corbey, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 98/70/EG met betrekking tot de specificaties van benzine, dieselbrandstof en gasolie en tot invoering van een mechanisme om de uitstoot van broeikasgassen door het gebruik van brandstoffen voor het wegvervoer te monitoren en te verminderen, tot wijziging van Richtlijn 1999/32/EG van de Raad met betrekking tot de specificatie van door binnenschepen gebruikte brandstoffen en tot intrekking van Richtlijn 93/12/EG [COM(2007)0018 - C6-0061/2007 - 2007/0019(COD)].

Dorette Corbey, rapporteur. – Voorzitter, commissaris, collega's, morgen komt er een eind aan een lang proces. Ik bedank de schaduwrapporteurs, alle medewerkers, de Commissie en het Frans voorzitterschap van harte voor hun inzet, hun werk en hun bereidheid tot samenwerking.

Morgen kunnen we in eerste lezing instemmen met een akkoord en daarmee het groene licht geven voor een bijzondere richtlijn. Voor de eerste keer worden CO₂-eisen gekoppeld aan een product en aan een productieproces. Het Parlement heeft zich ingezet om de richtlijn nog verder te verbeteren.

De richtlijn zal een enorme stimulans zijn voor het gebruik van goede en schandaalvrije biobrandstoffen, voor het gebruik van elektriciteit in het wegvervoer, waarmee enorme efficiëntiewinst kan worden gemaakt, en voor het verminderen van affakkelen van methaangassen. Dat zijn prachtige resultaten waarmee Europa een duurzame weg inslaat.

Maar even terug naar het begin. De brandstofrichtlijn kent twee doelen: de luchtkwaliteit en de vermindering van de CO₂-uitstoot. Op het terrein van de luchtkwaliteit zijn er drie verbeteringen ten opzichte van het oorspronkelijke voorstel. Ten eerste komen er sneller schonere brandstoffen voor de scheepvaart. Ten tweede, de uitzondering voor ethanol. De Commissie stelde voor om de maximale dampspanning te verhogen, als ethanol wordt bijgemengd. Daar is heel veel discussie over geweest. Vooral de zuidelijke landen willen uitzonderingen om ethanol bij te kunnen mengen. Maar juist in de zuidelijke landen speelt ook het probleem van de schadelijke ozon. Het compromis dat gevonden werd, is dat alleen een uitzondering wordt toegestaan, als voldaan wordt aan de luchtkwaliteitseisen.

Een derde punt betreft MMT, een additief in brandstof dat zowel schadelijk is voor de gezondheid als voor auto's. Verbieden dus, zou je zeggen. Maar helaas is dat vanwege WTO-regels niet eenvoudig. Daarom is er nu een limietwaarde vastgesteld en dat is duidelijk winst voor de gezondheid en voor de terugdringing van neurotoxische stoffen.

Nu kom ik bij de tweede hoofddoelstelling: de reductie van de uitstoot van broeikasgassen. Ik zei het zojuist al, hier zit de grote vernieuwing van deze wetgeving. Voor de eerste keer wordt de concrete CO₂-eis gekoppeld aan het productieproces. De olie-industrie moet de komende jaren rapporteren hoeveel uitstoot van broeikasgassen veroorzaakt wordt door de winning van olie, het transport, de distributie, de raffinage en het gebruik van diesel of benzine. Op basis van deze *Well to Wheel*-analyse wordt dan een standaardwaarde vastgesteld. Vervolgens moet de hele keten in 2020 10 procent minder uitstoten.

We hebben natuurlijk uitgebreid gesproken over deze 10 procent-doelstelling. 6 procent daarvan is bindend en een deel daarvan kan bereikt worden door efficiëntieverbetering in de hele keten, minder affakkelen, efficiëntere raffinaderijen en lekkages repareren. Een ander deel kan gerealiseerd worden door de inzet van biobrandstoffen, maar dan moeten het wel de meest efficiënte zijn. We schieten niets op met de verbouw van biobrandstoffen die per saldo maar een klein beetje beter zijn. We zetten een enorme stap achteruit als we eerst tropische bossen kappen, om dan biobrandstoffen te gaan verbouwen.

Dus zijn er strenge duurzaamheidseisen nodig. Die eisen hebben we nu opgenomen in de richtlijn. Het gaat om CO₂-efficiëntie, om biodiversiteit, maar ook om sociale criteria. De resterende 4 procent van de 10 procent-reductie is in eerste instantie niet bindend. Deze 4 procent bestaat weer uit twee delen. Deel 1 betreft de CDM-projecten in de keten. Vermindering van affakkelen van gas is een van de meest effectieve manieren om broeikasgassen te verminderen, maar het is niet altijd te traceren naar de benzine of diesel die in Europa op de markt komt. Daarom zijn, op voorwaarde van verificatie, CDM-projecten toegestaan.

De andere 2 procent betreft nieuwe technologieën, bijvoorbeeld CCS en ook elektriciteit in het wegvervoer. Elektriciteit is veelbelovend, maar de technieken moeten zich nog bewijzen om op grote schaal commercieel te worden toegepast. In 2014 moet dat duidelijk zijn, en dan kunnen de indicatieve doelstellingen bindend worden.

Al met al denk ik dat we met deze richtlijn een wezenlijke bijdrage leveren aan de vermindering van CO₂ veroorzaakt in het wegtransport. Het is goed om te weten dat dit in lijn is met de keuzes die nu in de Verenigde Staten gemaakt worden. De *low carbon fuel standard* uit Californië vindt navolging in de hele Verenigde Staten.

Ik dank nogmaals de schaduwrapporteurs voor hun bijdrage en voor de goede samenwerking, en ik kijk uit naar het debat.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, ik wil de rapporteur, mevrouw Corbey, van harte gelukwensen met haar werk. Dit was een technisch ingewikkeld maar voor de toekomst van de emissies absoluut essentieel karwei.

Er is een compromis gevonden over 6+4, als ik het eenvoudig mag zeggen: 6 procent van meet af aan bindend en 4 procent in het kader van de herzieningsclausule. Er zijn ook vorderingen gemaakt bij met name de duurzaamheid van biobrandstof in het kader van de richtlijn hernieuwbare energie. Dit zijn weliswaar minimale maar essentiële vorderingen. Ik geloof echter dat wij een heel goed compromis hebben bereikt, en als u het goed vindt wil ik hiervoor ook de Commissie bedanken.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, de Commissie juicht het akkoord over de richtlijn inzake de kwaliteit van brandstof toe. Daarmee zijn de hoofdelementen van het Commissievoorstel behouden gebleven en is tegelijkertijd een belangrijke stap vooruit gezet op het gebied van milieubescherming. Ik wil dan ook de rapporteur, mevrouw Corbey, van harte bedanken voor de rol die zij heeft gespeeld in het streven naar een akkoord. Het fundamentele element van het compromisakkoord is de verplichting voor energieleveranciers om de broeikasgasuitstoot gedurende de hele levenscyclus van de brandstof te beperken. Deze verplichting draagt in belangrijke mate bij aan ons klimaatbeleid, bevordert de technologische vooruitgang en is tegelijkertijd de eerste van de goed te keuren aanvullende maatregelen die zijn gepland in het kader van de herziene strategie voor de CO₂-emissie van auto's.

Met de opneming van duurzaamheidscriteria voor biobrandstof zullen wij niet alleen stimulansen bieden voor het gebruik van de biobrandstof die het beste presteert wat de broeikasgasemissies betreft, maar tegelijkertijd serieuze milieurisico's in verband met de productie ervan kunnen voorkomen. Bovendien zal het compromisakkoord het mogelijk maken om de emissies van verontreinigende stoffen te verminderen dankzij de vaststelling van lagere grenswaarden voor zwaveldioxide en polycyclische aromatische koolwaterstoffen, het gebruik van ethanol vergemakkelijken, de consumentenvoorlichting verbeteren en een grenswaarde bevatten voor MMT. Kortom, het compromisakkoord maakt enerzijds deel uit van ons traditioneel beleid inzake de beheersing van de uitstoot van luchtverontreinigende stoffen en is anderzijds een stap vooruit in ons klimaatbeleid. Daarom verzoek ik u om morgen voor het akkoord te stemmen.

Pilar Ayuso, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, zoals de Commissie het presenteerde was dit een goed voorstel, niet alleen vanwege het verminderen van de uitstoot van zwavel, maar ook vanwege het nieuwe artikel 7 bis, waarin de leveranciers van brandstoffen werden verplicht om de uitstoot van broeikasgassen geleidelijk te verminderen, en tevens omdat in het voorstel een oplossing was gevonden voor het oude probleem van de dampspanning van mengsels van benzine met bioalcohol tijdens warme zomers in landen als het mijne.

Maar juist dat is niet door het filter van de stemming in de Milieucommissie gekomen, en daar maken veel mensen zich zorgen over.

Vandaag ligt er een akkoord op tafel dat de toepassing van artikel 7 bis afzwakt en dat de derogatie voor de dampspanning weer invoert, waarbij de voorwaarden om van de uitzondering gebruik te maken uiteraard wel zijn aangescherpt. Zoals ook geldt voor de rest van dit akkoord, zal niemand er voor de volle 100 procent tevreden mee zijn, maar is het voor iedereen aanvaardbaar.

Ik wil mevrouw Corbey bedanken voor haar uitstekende werk en voor de open houding waarmee ze problemen heeft opgelost, en daarnaast wil ik de heer Turmes en uiteraard ook het Franse voorzitterschap bedanken, die eveneens zeer effectief werk hebben verricht.

Marios Matsakis, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, velen van ons realiseren zich ten langen leste dat onze planeet niet onverwoestbaar is en dat deze wel degelijk een uiterste houdbaarheidsdatum heeft, die wij mensen door ons weinig doordachte optreden in flink tempo naderbij brengen. Natuurlijk zijn er nog altijd enkele ongelovige Thomassen, zeker ook hier in ons midden, maar hun aantal slinkt snel, naarmate zij de door hen zelf gestelde grenzen van een extreem dogmatisme overwinnen of zich ontworstelen aan de - soms manipulatieve - invloed van derden.

De EU staat waar zij hoort te staan - in de voorste rijen bij het gevecht voor het behoud van het milieu en de reeks wetgevingsbesluiten, gericht op de bestrijding van de klimaatverandering, die hier in het Parlement besproken worden, zijn daarvan het bijzonder welkome bewijs. Maar wil dergelijke wetgeving echt bevorderlijk zijn, dan dient deze substantieel te zijn en met overleg ingevoerd te worden. Zoals altijd dienen er compromissen gesloten te worden, wat ook het geval was bij het verslag-Corbey over controlemechanismen en een verminderde uitstoot van broeikasgassen in het brandstofgebruik.

Het moet gezegd dat de rapporteur een zeer bewonderenswaardig en taai gevecht heeft geleverd om verwatering van de voorstellen door de Raad tegen te gaan en ik denk dat zij daar grotendeels is geslaagd is. Ik feliciteer haar dan ook met het resultaat. Waar is verder dat de rapporteur tijdens de harde onderhandelingen alle schaduwrapporteurs regelmatig volledig op de hoogte bracht. Al met al was de samenwerking zo goed, dat mevrouw Corbey er een sterke positie aan de onderhandelingstafel aan overhield.

Het compromispakket omvat afspraken, bevredigend genoeg onder de huidige omstandigheden, over de meest controversiële punten, zoals biobrandstoffen, metalen als additieven en het zwavelgehalte van bepaalde brandstoffen. Mijn fractie staat volledig achter dit pakket.

Neil Parish (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de rapporteur, mevrouw Corbey, en het Franse voorzitterschap bedanken voor hun enorme inspanningen om tot overeenstemming te komen over dit baanbrekende dossier in de strijd tegen de klimaatverandering. Ook wil ik mijn respect betuigen aan Joseph Daul, die ik momenteel vervang, voor zijn inspanningen bij het opstellen van het advies van de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling over het verslag van mevrouw Corbey betreffende brandstofkwaliteit.

De agrarische wereld kan uiteindelijk zeer tevreden zijn over de overeenstemming die is bereikt over dit verslag, en het hiermee samenhangende verslag van de heer Turmes betreffende energie uit hernieuwbare bronnen. Ik geloof dat er toekomst is voor duurzame biobrandstoffenindustrie en dat deze twee richtlijnen het noodzakelijke wettelijke kader bieden om deze industrie te ontwikkelen en in de toekomst over te gaan naar meer biobrandstoffen van de tweede generatie. Ik verheug me over het feit dat we ons nu inzetten voor de doelstelling dat hernieuwbare energie 20 procent van de totale energiemix binnen de EU moet gaan uitmaken. Ik juich dit verslag van harte toe.

Claude Turmes (Verts/ALE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst mijn felicitaties aan mevrouw Dorette Corbey. Het was voor mij, als rapporteur voor de richtlijn betreffende energie uit hernieuwbare bronnen, cruciaal om nauw samen te werken om de duurzaamheidscriteria in beide richtlijnen goed en op eenduidige wijze vast te leggen. Dankzij de strijd lust van mevrouw Corbey zijn we er uiteindelijk in geslaagd alle details van de duurzaamheidscriteria volledig over te nemen in de richtlijn betreffende brandstofkwaliteit, en dat is belangrijk voor de leesbaarheid en de zichtbaarheid van de EU-wetgeving.

Ik denk dat we nu op het gebied van de duurzaamheidscriteria belangrijke verbeteringen hebben bereikt ten opzichte van de voorstellen van de Commissie. De koolstofvoetafdruk is nu heel goed omschreven, zowel voor direct als voor indirect landgebruik. Dat is cruciaal voor de toekomst. Ik denk dat we ook hebben bereikt dat deskundigen op het gebied van milieu en energie – op Commissieniveau DG TRAN en DG ENVI, maar ook op nationaal niveau deskundigen uit de milieu- en energiesector – zullen samenwerken op het gebied van deze duurzaamheidscriteria, en dat is ook cruciaal.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, er is momenteel veel aandacht voor de technologische kant van de vermindering van de effecten van de klimaatverandering door het ontwikkelen van alternatieve brandstoffen. Ik spreek mijn waardering uit voor deze inspanningen en wil graag bijdragen aan het debat.

Ik wil aandacht vragen voor olie uit algen, die kan worden omgezet in een brandstof en als vervanging voor olie uit fossiele brandstoffen kan dienen. Het gebruik van deze olie als brandstof kan worden beschouwd als een win-winsituatie, omdat gedurende het gehele productieproces CO₂ wordt geabsorbeerd en het daarom een koolstofvriendelijke energiebron is. Daarbij verdringt hij de voedselproductie niet, in tegenstelling tot steeds meer omstreden biobrandstoffen. Algen kunnen namelijk gekweekt worden in natuurlijke wateren of kunstmatige structuren. Er is eveneens sprake van een win-winsituatie omdat algen zeer geschikt zijn voor productie in kustgemeentes, die door de problemen van de visserij-industrie nieuwe vormen van bedrijvigheid moeten zoeken.

Gezien deze feiten verzoek ik de Commissie dringend om algenolie heel serieus te nemen. Algenolie heeft ook het voordeel een brandstof te zijn met een hoge energie-inhoud en een laag gewicht, en het is een van de weinige brandstoffen die waarschijnlijk de gebruikelijke brandstoffen voor raketten en vliegtuigen kunnen vervangen.

Dorette Corbey, rapporteur. – Voorzitter, collega's, Commissie en Raad, dank voor de vriendelijk woorden. Ik denk echt dat de samenwerking die we met elkaar hebben gehad, verantwoordelijk is voor het resultaat. Alleen als je samenwerkt, kun je sterk staan, en dat is in dit geval gelukt, denk ik. Het is heel belangrijk om de brandstofrichtlijn te zien in de context van het hele klimaatpakket.

Allereerst is in die context natuurlijk het verslag van Claude Turmes van belang: de richtlijn hernieuwbare energie. We delen samen de duurzaamheidscriteria en die duurzaamheidscriteria hebben mijns inziens een heel wezenlijke bijdrage geleverd wereldwijd. Ik denk dat het ontzettend belangrijk is dat we dat morgen gezamenlijk vaststellen.

Ik deel het enthousiasme van mevrouw Sinnott voor wat betreft de algenolie. Ik ben eigenlijk net zo enthousiast daarover als zij; het mooie van deze brandstofrichtlijn is juist dat de nieuwe technologieën enorm worden bevorderd, hetgeen een echte stimulans kan zijn voor de ontwikkeling van de algentechnologie. In beginsel

is bij de productie van algentechnologie veel minder CO₂ gemoeid, en daardoor wordt het heel erg aantrekkelijk voor oliemaatschappijen en voor anderen om juist in die technologieën te investeren.

In de context van het klimaatpakket is het ook heel belangrijk om de overstap te maken naar het volgende verslag, het verslag Sacconi over nieuwe personenauto's. We hebben er heel nadrukkelijk voor gestreden dat elektriciteit ook in deze richtlijn zou worden opgenomen. Elektrische auto's zijn de toekomst. Elektriciteit in het wegvervoer is vele malen efficiënter dan het gebruik van benzine of diesel. Dus daar moeten we echt naartoe.

Ik heb gezien dat het verslag van de heer Sacconi ook een aantal stimulansen in die richting geeft en daarmee lossen we het kip en ei-probleem op. Zowel aan de autokant als aan de brandstofkant moeten de juiste stimulansen gegeven worden om echt tot schoner wegvervoer en schonere brandstoffen te komen. Ik hoop dat we zo met deze onderdelen van het transportklimaatpakket in ieder geval een goede bijdrage leveren aan de vermindering van de uitstoot van broeikasgassen. En nogmaals, iedereen heel veel dank voor de samenwerking.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 17 december 2008 plaats.

15. Emissienormen voor nieuwe personenauto's (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0419/2008) van Guido Sacconi, namens de Commissie milieubeheer, volksgezondheid en voedselveiligheid, over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van emissienormen voor nieuwe personenauto's, in het kader van de communautaire geïntegreerde benadering om de CO₂-emissies van lichte voertuigen te beperken [COM(2007)0856- C6-0022/2008 - 2007/0297(COD)].

Guido Sacconi, rapporteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, we hebben het beste voor het laatste bewaard. Dit is het verslag dat als eerste werd afgerond, precies twee weken geleden en gek genoeg is dit het laatste verslag dat we bespreken

Allereerst en zonder al te formeel te willen doen wil ik iedereen die aan dit verslag heeft meegewerkt hartelijk bedanken, met name de delegatie, een van de vele, van het Franse voorzitterschap. Ook ik wil graag de heer Lélise-Costa noemen, die deze onderhandelingen zeer professioneel heeft geleid. Gezamenlijk hebben we een intelligente oplossing gevonden voor de kwestie, op misschien wel het lastigste moment denkbaar, namelijk nu de automobielsector middenin een diepe crisis zit.

Welbeschouwd is dit resultaat allesbehalve vanzelfsprekend, met name als we bedenken hoe dit verslag zijn reis is begonnen. U zult zich allen de polemiek herinneren toen de Commissie in december vorig jaar het betreffende voorstel aannam. Het is ons niet alleen gelukt dit proces tot een goed einde te brengen, maar we hebben ook nog voor drie andere dingen gezorgd: we hebben onze inspanningen opgevoerd, onze strategie verbeterd en meer flexibiliteit geregeld.

Ik heb het over het opvoeren van onze inspanningen omdat de door het Parlement goedgekeurde prioriteit, zoals u weet, is aanvaard, namelijk de opname van een reductiestreefcijfer voor de lange termijn van 95 gram CO₂ per kilometer in 2020. Dit is uiteraard belangrijk omdat het deze sector in lijn brengt met andere sectoren, waarvoor andere wetgevingsinstrumenten gelden, zoals het emissiehandelssysteem, maar vooral ook omdat het bedrijven de kans biedt een goede planning te maken voor hun investeringen, innovaties en onderzoek. Ik vind dit zeer belangrijk, juist in deze tijden van crisis.

In de tweede plaats hebben wij onze strategie verbeterd vanwege de redenen die mevrouw Corbey eerder noemde. We hebben de contouren van de toekomst aangegeven door eco-innovaties te stimuleren en deze aan streng toezicht te onderwerpen. We hebben het onderzoek naar nieuwe motoren of, zeg maar, nieuwe brandstoffen een impuls gegeven en we hebben superkredieten ingevoerd voor voertuigen met een zeer lage emissie. Dit biedt een strategisch vooruitzicht dat natuurlijk zal draaien om de beoordeling in 2015 van testsystemen die het mogelijk maken op nauwkeurige en geloofwaardige wijze de bijdragen van de verschillende technologieën aan emissiereductie te meten.

Tenslotte hebben we, zoals ik zei, voor meer flexibiliteit gezorgd, omdat het juist door het versterken van de verordening mogelijk, redelijk en fair is gebleken bedrijven de mogelijkheid te bieden de nieuwe maatregelen geleidelijk in te voeren tussen 2012 en 2015. Tegelijkertijd hebben we, zoals u weet, de procedures zodanig

veranderd dat we bedrijven nog steeds onder druk kunnen zetten om te investeren, zodat ze hun eigen reductiestreefcijfers halen, en hebben we hun overgang naar het nieuwe systeem vergemakkelijkt.

Ik wil nogmaals zeggen hoe blij ik ben met dit voorstel. Het is volgens mij een prachtig voorbeeld van industrieel beleid. Het is jammer dat wij niet de bevoegdheid, noch alle benodigde instrumenten hebben om ook met andere maatregelen of stimulansen te komen. Ik hoop echt dat alle lidstaten, onder coördinatie van de Commissie, met intelligente beleidsmaatregelen zullen komen om de vraag te stimuleren, bijvoorbeeld via milieuheffingen, zoals de Franse regering heeft gedaan, ook om concurrentievervalsing te voorkomen. Dit zou een uiterst nuttige aanvullende maatregel zijn om bestaande, oude voertuigen te vervangen en het op grote schaal op de markt brengen van efficiëntere auto's mogelijk te maken.

Ik hoop dat we vandaag ook het genoegen mogen hebben het standpunt van de Commissie over dit compromis te horen, omdat dat tot op heden niet officieel is uitgesproken.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur, de heer Sacconi, oprecht bedanken. Dit is namelijk een moeilijk dossier, aan de ernst waarvan de grote industriële en sociale crisis die Europa momenteel in haar greep heeft, zeker niets heeft afgedaan.

Bovendien raken wij hier aan iets dat in feite emblematisch is voor ons stadsleven, voor de manier waarop wij ons verplaatsen en voor onze levensstijl, onze industrie en onze samenleving. Daarom is dit een haast onmogelijke uitdaging, en daarbij zijn wij bovendien ook nog geconfronteerd met veel meer verbruikende dan producerende landen. Met andere woorden, het is een zeer complex vraagstuk.

De Commissie had zich in eerste instantie reeds van deze moeilijke taak gekwetend, en wel binnen de grenzen van het mogelijke. De rapporteur en het Parlement hebben deze grenzen echter verlegd, en ik geloof dat met het vooruitzicht van 95 gram – waarvan de details weliswaar opnieuw in 2013 ter sprake zullen worden gebracht, maar die nu toch al duidelijk uit de verf zijn gekomen – de fabrikanten weten waar ze aan toe zijn en de technologie in de auto's kunnen integreren teneinde in 2020 tot die 95 gram te komen.

Wij weten niet precies hoeveel het huidig autopark uitstoot. Wij kennen alleen het autopark dat is verkocht, en dat is niet ver verwijderd van 160 gram. Het streefdoel is 95 gram, maar het bestaand autopark zal waarschijnlijk boven de 200 gram zitten. Dat is de orde van grootte waarbij het hier om gaat. Dit is dus werkelijk een spectaculaire stap vooruit. Ik weet niet wat de Commissie nu zal gaan zeggen, maar aangezien zij dit project van meet af aan met veel intelligentie, deskundigheid en finesse heeft bepleit, zal er uiteindelijk ongetwijfeld een consensus uit de bus komen.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EL) Mijnheer de Voorzitter, met de voorgestelde wetgeving inzake koolstofdioxide en auto's zullen voor het eerst bindende emissiedoelstellingen voor de automobiellindustrie worden vastgesteld. Deze wetgeving is tegelijkertijd een belangrijk middel om de lidstaten te helpen bij het verwezenlijken van hun emissiedoelstellingen in het kader van het voorstel inzake de verdeling van de inspanningen tussen de lidstaten.

Met het bereikte compromisakkoord wordt een reeks wijzigingen aangebracht in het Commissievoorstel. Daaronder vallen onder meer de geleidelijke overname van de doelstellingen tussen 2012 en 2015, lagere boetes tot 2018 voor de eerste drie gram waarmee de fabrikant zijn doel overschrijdt en tot slot de bepaling voor het in ogenschouw nemen van eco-innovatie, waarmee tot nu toe bij de meting van de uitstoot in de testprocedure geen rekening werd gehouden.

Deze wijzigingen zouden ook kunnen worden opgevat als een afzwakking van het Commissievoorstel. Het compromisakkoord betekent echter dat de geleden verliezen op de lange duur worden gecompenseerd via de vaststelling van een langetermijndoel voor de uitstoot van alle nieuwe auto's, namelijk 95 gram CO₂ per kilometer in 2020. Met de opneming van dit doel zal deze wetgeving ongeveer een derde van de reducties bewerkstelligen die nodig zijn in de buiten de regeling voor de handel in emissierechten vallende sectoren. Dat is min of meer wat wij aan het begin voor het jaar 2020 hadden berekend.

Het bereikte compromisakkoord is zowel goed voor het milieu als voor de consumenten, die geld zullen besparen dankzij lagere brandstofrekeningen. Ook zal dit investeringsstabiliteit opleveren, de fabrikanten voorspelbaarheid bieden, innovatie aanmoedigen en tot meer investeringen in onderzoek en ontwikkeling leiden. Op die manier krijgen de autofabrikanten de gelegenheid om het voortouw te nemen op de wereldmarkt, waar de vraag naar milieuvriendelijke auto's naar verwachting zal toenemen en waar bijgevolg het concurrentievermogen van de Europese automobiellindustrie zal toenemen. Ik wil de rapporteur, de heer

Sacconi, bedanken voor zijn grote bijdrage aan het bewerkstelligen van het akkoord en hoop dat u morgen tijdens de stemming steun zult geven aan het compromisakkoord.

Werner Langen, *rapporteur voor advies van de Commissie industrie, onderzoek en energie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, namens de Commissie industrie, onderzoek en energie wil ik de rapporteur, Guido Sacconi, hartelijk danken. De onderhandelingen zijn op een positieve en eerlijke manier verlopen en het resultaat mag er naar mijn mening zijn. Op de essentiële punten komt het in de dialoog bereikte resultaat overeen met wat de Commissie industrie, onderzoek en energie heeft geëist. We hebben voor 2020 ambitieuze doelstellingen geëist en we hebben een langzame overgangsfase, oftewel *phasing in*, geëist. Daarnaast willen we een eerlijke lastenverdeling, vernieuwingen op milieugebied en erkenning van innovaties op milieugebied en ook dit alles kon op een meerderheid rekenen. Verder willen we de nichevoertuigen en kleine series afzonderlijk behandelen en het enige punt waarover nog gediscussieerd wordt, is de hoogte van de sancties. Naar mijn overtuiging hadden we de sancties nog verder kunnen afzwakken om toch hetzelfde effect te bereiken. Ten slotte hebben we nu voor het eerst bindende doelstellingen en deze bindende doelstellingen zullen voor een zekere druk zorgen. Dit is een ambitieus programma en daarom verdient het onze steun.

Als we dit alles beoordelen zoals de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie, moeten we concluderen dat zij de koe willen slachten die de melk moet geven. Anderen willen de koe doorlopend melken zonder haar te voederen. We hebben een redelijk compromis gevonden en zo moet het ook zijn!

Martin Callanan, *namens de PPE-DE-Fractie.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, laat ik beginnen met mijn oprechte respect uit te spreken voor het werk van Guido Sacconi over dit onderwerp. Het was een genoegen met hem samen te werken. Misschien ga ik binnenkort zelfs wel Italiaans leren om eens echt met hem te kunnen praten, hoewel hij het Parlement volgend jaar verlaat. Hij heeft geweldig werk verricht voor deze verordening.

De Europese auto-industrie is van grote betekenis, en wel op verschillende manieren: miljoenen mensen in Europa zijn voor hun werk en levensonderhoud afhankelijk van deze zeer belangrijke en in sommige opzichten zeer geavanceerde industrie. Deze industrie is verantwoordelijk voor een groot deel van onze totale export van producten uit de verwerkende industrie. Door diverse maatregelen is nu een groot deel van onze overige productiecapaciteit buiten Europa gelokaliseerd. We moeten goed oppassen dat er niet hetzelfde gebeurt met de auto-industrie.

Ik moet zeggen dat ik dacht dat het oorspronkelijke voorstel van de Commissie te streng was en een te zware last op de auto-industrie legde. Een groot deel ervan zou waarschijnlijk ook onuitvoerbaar zijn zonder ingrijpende aanpassingen binnen de industrie.

Nu hebben we echter een heel goed en acceptabel compromis bereikt. Het was belangrijk dat we in plaats van onze wil op te leggen, ook wat ruimte overlieten voor initiatieven vanuit de sector. Ik denk dat we dat bereikt hebben: we hebben stimulansen ingebouwd om de bedrijfstak schonere en groenere technologieën te laten ontwikkelen in plaats van hen voortdurend te dreigen met hoge boetes.

We moeten de belangrijke rol die de lidstaten hierin moeten spelen nooit vergeten, namelijk het aanpassen van de belastingssystemen om de aanschaf van schonere en groenere auto's veel aantrekkelijker te maken.

Het is nu een goed voorstel en mijn fractie zal het morgen in de stemming steunen. Ik bedank Guido Sacconi nogmaals voor zijn werk. Ik denk dat we, na veel onderhandelingen, argumenten en debatten, een acceptabel compromis hebben bereikt, en spreek daarvoor mijn hulde uit aan het Franse voorzitterschap. Desondanks vind ik dat het proces van de eerste lezing behoorlijk is gefrustreerd en ik hoop dat we het voor toekomstige wetgevingsbesluiten anders zullen aanpakken.

Pierre Pribetich, *namens de PSE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, "Als Europa een groot idee ontmoet, gaan zij samen de wereld rond". Met dit citaat van de woorden van president Mitterand wil ik duidelijk maken dat het klimaatpakket een kans, een echte kans is voor de ontwikkeling van ons grondgebied.

De CO₂-verordening voor nieuwe auto's, die deel uitmaakt van dit pakket, is het resultaat van een compromis, zoals ook onze collega, Guido Sacconi, reeds opmerkte, die ik bij deze gelegenheid geluk wil wensen.

Net als elk ander compromis kunnen wij ook dit zien als een glas dat half vol of half leeg is. Het doel van 95 gram CO₂ per kilometer tot 2020 sluit echter perfect aan bij de technologische revolutie, de ambitie en de filosofie die zich, als het aan ons ligt, moeten gaan aftekenen in het industriebeleid voor de door crises geteisterde automobielsector, en maakt het compromis tastbaar.

In deze industriële situatie zijn echter verscheidene ingrediënten nodig. Zo moet de Unie het financieel vermogen hebben om te investeren, om een echt Europees aanpassingsfonds voor een koolstofarme economie op te stellen, met name in de sector van het auto-onderzoek, en om de werknemers in de sector te laten participeren via een raadgevend comité klimaatverandering, zodat de sociale dialoog betekenis krijgt.

Door de crises en de vereisten van de strijd tegen klimaatverandering is het hoogstnoodzakelijk geworden een nieuw industrieel beleid op te stellen, een beleid dat gekenmerkt wordt door anticiperend vermogen, beheer van de sociale dialoog en ontwikkeling van de werkgelegenheid. "De wijze geneest van zijn ambitie door de ambitie zelf".

De leden van de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement herinnerden zich dan ook dat....

(Spreker wordt door de Voorzitter onderbroken)

Jorgo Chatzimarkakis, namens de ALDE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dit onderdeel van het klimaatpakket is een van de belangrijkste onderdelen, aangezien de automobiellindustrie de kern van de economieën van onze lidstaten vormt. Om deze reden zou dit hoofdstuk nu afgesloten moeten worden, zodat de automobiellindustrie zich kan concentreren op de gevolgen van de crisis en niet steeds hoeft te worstelen met cijfers die al dan niet haalbaar zijn voor de sector.

We hadden behoefte aan planningszekerheid en met dit pakket hebben we nu planningszekerheid. Dit pakket is een kwestie van nu of nooit en deze beslissing is er tevens een van nu of nooit. Als we dit pakket nu niet aangenomen krijgen en in tweede lezing moeten behandelen, zullen we geen regeling voor de automobiellindustrie krijgen. Om deze reden, en ook omdat het een bijzonder voorteken is, wil ik Guido Sacconi van harte feliciteren.

Toen de heer Sacconi rapporteur werd voor dit lastige onderdeel, is het hem niet gemakkelijk gevallen een evenwicht te vinden, maar het is hem gelukt. Ik moet zeggen dat ik uw werk ten zeerste respecteer, aangezien u erin bent geslaagd om op dit gebied stimulansen voor de bedrijfstak te creëren, maar tegelijkertijd ook boetes in te voeren, die, zoals Werner Langen reeds heeft opgemerkt, een beetje hoog zijn, maar hoe dan ook voor een fundamentele verandering zorgen en dat is wat hier nodig is.

We kunnen niet steeds de automobiellindustrie blijven bekritisieren door te zeggen dat de door de sector zelf geformuleerde doelstellingen niet zijn bereikt. Hoe zat het ook alweer, toen de automobiellindustrie de Smart, de Lupo en de A2 had ontwikkeld en niemand deze auto's wilde kopen? Auto's die in de showroom staan, leveren niets op. Nu bevinden we ons echter in een fase waar het wel mogelijk is om een nieuw tijdperk van mobiliteit in te slaan, vanwege de economische situatie en door middel van de wetgeving waarover we vandaag debatteren.

Daarom ben ik niet van mening dat het klimaatpakket is uitgekleeft. Integendeel, we staan aan de vooravond van een fundamentele verandering, waaraan we mede vorm hebben gegeven en die binnen de geschiedschrijving met de naam Stavros Dimas verbonden zal blijven. Ik wil ook de commissaris danken voor zijn koppigheid, zijn eigenzinnigheid, want juist daardoor hebben we uiteindelijk dit resultaat kunnen bereiken.

Rebecca Harms, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ook ik wil Stavros Dimas uitdrukkelijk prijzen, aangezien hij een zeer verstandig voorstel heeft voorbereid. Het is betreurenswaardig dat milieuminister Borloo de heer Dimas niet sterker heeft gesteund tegen de eeuwig achterlopende regeringsleiders uit Duitsland en met name ook Italië. De heer Berlusconi en mevrouw Merkel hebben ervoor gezorgd dat we nu een richtlijn krijgen die als gevolg heeft dat in 2012, wanneer de regelingen van deze richtlijn aflopen, nieuwe Europese auto's gemiddeld een hogere emissiewaarde hebben dan vandaag de dag. Wat is er met onze ambitie gebeurd?

Tegen mijn collega, de heer Langen, wil ik zeggen dat ik hem de laatste keer al heb verzocht om mij te bewijzen dat hij de basisprincipes van de rekenkunde beheerst. Ik kwam in ieder geval per saldo tot de conclusie dat de richtlijn helemaal geen innovatiedruk met zich meebrengt, aangezien hij, nog afgezien van de weinig ambitieuze grenswaardenregeling, geen werkelijke sanctiemechanismen bevat en de grenswaarde voor 2020 niet bindend is gemaakt.

De crisis waarin de automobiellindustrie in Europa zich vandaag de dag bevindt, is ook door de automobiellindustrie zelf veroorzaakt. De bedrijfstak heeft zich jarenlang niets aangetrokken van innovatiedruk en is niet ingegaan op de uitdagingen van de energiecrisis. Nu verzuimen we opnieuw om op dit gebied voor constructieve druk te zorgen, en deze kans laten we tot ver in het volgende decennium aan ons voorbijgaan.

Als we het morgen niet eens kunnen worden over een bindende langetermijndoelstelling, zal mijn fractie niet kunnen instemmen met deze richtlijn. Dit spijt mij ten zeerste, mijnheer Dimas, maar het is niet anders. We moeten deze richtlijn ten voorbeeld stellen. We moeten ons afvragen of de Europeanen werkelijk serieuze ambities koesteren op het gebied van klimaatbescherming, als zij niet meer durven te doen tegen brandstof slurpende auto's en tegen de auto als statussymbool in Europa dan dat we met deze richtlijn doen.

Alessandro Foglietta, *namens de UEN-Fractie.* – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik dank de heer Sacconi voor zijn uitstekende verslag over het compromis, dat doortastend, vastberaden en ook met enig uithoudingsvermogen tot stand is gekomen.

Het verslag over de beperking van CO₂-emissies van lichte voertuigen heeft een belangrijk element toegevoegd: de strijd tegen klimaatverandering. Voor het eerst hebben we de CO₂-emissies van voertuigen gereguleerd, door ook voor de lange termijn een ambitieus en bindend streefcijfer vast te stellen: 95 gram CO₂ per kilometer in 2020, op een moment waarop de ernstige financiële crisis en de subsidies aan de automobiellindustrie van landen buiten de EU onze eigen industrie zwaar op de proef stellen. We hebben met succes gevochten voor de opname van een vermindering van de sancties voor lichte afwijkingen van de vastgestelde streefcijfers.

Wij zijn van mening dat de methode die de Commissie heeft gekozen om de reductiestreefcijfers vast te stellen, op basis van het autonome gewicht van de gemiddelde auto, vanuit milieuoogpunt discutabel en niet gerechtvaardigd is. Een dergelijke vaststelling leidt tot de paradoxale situatie dat lichtere, kleinere en dus minder vervuilende voertuigen worden 'bestraft'. Toch denk ik en hoop ik dat de tekst, met de nodige aanpassingen, een belangrijke impuls kan geven aan gerichte inspanningen. Daarom beschouw ik het verslag over de beperking van CO₂-emissies van voertuigen als een belangrijk resultaat en ben dan ook vóór de goedkeuring ervan.

Jens Holm, *namens de GUE/NGL-Fractie.* – (SV) Sinds 1990 zijn de emissies van de Europese vervoersector met meer dan 30 procent toegenomen. Al in 1995 stelde de Europese Commissie een emissienorm voor van 120 gram per kilometer voor Europese auto's. Waar we nu over moeten stemmen is echter een gemiste kans. Wanneer deze wet in 2012 in werking treedt, zal 35 procent van de auto's uitgezonderd zijn. Via zogenaamde eco-innovaties kunnen automobiellproducenten nog meer uitstoten. De boetes zijn zo laag dat het goedkoper is de wet aan zijn laars te lappen dan op een andere productie over te stappen. Wat komt er terecht van de eis van het Europees Parlement inzake 95 gram per kilometer tegen 2020? Niets!

Stemt u voor amendement 50 van de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links en de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie? Dan krijgen we een echt bindende emissienorm voor auto's: 95 gram kooldioxide tegen 2020. Als dat amendement wordt aangenomen, is de Confederale Fractie Europees Unitair Links/Noords Groen Links bereid dit te steunen. Anders niet.

Er wordt gezegd dat als je twee bedrijfsleiders in een kamer opsluit, ze onmiddellijk beginnen te bespreken hoe ze de markt onder elkaar kunnen verdelen en een kartel kunnen vormen. Helaas geldt dat ook voor de twee grootste fracties in dit Parlement, de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten en de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement. De conservatieven en de sociaaldemocraten hebben er opnieuw voor gekozen om over de rest van ons heen te walsen. De grote verliezers hiervan zijn het milieu en de Sociaal-democratische Fractie. Voor het milieu is dit een gemiste kans om de emissies van auto's onder controle te krijgen. Wat de Sociaal-democratische Fractie betreft, toont deze overeenkomst aan dat ze steeds meer op hun politieke tegenstanders van de Fractie van de Europese Volkspartij (Christen-democraten) en Europese Democraten beginnen te lijken die het milieu geen warm hart toedragen. Dat voorspelt weinig goeds.

Johannes Blokland, *namens de IND/DEM-Fractie.* – Voorzitter, al in het vorige decennium werden er vrijwillige afspraken gemaakt tussen autofabrikanten om de CO₂-uitstoot van personenauto's terug te dringen. Volgens die afspraken zou op dit moment al een forse emissiereductie bewerkstelligd moeten zijn.

In de praktijk is daar echter bitter weinig van te zien. De gemiddelde CO₂-uitstoot van auto's verschilt niet veel van die van tien jaar geleden. Daarom moeten we strenge bindende regels opleggen. Een sterke industri lobby heeft het oorspronkelijke Commissievoorstel echter danig doen afzwakken, wat ik betreurt.

Wel is een langetermijndoel van 95 gr/km opgenomen voor 2020, waar ik op zich tevreden mee ben, maar het hangt van de interpretatie af in hoeverre dit echt goed is verankerd in de huidige tekst. Ook zijn de afspraken op korte termijn verwaterd, onder meer door een *phase in* op zowel volume als boetes, waardoor de inspanning die geleverd moet worden, afneemt.

Ik kan daarom het voorliggende akkoord, dat is bereikt tussen Raad en Parlement, niet steunen en vind het jammer dat het Commissievoorstel eigenlijk gesneuveld is.

Amalia Sartori (PPE-DE). - (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ook ik wil graag mijn dank uitspreken voor het werk dat is geleverd, allereerst door de heer Sacconi, die inmiddels zoveel ervaring heeft dat hij ook de moeilijkste problemen kan oplossen, maar ook door het Franse voorzitterschap, de Raad en de Commissie, die er met hun serieuze inspanningen voor hebben gezorgd dat we al deze klimaatdossiers hebben kunnen afronden, met name dit dossier over de automobiellindustrie dat, zoals velen al hebben gezegd, tot zorgen heeft geleid, mede vanwege de huidige economische situatie.

Velen die vandaag aan het woord zijn geweest hebben al gezegd dat dit ambitieuze streefcijfers zijn, van de eerste voor 2012 tot de laatste voor 2020, en dat het een goede beslissing was alleen dit tijdvak te kiezen, dat ook van toepassing zal zijn op de andere verslagen die we in deze dagen zullen goedkeuren. Hetzelfde geldt voor de keuze om het gemoduleerde sanctiesysteem geleidelijk in te voeren en de mogelijkheid om rekening te houden met reducties die zijn bereikt door het gebruik van eco-innovaties. Al deze zaken zijn het gevolg van de interinstitutionele dialoog en hebben er volgens mij voor gezorgd dat we oplossingen hebben kunnen vinden die de economische kosten voor fabrikanten in deze moeilijke tijden verlagen, zonder dat dit gevolgen heeft voor de algemene streefcijfers. Een voorbeeld hiervan is de invoering van superkredieten voor auto's die minder dan 50 gram CO₂ per kilometer uitstoten.

Ook ik wil er echter graag op wijzen dat de aanpak waarbij de emissiegrenswaarde stijgt naar gelang het gewicht van de auto, zal betekenen dat de algemene regel "wie het meest vervuult, moet ook het meeste betalen" niet opgaat voor de kleinste voertuigen. Toch zijn we blij met het behaalde resultaat en stemmen graag vóór dit verslag.

Inés Ayala Sender (PSE). - (ES) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik Guido Sacconi bedanken voor het enorme geduld en de scherpzinnige intelligentie waarmee hij niet alleen een verordening vlot heeft getrokken die cruciaal is voor het milieu, de economie, de werkgelegenheid en de industrie, maar waarmee hij ook het energie- en klimaatveranderingspakket vlot heeft getrokken, dat van deze steen der wijzen afhangt.

Ik wil hem en onszelf feliciteren, omdat hij een fundamenteel evenwicht tussen stokken en wortels heeft bereikt, en vooral omdat hij de juiste wortels heeft gekozen om deze complexe tekst aangenomen te krijgen.

Dit verslag bevordert de 'groene' innovatie, die wordt geassocieerd met een vermindering van de uitstoot van CO₂, steunt onderzoek en innovatie om die uitstoot terug te dringen en stimuleert ook het gebruik van biobrandstoffen en de bouw van de pompstations die daarvoor nodig zijn.

Ook bevat het verslag schattingen over het nieuwe wagenpark aan de hand van de vereiste doelstelling, met een herziening en een voorstel dat de Commissie in 2014 moet presenteren en waarin ook rekening met het kader moet worden gehouden.

Er wordt ook rekening gehouden met voertuigen met geen of heel weinig uitstoot en het multipliereffect daarvan. Hiermee wordt de industrie geholpen, en de industrie wordt niet alleen een wortel voorgehouden, maar krijgt ook een verplichting opgelegd, en ook wordt informatie gegeven aan de consumenten.

Rest me alleen nog Guido Sacconi te vragen er alles aan te doen om in dit Parlement terug te keren.

Chris Davies (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, als we de ambities in ogenschouw nemen die we nog maar een paar maanden geleden hadden om CO₂-emissies van auto's te verminderen, dan zijn deze voorstellen zeer teleurstellend. Ze laten het milieu in de steek, ze laten de autobezitters in de steek, die meer zullen moeten betalen voor auto's die buitensporig veel brandstof verbruiken, en ze laten zelfs de Europese auto-industrie in de steek, die het risico zal lopen overgenomen te worden door meer vernieuwingsgezinde concurrenten.

Het argument is dat de auto-industrie zich in een financiële crisis bevindt. Echter, welke voorstellen we ook doen, welke wetgeving we nu ook in het leven roepen, niets zal ook maar enig verschil maken voor de huidige situatie van de industrie. Het enige wat we zouden doen is de auto-ontwerpers opdragen achter hun computers te gaan zitten om de auto's van de toekomst te ontwerpen.

Deze wetgeving is treurig en slecht. En gezien het feit dat het Internationaal Energieagentschap onlangs heeft voorspeld dat de oliereserves in de wereld binnen tien jaar zullen pieken, kan zij zelfs volstrekt waanzinnig genoemd worden. Ik zal er niet mee instemmen.

Matthias Groote (PSE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de heer Guido Sacconi uitdrukkelijk bedanken, aangezien hij erin is geslaagd om van een cirkel een vierkant te maken. Als we kijken naar wat we met het verslag-Davies aangenomen hebben, en ook met het CARS 21-verslag, waarin we met deze wetgeving eigenlijk in 2015 wilden beginnen, is de essentie van het voorstel van de Commissie over het geheel genomen gewaarborgd en is er een evenwicht tussen sociale, economische en milieucriteria.

Ook op het gebied van innovaties moet ik zeggen dat Guido Sacconi met de innovatiebonus een goed instrument heeft geïntroduceerd. Het is namelijk zo dat producenten van auto's die minder dan 50 gram CO₂ uitstoten, worden beloond als ze deze auto's verkopen en niet, zoals Jorgo Chatzimarkakis heeft gezegd, als de voertuigen in de showroom staan of bij autobeurzen worden tentoongesteld. De bonus wordt alleen toegekend als de auto's verkocht worden. Dat oefent de nodige druk uit op de branche, zodat deze auto's snel bij de consumenten terechtkomen.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, toevallig hebben we gisteren het verslag van de heer Groote besproken. Het was een zeer goed verslag, en eveneens gerelateerd aan de autosector, maar dan voor zware voertuigen.

Vandaag ligt het verslag van de heer Sacconi voor ons. We hebben alle redenen om luid en duidelijk te zeggen dat we als Europese Unie, als Parlement al het mogelijke doen om ervoor te zorgen dat onze mensen, dat wil zeggen onze burgers, profiteren van een steeds hogere levensstandaard, met betrekking tot milieubescherming. We moeten ervoor zorgen dat de industrie deze maatregelen daadwerkelijk kan uitvoeren. Dat zal niet gemakkelijk zijn, maar het lijkt niet onmogelijk.

Verder wil ik nog zeggen dat er kopers moeten zijn voor de nieuwe producten die we plannen. Het werk van de heer Sacconi geeft aan dat we hoopvol kunnen zijn over deze positieve kenmerken, dat wil zeggen de bescherming van het milieu en de mogelijkheid om dit type voertuigen te produceren, die vervolgens steeds meer hun weg zullen vinden op de markt. Ik wil hem hiervoor bedanken.

Juan Fraile Cantón (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de heer Guido Sacconi feliciteren met het werk dat hij heeft verricht en met het resultaat daarvan.

Het voorstel dat we nu onderzoeken is gericht op het verwezenlijken van twee elementaire doelstellingen: het bereiken van 95 gram per kilometer in 2020 door het gebruik van de beste technologieën in nieuwe auto's, en een extra vermindering door het verbeteren van andere systemen en componenten, zoals de banden en de airconditioning, en het bevorderen van ecologisch meer verantwoorde rijstijlen.

We steunen het akkoord omdat het evenwichtig is. Het draagt bij aan een aanzienlijke vermindering van de CO₂-emissies en het houdt de concurrentiekracht van de Europese auto-industrie in stand.

We zetten in op een ambitieus akkoord met als horizon 2020. Wat we van de autosector vragen is vergelijkbaar met wat we van andere productiesectoren vragen en het is nu aan de bedrijfstak om een strategie te ontwikkelen om de vastgestelde streefcijfers te halen.

Europa produceert een derde van het aantal auto's dat wereldwijd wordt geproduceerd. Als we deze bevoorrechte positie willen handhaven, moeten ze schoner en veiliger worden. Daarom zal er moeten worden geïnvesteerd in innovatie en het stimuleren van de vernieuwing van het wagenpark.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (PL) (*microfoon werkt niet*) ... vertegenwoordigt ongeveer een derde van de broeikasgasemissies in de atmosfeer. Er kan geen twijfel bestaan aan de noodzaak om innovatieve oplossingen te ondersteunen, gericht op het introduceren van milieuvriendelijke technologie.

We hebben onlangs aanzienlijke successen geboekt op dit gebied. De voortdurende toename van het aantal motorvoertuigen betekent echter dat de positieve gevolgen nog steeds niet echt goed merkbaar zijn. Daarom lijkt het voorstel van de Commissie om de veranderingen te versnellen een stap in de goede richting.

We moeten het bereiken van het doel van de top in gedachten houden, namelijk het beperken van de emissies van schadelijke chemische verbindingen. Maar we moeten ook rekening houden met de argumenten die door de autofabrikanten naar voren zijn gebracht. Zij wijzen er op dat de Europese auto-industrie een van de symbolen van de economische macht van Europa is en werkgelegenheid biedt aan duizenden werknemers. Het opleggen van te strenge vereisten kan de concurrentiepositie van deze industrie verzwakken als gevolg van de hogere prijzen van de geproduceerde auto's. En dat zou weer leiden tot een enorm verlies aan banen.

Dergelijke zorgen zijn zeker gerechtvaardigd als we ons buigen over de negatieve gevolgen van de economische crisis voor de motorvoertuigsector.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Ik zou graag de heer Sacconi willen complimenteren met zijn verslag over een beleidsterrein dat uit economisch en sociaal oogpunt uiterst belangrijk is, een feit dat ook door het Europees economisch herstelplan wordt bevestigd. Deze doelstelling zal worden bereikt door verbeteringen in de motortechnologie en technologische innovaties.

In 2012 mag de door personenauto's veroorzaakte kooldioxide-uitstoot niet hoger zijn dan 130 g/km. Autofabrikanten dienen er door middel van een geleidelijk proces voor te zorgen dat in 2012 65 procent van de nieuwe auto's aan deze eis voldoet en dat in 2015 alle nieuwe auto's eraan voldoen. Er zal een bonussysteem gelden voor auto's waarvan de uitstoot onder de gespecificeerde limietwaarde blijft, terwijl sancties zullen worden opgelegd aan fabrikanten van auto's waarvan de uitstoot de limietwaarde overschrijdt. De auto-industrie dient daarom te investeren in nieuwe technologieën om groene auto's te kunnen produceren. Dank u.

Marios Matsakis (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik bewonder de heer Sacconi zeer en ben het doorgaans met hem eens, maar in dit geval niet.

De doelstelling van 95 g/km in twaalf jaar is helaas geen prestatie. Het is een grote stap terug en ik vraag me af of deze wetgeving bedoeld is om het milieu te redden of de autofabrikanten.

Ik heb de indruk dat de milieuactivisten, commissaris Dimas niet uitgezonderd, in dit geval de strijd zijn aangegaan om het milieu te redden, maar het moesten afleggen tegen de grote autofabrikanten. Dat is erg treurig, omdat we de kans hadden om het anders te doen en die hebben we voorbij laten gaan.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Mijnheer de Voorzitter, wie proberen we te beschermen door lage eisen te stellen aan de automobiellindustrie? We hebben het over achterdeurtjes in de wetgeving. Dit zijn geen achterdeurtjes. Dit zijn hele autosnelwegen met nooduitgangen voor de automobiellindustrie, die alle verantwoordelijkheid ontloopt en aan alle vereisten ontsnapt. Wie heeft daar baat bij? Moeten wij auto's blijven produceren waar niemand ter wereld mee wil rijden? Nee. De meeste auto's zullen in de toekomst in India en China en andere ontwikkelingslanden worden verkocht, en daar wil men energiezuinige auto's. Moeder aarde wil energiezuinige auto's en de Europese consumenten willen energiezuinige auto's. Mogen we de automobiellindustrie dan in een fantasiewereld laten leven waarin ze auto's kan blijven produceren die niemand wil? Nee, dat is een slecht beleid voor het milieu, voor de consumenten, voor de economie en voor het onderzoek. Een totale mislukking met andere woorden. Daarom kunnen wij dit voorstel niet steunen.

De Voorzitter. – Mijnheer Sacconi, we zijn aan het eind van het debat gekomen, maar de discussie zal zo te zien nog wel even voortduren..

Guido Sacconi, rapporteur. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik geef u een simpele berekening, die iedereen zelf met pen en papier kan maken. De gemiddelde CO₂-uitstoot van auto's die in 2005 zijn verkocht bedroeg 159 gram per kilometer. Op basis van de verordening die een bindend emissiestreefcijfer vaststelt voor 2020 van 95 gram per kilometer, zal dat leiden tot een vermindering van 38 procent van de gemiddelde uitstoot van de verkochte auto's. Het is een eenvoudige berekening, waar je geen effectbeoordeling voor nodig hebt. Ik vind dit buitengewoon.

Mijn excuses aan allen die mij hebben geprezen en mij hebben bedankt voor het werk dat ik heb gedaan en die het eens zijn met dit compromis, volgens mij een grote meerderheid van u, maar ik wil me vooral even richten tot degenen die het er niet mee eens zijn en tot onze vrienden van de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa, waaronder met name de heer Davies, die opnieuw hebben aangetoond niet in staat te zijn hun verantwoordelijkheid te nemen. Zij roepen slechts om prachtige streefcijfers, maar wanneer het aankomt op het nemen van beslissingen, laten ze het aan ons over.

Goed, ik hoop alleen maar dat mij niet dezelfde poets wordt gebakken als met REACH, want ook bij REACH zeiden dezelfde fracties dat we te veel hadden toegegeven, dat het verraad was. Een maand later werd REACH op hun websites geroemd als een groot milieusucces van de Europese Unie, een regeling die EU wereldleider maakte op het gebied van het toezicht op chemische stoffen. Ik hoop dat deze grap mij dit keer bespaard blijft.

Dank u, minister en dank u, mijnheer de commissaris. Het standpunt zoals u dat heeft geuit is helder en helpt ons deze lastige taak morgen met de stemming af te ronden.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 17 december 2008 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Ivo Belet (PPE-DE), schriftelijk. – Ik ben vanmorgen nog langs geweest bij een clean mobility conferentie in een hogeschool in Limburg. De conferentie was gefocust op elektrische auto's. Het is duidelijk dat de tijd rijp is om over te schakelen op die milieuvriendelijke technologie. Het tijdperk van de fossiele brandstoffen loopt op zijn einde.

De actuele crisissituatie waarin de autosector zich bevindt, biedt ook opportuniteiten om voluit die nieuwe weg in te slaan. De constructeurs moeten in ruil voor de overheidssteun en -garanties veel forser investeren in die technologie van de toekomst, in betaalbare batterijen met een grotere actieradius met andere woorden.

En de overheid moet die omwenteling nu ook veel resoluter gaan ondersteunen, ook fiscaal.

Al sinds 2005 ligt er een voorstel van de Europese Commissie voor om de autobelasting te hervormen en dat gecoördineerd te doen in Europees verband. Dat voorstel moet opnieuw op de tafel van de ministers komen. De autotaks moeten worden geheroriënteerd op basis van emissie-criteria. Wie elektrisch rijdt en nauwelijks of geen CO₂ of roetdeeltjes uitstoot, moet daarvoor fiscaal worden beloond.

Het is tijd voor een radicale omschakeling. De ingenieurs zijn klaar met hun werk. De overheid moet de autoconstructeurs nu verder en snel in de juiste richting duwen.

Krzysztof Hołowczyc (PPE-DE), schriftelijk. – (PL) Het huidige debat over het zogeheten milieupakket bevestigt de ambitieuze doelstellingen die Europa zichzelf heeft gesteld met betrekking tot het bestrijden van de klimaatverandering. De Europese auto-industrie is een essentieel onderdeel van de Europese strategie om de broeikasgasemissies met 20 procent te verminderen, onze economie minder energie-intensief te maken en het deel van de energie afkomstig uit hernieuwbare bronnen te vergroten tegen 2020, in vergelijking met 1990.

Dit is met name relevant met betrekking tot het terugbrengen van CO₂-emissies. Volgens EU-gegevens produceren personenauto's 12 procent van alle CO₂-emissies op het grondgebied van de Europese Gemeenschap. Dit hoge emissieniveau wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door het toenemende aantal auto's en het intensievere wegvervoer, wat niet is gecompenseerd door verbeteringen in motorconstructies of voertuiggewicht.

Men is voornemens om de limieten van CO₂-emissies voor personenauto's te verlagen tot 120 gram per kilometer in 2012. Men is ook voornemens om een strategie voor de lange termijn te ontwikkelen voor de verlaging van deze limiet naar 95 gram per kilometer in 2020. Dit ligt in de lijn van het standpunt van het Europees Parlement dat het vijf tot zeven jaar duurt om nieuwe typen motorvoertuigen op de markt te brengen. Dit heeft uiteraard gevolgen voor de ontwikkelings- en productiecycli van de motorvoertuigindustrie.

De gekozen uitgangspunten zijn zeker ambitieus vanuit milieuoogpunt. Aan de andere kant zal een grotere investering in onderzoek en ontwikkeling, die nodig is als gevolg van de nieuwe normen, wetenschappelijk onderzoek naar technische oplossingen om brandstof te besparen, stimuleren. Dit verhoogt het innovatieniveau in de motorvoertuigsector, dat op zijn beurt het concurrentievermogen van de economie van Europa zal vergroten.

Martin Kastler (PPE-DE), schriftelijk. – (DE) Door de huidige financiële en economische crisis wordt de Duitse automobielen- en toeleveringsindustrie met grote uitdagingen geconfronteerd. De verkoopcijfers dalen en vele fabrieken hebben hun productie tot het einde van het jaar gestaakt. In Duitsland is een op de zeven arbeidsplaatsen direct of indirect verbonden met de automobielenindustrie. Een belangrijk doel van het beleid moet zijn om de randvoorwaarden te scheppen om arbeidsplaatsen in Duitsland ook in tijden van crisis te beschermen. Om deze reden komt de verordening op een volledig verkeerd tijdstip.

Ik betreurt het dat het ontwerpverslag niet in stimulansen voorziet voor het indammen van emissies. Dit is naar mijn mening ook in tijden van crisis de juiste aanpak van klimaatbescherming. De dreiging die van torenhoge boetes uitgaat, is geen oplossing.

Derhalve ben ik van mening dat dit beleid duidelijk alleen privébelangen dient ten koste van de Duitse economie. Ik vind het belangrijk om de klimaatbescherming te bevorderen, maar niet ten koste van individuele

EU-lidstaten. Deze verordening treft niet alleen de Duitse autoproducenten zelf, maar vooral ook hun toeleveranciers, die meestal kleine en middelgrote ondernemingen zijn. Een groot aantal van deze ondernemingen zijn in de grootstedelijke regio van Nürnberg gevestigd. Als nieuw, door Nürnberg afgevaardigd lid van het Europees Parlement stem ik derhalve tegen dit verslag.

16. Klimaatverandering en energie (conclusie)

De Voorzitter. – Aan de orde zijn de conclusies van de Raad en de Commissie over klimaatverandering en energie.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, geachte afgevaardigden, ik heb drie belangrijke opmerkingen.

De eerste opmerking gaat over de methode, de procedure en de medebeslissing. Ik heb her en der het idee kunnen beluisteren dat een eerste lezing geen precedent mag gaan vormen. Het is niet zo dat iemand dat per se zo wilde. Veeleer waren wij door de bijzondere omstandigheden van dit moment, in de aanloop naar Kopenhagen en het verstrijken van het mandaat van het Parlement, verplicht om deze zaak in eerste lezing af te sluiten. Of anders was er geen akkoord geweest, wat ook mogelijk was geweest. Ik geloof echter dat dankzij het grondige werk dat is verricht met het uitermate goed gestoffeerd Commissievoorstel, en ook dankzij het werk van de rapporteurs en de parlementaire commissies en het werk van de Raadsformaties Energie en Milieu aan alle voorwaarden was voldaan om tot een akkoord te komen. Het vertrouwenscontract dat drie weken werd gesloten, toen wij midden in de dialoog zaten, heeft ons in zekere zin de mogelijkheid geboden om dit te beklinken.

Uiteindelijk is het echter het Parlement dat met zijn stemming van morgen de doorslag geeft – en dat is ook niet meer dan normaal.

Mijn tweede opmerking gaat over alle teksten samen. Je kunt natuurlijk altijd van dit of dat modaliteitenvraagstuk een hele religie maken. Het gaat echter niet om de modaliteiten; het gaat erom dat wij in aller oprechtheid onszelf de middelen garanderen die nodig zijn om de doelstellingen te bereiken.

Ik neem het voorbeeld van de CO₂-emissies van auto's. Over dat onderwerp hebben wij de meest uitgesproken standpunten gehoord. Ik ben het daar echter niet mee eens, want u weet heel goed dat er in de automobielsector jaren nodig zijn om auto's te ontwikkelen en te bouwen. Dat weet u, mijnheer Davies. Mevrouw Harms heeft steun gegeven aan het Commissievoorstel, waarin echter geen sprake was van 95 gram CO₂ per kilometer. De consensus die werd bereikt tijdens de dialoog betekent in feite een lichte versoepeling van de boetes op korte termijn of met onmiddellijke ingang, hetgeen nauwelijks enige weerslag heeft op de huidige productie, en dit in ruil voor een belangwekkende strategische beslissing waarin niet langer sprake is van 120, maar van 95 gram.

Goed, wij kunnen erover discussiëren en zeggen dat wij er meer uit hadden kunnen halen. Daar wil ik het nu niet over hebben, maar ik geloof niet dat de bij alle zes teksten gevolgde modaliteiten een stap terug betekenen ten opzichte van de Commissievoorstellen.

De Commissie heeft complexe voorstellen gedaan omdat de situatie complex is. De situatie in de lidstaten is complex, de situatie in onze industrieën en ons sociaal klimaat zijn complex, maar ik geloof dat wij alles in huis hebben om deze eerste etappe in het klimaat- en energiepakket goed af te ronden.

Dan heb ik nog een derde opmerking over het naar buiten uitdragen van ons standpunt, oftewel over de voorbereiding voor Kopenhagen. Wat ik nu zeg, kan ik echt met de hand op het hart zeggen, want ik was drie dagen geleden nog in Poznań. Er zullen geen grote onderhandelingen plaatsvinden in Kopenhagen als wij, Europeanen, niet honderd procent trots zijn op onze eerste etappe. Als wij naar buiten toe, ten overstaan van onze Amerikaanse, Canadese, Australische, Chinese, Russische en andere partners, onszelf naar beneden halen, als wij onze eerste etappe, die een echte doorbraak is, bagatelliseren, hoeven wij niet verbaasd te zijn als onze partners ons niet serieus nemen in de onderhandelingen in Kopenhagen. Zij hebben immers geen Europees Hof van Justitie aan hun zijde dat toeziet op een goede uitvoering van de betrokken richtlijnen.

Dus laten wij alstublieft dat debat intern houden; dat is normaal! Natuurlijk moeten de stemmingen nog komen, maar ik geef u op een briefje dat de industrie de boodschap heeft begrepen. De Europese burgers hebben de boodschap begrepen, wat er ook gebeurt, en dat heeft met veel meer dan met ons of onze richtlijnen

te maken. Nu is het gewoon zo dat de rest van de wereld naar ons luistert. Laten wij dan ook voorkomen dat wij het uitzonderlijke werk dat is verricht, naar beneden halen.

Stavros Dimas, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alle sprekers tijdens het debat van vandaag bedanken voor hun zeer constructieve bijdragen en ik verzoek u dringend om het voorliggende compromispakket te steunen. Door het aannemen van deze compromisovereenkomst laat de Europese Unie zien dat het met voldoende politieke wil mogelijk is om de concrete maatregelen te nemen die nodig zijn om de klimaatverandering te bestrijden, en dat dat kan tegen redelijke kosten. Als 27 landen met zeer verschillende sociale en economische situaties in een relatief korte tijd tot overeenstemming kunnen komen over een zeer complexe en verreikende reeks maatregelen, waarom zou het dan niet mogelijk zijn om ook internationaal tot een dergelijke overeenkomst te komen? Tijdens de conferentie van de Verenigde Naties in Poznań vorige week was het duidelijk dat de hele wereld naar Europa keek en dat ons gedrag een beslissende en positieve invloed zal hebben op de internationale onderhandelingen.

Ik wil kort ingaan op enkele punten die vanavond veelvuldig zijn genoemd.

Allereerst de auto's. De eerste verdienste van het compromisvoorstel is dat er verplichte normen voor de Europese autofabrikanten zullen komen, wat erg belangrijk is, dus dit alleen al is een reden om het voorstel, dat onderdeel is van het pakket, te steunen. Onder het oorspronkelijke voorstel van de Commissie droeg het voor ongeveer eenderde bij aan het behalen van de doelstellingen in de niet-ETS-sector, maar zoals het voorstel er nu uitziet zal het nog steeds voor ongeveer een kwart hieraan bijdragen, en als we het langetermijnstreefcijfer van 95 g in aanmerking nemen, zouden we opnieuw de eenderde kunnen bereiken waar we ons oorspronkelijk op hadden gericht. Natuurlijk is het, zoals Chris Davies zei, in het belang van de Europese autofabrikanten om snel te komen tot technologische innovaties om het brandstofverbruik van auto's te verminderen, omdat ze op die manier eerder kunnen profiteren van de maatschappelijke trend om schonere auto's te kopen, wat rendabel voor hen is. En natuurlijk zal de consument minder betalen voor brandstof en heeft het milieu baat bij de productie van schonere auto's. Dus ik vind dat u, ook in de huidige vorm en als onderdeel van het pakket, voor dit voorstel zou moeten stemmen.

Ten tweede het veilen van emissierechten. Er valt veel kritiek te beluisteren wanneer het gaat om het punt waarom het te veilen aandeel verminderd moet worden. Echter, in de eerste en tweede handelsperiode was het maximaal te veilen aandeel 4 procent: 4 procent van de emissierechten werd geveild. Nu gaan we, zelfs na de vermindering, naar meer dan 50 procent. Veilen is erg belangrijk; het is de beste manier om emissierechten toe te kennen, het werkt volgens het principe 'de vervuiler betaalt', het voorkomt onverhoopte winsten en het zal kapitaal opleveren dat nodig is in de strijd tegen de klimaatverandering en voor andere nuttige zaken. Maar de stimulans blijft: het te veilen aandeel wordt groter dan 50 procent en dit percentage zal ieder jaar toenemen. Als een aantal landen met een opt-out voor de energiesector daar geen gebruik van maakt, wat ik verwacht, dan zal het percentage tegen die tijd zelfs nog verder toenemen.

Voor wat betreft de meevallers in de vorm van onverwachte winsten als gevolg van gratis toewijzingen en gratis emissierechten: lidstaten die hier erg bezorgd over zijn hebben nog steeds de mogelijkheid om deze onverhoopte winsten te belasten. Er is derhalve een manier om hiermee om te gaan als de politieke wil er is en u, afgevaardigden, kunt ook uw stem laten horen in uw eigen land.

Voor wat betreft het gebruik van externe kredieten in de niet-ETS-sector, de effort-sharing sector, hebben sommige argumenten die vandaag naar voren zijn gebracht me verbaasd. Zijn we niet vóór CDM's? Steunen we de flexibele mechanismen van Kyoto niet? Zullen we tegen stemmen tijdens de internationale conferentie in Kopenhagen? Denkt u dat een zeer moeizame overeenkomst in Kopenhagen zonder deze flexibele mechanismen onmogelijk zou zijn?

Wat is nu eigenlijk uw standpunt? Ik begrijp het niet. Bent u tegen deze flexibele mechanismen, tegen investeringen in ontwikkelingslanden, het daarheen verplaatsen van technologie en het verminderen van emissies, en daar natuurlijk de kredieten voor krijgen? Uiteraard moeten we een balans zien te vinden, zodat we niet het meeste daar realiseren. We moeten het hier in de Europese Unie, in de eigen regio, realiseren, omdat dat beter is voor onze economieën, beter voor de aanpassing aan de koolstofarme technieken waaraan in de toekomst behoefte zal zijn, en het zal bijzonder voordelig zijn voor onze handel en industrie. Het zal een stimulans zijn voor de ontwikkeling van nieuwe technologieën, energie-efficiëntie en de bevordering van hernieuwbare energiebronnen.

Dus natuurlijk moeten we de balans bewaren, maar ik denk niet dat de balans erg verstoord is door de toename van het gebruik van externe kredieten in de niet-ETS-sector met 10 procent, want daar hebben we het over. En nogmaals, in reactie op de argumenten van afgevaardigden uit landen die om een derogatie hebben

verzocht zeg ik: "OK, zeg tegen uw landen dat ze geen gebruik moeten maken van deze derogatie. Het is aan u om de publieke opinie en de regering in uw land te beïnvloeden zodat deze extra 1 procent niet wordt gebruikt."

Omdat er zo veel voorwaarden zijn voor de extra 1 procent, geloof ik dat het meeste ervan uiteindelijk niet zal worden gebruikt. Ik herinner u eraan dat deze extra 1 procent in CDM-projecten in de minst ontwikkelde landen gebruikt moet worden. Als ik het me goed herinner, dan was tijdens de conferentie van de Verenigde Naties in Poznań het belangrijkste twistpunt met de ontwikkelingslanden dat we niet veel projecten uitvoeren in die landen. Een van de gespreksonderwerpen was de vraag hoe deze projecten beter over de ontwikkelingslanden te verdelen en dan vooral de minst ontwikkelde landen. Natuurlijk is het heel belangrijk dat de kwaliteit van de CDM's hoog is. We hebben dit tijdens de VN-conferentie in Poznań besproken en wat vooruitgang geboekt. Ik hoop dat we, tegen de tijd dat de Kopenhagen-conferentie plaatsvindt, deze discussie over de verbetering en de transparantie van de CDM's, en de absoluut noodzakelijk additionaliteitsvoorwaarde, zullen hebben afgerond.

Als laatste wil ik het hebben over de vraag of het pakket een bedreiging vormt, omdat ik sommige collega's heb horen zeggen dat het pakket, en met name het veilen, een bedreiging voor hun economie is. Ik herinner u er echter aan dat de opbrengst van het veilen binnen de lidstaten blijft. De opbrengst gaat niet naar het buitenland, naar andere landen, maar blijft in handen van het land en het eigen ministerie van Financiën, en kan gebruikt worden voor nuttige zaken en zelfs voor sociale problemen. Als de prijs van elektriciteit omhoog gaat, en als er zogenaamde 'energie-armen' zijn, dan kun je die verhoging van de elektriciteitsprijs deels compenseren. Daarom begrijp ik niet waarom het veilen een bedreiging vormt voor de economie van die landen. Het hele pakket is consistent voor wat betreft de aanpak van de economische crisis. Ik heb geen tijd meer om hier verder op in te gaan, maar er was een hele discussie over en ik krabbel niet terug.

Laat ik mijn opmerkingen besluiten met een woord van oprechte dank aan het Europees Parlement, het voorzitterschap en de Raad voor de uitstekende samenwerking rond het pakket en de daarmee samenhangende voorstellen over kooldioxide en auto's en de richtlijn inzake brandstofkwaliteit. In het bijzonder waardeer ik de constructieve rol die deze vergadering, en met name de rapporteurs, hebben gespeeld bij het bereiken van een overeenkomst tussen de instellingen over dit cruciale pakket. Door dit pakket aan te nemen zorgt u ervoor dat de Europese Unie over de concrete maatregelen beschikt om de beloftes over reductie na te komen en bevestigt u de leidende rol van Europa op het gebied van klimaatverandering op een cruciaal moment voor de internationale onderhandelingen. Hoe groter de meerderheid die voor deze maatregelen stemt, hoe sterker het signaal dat we afgeven aan onze internationale partners over onze vastberadenheid om de klimaatverandering aan te pakken, en hoe effectiever we hen kunnen overtuigen om ons voorbeeld te volgen. Ik verzoek u dan ook zeer dringend om het voorliggende compromispakket te steunen.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik voel me vereerd dit zeer constructieve debat te mogen afsluiten. Het is een grote prestatie. Wie kon geloven dat we tot overeenstemming zouden komen over zo'n veeleisend pakket maatregelen, met niet alleen een consensus in de Raad, maar ook overeenstemming met het Parlement in eerste lezing over zeer complexe kwesties? Het is echt een grote prestatie.

Ik wil alleen zeggen dat de Commissie tijdens het overleg een aantal verklaringen heeft opgesteld. Deze zijn aan het Parlement overhandigd om als bijlage bij de notulen van het debat te worden gevoegd.

Samen zijn we tot een belangrijke overeenkomst gekomen en daar ben ik u dankbaar voor. Ik wens u succes bij de stemming morgen.

Verklaringen van de Commissie over het pakket klimaatverandering en energie

Handel in emissierechten – verslag-Doyle

Verklaring van de Commissie ad artikel 10, lid 3, van de herziene ETS-richtlijn

Tussen 2013 en 2016 mogen de lidstaten de inkomsten van de veiling van emissierechten ook gebruiken voor de ondersteuning van de bouw van elektriciteitscentrales met een hoog rendement, inclusief nieuwe elektriciteitscentrales die klaar zijn inzake technologie voor het afvangen en opslaan van CO₂. Voor nieuwe installaties die het rendementspeil van een elektriciteitscentrale overeenkomstig bijlage 1 bij Beschikking

van de Commissie van 21 december 2006 (2007/74/EG)⁽¹⁾ overschrijden, mogen de lidstaten tot 15 procent van de totale kosten van de investeringen voor een nieuwe installatie die klaar is inzake technologie voor het afvangen en opslaan van CO₂, ondersteunen.

Verklaring van de Commissie ad artikel 10 bis, lid 4 bis, over wijziging van de communautaire richtsnoeren inzake overheidssteun voor milieubescherming

De lidstaten kunnen het nodig achten bepaalde installaties tijdelijk te compenseren voor CO₂-kosten die worden doorgerekend in de elektriciteitsprijzen, als de CO₂-kosten hen anders zouden blootstellen aan het risico van een weglekeffect. Bij het ontbreken van een internationaal akkoord zal de Commissie uiterlijk eind 2010 na raadpleging van de lidstaten de communautaire richtsnoeren inzake overheidssteun voor milieubescherming wijzigen, om gedetailleerde bepalingen vast te stellen die de lidstaten bij de toekenning van staatssteun voor de bedoelde ondersteuning moeten naleven. Bij de bedoelde bepalingen worden de in het op 19 november 2008 aan het Europees Parlement en de Raad voorgelegde document (bijlage 2 15713-1-08) gepresenteerde principes geëerbiedigd.

De afvang en opslag van kooldioxide – verslag-Davies

Verklaring van de Commissie over de recentste ontwikkelingen bij de inzet van CCS-technologieën

Vanaf 2010 zal de Commissie regelmatig verslag uitbrengen over de recentste ontwikkelingen bij de inzet van CCS-technologieën in het kader van haar beheersactiviteiten met betrekking tot het netwerk van CCS-demonstratieprojecten. Deze verslagen zullen informatie bevatten over de vooruitgang bij de inzet van CCS-demonstratie-installaties, de vooruitgang van de ontwikkeling van CCS-technologieën, kostenramingen en de ontwikkeling van infrastructuur voor het vervoer en de opslag van CO₂.

Verklaring van de Commissie over besluiten inzake ontwerp-opslagvergunningen en ontwerp-besluiten inzake overdracht overeenkomstig artikel 10, lid 1, en artikel 18, lid 2, van de richtlijn

De Commissie zal alle adviezen bekendmaken over besluiten inzake ontwerp-opslagvergunningen overeenkomstig artikel 10, lid 1, van de richtlijn, en ontwerp-besluiten inzake overdracht overeenkomstig artikel 18, lid 2. De gepubliceerde versie van de adviezen zal echter geen informatie bevatten waarvan de vertrouwelijkheid is gegarandeerd in het kader van de uitzonderingen op openbare toegang tot informatie overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43) en Verordening (EG) nr. 1367/2006 betreffende de toepassing van de bepalingen van het Verdrag van Aarhus betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden op de communautaire instellingen en organen (PB L 264 van 25.9.2006, blz. 13).

Verklaring van de Commissie over de vraag of koolstofdioxide een met name genoemde stof dient te zijn met geschikte drempels in het kader van de herziene Seveso-richtlijn

CO₂ is een gewone stof, die momenteel niet als gevaarlijk is ingedeeld. Het vervoer van en de opslagplaatsen voor CO₂ zijn momenteel dan ook niet opgenomen in Richtlijn 96/82/EG van de Raad van 9 december 1996 betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken (Seveso-richtlijn). Op grond van de voorafgaande analyse van de informatie waarover de Commissie beschikt, lijken zowel empirische gegevens als gegevens op basis van modellen aan te tonen dat de risico's voor het vervoer van CO₂ via pijpleidingen niet groter zijn dan bij het vervoer van aardgas via pijpleidingen. Hetzelfde lijkt te gelden voor vervoer van CO₂ per schip, vergeleken met het vervoer van vloeibaar aardgas of lpg per schip. Er zijn ook aanwijzingen dat het gevaar voor ongevallen in CO₂-opslagplaatsen, hetzij door een breuk bij de injectie, hetzij door een lek na de injectie, waarschijnlijk niet significant is. De overweging om van CO₂ een met name genoemde stof te maken in het kader van de Seveso-richtlijn, zal in detail worden bekeken bij de geplande herziening van de richtlijn eind 2009, begin 2010. Indien de beoordeling een relevant potentieel gevaar voor ongevallen aan het licht brengt, zal de Commissie voorstellen doen om CO₂ als een met name genoemde stof met geschikte drempels op te nemen in de herziene Seveso-richtlijn. In dat geval zal de Commissie ook de nodige wijzigingen voorstellen in bijlage III bij Richtlijn 2004/35/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004 betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het

(1) Beschikking van de Commissie van 21 december 2006 tot vaststelling van geharmoniseerde rendementsreferentiewaarden voor de gescheiden productie van elektriciteit en warmte in toepassing van Richtlijn 2004/8/EG van het Europees Parlement en de Raad (*Kennisgeving geschied onder nummer C(2006) 6817*).

voorkomen en herstellen van milieuschade (milieuaansprakelijkheidsrichtlijn), om ervoor te zorgen dat alle Seveso-installaties waarin superkritisch CO₂ wordt behandeld, in de milieuaansprakelijkheidsrichtlijn worden opgenomen.

Verklaring van de Commissie over de minerale sekwestratie van CO₂

De minerale sekwestratie van CO₂ (de binding van CO₂ in de vorm van anorganische carbonaten) is een potentiële technologie ter bestrijding van de klimaatverandering die in principe kan worden gebruikt door dezelfde categorieën industriële installaties als voor de geologische opslag van CO₂. De technologie bevindt zich momenteel echter nog in het ontwikkelingsstadium. Naast het met de opslag van CO₂ gepaard gaande energieverlies⁽²⁾ is er ook bij het minerale carbonatieproces zelf een aanzienlijk energieverlies, dat eerst moet worden aangepakt alvorens kan worden overgegaan tot de commerciële toepassing. Zoals bij geologische opslag moeten er ook controles worden uitgevoerd om de milieuveiligheid van de technologie te garanderen. Deze controles zullen waarschijnlijk sterk verschillen van die voor geologische opslag, gelet op de fundamentele verschillen tussen de technologieën. In het licht van deze overwegingen zal de Commissie de technische vooruitgang inzake minerale sekwestratie van nabij volgen met het oog op de totstandbrenging van een wettelijk kader voor milieuveilige minerale sekwestratie en de erkenning ervan in het kader van de regeling voor de handel in emissierechten, wanneer de technologie een geschikt stadium van ontwikkeling heeft bereikt. Gezien de interesse van de lidstaten in de technologie en het tempo van de technologische vooruitgang is een eerste beoordeling aangewezen tegen 2014, of vroeger als de omstandigheden dat rechtvaardigen.

Richtlijn brandstofkwaliteit – verslag-Corbey

Verklaring van de Commissie bij de goedkeuring van de nieuwe richtlijn

De Commissie bevestigt dat de in artikel 7 bis, lid 2, onder b) en c), bedoelde verminderingen met 2 procent niet bindend zijn en dat bij de herziening het niet-bindende karakter ervan aan de orde zal worden gesteld.

Emissienormen voor nieuwe personenauto's – verslag-Sacconi

De Commissie bevestigt dat zij voornemens is in 2009 een herziening voor te stellen van Richtlijn 1999/94/EG betreffende de beschikbaarheid van consumenteninformatie over het brandstofverbruik en de CO₂-uitstoot bij het op de markt brengen van nieuwe personenauto's. Doel hiervan is ervoor te zorgen dat de consument passende informatie over de CO₂-uitstoot van nieuwe personenauto's ontvangt.

Uiterlijk in 2010 zal de Commissie Richtlijn 2007/46/EG toetsen, zodat de aanwezigheid van innoverende technologieën ("milieu-innovaties") in een voertuig en de gevolgen daarvan voor de specifieke CO₂-emissies van het voertuig kunnen worden meegedeeld aan de autoriteiten in de lidstaten die verantwoordelijk zijn voor het toezicht en de rapportage overeenkomstig de verordening.

De Commissie zal tevens de opstelling en uitvoering overwegen van eisen inzake de uitrusting van auto's met brandstofverbruikmeters als middel om een meer brandstofefficiënte wijze van autorijden aan te moedigen. In dit verband zal de Commissie overwegen de kaderwetgeving inzake typegoedkeuring te wijzigen en de noodzakelijke technische normen uiterlijk in 2010 aan te nemen.

De Commissie moet zich echter houden aan de doelstellingen van haar initiatief inzake betere regelgeving en haar voorstellen schragen op een uitgebreide beoordeling van de gevolgen en de voordelen. Met het oog hierop en overeenkomstig het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap zal de Commissie de behoefte aan nieuwe wetgevingsvoorstellen blijven evalueren, maar behoudt zij zich het recht voor te beslissen of en wanneer zij dergelijke voorstellen zal doen.

Bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen – verslag-Turmes

Verklaring van de Commissie met betrekking tot artikel 2, onder b):

De Commissie is van oordeel dat voor de toepassing van deze richtlijn de term "industriële en huishoudelijke afval" ook zogenaamd "commercieel afval" kan omvatten.

(2) "Energieverlies" is de term die wordt gebruikt om aan te geven dat een installatie voor de opslag of mineralisering van CO₂ een deel van haar energie voor die processen gebruikt en zo meer energie nodig heeft dan een installatie met een soortgelijke output zonder opslag of mineralisering.

Verklaring van de Commissie met betrekking tot artikel 20, lid 6, onder d):

De Commissie is van oordeel dat de verwijzing naar het streefcijfer van 20 procent in de laatste alinea van artikel 20, lid 6, onder d), niet anders mag worden geïnterpreteerd dan in artikel 3, lid 1, van de richtlijn.

Verklaring van de Commissie met betrekking tot artikel 20, lid 6, onder d), en leden 7 en 8 :

De Commissie erkent dat bepaalde lidstaten in 2005 reeds een hoog aandeel hernieuwbare energie hadden bereikt. Bij de opstelling van het in artikel 20, lid 6, onder d), en leden 7 en 8, bedoelde verslag zal de Commissie, in het kader van de beoordeling van de beste kosten-batenverhouding, rekening houden met de marginale kostprijs van een verhoging van het aandeel hernieuwbare energie en zal zij in elk overeenkomstig het voornoemde artikel van de richtlijn ingediende voorstel desgevallend ook voor die lidstaten passende oplossingen voorstellen.

Verklaring van de Commissie met betrekking tot bijlage VIIb:

De Commissie zal trachten de in bijlage VIIb van de richtlijn bedoelde richtsnoeren op te stellen tegen 2011 en in samenwerking met de lidstaten de gegevens en methodologieën ontwikkelen die nodig zijn om te ramen en te controleren in welke mate warmtepompen bijdragen aan de verwezenlijking van de doelstelling van de richtlijn.

De richtsnoeren bevatten correctiewaarden voor de seizoensgebonden rendementswaarden (SPF) die worden gebruikt voor niet-elektrisch aangedreven warmtepompen teneinde rekening te houden met het feit dat de primaire energiebehoeften van dergelijke pompen niet worden beïnvloed door de werking van het elektriciteitssysteem. Bij het opstellen van de richtsnoeren zal de Commissie tevens de haalbaarheid onderzoeken van een methodologie waarin de voor de integratie van een willekeurige warmtepomp gebruikte SPF-waarde wordt gebaseerd op de gemiddelde klimaatomstandigheden in de EU.

Marios Matsakis (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, een opmerking over de gang van zaken. We klagen vaak over het geringe aantal vertegenwoordigers van de Raad en de Commissie in onze plenaire debatten. Echter, vanavond zijn er helaas slechts een stuk of vijf leden van het Parlement bij dit debat aanwezig, terwijl er twee leden van de Commissie en een minister zijn. Ik vind dat betreurenswaardig en ik denk dat we de leden van de Commissie en de minister een excuus verschuldigd zijn.

De Voorzitter. – Ik ben het geheel met u eens, dit toont met hoeveel professionaliteit en welwillendheid de Commissie en de Raad hun werk doen.

Ik deel u mede dat mevrouw Karin Scheele mij in kennis heeft gesteld van haar ontslagneming als lid van het Europees Parlement met ingang van 11 december 2008. Overeenkomstig artikel 4, lid 1 van het Reglement constateert het Parlement dat de zetel vanaf die datum vacant is. Inmiddels hebben de bevoegde Oostenrijkse autoriteiten kennis gegeven van de benoeming van Maria Berger tot lid van het Europees Parlement, in de plaats van Karin Scheele, met ingang van 11 december 2008.

Zolang de geloofsbrieven nog niet zijn onderzocht of over ingebrachte bezwaren nog niet is beslist, neemt Maria Berger, overeenkomstig artikel 3, lid 2 van het Reglement, met volledige rechten zitting in het Parlement en zijn organen, mits zij tevoren schriftelijk een verklaring heeft afgelegd dat zij geen functie bekleedt die onverenigbaar is met de hoedanigheid van lid van het Europees Parlement.

17. Samenstelling Parlement: zie notulen

(De vergadering wordt om 20.20 uur onderbroken en om 21.00 uur hervat)

VOORZITTER: LUIGI COCILOVO

Ondervoorzitter

18. Wetgevingsproces met betrekking tot het derde energiepakket (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is Mondelinge vraag (O-0120/2008) van Hannes Swoboda, Reino Paasilinna, Eluned Morgan en Atanas Paparizov, namens de PSE-Fractie, Giles Chichester, Alejo Vidal-Quadras, Herbert Reul, Angelika Niebler, Gunnar Hökmark en Jerzy Buzek, namens de PPE-DE-Fractie, aan de Raad: Voortzetting en tijdige afronding van het wetgevingsproces voor het derde energiepakket (B6-0493/2008).

Atanas Paporizov, auteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, op 18 juni en 9 juli 2008 heeft het Europees Parlement in eerste lezing de wetgevingsresoluties over de richtlijnen en verordeningen van het derde energiepakket aangenomen. Het pakket is van groot belang voor de totstandbrenging van een Europese interne markt voor elektriciteit en gas, het waarborgen van een transparant, duidelijk regelgevingskader voor investeringen in transmissienetwerken en de versterking van de regionale en Europese samenwerking. Zo gezien levert het energiepakket een belangrijke bijdrage aan de continuïteit van de energievoorziening in de lidstaten van de EU.

De aanname van het pakket zal ook veel bijdragen aan de inspanningen om het ambitieuze pakket wetgevingsmaatregelen betreffende energie en klimaatverandering, dat het Parlement naar ik verwacht morgen zal aannemen, te implementeren.

In dit verband willen we vragen of het Franse voorzitterschap voornemens is om het gemeenschappelijk standpunt van de Raad over de vijf wetgevingsvoorstellen aan het Europees Parlement voor te leggen. We zouden het ook op prijs stellen om gedetailleerde informatie te ontvangen over de stappen die de Raad, en meer in het bijzonder het Tsjechische voorzitterschap, beoogt te nemen met het oog op de voortzetting en tijdige afronding van het wetgevingsproces betreffende het derde energiepakket.

Het Europees Parlement heeft herhaaldelijk de bereidheid getoond om een constructieve dialoog aan te gaan met de Raad. Als blijk van deze bereidheid hebben de rapporteurs van het Europees Parlement op 17 juli een brief aan minister Borloo gestuurd, waarin we het fungerend voorzitterschap oproepen tot informele besprekingen tussen de Raad en het Parlement in de periode tussen het algemene politieke akkoord en de formele kennisgeving van het gemeenschappelijk standpunt van de Raad. Bovendien hebben we de Raad aangemoedigd om prioriteit te geven aan dit pakket wetgevingsmaatregelen, door direct in september 2008 met informele besprekingen te beginnen, omdat we ervan overtuigd waren dat dit van groot belang is voor de drie instellingen, het Franse voorzitterschap en de burgers van de EU. Naderhand hebben we meermaals aandacht gevraagd voor de noodzaak van deze vroegtijdige besprekingen.

Ik wil de aandacht vestigen op de resolutie van het Europees Parlement betreffende het resultaat van de bijeenkomst van de Europese Raad in Brussel op 15 en 16 oktober 2008, waarin we de Raad oproepen om de besprekingen te starten.

Na het politiek akkoord op 10 oktober stelde de voorzitter van de Commissie industrie, onderzoek en energie in een brief van 7 november voor om de eerste bijeenkomst in de vorm van een informele dialoog voor het einde van het jaar te houden. We betreuren het dat een dergelijke bijeenkomst nog niet heeft plaatsgevonden.

Wat ons betreft, wij zijn klaar voor een dialoog om tot een interinstitutioneel akkoord te komen zodra we het gemeenschappelijk standpunt van de Raad ontvangen.

Tijdens een bijeenkomst vandaag van de rapporteurs en vertegenwoordigers van alle politieke fracties, georganiseerd door de voorzitter van de Commissie industrie, onderzoek en energie, mevrouw Niebler, hebben we unaniem ingestemd met het voorstel om de dialoog, gezien de tijdsdruk, zo spoedig mogelijk te beginnen, bij voorkeur in Straatsburg in de week van 12 januari 2009. We hopen dat het Tsjechische voorzitterschap dit voorstel kan aanvaarden.

We realiseren ons in dit stadium dat de Raad de punten van substantieel politiek belang heeft afgedekt in het gemeenschappelijk standpunt, zoals de ontvlechting, de clausule inzake derde landen en gelijke concurrentievoorwaarden. De Raad heeft zich echter nog niet gebogen over kwesties die door het Europees Parlement in eerste lezing naar voren zijn gebracht, zoals de grotere rol van de toezichhoudende instantie, bescherming van de consument, energie-armoede, enzovoort. We hopen deze belangrijke onderwerpen te bespreken tijdens een intensieve dialoog in januari en februari.

Ik ben ervan overtuigd dat de Raad spoedig en op een constructieve wijze zal reageren op de zaken die het Europees Parlement naar voren heeft gebracht, en die de implementatie van het pakket waarborgen en de belangen van miljoenen Europese consumenten beschermen.

Gunnar Hökmark, auteur. – (SV) Mijnheer de Voorzitter, morgen zal het Europees Parlement een besluit nemen over de verschillende delen van het klimaatpakket. Dat zal betekenen dat we in erg korte tijd hebben onderhandeld over belangrijke delen van het toekomstig Europees energie- en milieubeleid en er besluiten over hebben genomen. Het betekent ook dat het Parlement en de Raad het klimaatpakket zullen hebben voltooid lang voordat we goed zijn opgeschoten met de uitvoering en het nemen van besluiten over de energiemarkten. Het had eigenlijk andersom moeten zijn: we hadden al veel eerder de besluitvorming inzake de elektriciteits- en gasmarkt en de grensoverschrijdende markten moeten kunnen afronden. De energiemarkt

die we nu binnen het kader van het klimaatpakket opbouwen, vereist een goed werkende energiemarkt over de grenzen van Europa heen, met mededinging om de prijzen laag te houden. We zouden ook moeten verzekeren dat we elke individuele energiebron waarover we in Europa beschikken, kunnen benutten. Op dit gebied is er in het systeem verwarring ontstaan tussen het marktpakket en het klimaatpakket.

Wat we nu kunnen doen, is ervoor zorgen dat we zo snel mogelijk vooruitgang boeken in deze onderhandelingen. Het is nu natuurlijk aan het Tsjechische voorzitterschap om de onderhandelingen zo snel mogelijk te starten, bijvoorbeeld, zoals één van mijn collega's eerder zei, in januari in Straatsburg. Als we morgen echter een besluit nemen over het klimaatpakket, zal ook het Franse voorzitterschap werk moeten maken van deze situatie en een begin moeten maken met een proces waardoor de onderhandelingen meteen van start kunnen gaan en de discussies over ontvlechting ("unbundling"), betere mededinging en grensoverschrijdende aansluitingen zo snel mogelijk op gang komen.

Dat is belangrijk, niet alleen om de prijzen laag te houden en meer mededinging mogelijk te maken, maar ook om ervoor te zorgen dat de verschillende lidstaten die door het klimaatpakket in een kwetsbaardere situatie terechtkomen, geen eiland worden of geïsoleerd raken. Dit is iets wat moet gebeuren en ik hoop dat het leeuwendeel onder het Tsjechische voorzitterschap zal worden uitgevoerd.

Maar, mijnheer de Voorzitter en mijnheer de minister, we willen het Franse voorzitterschap zijn verantwoordelijkheid in deze laatste dagen van december 2008 niet laten ontlopen. Dank u wel.

Jean-Louis Borloo, *fungerend voorzitter van de Raad*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, wij zijn echt niet van plan om ons aan onze verantwoordelijkheden te onttrekken, integendeel! Dat kan ik u verzekeren.

De Raad heeft herhaaldelijk, ook dit semester nog, duidelijk gemaakt groot belang te hechten aan de totstandkoming van een interne markt voor elektriciteit en gas, aan de vaststelling van een transparant en helder regelgevend kader voor investeringen en het functioneren van de vervoersnetwerken en aan de versterking van de rol van de regelgevende autoriteiten en hun onderlinge samenwerking. Het is belangrijk hier nog eens op te wijzen nu – naar ik hoop – het klimaat- en energiepakket zal worden aangenomen, temeer daar de voltooiing van de interne markt een voorwaarde is voor de verwezenlijking van onze doelstellingen op dit gebied.

Het belang dat het Franse voorzitterschap van de Europese Unie hecht aan het welslagen van dit pakket – dat een fundamenteel onderdeel is van het Europees energiebeleid – kan dus geenszins worden betwist, evenmin als het belang dat wij hechten aan de nakoming van de afgesproken termijn, dat wil zeggen een akkoord voor het einde van deze zittingsperiode. Het voorzitterschap heeft dan ook zijn uiterste best gedaan om tijdens de bijeenkomst van de Raad op 10 oktober een politiek akkoord over al de vijf teksten te bereiken.

Ik ben zo vrij u eraan te herinneren dat, ondanks het uitstekende en grondige werk van het Sloveense voorzitterschap, in de teksten waarover tijdens de Raad van 6 juni een algemeen oriëntatiedebat was gevoerd wegens het niet voorhanden zijn van een advies van het Parlement, twee essentiële bepalingen open waren gebleven, namelijk de bepaling betreffende investeringen van derde landen in de energiesector en de bepaling betreffende eerlijke concurrentievoorwaarden. Wij hebben alle zeilen bijgezet om tijdens de Raad van oktober een unaniem akkoord te kunnen bereiken. Ik teken hierbij aan dat de Commissie ruime steun heeft gegeven aan het gemeenschappelijk standpunt van oktober.

De dag na dit akkoord heeft het voorzitterschap de diensten van het secretariaat-generaal van de Raad opdracht gegeven de noodzakelijke technische en juridische werkzaamheden te verrichten en de laatste hand te leggen aan de driehonderd bladzijden wetgeving van dit pakket, opdat deze gemeenschappelijke standpunten reeds in december zouden kunnen worden voorgelegd aan het Parlement. Het is nu aan de diensten van het Parlement en aan de lidstaten om deze werkzaamheden zo spoedig mogelijk af te ronden.

Uitgaande van de indicaties die het secretariaat van de bevoegde parlementaire commissie tijdens de coördinatie van de werkzaamheden van de instellingen heeft gegeven en in overleg met het toekomstige Tsjechische voorzitterschap is besloten dit gemeenschappelijk standpunt in de komende dagen, dat wil zeggen begin januari, aan het Parlement voor te leggen. De Raad van zijn kant is van plan om de aannemingsprocedures op 9 januari af te sluiten. Ik hoef u er niet aan te herinneren dat wij daarnaast ook onderhandelingen hebben gevoerd over een aantal andere pakketten, waaronder het vandaag besproken pakket inzake zeevervoer, waarvoor alle betrokken onderhandelaars nu sterk in het geweer zijn gekomen.

Ofschoon het materieel onmogelijk is over dit pakket onderhandelingen te beginnen heeft het voorzitterschap via een brief van 17 november jongstleden aan de voorzitter van het Coreper en aan de voorzitter van de Commissie industrie, onderzoek en energie aangegeven bereid te zijn om een eerste vergadering te beleggen

in de vorm van een dialoog – zoals u dat wenst – en aldus een eerste gedachtewisseling te houden. Er is nu aan alle voorwaarden voldaan om ons volledig aan dit pakket te wijden en hopelijk uiterlijk in mei in tweede lezing tot een akkoord te komen. Dat is tenminste wat het Franse voorzitterschap wenst.

Andris Piebalgs, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de geachte afgevaardigden bedanken voor deze tijdige vraag. Het is heel belangrijk dat we het debat over de interne energiemarkt gedurende deze zittingsperiode afronden. Het voorgestelde pakket maatregelen was zeer complex. Het debat resulteert deze keer in een overeenstemming in tweede lezing en houdt, zoals te verwachten, rekening met de complexe aard van deze voorstellen.

Het positieve hiervan is dat er in de Raad nu een politiek akkoord bereikt is en dat begin januari gemeenschappelijke standpunten zullen worden aangenomen. De Commissie zal begin januari ook haar mededeling aan het Parlement over het gemeenschappelijke standpunt aannemen, oftewel tijdig voor de eerste vergaderperiode in januari. Zo bezien zijn we dus klaar om gemeenschappelijke standpunten voor te leggen aan het Parlement, zodat het Parlement er kennis van kan nemen en formele onderhandelingen kan aangaan.

Het tweede punt dat ik wil benadrukken is dat het aanstaande Tsjechische voorzitterschap veel nadruk legt op zijn ambitie om resultaten te bereiken in maart, of eerder indien mogelijk. Ze willen ook dialoogen houden en zouden er graag iedere week een plannen. Ze zijn echt heel ambitieus en maken er een topprioriteit van.

Ten derde wil ik het Franse voorzitterschap bedanken, omdat ze ondanks de hoeveelheid werk voor het pakket energie en klimaatverandering inderdaad zijn nagekomen wat ze hadden beloofd inzake het pakket interne markt. Het was niet gemakkelijk om tot een politiek akkoord te komen in de Raad. Onder het Sloveense voorzitterschap hebben we overeenstemming bereikt over enkele hoofdpunten, maar het overleg over andere punten verliep nog moeizaam. Nu hebben we een solide akkoord in de Raad en de Raad is nu klaar voor onderhandelingen.

Vervolgens wil ik het Parlement bedanken. Ik wil mevrouw Niebler bedanken voor haar geduld met de dialoogen, omdat we het eerste akkoord deels aan haar inspanningen te danken hebben. Ik bied mijn verontschuldiging aan en hoop dat we niet tot in de nacht door zullen gaan met de discussies over de interne energiemarkt. Ik denk echter dat we een goede basis hebben om tot overeenstemming te komen, want alle rapporteurs werken heel nauw samen. Ik hoop dat het niet tot diep in de nacht zal duren.

Van de kant van de Commissie beloof ik dat we ons best zullen doen om tot een acceptabel compromis te komen, want vanuit het oogpunt van de Commissie is het van cruciaal belang dat de Europese Unie sterk is op het gebied van de interne energiemarkt. Een sterke markt stelt de energievoorziening veilig, zorgt voor lagere prijzen voor de consument en zorgt er bovenal voor dat alle maatregelen die we via het emissiehandelssysteem voorstellen, doeltreffend zullen zijn. De Commissie heeft groot belang bij het bereiken van een akkoord en bij het bevorderen van een akkoord tussen het Europees Parlement en de Raad.

Angelika Niebler, *namens de PPE-DE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte fungerend voorzitter van de Raad, geachte commissaris, geachte collega's, we hebben vandaag de hele dag over het klimaatpakket gedebatteerd en morgen zal de stemming plaatsvinden. Naar verwachting zal het klimaatpakket breed worden gesteund dat is over het geheel genomen ook positief.

Echter, het volledige klimaatpakket met al zijn nobele doelstellingen kan alleen worden gerealiseerd als we ook op het gebied van netwerk- en infrastructuuruitbreiding een grote stap voorwaarts zetten. Daarom verheugt het mij ten zeerste dat de Raad in oktober een gemeenschappelijk standpunt heeft bereikt, zodat wij in het Parlement onze beraadslagingen ook snel kunnen voortzetten, zoals we ons dat hadden voorgesteld. Ik hoop dat de onderhandelingen snel beginnen. Ik ben u, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, er zeer erkentelijk voor dat u reeds het initiatief hebt genomen en de eerste stappen hebt gezet.

Op werkniveau stel ik vast dat de secretariaten ook al met de samenwerking en de voorbereidingen zijn begonnen, zodat de onderhandelingen in januari of februari onder het Tsjechische voorzitterschap kunnen beginnen. Als de Commissie, zoals in zoveel gevallen, als redelijke bemiddelaar optreedt, zullen we er uiteindelijk ook in slagen goede compromissen te bereiken.

Inhoudelijk gezien zijn er natuurlijk op essentiële punten grote verschillen tussen het standpunt van de Raad en dat van het Europees Parlement. Collega Hökmark heeft reeds de ontvlechting van eigendomsrechten genoemd, dat wil zeggen de vraag of daarvoor een alternatief bestaat. In dit verband neemt de Raad zowel op gas- als op elektriciteitsgebied een ander standpunt in dan het Parlement. Een van de centrale vraagstukken

zal zijn welke rol het agentschap moet spelen en wat dit betreft liggen de standpunten van de Raad en het Parlement momenteel ver uit elkaar. Ook leggen de Raad en het Parlement op andere dingen de nadruk, wanneer het gaat om het hele complex van consumentenrechten.

Ik vertrouw erop dat ook bij dit dossier de politieke wil aanwezig is om tot overeenstemming te komen. Als we allemaal zo constructief samenwerken als bij het klimaatpakket, zullen we daarin ook zeker slagen. Ik hoop niet dat we in het weekend gaan vergaderen. Op zaterdag om 4.40 's ochtends opstaan om het klimaatpakket te bespreken, dat wil ik niet nog eens meemaken. Ook wat dat betreft hoop ik op een goede samenwerking.

Atanas Papanizov, namens de PSE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst minister Borloo van harte bedanken voor zijn opbouwende houding en zijn mededeling dat de Raad de besprekingen over dit pakket nog voor het einde van deze zittingsperiode wil afsluiten.

(EN) Namens mijn fractie ben ik ook erg dankbaar voor de verklaring van commissaris Piebalgs dat hij het zoeken naar een compromis zou steunen, hoewel er veel kwesties zijn waar de Commissie zich nog niet over heeft gebogen en waarover de Commissie nog geen standpunt heeft kenbaar gemaakt.

Het Europees Parlement, en de PSE-Fractie in het bijzonder, houden vast aan punten als consumentenrechten en energie-armoede, die we in het slotdocument terug willen zien. Ik verzeker u dat we bereid zijn om direct vanaf begin januari deel te nemen aan de dialoog en dat is, zoals mevrouw Niebler zojuist zei, de intentie van alle rapporteurs en politieke fracties. We zouden het erg op prijs stellen als het Tsjechische voorzitterschap bereid zou zijn om begin januari mee te doen, zodat we het werk tegen eind maart grotendeels af kunnen hebben en het pakket in april, waarschijnlijk bij de tweede vergaderperiode, kunnen afronden. Dat zou de ideale oplossing zijn.

Ik verzeker u dat we ook bereid zullen zijn om een compromis te zoeken en een oplossing te vinden voor beide pakketten, maar dat zou uiteraard een proces moeten zijn dat leidt naar meer concurrentie op de markt, meer transparantie en naar zeggenschap voor alle belanghebbenden, zodat zij in de toekomstige energiemarkt hun invloed kunnen uitoefenen. We zijn ervan overtuigd dat de rol van de toezichhoudende instantie verbeterd kan worden binnen de grenzen van de zaak-Meroni en daar zijn goede voorstellen voor in het Parlement.

We hopen dat de Commissie ons steunt en dat we een pakket tot stand kunnen brengen met actoren en gedragscodes die worden geïmplementeerd en ondersteund door bindende besluiten, en niet op basis van vrijwilligheid. Ik denk dat dit een goede oplossing zou zijn voor een echt derde energiepakket, dat verder zal gaan dan het tweede en dat de basis zal vormen voor een goed functionerende concurrerende markt.

Rebecca Harms, namens de Verts/ALE-Fractie. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, eigenlijk vind ik het heel goed dat het energiepakket opnieuw op tafel ligt en ik wil ten eerste van de gelegenheid gebruik maken om u allen eraan te herinneren dat het Europees Parlement zich wat betreft de interne markt voor elektriciteit met een overweldigende meerderheid heeft uitgesproken tegen de derde weg die tussen Angela Merkel en Nicolas Sarkozy was afgesproken. Ik ben van oordeel dat dit niet genegeerd mag worden in het aanstaande overleg.

Ik vind het überhaupt betreurenswaardig dat het Franse voorzitterschap dit onderwerp in de afgelopen zes maanden als een hete aardappel heeft behandeld en deze hete aardappel nu doorgeeft aan het Tsjechische voorzitterschap. Dit is geen goede manier om met een dergelijk belangrijk onderwerp om te gaan, aangezien we met de ontvlechting, waarvoor het Parlement zich zo eensgezind heeft ingespannen, een veel betere concurrentiepositie zouden creëren en naar mijn mening tegelijkertijd zouden garanderen dat prijzen eerlijker en transparanter tot stand komen.

Er is vaak beweerd dat we energie daarmee ook goedkoper zouden kunnen maken. Die bewering heeft de Fractie De Groenen/Vrije Europese Alliantie nooit voor haar rekening genomen, maar de eis dat de prijsvorming en concurrentie eerlijker moeten zijn en dat de burgers hierin meer inzicht moeten krijgen, zou mijn fractie onverminderd steunen.

Namens mijn fractie wil ik ook zeggen dat wij er uitdrukkelijk voor zijn om in januari – ik weet niet wat hierover eerder al is gezegd, omdat ik helaas iets te laat was – of zo vroeg mogelijk verder te gaan met het overleg over dit energiepakket. In ben namelijk van mening dat de gehele energie- en klimaatstrategie pas kan functioneren en perfect kan zijn als we de markt ontwikkelen overeenkomstig de politieke doelstellingen die we in het klimaat- en energiepakket hebben geformuleerd.

Jerzy Buzek (PPE-DE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, allereerst wil ik de heer Borloo bedanken voor zijn uitstekende voorbereiding voor de onderhandelingen over het klimaatpakket en omdat hij ervoor heeft gezorgd dat deze in een conclusie zijn uitgemond.

Helaas gingen de zaken rond het derde energiepakket niet zo goed tijdens het Franse voorzitterschap. Ik wil echter van deze gelegenheid gebruik maken om commissaris Piebalgs te bedanken voor zijn werk in de eerste helft van dit jaar. We zijn er grotendeels in geslaagd om ook het derde energiepakket door het Parlement te krijgen, dankzij de voortdurende besprekingen met de Commissie en de vele amendementen die we hebben ingediend.

Ik ben van mening dat we in het klimaatpakket een probleem hebben met de ongerechtvaardigde onverhoopte winsten, zoals deze zijn gaan heten. De belangrijkste reden voor dit soort winsten is het ontbreken van een echte markt en van relevante oplossingen. Het is bijvoorbeeld moeilijk om je onverhoopte winsten voor te stellen bij de verkoop van auto's, appels of sinaasappels omdat er in die gevallen een echte markt is en dergelijke winsten onmogelijk zouden zijn.

Daarom moeten we, nu we zo'n grote stap voorwaarts hebben gezet met betrekking tot het beschermen van de natuurlijke omgeving in het klimaatpakket, acties overwegen met betrekking tot de markt. Dat is onze plicht. De gemeenschappelijke markt moet meer concurrentie en energiezekerheid brengen, en dat is waar onze klanten met name met spanning op zitten te wachten.

Ik zou een vraag willen stellen aan het Franse voorzitterschap. Hebben individuele landen hun houding ten opzichte van het derde pakket veranderd in de loop van het debat over het energie- en klimaatpakket? Ik vraag dit omdat het nu overduidelijk is dat het werk aan het derde energiepakket absoluut moet worden afgerond om het klimaatpakket te kunnen uitvoeren.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de fungerend voorzitter van de Raad, mijnheer de commissaris, in het debat van vandaag is reeds meermaals en volledig terecht gewezen op het verband tussen het energiepakket en klimaatbescherming. Deze onderwerpen kunnen naar mijn mening niet los van elkaar worden gezien en ik hoop dat het voorgestelde tijdsschema ertoe leidt dat we binnen enkele maanden ook voor de interne energiemarkt een echte consensusoplossing tussen de Europese instellingen zullen vinden.

Ik wil in dit verband ook uitdrukkelijk zeggen dat ik het niet verstandig vind, hoewel meerdere sprekers er vandaag lovend over hebben gesproken, dat we met de snelle behandelingsprocedure verdergaan op de manier zoals we dat nu bij het onderwerp klimaat hebben gedaan. In eerste lezing aangenomen overeenkomsten kunnen prima zijn, maar als het gevolg daarvan in feite is dat alle meerderheden worden veranderd en de rollen en functies van de afzonderlijke instellingen op een zeer onevenwichtige manier tot uitdrukking komen, vind ik dat niet wenselijk.

Silvia-Adriana Țicău (PSE). – (RO) Van het energiepakket dient een sterk signaal uit te gaan naar investeerders, vooral in de energiesector. Helaas zal het klimaatveranderingspakket pas volledig zijn als ook het energiepakket is afgerond. Ik vermeld dit tevens omdat de Europese Unie investeringen in energie-infrastructuur nodig heeft, een feit dat ook door het Europees economische herstelplan wordt bevestigd.

We moeten investeren in het koppelen van de energie-infrastructuren van de Europese Unie. We willen het gebruik van hernieuwbare energiebronnen bevorderen, maar daartoe moeten producenten van hernieuwbare energie toegang kunnen verkrijgen tot het energievoorzieningsnet, zodat de uit deze bronnen opgewekte energie de eindverbruiker kan bereiken. Daarom hoop ik dat dringende maatregelen zullen worden getroffen om dit pakket in de komende periode aan te nemen. Dank u.

Jean-Louis Borloo, fungerend voorzitter van de Raad. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil wat dit pakket betreft mevrouw Harms antwoorden, want misschien is er een informatieprobleem tussen ons.

Ik herinner eraan dat er, ondanks het uitzonderlijke werk van het Sloveense voorzitterschap, nog twee belangrijke vraagstukken open waren gebleven, vraagstukken die door geen enkele instelling – met uitzondering van de Commissie – waren behandeld: vrije en billijke toegang tot de markt en investeringen van derde landen in de energiesector van de Unie.

Staat u mij toe te zeggen dat dit geen kleine problemen waren. Deze twee problemen waren terzijde geschoven omdat ze zo ingewikkeld waren. Ze waren niet behandeld, en daarover kon ook geen akkoord worden bereikt

in de Raad van 6 juni 2008. Het voorzitterschap is er rotsvast van overtuigd dat de interne markt deel uitmaakt van alle bepalingen waaraan wij werken, en waarover het Parlement morgen hopelijk zal stemmen.

Mevrouw Harms wil ik zeggen dat wij tijdens de Raad van oktober – zoals ook commissaris Piebalgs weet – wegens de sterk uiteenlopende standpunten heel wat moeilijke uurtjes hebben doorgebracht voordat een unaniem akkoord kon worden bereikt. Na het akkoord konden de diverse diensten echter aan de slag: het secretariaat-generaal van de Raad, de diensten van de Commissie en het secretariaat van de Commissie industrie, onderzoek en energie.

Dit werk is nu gaande en ik denk dat, nu een coördinatiebrief de deur is uitgegaan, wij tijdens het Tsjechische voorzitterschap definitieve stappen vooruit kunnen zetten en vanaf januari vorderingen kunnen maken in de richting van een akkoord voor het einde van de zittingsperiode. Daarmee zal dan een groot stuk wetgeving van het Europees Parlement te water worden gelaten.

Dat heb ik straks ook al kunnen zeggen tijdens de behandeling van de mondelinge vraag van de heer Paparizov.

Andris Piebalgs, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil nogmaals het Franse voorzitterschap bedanken voor het goede resultaat ten aanzien van het pakket interne energiemarkt, want we hebben echt een paar moeilijke momenten gehad tijdens de Raad Energie. Bovendien moesten alle teksten betreffende het politieke akkoord en het gemeenschappelijke standpunt vertaald worden om ze bij het Parlement in te dienen, wat veel werk met zich meebracht. Ik wil ook benadrukken dat er steeds nauwe samenwerking is geweest tussen het Franse voorzitterschap en het aanstaande Tsjechische voorzitterschap. Ik denk dat het dossier probleemloos over kan gaan naar het Tsjechische voorzitterschap, dat de intentie heeft compromissen te sluiten ten aanzien van alle vijf voorstellen, mits er politieke wil is vanuit het Parlement en de Raad. Ik denk dat het haalbaar is en de Commissie zal er alles aan doen om het te bevorderen.

Ondertussen wil ik een specifieke gebeurtenis benadrukken, die ik erg belangrijk vind. Zoals de heer Paparizov terecht opmerkte over consumenten, hebben we in het najaar samen met consumentenorganisaties het Energieforum voor de burger gelanceerd, dat alle consumentenorganisaties bijeenbrengt om te discussiëren over het pakket energiemarkt. Daarom moeten we de reikwijdte van het akkoord niet alleen verbreden vanwege het Parlement en de Raad, maar ook om de acceptatie van de energiemarkt in het algemeen te vergroten bij de Europese burgers. In dit proces is het ook zeer belangrijk om erop toe te zien dat niet alleen ondernemingen profiteren, maar ook de burgers en de industrie. Soms zijn debatten misleidend, want de hele ontvlechting is eigenlijk in het belang van de consument. Ik vind dat een heel belangrijk punt en we zullen deze versterking van ons voorstel aan de orde moeten stellen tijdens de dialoog die we in januari gaan beginnen. Ik ben ervan overtuigd dat deze dialoog zal plaatsvinden tijdens de eerste week dat we hier zullen samenkomen. Het is afhankelijk van het Tsjechische voorzitterschap, maar ik ken hun ambitie en ik ken de bereidheid van de Commissie om vorderingen te maken. Daarom hoop ik dat we het allemaal in Straatsburg kunnen doen en ik zal uw wens en bereidheid om hard aan dit dossier te werken overbrengen aan het Tsjechische voorzitterschap.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

19. Grensoverschrijdende handhaving van de verkeersveiligheid (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0371/2008) van Inés Ayala Sender, namens de Commissie vervoer en toerisme, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad ter facilitering van de grensoverschrijdende handhaving van de verkeersveiligheid [COM(2008)0151 - C6-0149/2008 - 2008/0062(COD)].

Inés Ayala Sender, rapporteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik begin met het lange hoofdstuk van het bedanken. In de eerste plaats moet ik de Commissie bedanken dat ze een tekst heeft gepresenteerd waarmee we een instrument in handen hebben gekregen dat dringend nodig was. Daarom moet ik de Commissie – hier vertegenwoordigd door vicevoorzitter Tajani – dankbaar zijn dat ze dit gebaar heeft gemaakt en ons dat instrument in handen heeft gegeven. Want dat instrument was nu, in 2008, absoluut noodzakelijk, na een jaar 2007 dat eerlijk gezegd een slecht jaar was wat betreft de vooruitgang op het gebied van de verkeersveiligheid. En dat was het vooral omdat we nog maar twee jaar verwijderd zijn van de deadline voor het verwezenlijken van de door alle lidstaten van de Europese Unie gemaakte afspraak en de doelstelling om het aantal dodelijke verkeersslachtoffers met de helft terug te dringen. Ik dank de Commissie daarvoor.

Ook wil ik het Franse voorzitterschap bedanken (hoewel dat de zaal zojuist heeft verlaten), omdat ik denk dat het Franse voorzitterschap ons er met zijn inzet en volharding van overtuigd heeft dat er vooruitgang mogelijk was in dit dossier, dat aanvankelijk complex bleek vanwege alle mogelijke implicaties. Maar het Franse voorzitterschap heeft ons ervan overtuigd dat het de moeite waard was.

Ik moet echter zeggen dat we later, gezien het feit dat er belangrijkere dossiers waren, problemen hebben gehad om de motieven van de Juridische dienst te begrijpen. Wij dachten dat de Juridische dienst het fungerend voorzitterschap altijd moest helpen bij het verwezenlijken van zijn prioriteiten en doelstellingen, maar in dit geval hebben we weinig aan de dienst gehad.

Op een bepaald moment kwam de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken, met de beste bedoelingen, met conclusies, maar die droegen er niet aan bij dat we vast konden houden aan onze benadering dat de tekst of het instrument waar we aan werkten een instrument was dat zich strikt op de verkeersveiligheid richtte en bedoeld was om het aantal verkeersongelukken en de straffeloosheid van bestuurders aan te pakken.

Tot slot wil ik de schaduwrapporteurs hartelijk bedanken, en met name mevrouw Fouré, die samen met mij heeft gewerkt aan de verbetering van deze tekst, en de andere leden van de commissie, de heer Cocilovo, mevrouw Lichtenberger en de andere collega's. Samen hebben we de tekst zodanig aangepast dat hij naar mijn mening uiteindelijk beter is geworden.

Mijns inziens zijn we erin geslaagd de procedure of het systeem te voltooien op die gebieden waar bepaalde elementen nog ontbraken, zoals de omzetting in administratieve overtredingen nadat de uitwisseling van informatie en de kennisgeving hebben plaatsgevonden. Voor de lidstaten waar overtredingen administratief van aard zijn ontbrak nog een aanvullende procedure, waarvoor we in elk geval een mogelijke oplossing hebben aangedragen.

Ook is het belangrijk dat we de controle hebben versterkt. We weten dat we die mogelijkheid normaal gesproken niet hebben als het om verkeersveiligheid gaat, maar de Commissie heeft ons in dit geval geholpen.

Verder was het nodig om de gegevensbescherming te waarborgen, het werk van de verenigingen van slachtoffers te erkennen en uit te leggen wat de gevolgen van het systeem voor motorrijders zijn.

Daarom begrijpen we niet waarom de Raad heeft besloten vast te houden aan een standpunt over de rechtsgrondslag dat ons absoluut niet verder helpt en dat de mogelijke vooruitgang zelfs blokkeert. Ik moet er in dit verband op wijzen dat het Parlement en de Commissie ervan overtuigd zijn dat de juiste grondslag een verkeersveiligheidsgrondslag is en dat dit een eerste, belangrijke stap is om juist dat aspect te verbeteren waarvan de Europese burgers hopen dat het wordt verbeterd. Daarom moet dit binnen de derde pijler blijven, die op het punt staat te verdwijnen, omdat het de bedoeling van het Verdrag van Lissabon is (een verdrag dat is geratificeerd door de lidstaten, die nu aan het trainen zijn in de Raad) dat de derde pijler wordt afgeschaft, wat voor enkele lidstaten nu weer reden is om te dreigen met het blokkeren van de vooruitgang met deze tekst.

Wij denken en we hopen dat de problemen rond de rechtsgrondslag worden opgelost. Overigens zullen de burgers het niet begrijpen wanneer we ze gaan uitleggen waarom we dat essentiële instrument niet krijgen, dat instrument om de verkeersveiligheid te verbeteren en om te voorkomen dat bestuurders die als niet-inwoners door onze landen rijden en denken dat ze daarom ongestraft overtredingen kunnen maken, niet worden gestraft. Wij begrijpen echt niet waarom de Raad aan zijn standpunt vasthoudt. Vandaar dat we aan het komende Tsjechische voorzitterschap vragen om zijn voorbehouden te vergeten en een stap te zetten ten gunste van de verkeersveiligheid.

Antonio Tajani, *vicevoorzitter van de Commissie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde leden, allereerst wil ik graag mevrouw Ayala Sender bedanken voor haar enorme inzet bij dit werk, dat zij werkelijk met passie, volharding en grote objectiviteit heeft verricht.

De inspanningen van de Commissie – ik kan het niet genoeg benadrukken – hebben één belangrijk doel, namelijk verkeersveiligheid. Wij hebben de tekst van mevrouw Ayala Sender inhoudelijk bekeken, evenals de door haar voorgestelde amendementen, en daar hebben we niets op tegen. Integendeel zelfs. De Commissie vindt dat het verslag precies in de richting gaat van het voorstel dat wij hebben ingediend en de kwaliteit van de tekst in bepaalde gevallen zelfs verbetert.

Het Europees Parlement beschouwt het op te zetten elektronisch netwerk voor de uitwisseling van informatie bijvoorbeeld als een instrument dat op communautair niveau moet worden beheerd, om de bescherming van de persoonsgegevens van Europese burgers te waarborgen. Ik ben het volledig eens met deze

amendementen, die duidelijk aangeven wat het toepassingsgebied van het voorstel is. Ik vind ook dat sommige amendementen het door ons ingediende voorstel zelfs versterken.

Ik denk hierbij aan de amendementen die maatregelen garanderen bij verkeersovertredingen die onder de jurisdictie van administratieve autoriteiten vallen en aan de amendementen waarin wordt voorgesteld richtsnoeren op te stellen over methodes en vormen van toezicht door de lidstaten. Dit zijn allemaal essentiële zaken om de veiligheid op de wegen te waarborgen en om de doelstelling om het aantal ongevallenslachtoffers op de Europese wegen met ten minste de helft terug te dringen te behalen. Ik herinner u eraan dat ieder jaar meer dan 40 000 mensen de dood vinden op de Europese wegen. In 2007 waren het er 42 500. Als we bedenken dat dit ongeveer overeenkomt met één neergestort vliegtuig per dag, is het duidelijk dat dit een drama is dat wij te vaak onderschatten. We zijn duidelijk niet gewend ons te realiseren hoe groot dit probleem is.

We moeten absoluut meer doen, veel meer. Daarom ben ik verheugd over het feit dat het Parlement zeer snel actie heeft genomen en wil ik mevrouw Ayala Sender en de Commissie vervoer en toerisme van het Parlement nogmaals bedanken voor het werk dat zij hebben verricht en voor het feit dat zij hebben begrepen wat hier op het spel staat, namelijk de veiligheid van alle Europese burgers. Wij hebben exact dezelfde gedachten als het Parlement en benadrukken beide het feit dat we snel wetgeving moeten invoeren die het aantal ongevallen op de wegen daadwerkelijk terugdringt.

Helaas is het ons op de laatste Ministerraad niet gelukt consensus onder de lidstaten te bereiken. Het Franse voorzitterschap heeft geprobeerd de partijen bij elkaar te brengen, maar op 9 december jongstleden hebben we moeten constateren dat veel lidstaten, ondanks het feit dat er overeenstemming is over de algemene strategie om het aantal slachtoffers terug te dringen, de kwestie van de derde pijler bleven benadrukken. Hoewel de Commissie en het Parlement dezelfde ideeën hebben over de eerste pijler, blijven veel lidstaten zeggen dat de kwestie in de derde pijler moet worden geregeld.

Dit lijkt mij een absolute tegenstrijdigheid. Ik wil dit duidelijk zeggen hier in het Parlement en ik zal herhalen wat ik in de Ministerraad heb gezegd. Het is voor ons onbegrijpelijk dat de Europese Raad overeenstemming probeert te bereiken om het Verdrag van Lissabon met een nieuw referendum in Ierland goedgekeurd te krijgen – zoals u weet wordt de derde pijler met het Verdrag van Lissabon afgeschaft – terwijl de lidstaten tegelijkertijd alle maatregelen om grensoverschrijdende sancties te innen in de derde pijler willen onderbrengen. Dit lijkt me een enorme tegenstrijdigheid, die tot geen enkele positief resultaat zal leiden. Door juridisch getouwtrek verliezen wij slechts tijd en kunnen we geen concrete maatregelen nemen om de burgers concrete oplossingen te bieden.

Verkeersongevallen zijn geen theoretische zaak, ze zijn een realiteit die van het ene op het andere moment ieder Europees gezin kan raken, ook die van ons. Op onze wegen rijden ook onze kinderen die zaterdagavond terugkomen van de discotheek of die naar voetbal of een feestje gaan. Dit moeten we ons achterhoofd houden. Dit is geen kwestie van juridische gedoe, we hebben geen tijd te verliezen.

Ik betreur dat er vanavond niemand van de Raad aanwezig is, aangezien ik nog een hartgrondig verzoek aan de Raad wil doen – en ik denk dat ik dat ook namens het Parlement mag doen – om zijn eigen standpunt te herzien en aan de Raad Vervoer om hetzelfde standpunt in te nemen als de Europese Raad. We moeten kijken naar de toekomst en we moeten kijken naar het Verdrag van Lissabon. We hopen allemaal dat dit verdrag snel van kracht kan worden, omdat ik denk dat we ons niet op het verleden kunnen blijven richten wanneer het aankomt op het beschermen van de levens van ons allen.

Brigitte Fouré, namens de PPE-DE-Fractie. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik wil allereerst mevrouw Ayala Sender van harte bedanken voor haar verslag. Wij hebben inderdaad op een opbouwende manier samengewerkt en zij heeft met de meeste amendementen die waren ingediend door de diverse leden van de Commissie vervoer en toerisme rekening gehouden, teneinde tot een ontwerprichtlijn te kunnen komen die, zo niet met eenparigheid van stemmen, dan toch met een uiterst belangrijke meerderheid in de Commissie vervoer en toerisme aangenomen kon worden.

Ik wil eraan herinneren dat, zoals reeds is gezegd, verkeersveiligheid het doel van deze richtlijn is. Dat betekent ten eerste dat het aantal doden en gewonden op de Europese wegen moet worden verminderd. Daar voltrekt zich namelijk jaar in jaar uit, direct onder onze ogen, een echte ramp, een ware catastrofe. Natuurlijk staan alle 27 lidstaten en alle leden van het Europees Parlement achter dit doel, en het kan ook geen kwaad dit nog eens te herhalen. Het doel is dus mensenlevens te redden en tegelijkertijd een eind te maken aan de discriminatie die nu nog bestaat tussen nationale autorijders en autorijders uit andere lidstaten. Het is onaanvaardbaar dat

twee autorijders op de autowegen van een en hetzelfde land op verschillende manier worden behandeld. Dat is onduidbaar. Dat kan niet zo doorgaan, vooral als er – nogmaals – mensenlevens op het spel staan.

De in de richtlijn opgenomen overtredingen zijn doelgericht gekozen, uitgaande van de kans op ongelukken, en zijn: te hoge snelheid, dronken achter het stuur, door het rode licht rijden en, tot slot, geen veiligheidsgordel om. Het is dus van fundamenteel belang dat men de weg van deze richtlijn berijdt.

Ter afsluiting wil ik, net als de commissaris zojuist, er nog aan herinneren dat de Raad voorbehouden heeft aangetekend, in verband met bijvoorbeeld de derde pijler. Hier staan echter mensenlevens op het spel en daarom denk ik dat het de moeite waard is om echte juridische oplossingen te vinden. Ik heb namelijk soms de indruk dat al die juridische spitsvondigheden niet meer dan uitvluchten zijn. De echte uitdaging is voor mij die ramp op onze wegen een halt toeroepen, want deze ramp past gewoon niet bij Europa. Europa moet ons absoluut helpen om de mensenlevens te beschermen die elk jaar weer verloren gaan.

Dat is de inzet van deze richtlijn en ik hoop dat het Europees Parlement hier met een grote meerderheid of bijna unaniem voor zal stemmen, zodat wij tijdens het Tsjechische voorzitterschap schot kunnen brengen in deze zaak.

Silvia-Adriana Țicău, *namens de PSE-Fractie*. – (RO) Allereerst zou ik mevrouw Ayala Sender willen bedanken voor haar verslag over een uiterst belangrijk onderwerp. Ongeveer 43 000 burgers komen om het leven op de Europese wegen en zo'n 1 300 000 burgers raken betrokken bij ongelukken. De 43 000 verkeersdoden op de wegen in Europa zijn vergelijkbaar met de crash van één middelgroot vliegtuig per week. Ik ben van mening dat we deze situatie niet langer kunnen tolereren.

Ik zou naar voren willen brengen dat de voorgestelde richtlijn niet verwijst naar strafrechtelijke sancties of naar de puntensystemen die in sommige lidstaten reeds bestaan. Ik zou graag willen dat tussen lidstaten gegevens worden uitgewisseld, en wel op zodanige wijze dat de vertrouwelijkheid en beveiliging ervan zijn gewaarborgd. De gegevensuitwisseling tussen lidstaten dient ook betrekking te hebben op de beschikbare betaalwijzen en de munteenheid die wordt gebruikt om een betaling te verrichten.

Bovendien bepleit ik dat, als de centrale autoriteiten in de woonstaat besluiten de door de lidstaat waarin de overtreding heeft plaatsgevonden, opgelegde financiële sancties niet toe te passen, dit zonder mankeren aan de Europese Commissie wordt gerapporteerd. Ik ben van mening dat deze richtlijn uiterst belangrijk is. Daarom hoop ik dat de stemming van het Europees Parlement over deze kwestie ook de Europese Raad zal helpen een stap in de goede richting te zetten, met andere woorden dat de Raad deze richtlijn zal aannemen. Dat is absoluut noodzakelijk. Dank u.

Bilyana Ilieva Raeva, *namens de ALDE-Fractie*. – (BG) Mevrouw Sender, ik wil u om te beginnen bedanken voor het feit dat u een beleidsprioriteit heeft gemaakt van één van de meest tragische maatschappelijke problemen. Zoals u zelf heeft gezegd, commissaris, ligt het aantal verkeersdoden in Europa veel te hoog.

We hebben bijna 70 normen voor vervangingsonderdelen voor auto's, maar we hebben op dit moment zelfs niet één richtlijn om het aantal verkeersdoden op de wegen van de Europese Unie terug te dringen. Dat is absurd. De veiligheid van mensen is beslist niet minder belangrijk dan de milieunormen die we de lidstaten opleggen. Daarom moeten we morgen bij de stemming het verslag van mevrouw Sender steunen. Daarin wordt voorgesteld verplichte grensoverschrijdende sancties in te voeren voor de vier verkeersovertredingen die tezamen meer dan 75 procent van de verkeersdoden veroorzaken.

De tenuitvoerlegging van deze grensoverschrijdende maatregelen zal het aantal ernstige en dodelijke ongevallen terugdringen en zo komen we dichterbij de buurt van ons streefcijfer van 50 procent minder verkeersdoden tegen 2010. Het algemene verkeersbeleid is gebaseerd op de verkeerswetgeving en de normen zoals die overal in de Europese Unie gelden, maar het gaat niet altijd om dezelfde referentiepunten. We hebben het over rode lichten en te snel rijden, maar niet over de wijze waarop stoplichten of rotondes functioneren, en we hebben het niet over het gebruik van mobiele telefoons of roken achter het stuur, of rijcursussen in de Europese Unie of boetes waar zelfs de meest verstokte overtreders van schrikken.

Nu is het nog zo dat een Hongaarse automobilist de Duitse verkeerswetgeving aan z'n laars mag lappen zonder daarvoor gestraft te worden. Als we uw voorstel goedkeuren en deze richtlijn introduceren, dan zal deze automobilist voor zijn rijgedrag in eigen land sancties opgelegd kunnen krijgen. De Europese Unie heeft een algemeen beleid voor de verkeersveiligheid nodig dat voldoende veiligheid garandeert en zo mensenlevens beschermt. De lidstaten zouden van dat algemene beleid niet mogen afwijken.

We laten het aan de Commissie over om sancties op te leggen aan regeringen die geen adequate maatregelen met betrekking tot afval hebben genomen, de arbeidstijdrichtlijn niet respecteren of het milieu schade toebrengen, en we vinden dat vanzelfsprekend. Dan hebben we toch zeker ook behoefte aan mechanismen om te garanderen dat het aantal verkeersdoden in deze of gene lidstaat niet boven het communautair gemiddelde uitkomt?

Daarom wil ik er opnieuw op wijzen hoe belangrijk het is dat we algemeen aanvaarde Europese indicatoren voor ongevallen formuleren als referentiepunt. Mevrouw Sender, ik geloof dat uw verslag een stap in de richting van een voor geheel Europa geldend geïntegreerd verkeersveiligheidsbeleid is. Deze richtlijn kan dienen als basis voor een Europa zonder verkeersovertredingen, zonder grenzen en zonder vrijbrieven om de regels te schenden.

Eva Lichtenberger, *namens de Verts/ALE-Fractie*. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats wil ik onze rapporteur hartelijk danken. Zij heeft zich er enorm voor ingespannen om op dit gebied, dat onverwacht een controversieel onderwerp is geworden, consensus te bereiken, ook met de Raad. De Raad neemt in deze kwestie een zeer onlogisch en zeer on-Europees standpunt in, aangezien een aantal regeringen zich kennelijk tot doel hebben gesteld om hun eigen snelheidsovertreders, bumperklevers of beschonken bestuurders te beschermen, ongeacht het feit dat daardoor levens in gevaar komen.

Hoe ziet de praktijk er momenteel uit? Mensen houden zich aan de verboden in hun eigen land, maar zodra ze de grens passeren, krijgen ze een loden voet die ze niet meer van het gaspedaal halen. De reden daarvoor is nu juist dat ze niet bang hoeven te zijn daarvoor ooit een boete te krijgen. Een ding moet duidelijk zijn: vooral in kleine landen of in landen met veel toerisme is het bijzonder moeilijk om bij de eigen staatsburgers begrip voor de boetes te verkrijgen, dat wil zeggen voor de wetshandhaving, als die eigen burgers er zeker van kunnen zijn dat buitenlanders in de praktijk niet het risico lopen gestraft te worden.

Als ik dus op de weg een bumperklever achter me heb, die heel dicht achter me rijdt en die een nummerbord heeft uit een andere lidstaat van de Europese Unie, moet ik me afvragen of mijn leven minder waard is dan een leven in het thuisland van de bumperklever, aangezien hij dit beetje extra veiligheid alleen aan mensen in zijn eigen land geeft? Dat is niet juist, niet Europees en het is nadelig voor de verkeersveiligheid.

Het ziet er naar uit dat we een goede tekst tot stand hebben gebracht. Er ontbreekt natuurlijk nog iets, namelijk in die zin dat de kwestie van de gegevensbescherming nog niet voldoende is verduidelijkt. Ik verzoek u tot slot echter om mijn amendement over de grens van 70 euro te steunen. In dat geval zouden we een groot deel van het debat over onevenwichtigheden al achter de rug hebben. In dit verband gaat het er eenvoudigweg om dat een verstandig niveau van sanctiëring een zinvolle grens zou zijn.

Sebastiano (Nello) Musumeci, *namens de UEN-Fractie*. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, mijnheer Tajani, 40 000 doden in één jaar is een verschrikkelijk cijfer.

We kunnen misschien nog niet spreken van een ramp, maar het probleem van de verkeersslachtoffers is in elk geval een ernstig sociaal probleem, waartegen de lidstaten vaak niet meer kunnen doen dan de ontmoedigende cijfers bijhouden en alarmerende statistieken opstellen. Sommigen zullen zeggen dat de hoge aantallen het resultaat zijn van de grotere mobiliteit van personen en het gevolg van de toenemende automatisering. Dat zal zeker zo zijn, maar het is ook het gevolg van een gebrekkig preventiebeleid enerzijds en repressie van de lidstaten en van de Europese Unie anderzijds, die het tot op heden niet is gelukt een gemeenschappelijk beleid op te stellen op het gebied van verkeersveiligheid.

Uit een recent onderzoek van het Italiaans bureau voor de statistiek blijkt dat 44 procent van alle verkeersongelukken in Italië in 2007 plaatsvonden tussen vrijdagavond en zondagochtend. Onverantwoordelijk gedrag van bestuurders kent helaas echter geen grenzen. Daarom is het cruciaal dat we dit voorstel voor een richtlijn bespreken, dat automobilisten probeert te ontmoedigen om verkeersovertredingen te begaan, waar ze ook zijn, met het uiteindelijke doel het aantal slachtoffers in 2010 te halveren.

Dit zijn goede ideeën, maar in sommige gevallen zijn nog meer verbeteringen nodig. Ik geef u een voorbeeld: de procedure na een overtreding. Naar mijn mening zouden we het voorbeeld van Zwitserland moeten volgen, mijnheer Tajani, waar iemand die een verkeersovertreding begaat normaliter enkele kilometers verderop wordt aangehouden door de verkeerspolitie en het volgende gebeurt: óf de automobilist betaalt onmiddellijk de boete, óf zijn auto wordt in beslag genomen tot het moment dat hij de boete heeft betaald.

Ik weet heel goed dat een dergelijke maatregel, die wellicht drastisch lijkt, maar heel efficiënt is, niet makkelijk in te voeren is. We weten allemaal dat je kanker niet met een aspirine kunt genezen en het gaat hier inmiddels om enorme uitzaaiingen. Toch is het verslag van mevrouw Ayala Sender een goed verslag, waar ik zeker vóór zal stemmen.

Luís Queiró (PPE-DE). - (PT) Mijnheer de Voorzitter, onze collega Ari Vatanen, een bekende autosportkampioen, pleegt vaak te zeggen dat iedereen op een dag zal sterven, maar dat dit niet per se achter het stuur van een auto hoeft te gebeuren. Sinds 2005 is het aantal dodelijke verkeersslachtoffers niet zo laag als we zouden willen. De cijfers van 2007 vergroten bovendien onze zorg. De schommelingen in de cijfers geven duidelijk weer dat er nog veel moet gebeuren.

We weten allemaal dat na een ongeval dat is veroorzaakt door een bestuurder die geen inwoner is van de lidstaat waarin het ongeval plaatsvond, er in veel gevallen geen gevolg gegeven wordt aan de opgelegde sancties. Het voorstel voor een richtlijn waarover we hier debatteren, schetst op duidelijke wijze een elektronisch netwerk voor de uitwisseling van gegevens met als doel de financiële afwikkeling van grensoverschrijdende verkeersovertredingen te vergemakkelijken, waarbij de aandacht gericht wordt op de vier ernstigste overtredingen in termen van mensenlevens in Europa. Dit systeem rechtvaardigt zichzelf. Niettemin moeten de rechten van de burger op het gebied van bescherming van zijn persoonsgegevens gewaarborgd blijven.

De evaluatie van de Europese Commissie van de resultaten van de tenuitvoerlegging van de richtlijn is onontbeerlijk en zal zeer grondig moeten worden uitgevoerd. Het is nog altijd een probleem dat per lidstaat waar de overtreding begaan wordt, overtredingen volgens verschillende juridische categorieën worden ingedeeld. In het ene geval gaat het om slechts om een administratieve overtreding, terwijl het in het andere geval om een overtreding van strafrechtelijke aard gaat. Soms worden extra sancties opgelegd zoals een rijverbod, in andere gevallen gebeurt dit niet. Dit is niet het moment om in technische details te treden, maar het is wel het moment om een oproep te doen om in de toekomst onderzoek te doen naar betere oplossingen voor de tenuitvoerlegging van de richtlijn.

De rapporteur, die ik hierbij wil feliciteren, stelt mogelijke oplossingen voor inclusief harmonisatie van ofwel de boetes ofwel van controleapparatuur en -praktijken van verkeersveiligheid. In onze ogen rijzen er ook twijfels wat betreft het effectieve recht om in beroep te gaan als de bestuurder zich niet conformeert aan de opgelegde boete. Zal dit recht voldoende gewaarborgd zijn als de verzoekende partij in beroep moet gaan bij een andere rechter en tegen andere wetgeving dan die van zijn eigen land? Deze vraag wil ik graag stellen aan mijnheer de commissaris Tajani.

Tot slot wil ik aangeven dat het van belang is dat besturende burgers goed geïnformeerd worden over deze nieuwe rechten en plichten. Alleen daardoor zal men inzien dat dit initiatief niet alleen een repressief instrument is, maar dat het vooral dient om veiliger gedrag achter het stuur te stimuleren en meer rekening te houden met het eigen leven en dat van een ander.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer Queiró. Ik wil u graag geruststellen: ik maak meer gebruik van een bromfiets dan van een auto, maar ook als ik op mijn bromfiets zit, en niet alleen wanneer ik autorijd, wil ik graag voorkomen dat ik doodga.

Robert Evans (PSE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, dit is een belangrijk dossier en ik ben teleurgesteld dat de Raad hier niet vertegenwoordigd is. De Raad heeft immers een cruciale rol, aangezien de richting van denken van de Raad, naar ik begrijp, nogal afwijkt van die van dit Parlement.

Mevrouw Ayala Sender verwees naar zorgen over de rechtsgrondslag. Hoewel ik het principe van grensoverschrijdende handhaving steun, moet het wettelijk wel solide zijn en sterker dan het nu is.

De overtredingen waarin dit voorstel voorziet zijn beperkt tot het overtreden van de maximumsnelheid, rijden onder invloed, het niet dragen van de veiligheidsgordel en door het rode licht rijden. Mevrouw Fouré vond dat deze overtredingen niet getolereerd kunnen worden en mevrouw Ayala Sender sprak over mensen die ermee weggelaten. Ik hoop dat we, nu de volgende fase van de discussie aanbreekt, dit aspect van ermee weggelaten aan de orde zullen stellen. Mensen die weggelaten met rijden onder invloed, te hard rijden of door het rode licht rijden vormen een gevaar voor andere burgers, maar ik zou zeggen dat het vaak precies dezelfde mensen zijn die denken dat ook andere verkeersregels niet op hen van toepassing zijn, of we het nu hebben over parkeerverboden, congestieheffingen of, zoals mevrouw Raeva zei, het gebruik van de mobiele telefoon tijdens het rijden. Er zijn ook mensen die vernieuwende maatregelen, zoals lage-emissiezones,

negeren. Dit zijn belangrijke zaken, die niemand zou mogen negeren. We hebben grensoverschrijdende, pan-Europese handhaving nodig om dit tegen te gaan.

Alle mensen die de wet overtreden dragen bij aan die 42 000 doden, waarover de commissaris eerder sprak. Als er 42 000 doden waren op enig ander Europees gebied dan wegverkeer, dan zouden we dag in dag uit, week in week uit en maand in maand uit in het geweer komen.

Collega's, we moeten samen actie ondernemen om dit stuk wetgeving in de tweede ronde te versterken voor al onze burgers in de 27 EU-lidstaten.

De Voorzitter. – Ik deel u mede dat het Secretariaat van de Raad aanwezig is en volledig nota neemt van wat er gezegd wordt. Ik zeg dit ten behoeve van degenen onder u die reeds het woord hebben gevoerd en in het licht van de opmerkingen die gemaakt zijn. Mijnheer Rack, het woord is aan u. U heeft twee minuten.

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, het is positief dat we het er in ieder geval over eens zijn om vier vaak voorkomende overtredingen nu gemeenschappelijk te vervolgen, maar in de praktijk gaat het er vooral om dat deze verkeersovertredingen dan ook werkelijk worden bestraft en dat we niet alleen zeggen dat bepaalde overtredingen vervolgd zouden moeten worden.

Het centrale probleem draait echt om het feit dat vele lidstaten geen vervolging instellen bij overtredingen waar dat eigenlijk wel zou moeten. In dit kader vind ik het onbegrijpelijk – en dit moeten we ook duidelijk zeggen – dat enkele lidstaten, met name ook die lidstaten die verkeersovertredingen uit andere lidstaten niet willen vervolgen – zich verschuilen achter de rechtsvraag en het bevoegdheidsvraagstuk. Wat dit betreft is het van belang dat we duidelijk blijven vasthouden aan het basisstandpunt dat in het Verdrag van Lissabon is opgenomen.

In ieder geval gaat het er om dat lidstaten niet hun eigen burgers beschermen tegen de consequenties van wat die burgers in andere lidstaten uithalen. In dit verband spijt het mij de Commissie een verwijt te moeten maken, maar dat is nu eenmaal nodig, en wil ik de Commissie vragen waarom nog nooit is overwogen om inbreukprocedures in te leiden, of daar in ieder geval mee te dreigen, tegen die lidstaten die bepaalde overtredingen systematisch niet vervolgen?

Ik zou dat een verstandige benadering vinden, waarmee we een zeer duidelijk en niet mis te verstaan signaal afgeven dat dit echt een reële zorg van Europa en de Europese Gemeenschap is, en derhalve zou ik deze benadering specifiek willen aanbevelen.

Een tweede belangrijk punt in mijn ogen is de vraag waarom we niet ook kandidaat-lidstaten in dit systeem opnemen? Ik kom uit een land waar vele chauffeurs uit buurlanden rondrijden die nog niet of bijna lidstaten van de Europese Unie zijn en hun carte blanche in ons land beschouw ik ook als volledig ongerechtvaardigd.

Bogusław Liberadzki (PSE). – (PL) Mijnheer de Voorzitter, commissaris, ik wil mevrouw Ayala Sender feliciteren met haar uitstekende verslag. Het is het laatste in een reeks zeer goede verslagen die door een van onze beste collega's in de commissie zijn opgesteld.

Er zijn vier oorzaken van ongevallen en vier gebieden voor regulering op Europees niveau aangewezen. Dit zijn te hoge snelheid, het niet dragen van een veiligheidsgordel, rijden onder invloed van alcohol en door het rode licht rijden. Dit zijn echt zeer belangrijke factoren met betrekking tot ongevallen.

Commissaris, uw houding tegenover de Europese Raad klonk erg drastisch. Het is erg jammer dat onze ministers zo'n fundamentele kwestie als de verkeersveiligheid op deze manier benaderen. Deze kwestie betreft de ruimte van onze Europese Unie, die een open ruimte is. Straffeloosheid of een gevoel van straffeloosheid is de echte bron van onverantwoordelijk gedrag.

Ik wil hier nog een andere zeer belangrijke factor noemen. Burgers van de Europese Unie worden verschillend behandeld, dit hangt af van het land waarin zij zich bevinden. Er is een effectief systeem nodig. Het moet duidelijk worden dat overtredingen worden vervolgd, ongeacht het betreffende geografische gebied van de Europese Unie. Als de onderhavige regelgeving helpt om dit te bewerkstelligen, dan kunnen we dit als een van onze successen beschouwen. Ik ben bijzonder verheugd dat ik het woord heb mogen voeren, omdat ik bekend ben met de situatie in mijn land, Polen, waar jaarlijks 5 600 mensen hun leven verliezen bij verkeersongevallen.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – (LT) De zwarte meter die dodelijke auto-ongevallen op Europese wegen registreert, tikt nog steeds dreigend voort: nadat het aantal doden voortdurend daalde, is het in de afgelopen

jaren gelijk gebleven. Er zijn nieuwe inspanningen nodig om de geschetste EU-doelstellingen te realiseren. De Europese Commissie heeft voorstellen voorbereid en opgesteld, de rapporteur heeft haar eigen voorstel er aan toegevoegd en nu ligt er een verslag dat voor iedereen belangrijk is, over de toepassing van sancties voor personen uit andere lidstaten die verkeersovertredingen begaan. Het aantal doden in de lidstaten van de Europese Unie loopt sterk uiteen. Op de wegen van Litouwen sterven vijf keer zo veel mensen als in de oude EU-lidstaten. Zonder de zwaarste lasten bij Brussel neer te leggen en de verantwoordelijkheid van de lidstaten benadrukkend, twijfel ik er echter niet aan dat de Europese Unie geleidelijk bij een gemeenschappelijk of ten minste een gecoördineerd beleid moet uitkomen over het weggedrag van bestuurders en over regelgeving. Dit is al besproken en ik ben het er volledig mee eens.

Des te meer omdat er na de uitbreiding van het Schengengebied steeds meer auto's komen met kentekenplaten van verschillende lidstaten, zowel in de oude als in de nieuwe lidstaten van de Europese Unie. We zijn allemaal geïnteresseerd in de verspreiding van een intelligente rijcultuur over de hele Europese Unie en in de verdwijning van het gevoel van straffeloosheid: 'in het buitenland rij en parkeer ik zoals ik altijd doe, ze kunnen me toch niet vinden'. De lidstaten die tegen de voorstellen voor deze richtlijn zijn, zorgen ervoor dat de zwarte meter nog sneller tikt, of ze dat nu willen of niet.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) We kunnen zeker niet verwachten dat het opsporen en beboeten van buitenlandse automobilisten die binnen de Europese Unie een verkeersovertreding begaan hebben een populariteitsprijs in de wacht zal slepen, maar dat dit volstrekt logisch en doeltreffend zou zijn, staat toch wel als een paal boven water. Het is onbegrijpelijk dat de lidstaten wel tot overeenstemming weten te komen over de harmonisering van nieuwe veiligheidsinrichtingen bij de productie van auto's voor de wegen van de Europese Unie ter verlaging van het aantal slachtoffers van verkeersongevallen, maar dat zij het tegelijkertijd niet eens kunnen worden over preventie. Het voorstel voor een elektronisch systeem voor de uitwisseling van informatie over verkeersovertredingen tussen de verschillende lidstaten dient in omstandigheden waarbij er feitelijk al jarenlang vrij verkeer van personen is, een volstrekte vanzelfsprekendheid te zijn.

Het zou wat dat betreft nuttig zijn eveneens over te gaan tot harmonisering van de systemen van verkeersovertredingen. Ik ben me ervan bewust dat het niet makkelijk zijn zal om Zuid-Italië en Noord-Europa langs dezelfde meetlat te leggen en ook zie ik wel in dat sommige regels niet altijd tot dezelfde verkeersovertredingen of in gelijke mate tot al dan niet ernstige verkeersovertredingen leiden. Ik ben desalniettemin van mening dat de Europese lidstaten de rijen zouden moeten sluiten wat betreft de paar meest basale verkeersovertredingen waarvan bekend is dat deze chronisch het leeuwendeel van de ongelukken veroorzaken. Uiteraard sluit ik mij aan bij het voorstel van de Commissie en de rapporteur.

Marios Matsakis (ALDE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, het is verbazingwekkend dat het zo lang heeft geduurd voor er gepoogd werd wetgeving aan te nemen die de arm der wet de mogelijkheid geeft om in verband met verkeersovertredingen de landsgrenzen van de EU-lidstaten te overschrijden om levens te redden. Het is zelfs nog verbazingwekkender dat de Raad verhindert dat dit gebeurt. Het is ook verbazingwekkend dat we maximumsnelheden voor onze auto's vaststellen, en dan vervolgens auto's produceren die twee of drie keer zo snel kunnen rijden als die snelheidslimieten. Het is evenzeer verbazingwekkend dat we wettelijke alcohollimieten hebben voor automobilisten, en dat we onze burgers desondanks, met name tijdens de feestdagen, bestoken met alcoholreclames. En in sommige gevallen associëren we alcoholgebruik vooral met seksuele aantrekkingskracht en mannelijkheid.

Commissaris, geef uw strijd vooral niet op. Strijd alstublieft samen met ons tegen de Raad, die vandaag niet vertegenwoordigd is, om levens te redden en onze wegen veiliger te maken.

Antonio Tajani, vicevoorzitter van de Commissie. – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde leden, ik kan niet anders dan mijn dank uitspreken aan iedereen die aan het debat heeft deelgenomen, aan allen die hun steun hebben uitgesproken voor het besluit dat hopelijk morgen door dit Huis wordt genomen en voor het werk van de Commissie in de Raad. Ik denk dat het ons gezamenlijk zal lukken, ook al zal het niet makkelijk worden.

Ik wil graag de ernst van de verkeersovertredingen waar wij het over hebben benadrukken, aangezien zij het grootste deel van de dodelijke ongevallen veroorzaken. Ik zal u enkele percentages voorlezen: op basis van de effectbeoordeling van 2007, die ramingen van de drie voorgaande jaren bevat, wordt 30 procent van de verkeersdoden veroorzaakt door te hard rijden en 25 procent door rijden onder invloed, met inbegrip van drugs. Daarom ben ik vóór amendement 38 van mevrouw Lichtenberger, dat de tekst van de Commissie op enkele punten verbetert. Ik heb mijn twijfels over de kwestie van de 70 euro, omdat die zou leiden tot een oneerlijke behandeling.

17 procent van de ongevallen wordt veroorzaakt door het niet dragen van de autogordel en ongeveer 4 procent door het rijden door rood licht. Kortom, 75 procent van de dodelijke verkeersongevallen wordt veroorzaakt door één of meer van deze vier verkeersovertredingen. Ik denk dat ik hier niets aan hoeft toe te voegen. Laat het duidelijk zijn: ik wend me tot de Raad, tot degene die de Raad vertegenwoordigt, het secretariaat-generaal van de Raad en ik herhaal wat ik enkele dagen geleden heb gezegd in de Raad van ministers van Vervoer: de Commissie is niet van plan de bevoegdheden van de lidstaten te beperken, wij willen slechts het aantal doden op de wegen in de Europese Unie terugdringen en wij zullen ons – en hiermee beantwoord ik ook de heer Rack – nooit verschuilen achter de toepassing van wetten.

Wat de overtredingen betreft hebben wij ons krachtig opgesteld tegenover de lidstaten, maar alleen in kwesties die geen betrekking hadden op auto's, omdat dit de eerste keer is dat wij maatregelen hebben genomen in de automobielsector. Wij hebben wetgeving over het besturen van vrachtwagens, maar niet over auto's. Daarom denk ik dat de Commissie, dankzij de steun die zij vandaag heeft ontvangen van het Parlement – dat verzeker ik u allen, inclusief de laatste spreker – door zal gaan. We zijn niet van plan het hier bij te laten, omdat er nogmaals, als het om het redden van mensenlevens gaat, geen juridische bezwaren mogen zijn die maatregelen tegenhouden van het orgaan dat verantwoordelijk is voor een half miljard Europese burgers.

Afsluitend hoop ik, mijnheer de Voorzitter, dat de kerst- en nieuwjaarsperiode alle ministers die zo perplex stonden van de tekst die de Commissie, met steun van het Parlement, heeft ingediend bij de Raad, enige tijd tot bezinning zal bieden. Mijnheer de Voorzitter, aangezien dit de laatste interventie is voor het kerstreces, maak ik van de gelegenheid gebruik om iedereen, ook namens de Commissie, alle leden, het voorzitterschap en het Parlement mijn beste wensen over te brengen.

De Voorzitter. – Dank u, mijnheer Tajani. Uiteraard wensen wij u ook het beste. Wat de leden van de Raad betreft, zullen wij, zoals dat in Italië de traditie is, op Driekoningen klaarstaan met een zak met kolen voor het geval ze stout zijn geweest!

Inés Ayala Sender, rapporteur. – (ES) Mijnheer de Voorzitter, ik wilde me beklagen over de afwezigheid van de Raad, maar ik zie dat er toch iemand is die de Raad vertegenwoordigt, hoewel we liever een directe vertegenwoordiger van het voorzitterschap hadden gezien. Maar het is inderdaad waar dat de heer Borloo erg moe was.

Ik wil de collega's bedanken voor de opmerkingen. Wat de vertrouwelijkheid van de gegevens aangaat kan ik enkelen van u verzekeren dat we dit met de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming hebben besproken en volledig hebben proberen te waarborgen. Met name met betrekking tot de procedurele waarborgen hebben we geprobeerd, met de onbetaalbare hulp van de Commissie en de Juridische diensten van het Parlement, om alle waarborgen te regelen die in dit stadium van de behandeling van de richtlijn mogelijk waren.

Wat betreft het Zwitserse systeem kan ik u verzekeren dat het probleem op dit moment is dat onze politie normaal gesproken geen gegevens over buitenlandse bestuurders kan uitwisselen of deze kennisgevingen kan doen. In de gevallen dat ze gepakt worden moeten ze wel betalen, en dat gebeurt in alle lidstaten. Maar wanneer er technische middelen als radar of camera's worden gebruikt, kunnen die gegevens niet worden verkregen. Dat is het systeem dat we op dit moment toepassen.

Ik wil iedereen bedanken voor het getoonde geduld, omdat we op enkele gebieden niet hebben kunnen voortborduren op het werk dat is gedaan door bijvoorbeeld de heer Evans, mevrouw Lichtenberger en mevrouw Ticău. Maar we hebben wel de herzieningsclausule. De Commissie heeft ons gegarandeerd dat daarmee in de twee jaar nadat een begin is gemaakt met de tenuitvoerlegging van de richtlijn een evaluatie in gang kan worden gezet en dat er dan nieuwe aspecten, die op dat moment van belang worden geacht, in de richtlijn kunnen worden opgenomen.

Daarvoor moet de richtlijn natuurlijk wel eerst worden aangenomen. Daarom hebben we politieke oplossingen nodig en geen kleingeestige juridische slimmigheidjes. Ik wil de Commissie en het Franse voorzitterschap bedanken, maar vooral ook mijn collega's, niet alleen voor hun geduld en hun steun, maar hopelijk ook voor hun stem bij de stemming van morgen. De meerderheid moet zo groot mogelijk zijn, zodat we samen met de Commissie de strijd aan kunnen gaan met het nieuwe Tsjechische voorzitterschap en dit voorzitterschap kunnen wijzen op de noodzaak om vooruitgang te boeken bij de aanneming van deze richtlijn.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt woensdag 17 december 2008 plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Zita Pleštinšá (PPE-DE), schriftelijk. – (SK) Te hoge snelheid, rijden onder invloed, het niet dragen van de veiligheidsgordel en door het rode licht rijden zijn de belangrijkste oorzaken van de dodelijke ongevallen die vaak voorkomen op Europese wegen en als eerste stap probeert de EU om de regels voor deze vier overtredingen te harmoniseren.

Ik ben van mening dat de bijdrage van de richtlijn neerkomt op een gezamenlijke Europese aanpak voor het innen en het vaststellen van de hoogte van boetes en voor het gebruik van een computernetwerk voor het uitwisselen van informatie. Aan de minkant is er het gebrek aan besef onder bestuurders betreffende wijzigingen in de regels over het innen van boetes binnen een EU-kader.

Ik vind het belangrijk dat de Commissie samen met de lidstaten een informatiecampagne opzet om burgers die de grens met andere lidstaten oversteken, vooraf te informeren over de juridische gevolgen van het overtreden van de wet met betrekking tot de hoogte en het opleggen van mogelijke boetes. Bestuurders moeten het recht hebben om bekeuringen te ontvangen in een taal die zij begrijpen, met name wanneer het krijgen van een bekeuring juridische gevolgen heeft. Ze moeten worden gewezen op de geldigheid van rechterlijke uitspraken, op de mogelijkheid tot beroep en op de gevolgen van het niet betalen van de boete.

Ik denk dat bestuurders door deze richtlijn voorzichtiger en veiliger worden en dat de richtlijn zal bijdragen aan een afname van het aantal dodelijke verkeersongevallen op Europese wegen, waar in 2007 40 000 mensen overleden. Ik steun het aannemen van de richtlijn ter facilitering van de grensoverschrijdende handhaving van de verkeersveiligheid en ik verwelkom dan ook het verslag van mevrouw Ayala Sender, de rapporteur.

20. Effectentransacties en financiële zekerheidsovereenkomsten (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0480/2008) van Piia-Noora Kauppi, namens de Commissie economische en monetaire zaken, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 98/26/EG betreffende het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen en Richtlijn 2002/47/EG betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten wat gekoppelde systemen en kredietvorderingen betreft [COM(2008)0213 - C6-0181/2008 - 2008/0082(COD)].

Piia-Noora Kauppi, rapporteur. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik had het genoegen om de rapporteur te zijn van het dossier inzake het definitieve karakter van de afwikkeling van betalingen en effectentransacties in betalings- en afwikkelingssystemen en de richtlijn betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten. Ik neem morgen afscheid van het Parlement – dit is mijn laatste wetgevingsverslag voor het Europees Parlement – dus neemt u me niet kwalijk als ik vanavond wat emotioneel ben.

Dit is niet het meest politieke onderwerp. Soms is hetgeen we in het Europees Parlement doen nogal technisch van aard, maar ik ben ervan overtuigd dat deze richtlijn, deze wetgeving, Europa ook vooruit zal helpen.

Het doel van deze wetgeving is om de richtlijnen zodanig te actualiseren dat ze aansluiten bij de meest recente ontwikkelingen op de markten en in het toezicht- en regelgevingskader. De belangrijkste verandering in de finaliteitsrichtlijn betreft de uitbreiding van de bescherming tot nachtelijke afwikkeling en afwikkeling tussen gekoppelde systemen. Dit is van groot belang, aangezien het aantal koppelingen en de noodzaak van interoperabiliteit onlangs enorm zijn toegenomen. De MiFID-richtlijn, waarvoor ik ook rapporteur was in dit Parlement, en de Europese Gedragscode voor clearing en afwikkeling zullen naar verwachting steeds meer operationeel worden, waardoor de noodzaak groter wordt om onze afwikkelings- en financiële zekerheidsovereenkomsten op elkaar af te stemmen.

Met betrekking tot de richtlijn betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten is het van groot belang dat kredietvorderingen als financiële zekerheid kunnen fungeren. Het Europees Parlement wilde ook de reikwijdte van wat als financiële zekerheid wordt beschouwd uitbreiden tot interbancaire kredietvorderingen. Ik vond het aanvaardbaar dat kredieten voor micro- en kleine ondernemingen, evenals consumentenkredieten, werden uitgesloten.

De invoering van een geharmoniseerd wettelijk kader voor het gebruik van kredietvorderingen als financiële zekerheid bij grensoverschrijdende transacties helpt de marktliquideit te bevorderen en waarborgt het goed functioneren van afwikkelingssystemen in snel veranderende markten. Er zijn ook verscheidene vereenvoudigingen, verduidelijkingen en definities in de nieuwe richtlijnen aangebracht. Hierdoor wordt

een belangrijke bijdrage geleverd aan het versterken van de instrumenten om instabiliteit op de financiële markten te beheersen.

Het was mijn doel om een compromis in eerste lezing te bereiken, dus we hebben voortdurend met de Raad en de Commissie onderhandeld. Ik heb ook met andere politieke fracties onderhandeld, met name met de dames Berès en Starkevičiūtė, om tot een compromis te komen dat iedereen in het Parlement tevreden zou stellen. Ik ben erg blij dat het verslag unaniem is goedgekeurd door de Commissie economische en monetaire zaken.

Ten slotte ben ik ook heel tevreden met het compromis waarover tijdens deze vergaderperiode gestemd zal worden. De onderhandelingen over de meeste kwesties verliepen goed en we zijn het eens geworden over de hoofdlijnen van de wetgeving. Er waren echter ook een aantal omstreden punten en ik heb niet alle doelstellingen kunnen halen.

Het is me tijdens de onderhandelingen niet gelukt om steun te krijgen voor het voorstel van de Commissie economische en monetaire zaken om de definitie van het systeem aan te passen, waardoor het mogelijk zou worden de bescherming van de richtlijnen uit te breiden tot systemen die zijn gebaseerd op het rechtsbesluit van de Europese Centrale Bank, waardoor de Europese Centrale Bank zelf zulke systemen zou kunnen aanwijzen. Ik ben blij dat de Europese Commissie tijdens de onderhandelingen heeft aangegeven in principe positief tegenover zo'n aanpassing te staan en hiertoe waarschijnlijk in de nabije toekomst een voorstel zal indienen.

Met betrekking tot de richtlijn betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten en de kennisgevingen, had ik graag gewild dat alle lidstaten de kennisgevingseisen al hadden afgeschaft, die naar mijn idee alleen maar extra bureaucratie opleveren en geen enkel doel dienen. Ik heb echter begrepen dat dit punt bijzonder gevoelig lag bij sommige lidstaten en daarom ben ik heel tevreden dat we een herzieningsclausule hebben kunnen toevoegen.

Ik denk dat de weinige lidstaten die deze voorafgaande kennisgevingen nog steeds willen, over vijf jaar kunnen worden overgehaald om met deze onnodige praktijken te stoppen. Zoals ik al zei, ben ik blij dat we een compromis hebben bereikt waar we allemaal achter kunnen staan. Ik hoop, geachte collega's, dat u donderdag voor deze wetgeving zult stemmen.

Tot slot wil ik graag zeggen dat het een genoegen was om met u allen samen te werken de afgelopen jaren. Dit is mijn twintigste en laatste wetgevingsverslag. Ik zal het Parlement, deze vergadering en u allen missen.

De Voorzitter. – Mevrouw Kauppi, wij danken u nogmaals van harte voor uw werk en wensen u het allerbeste voor de toekomst.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteurs, mevrouw Kauppi en de heer Sakalas van respectievelijk de Commissie economische en monetaire zaken en de Commissie juridische zaken, bedanken voor hun snelle en zeer doeltreffende werk voor dit dossier.

De finaliteitsrichtlijn en de richtlijn betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten functioneren goed en hebben brede steun in de markt. Desondanks ben ik blij dat we in minder dan acht maanden overeenstemming konden bereiken over de noodzakelijke aanpassingen om ze volledig aan te laten sluiten bij de meest recente ontwikkelingen in de markten en het toezicht- en regelgevingskader. Dat is van belang voor de financiële stabiliteit en in het bijzonder voor het blijvend goed functioneren van de afwikkelingssystemen, die, met behoud van hun eigen identiteit, steeds meer onderling gekoppeld worden. Er was geen reden om supersystemen in het leven te roepen en dit is duidelijk verwoord in de amendementen.

Mijn diensten startten begin 2007 met het voorbereiden van het voorstel van de Commissie, vóór de aanvang van het aanhoudende financiële tumult. Maar ik denk dat de door ons voorgestelde aanpassingen gerechtvaardigd zijn door de uitdagingen die dat tumult met zich meebrengt. De invoering van een geharmoniseerd rechtskader voor het gebruik van kredietvorderingen als financiële zekerheid bij grensoverschrijdende transacties zal de marktliquiditeit, die we nu onder de huidige omstandigheden zo hard nodig hebben, verder bevorderen.

We verwachten dat kredietvorderingen in de toekomst vaker gebruikt zullen worden als de regels simpeler zijn. Dit hangt uiteraard af van de vraag in de markt naar andere vormen van financiële zekerheid. We hebben echter gedurende de eerste maanden van de financiële crisis gezien dat de vraag naar kredietvorderingen groeide, bijvoorbeeld vergeleken met de beruchte asset-backed securities. De verklaring hiervoor is simpel: zolang de kredietvorderingen niet samengevoegd zijn, wat het geval is bij securitisering, kan de

zekerheidsnemer hun kredietwaardigheid beoordelen op individuele basis alvorens te beslissen om ze al dan niet te accepteren. Bij de stemming over het verslag van mevrouw Kauppi wordt u gevraagd in te stemmen met het vergemakkelijken van het gebruik van kredietvorderingen door een aantal formele eisen af te schaffen.

De Commissie verplicht zich om over vijf jaar verslag aan u uit te brengen over deze veranderingen. We zullen daarbij in het bijzonder kijken naar de manier waarop de afschaffing verloopt van de kennisgevings- en registratieverplichtingen jegens de debiteur over de verschaffing van kredietvorderingen als financiële zekerheid, met name in die lidstaten die zich vooralsnog aarzelend opstellen en willen afzien van artikel 3, lid 1, van de richtlijn betreffende financiëlezekerheidsovereenkomsten.

Ik grijp deze gelegenheid aan om Piia-Noora Kauppi het beste te wensen voor de toekomst. Ik weet dat ze teruggaat naar een zeer interessante betrekking in Finland. Tijdens mijn tijd als commissaris was ze uiterst coöperatief en behulpzaam en zette zich volledig in voor iedere taak die het Parlement haar opdroeg. Ik ben ervan overtuigd dat ze haar toekomstige carrière tot een groot succes zal maken en ik wens haar en haar familie het allerbeste.

Aloyzas Sakalas, *rapporteur voor advies van de Commissie juridische zaken.* – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik was door de Commissie juridische zaken aangewezen om het advies op te stellen inzake het hoofdverslag van mevrouw Kauppi in de Commissie economische en monetaire zaken. Ik heb twee amendementen ingediend. De Commissie juridische zaken heeft het ontwerpadvies goedgekeurd en staat positief tegenover mijn amendementen, waarin ik aangeef dat de Europese Centrale Bank direct eigen systemen moet kunnen aanmerken en aanmelden zonder tussenkomst van de Duitse Bundesbank of andere nationale instellingen.

We hebben een dialoog gevoerd met deskundigen van de Centrale Bank, de Raad en de Europese Commissie. De deskundigen van de Centrale Bank hebben een uiteenzetting gegeven en hebben blijk gegeven van hun volledige steun voor de amendementen die de Commissie juridische zaken heeft ingediend. De Raad daarentegen kon in de werkgroepen moeilijk tot een compromisakkoord komen over een van de ingediende amendementen, omdat lidstaten de Europese Centrale Bank niet het recht willen geven direct eigen systemen aan te merken en aan te melden. Ik betreurt dat dit amendement niet is goedgekeurd door de Raad, maar ik meen dat er in de nabije toekomst nog genoeg gelegenheid zal zijn om dit onderwerp opnieuw aan de orde te stellen.

VOORZITTER: ALEJO VIDAL-QUADRAS

Ondervoorzitter

Othmar Karas, *namens de PPE-DE-Fractie.* – (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, mevrouw de rapporteur, dames en heren, nu ik namens de fractie spreek, wil ik graag eerst Piia-Noora Kauppi namens mijn fractie hartelijk danken, niet alleen voor haar grote betrokkenheid, maar ook voor haar deskundigheid en haar inzet voor het parlementaire werk en daarmee ook haar bereidheid om compromissen te sluiten. Bij haar was altijd duidelijk waarvoor ze staat en ze betreft ook altijd anderen bij het proces. Zij gaat nu terug naar een spannende functie en dan zal ze vooral ook meer tijd hebben als moeder. Ik dank u voor de goede samenwerking en wens u het allerbeste!

Met deze wijziging geeft de Europese Unie opnieuw het juiste antwoord op de crisis op de financiële markten. Er zijn nog veel verschillen tussen de individuele lidstaten en met de geplande harmonisatie wordt een stap in de goede richting gezet. De crisis op de financiële markten is ook, zoals dit voorbeeld laat zien, een kans voor de communicatie van de Europese Unie en voor de duurzame verbetering van ons Europese financiële marktsysteem. Ik zeg heel uitdrukkelijk dat het waarborgen van een goed functionerend afwikkelingssysteem, met name in zeer dynamische markten, onmisbaar is voor de stabiliteit van de financiële markten en dit is juist nu van meer belang dan ooit.

Daarbij gaat het mij om drie punten. Ten eerste gaat het mij om de samenhangende aanpak waarvoor in deze verslagen is gekozen. Ten tweede steun ik de maatregelen om de toepassing van de twee richtlijnen te vereenvoudigen en vergemakkelijken. Ten derde zal ik in mijn eigen verslag over de richtlijn kapitaalvereisten ook rekening houden met de resultaten van dit verslag en deze richtlijn om een allesomvattend verslag en een samenhangende aanpak mogelijk te maken.

Pervenche Berès, *namens de PSE-Fractie.* – (FR) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, mevrouw de rapporteur, staat u mij toe om mij namens de Sociaal-democratische Fractie in het Europees Parlement te scharen achter de vriendelijke woorden aan uw adres. Inderdaad weet je, als je met u onderhandelt, waar je aan toe bent. U hebt uw standpunten, maar als je met u onderhandelt, is wit wit en zwart zwart. Aan het

einde wisten we precies waar we stonden, en van daaruit konden wij verdergaan. U hebt opnieuw blijk gegeven van uw vermogen om in gezamenlijkheid aan een tekst te werken. Dat is wat mijns inziens zo kenmerkend is voor de intelligente werkwijze van dit Parlement en dat is wat u, bij dit dossier, ook in staat heeft gesteld dat te doen wat wij van meet af aan allen wilden, namelijk een akkoord in eerste lezing.

Dit dossier gaat nu, inhoudelijk gezien, over een onderwerp waarbij de Commissie het helaas heeft laten afweten. Bij heel het backoffice-dossier hadden wij, na de aanneming van de MiFID-richtlijn, van de Commissie graag krachtigere voorstellen gehad om de markt te organiseren, te structureren, te controleren en te reguleren, dus voorstellen voor al wat backoffice wordt genoemd.

Dit is een heel klein steentje, een uitermate juridisch, uitermate technisch en nuttig steentje, maar dit mag niet verhullen dat we nog enorme bergen werk voor de boeg hebben, en voor dat werk zitten wij nog steeds te wachten op voorstellen van de Commissie. De resultaten van hetgeen de Commissie met de gedragscode op gang heeft willen brengen, zijn heel mager. Wij dachten dat wij vandaag een balans zouden krijgen en wij zijn dan ook enigszins teleurgesteld, evenals een aantal marktdeelnemers trouwens, die heel goed inzien dat op dit gebied zelfregulering niet volstaat.

In de concrete en zeer precieze context waarin wij ons nu bevinden, zijn twee grote problemen opgedoken. Het eerste betrof de vraag of de Europese Centrale Bank met deze tekst specifieke bevoegdheden moesten worden verleend. Mijns inziens is geschetst welke bruggen daarvoor kunnen worden geslagen. De Raad wilde echter niet verder gaan dan de huidige situatie en wij hebben in onze wijsheid en in het besef van onze verantwoordelijkheid dat compromis aanvaard. Dat leidde toen tot het evenwichtige voorstel dat nu op tafel ligt, en dat wij nu onder ogen moeten zien.

Het tweede belangrijke probleem was dat wij moesten voorkomen dat de manier waarop de systemen op elkaar worden aangesloten zelf autonome systemen creëert, en ook ten aanzien daarvan heeft het Parlement een redelijk standpunt ingenomen, een standpunt waarmee in deze koppelingen kan worden voorzien, maar waarmee tevens kan worden vermeden dat de autonomie ontstaat die wij in het kader van deze tekst niet willen.

Natuurlijk zijn er nog heel veel onderwerpen die behandeld moeten worden, en ik hoop dan ook dat de Commissie zich van haar verantwoordelijkheden zal kwijten door gebruik te maken van haar initiatiefmonopolie op dit gebied.

Margarita Starkevičiūtė, namens de ALDE-Fractie. – (LT) Het onderhavige document lijkt slechts technisch. In werkelijkheid waarborgt dit veilige effectentransacties, wat belangrijk is voor veel mensen die aangesloten zijn bij een pensioenfonds, verzekeringsregeling of investeringsregeling. Het verslag van de rapporteur is uitstekend opgesteld, zoals al haar documenten. Ik ben zeer blij dat ik de eer had om met haar samen te werken bij het opstellen van veel financiële documenten, en ik betreur het zeer dat vandaag haar laatste dag is in het Europees Parlement. Wij – de Fractie Alliantie van Liberalen en Democraten voor Europa – zijn het eens met dit document, omdat het een afspiegeling is van ons standpunt. Wat is dat standpunt? Ten eerste zijn wij van mening dat de gemeenschappelijke markt van effectentransacties van de Europese Unie moet worden uitgebreid, omdat deze zeer versnipperd is. We zijn echter niet voor het vestigen van een monopolie, en zijn dan ook van mening dat er in het onderhavige verslag voorwaarden zijn gecreëerd om op flexibele wijze een samenwerkingsovereenkomst te vormen voor diverse systemen en het introduceren van nieuwe koppelingen.

Betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten vonden wij het erg belangrijk dat de procedures worden vereenvoudigd en verduidelijkt, dat het bij insolventie en diverse kritieke gevallen gemakkelijker zou moeten zijn om eigendomsgeschillen op te lossen en dat alle voorwaarden duidelijker zouden moeten zijn. Het lijkt er op alsof ook dit doel is bereikt.

Net als de andere rapporteurs vind ook ik het jammer dat het probleem met de effectentransacties die door de Europese Centrale Bank zijn vastgesteld, niet kon worden opgelost. Ik zou er bij de Commissie zeer sterk op willen aandringen dat zij zo snel mogelijk een compromisvoorstel hierover opstelt, omdat de Europese Centrale Bank steeds meer aandacht moet besteden aan het functioneren van dergelijke systemen, en de kwestie van het onderhoud ervan moet worden opgelost, dat wellicht hetgeen is dat de uitbreiding van deze verordeningen naar bestaande systemen onder de invloed van de Europese Centrale Bank tegenhoudt.

Dragoş Florin David (PPE-DE). – (RO) Ik zou de rapporteur, mevrouw Kauppi, willen complimenteren met haar verslag over de richtlijn betreffende financiële zekerheidsovereenkomsten, dat drie belangrijke amendementen op de huidige richtlijn bevat. Deze zijn dat kredietovereenkomsten voor consumenten en

kleine ondernemingen van de werkingssfeer van de richtlijn zijn uitgesloten, dat een horizonbepaling wordt opgenomen die luidt dat lidstaten vijf jaar het recht hebben kennisgeving of registratie te eisen en, last but not least, dat de werkingssfeer van de richtlijn wordt uitgebreid door voor te stellen dat deze zich ook uitstrekt tot interbancaire leningen als beleenbaar onderpand, in plaats van alleen tot centralebankleningen, zoals het oorspronkelijke voorstel wilde.

Ik ben van mening dat de ingediende amendementen stroken met de Europese bepalingen op dit gebied, wat voor mij een belangrijke reden is om het aannemen van dit verslag te steunen. Tot slot wil ik mevrouw Kauppi graag bedanken voor al haar inspanningen in het Europees Parlement en wens ik haar veel succes in haar nieuwe werkring. Dank u.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Geachte collega, ik zou u graag hartelijk willen bedanken voor uw werk, professionaliteit en inzet bij de onderhandelingen over het compromis inzake het voorstel voor een richtlijn dat ongetwijfeld zal bijdragen tot stabilisering van de financiële markten. Ook zou ik u graag willen complimenteren met het feit dat u reeds in eerste lezing een akkoord heeft weten te bewerkstelligen. Daarenboven zou ik u willen bedanken voor al uw werkzaamheden hier in het Europees Parlement, dus niet slechts voor de tientallen verslagen die u geschreven heeft, onder meer ter cultivering van het gedrag in de bankwereld met behulp van bijvoorbeeld de genoemde code. U heeft zich, mevrouw Piia-Noora Kauppi, eveneens professioneel verdienstelijk gemaakt bij de behandeling van talrijke andere verslagen. Ik ben altijd zeer te spreken geweest over uw opstelling in de strijd tegen het softwareoctrooi tegen de achtergrond van het feit dat de Europese Unie niet beschikt over een Europees octrooi. We zullen u missen als we een volgende keer weer eens over dit octrooi debatteren. Hartelijk dank voor de vruchtbare samenwerking.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil iedereen bedanken voor zijn of haar bijdrage aan dit debat en, zoals ik al in een eerdere verklaring zei, ik juich het verslag van het Parlement toe.

De richtlijnen betreffende finaliteit en financiëlezekerheidsovereenkomsten vormen de hoeksteen van de post-trade en het lijkt geen twijfel dat de huidige amendementen een belangrijke stap voorwaarts betekenen.

De Commissie steunde het verzoek van de ECB om rechtstreeks systemen aan te melden bij de Commissie, maar er is momenteel onvoldoende steun in de Raad. We zullen hier echter in de nabije toekomst opnieuw naar kijken.

Ik wens mevrouw Kauppi nogmaals het beste.

Piia-Noora Kauppi, rapporteur. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mijn collega's bedanken voor hun vriendelijke woorden en ook de commissaris voor de samenwerking van de afgelopen jaren.

Ik wil een paar politieke opmerkingen maken, ten eerste over de Gedragscode voor clearing en afwikkeling. Ik denk niet dat de tijd rijp is om een eindoordeel te vellen over de resultaten van de code. Dit was een van de redenen waarom sommige marktpartijen tegen de ontwikkeling van koppelingen en interoperabiliteit waren. Zij vinden dat er problemen zijn met het definitieve karakter van de afwikkeling en ook met de afstemming van verschillende regels. Ik denk dat als we deze richtlijn nu aannemen, het voor de marktpartijen makkelijker wordt om koppelingen en interoperabiliteit van hun systemen te accepteren.

Het tweede punt betreft de Europese Centrale Bank. Ik denk dat we meer samen kunnen werken met de Commissie, met name door middel van een communautaire aanpak van verschillende onderwerpen. Er is al een ontwikkeling die leidt tot communautaire systemen, en de ECB heeft al netwerksystemen ingevoerd die niet onder de wetgeving van een van de lidstaten opereren. Het zou dom zijn om geen gebruik te maken van deze bestaande ontwikkeling bij het actualiseren van Europese wetgeving. Ik ben derhalve erg blij dat de Commissie naar deze kwestie zal kijken. Wellicht is tijdens de volgende zittingsperiode de tijd rijp om deze door de ECB ingevoerde systemen deel uit te laten maken van de finaliteitsrichtlijn.

Ten slotte nog een opmerking over het Verdrag van Den Haag. We hebben gezien hoe moeilijk het is om tot overeenstemming te komen over details wanneer dit door middel van richtlijnen van de Europese Gemeenschap moet gebeuren. Het is van groot belang om door te gaan met het Verdrag van Den Haag en met de onderhandelingen over verschillende kwesties op het gebied van privaatrecht. Het was vooral moeilijk om tot een compromis te komen over de tijdstippen van invoering en herroepbaarheid. Dit zijn kleinigheden, maar ik denk dat de Commissie ook vorderingen maakt met betrekking tot deze belangrijke zaken, wellicht tijdens de volgende zittingsperiode.

De Voorzitter. - Het debat is gesloten.

De stemming vindt donderdag plaats.

21. Depositogarantiestelsels: dekking en uitbetalingstermijn (debat)

De Voorzitter. – Aan de orde is het verslag (A6-0494/2008) van Christian Ehler, namens de Commissie economische en monetaire zaken, over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad tot wijziging van Richtlijn 94/19/EG inzake de depositogarantiestelsels wat dekking en uitbetalingstermijn betreft [COM(2008)0661 - C6-0361/2008 - 2008/0199(COD)].

Christian Ehler, rapporteur. – (DE) Mijnheer de Voorzitter, geachte mijnheer de commissaris, dames en heren, we spreken vandaag over de afsluiting van een zeer snelle procedure voor de wijziging van de richtlijn inzake de depositogarantiestelsels. De gehele procedure toont de vermogens, maar ook de grenzen van de Europese Unie aan. De Commissie heeft pas half oktober een voorstel tot wijziging van de richtlijn gepresenteerd, dat zowel een politiek als een economisch doel had, namelijk om het vertrouwen van de deposanten in de financiële markt, de grensoverschrijdende dienstverlening door banken en de regulering van de financiële markten in het algemeen te herstellen.

De bereikte resultaten zijn de verhoging van het dekkingsniveau, een duidelijke verkorting van de uitbetalingstermijnen in het geval van een crisis en de afschaffing van gezamenlijke depositogarantiestelsels. Het was onacceptabel dat grote banken de neergang van hun instelling niet kunnen voorzien, terwijl kleine deposanten daarvan de mede de dupe worden. We hebben een verhoging van de dekkingsom naar 100 000 euro vanaf 2010 bereikt, waarmee 90 procent van de deposito's in Europa is afgedekt.

Als Parlement hebben we ons constructief en snel met dit proces beziggehouden. We hebben afgezien van vele parlementaire rechten, maar daar hebben we ook iets voor teruggekregen. Van meet af aan hebben we de termijn van drie dagen als onrealistisch beschouwd. Ik ben van oordeel dat twintig dagen een belofte is die in de realiteit haalbaar is, waardoor deposanten niet teleurgesteld zullen worden.

Het was belangrijk om opnieuw rekening te houden met de kleine ondernemingen. Juist in het kader van het herstel van de stabiliteit van de financiële markten zou het een volledig verkeerd signaal zijn geweest, als we alleen particuliere deposito's zouden beschermen. Verder erkennen we – en dit is een bijzonder belangrijk punt – ook de noodzaak van noodfondsen, aangezien er een direct verband bestaat tussen de depositogarantiestelsels en stabiliseringsmaatregelen bij instellingen, met name ook in de praktijkgevallen die we in het verleden hebben gezien.

Natuurlijk zien we ook de grenzen en die komen er op neer dat binnen een dergelijke procedure op zeer korte termijn een zeer vergaand onderwerp als harmonisatie moet worden behandeld. Een groot aantal lidstaten hebben aan de richtlijn de wens verbonden om eventuele concurrentievervalsingen te voorkomen en om een maximumgrens voor Europa vast te leggen in de depositogarantiestelsels. De zorgen die aan de basis liggen van het onderzoek dat naar aanleiding hiervan wordt uitgevoerd, zijn terecht, maar we moeten niet op de uitkomst vooruitlopen.

Het standpunt dat de verwachtingen en de politieke belofte die gelegen is in het feit dat lidstaten zoals Duitsland of Ierland op eigen houtje opereren en een ongelimiteerde garantie beloven, problematisch zijn en tot concurrentievervalsingen op de markt leiden, is slechts tot op zekere hoogte juist. We moeten namelijk duidelijk vaststellen dat het in dit geval om politieke beloften gaat, waaraan geen rechten kunnen worden ontleend en die ook niet laakbaar zijn.

We moeten er echt wel voor waken dat maximale harmonisatie niet leidt tot een vermindering van de garantie in individuele lidstaten, waardoor concurrentievervalsingen wegens verschillende financieringsmethoden van de systemen worden verergerd. In dit verband was het verstandig dat we de harmonisatie in de toekomst hebben geprojecteerd en dat we een groot aantal vraagstukken hebben geformuleerd die eerst moeten worden opgelost, aangezien er zekere risico's kleven – en zoals ik zei, zijn dit de grenzen van de procedure – aan een poging om in een marathonprocedure van negen weken lang vraagstukken te bespreken die we de afgelopen vijf jaar niet in Europa hebben kunnen behandelen.

Ik wil nogmaals mijn grote dank uitspreken voor het feit dat de fracties in het Parlement zo goed hebben samengewerkt. Er moesten nogal wat compromissen worden gesloten, maar we zijn erin geslaagd het signaal af te geven dat van belang was voor de stabilisering van de financiële markten. Wij als Parlement hebben een substantiële bijdrage geleverd om dit zeer ruwe ontwerp te voltooien en werkelijk inzetbaar te maken.

Tot slot wil ik nogmaals diegenen bedanken die ook bereid waren om van hun parlementaire rechten af te zien.

Charlie McCreevy, *lid van de Commissie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil de rapporteur bedanken voor zijn werk aan dit dossier, wat gecompliceerder bleek te zijn dan verwacht. Wij nemen onze toezegging om het vertrouwen van deposanten in stand te houden tijdens de financiële crisis zeer serieus en ik ben dankbaar dat het Parlement bereid is om deze kwestie snel te behandelen.

Ik moet echter ook toegeven dat ik teleurgesteld ben over sommige ingediende amendementen aangaande de richtlijn betreffende depositogarantiestelsels, met name over de uitbetalingstermijnen.

Ik herinner eraan dat dit Parlement op 8 december vóór een uitbetalingstermijn van maximaal twee weken stemde. Het voorliggende compromis voorziet echter in een uitbetalingstermijn van vier weken, die nog verlengd kan worden tot zes weken. Als je hier nog een week aan toevoegt voor besluitvorming door de bevoegde instanties, dan betekent dat zeven weken. Zeven weken is erg lang voor deposanten die geen eten kunnen kopen, geen rekeningen kunnen betalen of hun bankpassen niet kunnen gebruiken.

Laten we niet vergeten dat de huidige regeling, die voorziet in een uitbetalingstermijn van drie tot negen maanden, nog twee jaar gehandhaafd zal blijven.

Ik ben bezorgd over de boodschap die hiermee uitgaat naar de Europese burgers en over de manier waarop het ons vertrouwen zal aantasten. Ik ben bezorgd dat ik nogmaals moet aanzien hoe burgers in de rij staan voor hun bank als ze opnieuw horen dat de bank in de problemen is geraakt. Mijn zorg is dat een periode van verscheidene weken waarin iemand niet bij zijn geld kan, te lang is voor deposanten om hun zenuwen in bedwang te houden in tijden van crisis.

Ik betreur het ook dat het voorliggende compromis niet ambitieuzer is voor wat betreft het verhogen van de dekkingsgraad. Laten we niet vergeten dat bijna alle lidstaten hun dekkingsgraad al in oktober 2008 hebben verhoogd tot 50 000 euro. Daarom stelde de Commissie voor om een duidelijk signaal te geven aan de deposanten dat hun bescherming vrijwel met onmiddellijke ingang verbeterd zou worden. Wat bedoeld was als een onmiddellijk signaal, zal nu uitgesteld moeten worden tot medio 2009.

Desalniettemin zal de Commissie het akkoord tussen het Parlement en de Raad steunen als het wordt aangenomen in de stemming. Het blijft belangrijk dat de dekkingsgraad eind juni 2009 verhoogd wordt tot 50 000 euro en uiteindelijk tot 100 000 euro, en dat co-assurantie met ingang van half juni wordt afgeschaft.

De Commissie zal volgend jaar terugkomen op andere opvallende zaken in het verslag. Ik kijk ernaar uit om met het Parlement samen te werken aan de belangrijke taak om het vertrouwen van onze burgers in het financiële systeem te herstellen.

Cornelis Visser, *namens de PPE-DE-Fractie*. – Voorzitter, één Europese stem, we kunnen het niet vaak genoeg herhalen, is het belangrijkste in deze tijd van financiële crisis. Ik pleit voor een volledige Europese harmonisatie op het gebied van depositogarantiestelsels. Dit is ook het geluid van het Europees Parlement en van rapporteur Ehler.

Volledige harmonisatie is in tijden van crisis vanwege twee redenen zeer urgent. Allereerst is het namelijk onze taak om de consument financiële bescherming te bieden. De kredietcrisis staat voor veel Europese burgers gelijk aan onzekerheid en angst voor het verlies van hun tegoed en bezittingen. Dit gevoel moeten we tegengaan.

Op nationaal niveau zijn er in meerdere lidstaten maatregelen genomen om de consument financiële bescherming te bieden. Zo is dat in Ierland het geval geweest, maar ook in Nederland, waar het garantiebepdrag tijdelijk is verhoogd van 40 000 naar 100 000 euro. De Nederlandse staat, net als de Ierse staat, voelt zich verantwoordelijk voor de bescherming van particuliere en kleine ondernemingen.

Het is echter noodzakelijk dat we de genomen maatregelen vastleggen in één Europese richtlijn ten aanzien van depositogarantiestelsels. We kennen immers de gevolgen van het ontbreken van samenwerking en toezicht goed genoeg. We moeten dat wel doen op een uniforme manier, en daarom pleit ik voor één maximumbedrag. Dat komt er in 2010, als we het voorstel van de rapporteur volgen. Een maximum van 100 000 euro.

De huidige situatie, waarbij lidstaten als Duitsland en Ierland een ongelimiteerde dekking geven, vormt een gevaar voor Europa. Geld vanuit Nederland en Engeland bijvoorbeeld, gaat door deze ongelimiteerdheid de grens over naar de buurlanden. Dit heeft een negatieve invloed op de stabiliteit.

Ik vind het positief dat de Raad hier ook mee heeft ingestemd. Rapporteur Ehler heeft goede voorstellen gedaan, ook wat betreft het midden- en kleinbedrijf. Ook deze bedrijven dienen onder het depositogarantiestelsel te blijven vallen. Ik denk dat we als Europees Parlement op deze manier voor de consumenten en het midden- en kleinbedrijf een goed resultaat hebben bereikt en ik hoop dat de Commissie dat ook mede ondersteunt.

Pervenche Berès, *namens de PSE-Fractie*. – (FR) Mijnheer de Voorzitter, ik denk, mijnheer de commissaris, dat u wat deze zaak betreft blij mag zijn dat het Europees Parlement bestaat. Ik zeg dit omdat wij ten eerste, enkele maanden geleden, een ander verslag hebben aangenomen waarvoor de heer Ehler de verantwoordelijkheid had. Bij die gelegenheid had ik u al aangekondigd dat de crisis waarin de Europese Unie overduidelijk verzeild was geraakt, ons noopte tot een heroverweging van de zaak, en wel vóór de bekendwording van de resultaten van de door u geplande impactstudie. Helaas was het nodig dat de Raad u daartoe opdracht gaf. Ik betreur dat, maar zo is het nou eenmaal. Ik betreur eveneens het feit dat u zich, sinds het land waar u vandaan komt een systeem had ingevoerd waarmee uw portefeuille, interne markt, bijna kapot was gemaakt, niet meer in het openbaar heeft uitgesproken.

Laten wij niet naar het verleden kijken maar naar de toekomst, en laten wij kijken naar het voorstel dat vandaag ter tafel ligt. Dit is een redelijk voorstel, een aan de omstandigheden aangepast voorstel, en ik dank van harte de rapporteur voor zijn inzet en voor zijn vastberadenheid om ons in staat te stellen een akkoord in eerste lezing te sluiten. Dit akkoord biedt ons een maximale harmonisatie en komt tegemoet aan de verwachtingen van onze medeburgers, die in de confrontatie met deze crisis ongerust waren dat deze zaak van de depositogaranties een negatieve weerslag zou hebben op hun spaargeld, of het nu gaat om veel of weinig spaargeld en om plaatselijke overheden of kleine en middelgrote ondernemingen.

Het verheugt mij dat wij tot een akkoord zijn gekomen met de Raad over de uitbreiding van het toepassingsgebied van de richtlijn. De Commissie wilde deze namelijk beperken tot enkel particulieren, ofschoon het MKB en de plaatselijke overheden evengoed bezorgd zijn over hun depositogaranties.

Het verheugt mij eveneens dat wij tot een maximale harmonisatie zijn gekomen: 50 000 nu, 100 000 morgen, met een toezegging van de Commissie – die ongetwijfeld de opvolger van de heer McCreevy hard zal moeten maken – dat zij ons in staat zal stellen de voorwaarden te onderzoeken waaronder wij tot een grotere harmonisatie kunnen komen en eventueel een Europees garantiefonds in het leven kunnen roepen. Natuurlijk is men bezorgd dat dit leidt tot concurrentievervalsing, maar dit is niet het enige. Het gaat ook om het vermogen van de Europese Unie om de crisis te beheersen, paniek te voorkomen en de rechten van spaarders te garanderen, en ik denk dat ook de rapporteur het wat dat betreft met mij eens zal zijn. Dat was volgens mij de belangrijkste zorg van het Parlement.

Een ding heb ik betreurd in deze onderhandelingen. In feite hebben wij een les geleerd uit het slechte voorbeeld van Ierland, maar niet uit het slechte voorbeeld van IJsland. In IJsland leverden de deposito's buitensporige hoge opbrengsten op, en daarom moest de Europese Unie onderhandelingen beginnen met dit land om de garanties te dekken boven de rentevoeten die konden worden toegepast onder normale marktomstandigheden. Ik hoop echter dat wij aan de hand van het verslag dat de Commissie ons zal voorleggen deze onderhandelingen verder kunnen uitdiepen en daarbij tevens rekening kunnen houden met de conclusies van de groep waarvoor Jacques de Larosière van de Commissie de verantwoordelijkheid had gekregen, en dat deze conclusies ons enige opheldering zullen geven over de mogelijkheid om dit mechanisme in de toekomst op geharmoniseerde wijze op te zetten.

Sharon Bowles, *namens de ALDE-Fractie*. – (EN) Mijnheer de Voorzitter, alle instellingen zijn ambitieus geweest in dit project, hoewel niet allemaal in dezelfde richting. De Commissie was ambitieus door een minimale garantie van 100 000 euro en een uitbetalingstermijn van drie dagen voor te stellen. De Raad was ambitieus door te kiezen voor maximale harmonisatie, en het Parlement was ambitieus door te waarborgen dat het zou werken voor de burger. Ik wil de rapporteur en andere collega's bedanken voor hun samenwerking.

Het voorstel om in één keer over te stappen van procedures waarbij in sommige landen zelfs de huidige uitbetalingstermijn van negen maanden niet wordt gehaald, naar een termijn van drie dagen was misschien te ambitieus. Wij stemmen in met een definitieve termijn die kan oplopen tot maximaal 35 dagen, maar wel enigszins schoorvoetend, omdat we liever een kortere termijn hadden gewild. Een periode van 35 dagen waarin men niet bij zijn geld kan, is nog steeds moeilijk voor burgers. Daarom is het belangrijk dat er

mogelijkheden zijn voor uitbetalingen in noodgevallen, of nog beter, regelingen die de continuïteit van bankdiensten garanderen.

De stoutmoedige keuze voor maximale harmonisatie betekent ook omgaan met de consequenties. Dit is de eerste fase van een project in uitvoering, wat blijkt uit het aantal zaken waarover de Commissie gevraagd is eind volgend jaar verslag uit te brengen. Een van die consequenties is de noodzaak van enkele vrijstellingen voor hogere tegoeden, en ik stel het behoud van enkele voorzieningen voor hogere tegoeden van sociaal belang, die begin 2008 van kracht waren, op prijs.

We hebben sindsdien echter lessen geleerd, en daar gaat deze hele richtlijn over: recente lessen. Het is betreurenswaardig dat we geen onvoorwaardelijke toezegging konden krijgen voor een hogere garantie voor tijdelijk verhoogde tegoeden ten gevolge van bijvoorbeeld de verkoop van een huis of de uitbetaling van pensioengelden in één keer.

Na het ineensinken van de IJslandse banken zijn er onder zulke omstandigheden nare verliezen geleden en dat heeft in verscheidene lidstaten geleid tot plannen voor speciale garanties. Mensen die gedurende langere tijd veel kapitaal in handen hebben, kunnen dit op een deposito zetten en dat kan op een veilige manier door het geld te spreiden over meerdere instellingen. Het is echter niet realistisch om te verlangen dat betalingen in één keer op een dergelijke manier gespreid worden.

De les die we hebben geleerd van het feit dat mensen al hun spaargeld verloren, willen we niet nogmaals leren, dus ik hoop dat de commissaris genegen is om extra bescherming mogelijk te maken voor speciale tijdelijk verhoogde tegoeden. We hebben hem verzocht om ook daarover eind volgend jaar verslag uit te brengen.

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Mijnheer de Voorzitter, het is bekend dat de politieke beslissing van de ministers van Financiën om het niveau van de depositogaranties te verhogen weliswaar noodzakelijk was om het vertrouwen te herstellen, maar ook een aantal gevolgen en technische moeilijkheden met zich mee heeft gebracht.

Deze verhoging van de depositogarantie tot 50 000 euro en daarna tot 100 000 euro betekent in feite dat de operabiliteit en haalbaarheid van de systemen in de lidstaten moet worden heroverwogen. Daarom wil ik de rapporteur, de heer Ehler, hulde betuigen. Hij is er namelijk in geslaagd deze taak met een open geest te verrichten. Ik geef steun aan het compromis waartoe de rapporteur tijdens de dialoog met de Raad is gekomen, maar wil wel drie punten aanstippen.

Allereerst de uitbetalingstermijn. De termijn van twintig dagen voor de uitbetaling van deposito's is voor velen kennelijk te lang. Ik wilde hen echter vragen eens na te denken over wat er allemaal gedaan moet worden voordat een dergelijke uitbetaling verricht kan worden. Dan zullen zij namelijk tot de conclusie komen dat een termijn van enkele dagen om informatie te verzamelen en te controleren en daarna over te gaan tot betaling gewoon niet realistisch is. We zullen zien dat zelfs twintig dagen al heel kort is.

Mijnheer de Voorzitter, ik weet helaas waar ik het over heb, want Luxemburg heeft het trieste voorrecht om het depositogarantiestelsel toe te passen in het geval van de Kaupthing Bank. Daaruit kan men een aantal lessen leren waar rekening mee gehouden moet worden, vooral als wij vooruitgang willen boeken in het belang van de spaarders. Het is belangrijk een onderscheid te maken tussen faillissement en surseance van betaling van een kredietinstelling. Bij surseance van betaling is het mogelijk dat de bank wordt overgenomen. Uitbetaling van deposito's op zeer korte termijn zou een dergelijk scenario bij voorbaat onmogelijk maken. Bijgevolg moet in de richtlijn dit onderscheid worden gemaakt.

Tweede les. In de meeste lidstaten is het noodzakelijk de depositogarantiestelsels opnieuw op te bouwen om rekening te kunnen houden met de nieuwe vereisten. Dus moet de tijd gegund worden om dit te doen. De voorgestelde termijnen lijken mij redelijk te zijn en, mijnheer de commissaris, de marge tussen enerzijds twintig dagen en anderzijds zeven weken, waar u over spreekt, is toch niet onaanzienlijk.

Tot slot, mijnheer de Voorzitter, is het noodzakelijk om het vertrouwen van de spaarders te herstellen, maar het zou funest zijn indien niet levensvatbare oplossingen werden opgelegd. Daarom pleit ik voor gematigdheid. Als men het onderste uit de kan wil, krijgt men het lid op de neus. Ik sluit af, mijnheer de Voorzitter, maar ik moest toch even alles op een rijtje zetten en kon toch ook niet zo snel spreken dat onze tolken het niet meer konden bijbenen.

Antolín Sánchez Presedo (PSE). – (ES) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de commissaris, geachte collega's, de financiële crisis heeft het functioneren van de depositogarantiestelsels in de Europese Unie op de proef

gesteld. De hieruit voortvloeiende spanningen hebben laten zien dat de dekking onvoldoende was, dat de manier waarop het stelsel nu werkt het vertrouwen van de deposanten aantast en dat de eenzijdige maatregelen die enkele lidstaten hebben genomen om de situatie het hoofd te bieden belangrijke grensoverschrijdende en destabiliserende effecten hebben. Dit heeft ertoe geleid dat de roep om gemeenschappelijke actie, teneinde de geconstateerde gebreken te corrigeren en het wetgevend kader diepgaand te herzien, luider is geworden.

De tekst die is uitonderhandeld is het resultaat van het voortreffelijke werk van de heer Ehler, die brede consensus heeft weten te bereiken in de Commissie economische en monetaire zaken. Door de aanneming ervan zal, in eerste lezing, het groene licht worden geven aan een hervorming waarmee twee zeer urgente kwesties worden aanpakt, namelijk het verhogen van het dekkingsniveau en het verkorten van de betalingstermijnen, en waarmee het fundament wordt gelegd voor een herziening die is gericht op harmonisatie van de bancaire depositogaranties in de interne markt van de EU.

Ik verwelkom het voorstel om de gegarandeerde minimumdekking eerst tot 50 000 euro te verhogen en vervolgens te overwegen om dit niveau tegen eind 2010 op geharmoniseerde wijze op te trekken naar 100 000 euro, in overeenstemming met de door de Commissie te analyseren effectstudie en rekening houdend met de bescherming van de consument, de financiële stabiliteit en de concurrentie.

De bevoegdheid die aan de Commissie wordt verleend om dit bedrag door middel van een wetgevingsprocedure met controle aan te passen aan de inflatie, is ook passend.

De verkorting van de betalingstermijn van de huidige drie maanden naar twintig werkdagen gerekend vanaf de datum van het bestuurlijke besluit of de gerechtelijke beschikking en nagaan of een verkorting tot tien werkdagen mogelijk is, zijn verstandige verbeteringen, wat ook geldt voor de invoering van een betalingsregeling voor noodgevallen en de verplichting om deposanten de nodige informatie over het toegepaste garantiestelsel te verstrekken.

Ik schaar me volledig achter de eis dat de Commissie eind 2009 een grondig verslag moet indienen over belangrijke aspecten als de harmonisatie van de financieringsmechanismen van depositogarantiestelsels, de rechtvaardiging van de volledige dekking in bepaalde gevallen, de kosten en opbrengsten van een communautair depositogarantiestelsel en het verband tussen garantieregelingen en andere, alternatieve regelingen.

Mariela Velichkova Baeva (ALDE). – (BG) De belangrijkste wijzigingen van deze richtlijn (de richtlijn betreffende de depositogarantiestelsels wat dekking en uitbetalingstermijn betreft) zijn bedoeld om duidelijk te maken dat we betere garanties willen bieden. Het gaat er dan om de spaargelden van kleine beleggers te beschermen en zo te bewerkstelligen dat men het vertrouwen in het financiële systeem behoudt.

Het is op dit moment niet goed mogelijk vast te stellen welke fiscale kosten er voortvloeien uit de huidige financiële crisis en de daarmee samenhangende aanpassingen. Een geringe groei van het reële bbp in de komende jaren zou later in de context van de fiscale duurzaamheid wel eens een extra destabiliserende factor kunnen blijken te zijn.

Tegen die achtergrond wordt aanbevolen nu een analyse uit te voeren van de financiële mechanismen die door de lidstaten worden gebruikt, om zo vast te stellen wat de impact van die interventie is geweest. Het behoeft geen betoog dat de depositogarantiestelsels als preventieve maatregel heel doeltreffend functioneren, maar hun impact blijft beperkt tot hun – lokale – context. Als beleggers moeten kiezen tussen de verschillende beschermingsniveaus worden ze geconfronteerd met vergelijkbare zwakke punten in het systeem. Om daar iets tegen te kunnen ondernemen is coördinatie op EU-niveau onontbeerlijk.

Paolo Bartolozzi (PPE-DE). – (IT) Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, de recente financiële crisis, die gevolgen heeft voor het hele internationale bancaire systeem, heeft onder spaarders tot grote bezorgdheid geleid over de toekomst en de zekerheid van hun tegoeden.

Om te proberen de onrust en fluctuaties op de markt te beperken, evenals de risico's van banken met duidelijke of verborgen liquiditeitsproblemen, heeft het Europees Parlement samen met de Raad een voorstel voor een richtlijn opgesteld die tot doel heeft depositogarantieregelingen te wijzigen, zowel wat hun dekking als uitbetalingstermijn betreft. Teneinde het algemene vertrouwen te herstellen, een goede werking van het financiële stelsel te garanderen en de deposito's van particuliere spaarders en hun gezinnen te beschermen, heeft de Europese Raad van 7 oktober de Commissie verzocht spoedig een voorstel in te dienen ter bevordering van de convergentie van de depositogarantieregelingen in de Europese Unie.

De maatregel die vandaag ter goedkeuring aan het Parlement voorligt, voorziet in een verhoging van het minimale dekkningsniveau voor particuliere spaarders tot ten minste 50 000 euro, in de wetenschap dat veel lidstaten al van plan zijn de minimale dekking te verhogen tot ten minste 100 000 euro. Voorts voorziet de richtlijn in een beperking van de uitbetalingstermijn, die momenteel op drie maanden ligt en tot negen maanden kan worden opgerekt, tot een maximum van enkele weken.

In een geglobaliseerde economie en met name in Europa, waar we te maken hebben met een steeds groter aantal banken en filialen, is het van essentieel belang voor de lidstaten van de Europese Unie dat er nauwe grensoverschrijdende samenwerking is tussen de bank in het land van oorsprong en de bank in het land van ontvangst. Een dergelijke samenwerking moet garanties waarborgen en zorgen voor snelle uitbetalingen in geval van insolventie of faillissement van kredietinstellingen.

Aangezien de herziening van de richtlijn van de Europese Commissie de dekking beperkt tot natuurlijke personen, ben ik tot slot van mening dat de dekking zonder meer moet worden uitgebreid tot kleine en middelgrote ondernemingen, aangezien zij actief zijn betrokken bij de productieprocessen van de economie van de lidstaten en een onmisbaar menselijk en sociaal kapitaal vertegenwoordigen in onze maatschappij. Kleine en middelgrote ondernemingen zouden juridische bescherming moeten krijgen die ze niet alleen beschermt tegen de risico's van omvallende banken, maar ze ook de mogelijkheid biedt te opereren vanuit een situatie van groter concurrentievermogen en grotere economische, financiële en werkgelegenheidsstabiliteit.

Ján Hudacký (PPE-DE). – (SK) Door de huidige financiële crisis worden we gedwongen om relatief snel dit soort maatregelen op te stellen die de gevolgen van de crisis voor zowel burgers als de economie van de Europese Unie moeten wegnemen.

In het verslag van mijn collega, de heer Ehler, wordt de kwestie van depositogaranties op een zeer evenwichtige manier behandeld voor wat de mate van dekking en uitbetalingstermijnen betreft. Ondanks de huidige inspanningen van de Commissie moet ik in deze context het gebrek aan flexibiliteit noemen waarvan zij blijk geeft op het moment dat de crisis steeds ernstigere vormen aanneemt, de flexibiliteit die nodig is om te voorkomen dat individuele lidstaten ongecoördineerde besluiten nemen over de bescherming van klantendeposito's bij banken.

Dit gebrek aan coördinatie heeft – gelukkig slechts in beperkte mate – geculmineerd in de chaotische opname door klanten van hun deposito's en de overboeking ervan naar banken in lidstaten waar spaartegoeden beter worden beschermd. Met betrekking tot de noodzaak om het vertrouwen van mensen in financiële instellingen te herstellen, moeten we maatregelen treffen die zo flexibel mogelijk zijn maar tegelijkertijd zijn gebaseerd op realistische aannames.

Ik deel het standpunt van de rapporteur dat in gevallen waar men niet bij de deposito's kan, een voorgestelde uitbetalingstermijn van drie dagen onrealistisch is, omdat het depositogarantiestelsel waarschijnlijk zou bezwijken onder het enorme aantal. De regeling voor uitzonderlijke uitbetalingen van een beperkte hoeveelheid geld binnen drie dagen lijkt daarom verstandig in gevallen waar de continuïteit van de dienstverlening door banken niet kan worden gegarandeerd.

Ik ben verheugd dat het minimumniveau voor depositogaranties eind 2009 wordt verhoogd naar 100 000 euro, hetgeen het vertrouwen van deposanten in financiële instellingen duidelijk zal vergroten. Gelet op onze eerste ervaringen met de crisis denk ik dat kleine en middelgrote ondernemingen, die in tijden van crisis overigens niet de benodigde leningen kunnen krijgen, ook onder deze depositogarantierichtlijn moeten gaan vallen, teneinde hun in ieder geval één middel te geven om deze crisis het hoofd te bieden.

Colm Burke (PPE-DE). – (EN) Mijnheer de Voorzitter, de wereldeconomie is de laatste maanden volledig op haar kop gezet. We hebben daardoor te maken met een ontstellende aaneenschakeling van insolventie, faillissementen, nationalisering, enorme kapitaalvernietiging en waardevermindering op de effectenbeurzen. De instellingen van onze financiële infrastructuur zijn volledig aan het wankelen gebracht. Onze banken zijn op hun knieën gedwongen en bedelen bij de nationale regeringen.

Nationale regeringen kunnen hun ogen hier niet voor sluiten, gezien het strategische belang van banken bij het draaiend houden van de echte economie. Het is schokkend en beangstigend om te zien dat bijvoorbeeld een Ierse bank 97 procent van zijn waarde verloor in de afgelopen maanden.

Garantieregelingen voor spaartegoeden zijn daarom van cruciaal belang om investeerders enigszins te beschermen tegen de financiële crisis die de wereldeconomie momenteel treft. Het bedrag van 100 000 euro

is zowel psychologisch als economisch belangrijk, aangezien het investeerders het vertrouwen geeft dat hun spaargeld geen gevaar loopt.

Ik feliciteer de rapporteur, de heer Ehler, met zijn werk en ik juich met name de uitbreiding met garanties voor het midden- en kleinbedrijf toe. Onze hoop is vooral gevestigd op het midden- en kleinbedrijf, en als we naar het licht aan het einde van de tunnel kijken, als we snel uit de huidige recessie willen komen, dan zou daar ook onze prioriteit moeten liggen.

Ik sluit me ook aan bij de roep om een beter gecoördineerde reactie in de toekomst. De Ierse regering heeft eenzijdig gehandeld door borg te staan voor de Ierse banken. In de toekomst zou er een officieel instrument voorhanden moeten zijn om een betere samenwerking tussen de lidstaten te waarborgen.

Ten slotte, in een breder verband, moeten we niet het immense belang vergeten van onze nauwe economische integratie binnen de EU en in het bijzonder in de eurozone, die ons heeft beschermd tegen de stormwinden van de financiële crisis. Dit is met name van belang voor kleinere lidstaten zoals Ierland. We hoeven alleen maar te kijken naar onze noorderburen, IJsland, om te zien wat voor een ravage er kan ontstaan door je afzijdig te houden met een politiek van splendid isolation: de munteenheid is ingestort en de economie ligt in puin. Er is geen garantie dat dit niet zou zijn gebeurd als Ierland en andere kleinere lidstaten geen deel hadden uitgemaakt van de eurozone.

Othmar Karas (PPE-DE). - (DE) Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de rapporteur, mijnheer de commissaris, ik wil de rapporteur zeer hartelijk bedanken voor zijn deskundigheid, voor zijn aandacht voor de details, zodat er geen ongewenste problemen ontstaan, en voor zijn parlementaire benadering van het debat.

Dit onderwerp gaat iedereen aan. Iedere spaarder maakt zich zorgen om zijn geld, als zijn bank in de problemen komt. Iedere spaarder wil weten hoe veilig zijn geld is. Iedere spaarder wil weten wanneer en hoeveel hij gegarandeerd terugkrijgt. Om deze reden verwelkom ik de verhoging van het dekkingsbedrag en wacht ik de evaluatie van de gevolgen af, zodat we kunnen beslissen of de grens van 100 000 euro een geharmoniseerd of een minimumbedrag is. Ik verwelkom de verkorting van de uitbetalingstermijnen en ik bedank alle collega's die deze regelingen ook willen uitbreiden naar de kleine en middelgrote ondernemingen. Ik verzoek de commissaris na te gaan of en hoe een dergelijke stap voorwaarts mogelijk is.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). - (EN) Mijnheer de Voorzitter, sommige mensen zeggen graag dat de Europese Unie soms niet efficiënt werkt, maar dit document is er een goed voorbeeld van dat we, indien nodig, snel kunnen handelen gezien de korte tijd waarin we een akkoord hebben bereikt.

Ik wil alleen zeggen dat dit akkoord een heel belangrijk signaal naar de burgers van de Europese Unie is dat we in staat zijn om in te spelen op hun behoeftes. Een ander zeer belangrijk punt is dat we, ondanks onze verschillen, toch in staat zijn om een akkoord te bereiken over belangrijke zaken als het garantiebepaard voor spaartegoeden, de uitbetalingstermijn en zaken die voor de gewone burger van belang zijn. Dit compromis is misschien niet perfect, maar het is desalniettemin een goed bewijs dat we kunnen samenwerken.

Charlie McCreevy, lid van de Commissie. - (EN) Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen herhalen dat, hoewel de resultaten vanuit het oogpunt van de Commissie niet geheel bevredigend zijn, we het compromis niet willen verwerpen of in gevaar brengen, aangezien het enige verbeteringen voor spaarders inhoudt. We zullen verder moeten werken aan de verbetering van garantieregelingen voor spaartegoeden.

Uiteraard zal ik gevolg geven aan de verplichtingen om eind 2009 verslag uit te brengen, zoals vastgelegd in de richtlijn. In deze verslagen zal worden ingegaan op kwesties die hier vanavond door afgevaardigden naar voren zijn gebracht. Ik hoop oprecht dat, wanneer we de resultaten van dat werk en de voorstellen die er eventueel uit voortvloeien bespreken, de uitkomst ambitieuzer zal zijn. Wat we bovenal willen, is het vertrouwen van depositanten binnen de EU herstellen voor de lange termijn.

Christian Ehler, rapporteur. - (DE) Mijnheer de Voorzitter, ik wil mij direct tot u, mijnheer de commissaris, wenden en u verzoeken het compromis, dat we in korte tijd in elkaar hebben gezet en dat in eerste instantie niets meer dan een aankondiging van de Commissie was waaruit het Parlement en de Raad vervolgens een realiteit hebben gecreëerd door compromissen te vinden, nu niet naar de buitenwereld toe kapot te maken door bij de interpretatie op alle slakken zout te leggen. Ik zou liever zien dat u het naar de buitenwereld toe communiceert zoals het is, namelijk een zeer snelle reactie van de drie instellingen, een uiterst ver strekkende beraadslaging in de richting van een harmonisatie van de noodzakelijke stappen, waaronder de nodige onderzoeken, met een direct positief effect voor de burgers, namelijk een verwachte, vrijwel volledige dekking

van 90 procent van de depositiegaranties en een verkorting van de termijnen. Ook wij hebben natuurlijk aan noodfondsen gedacht.

Ik wil het nog eenmaal duidelijk zeggen: het compromis betekent niet dat de drie instellingen of in dit geval een van de drie, de Commissie, zegt: hier hebben we het compromis en nu gaan we met de haarkloverij beginnen. Het compromis is daarentegen een gemeenschappelijk signaal en dat was ook de reden waarom we de snelle procedure hebben gevolgd. Politiek gezien zou het van nalatigheid getuigen als we in het openbaar intellectuele haarkloverij gaan bedrijven. We moeten het positieve signaal dat we gezamenlijk, ook met de Commissie, hebben bereikt, ook dienovereenkomstig naar buiten toe communiceren. Anders zouden we in de huidige financiële crisis precies het tegenovergestelde bereiken van dat waar u in uw aankondiging de nadruk op hebt gelegd, maar dat wij in feite in de praktijk mogelijk hebben gemaakt.

De Voorzitter. – Het debat is gesloten.

De stemming vindt donderdag plaats.

Schriftelijke verklaringen (artikel 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE). – (RO) De huidige economische crisis vraagt om buitengewone maatregelen, nu voor een steeds groter aantal Europeanen het spookbeeld van werkloosheid en financiële recessie opdoemt. Het verhogen van het plafond van de bankdepositogarantie voor de bevolking is een welkome maatregel, die het vertrouwen in het bankwezen in stand zal houden. Een eerste plafond van 50 000 euro en later nog een plafond van 100 000 euro zijn meer dan voldoende voor landen waar het bankwezen geen lange traditie heeft, zoals het geval is in Roemenië en andere voormalige communistische landen. Op het ogenblik is het van belang dat elk land deze maatregel treft, omdat anders de kans groot is dat er onder de bevolking paniek uitbreekt. Roemenië behoort niet tot de landen met een groot aantal deposito's van meer dan 50 000 euro. Maar psychologisch gezien kan het verhogen van het gegarandeerde bedrag alleen maar een positief effect hebben, aangezien de deposito's van de bevolking in vergelijking met september alleen al in Boekarest met 6 procent zijn gedaald. Dit betekent dat in slechts een paar weken tijd ongeveer 600 miljoen euro is opgenomen, iets wat de laatste jaren niet is voorgekomen.

Anderzijds zou ik als lid van het Europees Parlement uw aandacht willen vestigen op het feit dat deze maatregel dient te worden aangevuld met een onderzoek naar het beleid voor het verlenen van krediet en naar de omvang van het risico dat wordt aangegaan.

Siiri Oviir (ALDE), schriftelijk. – (ET) Sinds 1994 hebben EU-verordeningen ervoor gezorgd dat er een depositogarantiestelsel in alle lidstaten is voor het geval een bank failliet gaat, en het minimumbedrag van gegarandeerde tegoeden is eveneens vastgelegd, op 20 000 euro. Helaas is zelfs op dit moment het gemiddelde spaartegoed per EU-inwoner 30 000 euro, waaruit blijkt dat er een algemene noodzaak is om het minimaal gegarandeerde spaartegoed te verhogen.

Het besluit van de Europese Raad van 7 oktober 2008 waarin lidstaten besloten om als gevolg van de wereldwijde financiële crisis noodhulp te verlenen om spaartegoeden van particulieren te garanderen tot ten minste 50 000 euro voor één jaar, is een zeer welkome ontwikkeling. Het onderhavige initiatief van de Europese Commissie helpt ook om dit tot EU-wetgeving te maken, wat helpt om het vertrouwen van EU-deposanten in de Europese financiële markten te behouden.

Het is de bedoeling om in 2009, naar aanleiding van de aanbevelingen van de Commissie, het minimumbedrag van gegarandeerde spaartegoeden te verhogen naar maar liefst 100 000 euro, wat een zeer welkome ontwikkeling voor deposanten is!

Niettemin moet de Commissie ook echt rekening houden met de daadwerkelijke mogelijkheden van lidstaten met betrekking tot het verhogen van het niveau van gegarandeerde deposito's, om situaties te vermijden waarin het verhogen van dat niveau een wedloop wordt, wat er toe kan leiden dat de armere lidstaten in een situatie verzeild raken waarin zij onvoldoende middelen hebben om te garanderen wat er is gegarandeerd, en waarbij dezelfde nietsvermoedende deposanten het slachtoffer van deze situatie kunnen worden.

Omdat de financiële markten van de EU zeer nauw met elkaar verweven zijn, steun ik de rapporteur en roep ik de Commissie en de Raad op om de benodigde grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren en om meer specifieke maatregelen te plannen die een betere samenwerking tussen lidstaten in een potentiële crisissituatie kunnen garanderen.

22. Agenda van de volgende vergadering: zie notulen**23. Sluiting van de vergadering**

(De vergadering wordt om 23.25 uur gesloten)